

An abstract painting featuring a central figure, possibly a person, rendered in a light, textured style. The figure is surrounded by a dense, chaotic network of dark, black lines that crisscross the composition. The background is a mix of muted colors, including shades of grey, blue, and brown, with some areas of red and orange. The overall texture is rough and layered, suggesting a complex, multi-dimensional space. The title 'PO POTI SPOMINOV' is written in a bold, black, sans-serif font across the middle of the image.

PO POTI
SPOMINOV

IVAN CANKAR
„NAROD SI BO PISAL SODBO SAM”

PO POTI SPOMINOV

RADOVLJIŠKI ZBORNIK
RADOVLJICA, MAREC 1990

UREDNIŠKI ODBOR JE BIL IMENOVAN NA 1. SEJI PREDSEDSTVA OBČINSKE KONFERENCE SZDL
RADOVLJICA DNE 21. 12. 1987

UREDNIŠKI ODBOR:
ALOJZ KOS — PREDSEDNIK
MARUŠA AVGUŠTIN, JOŽE DEŽMAN, JOŽE POLJANEC, JOŽE RESMAN, ANDREJ SODJA,
SLAVKO STAROVERSKI, ANTON TOMAN

GRADIVO ZBRAL IN UREDIL
ALOJZ KOS

LEKTORIRALA
MIRA STUŠEK

NASLOVNICO IZDELAL
AKADEMSKI SLIKAR ČRTOMIR FRELIH

KNJIGO JE IZDALA IN ZALOŽILA
OBČINSKA KONFERENCA SZDL RADOVLJICA

TISKALA
TISKARNA KNJIGOVEZNICA RADOVLJICA

Zbor odposlancev slovenskega naroda je v Kočevju v dneh od 1. do 3. oktobra 1944 leta sprejel razglas:

»Kot prvo svobodno izvoljeni odposlanci, izbrani sredi najhujšega boja za narodni obstanek, izpovedujemo v imenu vsega borečega se ljudstva, da je slovenski narod danes končno veljavno vstopil v krog suverenih narodov!«

Tako je slovenski narod po svojih odposlancih na kočevskem zboru prvič v svoji zgodovini začel uresničevati zgodovinske Cankarjeve besede:

»Narod si bo pisal sodbo sam.«

To je bilo tudi geslo zbora odposlancev.

Kočevski zbor, ki je položil temelje slovenski državnosti, se je soglasno izrekel za novo Jugoslavijo. S tem je programsko načelo Osvobodilne fronte v Zedinjeni Sloveniji v svobodni in demokratični Jugoslaviji, temelječi na narodni enakopravnosti in pravici vsakega naroda do samoodločbe, dobilo najširšo potrditev.

K uresničevanju teh načel so prispevali mnogi borci, katerih spomin želimo ohraniti s pričujočo knjigo.

Njihovi ideali ne smejo zbledeti in tudi zaradi njih ne smemo dopustiti, da bi naš slovenski narod izstopil iz kroga suverenih narodov.

Predgovor

Podatke sem zbral iz že obstoječe dokumentacije pri krajevnih organizacijah ZB NOV ter po spominu borcev NOV in aktivistov OF ter iz vsega povzel zgoščeno pripoved o posameznih dogodkih. Verodostojnost je bilo zaradi odmaknjenega časa in pozabe težko ugotavljati, še zlasti, ker je veliko borcev NOV in aktivistov OF že umrlo.

Osebnosti padlih borcev in umrlih žrtev fašističnega nasilja sem preverjal pri sekretariatih za notranje zadeve, matičnih uradih v občinah. Kljub prizadevanju pa nisem uspel zbrati podatkov za vse borce in žrtve fašističnega nasilja, ki so se borili in padli v občini Radovljica.

Ob primerjanju zbranega s podatki na pomnikih in življenjepisih ugotavljam vrsto neskladij. Če se bo le dalo, bomo napake popravili, kjer pa te možnosti ni, je pravi podatek napisan v opisu dogodka in abecednem seznamu žrtev.

Namen knjige je, da spodbudi borce NOV in aktiviste OF k pisanju spominov in zbiranju gradiva iz časa NOV. Vse pa vabimo in prosimo, da nam pošljejo utemeljene pripombe, da bodo bodočim raziskovalcem zgodovine NOV, na razpolago čim popolnejši podatki. Knjiga je namenjena tudi šolski mladini. Želimo in priporočamo, da se s pomniki NOV seznaja, jim posveča pozornost in skrb. Pomnike naše občine predstavljamo pisno, nekatere tudi slikovno, razvrščene po abecednem redu krajev, dodajamo pa tudi seznam padlih borcev NOV in umrlih žrtev fašističnega nasilja.

UVODNO RAZMIŠLJANJE

V pričujočem zborniku Alojz Kos izpolnjuje dve dolgoletni programski nalogi Zveze borcev. Čeprav je bil popis padlih partizanov, pobitih aktivistov in civilnih žrtev okupatorja in njegovih sodelavcev med prvimi nalogami Zveze borcev, pa tovrstne žrtve vojne v Sloveniji še danes niso dokončno preštete. Za občino Radovljico je Alojz Kos na podlagi zbranega gradiva in s pomočjo delavk matičnih uradov zaokrožil te popise. Skušali so popraviti čimveč napak in dopolniti pomanjkljive podatke, kjer je bilo le mogoče. Izbor dejstev o žrtvah izloča, kolikor se le da, svojevoljno ali čustveno pri krojevanje pripovedi. Tudi predstavitev narodnoosvobodilni borbi in delavskemu gibanju posvečenih plošč in spomenikov dobiva s to objavo po nekaj predhodnih poskusih popolnejšo podobo.

Na podlagi gradiva, ki ga je zbral Alojz Kos, sem v prvi letošnji številki revije Borec objavil besedilo Žrtve druge svetovne vojne: očrt raziskave-občina Radovljica. Tam sem v prvem delu opozoril na težave popisovalcev iz vrst Zveze borcev, ki so morali deliti žrtve na veljavne (padle borce, talce in žrtve sovražnega nasilja) in neveljavne. Med slednje sodijo padli vojaki jugoslovanske vojske, v nemško vojsko mobilizirani in tam padli Slovenci, ljudje, ki so jih usmrtili partizani in še kdo. Vseh takih je bilo v občini Radovljica nekaj sto. Večina od njih ni omenjena niti v Beli knjigi žrtev slovenskega protikomunističnega upora, ki jo je v Združenih državah Amerike izdala Zveza slovenskih protikomunističnih borcev. Vse te žrtve, ki jih tako prvi kot drugi ideološki spomin pozabljata, bomo še preštevali in ocenili njihovo usodo. Poleg omenjenega besedila sem pisal o neupravičenosti delitve mrtvih na dobre in slabe in predstavil človeške izgube med drugo vojno na Gorenjskem v gorenjskem Glasu 24. aprila 1989.

Tu pa ponatiskujemo tisti del besedila iz Borca, kjer so obdelani podatki o žrtvah ter spomenikih in ploščah, ki jih je popisal Alojz Kos.

I. ŽRTVE VOJNE, KI JIH ZVEZA BORCEV PRIZNAVA

Koliko je bilo prebivalcev sedanje radovljiške občine na začetku vojne, ne moremo povsem natančno določiti. Na podlagi podatkov o številu prebivalcev po nemških občinah okrožja Radovljica smo kot verjetno število prebivalcev

in podlago za računanje vzeli 21.650. Leta 1948 je bilo v tej občini 6134 gospodinjstev z 22.560 ljudmi.

Obdelali smo podatke o 919 veljavnih žrtvah. Nekaj drugih žrtev (vojaki starojugoslovanske vojske, nekatere padle v nemški vojski in še nekaj drugih) smo tudi upoštevali v obdelavi. Nismo pa upoštevali 36 žrtev, ker bo o njih treba zbrati dodatne podatke. Prav tako bomo v nadaljevanju raziskave preverili tudi podatke o krajih bivanja in delovanja za 38 oseb, ki smo jih zajeli v obdelavo (Žrtve razvrščam po krajih, kjer so živeli in delali pred smrtjo).

919 žrtev je 4,2 % prebivalstva.

SPOL

Med žrtvami je 858 moških (3,96 % prebivalstva) in 61 žensk (0,28 % prebivalstva). Po popisu iz oktobra 1941 je bilo razmerje prebivalcev po spolu 49,3 % moških in 50,7 % žensk. Med vsemi moškimi prebivalci jih 8 % štejemo med veljavne žrtve, od žensk pa 0,6 %. Ker je podobno razmerje med moškimi in ženskami tudi med neveljavnimi žrtvami, lahko ugotovimo, da je bilo moško prebivalstvo občine več kot zdesetkano. Kljub pogostemu izjavljanju o enakopravnem deležu žensk v boju ostaja tudi druga svetovna vojna pri Slovencih moška zadeva. To potrjuje tudi podatek, da je od 63 žensk le manjšina izgubila življenje zaradi udeležbe v partizanskih bojih in aktivističnega dela (19 partizank, 9 aktivistk in 35 drugih žrtev).

STAROST

Med moškimi je bila največja smrtnost med letniki, ki so prišli v poštev za mobilizacijo. Fante, rojene od 1916 do 1926, so v prvi polovici leta 1943 vpoklicali v nemško vojsko. Večini med njimi je ostala samo odločitev, ali v nemško vojsko ali v partizane. Pred nemške naborne komisije so od teh letnikov poklicali 1247 fantov.

Med njimi jih je 343 padlo v partizanih (28,3 %). Če upoštevamo tudi padle v nemški vojski in druge žrtve, se izguba povzpne na več kot tretjino. Smrt fantov, ki večinoma niso zapustili potomcev, je najhujša izguba te vojne. Ob boku jim stojijo fantje in družinski očetje, rojeni od 1901 do 1915, ki jih je zajela partizanska mobilizacija. Sodimo, da jih je padla več kot petina.

KRAJ BIVANJA

Razpršitev žrtev po območjih občine nam govori o udeležbi prebivalcev v narodnoosvobodilnem boju — glej tabelo 1. Največ žrtev je bilo med prebivalci desnega brega Save, v Bohinju pa več kot na levem bregu Save in v blejskem kotu. Osnovni sklep, ki ga bomo kasneje natančneje opredelili je, da je bilo v območjih z večjo gostoto sovražnih postojank manj žrtev.

VLOGA ŽRTEV V VOJNI

Največ žrtev je bilo med partizani, in sicer 706 ali 76,83 % vseh žrtev, med aktivisti 110 ali 11,97 %, druge žrtve pa so bile 103 ali 11,21 %. (Med partizane štejemo borce partizanskih enot, zalednih enot in vse terenske delavce, ki so zapustili dom, delo in se ukvarjali izključno z delom za narodnoosvobodilno gibanje. Med aktiviste pa štejemo tiste, ki so ostali doma, opravljali svoj poklic in sodelovali z narodnoosvobodilnim gibanjem.)

DRUŽBENI IZVOR

373 žrtev je bilo iz družin, ki jih je Alojz Kos označil za delavske, 322 jih je bilo iz kmečkih, 82 iz obrtniških-uradniških, za druge pa družinski izvor ni določen.

POKLIC

Po poklicu je bilo med žrtvami 287 tovarniških delavcev, 138 kmetov in kmečkih sinov, 34 kmečkih delavcev, 117 priložnostnih (mednje štejemo tudi gozdne) delavcev, 171 obrtnih delavcev, 51 obrtnikov, 34 gospodinj, 21 vajencev in študentov. Druge žrtve še niso začele redno delati (otroci), ali so opravljale druga dela (na primer učitelji, orožniki) ali pa nimamo podatkov o njihovem poklicu.

Med popisom prebivalstva leta 1931 so popisali tudi poklice. V sklepnem poročilu so posebej omenjeni kmetje, medtem ko je težje ločiti obrtnike in obrtne delavce od industrijskega proletariata.

Ali položaj ljudi v proizvodnji vpliva na njihove odločitve med vojno? — Glej tabelo 2.

Dobljeni odstotki omogočajo sklep, da so bili tovarniški in obrtni delavci ter obrtniki bolj vpleteni v narodnoosvobodilno gibanje kot kmetje.

V Bohinju je po podatkih iz leta 1931 precejšnja razlika med poklici aktivnega prebivalstva v Zgornji in Spodnji Bohinjski dolini. Ali so te razlike vplivale na udeležbo prebivalcev v narodnoosvobodilnem boju? — Glej tabele 3, 4 in 5.

Moški Bohinjci so bili tako vpleteni v vojne dogodke, da so se vse družbene skupine polnoštevilno udeleževale v narodnoosvobodilnem gibanju. Sklepamo, da velja ta ocena za kraje na desnem bregu Save in tiste kraje blejskega kota in z levega brega Save, v katerih je bila udeležba prebivalcev v narodnoosvobodilnem boju močnejša.

Kako pa je bilo na Bledu? — Glej tabeli 6 in 7. Domnevamo, da so se blejski kmetje pod okriljem sovražnih postojank s precejšnjo zadržanostjo odločali za narodnoosvobodilni boj, obrtnikov in neobrnih delavcev je bilo vključenih nekako toliko, kolikršen je njihov delež med blejskim prebivalstvom, najbolj udarni del odpora z Bleda pa so bili obrtni delavci.

NARODNOST

Češki hotelir z Bleda, makedonski branjevec iz Radovljice, nemški dezertir iz kasarne na Bohinjski Beli ter nekaj potomcev iz mešanih zakonov so bili med žrtvami neslovenskega rodu. Drugače pa so se v narodnoosvobodilnem boju bojevali predvsem domačini, ki se jim je pridružilo nekaj Slovencev iz drugih slovenskih pokrajin, v glavnem primorski emigranti.

PARTIZANI

Bohinjci ter moški iz Gorij in okolice so bili najštevilnejši med partizani leta 1941. Udeležili so se decembrske vstaje in se večinoma po nekaj dneh vrnili domov. V letu 1942 je val okupatorjevega nasilja zavrl partizansko mobilizacijo. Številnejši odhod v partizane v prvi polovici leta 1943 je posledica pozivov, k so jih dobili fantje letnikov 1916—1926 za vstop v nemško vojsko. V drugi polovici leta 1943 so prihajali v partizane predvsem ubežniki iz nemške vojske in aktivisti, ki so se umikali pred preganjanjem. Vrh so partizanska mobilizacija in prostovoljni odhodi v partizane dosegli v prvi polovici 1944. Partizanom dostopni kraji so ostali domala brez moških letnikov 1900 — 1926.

Predvsem starejše in mlajše letnike so mobilizirali do zadnjih dni vojne. Vojni obvezniki iz krajev, kamor partizanske enote niso imele dostopa, pa so odhajali v partizane bolj po svobodni izbiri ali pa so se vstopu v partizansko vojsko izognili — glej tabelo 8.

V partizane večinoma niso vstopali zaradi prostovoljne odločitve ali politično-patriotičnih strasti, marveč je bil jeziček na tehtnici vojna

ujma. V Bohinju in na desnem bregu Save je bilo bistveno več partizanskih žrtev kot na levem bregu Save in v blejskem kotu.

Trditev, da je prisotnost sovražne postojanke omogočala vojnim obveznikom, da jim ni bilo treba vstopiti v narodnoosvobodilno vojsko, utemeljujemo s primerjavo med deležem partizanskih žrtev Bohinjske Bistrice (orožniki, obmejne enote) s sosednjo Bukovo dolino, Bledom (sedež okupacijske uprave, vojaške, policijske enote, domobranci) in Gorjami z okolico (le orožniki), levim bregom Save (sedež nacističnega okrožja v Radovljici, kaznilnica v Begunjah, policisti v Poljčah, domobranci v Lescah in na Brezjah) in z desnim bregom (le posadke ob progi in v Kamni Gorici) — glej tabelo 9.

Nedostopnost partizanskim enotam pa je le eden od vzrokov, da so se vojni obvezniki v krajih s sovražnimi postojankami izognili vstopu v partizane ali vsaj postali partizani kasneje kot bi, če bi jih ti lahko mobilizirali. Drugi razlog za bolj vneto ali umirjeno odločitev za narodnoosvobodilno gibanje je bila idejno-politična usmerjenost ljudi. Kraji s komunističnimi celicami in gostejšo poselitvijo industrijskih delavcev so prednjačili pri vključitvi v narodnoosvobodilno gibanje (primerjaj v tabeli 9 razlike med Gorjami z okolico in Bledom in še bolj izrazito med Kropo in Kamno gorico). Komunistična partija je izstopala kot vodilna politična sila v narodnoosvobodilnem boju. Drugi pomembni spodbujevalec je bila narodna zavest. Tako na Bledu in v Radovljici bode v oči, da so bili skoraj vsi padli partizani iz obeh krajev, ki so se odločili za vstop v partizane v prvi polovici leta 1943, člani Sokola.

Partizani so največkrat umirali v spopadu s sovražnikom (551 ali 78 % vseh smrti). Velika večina jih je umrla na bojnem polju in le redki so umrli za ranami v bolnišnicah. Devetpetdeset partizanov je bilo ubitih neposredno po zajetju, 40 so jih ustrelili potem, ko so jih prepeljali v Begunje. Od partizanov, ki so jih poslali v koncentracijska taborišča, jih je umrlo 28. Pri 28 pa so bili vzrok smrti nesreče z orožjem, razne druge nesreče in bolezni.

Ko Erich Fromm proučuje človeško destruktivnost, poudarja, da je z biološkega vidika beg koristnejši za samoohranitev kot boj in da naj tisti, ki proučujejo zgodovino, postavi vprašanje, ali ni instinkt bega prav tako močan

kot instinkt boja. Možen sklep je, pristavlja, da je zgodovina determinirana ne toliko z instiktivno agresijo, ampak s prizadevanjem, da se zavre človekov 'instinkt bega'. Politični voditelji vseh taborov so skušali iz svojih enot izkoreniniti vsako misel na umik.

Iz naroda hlapcev narod junakov, je eno od gesel Osvobodilne fronte, ki manifestira napadalno usmeritev vodstva narodnoosvobodilnega gibanja.

Razlike med številom žrtev po posameznih krajih kažejo, da je bilo (in je) večini ljudi bolj pri srcu preživetje kot bojna slava. Partizanski način bojevanja ni opredelil izrazito ofenzivne oblike fizičnega spopada s sovražnikom za vsako ceno. Zaseda, presenečenje, napad, umik... Okupatorji so skušali partizane uničiti z vojnimi operacijami velikega obsega, a so predvsem ob podpori domačinov (raztrganci, domobranci, ovaduhi), začeli uporabljati tudi partizanske prijeme. Voja je postala podobna lovskega pogonu, v katerem sta nasprotnika neprestano menjavala vloži lovca in divjadi.

Manjšina partizanov je padla v napadih na sovražne postojanke, v napadnih operacijah partizanskih enot. Značilna partizanska smrt je smrt v sovražni zasedi, obroču. Le med zadnjo sovražno ofenzivo marca 1945, ko je padla večina partizanskih žrtev v letu 1945, lahko govorimo o večjem številu žrtev v eni bojni operaciji. Drugače pa so partizani padali posamič ali v manjših skupinah dan za dnem, brez izrazite zgoščitve v časovnih obdobjih — glej tabelo 10.

Enota, čas in prostor, v katerem so se partizani znašli, so malo vplivali na varnost borcev. Smrt je prežala povsod. Umirali so tako tisti, ki so bili nekaj dni v partizanih, kot stari borci. Lahko le pritrdimo ugotovitvi, da je osnovno pravilo te vojne bilo: kdor prej pade v mlin, bo prej zmlet. Znotraj tega so seveda posamezniki in skupine borcev ravнали različno, v razponu od napadalnega sovražstva do okupatorja in domačih sovražnikov pa do vdanosti v usodo.

Meja med življenjem in smrtjo je bila pogosto naključna. Brata Franc in Janez Zupanc sta na primer padla skupaj na Žirovskem vrhu avgusta 1943, Ivan Preželj je padel 8. novembra 1944, njegov brat Milan pa 16. novembra, ravno na dan, ko je zvedel za bratovo smrt. Na brata Aleša in Franca Miheliča je 9. avgusta

1943 pri Mačkovcu blizu Velikih Lašč padla mina. Aleš je ostal nepoškodovan, Franc pa je v eni uri izdihnil.

Nekaj partizanov je umrlo tako rekoč na domačem pragu. Franc Torkar iz Bohinjske Bistrice je prišel v partizane 28. maja 1943. Padel je v domači vasi 5. junija 1943, ko je partizanska patrulja, ki je zasledovala pobeglega soborca, zašla v sovražno zasedo.

Zorko Ambrožič iz Ljubnega je pobegnil v Ljubljano in od tam odšel v partizane. Dne 5. julija 1942 je bil pri Ljubnem ranjen. Zavlekel se je do otoškega mostu, tam so ga zjutraj dobili orožniki in ga ubili.

Partizani so padali v okoliških gozdovih, na Primorskem, Dolenjskem, posamezniki na Štajerskem. Nekateri so pred smrtjo na debelo okusili vojno godljo. Janez Stare je bil vojni ujetnik v letih 1941 in 1942. Leta 1943 so ga mobilizirali v nemško vojsko. Konec aprila 1944 je pobegnil v partizane in padel marca 1945. Slavko Višovnik je bil rojen v bohinjski Srednji vasi. Njegov oče je bil orožnik in Slavka je okupacija doletela pri Sisku. Poslali so ga na delo v Nemčijo. Od tam je pobegnil in bil nato poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, od tam pa na Koroško. Nato je bil mobiliziran v nemško vojsko, od koder je prišel na dopust k stari materi v Srednjo vas in aprila 1944 vstopil v narodnoosvobodilno vojsko. Padel je marca 1945.

Franc Koselj je bil leta 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Ko mu je umrla mama, je dobil dopust, a se ni vrnil, marveč je vstopil v narodnoosvobodilno vojsko. Aprila 1944 je bil ujet, spet poslan v nemško vojsko, spet je poskusil pobegniti in bil spet ujet, nato je pobegnil stopil v narodnoosvobodilno vojsko in padel.

Valentin Mužan je aprila 1942 odšel v partizane. Decembra istega leta je bil ujet in poslan na Koroško, od koder je pobegnil aprila 1944. Novembra istega leta je utonil pri bledenju čez Savo Bohinjsko.

Daleč po svetu so umirali nekateri dezertjerji iz nemške vojske (med žrtvami so bili taki 104). Tvegali so že pri pobegu, a so pri tem pokazali veliko iznajdljivosti. Marjan Rabič je pobeg pripravil tako, da je bilo videti, kot da je utonil v Vrbskem jezeru. Martin Odar iz Stare Fužine si je, da bi se izognil fronti, dal najprej operirati slepič, nato pa je s pomočjo gorjanskih aktivistov pobegnil iz Augsburga. Lovrenc Ravnik si je sam prestrelil roko, da

je prišel na dopust. Anton Burja je prišel na dopust in se nato ni vrnil v enoto. Skrival se je, dokler ni bil aretiran. V partizane je pobegnil aprila 1945 in izginil 19. aprila nekje na Primorskem.

Franc Vogelcnik je padel kot prekomorec aprila 1945 med bombandiranjem ceste Gračac—Gospič. Filip Žbontar je bil kot vojak Rdeče armade na pohodu do sremske fronte trikrat ranjen, umrl pa je za rano aprila 1945 v Daruvarju.

Rudi Kleindinst je oktobra 1943 pobegnil iz nemške vojske k francoskim partizanom. Dne 28. januarja 1944 so njihovo taborišče napadli nemški vojaki. Opis njegove smrti spet postavlja pod vprašaj enačaj med Nemcem in nemškim vojakom: »Na ta izhod so Nemci usmerili ogenj iz težkega mitraljeza, ki je v priliki, ko so Nemci zapazili preboj partizanov, kosil svojo smrtno pesem. Ta težki mitraljez je upravljal nemški vojak, po rodu Slovenec, doma iz Kamne Gorice, kateri je potem pripovedoval vse to doživetje doma, ko je bil baje na dopustu. To je pripovedoval tudi sestri Minki, trdeč, da ga je ustrelil le po nesreči, izgovarjajoč se, da je streljal le na vrh skale. Tov. Rudi pa se je prav tedaj umikal okoli te skale ter je tako bil zadet s celim rafalom...«

Nekaterim nemškim vojakom se dezertacija ni posrečila. Franca Debeljaka so poklicali v nemško vojsko, toda že čez tri mesece je prišel domov, ker je predložil lažne italijanske dokumente. Odšel je v partizane, bil ujet in 12. aprila 1945 pred nemškim vojnim sodiščem obsojen na smrt ter ustreljen 13. aprila 1945. Edvard Roš, vidni narodnjak iz Radovljice, je bil leta 1941 izseljen v Srbijo. Novembra 1941 je odšel v partizane in padel januarja 1942. Albin Vovk je bil aretiran junija 1941 v Ljubljani in obsojen na dolgoletno ječo. Septembra 1943 se je pridružil italijanskim partizanom in padel 30. novembra 1943 v Mucciafiorejū. Nekaj ljudi je izgubilo življenje zaradi nesreče z orožjem. Martina Arha je 22. julija 1944 pri čiščenju orožja na planini Praprotnica ustrelil soborec. Martinu Cvetku je 4. maja v Gorici soborec pri čiščenju orožja prestrelil obe nogi in umrl je še isti dan.

Nekaj borcev je umrlo zaradi bolezni. Janez Dežman je 21. julija 1944 umrl za srčno kapjo na poti v bolnišnico. Anton Ulčar je oktobra 1944 odšel v partizane, se bolan vrnil domov in umrl januarja 1945. Vinko Kristan je bil

partizan od marca 1944. Zbolel je, odpeljali so ga v italijanski Bari, kjer je umrl aprila 1945. Partizani, poslani v ujetniška taborišča, so bili manj ogroženi. Jože Škantarja, ki je bil ujet in poslan v Celovec, je bil ubit med bombardiranjem februarja 1945.

Posebej tragične so bile smrti na pragu svobode ali prve dni v njej. Ferdinand Udir je bil med partizani, ki so 9. maja 1945 ustavljali sovražni transport v Radovljici. Prišlo je do spopada in Ferdinand je padel.

Franc Rupar je 23. maja 1945 nesel mino iz neke hiše v Kranju. Razneslo jo je in mu odtrgalo roko in nogi. Umrl je še isti dan na Golniku.

Anton Kolman je bil za vojsko nesposoben, saj mu je odrezalo štiri prste na roki. Po osvoboditvi je bil dodeljen k narodni zaščiti. Dne 26. maja 1945 je naletel na bežečega ustaša. Ta ga je hudo ranil, tako da je še istega dne umrl v Lescah.

Alfonz Bertoncelj je bil partizan od leta 1941. Ujet je bil aprila 1944 in poslan v koncentracijsko taborišče. Umrl je v Mauthausnu 2. junija 1945.

Partizani so običajno umirali od strelnih ran, toda ne vsi. Lovra Bohinca, ki so ga ujeli na Primorskem, so obesili. Gorjušce Janeza Arha Franca Langusa in Antona Sušnika, vsi trije so prišli v partizane konec 1944, so marca 1945 v zadnji ofenzivi dobili četniki in jih poklali.

Bližina smrti ni bila edina tegoba vojne, ki so jo morali prenašati partizani. Vojna jim je ustvarila novo življenjsko okolje, nov vsakdan z novimi vrednostnimi merili. V enotah so se znašali zelo različni ljudje. Tako na primer Ivan Ankerst-Maroko, pred vojno slovit razbojnik (»velik kriminalec tipa Čaruga-Prpič«), obsojen na 13 let zapor. Nemške oblasti so ga zaprle v Št. Vidu, od koder je spektakularno pobegnil in odšel v partizane. Življenje je izgubil v nenavadnih okoliščinah decembra 1943. Na drugi strani pa narodni heroj Stane Žagar, eden tistih partijskih idealistov, ki je s svojim učiteljskim delom, prosvetljevanjem kmečkega prebivalstva in političnim prepričanjem pred svojo smrtjo kot vojaški voditelj odločilno vplival na razvoj narodnoosvobodilnega gibanja.

Vojna je partizane postavila pred usodne odločitve. Moč narodnoosvobodilnega gibanja so bili ljudje, ki so te odločitve zmogli sprejemati.

Opozorimo na življensko moč zastavonoš gibanja s primerom narodnega heroja Andreja Žvana-Borisa. Rojen je bil 21. novembra 1915 v Spodnjih Gorjah. Njegov oče je bil gozdni delavec in Andrej mu je od malega pomagal pri delu. Že v rani mladosti je bil član komunistično usmerjenega delavskega kulturnega društva in član gasilske godbe. V partizane je odšel avgusta 1941, postal član Komunistične partije in bil eden od organizatorjev decembrske vstaje 1941. Nato je bil komandir minerskega voda, transportnega voda, bil v Koroškem odredu in na oficirskem tečaju. Nato je do svoje smrti 24. marca 1945 bil namestnik komandanta Gorenjskega vojnega področja. Bil je izjemno hraber. Poleti 1942 je na primer sodeloval pri napadu na nemško patrolo v Radovni, pri napadu na avtomobil z nacističnimi funkcionarji pri Rečici itd. Za svoja junaštva je bil odlikovan.

Med najtežjimi odločitvami so zagotovo bile presoje nad življenjem in smrtjo. Andrej je vzel na svoja pleča tudi usmrtnitve okupatorjevih sodelavcev. Usmrtil je Florijana Ulčarja, občinskega tajnika Franca Razingerja in nekega Petra. Petru, ki je vohunil za partizane v gozdu, se je pokazal v gestapovski uniformi in ga vprašal, ali kaj vidi partizane, ter zakaj jih ne prijavi, in Peter se je izdal.

Andrejevo osebnost kaže tudi njegovo ravnanje 18. mara 1945 v Danjah pri Sorici, kamor so partizani prišli po živila. Nekaj ukrajinskih Rusov je kljub ukazu, da naj v revne hiše ne hodijo, planilo na smetano pri neki ženicici. Ko je Andrej to videl, jih je hotel na mestu postreliti.

Med partizanskimi pravili je bila predpisana spolna vzdržnost. In čeprav so na Dolenjskem nekaj partizanov in partizank postrelili zaradi ljubimkanja, lahko rečemo da se gorenjski partizani kljub temu, tej eni od človeških najpomembnejših nalog in radosti niso hoteli povsem odreči. In prav je bilo tako. Andreju Žvanu in njegovemu dekletu Vidi, s katero sta skupaj partizanila, se je 2. avgusta 1944 rodila hčerka Amalija, sin Andrej pa se je rodil že po očetovi smrti 24. novembra 1945. Življenje in smrt sta simbolično povezana v rojstvu male Amalije. Vida jo je rodila 2. avgusta 1944 v hiši partizana Rudolfa Pretnarja v Spodnjih Gorjah, ki je tistega dne padel v nemški zasedi v Kropi.

SAMOMOR

Vladimir Dedijer sodi, da so bili samomori med jugoslovanskimi partizani v letih 1941 — 1945 pretežno herojski, optimistični. Pridržuje se mnenju, da ima boj do zadnjega za tisto, v kar verjameš, pomembno vlogo v južnoslovanski zgodovini (ne nazadnje v povezavi z Limartinovo mislijo, da je mučenje zmaga premaganih; omenja pa tudi Prešernovo Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi). Tudi med žrtvami ki jih opisujemo, so primeri tako posrednega kot neposrednega samomora, večina samomorov je herojskih, optimističnih, nekaj pa je tudi pesimističnih.

Samouničevalno je bilo že prezirljivo in neupogljivo ravnanje ljudi, ki so se znašli v okupatorjevih rokah. Kot tako je označeno obnašanje Tomaža Godca na zaslišanjih v Begunjah. Peter Langus-Drzni je odšel v partizane junija 1942. Na Rodinah je bil hudo ranjen v glavo in ujet. V Begunjah ga je zdravil dr. Šarec. Svetoval mu je, naj se dela gluhonemega. Petra so res imeli za mutca in so mu nadeli vzdevek Luka. Spregovoril je šele tik pred ustrelitvijo 24. januarja 1944 v Šenčurju »je naredil pomemben govor, zakaj padajo žrtve in da niso zaman«).

Podobno je bilo tudi ravnanje borcev, ki so se borili do zadnjega. Mirko Renko je 17. novembra 1944 s soborci po srditem boju s sovražnikom zgorel v bunkerju.

Več partizanov si je vzelo življenje, da bi jih ne ujeli žive. Alojz Horvat je bil med obkoljenimi v jami na Okroglem, ki so si vzeli življenje. Kurir Jože Stare se je ranjen ustrelil 7. aprila 1944, še prej pa je pošto zmetal v Savo. Janez Sodja je bil med napadenimi partizani na Lipanci julija 1943. V boju so mu prestrelili nogi. Za silo se je obvezal in med umikom zašel v nemško zasedo. »Janez je videl svojo opasnost, vzel pištolo v roke, katero je vedno tako čuval in bil nanjo zelo ponosen, saj je imel pištolo štajer na 15 metkov, nameril je pod spodnjo čeljust in se ustrelil skozi glavo...« Priča dogodka je bil planšar, ki je Janeza poznal. Videl je, kako so vojaki iz zasede pritekli do mrtvega in ga preklinjali.

Omenili smo že, da je bila zadnja sovražna ofenziva najhujša. Mnoge je zajel obup. Med borci, ki so mu podlegli, so se nekateri obesili. Žrtev obupa je bil tudi lekarnar Jeseniško-Bohinjskega odreda. Umrl je zaradi zastrupitve z morfijem.

Nekaj ljudi je zlomil režim po aretaciji. Anton Zorč je naredil samomor v zaporih v Radovljici. Ivan si je prerezal žile v Begunjah. Bil je mučen. Nato je moral privezovati talce h kolom in 11. decembra 1941 si je sodil sam.

O tem, kako vojno nasilje zlomi človeka, govori tudi usoda Ivana Avsenika. V Begunje so ga pripeljali 8. julija 1941 kot člana teroristične skupine. Njegovo ime je bilo bojda že napisano na plakatu, ki je oznanjal ustrelitev šestih talcev v Goričah pri Golniku 10. julija 1942. Ker pa je bil odličen rezbar in za lagerfirerja oblikoval pohištvo, ga je to rešilo. Iz Begunj je bil izpuščen 7. septembra 1942. Aprila 1943 je pred ponovno aretacijo pobegnil v partizane. Bil je četni politkomisar. Iz enote so ga živčno razrvanega in naglušnega poslali na teren. »Dobival je večkrat živčne zleme, v katerih je imel vedno neko fantastično predstavo, da ga nekdo zasleduje, ter je pred seboj vedno videl Nemce, da ga hajkajo.« Zbolel je in se 25. decembra 1943 zatekel k sorodnici na Peračico. Bil je izdan in dva dneva pozneje se je v obkoljeni hiši ustrelil.

AKTIVISTI — glej tabelo 11

Partizansko vojskovanje ne bi bilo možno brez dejavne podpore prebivalstva. Okupator je skušal zatreti terenske organizacije narodnoosvobodilnega gibanja in preprečiti odhode v partizane z različnimi ukrepi.

Grožnja smrti je od vsega začetka visela nad ljudmi. Po uboju okupatorjevih sodelavcev v Ljubnem, Lescah, Gorjah, na Dobravi so bili ustreljeni prvi talci. Po pet talcev za enega usmrčenega. To niso bili talci, kakršne poznamo danes na primer pri ugrabitvi letal. Milan Ževart je na Štajersko zapisal, »za ljudi, ki so jih bili nacisti usmrtili v okupirani Štajerski in so njihovo smrt objavili z razglasi, se je uveljavil naziv talci«. To opredelitev lahko sprejemamo tudi za Gorenjsko, s tem da so tam večino talcev pobrali iz begunjske kaznilnice.

Pri ubijanju talcev se je razkrila vsa naginitost nacizma. Predstava o hladnem, natančnem germanskem stroju se je pokazala za zablodo. S smrtjo se je kramarilo. V Lescah je bil v nčči od 2. na 3. september 1941 ubit Gabriel Zupan. Okupatorji so zanj 5. septembra ubili pet mož. Ustreljeni so bili Anton Poje iz Lesc, Jože Bernard iz Koritnega, Joža Dacar iz Črničva, Anton Mohorič z Javornika in Franc Hrastnik iz okolice Kamnika. Toda za ustreliti-

tev so bile pripravljene tudi druge žrtve, in sicer domačin Anton Dežman in v Lescah živeči Kroparji Janez Gašperšič, Janez Strgovšek, Lenart Petrač in Miha Rajgelj. Vsi so bili člani Komunistične partije ali partijski simpatizerji. Zanje so posredovali Hieng, ravnatelj tovarne verig v Lescah, posestnik Anton Legat, občinski komisar Franc Füreder in občinski tajnik Jože Horvat. Zupanova hčerka je zahtevala deset žrtev, Hieng, ravnatelj Verige, pa se je uprl temu, da bi streljali delavce tovarne. Antona Dežmana je obremenjevalo to, da sta bila njegova sinova Jože in Anton od junija 1941 v partizanih. Ko je oktobra 1941 pogorela žaga na Lancovem, je bil odpeljan v Begunje, ker sta njegova sinova sodelovala pri požigu. V kaznilnici je bil zaslišan, oklofutan, nato pa je bil dodeljen za strežnika v bolniški sobi. Drugega januarja 1942 je bil na seznamu 35 talcev. Vodja kaznilnice Peter Glanzer »mi je tisto jutro na vse zgodaj pokazal listo teh talcev in mi zagotovil, da se bo za mene zavzel in da ne bom niti ustreljen niti izseljen. Res je bil potem to jutro namesto mene ustreljen nekdo drugi. Glanzerju sem se prikupil, ker sem mu zdravil živino v hlevu in opravljal kaznilniške čebele.« Zanj je posredoval tudi ženin brat Franc, ki je od malega živel v Avstriji, v tistih dneh pa je bil kot nemški vojak na dopustu na Bohinjski Beli. Pozanimal se je za sorodnike. Sestro je moral prepoznati v Begunjah med več ženami, ki so jih pripeljali predenj.

Omenili smo že podobne trenutke na meji smrti, ki jih je v Begunjah doživljal Ivan Avenik. Podkupnine v blagu, storitvah, posredovanju veljakov ipd. so bistveno vplivali na usodo jetnikov, pa tudi na odnos gestapa in drugih varnostnih sil do posameznih krajev v celoti.

Usode jetnikov torej ni odločilno določala dokazana krivda v boju proti nacizmu. Nekoga so ustrelili, ker je bil njegov brat ali sin v partizanih, drugega je v smrt poglalo 50 pfe-nigov, ki jih je dal za Osvobodilno fronto; seveda so bili med ustreljenimi tudi vodilni aktivisti. Zato ni čudno, da so ujetniki premestitev iz Begunj v koncentracijska taborišča doživljali kot olajšanje.

Pri žrtvah med aktivisti zbuja pozornost njihovo število. Sto deset ali pol odstotka prebivalstva. Povprečno manj kot trideset na leto. Torej nacistično nasilje nad aktivisti ni imelo obsega pokola. Strah, ki so ga sejala mučen-

ja, streljanja in smrt v taboriščih, je bil pomnožen z učinkovito propagando, psihološkim pritiski (plakati o streljanjih, apeli, govornice) in to je hromilo večino ljudi. Nadzor gestapa, orožnikov in ovaduhov nad prebivalstvom je v letih 1941 — 1942 dejansko ogrožal slehernega sodelavca narodnoosvobodilnega gibanja. S pomnožitvijo partizanskih vrst in množično podporo prebivalstva narodnoosvobodilnemu gibanju od leta 1943 pa je oklep nadzora začel popuščati. Drobil se je z razkrojem Nemčije. Tako so bili v zadnjem obdobju vojne okupatorji in njihovi pomočniki potisnjeni v obrambo in so zmogli usmerjati svoj pritisk le proti izbranim krajem in aktivistom.

V Bohinju so izvedli številne aretacije po decembrski vstaji 1941, nato sta bili večji aretaciji avgusta 1942 in junija 1943, ko so aretirali najprej 28 in nato 15 mož, a so jih kmalu nato izpustili. Zadnji resen okupatorjev poseg proti aktivistom v Bohinju je bil 16. septembra 1943, ko so aretirali 14 aktivistov, jih osem ustrelili, druge pa izpustili.

Aretacije so bile večinoma pripravljene na podlagi obveščevalnih podatkov. Med redkimi primeri slučajnega izbora aretirancev so bili železničarji decembra 1944.

Izbor žrtev in krajev streljanja odkriva težnjo po obvladovanju prostora z neposredno grožnjo. Torej streljati ljudi iz različnih krajev in s kraji streljanj zastrašiti čimveč ljudi. Z usmrtitvijo so podkrepili zapovedi. Tako je na primer zapovedi Oddaje orožje! sledilo nekaj usmrtitev ljudi, pri katerih so dobili strelivo in orožje. Devetega avgusta 1941 je bil ustreljen Franc Podlipnik. Zalotili so ga s prepovedanim blagom. Vendar je bil osnovni cilj ubijanja zapornikov zavreti partizansko delovanje in razvoj narodnoosvobodilnega gibanja.

Množični morišči in grobišči talcev sta bili v Dragi in v graščinskem vrtu v Begunjah. Prve štiri talce na Gorenjskem so ubili 2. avgusta 1941 v Vrbančevi opekarni pri Begunjah. V Jančevi drnci pri Begunjah so 20. avgusta 1941 ustrelili šest zapornikov zaradi sabotaž, posesti orožja in razširjanja komunističnih letakov. Zaradi domačinov, okupatorjevih sodelavcev, ki so jih usmrtili partizani, so po pet talcev ustrelili 24. avgusta v Ljubnem, 28. avgusta v Spodnjih Gorjah in 4. septembra 1941 v Lescah. V Bitnjah pa devet 13. maja 1943. V noči na 1. december 1941 je bilo na Gorenjskem usmrčenih 7 okupatorjevih sodelavcev, med njimi trije na Dobravi pri Kropi.

Zanje so ustrelili 28 talcev. Zaradi partizanskih napadov na okupatorjeve sile in objekte so streljali talce na Lancovem (dvajset 17. oktobra 1941), v Lipnici (deset 19. aprila 1943), v Soteski (deset 26. junija 1943), na Kraljevem polju pri Begunjah (dvajset 7. julija 1943) in v Lescah (trideset 15. januarja 1944). O razkroju v okupatorjevih vrstah priča svojevoljno pobijanje ujetnikov na križišču pri Zapužah (enega 18. novembra 1944 in treh 21. januarja 1945).

Druga pot v smrt je iz Begunj peljala v koncentracijska taborišča.

Grožnje smrti, ki jo je napovedovala aretacija, so se aktivisti zavedali, vendar so le redki skušali pobegniti. Leta 1883 rojeni kovač Anton Globočnik je bil prvi vodja Osvobodilne fronte v Mošnjah. Aprila 1944 so ga z drugimi Mošnjani odselili v Burghausen. Tretjega avgusta 1944 so ga prišli iskat v izseljeniško taborišče. Stražar ga je spremljal v Begunje. Med potjo iz Lesc je Anton v Hlebcah prosil stražarja, da mu dovoli, da gre v hišo prosit vode, nato pa se je po cefizljevske izmuznil skozi zadnja vrata in pobegnil. Na Drmastjeve svisli je napisal, da je tu vstopil v partizane in se podpisal. Zaradi starosti je bil dodeljen v zaledje. Marca 1945 ga je med Jamnikom in Kropo neoboroženega pobila domobranska zaseda. Večini pobeg ni uspel. Antona Dacarja so iskali doma. Kar v srajci in spodnjih hlačah je planil skozi okno. Obstrelili so ga in ujeli. Anton je moral sam z vozičkom peljati svojo obleko s Črničva na orožniško postajo na Brezjah. Ustrelili so ga 9. avgusta 1941. Franc Presterl je junija 1944 skušal pobegniti iz Begunj. Ranjen je bil v trebuh in julija 1944 je umrl v bolnišnici na Golniku.

Jožeta Plemlja so sumili, da je prerezal telefonske žice in da vzdržuje zvezo s sestro partizanko. Orožniški poveljnik Rindler z Brezij ga je prišel aretirat in ga že doma neusmiljeno pretepel. Jože je skušal pobegniti, a ga je Rindler ustrelil v nogo in ga ranjenega peš gnal proti postojanki. Ko je spet skušal pobegniti, ga je ustrelil stražar.

Nekateri aktivisti se tudi po več aretacijah niso umaknili v ilegalo. Tako je bil Vinko Arh zaprt v Begunjah od 15. do 24. decembra 1941, od 10. avgusta do 8. septembra 1942, od 16. junja do 16. julija 1943 in nazadnje od 16. septembra 1943 do 24. januarja 1944, ko je bil ustreljen.

Med poslanimi na delo v druge kraje, med begunci, izseljenci ipd. so bili tudi aktivisti,

ki so tudi v novih krajih delali za narodnoosvobodilno gibanje. Maksa Muleja iz Bodešča so v Begunje pripeljali 2. decembra 1941 iz Ljubljane in ga ustrelili 4. decembra 1941. Alojz Pretnar je delal na Koroškem, bil tam aretirán, poslan v Begunje in ustreljen. Železničar Anton Gašperin je delal na Koroškem. Aretiran je bil v Celovcu, poslan v koncentracijsko taborišče in 4. maja 1945 z množico sotrpinov potopljen pri Hamburgu.

Nekaj aktivistov je bilo pobitih zunaj ustanov smrti. Franca Turka so aretirali leški domobranci 9. septembra 1944. Zasliševali so ga do 12. septembra. Ta dan so ga vodili po okoliških vaseh, dokler ga niso v Vrbi ustrelili. Franc Jerala je nakladal partizanom blago pred domačo hišo. Domobranci so ga obstrelili in Franc je ranam podlegel 30. oktobra 1944 v bolnišnici na Golniku.

Nekatere aktiviste je smrt doletela nenadano, med pokoli (na primer v Srednji Radovni.) Franc Jaklič je umrl med bombardiranjem železniškega mostu med Otočami in Globokim marca 1945.

Z razkritjem dela aktivistov je neogibno povezano vprašanje izdaje. Aktiviste so večinoma lahko ovadili le sosede, domačini. Sumi, kdo je koga ovadil, so zapisani tudi v nekaterih pripovedih o umrlih. Večinoma niso podkrepjeni s trdnim dokaznim gradivom. Obseg izdaj in izdajalce bo (ali bi, če je arhiv uničen) razjasnil begunjski arhiv.

Včasih je aktivista razkrilo naključje. Jože Debevc je bil do leta 1943 vojni ujetnik v Luksenwaldu v Nemčiji. Domov se je vrnil z ohromelo levo nogo in uničenimi živci. Jeseni 1943 so ga poslali za prevajalca spisov na radovljiški gestapo. V začetku 1944 je začel sodelovati z narodnoosvobodilnim gibanjem. Obveščal je partizane, jim dajal žigosane in podpisane obrazce ter papir. Možno je, da so ga odkrili, ker so pri padlem partizanskem obveščevalcu našli Jožetov življenjepis s predlogom za sprejem v Komunistično partijo in drugo obremenilno gradivo. Petega decembra 1944 mu je zaročenka nesla večerjo, potem ga niso videli več. Jožeta so ta večer prijeli in ga mučili do nezvesti. »Ko je Jože zopet ležal na hodniku gestapa v Radovljici in ko je prišel k sebi, se je splazil uklenjen v verige po stopnicah, da bi pobegnil. Posrečilo se mu je preplezati železna vrata na dnu stopnic, ko pa se je prevrgel prek njih, se mu je železna palica od vrat zataknila med verige, ter je

tako obvisel nemočen na vratih. Ko ga je šef gestapa Laski pogrešil, je pretaknil vse kote, naposled pa je odšel po stopnicah ter ga ugle dal visečega na vratih. Brez besed je mirno izvelkel pištolo in ga tako visečega na mestu ustrelil.«

DRUGE ŽRTVE — glej tabelo 12

Izseljevanje razumnikov in narodno zavednih Slovencev je bilo v letu 1941 eden od ukrepov za ponemčevanje dežele. Obenem je bilo izseljevanje že leta 1941 edn od osnovnih načinov preprečevanja odhajanja ljudi v partizane. Nedvomno je marsikateri sin ali družinski oče odšel v nemško vojsko ali odlašal z odhodom v partizane zaradi strahu, da bodo njegovo družino izselili. Posebej tragičen je primer Jožeta Janše iz Radovljice. Iz nemške vojske je dezertiral julija 1943 in odšel v partizane.

Ko se je spotoma oglasil doma in zvedel, da nameravajo domače izseliti, se je javil oblastem (ne da bi vedel, da jih ne bodo selili, saj je bil v nemški vojski še brat Polde). Dne 12. maja 1944 so ga ob 21,38 obglavili v Gradcu.

Okupatorji so izseljevali ljudi iz najbolj partizanskih krajev. S Srednje Dobrave in Mišač so že decembra 1941 izselili 45 družin. Med njimi so nekateri umrli že v zbirnem taborišču v Št. Vidu. Smrt v izseljeništvu je običajno kosila med starejšimi. Nekaj pa je bilo tudi nasilnih smrti. Matevža Trelca so ustrelili nemški vojaki v Srbiji iz zasede 9. januarja 1944, ko je šel krmit živino. Marija Kocjančič je bila izseljena na Bavarsko, kjer so jo našli utopljeno v nekem potoku septembra 1944.

Domotožje je bilo hudo. Izseljeništvu je nekatere izčrpalo. Janez Kuhar iz Bohinjske Bistrice je pobegnil iz taborišča in izčrpan umrl na Dovjem 7. januarja 1945. Srečko Trojar je umrl ranjen in izčrpan 22. junija 1945 v Vrnjački Banji.

Za Marijo Janša je bila usodna že vožnja v zbirno taborišče v Goričane. Padla je z avtomobila in še istega dne umrla za poškodbami.

Silvester Ažman je 2. aprila 1944, ko so selili njegovo družino, skušal pobegniti. Streljali so nanj in ga tako hudo ranili, da je naslednji dan umrl v bolnišnici na Golniku.

Nacistični pokol v Srednji Radovni ima enako simbolno veljavo kot Dražgoše. V Dražgošah so se nacisti izživljali kar po nekakšnem nacističnem redu: pobili so moške, druge vaščane pa pregnali. Dvesto minercev je načrtno mi-

niralo vas. Tega reda v Srednji Radovni ni bilo več. Skupni imenovalec obeh pogromov je germanski bes, ki se je znesel nad nižjo raso. Zločin, ki je možen redkokje drugje kot v naročju vojne, se je zgodil v noči od 14. na 15. oktober 1943 na Poljšici pri Podnartu. Dogodek ni povsem raziskan, kaže pa, da so partizani pod vasjo razstrelili progo. Patulja, ki jo je vodil Franc Schwabb, šef železniške postaje v Kranju, v njej so bili poleg njega še štirje železniški policisti in orožnika Führing in Schatz iz Podnarta, je nato odšla na Poljšico. Domnevno so bili vinjeni. Pri prvi hiši so poklicali gospodarja in ga ustrelili v glavo. Ubili so hišno gospodinjno, ki je bila tik pred porodom, in njeno sestro, ki je prišla pomagat porodnici. V naslednji hiši so ustrelili gospodarja in vsi posilili gospodinjno. Naslednjo hišo so požgali, v pet hiš pa so vdrli in metali vanje ročne bombe. Enajstletni otrok je od strahu zblaznel. Okrožni vodja NSDAP Hochsteiner je čez nekaj dni sklical v Podnartu apel, na katerem je prepričeval ljudi, da so pokol izvršili partizani.

V tej vojni je nasilna smrt pretela vsakomur, nihče ni stal ob strani. Enajstletno Francko Lotrič je 28. aprila 1941 ustrelil brat Vinko z mavzerico, ki so jo odvrgli vojaki stare jugoslovanske vojske. Vinko je 18. februarja 1943 odšel v partizane, bil aprila 1943 ujet, poslan na prisilno delo in nato v nemško vojsko. Oktobra 1944 je dezertiral k Rdeči armadi in se z njo boril do aprila 1945, ko je padel. Ivanki Logar je brat padel septembra 1944. Kmalu nato so Ivanko aretirali v Bistrici na Koroškem, kjer je s sestro živela pri teti. Umrla je v koncentracijskem taborišču. Marija Zupan je šla obiskat brata partizana na Primorsko, se znašla v zadnji ofenzivi in bila ubita. Janez Lampe je bil invalid in je nenehno menjal prenočišča. Ko je nekoč prenočeval na skednju v Zagoricah, so partizani napadli eno od blejskih postojank. Vojaki, ki so preiskovali okolico, so našli Janeza in ga po zaslišanju ubili. Janez Medja je bil ubit, ko je skušal gasiti gorečo domačijo. Anton Korošec je umrl za ranami, ki jih je dobil, ko so ga pretepli vojaki. Franc Šolar je bil ubit 11. avgusta 1943 ob pol petih zjutraj pred domačo hišo, ko je popravljal kolo, s katerim se je vozil v službo. Viktorju Tavčarju so rekli Puščavnik. Bil je upokojen orožniški komandir in je živel v leseni kolibi v Dragi. Ustrelili so ga vojaki med hajko

julija 1944. Antonijo Papler je pred domačim hlevom ubila bomba iz zavezniškega letala 9. maja 1945.

EV TANAZIJA

Ciril Avguštin in Jožef Ažman, ki nista bila povsem prištevna, sta se znašla med izseljenci, poslanimi v Srbijo. V Zagrebu sta izginila iz transporta in odtlej ju niso več videli. Lahko ju štejemo med žrtve nacistične politike ubijanja duševno obolelih. Med izseljenci je bil tudi duševno prizadeti Franc Kosmač iz Begunj, ki je umrl v Srbiji novembra 1942.

TRPLJENJE

Trpljenje in vojna sta bila nerazdružna. Maršikdo je prestal telesne in duševne preizkušnje, ki se nam danes zdijo nepojmljive. Trd vsakdan je večino ljudi utrdil telesno in duševno. Franc Grilc je po bitki na Dražgošah ozebel na Lipanci januarja 1942. »Moral se je ilegalno zdraviti in si je sam, ker ni bilo zdravniške pomoči z britvijo odrezal premrle prste na nogah.« Franc je kasneje postal politični aktivist. Izginil je na poti čez Jelovico spomladi 1944. Mnogi partizani so umrli od izčrpanosti. Leopold Mihelič je bil ranjen z dumdumko v noge. Ležal je v partizanski bolnišnici na Dolenskem. Tam je bil tudi njegov brat Jože, ki pa Leopolda ni spoznal, saj je bil tako oslabljen, da sta ga bila pred smrtjo sama kost in koža.

Kaj vse so morali prestati nekateri aretirani aktivisti. Štefan Trnka je bil aretiran 15. februarja 1945 in odpeljan v zapore v Celovec. Od tam je bil »4. aprila 1945 vsled bolezni odpuščen in je dne 5. aprila umrl na posledicah krvne zastrupitve. Krvna zastrupitev je nastala kot posledica mučenja, ker so mu Nemci pri zaslišanju v namenu, da bi izdal svoje sodelavce, s kleščami zmečkali jajčnike in spolovilo«.

Rudija Papeža, enega vodilnih predvojnih komunistov, tedaj člana okrožnega komiteja Komunistične partije Jesenice, so ujeli 31. oktobra 1941. »V bunkerju (v Begunjah, op. J. D.) so ga imeli privezanega kakor psa, večkrat je bil zmrcvarjen in krvav v obliki kosa mesa. Po nekaj mesecih takšnega mučenja so mu živci začeli popuščati.« »Od časa do časa ni bil več pri sebi. V trenutkih nepriselnosti je kaj povedal. Ko se je zopet zavedel, je s krvjo iz svojih ran napisal na tla

pod slamnjačo: Naj mi slovenski narod odpusti.« Rudi je bil ustreljen 21. januarja 1942. Telesno mučenje je bilo v Begunjah le en način torture. Nič manj ni bilo psihičnega nasilja, ki je na marsikoga bolj vplivalo kot obešanje, pretepanje, puljenje nohtov in proti koncu mučenje z električnim tokom ipd.

Sovražniki so nekatere ujete partizane in partizanke hudo zmrcvarili. Ivan Rozman je padel na Sevški planini. »Živega in zdravega fanta so pri vsej zavesti z noži razrezali.« Alojza Petkoša so dobili z razrezanim obrazom, polomljenimi udi. »Spodnji del trupla je imel popolnoma iznakažen.« Jožeta Stareta je 11. novembra 1944 v domači Bohinjski Češnjici zalotila nemška patrulja. »Ranjenega je pri izhodu iz hiše do smrti ogriznil policijski pes.« Janeza Arha so ujeli julija 1943 na Lipanci. V Begunjah je trdil, da je bil kuhar, eden od soborcev pa je povedal, da je bil mitraljezec. Janeza so gnali nazaj na Lipanco po mitraljez. Preteпали so ga, da je bilo njegovo kričanje slišati »na planino Zajavornik. Do smrti pretepenega so ga iz Pokljuke privezali na kamion, da se je skoro ubil med to vožnjo.« Ustreljen je bil 7. julija 1943. Antonijo Zupan so domobranci ujeli v zadnji ofenzivi 1945. »Prvo, kar so počeli z njo, so se nad njo naslajali, počenjali z njo vse mogoče, kar ni za opisovati. Ko so jo že popolnoma izmučili in oskrunili, so ji živi odrezali prsa, nato pa še na pol živi, sicer nezavestni, odrezali glavo, pri tem pa so se smejali in krohotali ter si peli slavospeve, da so zopet uničili nevarno 'banditino'«.

Podivjanost ljudi, ki se je stopnjevala do konca vojne smo opisali kar z besedami preživelih. Kajti ne zmoremo še opisati človeške uničevalnosti po načelih Viktorja Frankla, Ericha Fromma, viktimologov in drugih.

VERA

Nacizem je Gorenjce že s prvimi ukrepi dovolj jasno seznanil z genocidno-germanizacijsko vsebino »osvoboditve«. S tem je okupator v domačinih podnetil voljo do preživetja, dal jim je motiv za upor: boj za obstanek. S svojimi uničevalnimi postopki je upravičenost tega boja nenehoma krepil. Komunistična partija je na Gorenjskem brez posebnih trenj s koalicijskimi partnerji v Osvobodilni fronti že leta 1941, posebej pa od leta 1943 naprej prevzela vse vodilne položaje v narodnoosvobodilnem gibanju. Narodnoosvobodilnemu motivu so partijci dodali še mesijansko poslan-

stvo boja za novo družbeno pravico. Nacionalni in socialni motiv sta spodbujala k boju. Vendar je v položajih brez izhoda njuna moč pogosto splahnela. Čeprav na Gorenjskem ni ohranjenih toliko sporočil, napisanih tik pred smrtjo, kot na Štajerskem, pa upravičeno lahko sklepamo, da so se tudi Gorenjci takrat oprli na katoliški nauk o posmrtnem življenju. Jože Janša je pred obglavljenjem pisal domov:

»Ljubi nepozabljeni starši in, sestrice in brat in tovariši in tovarišice!

Bog me kliče! Bog nas kliče! Dano mi je in sicer to je zadnje, tik pred smrtjo oprostite mi vse in tudi bog ki je že pri meni mi je odpustil...

Prišli so me iskat v nebesa grem. Bog vas živi.

Zadni pozdrav
Nasvidenje Joža
Zavedam se«

Vera je omilila stisko pred smrtjo, ostal pa je stres, obup, kriki, prošnje, tudi nerazsodnost. In nekaj junakov do konca. In razbita in zaničevana trupla.

DRUŽINE

Leta 1948 je bilo v občini Radovljica 6134 gospodinjstev. Težko bi našli katero, ki mu vojna ne bi vtisnila svojega pečata, najsi je šlo za počutje, zdravje ali premoženje družinskih članov. Za mnoge družine je bila vojna tragedija.

Iz Kunčičeve družine z Mlinega je bilo pet otrok v partizanih. V boju je padel Alojz, Vinko je bil ujet ranjen in je umrl v bolnišnici na Golniku, hčerko Alojzijo je požrlo koncentracijsko taborišče. Pet otrok je bilo v partizanih tudi iz Resmanove družine iz Kroke. Jože je bil ustreljen aprila 1942, Janko in Gregor pa sta padla v boju. Pri Žvanovih iz Gorij so šli v partizane štirje sinovi že leta 1941. Alojz, Jože in Andrej so padli. Oče Janez je bil s hčerkama izseljen in je v izseljeništvu umrl. Mariji Benedičič z Dobrave je mož umrl za posledicami prve svetovne vojne. V drugi vojni je izgubila vse tri sinove. Ivan je bil ustreljen leta 1941, Anton je padel, Jože pa se je vrnil iz partizanov, vendar tako izčrpan, da je kmalu umrl. Od Dacarjevih bratov s Črničva so Antona in Jožeta ustrelili leta 1941, Franc pa se je leta 1942 ustrelil, da ga ne bi ujeli sovražniki. Jožetova žena Jožefa je umrla v izseljeniškem

taborišču. Brata Stanka in Bogomila Lebna so ustrelili oktobra 1941. Brata Jože in Janez Cvenkelj sta šla v partizane 6. maja 1944. Jože je bil ranjen pri prehodu čez Savo pri Podnartu. Janez mu je pomagal do Ljubenskega boršta, kjer sta se skrila v bunker. Tam so ju izsledili in ju 29. julija 1944 ubili. V Srednji Radovni so 20. septembra 1944 pobili več družin. Marija Košnik je umrla 9. februarja 1945 v izseljeniškem taborišču. Hčerki sta šli na pogreb. Ko sta se 20. februarja vračali, je bil vlak v Bohinju bombardiran. Marija je bila smrtno zadeta, Frančiška pa je 16. junija 1945 umrla za ranami v bolnišnici na Golniku.

Izgubo najbližjih so mnogi svojci težko prenesli. Vojno in konec vojne sta označila boj za svobodo in navdušenje nad njo, pa tudi objokovanje žrtev; ponekod je bilo tako silovito, da so žrtvam vojne sledile žrtve žalovanja. Žena moža, ki je bil ustreljen marca 1942, je čez nekaj dni v duševni zmedenosti skočila pod vlak.

»Bil je edini sin, starši te bolečine niso prenesli; po enem letu so mu sledili v prerani grob.«

Težko je bilo sprejeti smrt. »Uboga Uroševa mama. Še dolgo po osvoboditvi ni oblekla žalne obleke, ker njeno materinsko srce ni moglo verjeti, da je njen pogumni fant res padel.«

»Vsa strta in otožna, a vendar ponosna pripoveduje, da včasih v sanjah poslušala in gledala Toneja, kako igra svojo harmoniko in se ji bodreče smehlja.«

Za žrtvami je ostalo več sto sirot in nepreiskrbljenih sorodnikov. Peter Lotrič je bil zaročen, ko je odšel v partizane. Padel je. Nikoli ni videl dvojčkov, ki sta se mu rodila. Štiriletnega Janeza Volfa so z mamo poslali v taborišče. Tam je mama umrla in Janez se je po vojni sam vrnil domov. Bil je sirota. Oče mu je padel v partizanih.

VESTI O SMRTI

Dne 8. avgusta 1941 je padel Alojz Žvan. 21. avgusta so partizani poslali njegovim sožalno pismo:

»Žalujoči sodružni Žvanovi! Ob priliki tragične; toda junaške smrti Vašega sina in brata Vam izrekamo v svojem in v imenu partizanov najgloblje sočustvovanje zavedajoč se, da kakor je bil Vam dober sin in brat, tako je bil nam dober sodrug in neustrašen borec

za narodno osvoboditev in zmago proletariata. Izguba tega mladega in upapolnega življenja nam je nenadomestljiva. Njegovo delo in vera končne osvoboditve. To žrtev pa bo znal ceniti ne samo jeseniški proletariat ampak Slovenski narod kot celota.

...

Slava sodrugu Žvanu!

Gorenjski kot 21. avgusta 1941

O. K. kom. stranke
za Gorenjski kot«

Pisma svojci niso dobili, saj je bilo najdeno v pivski steklenici v gozdu nad Poljanami pred nekaj leti. Vendar pa so Žvanovi za Alojzovo smrt že vedeli.

Vesti o smrti soborcev so sporočali partizani, večkrat pa so domače obvestili tudi sovražniki. Več negotovosti je bilo o usodi borcev, ki so izginili v tujini ali daleč od doma v enotah, kjer so bili le kratek čas in jih niso poznali. Smrti zapornikov iz Begunj so nannanjali kričeči plakati. Tudi o smrth v taboriščih so svojce obveščale taboriščne oblasti, ponavadi z za lase privlečenimi izrazi sožalja in vzroki smrti.

Včasih pa dolgo niso vedeli nič gotovega. Železničarja Alojza Pirca je ovadil strojevodja Schneider v Beljaku. Bil je aretiran jeseni 1943 in poslan v koncentracijsko taborišče. Umrli je 14. aprila 1944 v Auschwitzu. Šele avgusta 1944 so poklicali njegovo ženo na gestapo v Beljaku in jo obvestili o moževi smrti.

V tem besedilu skoraj niso omenjali trpljenja žrtev koncentracijskih taborišč. Verjetno ni treba posebej poudariti, da so pretrpeli veliko gorja. O njih so lahko pričali le sotrpini. Med vojno je bilo prepovedano širiti vesti o življenju v taboriščih. Svojci so dobivali cenzurirane dopisnice, na katerih je pisalo, da imajo »dober apetit« in da so zdravi. Alojz Pirc je kot »Schutzhäftling Nr. 2667« moral ženi poslati dopisnico — obrazec v poljščini, na kateri je tudi navedba »Sem zdrav — bolan«; poleg bolan je natisnjena pripomba, da je to nepotrebno in da naj se prečrta.

Družini obglavljenega Jožeta Janše so z divizijskega sodišča ukazali, da o sinovi smrti ne izdajo javnih sporočil.

POGREBI

Pogreb z obredom in družinski grob Sloven-
cem veliko pomenita. Ivan Kavčič je umrl

med bombandiranjem Beograda. »Pet ur so kopali, da so našli njegovo truplo. Pokopali so ga na Bledu, kamor so ga prepeljali med pohištvom.«

Odnos med sovražniki je odseval tudi v ravnanju s trupli. Ko je neznani pisec opisoval streljanje talcev v Ljubnem, je poudaril, da je nemški ukaz, da naj ustreljene pokopljejo zunaj pokopališča, dokaz nizke nacistične kulture. Jože Gašperin iz Stare Fužine je umrl za ranami v noči od 5. na 6. junij 1943 v bohinjski Srednji vasi. Oblasti so dovolile pokop poleg pokopališča, vendar brez pogrebcev. Na zadnji poti ga je spremljala 87-letna stara mati, organizacije narodnoosvobodilnega gibanja pa so pripravile ljudi, da so padlega počastili ob cesti. Alfonz Mihelič je padel na Primorskem 11. septembra 1943. Prenesli so ga v Cerklno. Domnevno zaradi izdaje so naslednji dan Cerklno napadla sovražna letala in razbila del cerkve in mrtvašnico, tako da so morali Alfonzovo truplo pred pogrebom izkopati. Nekaj ustreljenih aktivistov so odpeljali v krematorij v Gradec. Žare s pepelom so svojci dobili po vojni. Jožefa Dacar, ki je umrla v izseljeniškem taborišču, je pokopana v Markelhofnu na Bavarskem. Posmrtni ostan-
ki nekaj padlih borcev, ki so izginili med boji, so ostali v tuji zemlji, večina pa prekopanih na pokopališča in grobišča. Le nekaj izjem je. Truplo Blaža Ažmana, ki je padel avgusta 1942 na Mošenjski planini, je brat Jože prenesel v Krovo in pokopal za Špikom, kjer leži še sedaj.

Ko so prekopavali posmrtno ostanke borcev v družinske grobove ali skupna grobišča, so nekatere prekopali tudi večkrat. Posmrtno ostanke Zdravka Petrača, ki je umrl v partizanski bolnišnici aprila 1944, so leta 1945 najprej prekopali v dolino Završnice, nato pa v skupen grob v Dragi.

Pretresljiva je bila pot Terezije Vovk. Sin Albin je padel kot italijanski partizan. Pokopali so ga v Poggiodomu. Mati je šele po dolgem času prek sinovih medvojnih tovarišev iz Ljubljane zvedela za njegov grob. Junija 1957 je poslala prošnjo v Beograd, da ji dovolijo prekop, a takrat je imela sinove kosti že skrite na domačem vrtu. S sotrpinko iz Ljubljane sta pretihotapili ostanke svojih otrok čez mejo. Niti najbližjim ni nič povedala o tem. Albina so čez kako leto prekopali v družinski grob.

Še med pogrebi je smrt plodila smrt. Devedega maja 1945 je v Mostah pri Žirovnici padel domačin. Vaški odbor Osvobodilne fronte je prosil Franca Gogala, naj gre po krsto v Radovljico. V Predtrgu je Franc naletel na vlasovce, ki so ga napadli in hudo ranili, tako da je čez nekaj ur umrl.

II. PLOŠČE IN SPOMENIKI

Ni moj namen v celoti predstaviti plošče in spomenike žrtvam, marveč le nakazati odnos živih do mrtvih ob spomeniški dejavnosti, ki pomeni večino delovanja raznih organov za prenašanje izročil narodnoosvobodilnega boja in revolucije.

V Poljčah padlega skojevskega aktivista Janka Fajdiga so pokopali v graščinskem vrtu v Begunjah. Dostop do groba ni bil možen. Begunjska mladina je v Dragi postavila simboličen grob, piramido iz kamenja. Po policijski uri so skrivaj odnesli tja venec in zapeli žalostinko. Tudi druge partizanske grobove so, kjer je bilo možno, označili in okrasili. Po vojni so svojci večino žrtev prekopali v družinske grobove. Žrtve so prekopali tudi v skupne grobove, nekaj padlih so pokopali k talcem v graščinskem vrtu in v Dragi, padle z Jelovice so prenesli v kostnico v Radovljico, padli iz 3. bataljona Prešernove brigade in nekaj borcev iz Gradnikove pa trohnijo na Goreljku.

Grobišča in kraje smrti so s priložnostnimi znamenji zaznamovali tudi po vojni. Kmalu pa so začeli odkrivati plošče in spomenike, ki jih danes poznamo kot pomnike narodnoosvobodilnega boja in revolucije.

Med pomniki narodnoosvobodilne borbe in revolucije jih je v radovljiški občini padlim posvečenih blizu 140. Okoli 20 pomnikov pri obdelavi nismo upoštevali. — Glej tabele 13, 14 in 15.

ČAS ODKRITJA

Od obravnavanih spomenikov jih je bilo 83 postavljenih do leta 1961, od teh pa kar 54 v letih 1956—1961. Morda ni bilo nepomembno, da so takrat obstajale samostojne občine Bled, Bohinj in Radovljica, nedvomno pa je bilo pomembnejše delovanje organizacij Zveze borcev, ki je bila takrat v razcvetu (uveljavljanje posebne dobe, številne akcije za zbiranje zgodovinskega gradiva in druge akcije). Tako so spomeniki pomemben vir spoznavanja dela Zveze borcev v njeni zreli dobi.

KOMU SO PLOŠČE IN SPOMENIKI POSVEČENI

Plošče in spomeniki pričajo o partizanskih bojih, okupatorjevem nasilju, o žrtvah kraja, ustanov in označujejo rojstne hiše prvoborcev. V drugi polovici petdesetih let so načrtno zaznamovali kraje streljanja talcev in begunjsko kaznilnico kot osrednjo ustanovo ukupatorjevega nasilja. Krajevni pomniki zajemajo večino žrtev, postavili jih niso le v Lescah in Radovljici. Plošče na zgradbah ustanov so sad posameznih pobud, označene rojstne hiše pa načrtno akcije na Jesenicah.

Večino plošč in spomenikov so postavili na krajih partizanskih bojov. Le štirje spominski znaki pričajo o smrti partizanov med napadom na sovražnika, 44 jih sporoča o smrti partizanov zaradi sovražnega napada. Večino teh spopadov so partizani izgubili. Vendar na pomnikih in v zvezi z njimi ne srečamo pojma poraz. Na spomenikih je bil opravljen preobrat zgodovinske resničnosti. Izrazit primer takega postopka je prekrstitev poraza 3. bataljona Prešernove brigade na Goreljku v »zmagamrtvega bataljona«.

NAČRTOVALCI IN IZDELOVALCI

Pobude za plošče in spomenike so domala brez izjeme dajali člani in organi Zveze borcev. Skoraj dve tretjini obeležij so borci načrtovali sami oziroma sta njihovo podobo določila znanje in ustvarjalna potencia predvsem krajevnih kamnosekov in livarjev jeseniške železarne.

Med ljudske arhitekturne spomenike uvrščamo 55 spomenikov. Značilno zanje je, da je pri večini na naravno skalo ali ponekod na betonsko ali zidano podlago pritrjena marmornata ali bronasta plošča.

Kljub prizadevanjem republiškega vodstva Zveze borcev, da bi usmerjalo postavljanje spomenikov, je večina ušla temu nadzoru in pomoči. To je izraz zaupanja zmagovalcev v lastno vseznanje in podcenjevanje strokovne rešitve, kar je nasploh značilno za vodenje naše družbe po vojni.

Ljudska znamenja so v slovenski kulturni krajini eden od vodilnih znakov stoletne vladavine katoliške vere in ena od veljavnih oblik ljudskega ustvarjanja. Leseni križi z nadstreškom, na njih deščica z napisom in fotografija žrtve, nad tem pa velik brezov križ s krogom — krono iz trnove žice in prtom kot simbolnim martirijem so leta 1945 ozna-

čevali grob padlih partizanov v graščinskem vrtu v Begunjah. Taki križi so označevali tudi grobove talcev in verjetno večino drugih grobov. Zgodaj so nastala tudi partizanska znamenja, oprta na znamenja iz preteklosti, z zvezdo in upodobitvijo partizanskih bojov.

V povojnem času je bilo spogledovanje z meščansko in kataloško dediščino odklonjeno. Med današnjimi ploščami in spomeniki je križ le na kostnici žrtev in spomeniku ob njej v Zasipu iz leta 1945.

Skale z vklesanimi napisi lahko razlagamo kot partizansko inačico znamenja, vezanega na starodaven poskus človekovega sporočanja v kamnu. Modernizacija s postavljanjem plošč na skale in zidanje ter betoniranje podstavkov pa ni posebej posrečen domislek.

Proizvod kulturne elite je okoli 20 arhitekturnih spomenikov in deset kiparskih. Med arhitekti izstopa Edo Ravnikar s svojimi preprostimi, v naravo vpetimi ureditvami grobišč v graščinskem vrtu v Begunjah, Dragi in Radovljici ter prizoriščem boja in grobiščem na Goreljku. Med kiparskimi izdelki izstopa učinkovita podoba vojnega mrharjenja Vladimire Bratuž v Nomenju.

Krajevno okolje ne spoštuje pretirano intelektualne lastnine. Od omenjenih štirih spomeniških ureditev Eda Ravnikarja so dve bistveno spremenili s kasnejšimi posegi. V označeni tloris Lovčevega hotela na Goreljku so postavili reliefni zvar Toneta Svetine, načrtovana preureditev pa bi Ravnikarjevo zamisel izničila. V Radovljici je Ravnikar postavil kostnico padlih z Jelovice z obeliskom in cvetno gredo. Radovljiški borci pa so hoteli spomeniku naprtiti še vlogo krajevnega spomenika in so v cvetno gredo posadili kamnite stebričke, nanje vklesali in nato zbrisali imena žrtev. Stebrički pa so ostali in bistveno krnijo prvotno ureditev.

In napisi?

Čeprav je nekaj napisov za spomenike spenil tudi Matej Bor, so artističnemu oblikovanju teh napisov namenili malo pozornosti. Ob popisnih žrtev 1950 in 1960 smo omenili, da so jih popisali predvsem na podlagi pripovedi. Ustno izročilo je bilo tudi podlaga za vsebino večine napisov na spomenikih.

Tako mnoga sporočila niso zanesljiva. Značilen primer je napis na spomeniku na Goreljku o 79 padlih borcih 3. bataljona Prešernove brigade. Število padlih so določili po

izjavi Justine Dijak. Podatkov o številu padlih pa je cela vrsta. Tone Svetina, ki je na svoj relief na Goreljku leta 1974 dodal ploščo s posvetilom 79 padlim, je leta 1970 na primer pisal o okoli 90 padlih. Mile Pavlin pa verjetno število padlih omejuje na 66—71. Nenatančni so podatki tudi, če so nastali na podlagi dokumentov. Kako naj na primer obiskovalec spomenika v Mošnjah ve, da je Maks Černe, kakor je padlega v svojem razglasu imenoval šef civilne uprave, dejansko narodni heroj Maks Pečar. Vse tudi ni jasno pri Begunjah. Čeprav ponavljamo, da je šlo skozi kaznilnico 12134 ljudi, jih je v resnici šlo več sto manj, saj so bili nekateri zaprti dvakrat ali večkrat. V zadnjih letih večkrat objavljeno število zapornikov 4. maja 1945 je 632.

Zapis v arhivu Slovenije pa omenja 592 rešenih zapornikov. Ni izključeno, da bo razumevanje tega vprašanja hudo mučno, saj Andrej Bohinc zatrjuje, da so partizani po osvoboditvi pobili s posadko kaznilnice tudi okoli 40 Slovencev.

Posebno zadrego je sestavljalcem seznamov žrtev in nato postavljalcem spomenikov pripravila delitev mrtvih na dobre in slabe.

VLOGA PLOŠČ IN SPOMENIKOV

Vprašanje je tudi, kakšen je dejanski pomen teh plošč in spomenikov v javnem življenju. Vloga posameznih dogodkov se v javnem življenju hitro spreminja. Leta 1956 so po načrtu Eda Ravnikarja uredili grobišče na Goreljku. O njegovem stanju 1959 je Mile Pavlin zapisal: «Nikjer nobene spominske plošče, grobišče je zapuščeno, preraščeno s plevelom... Nekoč so ga morda na silo uredili, nato pa prepustili zobu časa. Krave, ki so se tisto leto še pasle po Goreljku, so hodile po partizanskem skupnem grobu in ga onečejale.» Pavlin je nato izdal skromno knjižico o boju, nato pa še razširjeno izdajo. O njej so pisali Tone Svetina, Franc Jernejc in drugi. Leta 1974 je svojo plastiko postavil na Goreljek Tone Svetina. Pripravljen je tudi načrt za novo ureditev z bogatim kiparskim spomenikom. Nihanje med priznano vlogo spomenikov in malomarnim omalovaževanjem je navzoče tudi med borci. Leta 1975 so radovljiška obeležja predstavili na skrbno pripravljeni fotografski razstavi. Izdelali so tudi albume fotografij plošč in spomenikov. Leta 1978 so jih predstavili tudi v Vodniku po partizanskih po-

teh. Besedilo pa je s svojo nepopolnostjo, številnimi napakami pravi vzor slabo opravljenega dela. Zanimivo je, da se borčevska organizacija v občini na to skrpucalo ni odzvala. Šele čez desetletje je ob pripravi ponatisa vodnika Alojz Kos opravil težaško delo in primerno predstavil pomnike in dogodke, povezane z njimi. Imel je veliko težav, preden je ugotovil (ali pa tudi ne), kdo je spomenik postavil in kdaj. Poseben primer partizanskega anarhizma je dejstvo, da ni ohranjenih podatkov o tem, kdaj in koga so prekopali z Jelovice v kostnico v Radovljici.

Plošče in spomeniki žrtvam so torej dinamična struktura. Zaradi minljivih materialov, slabe izdelave in vzdrževanja so mnoge že obnovili, druge prestavili zaradi posegov v prostor ipd. Tudi napise na njih so že spreminjali.

Tako kot življenjepisi padlih so tudi zgodovinska sporočila na pomnikih ljudsko, laično delo. Vanj je bilo vloženo nemalo truda, vendar smo daleč od tega, da bi ga šteli za dopolnjeno.

Tabela 1: ŽRTEV PO KRAJIH BIVANJA

Območje	Prebivalci 1941	Žrtve	% preb.	Žrtve partizani	% preb.	Žrtve aktivisti	% preb.	Druge žrtve	% preb.
Blejski kot	7 602	305	4,0	217	2,8	36	0,5	52	0,7
Bohinj	5 194	260	5,0	223	4,3	18	0,3	19	0,4
Desni breg Save	2 676	168	6,3	123	4,6	27	1,0	18	0,7
Levi breg Save	6 178	186	3,0	143	2,3	29	0,5	14	0,2
Skupaj	21 650	919	4,2	706	3,2	110	0,5	103	0,5

Tabela 2: ZAPOSLOTITVE ŽRTEV

Območje	Aktivni prebivalci 1931	Žrtve	Kmetje 1931***	% akt. preb.	Žrtve - kmečko poreklo	% žrtev	Žrtve kmetje	% žrtev	Delavci obrtniki 1931	% akt. preb.	Žrtve del-obrt. poreklo	% žrtve	Žrtve del-obrt.	% žrtev
Blejski kot	4 479	336*	1638	36,6	91	27,1	45	13,4	1705	38,1	173	51,5	249	74,1
Bohinj	3 054	260	2028	66,4	128	49,2	82	31,5	759	24,8	104	40,0	172	58,5
Desni breg Save	1 201	168	449	37,4	37	22,0	21	12,5	613	51,0	95	56,5	120	71,4
Levi breg Save	3 077	194**	1226	39,8	72	37,1	26	13,4	1236	40,2	91	46,9	142	73,2
Skupaj	18 811	958	5341	45,2	328	34,2	174	18,2	4313	36,5	463	48,4	663	69,3

* Ker je k predvojni občini Gorje sodita tudi Blejska Dobrava, sem v tem pregledu prištel k žrtvam še žrtve iz Blejske Dobreve (zadnje so podatki o socialnem izvoru pomanjkljivi).

** Iz istega razloga kot pri Blejski Dobravi smo tu prišteli žrtve iz Palovč in Leš.

*** V tabelah štejem med kmete posestnike, njihove sinove ter redke najemne kmečke delavce.

Tabela 3: ŽRTVE V BOHINJU

Območje	Prebivalci 1941	Žrtve	% preb.
Zgornja dolina	2836	143	5,04
Spodnja dolina	2358	117	4,96
Skupaj	5194	260	5,00

Tabela 4: ZAPOSLOTITVE BOHINJSKIH ŽRTEV

Območje	Aktivni prebivalci 1931	Žrtve	Kmetje 1931	% akt. preb.	Žrtve – kmečko poreklo	% žrtv	Žrtve kmetje	% žrtv	Delavci obrtniki	% akt. preb.	Žrtve del.-obrt. poreklo	% žrtve	Žrtve del.-obrt.	% žrtv
Zgornja dolina	1699	143	1401	82,5	82	57,3	53	37,1	258	15,2	47	32,9	81	56,6
Spodnja dolina	1355	117	564	41,6	45	38,5	29	24,8	566	41,8	58	49,6	61	60,7
Skupaj	3054	260	1965	64,3	127	48,8	82	31,5	824	27,0	105	40,4	152	58,5

Tabela 5: KER SO V POPISU LETA 1931 OBRTNIKI BILI VŠTETI MED DELAVCE, SI OGLEDJMO DELEŽ OBRTHNIKOV PO POPISU IZ LETA 1944

Območje	Aktivni prebivalci 1931	Število žrtv	Obrtniki 1944	% aktivnega prebival.	Žrtve obrtno poreklo	% žrtv	Žrtve obrtniki	% žrtv
Zgornja dolina	1699	143	48	2,8	12	8,4	4	2,8
Spodnja dolina	1355	117	78	5,8	10	8,5	8	6,8
Skupaj	3054	260	126	4,1	22	8,5	12	4,6

Tabela 6: ZAPOSLOTITVE BLEJSKIH ŽRTEV

Aktivni prebivalci 1931	Žrtve	Kmetje 1931	% akt. preb.	Žrtve – kmečko poreklo	% žrtv	Žrtve kmetje	% žrtv	Delavci obrtniki 1931	% akt. preb.	Žrtve del.-obrt. poreklo	% žrtv	Žrtve delavci obrtniki	% žrtv
1744	61	431	24,7	10	16,4	3	4,9	1065	61,1	41	67,2	46	75,4

Tabela 7: BLEJSKI OBRTHNIKI IN DELAVCI

	Število 1944	% akt. preb. 1931	Žrtve obrtno poreklo	% žrtv	Žrtve delavsko poreklo	% žrtv	Žrtve	% žrtv
obrtniki	179	10,3	12	19,7			6	9,8
obrtni delavci	343	19,7			} 29	} 47,5	21	34,4
drugi delavci	550*	31,5					19	31,1

* Število drugih delavcev je približno določeno po popisu iz leta 1931.

Tabela 8: ODHODI V PARTIZANE

Območje	41*	42	½ 43	¾ 43	¾ 44	45	43	44	Skupaj
Bled	33	11	33	25	42	25	37	5	224
Bohinj	36	1	63	19	74	34	1	2	236
D. breg Save	10	11	32	20	30	12	3	2	123
L. breg Save	20	6	14	33	44	24	2	–	144
Skupaj	99	29	142	97	190	95	43	9	727

* Podatki o partizanih v letu 1941 niso dokončni. To posebej velja za nekaj žrtv, ki so naj bi vstopile v partizane in se vrnile domov. Nekatere od teh so kasneje spet vstopile v narodno osvobodilno vojsko zato tudi razlike med številom vstopov v partizane in številom žrtv).

Tabela 9: RAZLIKE V ODSOTOKIH ŽRTEV IN DATUMIH ODHODOV ŽRTEV V PARTIZANE MED IZBRANIMI OBMOČJI

Območje	Prebivalci 1941 (1931*)	Žrtve partizani	‰ preb.	Vstop v NOV									
				41	42	½ 43	¾ 43	½ 44	¾ 44	45	46	47	48
Bled	2857	61	2,1	3	1	16	6	3	7	6	–	–	–
Gorje z okolico	3001	164	5,5	26	3	6	8	28	12	12	3	11	–
Bohinj, Bistrica	1153	37	3,2	5	–	11	3	4	7	–	1	1	–
Bukova dol. **	641*	42	6,5	1	1	17	3	11	2	–	–	–	–
D. breg Save	2676	168	6,3	10	11	32	20	30	12	3	2	3	–
L. breg Save	6178	186	3,0	20	6	14	33	44	24	2	–	1	–
Kropa	587*	46	7,8	1	8	13	7	1	7	–	–	1	–
Kamna Gorica	432*	14	3,2	–	–	–	2	8	1	1	–	–	–

* * Bukova dolina obsega vasi Brod, Kamne, Polje (Laški rovt), Ribčev laz, Savico, Žlan. Brod je izgubil med vojno okrog 10 odstotkov prebivalstva. Več žrtev je bilo le v Srednji Radovni za- radi divjanja nacistov 20. septembra 1944.

Tabela 10: DATUMI SMRTI PARTIZANOV

Območje	41	42	½ 43	¾ 43	½ 44	¾ 44	45	?
Bled	4	1*	10	22	29	33	99	4
Bohinj	5	17	11	38	50	28	69	5
Desni breg Save	1	13	7	22	18	20	34	8
Levi breg Save	7	6	1	9	26	35	52	5
Skupaj	17	54	29	91	123	116	254	22

Tabela 11: DATUMI IN VZROKI SMRTI AKTIVISTOV

Območje	Datum smrti								Vzrok smrti		
	41	42	½ 43	¾ 43	½ 44	¾ 44	45	?	koncen- tracijske taborišča	Begunske ustreljen	drugo
Bled	6	9	3	1	3	7	6	1	18	12	7
Bohinj	1	5	–	1	6	–	5	–	9	8	1
Desni breg Save	11	6	1	4	2	1	2	–	4	22	1
Levi breg Save	6	11	–	–	1	7	4	–	5	21	2
Skupaj	24	31	4	6	12	15	17	1	36	63	11

Tabela 12: DATUMI IN VZROKI SMRTI DRUGIH ŽRTEV

Območje	Datum smrti					Vzrok smrti			
	41/42	43	44	45	nasilje	izseljeniška taborišča	bombe	nevarne	–
Bled	11	1	35	5	36	12	2	2	–
Bohinj	1	1	5	12	6	5	6	2	–
Desni breg Save	8	8	1	1	5	11	1	1	–
Levi breg Save	4	1	3	6	4	8	1	1	–
Skupaj	24	11	44	24	51	36	10	6	–

Tabela 13: ČAS ODKRITJA

Območje	Do 1950	1951–1955	1956–1961	1962–1965	1966–1970	1971–1975	1976–1980	Po 1981
Bled	2	5	14	2	1	2	1	2
Bohinj	2	5	17	1	4	3	2	4
Desni breg Save	3	2	8	5	2	–	4	2
Levi breg Save	4	6	15	1	–	1	–	–
Skupaj	11	18	54	4	7	6	7	8

Tabela 14: SPOROČILNOST POMNIKA

Območje	Partizani			Okupatorjevo nasilje		Posvetila			
	napad	obramba	razno	streljanje talcev	drugo	vaski pomnik	vaski pomnik z grobiščem	rojstne hiše	ustanovitve
Bled	2	17	1	1	1	2	3	4	4
Bohinj	–	7	–	2	–	13	2	6	4
Desni breg Save	2	15	1	1	1	3	3	–	2
Levi breg Save	–	5	–	9	1	4	5	–	4
Skupaj	4	44	2	13	3	22	13	10	14

Tabela 15: VRSTE IN POSTAVLJALCI

Območje	Platfoce	Ljudski spomeniki				Ostali spomeniki		Vodilni izdelovalci			
		skala z vklesanim napisom	skala (beton) s ploščo	obelisk	drugi	arhitekturni	kiparski	kamnosek Vurnik	kamnosek Lagonder	livarna	telesarne Jesenice
Bled	5	4	13	–	1	6	2	4	–	15	
Bohinj	16	2	8	2	1	2	3	–	16	13	
Desni breg Save	6	3	8	2	–	6	2	7	–	5	
Levi breg Save	7	–	2	9	–	5	3	15	–	–	
Skupaj	34	9	31	13	2	19	10	26	16	33	

SPOMINSKA ZNAMENJA
NARODNOOSVOBODILNE BORBE
IN SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE
V OBČINI RADOVLJICA

KAZALO

SPOMENIKOV IN SPOMINSKIH ZNAMENJ V OBČINI RADOVLJICA

I. KRAJEVNA SKUPNOST BEGUNJE NA GORENJSKEM

BEGUNJE NA GORENJSKEM na strani 45

- 1 Gestapovski zapori v nekdanji ženski kaznilnici

- 2 Grobišče ustreljenih talcev na vrtu graščine
Na steni stavbe krajevne skupnosti, Begunje na Gorenjskem št. 23

- 3 Spominska plošča žrtvam druge svetovne vojne

Na steni stavbe osnovne šole v Begunjah na Gorenjskem št. 27 b

- 4 Spominska plošča
poimenovanju osnovne šole »4. maj«

Ob poti na vrtu hiše Jožeta Zupana, p. d. pri Gvažarju, Begunje na Gorenjskem št. 113

- 5 Spominsko znamenje
padlemu obveščevalcu (Rudolfu Gašperinu)

V Jančevi drnici pod hribom pri stanovanjskih blokih v Poddobravi

- 6 Spomenik — obelisk
šestim na smrt obsojenim zapornikom iz zaporov v graščini v Begunjah

Na Kralovem polju pod cesto Begunje — Tržič

- 7 Spomenik — obelisk
begu zapornikov in ustrelitvi talcev

V Preski pred vasjo Slatna nad cesto Begunje — Tržič

- 8 Spomenik — obelisk
ustreljenim prvim štirim na smrt obsojenim zapornikom iz zaporov v graščini v Begunjah.

BEGUNJE NA GORENJSKEM —

DRAGA na strani 63

Grobišče talcev v nekdanjem peskokopu ob cesti v Drago

- 9 Osrednji spomenik
streljanju talcev in 188 pokopanim

Na nekdanjem betonskem temelju žage ob potoku Begunjščica

- 10 Spominska plošča
obnovitvi Kokrškega odreda

- 11 Spominska plošča
kurirski postaji G — 14

Ob poti v Lahovo dolino nad Ledeno trato

- 12 Spominsko znamenje
sedežu štaba Kokrškega odreda

Ob cesti v Drago nad Vazarjevo hišo Begunje na Gorenjskem št. 137

- 13 Spomenik — leseni relief
padlemu borcu sekcije za zvezo Kokrškega odreda (Štefanu Ermanu)

- 14 Spomenik — obelisk
padlim kurirjem in borcem — žrtvam nemške policijske zasede

Ob poti v Vratih na planino Prevalj na Begunjščici

- 15 Spominsko znamenje
ambulanti B 777 Kokrškega odreda

POLJČE na strani 162

Na steni hiše Slavka Ferjana, p. d. pri Matuču, Poljče št. 16

- 16 Spominska plošča
padlemu članu okrožnega komiteja ZKM Jesenice (Janku Fajdigu)

SLATNA na strani 190

Pri gasilskem domu ob cesti Begunje — Tržič

- 17 Spomenik — obelisk
padlim borcem in žrtvam vojne

SREDNJA VAS na strani 196

Pred vasjo ob cesti Begunje — Tržič

- 18 Spominsko znamenje
padlim članom OZNE okrožja Kranj

ZAPUŽE na strani 209

Na križišču cest Lesce — Begunje — Zapuže

- 19 Spominsko znamenje
ustreljenim ujetim borcem NOV

II. KRAJEVNA SKUPNOST BLEĐ

BLEĐ na strani 71

Na steni gasilskega doma, Rečiška cesta 4

- 1 Spominska plošča
žrtvi domobrancev (Aloju Petkošu)

Na križišču Župančičeve in Kolodvorske ceste

- 2 Spominsko znamenje
žrtvi ob partizanski akciji (Janezu Smoletu)

Ob krajevnem pokopališču

- 3 Osrednji spomenik in pokopališče borcev NOV padlim borcem NOV in umrlim žrtvam nasilja

III. KRAJEVNA SKUPNOST BOHINJSKA BELA

BOHINJSKA BELA

na strani 75

Na steni stavbe osnovne šole Bohinjska Bela št. 56

- 1 Spominska plošča
kurirski postaji G — 30
Pred osnovno šolo ob cesti Bohinjska Bela — Bohinj
- 2 Osrednji spomenik — obelisk
padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja
Pri vhodu v vojašnico VP — 1098/36 na Bohinjski Beli
- 3 Spominska plošča in relief, lik Andreja Žvana Borisa
poimenovanje vojašnice
Na dvorišču vojašnice
- 4 Doprni kip narodnega heroja Andreja Žvana — Borisa
padlemu narodnemu heroju
- 5 Skulptura zvarjenega orožja
borcem XXXI. divizije
Na steni hiše Matevža Volfa, p. d. pri Blažu, Slamniki št. 5
- 6 Spominska plošča
posvetovanju komunistov
V Soteski blizu železniške postaje ob cesti Bled — Bohinj
- 7 Spominsko znamenje
ustreljenim desetim talcem iz zaporov v graščini v Begunjah na Gorenjskem

BOHINJSKA BELA —

POKLJUKA

na strani 80

Na Voklem nad planino Barjanco ob gozdni cesti

- 8 Spominsko znamenje
boju Cankarjevega bataljona na Voklem in padlemu borcu (Oskarju Pogačniku)
Ob gozdni cesti pod hribom Turn pri Belski planini
- 9 Spominsko znamenje
padlemu četnemu sekretarju SKOJ-a (Stanetu Staretu)
V senožetih v Zajami pri Belski planini
- 10 Spominsko znamenje
padlima kurirjema Pokljuške čete (Tavčarju in Korošču)

BOHINJSKA BELA —

JELOVICA

na strani 82

Na Oblakovi planini nad potjo v bregu

- 11 Spominsko znamenje
boju in žrtvam 2. bataljona Gorenjskega odreda in II. grupe odredov z oddelki nemške policije

KUPLJENIK

na strani 127

Na steni hiše Ivanke Strgar, poročene To-man, p. d. pri Primaščo, Kupljenik št. 12

- 12 Spominska plošča
obveščevalni točki in javki za bolnico
Pod vasjo na robu polja
- 13 Spominsko znamenje
padlemu borcu Škofjeloškega odreda (Leopoldu Heberlu)
Ob poti nad gasilskim domom na Kupljeniku št. 10
- 14 Spominsko znamenje
padlemu borcu Gorenjskega odreda (Janezu Tonejcu)

IV. KRAJEVNA SKUPNOST BOHINJSKA BISTRICA

BOHINJSKA BISTRICA

na strani 84

Na steni kulturnega doma Jožeta Ažmana, Triglavska cesta 16

- 1 Spominska plošča
40. letnici konstituiranja CK KPJ pod vodstvom maršala Josipa Broza — Tita
Pred kulturnim domom Jožeta Ažmana
- 2 Leseni relief
socialistični revoluciji in NOV v Bohinju
Pri stavbi krajevnne skupnosti, Triglavska cesta 35
- 3 Spominsko znamenje
padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja 1941—1945
Na trgu svobode
- 4 Osrednji spomenik
padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja v Bohinju
Na steni stavbe nekdanje gostilne pri Šturmu, Vodnikova cesta 21
- 5 Spominska plošča
zadnjim pripravam za pričetek vstaje
Na steni stavbe nekdanje sirarne, Vodnikova cesta 29
- 6 Spominska plošča
organiziranju vstaje v Bohinju
Na steni ob vhodu v rojstno hišo Tomaža Godca, Zoisova ulica 15
- 7 Spominska plošča
konstituiranju centralnega komiteja KPJ
- 8 Spominska plošča
revolucionarju in organizatorju NOV Tomažu Godcu
Krajevno pokopališče v Bohinjski Bistrici
- 9 Grobišče padlih borcev NOV in žrtev vojne

BITNJE na strani 74

Sredi vasi ob cesti

- 10 Spomenik — obelisk
ustreljenim talcem zaradi kaznovane sodelavke gestapa

KAMNJE na strani 112

Na steni gasilskega doma, Kamnje št. 28

- 11 Spominska plošča
kurirski postaji G — 27
12 Spominska plošča
padlim borcem NOV in žrtvam fašizma

LEPENČE na strani 144

**Ob križišču železniške proge s cesto, ki
čez most Save Bohinjke vodi v vas**

- 13 Spominsko znamenje
partizanskemu prehodu na Logu

NEMŠKI ROVT na strani 151

Na steni gasilskega doma, Nemški rovt št. 18

- 14 Spominska plošča
padlim domačinom
15 Spominska plošča
kurirski postaji G — 2

NOMENJ na strani 152

Ob razpotju ceste v vas

- 16 Osrednji spomenik
krvnemu davku domačinov za svobodo
**Na steni rojstne hiše Jožeta Ažmana, p.d.
pri Ažmanu, Nomenj 19**
17 Spominska plošča
predvojnemu komunistu in prvoborcu (Jožetu Ažmanu)
**Na steni hiše Janeza Zupana, p.d. pri Pin-
tarju, Nomenj št. 31**
18 Spominska plošča
udeležencu oktoberske revolucije, predvoj-
nemu komunistu (Janezu Zupanu)

POLJE na strani 163

**Na steni rojstne hiše Janeza Maleja, p.d.
pri Kramarju, Polje št. 34**

- 19 Spominska plošča
predvojnemu komunistu, (Janezu Maleju)
**Na steni rojstne hiše Janeza Podlipnika, p.
d. pri Žlanarju, Žlan št. 2**
20 Spominska plošča
ustreljenemu prvemu talcu Bohinja (Janezu
Podlipniku)
Nad gozdno cesto v Bareči dolini
21 Spominsko znamenje
padlemu prvoborcu NOV in izdane Tončkove
čete (Florianu Majhnu)

RAVNE V BOHINJU na strani 180

Ob cesti v vasi

- 22 Spomenik
devetim padlim domačinom, borcem NOV
Na steni stavbe žičnice Kobla
23 Spominska plošča
padlemu kurirju relejne kurirske postaje
G — 2 (Jožetu Štendlerju)

RIBČEV LAZ — UKANC na strani 181

Na steni stavbe hotela Zlatorog, Ukanc št. 64

- 24 Spominska plošča
posvetovanju aktivistov OF okrožja Jeseni-
ce

RIBČEV LAZ — KOMNA na strani 181

**Pri razpotju planinskih poti Ukanc — Komna
— Sedmera jezera**

- 25 Spominska plošča
spopadu 4. čete VDV s sovražnikom in pad-
lemu borcu (Mateju Kobljarju)

V. KRAJEVNA SKUPNOST BREZJE

BREZJE na strani 94

**Na steni samostanskega obzidja pred cer-
kvi na Brezjah št. 72**

- 1 Spominska plošča
slovenskim duhovnikom — žrtvam fašizma
Krajevno pokopališče na Brezjah
2 Grobišče borcev NOV in osrednji spomenik
domačinom, padlim v boju za svobodo

ČRNIVEC na strani 97

**Na steni hiše Simona Grosa, p.d. pri Križ-
neku, Dacarjevem domu, Črnivec št. 6**

- 3 Spominska plošča
tehniki Okrožnega komiteja KPS Jesenice

VI. KRAJEVNA SKUPNOST DOBRAVA

SREDNJA DOBRAVA na strani 193

**Na steni gasilskega doma, Srednja Dobrava
št. 7**

- 1 Spominska plošča
narodnemu heroju Stanetu Žagarju
**Pod Miklavževcem nad potokom Lipnica ob
cesti Kamna Gorica — Kropa**
2 Spomenik — obelisk
padlemu partizanu Jelovške čete (Stanku
Podlipniku)

Na krajevnem pokopališču

- 3 Osrednji spomenik in grobišče
padlim borcem NOV in narodnemu heroju
Stanetu Žagarju

LIPNICA

na strani 144

Ob cesti nad hišo Petra Sušnika, p. d. pri Vogarju, Lipnica št. 6

- 4 Spominsko znamenje
padlemu kurirju vojaške štafetne linije
(Ivanu Cengletu)
- Na dvorišču osnovne šole narodnega heroja
Staneta Žagarja na Lipnici št. 12**
- 5 Doprsni kip narodnega heroja Staneta Žagarja
poimenovanju osnovne šole

VII. KRAJEVNA SKUPNOST GORJE

POLJŠICA PRI GORJAH

na strani 164

Na steni hiše Jere Lipovec, p.d. pri Pete- linu, Poljščica št. 53 (v Zaborštu)

- 1 Spominska plošča
predvojni člani Okrožnega komiteja KPS
Jesenice (Ivani Mohoričevi)

RADOVNA

na strani 177

Smolejeva hiša v Radovni št. 9

- 2 Spomenik in ruševine Smolejeve hiše
žrtvam in požgani Radovni
- Na steni hiše Franca Kunšiča, p. d. pri Kle-
menčku v Radovni št. 8**
- 3 Spominska plošča
kurirski postaji G — 29
- Na Debelem kamnu pri Novakovem mostu
ob cesti v Radovno**
- 4 Spominska plošča
padlemu sekretarju okrajnega komiteja
SKOJ-a (Janku Reklju)
- Na Ravnah na travniku ob cesti v Radovni**
- 5 Spominska plošča
v boju z nemško vojsko padlim borcem NOV

SPODNJE GORJE

na strani 190

Na steni rojstne hiše Andreja Žvana — Borisa, p. d. pri Porovih, Spodnje Gorje št. 66

- 6 Spominska plošča
narodnemu heroju Andreju Žvanu — Borisu
- Na steni rojstne hiše Marije Žumer, p. d.
pri Žgajnarju, Spodnje Gorje št. 65**
- 7 Spominska plošča
predvojni revolucionarki, članci okrožnega
komiteja KPS (Mariji Žumer)

Ob poti na hrib Hom

8 Spominsko znamenje

padlemu borcu Komande mesta Bled (Jožetu
Pretnarju)

Na travniku pod hribom Revovca

- 9 Spomenik
petim talcem

ZGORNJE GORJE

na strani 210

Pokopališče borcev NOV ob farni cerkvi

- 10 Osrednji spomenik
padlim borcem in žrtvam fašističnega na-
silja

ZGORNJE GORJE — MEŽAKLJA

na strani 214

Na Maroltovem rovtu na Obranci

- 11 Spomenik
prvemu boju Cankarjeve čete z Nemci in
padlima prvoborcema
V spomin na ta dogodek je občina Jesenice
proglasila 1. avgust za občinski praznik.
- Na Gonzovem rovtu na Obranci**
- 12 Spominska plošča
padlima prvoborcema Cankarjeve čete (Ar-
zenšku in Korenu)
- 13 Spominska plošča, Trnjev venček
padlemu kovinarju prvoborcu (Ferdu Korenu)
- Pri gozdni koči na planini Na Ravneh**
- 14 Spominsko znamenje
padlim borcem in žrtvam nasilja
- Na Trati pod Mežakljo**
- 15 Spominska plošča
padlim borcem v štiriletni vojni

ZGORNJE GORJE — POKLJUKA

na strani 217

Ob planinski poti na Jezercih nad Konjščico

- 17 Spominska plošča
boju štaba Gorenjskega odreda
- Ob gozdni cesti pod planino Lipanco**
- 18 Spominska plošča
boju borcev 2. čete in udarnega voda Go-
renjskega odreda ter padlim borcem
- Ob planinski poti na planino Lipanca**
- 19 Spominska plošča
padlim planincem domačinom
- Ob planinski poti pod Lipanskim vrhom**
- 20 Spominska plošča
boju Poključke čete s smučarskimi oddelki
policije in padlim prvoborcem
- Ob gozdni cesti pri Zajčevi koči v Majenu**
- 21 Grob in spomenik
boju Cankarjeve čete in padlemu prvoborcu
(Jožetu Finžgarju)
- Ob robu Meja doline pod Klekom**
- 22 Grob in spomenik
prehranjevalni akciji Cankarjeve čete in pa-
dlemu prvoborcu (Andreju Prešernu)

Pri planšarski koči na Podhomski planini na Kleku

- 23 Spominsko znamenje
uboju štirinajstletnih pastirčkov (Beznika in Janše)

ZGORNJE GORJE —

STARA POKLJUKA na strani 223

Na steni hiše Amalije Pristov, p. d. pri Figovcu v Krnici št. 79

- 24 Spominska plošča
kurirski postaji G — 6

Na skali pred prvim cestnim predorom na Zatrniku

- 25 Spominska plošča
žrtvam boja proti Nemcem in domobrancem

VIII. KRAJEVNA SKUPNOST KAMNA GORICA

KAMNA GORICA na strani 107

Na steni stavbe vzgojnovarstvenega zavoda, Kamna Gorica št. 55

- 1 Spominska plošča
napadu 2. bataljona Prešernove brigade in padlima vosovcema (Staroverskemu in Vidicu)

Sredi vasi pod lipo

- 2 Spomenik — plavž s ploščo
žrtvam fašizma

KAMNA GORICA —

JELOVICA na strani 110

Na Boštjancevem Kopišču nad Fajfo

- 3 Spominsko znamenje
partijski konferenci jeseniškega okrožja

Na kopišču pod Malim Gregorjcem

- 4 Spominsko znamenje
konferenci vojno-revolucionarnih komitejev — začetek vstaje

Na Gradišču pri Vodiški planini

- 5 Spominsko znamenje
zapisegi Jelovške čete

IX. KRAJEVNA SKUPNOST KOPRIVNIK — GORJUŠE

GORJUŠE na strani 98

Nad vhodnimi vrati hiše Cirila Strgarja, p. d. pri Boštetu na Gorjušah št. 8

- 1 Spominska plošča
konferenci SKOJ jeseniškega okrožja

Na živi skali pri hiši Franca Zorča, p. d. pri Kocjanu na Gorjušah št. 13

- 2 Spominska plošča
padlemu kurirju, žrtvi nemške zasede (Janezu Staretu)

Na steni gasilskega doma, Gorjuše št. 36 a

- 3 Spominska plošča
kurirski postaji G — 4

Na steni stavbe nekdanje šole, sedaj trgovine, Gorjuše št. 37

- 4 Spominska plošča
tečaju voditeljev SKOJ-a za jeseniško okrožje

Pri odcepu lokalne ceste v vas

- 5 Spominsko znamenje
padlima borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja

Na Zagradišu ob cesti Koprivnik — Gorjuše

- 6 Spominsko znamenje
padlima borcema tehnike Orel (Strgarju in Bezniku)

GORJUŠE — POKLJUKA

na strani 102

Na temeljih nekdanjega penziona Pokljuka, depandanse hotela Lovec na Bledu, ob cesti na Goreljeku

- 7 Spomenik — reliefna in litoželezni plošči
boju 3. bataljona Prešernove brigade z Nemci na Goreljku

Na vzpetini nasproti nekdanjega penziona Pokljuka

- 8 Grobišče in spomenik
pokopanim borcem 3. bataljona Prešernove brigade

KOPRIVNIK V BOHINJU

na strani 113

Na steni stavbe GKZ, sedežu KS Koprivnik — Gorjuše

- 9 Spominska plošča
sedežu okrajnih forumov OF in KP Bohinj

Ob cesti nasproti cerkvice Najdenja sv. Križa

- 10 Spominsko znamenje
padlim domačinom za svobodo

X. KRAJEVNA SKUPNOST KROPA

KROPA

na strani 119

Na križišču ceste Kamna Gorica — Lipnica — Kropa

- 1 Spomenik
boju Selške čete z nemškimi orožniki, desetim talcem iz graščinskih zaporov v Begunjah

Na steni stavbe tovarne Plamen, Kropa 1 a

- 2 Spominska plošča
padlim delavcem Žebljarske in železoobrtne zadruge

Na steni stavbe umetne kovaške obrti UKO, Kropa 7 a

- 3 Spominska plošča
padlim borcem kovačem

Sredi trga pred mostom čez potok Kroparica

- 4 Osrednji spomenik
partizanski Kropi

Na travniku nad farno cerkvijo

- 5 Spominsko znamenje
padlemu kurirju VDV (Janezu Arhu)

KROPA —

KROPARSKA GORA na strani 122

V gozdu na Barigli v Kroparski gori

- 6 Spominsko znamenje
padlemu administratorju sodišča IX. korpusa (Milanu Gašperšiču)

Na Čiganskem ob cesti Kropa — Jamnik

- 7 Spominsko znamenje
padlemu kurirju VOS-a (Dušanu Pogačniku)

Pri slovenski peči ob cesti Kropa — Jamnik

- 8 Spominsko znamenje
kurirski postaji G — 12 in spopadu kurirjev z belogardisti

Pod Špikom v Kroparski Gori

- 9 Spominska plošča
grob padlega borca Selške čete (Blaža Ažmana)

V gozdu za Varlovino nad Kropo

- 10 Spominsko znamenje
padlima članoma okrajne gospodarske komisije (Jelovčanu in Ostermanu)

KROPA — JELOVICA na strani 126

Na Pogrošarjevi plani nad Vodiško planino

- 11 Spominsko znamenje
ustanovitvi Cankarjevega bataljona

Na vodiški planini na Partizanskem domu

- 12 Mozaik in spominska plošča
partizanom in ljudstvu v upor

XI. KRAJEVNA SKUPNOST LANCOVO

LANCOVO na strani 128

V senožetih pri Amerikancu nad vasjo Brda

- 1 Spominsko znamenje
partijskemu posvetovanju za Gorenjsko
2 Spominsko znamenje
padlim borcem Gorenjskega odreda

Nasproti nekdanje Remčeve žage, ob cesti Lancovo — Bodešče

- 3 Spomenik
sabotažni akciji Jelovške čete Cankarjevega bataljona na Remčevo žago in ustreljenim talcem

Pod zaselkom Noše

- 4 Spominsko znamenje
padlima borcema transportne čete Gorenjskega odreda (Prevcu in Grosu)

Pod Ravnico ob poti na Fuksovo brv čez Savo

- 5 Spominska plošča
padlemu članu Okrožnega komiteja KPS Jesenice (Jožetu Štruklju)

Na steni stavbe združnega doma, Lancovo 30

- 6 Spominska plošča
padlim borcem v boju za svobodo

LANCOVO — JELOVICA na strani 132

Na Lipniški planini

- 7 Spominsko znamenje
poimenovanju Partizanskega vrha, boju Selške čete in štaba I. grupe odredov proti Nemcem ter padlim Jožetu Gregorčiču in soborcem

Ob gozdni cesti na Martinčku

- 8 Spominsko znamenje
umorjenim ranjencem Prešernove brigade

Na Mošenjski planini

- 9 Spominsko znamenje in temelji planšarske kočee
napadu 2. čete Cankarjevega bataljona z Nemci in padlim borcem

SPODNJA LIPNICA na strani 193

Pod robom gozda v Kolnici ob cesti na Jelovico

- 10 Spominsko znamenje
padlemu članu rajonskega komiteja KPS Jelovica (Antonu Tomanu)

VOŠČE na strani 207

Nad vasjo v Lascu ob cesti Spodnja Lipnica — Jelovica

- 11 Spominska plošča
padlima borcema in neznani partizanki (Ivanu Ažmanu in Filipu Ažmanu)

VOŠČE — JELOVICA na strani 208

Na Ledincah ob robu gozda

- 12 Spominsko znamenje
umrlima borcema NOV (Dežmanu in Benedičiču)

ZGORNJA LIPNICA na strani 224

Ob poti na polju na Dobravo

- 13 Spominsko znamenje
padlemu članu gospodarske komisije (Jožetu Grilcu)

XII. KRAJEVNA SKUPNOST LESCE

HLEBCE na strani 105

Sredi vasi pri cesti Lesce — Begunje na Gorenjskem

- 1 Spomenik — obelisk
padlim devetim domačinom — borcem NOV

HRAŠE na strani 106

Na steni hiše Marije Derling, p. d. pri Vilkotu, v Hrašah št. 21

- 2 Spominska plošča
spopadu borcev Cankarjevega bataljona z vaško stražo, padlemu komandantu in soborcu (Žemvi in Kokalju)

LESCE na strani 135

Ob cesti naprosti gostišča pri Tulipanu, Alpska c. 8

- 3 Spomenik — obelisk
akciji 4. čete Gorenjskega odreda in 29. ustreljenim talcem

Na steni hiše Arh in Kalamar, Alpska c. 25

- 4 Spominska plošča
sestankom predvojnih komunistov in aktivistov OF

Ob cesti nasproti hiše Jožeta Fona, p. d. pri Hrastu, Alpska c. 39

- 5 Spomenik
petim talcem, ustreljenim zaradi kaznovanega petokolonaša

V Tovarni Veriga, Lesce, Alpska cesta 43

- 6 Spominska plošča
splošni stavki delavcev
- 7 Spominska plošča
padlim delavcem, borcem NOV
- 8 Osrednji spomenik — obelisk
borbi in delu delavcev

Na robu travnika na Lipcah pred skladiščem TP Murka Lesce, Alpska 98

- 9 Spominsko znamenje
partizanski javki in sedežu vaškega odbora OF

Na steni hiše Petra Dacarja, p. d. pri Dacarju, Dacarjeva ulica 7

- 10 Spominska plošča
ustanovitvi celice KPS Lesce

Nad bajerjem pred hišo Antona Rogača, p. d. pri Šobcu, Šobceva c. 27

- 11 Spominsko znamenje
partizanski javki v Šobčevem mlinu

XIII. KRAJEVNA SKUPNOST LJUBNO

LJUBNO na strani 146

Na opornem zidu pred gasilskim domom, Ljubno št. 79

- 1 Spominska plošča
talcem, ustreljenim zaradi kaznovanega vo-huna

Sredi vasi pred farno cerkvijo

- 2 Osrednji spomenik — obelisk
padlim borcem in ustreljenim talcem

Na krajevnem pokopališču v Ljubnem ob grobu petih talcev

- 3 Spomenik
talcem in domačinom, borcem NOV

OTOČE na strani 156

Na steni poslopja tovarne Iskra, Otoče št. 5 a

- 4 Spominska plošča
ustanovitvi tekstilne zadruga in padlim članom v NOV

POSAVEC na strani 166

Ob cesti pri savskem mostu

- 5 Spomenik
padlima kurirjema Jelovške čete in 2. grupe odredov (Ambrožiču in Pretnarju)

XIV. KRAJEVNA SKUPNOST MOŠNJE

MOŠNJE na strani 150

Na krajevnem pokopališču v Mošnjah

- 1 Spomenik in grobišče borcev NOV
borcem Rašiške čete in domačim talcem in borcem

GLOBOKO na strani 97

Na železniškem postajališču Globoko

- 2 Spominsko znamenje
partizanskemu prehodu čez progo

XV. KRAJEVNA SKUPNOST PODNART

ČEŠNJICA PRI KROPI na strani 96

Ob poti pod vasjo

- 1 Spominsko znamenje
padlemu terenskem kurirju (Alojzu Rakovcu)

V Plaznicah ob cesti Češnjica — Rovte

- 2 Spominsko znamenje
ubitemu borcu okrajne gospodarske komisije (Jožetu Bitencu)

MIŠAČE

na strani 148

Na steni hiše Kriste Rožič, p. d. pri Pogvajenu, Mišače št. 19

- 3 Spominska plošča
partizanski tehniki Meta in padlim borcem NOV

OVSISHE

na strani 157

Ob cesti pred osnovno šolo, Ovsise št. 56

- 4 Spominsko znamenje
prehranjevalni akciji Jelovške čete, bataljona Jožeta Gregorčiča in padlim borcem NOV

Na krajevnem pokopališču na Ovsisah

- 5 Osrednji spomenik — obelisk in grobišče
borcev NOV
padlim borcem NOV in umrlim žrtvam fašističnega nasilja

PODNART

na strani 162

Na steni doma AMD, Podnart št. 13

- 6 Spominska plošča
napadu Gradnikove in Vojkove brigade na okupatorjeve objekte in padlima borcema NOV (Danici Senica in neznanemu borcu)

POLJŠICA PRI PODNARTU

na strani 165

Na steni hiše Marka Tomazina, Poljšica št. 3

- 7 Spominska plošča
zločinu okupatorja nad domačini
Na travniku v Vohu pod vasjo Poljšica
8 Spominsko znamenje
padlim borcem 1. bataljona Gorenjskega odreda pri napadenem prehodu čez Savo

XVI. KRAJEVNA SKUPNOST RADOVLJICA

RADOVLJICA

na strani 167

Na steni rojstne hiše Boštjana Olipa, p. d. pri Sredneku, Cesta svobode 23

- 1 Spominska plošča
vodji upora v vojašnici v Murau v Avstriji leta 1918 (Boštjanu Olipu)

Na steni bivše Savnikove hiše, sedaj trgovine Murka, Gorenjska cesta 2

- 2 Spominska plošča
spopadu 1. in 2. bataljona Kokrškega odreda z umikajočo se nemško vojsko

Na steni stavbe nekdanjega Sokolskega doma, sedaj doma Partizan, Gorenjska cesta 26

- 3 Spominska plošča
padlim telovadcem, borcem NOV

Na steni stavbe gasilskega doma, Gorenjska cesta 31

- 4 Spominska plošča

padlim gasilcem, borcem NOV (Bercetu in Trelcu)

Na steni poslopja tovarne Almira, Jalnova cesta 2

- 5 Spominska plošča in kovinska skulptura
padlim delavcem, borcem NOV

Na steni grajskega zidu pri tržnici na Kranjski cesti 2

- 6 Spominska plošča
ustanovitvi mestnega odbora OF

V grajskem parku nasproti hotela Grajski dvor, Kranjska cesta 2

- 7 Osrednji spomenik — obelisk
grobnica posmrtnih ostankov narodnega heroja Jožeta Gregorčiča in soborcev

Na steni pred vhodom v graščino, Linhartov trg 1

- 8 Spominska plošča
ustanovitvi čete slovenskih koroških prostovoljcev za severno mejo 1918/1919

Na steni hiše Vinka Berceta, p. d. pri Milakarju, na Mlaki št. 1

- 9 Spominska plošča
drugi skupini članov OF in javki

Na steni hiše S. A. Z. U. Ljubljana, p. d. pri Žgajnarju, Partizanska pot 6

- 10 Spominska plošča
tretji skupini članov OF

Na steni hiše pri Firsagarju, Trubarjeva ulica 1

- 11 Spominska plošča
prvi skupini članov OF

Pred vojašnico graničarjev, VP — 1081 Radovljica

- 12 Doprsni kip narodnega heroja Antona Dežmana — Tončka
poimenovanju vojašnice VP — 1081

XVII. KRAJEVNA SKUPNOST RIBNO

RIBNO

na strani 181

Ob Savski cesti na Klancu

- 1 Spominsko znamenje
padlemu članu pokrajinske gospodarske komisije in borcu Prešernove brigade (Koselju in Mužanu)

Ob cesti Ribno — Bled na polju pred vasjo

- 2 Spominsko znamenje
boju kurirjev z domobranci in padlima kurirjema (Valantu in Pretnarju)

Na krajevnem pokopališču v Ribnem

- 3 Osrednji spomenik
padlim borcem in ustreljenim talcem

RIBNO — JELOVICA

na strani 184

Pri studencu ob vozni poti na Papežu nad Taležem

- 4 Spominska plošča
padlemu borcu Kranjskega bataljona (Aloju Novaku)

Na Kamneku ob poti Talež — Bodeški most

- 5 Grob in spominsko znamenje
padlemu borcu Cankarjevega bataljona (Stanetu Šurku)

V Kersnikovcu ob poti Talež — Bodeški most

- 6 Spominska plošča
padlima članicama okrajnega odbora OF in komiteja SKOJ Ribno (Koseljnovi in Marini)

Na steni kočje Lovske družine Jelovica na Taležu

- 7 Spominska plošča
kurirski postaji G — 33

Ob cestnem križišču na Rovtarici

- 8 Spominsko znamenje
padlim partizanom na področju Rovtarice

Na Selški planini ob cesti Rovtarica — Martinček

- 9 Spominsko znamenje
boju XXXI. divizije z Nemci in padlim borcem Prešernove brigade

V Skledarjencu nad breznom v Kralovem partu

- 10 Dvorska kočja Kožarica — spominski objekt
javka in zbirališče prvih partizanov

Ob poti na Vršano pod Tolstim vrhom

- 11 Spominsko znamenje
padlemu vosovcu — obveščevalcu (Mihi Torkarju)

KORITNO

na strani 117

Na steni rojstne hiše Jaka Bernarda, p. d. pri Trseglavu na Koritnem št. 31

- 12 Spominska plošča
padlemu narodnemu heroju Jakobu Bernardu

Ob križišču cest na vasi

- 13 Spominsko znamenje
napadu Prešernove brigade na nemške postojanke in padlima borcema (Valantu in Pihlerju)

XVIII. KRAJEVNA SKUPNOST SREDNJA VAS V BOHINJU

BOHINJSKA ČEŠNJICA

na strani 93

Na steni gasilskega doma, Bohinjska Češnjica št. 79

- 1 Spominska plošča
padlim borcem NOV in umrlim žrtvam vojne
- 2 Spominska plošča
padlim članom gasilskega društva

JEREKA

na strani 107

Na steni hiše Martina Prežlja, p. d. na Kovčnici, Jereka 34

- 3 Spominska plošča
padlim vaščanom v NOV

PODJELJE

na strani 159

Nad cesto pod spodnjo vasjo

- 4 Spominsko znamenje
padlim borcem NOV in umrlim žrtvam

PODJELJE — KONJSKA DOLINA

na strani 161

Na griču v gozdu Stara Poljana

- 5 Lesena baraka — spominski objekt
ambulantni E — partizanske bolnice

SREDNJA VAS V BOHINJU

na strani 198

Na steni stavbe krajevnega skupnosti, Srednja vas v Bohinju št. 79

- 6 Spominska plošča
domačinom, ki so izgubili življenje v NOV
- Na stavbi gasilskega doma, Srednja vas v Bohinju št. 83
- 7 Spominska plošča
padlim članom Gasilskega društva

SREDNJA VAS V BOHINJU —

USKOVNICA

na strani 199

Pri sirarni na planini Uskovnica

- 8 Spominsko znamenje
borbi Jeseniško-Bohinjskega odreda in padlim borcem

XIX. KRAJEVNA SKUPNOST STARA FUŽINA

STARA FUŽINA

na strani 200

Na steni pred vhodom v rojstno hišo Gašperin, p. d. pri Židanu, Stara Fužina št. 102

- 1 Spominska plošča
v NOV padlim bratom Gašperin

Na steni stavbe gasilskega doma, Stara Fužina št. 178

- 2 Spominska plošča
padlim gasilcem v NOV

Na steni stavbe nekdanje sirarne, sedaj muzeja, Stara Fužina št. 181

- 3 Spominska plošča
organiziranju vstaje decembra 1941 in padlim vaščanom

Na steni Zoisovega gradu, Stara Fužina št. 216

- 4 Spominska plošča
sedežu štaba Jeseniško-Bohinjskega odreda
**Ob cesti nasproti cerkvice Sv. Janeza ob
izlivu Savice iz jezera**
- 5 Spominska plošča
zadnjemu boju Jeseniško-Bohinjskega odreda z Nemci

**STARA FUŽINA —
PLANINA VOGAR**

na strani 203

Na steni pastirske staje Alojza Zalokarja

- 6 Spominska plošča
sedežu voda za zveze Jeseniško-Bohinjskega odreda
Ob planinski poti na robu planine
- 7 Spomenik — obelisk
padlim železničarjem — planincem

**STARA FUŽINA —
PLANINA VOJE**

na strani 205

Ob gozdni cesti na planino Voje

- 8 Spominsko znamenje
aretaciji prvoborca Tomaža Godca in smrti
soborca

STARA FUŽINA — TRIGLAV

na strani 205

Na Aljaževem stolpu

- 9 Spominska plošča
slovenski zastavi na vrhu Triglava

STUDOR V BOHINJU

na strani 206

Na steni stavbe nekdanje sirarne, sedaj trgovine, Studor št. 48

- 10 Spominska plošča
padlim borcem in žrtvam okupatorjevega
nasilja

XX. KRAJEVNA SKUPNOST ZASIP

PODHOM

na strani 159

Na steni rojstne hiše Andreja Prešerna, p. d. pri Remarju, Podhom št. 70

- 1 Spominska plošča
predvojnemu revolucionarju in komunistu
(Andreju Prešernu)

ZASIP

na strani 209

**Na steni stavbe centralne hidroelektrarne
Železarne Jesenice, v Piškovci št. 1**

- 2 Spominska plošča
miniranju cevovoda hidroelektrarne
Na krajevnem pokopališču Zasip
- 3 Grobnica in spomenik
padlim šestim domačinom

Življenjepisi žrtev

na strani 225

Viri in literatura

na strani 311

Pojasnilo odbora

na strani 314

Spomenik pred graščino v Begunjah na Gorenjskem. Avtor akademski kipar Boris Kalin.

Spomenik na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah na Gorenjskem. Avtor akademski kipar Boris Kalin.

Spomenik na grobišču talcev v Dragi nad Begunjami na Gorenjskem. Avtor akademski kipar Boris Kalin.

BEGUNJE NA GORENJSKEM BEGUNJE NA GORENJSKEM št. 55 GESTAPOVSKI ZAPORI V NEKDANJI ŽENSKI KAZNILNICI

Nemški okupator, gestapo, ki je imel sedež na Bledu, je izbral žensko kaznilnico v Begunjah, ustanovljeno 1875, za zbirno taborišče izseljevanju namenjenega naprednega slovenskega izobraženstva, nacionalno zavednih in politično — sumljivih ljudi z Gorenjske, nato pa ga spremenil v zloglasne zapore in mučilnico za komuniste, aktiviste OF, ujete partizane in druge. V ta namen so izpraznili kaznilnico: zapornice so preselili v druge zapore, poslali na delo na Koroško ali odpeljali neznano kam. Nekaj nun, ki so upravljale kaznilnico, so odpustili takoj, druge kasneje. Večina je odšla v Ljubljano.

Prve aretirance z Gorenjske so pripeljali v zapore 3. 5. 1941, naslednje pa 20. 5. 1941. Med njimi so bili predvsem učitelji in druga napredna inteligenca ter Romi.

Večino so kmalu poslali v zbirno taborišče, ki je bilo v nekdanjih Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano, od tam pa so jih preselili v razne kraje v Srbiji in drugam. Število zapornikov je začelo naglo naraščati, ko se je pričela vojna s Sovjetsko zvezo. Prve komuniste, simpatizerje Sovjetske zveze in sovjetske državljane, so pripeljali že 23. 6. 1941. Oborožene akcije partizanov so aretacije med prebivalstvom še pospešile. V začetku je o preselitvah in tudi ustrelitvah odločal gestapovec dr. Hans Bauer, nato pa znani krvnik Franc Kutschera, vodja civilne uprave na zasedenem ozemlju Koroške in Kranjske, kasneje, do konca vojne, generallajtnant policije SS in grupenführer Ervin Rössener. Gestapo je za sojenje zapornikov za leto 1941 uvedel posebno sodišče, ki so ga sestavljali sodni svetnik dr. Kurt Messiner kot predsednik in člana — vladni svetnik dr. Hans Bauer ter Heinz Hübner, kapetan zaščitne policije. Razglas o imenovanju je izdal Franz Kutschera 29. 7. 1941. Kasneje je bilo ustanovljeno politično kazensko sodišče, ki je delalo do konca marca 1945.

Prve štiri zapornike, obsojene na smrt, so ustrelili oziroma dva obesili v Vrbančevi cegonci (opekarni) pod cesto v Slatno. Kasneje pa so obsojene na smrt streljali kot talce na polju ob robu gozda v Jančevi drnici, v peskopu v Dragi, na vrtu graščine in drugih krajih Gorenjske.

Prve skupine talcev so po ustrelitvi dali v krste, ki jih je moral izdelovati mizar Alojz Noč, Ucnjekov iz Begunj, ter jih vozili v krematorij v Gradec v Avstrijo. Kasneje ustreljene talce so brez krst pokopavali v skupne grobove na kraju ustrelitve, večino trupel pa so pripeljali nazaj v Begunje in jih pokopali na graščinskem vrtu. To žalostno delo so morali opravljati sozaposorniki.

Ne glede na teror so se partizanske vrste večale, množile so se akcije ter stopnjeval oborožen boj proti Nemcem in domačim izdajalcem. Večala se je pomoč partizanom in nezadržno širila organizacija OF. Gestapo je hotel to z grožnjami in represalijami zatreti. Talce so začeli streljati na kraju, kjer so partizani izvršili sabotažno akcijo ali ustrelili izdajalca. Od tega je bilo tudi odvisno število ustreljenih talcev. Večinoma so talce privezovali h kolom, razen ko je bilo talcev veliko. Ustreljene so pustili tudi po cel dan ležati na kraju ustrelitve; prebivalcem v opozorilo, da bo vsakega, ki bo podpiral partizane, čakala enaka usoda. To umazano početje so objavljali z dvojezičnimi letaki, s sramotilno ali lažno vsebino o gibanju OF in NOV.

V graščinskih zaporih je bilo v času od 1941 do 1945 12096 zapornikov, od tega 9411 moških, 2280 žensk in 405 otrok. Po kasnejših podatkih je bilo zaprtih 12134 zapornic in zapornikov. Nekateri so bili v zaporih tudi po dvakrat ali celo trikrat. Kot talcev je bilo ustreljenih 849, v koncentracijska taborišča v Nemčijo je bilo poslanih 5183, pobegnilo pa je okoli 40 zapornikov in zapornic. Vendar točnega števila ustreljenih, pobitih, pokopanih v Dragi, graščinskem vrtu in drugje, poslanih v koncentracijska taborišča, na prisilno delo in pobeglih ni mogoče ugotoviti. Iz razporeda prostorov je razvidno, da je bilo 12 sob, imenovanih »belegshaft«, vedno prenatrpanih z zaporniki, včasih jih je bilo tudi do sto v eni sobi. Za mučenje talcev oziroma na smrt obsojene pa je bilo 10 celic — samic, povezanih s hodnikom, ta pa z glavnimi zaporji. Mučilnica z napravami in z raznimi pripomočki za mučenje in pretepanje je bila v posebnem prostoru v kleti.

Gorenjski muzej Kranj hrani originalni nemški zaporniški knjigi s podatki zaprtih v Begunjah.

Prizidek graščine, jetnišnica, kjer so celice — samice, imenovane celice smrti, je prenovljen v muzej talcev.

Pred vhomod v graščino kip sedečega talca iz lite bronovine opozarja na tragedijo, mučenje in smrt talcev v zaporih. Muzej so ustanovili na pobudo Glavnega odbora ZZB NOV Slove-

nije in Okrajnega odbora ZZB NOV Kranj. Načrtovalec zamisli je kipar Boris Kalin. Muzej je bil odprt 1958. leta.

BEGUNJE NA GORENJSKEM

GROBIŠČE USTRELJENIH TALCEV NA VRTU GRAŠČINE V BEGUNJAH NA GORENJSKEM št. 55

Na grobišču je 25 skupnih grobov. V njih je pokopanih 457 ustreljenih talcev, 12 padlih in šest neznanih borcev.

Na grobišča pokopanih talcev na kraju ustrelitve, predvsem v Drago, so svojci in drugi že med vojno prinašali cvetje. Organizirana mladina in skojevci so urejali grobišča, kar je Nemce motilo, saj so urejeni grobovi spodbujali ljudi k mržnji in odporu proti njim. Zato so ustreljene prenehali pokopavati na kraju ustrelitve. Od junija 1942 dalje so trupla talcev s kamioni vozili nazaj v Begunje na Gorenjskem. Pokopavali so jih na graščinskem vrtu

med sadnim drevjem, kamor ni imel nihče dostopa, vrt je bil zastražen. Tu so naskrivaj tudi streljali talce.

Grobišče talcev je dal urediti Glavni odbor ZZB NOV Slovenije po osnutku arhitekta Edvarda Ravnikarja v 1953. letu. Ob poti h grobišču talcev je iz lite bronovine kip talca, sredi skupin grobov z nagrobniki v obliki štirikotnih kvadrov iz kraškega marmorja z vklesanimi napisi pokopanih talcev in borcev pa je iz kraškega marmorja kip talke, delo kiparja Borisa Kalina, postavljena sta bila v 1954. in 1956. letu.

I SKUPNI GROB 58 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	MUR JOŽE	MARTINČIČ VALENTIN
KRIVEC LAMBRET	JAVORNIK	POLJČE
HRUŠICA	1900 — 1942	1921 — 1942
1906 — 1942	LIKVIČ RUDOLF	MARTINČIČ EGIDIJ
JEMŠČEK JAKOB	JESENICE	HRUŠICA
JESENICE	1914 — 1942	1911 — 1942
1904 — 1942	KERKOČ LUDVIK	MOHORIČ MIRKO
LIPOVŠČEK FRANC	ŠT. VID	MOSTE
HRUŠICA	1902 — 1942	1926 — 1942
1916 — 1942	2. vrsta	USENIČNIK ANDREJ
LIPOVŠČEK ALOJZ	AMBROŽIČ ERNEST	PODGORA
HRUŠICA	HRUŠICA	1904 — 1942
1918 — 1942	1913 — 1942	MEGLIČ PETER
JERMAN BOŽIDAR	AMBROŽIČ FRANC	RETNJE
HRUŠICA	HRUŠICA	1902 — 1942
1922 — 1942	1922 — 1942	3. vrsta
TEPINA VALENTIN	AMBROŽIČ VALENTIN	KLEMENC JOŽEF
HRUŠICA	HRUŠICA	HRUŠICA
1919 — 1942	1922 — 1942	1925 — 1942
TEPINA LOVRENC	AMBROŽIČ IVAN	PUC VALENTIN
HRUŠICA	JESENICE	HRUŠICA
1917 — 1942	1908 — 1942	1892 — 1942
CAPUDER IVAN	AMBROŽIČ FRANC	MAJCEN ALOJZ
ŠT. VID	HRUŠICA	HRUŠICA
1914 — 1942	1914 — 1942	1899 — 1942
KRMELJ DOMINIK	ČRNOLOGAR LADO	MAJETIČ VIKTOR
JESENICE	HRUŠICA	JESENICE
1912 — 1942	1907 — 1942	1912 — 1942

NOČ ANTON
KOROŠKA BELA
1899 — 1942

DEMSAR IGNAC
BREZOVICA
1891 — 1942

DEBELJAK ANTON
PODGORA
1898 — 1942

JERMAN STANKO
KRANJSKA GORA
1919 — 1942

DOVIČ STANISLAV
HRUŠICA
1911 — 1942

POLKA FRANC
HRUŠICA
1921 — 1942

MARKIZETI LUDVIK
HRUŠICA
1924 — 1942

HOČEVAR JOŽEF
GRADIŠČE
1904 — 1942

4. vrsta

KREK RUDOLF
LAŠKO
1893 — 1942

MRVICA FRANC
HRUŠICA
1904 — 1942

PURKART MIRKO
HRUŠICA
1922 — 1942

JEŠE ANTON
HRUŠICA
1920 — 1942

MASTERLE ALOJZ
HRUŠICA
1922 — 1942

KLEMENC VALENTIN
HRUŠICA
1899 — 1942

KOBENTAR MATIJA
HRUŠICA
1906 — 1942

NOVAK EDVARD
HRUŠICA
1906 — 1942

VIDIČ JOŽEF
HRUŠICA
1908 — 1942

CERAR VALENTIN
KRAŠČE
1880 — 1942

TURK DRAGO
KOROŠKA BELA
1903 — 1942

5. vrsta

RAZINGER STANKO
HRUŠICA
1922 — 1942

KOCMAR MAKŠ
HRUŠICA
1921 — 1942

PAJER JOŽEF
HRUŠICA
1905 — 1942

KRIVEC AVGUST
JESENICE
1910 — 1942

POTOČNIK JOŽEF
HRUŠICA
1921 — 1942

POTOČNIK FRANC
HRUŠICA
1922 — 1942

GORJANC GABRIJEL
HRUŠICA
1910 — 1942

ROZMAN JANKO
SV. KRIŽ
1906 — 1942

MEDVEŠČEK MILAN
HRUŠICA
1913 — 1942

PREŽELJ JANEZ
JESENICE
1907 — 1942

DOLŽAN MIROSLAV
HRUŠICA
1921 — 1942

PAVLIČ MELHIOR
BREZOVICA
1900 — 1942

II. SKUPNI GROB 57 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

GOLOB VLADIMIR
KRANJ
1910 — 1942

PRISTOVNIK JANEZ
KRANJ
1908 — 1942

ŠIŠKA JOŽE
KRANJ
1921 — 1942

ŠIŠKA ALOJZ
KRANJ
1926 — 1942

RAVNIK JANEZ
LJUBNO
1880 — 1942

RAVNIK FRANC
LJUBNO
1920 — 1942

TAVČAR PAVEL
PODGORA
1922 — 1942

POGRAJEC FRANC
JAVORNIK
1913 — 1942

KRUŠIČ FRANC
MENGEŠ
1896 — 1942

HIRŠENFELDER ALOJZ
PRISTAVA
1892 — 1942

2. vrsta

KRIVIC STANKO
LJUBNO
1925 — 1942

BAVDEŽ BOGOMIR
PRISTAVA
1921 — 1942

RAVNIK FRANC
RAVNE
1907 — 1942
HIRŠENFELDER VIKTOR
PRISTAVA
1925 — 1942

CERAR JANEZ
KRAŠČE
1909 — 1942
KRAVCAR ANTON
PRISTAVA
1914 — 1942

OKRŠLAR IGNAC
MEDVODE
1924 — 1942

KOBILŠEK JOŽEF
MOŠENIK
1912 — 1942

ZUPAN LUKA
PRISTAVA
1895 — 1942

3. vrsta

ERŽEN IVAN
ZG. DUPLJE
1905 — 1942

BURNIK ALOJZ
JESENICE
1911 — 1942

POGAČNIK PAVEL
LJUBNO
1905 — 1942

POGAČNIK JOŽE
LJUBNO
1869 — 1942

BLEJEC ANDREJ
MENGEŠ
1912 — 1942

MUR JOŽEF
PODGORA
1911 — 1942

PETAČ ALOJZ
KOROŠKA BELA
1911 — 1942

NOVAK FRANC
KRANJ
1906 — 1942

TRAMPUŠ STANKO
LADJA
1909 — 1942

PETERKA PETER
KLOPCE
1921 — 1942

4. vrsta

ŠOLAR FRANC
DUPLJE
1904 — 1942

INGLIČ PAVEL
SREDNJA VAS
1917 — 1942

MRAK FRANC
GABERJE
1920 — 1942

HARTMAN FRANC
OTOČE
1903 — 1942

SITAR FRANC
LEŠE
1913 — 1942

DREŠAR JOŽEF
REPNIJE
1925 — 1942

REBOLJ JOŽEF
TRZIN
1912 — 1942

STANONIK ANTON
GABERJE
1920 — 1942

PERKO FRANC
KRIŽE
1876 — 1942

5. vrsta

VIDIC ALBERT
OTLICA
1908 — 1942

ŽUMER MATIJA
SP. GORJE
1919 — 1942

TIBLJAŠ MARJAN
ŠKOFJA LOKA
1908 — 1942

KOTNIK ALBIN
LJUBLJANA
1926 — 1942

ROZMAN JANEZ
ZG. DUPLJE
1906 — 1942

SMODIŠ JOŽEF
LJUBLJANA
1913 — 1942

PETERNELJ ANTON
OSTRI VRH
1901 — 1942

PINTAR FRANC
KRANJ
1916 — 1942

KOČMAN IVAN
LJUBLJANA
1920 — 1942

DEMŠAR LOVRO
HOTAVLJE
1909 — 1942

6. vrsta

CERAR LOVRENC
TUHINJ
1909 — 1942

FERJAN GABRIJEL
RIBNO
1880 — 1942

GRACELJ JANEZ
RIBNO
1912 — 1942

PURGAR JOŽEF
PRISTAVA
1904 — 1942

PURGAR PETER
PRISTAVA
1906 — 1942

PURGAR MAKS
PRISTAVA
1920 — 1942

PURGAR JOŽEF
PRISTAVA
1876 — 1942

PINTAR FRANC
ŠTANGA
1906 — 1942

STRMOLE ANTON
ŠT. VID
1922 — 1942

III. SKUPNI GROB 18 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

BAŠELJ FRANC
BUKOVICA
1911 — 1942
PIRC DUŠAN
LAŠKO
1926 — 1942
RIHTARŠIČ VALENTIN
HOTAVLJE
1913 — 1942

PEČNIK VALENTIN
LJUBNO
1895 — 1942
JURGEVČIČ IVAN
MARTINJ VRH
1893 — 1942

2. vrsta

FAJFAR FRANC
LJUBNO
1904 — 1942

ŠUŠTERŠIČ PELEGRIN
SAVLJE
1899 — 1942

HRIBAR IVAN
KAMNIK
1921 — 1942

ROBIČ VIKTOR
LJUBLJANA
1924 — 1942

3. vrsta

FRELIH IVAN
ZABREZNIK
1913 — 1942

PAVLIN FRANC
ZG. DUPLJE
1913 — 1942

ŠVEGELJ IVAN
GODEŠIČ
1909 — 1942

DEMŠAR ANTON
HOTAVLJE
1912 — 1942

DEMŠAR ALOJZ
HOTAVLJE
1905 — 1942

4. vrsta

OGRIN ALBIN
MENGEŠ
1916 — 1942

STANONIK ALOJZ
GABERJE
1917 — 1942

VES FRANC
MENGEŠ
1911 — 1942

DRINOVEC SIGMUND
LJUBLJANA
1912 — 1942

IV. SKUPNI GROB 10 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

SLAPAR FRANC
PALOVČE
1905 — 1943
TRILER JAKOB
PREBAČEVO
1903 — 1943
SEVER MIHAEL
ČRNUČE
1907 — 1945

2. vrsta

POLENŠEK JOŽEF
TRNOVEC
1924 — 1943
ŠTEMBERGER LUDVIK
VRBOVO
1911 — 1943
PRETNAR ALOJZ
ZG. DOBRAVA
1910 — 1943
ČUK KAREL
VODICE
1913 — 1943

3. vrsta

DELALUT SILVESTER
PODPECA
1909 — 1943
CARL FERDINAND
IDRIJA
1909 — 1943
VERTAČIČ FRANC
ROŽIČNO
1900 — 1943

V. SKUPNI GROB PETIH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

MULEJ JANKO
JAVORNIK
1905 — 1945
TRILER SLAVKO
STRAŽIŠČE
1926 — 1945

2. vrsta

BUHNER MAKS
PLIBERK
1912 — 1943

GANTAR JOHAN
HOBOVŠE
1908 — 1944
GANTAR PAVEL
HOBOVŠE
1913 — 1942

VI. SKUPNI GROB OSMIH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	RAMOVŽ MARJAN KRANJ 1921 — 1945	DEBEVC JOŽE RADOVLJICA 1921 — 1944
PEVC ANTON ŠKOFJA LOKA 1914 — 1945	RAVNIKAR JOŽE KRIŽNA GORA 1924 — 1945	CVENKELJ POLDE BREZJE 1919 — 1944
VESTER VINKO SPODNJI OTOK 1919 — 1945	RESMAN JOŽE KROPA 1915 — 1942	MRAK JOŽE LOG 1922 — 1944

VII. SKUPNI GROB 10 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	2. vrsta
DEMŠAR FRANC MARTINJ VRH 1922 — 1943	REBOLJ ANTON SELCA 1904 — 1943
NASTRAN ALOJZ MARTINJ VRH 1925 — 1943	MALI PETER GOLNIK 1895 — 1943
PFAJFAR MARJAN LAJSE 1924 — 1943	PROSEN FRANC DVORJE 1920 — 1943
LANGERHOLC FRANC SODOBJE 1923 — 1943	JAKEL DRAGO HRUŠICA 1924 — 1943
NARTNIK FRANC PUŠTAL 1904 — 1943	MOČNIK IVAN ŽIGANJA VAS 1909 — 1943

VIII. SKUPNI GROB 18 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta		2. vrsta
TURK FRANC BEGUNJE 1908 — 1945	PREŽELJ JANEZ SV. ANDREJ 1913 — 1944	PODMILJŠAK ANDREJ KRAŠNA 1925 — 1943
TOMAZIN STANE GORJE 1915 — 1944	MEGLIČ KRISTIJAN PODLJUBELJ 1918 — 1944	HVALA JOŽE DOVGA NOGA 1916 — 1943
IVANEŠ IVAN RADOVLJICA 1917 — 1944	ERMAN ŠTEFAN ŠT. VID LUB. 1923 — 1944	OREHEK IVAN GORJUŠE 1924 — 1943
JURCA JAKOB KLADJE 1926 — 1944	NEZNANI TALEC	RUČIGAJ ALOJZ JARŠE 1925 — 1943

ŠVEGEL MIRKO
JAVORNIK
1922 — 1943

3. vrsta

FAJFAR IVAN
DRULOVKA
1893 — 1943

JAVORŠEK CIRIL
ZALOG
1924 — 1943

GOVEKAR IVAN
ŽIRI
1924 — 1943

GOGALA GABRIJEL
BOHINJSKA BELA
1921 — 1943

URH FRANC
PODLONK
1924 — 1943

IX. SKUPNI GROB 12 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

ŠTIGLIC VINCENC
BRIŠE
1925 — 1943
GRIL JOŽEF
BLAGOVICA
1925 — 1943
GRINTOV CIRIL
JAVORNIK
1911 — 1943
TOMAŽIN MATEVŽ
BESNICA
1922 — 1943

2. vrsta

SELŠEK IVAN
KAMNICA
1923 — 1943
ŠTRAVS EMIL
ŽIROVNICA
1917 — 1943
KARIŽ JOŽE
LJUBLJANA
1923 — 1943
BERCE LOVRENC
NEMILJE
1923 — 1943

3. vrsta

JAMNIKAR MARJAN
LJUBLJANA
1920 — 1943
LAVRIN IVAN
LIPOVCA
1926 — 1943
LAVRIN JOŽE
LIPOVCA
1923 — 1943
ZUPANC IVAN
DOLSKO
1923 — 1943

X. SKUPNI GROB 19 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

RIBNIKAR ALOJZ
KOROŠKA BELA
1918 — 1943
KAVČIČ IVAN
ŽIRI
1912 — 1943
BREGAR VILKO
MORAVČE
1920 — 1943
PERC DAVORIN
BLED
1923 — 1943
SODJA FRANC
ČEŠNJICA
1921 — 1943
JURCA FRANC
SENOŽETI
1908 — 1943

2. vrsta

KLOPČIČ MIRO
ŽELEZNIKI
1922 — 1943
ROŽIČ JANEZ
TACEN
1905 — 1943
KUZELE ANTON
TACEN
1910 — 1943
JERMAN FRANC
PODSTRAN
1908 — 1943
ŽMITEK ANTON
STUDOR
1922 — 1943
STOJAN IVAN
BOHINJSKA BELA
1916 — 1943
BONCELJ JOŽE
DUPLJE
1905 — 1943

3. vrsta

MALEŠ FRANC
VIŠEVICA
1910 — 1943
MALEŠ MIRKO
VIŠEVICA
1911 — 1943
DEMŠAR FRANC
POLJANE
1913 — 1943
CIFER LUDVIK
VELIKOVEC
1922 — 1943
ŠPAN FRANC
KRANJ
1919 — 1943
SMUKAVEC JAKOB
PODJELJE
1917 — 1943

XI. SKUPNI GROB 30 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

BRATUŠ DAVORIN
IDRIJA
1906 — 1944
BAJT CIRIL
ŽIROVSKI VRH
1914 — 1944
ERLAH GABRIJEL
BOH. SREDNJA VAS
1909 — 1944
BIZJAK LUKA
JESENICE
1903 — 1944
PETEK FRANC
KANDRŠE
1914 — 1944
TIŠLER FRANC
LJUBLJANA
1915 — 1944
VREČEK RAJMUND
HUJE
1910 — 1944
KOCELJ STANKO
VODICE
1912 — 1944

2. vrsta

MENCINGER VALENTIN
SAVICA
1911 — 1944
MRAKIČ JANEZ
KAMNJE
1917 — 1944

OVCA JANEZ
BLAGOVICA
1923 — 1944
LUŽNIK MIRKO
SELO
1914 — 1944

SUŠNIK ALBIN
LJUBLJANA
1898 — 1944

PLANINŠEK JOŽEF
LITIJA
1914 — 1944

KOŽELJ JANEZ
ZG. PIRNIČE
1925 — 1944

3. vrsta

SODJA ANTON
ČEŠNJICA
1913 — 1944

TERKOVNIK IVAN
RAKOVNIK
1913 — 1944

MAJCEN JOŽE
PRELOG
1918 — 1944

PEČNIK ALOJZ
VELIKOVEC
1923 — 1944

KOVAČ FRANC
TIRNA LITIJA
1912 — 1944

GOLOB FRANC
KOPRIVNA
1920 — 1944

ŠTOK FRANC
BREG LITIJA
1910 — 1944

JELENC MARJAN
KRANJ
1919 — 1944

4. vrsta

MUBI ANDREJ
POTOČE
1912 — 1944
PODOBNIK JAKOB
LAZE LITIJA
1926 — 1944

HINDEL VIKTOR
VINJE KAMNIK
1923 — 1944

ZAJC ALBIN
LJUBLJANA
1919 — 1944

KRANJC SLAVKO
REPNJE
1924 — 1944

JUHANT MIHAEL
HOMEČ
1924 — 1944

TEKALC FRANC
ZAGORICA
1926 — 1944

XII. SKUPNI GROB 30 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

LEMUT MIROSLAV
LJUBLJANA
1920 — 1944

KODER LEOPOLD
LJUBLJANA
1924 — 1944

KRAMAR FRANC
LJUBLJANA
1895 — 1944

BASANESE JANEZ
JAVORNIK
1910 — 1944

GUZELJ JAKOB
PUŠTAL
1911 — 1944

KADUNČ JOŽE
LJUBLJANA
1922 — 1944

BREGAR FRANC
LJUBLJANA
1909 — 1944

KAMIN DR. MIHA
LJUBLJANA
1898 — 1944

2. vrsta

LAMUT STANISLAV
LJUBLJANA
1920 — 1944

LAUER IVAN
LJUBLJANA
1890 — 1944

KLINC DR. STANISLAV
LJUBLJANA
1901 — 1944

BRENK ANTON
LJUBLJANA
1924 — 1944

MAJHEN IVAN
LJUBLJANA
1915 — 1944

GLASENER JURIJ
LJUBLJANA
1915 — 1944

DOLINŠEK ALOJZ
LJUBLJANA
1915 — 1944

3. vrsta

KOBAL ALBIN
LJUBLJANA
1917 — 1944

DOBRIČ NIKOLA
LJUBLJANA
1909 — 1944

DOLINAR FRANC
URŠNA SELA
1907 — 1944

JEVC FRANC
LJUBLJANA
1912 — 1944

DRAPEK VINCENC
LJUBLJANA
1911 — 1944

KROUPA PAVEL, ml.
LJUBLJANA
1918 — 1944

HITI KAROL
ZAGORICA
1917 — 1944

DOBOVŠEK JOHAN
LJUBLJANA
1902 — 1944

4. vrsta

KRAMAR NIKOLAJ
LJUBLJANA
1902 — 1944

GOMINŠEK GABRIJEL
LJUBLJANA
1898 — 1944

JAKŠE ALOJZ
LJUBLJANA
1920 — 1944

JURČEC FRANC
LJUBLJANA
1922 — 1944

KRANJC JOŽE
LJUBLJANA
1919 — 1944

LIČEN BOGOMIR
LJUBLJANA
1916 — 1944

KALTENEGER KAROL
LJUBLJANA
1895 — 1944

XIII. SKUPNI GROB 38 USTRELJENIH TALCEV**1. vrsta**

ARH VINKO
STARA FUŽINA
1912 — 1944

SAJOVIC JOŽEF
PREDOSLJE
1908 — 1944

SEMIČ JANEZ
BLOKE
1914 — 1944

ZAKOTNIK GREGOR
STARI DVOR
1925 — 1944

VRHOVNIK MILAN
LJUBLJANA
1914 — 1944

ČESNOVAR FRANC
LJUBLJANA
1898 — 1944

MENCINGER LOVRO
STARA FUŽINA
1916 — 1944

TOME JOŽEF
LJUBLJANA
1922 — 1944

ŠAJNER KAROL
LJUBLJANA
1903 — 1944

PUSTAVRH ANDREJ
POVODJE
1899 — 1944

2. vrsta

ŠOLN JOŽEF
LJUBLJANA
1909 — 1944

NAHTIGAL KONSTANTIN
LJUBLJANA
1918 — 1944

MENART SREČKO
LJUBLJANA
1915 — 1944

SODJA FRANC
ČEŠNJICA
1915 — 1944

LEBAN FRANC
SELCA
1910 — 1944

RUPNIK FRANC
LJUBLJANA
1884 — 1944

SCHWEIGER JOŽE
LJUBLJANA
1904 — 1944

CERAR JOŽEF
ZAJELŠE
1920 — 1944

PRAPROTNIK IVAN
MOŠNJE
1916 — 1944

3. vrsta

MOHAR LEON
LJUBLJANA
1915 — 1944

DOLINAR FRANC
RAVE VAČE
1887 — 1944

RIJAVEC FRANC
LJUBLJANA
1906 — 1944
PRHNE FRANC
LJUBLJANA
1897 — 1944
LANGUS PETER
LESCE
1914 — 1944
ČOP FRANC
KARA GORA
1922 — 1944
ČADEŽ TOMAŽ
DELNICE
1916 — 1944
ŠIMENKO JANEZ
LJUBLJANA
1886 — 1944

GREGORC PETER
MAČE
1907 — 1944
NOVAK MAKS
GRADEC
1905 — 1944

ZUPANČIČ JOŽE
VRBOVEC
1910 — 1944
VRHOVNIK VALENTIN
ŠUTNA
1917 — 1944
ZUPAN LENART
KROPA
1914 — 1944
ŽIBERT AVGUST
LIPA KAMNIK
1925 — 1944
ŠTRAVS IVAN
CERKNO
1912 — 1944
ŠTEFANČIČ LUDVIK
LJUBLJANA
1904 —

4. vrsta

KAHNE FRANC
LJUBLJANA
1913 — 1944
ZUPANČIČ STANISLAV
VIŠNJA GORA
1921 — 1944
RIBIČ MARJAN
STRAŽIŠČE
1910 — 1944

XIV. SKUPNI GROB 43 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

OBLAK VALENTIN
ŠKOFJA LOKA
1886 — 1944
JERMAN SLAVKO
TRŽIČ
1924 — 1944
POLJANC PETER
ŠKOFJA LOKA
1908 — 1944
MRAK JOŽEF
JESENICE
1913 — 1944
GOSTINČAR JOŽEF
VINJEDOLSKO
1911 — 1944
ERZNOŽNIK IVAN
BAČNE
1920 — 1944
ERZNOŽNIK PAVEL
ŠKOFJA LOKA
1913 — 1944
GROŠEL HIERONIM
ŽIRI
1926 — 1944
JERIČ FRANC
ŠTEFANJA GORA
1906 — 1944

2. vrsta

PIRC FRANC
IDRIJA
1901 — 1944
KOCJANČIČ DR. VIKTOR
LJUBLJANA
1901 — 1944
NOVAK JANEZ
REČICA
1923 — 1944
ČASL IVAN
ŠKOFJA LOKA
1896 — 1944
JERIČ JANEZ
ŠTEFANJA GORA
1912 — 1944
GREGORIN MATKO
LUKOVICA
1897 — 1944
ŠINKOVEC KAREL
ŠKOFJA LOKA
1903 — 1944
LAKOTA FRANC
BLED
1912 — 1944

3. vrsta

GROŠELJ FRANC
ŽIRI
1913 — 1944
KAVČIČ PETER
ŠKOFJA LOKA
1902 — 1944
UDOVČ JANEZ
KAMNIK
1910 — 1944
KAVČIČ FRANC
NOVO MESTO
1921 — 1944
NOVAK JOŽEF
BLED
1891 — 1944
TUŠAR FRANC
HOTAVLJE
1899 — 1944
PUSTAVRH FRANC
PLANINA
1904 — 1944
PUSTAVRH ALOJZ
ČRNI VRH
1894 — 1944
BRADEŠKO JANEZ
ZADOBJE
1919 — 1944

4. vrsta

LEVIN TOMAŽ
IDRIJA
1884 — 1944
MAČEK FRANC
ČRNI VRH
1885 — 1944
KAVČIČ ANTON
DOBRAČEVA
1926 — 1944
GABER JAKOB
TRNJE
1901 — 1944
PETERNEL MIROSLAV
JAVORJE
1922 — 1944
JURJEVČIČ JANEZ
ŠKOFJA LOKA
1915 — 1944

STRLIČ CIRIL

ŽIRI
1925 — 1944
BRADEŠKO JANEZ
ZADOBJE
1891 — 1944

5. vrsta

CIGALE LUDVIK
NOVA VAS
1922 — 1944
MAČEK FRANC
ČRNI VRH
1907 — 1944
KREK LADO
KANAL
1913 — 1944

KNIFIC MIHA
PREBAČEVO
1916 — 1944

RAHNE MIHA
VINJEDOLSKO
1911 — 1944

FRANKO ANTON
ŠKOFJA LOKA
1881 — 1944

CIZELJ FORTUNAT
GRIŽE CELJE
1907 — 1944

JUHANT RUDOLF
KAMNIK
1921 — 1944

JAMNIK PAVEL
ŠKOFJA LOKA
1890 — 1944

XV. SKUPNI GROB 20 USTRELJENIH TALCEV**1. vrsta**

PETEK FRANC
GODIČ
1900 — 1943
BRINŠEK VALENTIN
SPODNJI OTOK
1918 — 1943
LESTAN JOŽEF
OREHLJE
1909 — 1942
JUSTIN VINKO
ŽIROVSKI VRH
1911 — 1944
NEZNANI TALEC
NEZNANI TALEC
MALI IVAN
LOKE
1891 — 1943

2. vrsta

OMEJC JANEZ
ŠT. OŽBOLT
1895 — 1944
PIRC JOŽE
ŠENČUR
1901 — 1944
NEZNANI TALEC
VIDMAR MATEVŽ
VEŠTER
1878 — 1944
CESAR LUDVIK
JEREKA
1919 — 1943
KRIŠEL IVAN
KRANJ
1914 — 1944

3. vrsta

FAJDIG JANKO
ZAPUŽE
1915 — 1944
GAŠPERIN RUDOLF
BEGUNJE
1913 — 1944
DOLINŠEK ALOJZ
TRSTENIK
1900 — 1944
KURAT BOGOMILA
KOKRICA
1924 — 1944
KRNIČAR FRANC
BABNI VRT
1914 — 1944
KOLMAN JANEZ
SLATNA
1911 — 1944
SODJA LOVRENC
KOPRIVNIK
1915 — 1944

XVI. SKUPNI GROB 25 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	2. vrsta	3. vrsta
LAP VINKO — CENE KAMNIK 1903 — 1944	MATJAŠIČ MILAN LJUBLJANA 1919 — 1944	POLEC DR. JULIJ KAMNIK 1903 — 1944
VIŠNAR ANTON MEDVODE 1903 — 1944	ŠMUC FERDINAND LAMBRET 1903 — 1944	URBANIJA ALOJZ KAMNIK 1910 — 1944
BERVAR FRANC KAMNIK 1909 — 1944	KOLB ALBIN POLHOV GRADEC 1903 — 1944	ZUPAN LEOPOLD KRANJ 1910 — 1944
KLEMENČIČ MIRKO KAMNIK 1902 — 1944	PLESTENJAK JOŽEF ZG. BITNJE 1905 — 1944	BARLE STANKO PRESKA 1907 — 1944
BRANDSTETER JAKOB KAMNIK 1901 — 1944	BLAGNE JANKO KAMNIK 1913 — 1944	KOSI IVAN KRANJ 1915 — 1944
DR. VIDIC FRANC KAMNIK 1872 — 1944	ROTOVNIK KAREL KAMNIK 1914 — 1944	MIKLAVC EMIL LJUBLJANA 1890 — 1944
PEČE JOŽEF KAMNIK 1909 — 1944	GREGORIČ VALENTIN KRANJ 1908 — 1944	ČIMŽAR LEOPOLD BRITOF 1915 — 1944
ROTAR FILIP KRANJ 1891 — 1944	GOLOB ING. MIRKO KAMNIK 1911 — 1944	DREKONJA CIRIL KAMNIK 1896 — 1944
	KONČAN IVAN POLHOV GRADEC 1913 — 1944	

XVII. SKUPNI GROB ŠTIRIH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	2. vrsta
PLEMELJ JOŽE BREZJE 1928 — 1944	GANTAR JANEZ HOBOVŠE 1928 — 1944
LOGAR FRANC ČRNIVEC 1921 — 1944	GOROPEČNIK FRANC PODGORICA 1918 — 1944

XVIII. SKUPNI GROB DEVETIH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	2. vrsta	3. vrsta
MEŽEK ANTON LESKOVEC 1908 — 1943	ZUPANČIČ ANTON VINJE 1903 — 1943	GAŠPERIN MILAN STARA FUŽINA 1916 — 1943
ZIMA SIMON GRABČE 1900 — 1943	OBLAK ALEKSANDER ŽIROVSKI VRH 1922 — 1943	JAZBEC ANTON VROLE 1910 — 1943
STERLIČ MAKSIMILJAN ŽIRI 1922 — 1943	KONCILIJA RAFAEL ZG. TUHINJ 1919 — 1943	JERMAN IVAN DOBRUŠA 1884 — 1943

XIX. SKUPNI GROB ŠESTIH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	2. vrsta	3. vrsta
ŽELEZNIKAR MARJAN ŠT. VID 1925 — 1944	HAFNAR VINKO ŠT. VID 1912 — 1944	KRIŽNAR ROZI STRAŽIŠČE 1918 — 1944
KERN JOŽE STANEŽICE 1908 — 1944	OCEPEK JULIJ KAMNIK 1908 — 1944	SAJOVIC JANEZ SREDNJA VAS 1916 — 1944

XX. SKUPNI GROB DEVETIH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta	2. vrsta
JERALA FRANC BESNICA 1900 — 1943	SLAPAR IVAN PALOVČE 1906 — 1943
KOKOLE ALBIN DOLGO BRDO 1915 — 1943	POGAČNIK IVAN ZALOŠE 1911 — 1943
HRIBAR FRANC VELIKE LAŠČE 1913 — 1943	PEČNIK CIRIL MIŠAČE 1914 — 1943
BOKAL JOŽEF KRES POLJANE 1915 — 1943	OBLAK STANISLAV ŽELEZNIKI 1924 — 1943
ROBIČ IVAN DEŠEN 1883 — 1943	

XXI. SKUPNI GROB ŠTIRIH USTRELJENIH TALCEV

NEZNANI TALEC
SCHWAJGER JOŽE
LJUBLJANA
1904 — 1944
MAČEK FRANC
ČRNI VRH
1885 — 1944
NEZNANI TALEC

XXII. SKUPNI GROB 20 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta		
KALAN STANISLAV SP. BITNJE 1918 — 1943	AMBROŽIČ STANISLAV BLED 1921 — 1943	ČERNE ALOJZ ZG. GORJE 1894 — 1943
JERAN ALOJZ ŠMARCA 1919 — 1943	SKUBIČ PETER SV. JAKOB 1923 — 1943	LAVTAR ROBERT ŽIROVNICA 1904 — 1943

KOKOLE FRANC
DOLGO BRDO
1921 — 1943

2. vrsta

URBANC STANISLAV
STARA FUŽINA
1918 — 1943

BIZJAK MIHAEL
STUDOR
1903 — 1943

ARH IVAN
STARA FUŽINA
1920 — 1943

ŠIFRER ANTON
ŽABNICA
1919 — 1943

ALEŠ RUDOLF
JAVORNIK
1907 — 1943

NACHTIGAL DRAGO
LJUBLJANA
1924 — 1943

3. vrsta

DOVŽAN KRISTIJAN
MOJSTRANA
1911 — 1943

DOLŽAN JOŽE
ŽIROVNICA
1900 — 1943

FROBOŠEK STANISLAV
LOKE
1916 — 1943

ŠUŠTER JOŽE
ROŽIČNO
1919 — 1943

ŠUŠTAR JANEZ
ŽELU
1905 — 1943

UČAKAR MAKŠ
MORAVČE
1906 — 1943

LAVRINC FRANC
GRAD
1921 — 1943

XXIII. SKUPNI GROB 10 USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

JELINKAR FRANC
SENOŽETI
1920 — 1943

RAZINGER IGNAC
JESENICE
1921 — 1943

KRAŠOVEC FRANC
JESENICE
1908 — 1943

PRETNAR IVAN
ŽIROVNICA
1919 — 1943

TOMAN ANTON
BREG
1918 — 1943

2. vrsta

CERAR JOŽEF
ZAJELŠE DOL.
1920 — 1943

KEBER KAROL
ŠKOFJA LOKA
1919 — 1943

KOGOJ LOVRENC
SPODNJE GORJE
1918 — 1943

CERNETIČ METOD
KOSTANJEVICA
1912 — 1943

LONGO EDVARD
DOLENJSKA

XXIV. SKUPNI GROB DEVETIH PADLIH BORCEV NA LIPANCI NA POKLJUKI

1. vrsta

KUNČIČ ALOJZ
BLED
1911 — 1943

2. vrsta

WOLF IVAN
LAZE
1912 — 1943

SODJA JANEZ
JEREKA
1922 — 1943

STARE JANEZ
ČEŠNJICA
1922 — 1943

TORKAR ANTON
SELO — BLED
1920 — 1943

3. vrsta

ŽMITEK ALOJZ
STARA FUŽINA
1922 — 1943

ZUPANC JOŽE
STARA FUŽINA
1914 — 1943

SODJA VALENTIN
STUDOR
1912 — 1943

ČUDEN FRANC
ČEŠNJICA
1914 — 1943

XXV. SKUPNI GROB TREH USTRELJENIH TALCEV

1. vrsta

ŽONTAR FELIKS
BREZOVICA
1922 — 1943

TRAMPUŠ IVAN
GORIČANE
1907 — 1943

ŠUŠTAR STANKO
MEDVODE
1924 — 1943

BEGUNJE NA GORENJSKEM

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

ŽRTVAM DRUGE SVETOVNE VOJNE

Na steni stavbe krajevnne skupnosti Begunje
na Gorenjskem št. 23

ŽRTVAM DRUGE SVETOVNE VOJNE

1941 — 1945

IZ BIVŠE OBČINE BEGUNJE

APIH ANTON	KOKALJ FRANC
AVSENIK IVAN	KOLMAN ANTON
BIZJAK JOŽE	KRIČKOVIČ DUŠAN
BUKOVNIK OTO	KOLMAN FRANC
BULOVEC SLAVKO	KUNČIČ ANDREJ
ČERNE LENART	LJUBOHONSKA HERMINA
DEBELJAK FRANC	LOTRIČ PETER
DEBELJAK FRANC	MANDELJC FRANC
DEMŠAR ANDREJ	MARTINČIČ VALENTIN
DOBIDA FRANC	MIKEC ALOJZ
FAJDIG JANKO	PERKO ALOJZ
GAŠPERIN RUDOLF	PINTAR ALOJZ
GAŠPERIN JOŽE	POGAČAR IVAN
GAŠPERŠIČ SLAVKO	POGAČAR URH
GOGALA FRANC	POGAČNIK FRANC
GOGALA FRANC	RENKO IVAN
GORIČNIK ALOJZ	RENKO MIRKO

GORIČNIK JOŽE	ROVANŠEK JANEZ
HROVAT ALOJZ	STOJAN VOJKO
JAGODNIK FRANC	ŠKRIBA FRANC
JENSTERLE BOŠTJAN	TAVČAR VIKTOR
JERALA JANEZ	TURK FRANC
KALŠEK PAVEL	BERTI FRANC

Osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev NOV.

Spominsko ploščo je po naročilu krajevnne organizacije ZB NOV izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo 4. 5. 1959.

BEGUNJE NA GORENJSKEM

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

POIMENOVANJU OSNOVNE ŠOLE

Na steni stavbe osnovne šole, Begunje na Gorenjskem št. 27b

OSNOVNA ŠOLA

»4. MAJ«

DAN OSVOBODITVE BEGUNJ

Osnovna šola v Begunjah na Gorenjskem je bila poimenovana po dnevu osvoboditve Begunj na Gorenjskem in zapornikov iz zloglasnih zaporov v graščini.

Štab Kokrškega odreda s komandantom Jankom Prezljem — Stanetom na čelu se je od-

ločil, da osvobodi zapornike iz zloglasnih zaporov v graščini. Bali so se, da ne bi nemška posadka pri umiku postrelila zapornikov ali celo razstrelila graščine, s čimer so grozili. Priprave na napad so se pričele že 1. maja 1945. Štab Kokrškega odreda je s pomočjo aktivistke OF Katarine Šenk — Tetke dobil zvezo z vodstvom zavora v graščini. Organizirala je, da sta bili pismi štaba Kokrškega odreda z zahtevama po kapitulaciji vodstva in posadke in izpustitev zapornikov prinešeni vodstvu zaporov v graščino in komandi policije v postojanki v Poljčah. Pri tem so sodelovali trgovec Valentin Perko iz Begunj na Gorenjskem, uslužbenec na posestvu graščine, dipl. ing. agr. Franc Potočnik in baronica Josefine Baillou z dernskega gradu v Dvorski vasi.

Vodstvo zaporov in posadke se je izmikalo pristanku na kapitulacijo, ker so pričakovali pomoč. 4. 5. 1945, v času ko sta dipl. ing. agr. Franc Potočnik in Anton Avsenik — Murnikov iz Poljč v imenu OF intervenirala tudi pri policiji v postojanki v Poljčah, naj se preda, je kraj v nizkem letu preletelo zavezniško letalo »titovec«. Tisti čas je eskadrila teh letal bombardirala in mitraljirala železniško progo in postajo Lesce—Bled. Dogodek je posadko vznemiril; lahko so prav letala pripomogla k pristanku na kapitulacijo. Pogajanja med poslanci vodstva in posadke v graščini ter Kokrškega odreda je bilo določeno za 4. 5. 1945 ob 12.00 uri pri Mihaelu Justinu, p.d. pri Ještinu, v Begunjah na Gorenjskem. Delegacijo Kokrškega odreda so sestavljali namestnik politkomisarja Andrej Bohinc, šef obveščevalnega centra Franc Jagodic — Krstan in Miklavžina — Peštaj Reza — Jelka. Pogajanje se je uspešno končalo, ob 13.00 uri sta se vodstvo in posadka z bojno opremo in orožjem predala.

V času priprav na pogajanja so 1. in 2. bataljon, jurišna četa in vod skojevcev zavzeli položaje in strateško pomembne točke ter tako blokirali Begunje na Gorenjskem in postojanko policije v Poljčah.

Prva skrb štaba Kokrškega odreda je bila, da odpelje na varno v Drago 632 osvobojenih zapornikov. Druga je bila, da odpelje v pripravljeno taborišče v Kisovcu zajeto posadko, vojni plen in arhiv. Sovražnikov pritisk iz smeri Lesce — Radovljica na položaje borcev Kokrškega odreda je bil namreč vedno hujši. Skupine domobrancev in drugih kvizlingov so prodirale iz tržiške smeri. Izredni taktiki štaba Kokrškega odreda, hrabri vzdržljivosti borcev na polo-

žajih ter hitremu umiku osvobojenih zapornikov in nemških ujetnikov gre zahvala, da ni prišlo do neslutelih izgub.

Takoj po zmagi v Begunjah na Gorenjskem je Kokrški odred s svojimi enotami odšel na Koroško, kjer je sodeloval pri osvoboditvi Celovca.

Vojne ujetnike sta prevzela in nadaljevala osvobajanje vasi in mesta Radovljica na novo formirana 1. in 2. bataljon. Zaplenjeni arhiv 12.500 fasciklov pa je bil izročen OZNI okraja Radovljica.

Spominsko ploščo je vzdala Krajevna organizacija ZB NOV Begunje in jo odkrila 4. 5. 1980.

BEGUNJE NA GORENJSKEM SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA PADLEMU OBVEŠČEVALCU

**Ob poti na vrhu hiše Jožeta Zupana, pd. pri
Gvažarju Begunje na Gor. št. 113**

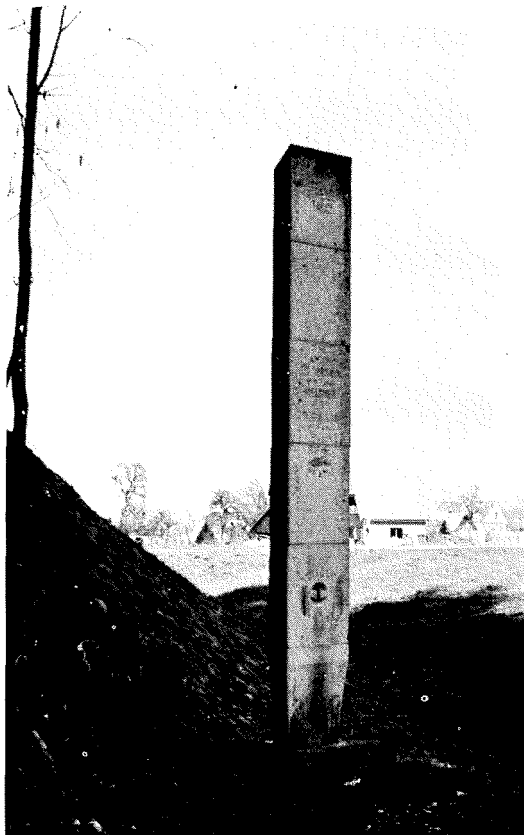
**NA TEM MESTU JE DNE 7. 5. 1944
PADEL V BORBI ZA SVOBODO
RUDOLF GAŠPERIN, ROJEN 7. 4. 1913**

Rudolf Gašperin je bil rojen 7. 4. 1913 v Begunjah na Gorenjskem. Po dokončani osnovni šoli se je izučil za kolarja. Svojega poklica pa ni opravljal. Ostal je doma in očetu pomagal na malem posestvu. Dodatni zaslužek si je poiskal kot izvošček. Vozil je turiste z železniške postaje Lesce — Bled na Bled in v Begunje, ki so bile pred vojno znan turistični kraj. V zimskem času je prevažal hlodovino in les na žage. V organizacijo OF se je vključil v 1943. letu. Postal je član gospodarske komisije pri vaškem odboru OF. V partizane je odšel 5. 4. 1944 — v Planinčev (3.) bataljon. Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil k VOSU okraja Radovljica, kjer mu je bila zaupana dolžnost obveščevalca. Isto je opravljal tudi pri okrajni izpostavi ONZ Radovljica. Dne 7. 5. 1944 sta šla skupaj s Konstantinom Kolmanom - Sovo, na zvezo po pošto v Kuharjev mlin na Zgošo. Med potjo sta na Avsenikovi žagi naletela na zasedo orožnikov iz postojanke v Begunjah. V obrambnem boju je bil Gašperin smrtno zadet, Kolmanu pa je čeprav je bil ranjen, uspelo pobegniti.

Znamenje mu je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Begunje na Gorenjskem 4. 7. 1949. leta.

BEGUNJE NA GORENJSKEM SPOMENIK — OBELISK

USTRELJENIM ŠESTIM NA SMRT
OBSOJENIM ZAPORNIKOM IZ
ZAPOROV V GRAŠČINI

V Jančevi drnci pod hribom pri stanovanjskih
blokii v Poddobravi

USTRELJENI TALCI

JERIČ
ANTON
ZG. DOBRAVA
1919 — 1941

MESSNER
JURIJ
DOBRILA VAS
1915 — 1941

SPACAPAN
MIHAEL
BILJE
1905 — 1941

ŠTEREN
FRANC
PREVALJE
1912 — 1941

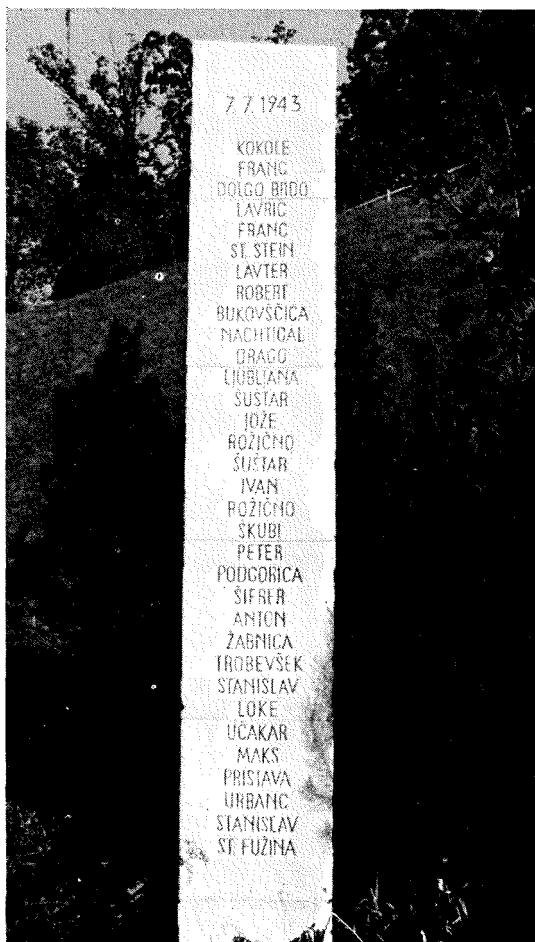
PAVLIN
RAFAEL
OSEK
1907 — 1941

ZAGERNIK
HENRIK
PREVALJE
1911 — 1941

Šest zapornikov je bilo 20. 8. 1941 ustreljenih
zaradi obtožbe komunističnih sabotažnih de-
janj, prepovedane posesti orožja in razširjanja
komunističnih letakov.

Spomenik sta delala Kamnoseštvo Kopriva in
kamnosek Alojz Vurnik. Postavila sta ga Okraj-
ni odbor ZZB NOV Kranj in Krajevna organiza-
cija ZB NOV Begunje na Gor. Odkrili so ga
v 1957. letu.

BEGUNJE NA GORENJSKEM SPOMENIK — OBELISK BEGU ZAPORNIKOV IN USTRELITVI TALCEV

7 7 1943

KOKOLE
FRANC
DOLGO BRDO
LAVRIČ
FRANC
ST. STEIN
LAVTER
ROBERT
BUKOVŠČICA
NACHTIGAL
DRAGO
LIUBLJANA
SUSTAR
JOŽE
ROŽIČNO
ŠUSTAR
IVAN
ROŽIČNO
SKUBI
PETER
PODGORICA
ŠIFRER
ANTON
ŽABNICA
TROBEVSEK
STANISLAV
LOKE
UCAKAR
MAKS
PRISJAVA
URBANC
STANISLAV
ST. FUŽINA

**Na Kralovem polju pod cesto Begunje na Gor.
— Tržič**

**USTRELJENI
TALCI**

ALEŠ RUDOLF ZG. BELA 1907 — 1941	LAVRINC FRANC ŠT. STEIN 1921 — 1941
AMBROŽIČ STANISLAV BLED 1921 — 1941	LAVTER ROBERT BUKOVŠČICA 1904 — 1941
ARH IVAN STARA FUŽINA 1920 — 1941	NACHTIGAL DRAGO LJUBLJANA 1924 — 1941
BIZJAK MIHA STUDOR 1903 — 1941	ŠUŠTAR JOŽE ROŽIČNO 1919 — 1941
ČERNE ALOJZ POLJŠICA 1894 — 1941	ŠUŠTAR IVAN SELO KAMNIK 1905 — 1941
DOLŽAN JOŽE ŽIROVNICA 1900 — 1941	ŠKUBI PETER PODGORICA 1923 — 1941
DOLŽAN KRISTIJAN DOVJE 1911 — 1941	ŠIFRER ANTON ŽABNICA 1909 — 1941
JERAN ALOJZ ŠMARCA 1919 — 1941	TROBOVŠEK STANISLAV LOKE 1916 — 1941
KALAN STANISLAV SP. BITNJE 1918 — 1941	UČAKAR MAKS PRISTAVA 1906 — 1941
KOKOLE FRANC DOLGO BRDO 1921 — 1941	URBANC STANISLAV STARA FUŽINA 1918 — 1941

Kralovo polje je pripadalo ekonomiji graščine v Begunjah na Gorenjskem. Nemci so prve dni julija 1943 vsak dan pripeljali zapornice in zapornike iz graščinskih zaporov na košnjo in sušenje sena. Skupino čez 20 zapornikov, med njimi šest žensk, sta spremljala dva policista z dvema psoma. Za to je zvedela 3. četa Gorenjskega odreda, ki je šla v prehranjevalno akcijo. Komandir Jože Rebolj — Planinc se je odločil, da zapornike osvobodijo. Določil je skupino šestih borcev, ki jo je vodil domačin Janko Fajdig - Orlov. Na primernih položajih so čakali v zasedi. Z dobro merjenimi streli so ubili policista Lozzata in Pfeiferja ter oba psa. Zaplenili so orožje in se skupaj z osvobojenimi zaporniki umaknili v bivališče.

Nemci so takoj organizirali hajko za partizani in pobeglimi zaporniki. Nekaj zapornikov so polovili, nekaj pa se jih je samih vrnilo v zapore v graščino. Partizani so se brez izgub umaknili.

Po tej akciji partizanov je naslednji dan 7. 7. 1943 sledil protiukrep gestapa. Na Kralovo polje so iz zaporov v graščini pripeljali 20 zapornikov in jih kot talce postrelili.

Spomenik sta delala Kamnoseštvo Kopriva in kamnosek Alojz Vurnik. Postavila sta ga Okrajni odbor ZZB NOV Kranj in Krajevna organizacija ZB NOV Begunje na Gorenjskem 1957 leta.

BEGUNJE NA GORENJSKEM

**SPOMENIK
USTRELJENIM PRVIM ŠTIRIM NA
SMRT OBSOJENIM ZAPORNIKOM IZ
ZAPOROV V GRAŠČINI**

**V Preski pred vasjo Slatna nad cesto Begunje
— Tržič**

USTRELJENI TALCI

DREMELJ LEOPOLD
1921 — 1941

EKSLER MIRKO
1921 — 1941

GLAVIČ ALOJZ
1914 — 1941

HREN IGNAC
1909 — 1941

V Preski je ob nekdanji Vrbančevi opekarni stala pod cesto Begunje — Tržič pred vasjo Slatna, nekdanj so domačini kraj imenovali Počivačna peč ali Blatna lesa, lesena baraka bivše jugoslovanske vojske. To je gestapo določil za streljanje talcev. Že v juliju 1941 so barako in njeno okolico temu primerno preuredili. Poleg prostora za streljanje so postavili dvojce vislic.

Prve štiri na smrt obsojene zapornike, ki so jih obdolžili prepovedane posesti orožja in udeležbe pri komunističnih sabotažnih dejanjih, so pripeljali iz Begunjskih zaporov 2. 8. 1941.

Dva so ustrelili, dva pa obeseli. Trupla so položili v krste in odpeljali v krematorij v Gradec.

Očiten namen gestapa je bil, da bodo na tem prostoru streljali in obešali na smrt obsojene zapornike in talce.

Ko so se pojavili prvi partizani, pa je Nemcem postal ta kraj za te namene prenevaren, zato so ga opustili. Od tedaj dalje so pričeli množično streljati v peskokopu v Dragi in tudi že v drugih krajih, in sicer kot protiukrep partizanskim akcijam in obračunom z izdajalci.

Kasneje so Nemci barako podrli in odpeljali neznano kam.

Spomenik sta delala Kamnoseštvo Kopriva in kamnosek Alojz Vurnik. Postavila sta ga Okrajni odbor ZZB NOV Kranj in Krajevna organizacija ZB NOV Begunje na Gor. in ga odkrila v 1957. letu.

**BEGUNJE NA GORENJSKEM —
DRAGA**

**OSREDNJI SPOMENIK
STRELJANJU TALCEV IN
188 POKOPANIM**

**Grobišče talcev v nekdanjem peskokopu ob
cesti v Drago**

V TEM GORSKEM SVETU
KJER SO V LETIH ZLIH
POBIJALI MOŽE OTROKE

ŽENE
JE ZNOVA MIR A DASI JE
VES TIH
MORILCE TOŽI IN SLAVI
UMORJENE

Dolina Draga je gorska soteska pod Begunjščico. Polna spomladanskega planinskega cvetja, tu so doma encijan, avrikelj in dafne. Od središča Begunj na Gorenjskem je oddaljena en kilometer. Pred vojno je bila priljubljena izletniška točka z oskrbovano planinsko kočjo Smučarico. Od tod vodijo poti na planino Prevalj na Ljubelj, Planinco, Poljško planino, v Završnico in pod Stol ter na vrh Begunjščice. V svojih prostranih gozdovih z izhodišči na vse strani je Draga med vojno dajala zatočišče in manevrski prostor partizanom Gorenjskega, nato Kokrškega odreda, bolnici in odrednim delavnicam, rajonskemu, kasneje okrajnemu odboru OF in komiteju KPS Radovljica, kurirski postaji G-14, tehniki T 3, kasneje Nagelj, bivališče VOSU in drugim.

Prav v tej dolini je gestapo določil prostor za streljanje talcev v prvem peskokopu ob cesti, streljaj od gradu Kamen. Od avgusta 1941 do maja 1942 se je v poslednjem sprevodu zvrstilo 161 talcev. Pokopani so v devetih skupnih grobovih. Po osvoboditvi je bilo na željo svojcev na grobišču pokopanih še 23 posmrtnih ostankov padlih partizanov in štirih ustreljenih talcev, skupaj 188.

Grobišče talcev je dal urediti Glavni odbor ZZB NOV Slovenije po osnutku arhitekta Edvarda Ravnikarja v 1953. letu.

Sredi skupin grobov z nagrobniki v obliki trikotnih kvadrov iz kraškega marmorja z vklesanimi napisi pokopanih talcev in borcev stoji iz lite bronovine kip talca, delo kiparja Borisa Kalina, odkrit v 1954. letu. Dopolnitev grobišča z osrednjim spomenikom, po načrtu arhitekta Edvarda Ravnikarja je izdelalo Kamnoseštvo Ljubljana. Avtor besedila je pesnik Matej Bor. Odkritje je bilo v 1957. letu.

NA GROBIŠČU POKOPANI TALCI IN BORCI

I. SKUPNI GROB 16 USTRELJENIH TALCEV

GRACAR ALOJZ JASTREBLJE 1901 — 1942	VIDMAR TUGOMIR TRŽIČ 1919 — 1942
LINDAU ANDREJ BELCA 1908 — 1942	TRAVEN ZOFIJA JAVORNIK 1919 — 1942
ROPRET MILAN JAVORNIK 1921 — 1942	ZALOKAR JOŽE JAVORNIK 1920 — 1942
BALANČ STANKO JESENICE 1916 — 1942	ROŽIČ STANKO JAVORNIK 1922 — 1942
GREGORAČ VIKTOR JESENICE 1920 — 1942	PAPEŽ RUDOLF OTOČE 1909 — 1942
LAH STANKO JESENICE 1917 — 1942	BENKOVIČ CIRIL KAMNIK 1916 — 1942
OKROŽNIK MARJAN JESENICE 1920 — 1942	BOMBAČ BOŽIDAR KAMNIK 1913 — 1942
ZUPAN MARIJA JAVORNIK 1923 — 1942	KOZJAK KAREL MEDVODE 1913 — 1942

II. SKUPNI GROB 36 USTRELJENIH TALCEV

NOVAK VINKO ZLATO POLJE 1906 — 1942	KRALJIČ IZIDOR ŠT. VID 1919 — 1942
STOČAR IVAN KRANJ 1924 — 1942	MENCINGER FRANC JAVORNIK 1905 — 1942
VIDIČ IVAN BLEJ 1915 — 1942	FAJFAR ALOJZ BRNIKI 1920 — 1942
SAJOVIČ FRIDO VELESOVO 1897 — 1942	VALJAVEC IVAN OTOČE 1922 — 1942
KEPIC IVAN MOKRONOG 1900 — 1942	MRAK FRANC KOKRICA 1907 — 1942
OREHEK FRANC ČRNUČE 1911 — 1942	JAGODIČ IVAN VISOKO 1895 — 1942
ZUPAN IVAN KROPA 1918 — 1942	KOMELJ ANTON ŠT. VID 1914 — 1942
MIKUŽ VINKO KOZARJE LJUB. 1924 — 1942	MASTNAK IVAN KOZARJE LJUB. 1909 — 1942

BENEDIČIČ IVAN
ZG. DOBRAVA
1923 — 1942

BERGANT VINKO
ZG. DOBRAVA
1913 — 1942

PIRC LENART
ČRNUČE
1910 — 1942

FORNACI FRANC
KRANJ
1905 — 1942

KOŠIR IVAN
BUKOV VRH
1903 — 1942

PLESTENJAK JERNEJ
POLHOV GRADEC
1926 — 1942

PLESTENJAK JERNEJ
POLHOV GRADEC
1889 — 1942

POTOČNIK MARTIN
BUKOV VRH
1900 — 1942

KOŠIR FRANC
BUKOV VRH
1905 — 1942

POTOČNIK JAKOB
BUKOV VRH
1902 — 1942

HROVAT STANKO
MEKINJE
1916 — 1942

HOJKAR JOŽE
JAVORNIK
1899 — 1942

GROŠELJ FRANC
JAVORJE
1912 — 1942

KOKALJ ALBIN
DOLENJSČICE
1910 — 1942

ČELIK METOD
POLJANE
1899 — 1942

PETERNELJ SLAVKO
VINHARJE
1923 — 1942

PETERNELJ PAVEL
VINHARJE
1918 — 1942

DERMOTA ANTON
ŽABJA VAS
1913 — 1942

PIRŠ ANTON
RADOMLJE
1910 — 1942

KOBLER BERNARD
SUHA
1911 — 1942

III. SKUPNI GROB 16 USTRELJENIH TALCEV

BOLKA RUDOLF
HOMEČ
1920 — 1941

JERMAN MIHA
RADOMLJE
1922 — 1941

ČAD STANISLAV
DOMŽALE
1911 — 1941

MIŠ LEOPOLD
GORJUŠE
1889 — 1941

PETRIČ FRANC
LAZE
1908 — 1941

PORENTA PAVEL
ŠT. PAVEL
1917 — 1941

JURIČ MARTIN
SV. MARTIN
1917 — 1941

GIORGIONI EDI
JAVORNIK
1911 — 1941

MAUV FRANC
SR. JARŠE
1916 — 1941

JERETINA ANDREJ
ZAGORICA
1904 — 1941

ZAJC LEOPOLD
ZG. GAMELJE
1916 — 1941

MIŠ FRANC
GORJUŠE
1886 — 1941

KNAPIČ MIRKO
JAVORNIK
1911 — 1941
NOVAK MIHA
TACEN
1899 — 1941

ČOKAN JOŽE
STUDENEC
1906 — 1941
HRIBAR JANEZ
ŠT. JAKOB
1922 — 1941

TOMŠE CIRIL
PRISTAVA
1889 — 1941
JANEŽIČ ANTON
TRŽIČ
1912 — 1941

KOLMAN FRANC
GORJE
1907 — 1941
ŠUBELJ JANEZ
ČRNUČE
1914 — 1941

VIDIČ FRANC
DOBRAVA
1920 — 1941

ŠIFRER VINCENC
LJUBLJANA
1912 — 1941

IV. SKUPNI GROB OSMIH OBEŠENIH TALCEV

OSENAR JURIJ
VRHPOLJE
1920 — 1942
GRABNER JANEZ
NEVKJE
1901 — 1942
ERJAVŠEK FRANC
ŽUPANJE NJIVE
1920 — 1942
REBERNIK ZORKO
ZAGORICA
1921 — 1942

JERAS FRANC
KAMNIŠKA BISTRICA
1911 — 1942
BALANTIČ ANTON
STAHOVICA
1900 — 1942
PREKLET MIHA
KAMNIŠKA BISTRICA
1902 — 1942
KREGAR KAREL
STAHOVICA
1916 — 1942

BERTONCELJ ANTON
DOBRAVA
1922 — 1941

SUŠNIK GABRIJEL
TRŽIČ
1910 — 1941

CERAR SLAVKO
DOMŽALE
1910 — 1941

ŽABNIKAR CIRIL
RADOMLJE
1911 — 1941

JAZBINŠEK VIKTOR
LJUBLJANA
1903 — 1941

MULEJ MAKŠ
BODEŠČE
1914 — 1941

ŠLIBAR JOŽE
ZG. DOBRAVA
1909 — 1941

JANKOVIČ VENCELJ
KAMNIK
1896 — 1941

KOPAČ ŠTEFAN
PODGORJE
1919 — 1941

KLEMENC JURIJ
HOMEČ
1901 — 1941

AMBROŽIČ ANTON
GORICA
1903 — 1941

BURGAR RUDOLF
PRISTAVA
1907 — 1941

ALEBKO FRANC
VEL. GORICA
1923 — 1941

ISTINIČ IGNAC
VRHNIKA
1923 — 1941

ŠETINA JOŽE
ZBILJE
1905 — 1941

GROBOVŠEK CIRIL
BISTRICA
1922 — 1941

LARISI JANEZ
GORJE
1920 — 1941

POGAČNIK MAKŠ
ZALOŠE
1919 — 1941

V. SKUPNI GROB 10 USTRELJENIH TALCEV

MARKOVIČ PETER
OKROGLO
1904 — 1942
RANT STANISLAV
KRANJ
1920 — 1942
MIKLAVČIČ ANDREJ
STRAŽIŠČE
1914 — 1942
RESMAN JOŽEF
KRANJ
1915 — 1942
BERČIČ ANTON
DORFARJI
1909 — 1942

KOŠENINA MILAN
GORIČANE
1925 — 1942
LOGAR FRANC
HRUŠICA
1904 — 1942
ŠEŠKO JOŽE
STRAŽIŠČE
1912 — 1942
KRAŠNA FILIP
PRIMSKOVO
1923 — 1942
JELENC GREGOR
KRANJ
1912 — 1942

VI. SKUPNI GROB DVEH USTRELJENIH TALCEV

LONČNAR NIKOLAJ
JESENICE
1900 — 1942

PLANINŠEK LADISLAV
JESENICE
1898 — 1941

VII. SKUPNI GROB 28 USTRELJENIH TALCEV

KOŽAR JANEZ
KOLIČEVO
1913 — 1941
BENEDIK JOŽE
GABRŠKA GORA
1899 — 1941

FISTER PAVEL
PREZRENJE
1917 — 1941
ZAJC ALOJZ
SV. MOHOR
1895 — 1941

VIII. SKUPNI GROB 30 USTRELJENIH TALCEV

TOMAŽIN IVAN
BUKOVŠČICA
1884 — 1942

BREZAR KAREL
KRANJ
1922 — 1942

HERCOG JOŽE
LJUBLJANA
1903 — 1942

BENEDIČIČ ŠTEFAN
KRANJ
1907 — 1942

ZLATEN IVAN
VOGLJE
1914 — 1942

ČEBELNIK EMIL
KRANJ
1902 — 1942

PIPAN JANEZ
ŠENČUR
1899 — 1942

ROTMAN IVAN
KRANJ
1902 — 1942

BIZJAK FRANC
ROVTE

1903 — 1942

KOBLAR FRANC
ROVTE

1889 — 1942

KUKOVIČ MARTIN
KRANJ

1911 — 1942

ALJANČIČ BOGOMIR
KRANJ

1910 — 1942

BREJC FRANC
BESNICA

1914 — 1942

BEČAN VIKTOR
LJUBLJANA

1914 — 1942

POLJANEC IVAN
KRANJ

1906 — 1942

ŽIROVNIK IVAN
KRANJ

1913 — 1942

FAJFAR FRANC
BUKOVICA

1908 — 1942

FOJKAR ANTON
BUKOVICA

1894 — 1942

ZUPAN PETER
NOMENJ

1913 — 1942

GRUM ANDREJ
BIZOVIK

1923 — 1942

ERŽEN ŠTEFAN
KRANJ

1917 — 1942

ČARMAN SLAVKO
MEDVODE

1920 — 1942

AŽMAN MIRKO
NOMENJ

1922 — 1942

SUŠNIK IVAN
NOMENJ

1910 — 1942

JEREB JOŽE
BUKOVŠČICA

1915 — 1942

BENČAN VIKTOR
KRANJ

1899 — 1942

ŽNIDAR JOŽE
NOMENJ

1918 — 1942

ŽNIDAR JANEZ
NOMENJ

1920 — 1942

DOLENC FILIP
LUČINE

1906 — 1942

SELJAK LUCIJAN
KRANJ

1910 — 1942

SKUMAVC JANEZ
DOVJE

1918 — 1942

TALAR IVAN
JARČJA DOLINA

1912 — 1942

KRIŽNAR JOŽE
DOVJE

1911 — 1942

LOGAR JAKOB
GUŠTANJ

1911 — 1942

NOČ JOŽE
JAVORNIK

1914 — 1942

X. SKUPNI GROB 16 PADLIH BORCEV

RENKO MIRKO
PODGORA

1928 — 1944

ŠLIBAR VALENTIN
PALOVČE

1916 — 1945

BIZJAK JOŽE
BEGUNJE

1917 — 1941

ŠTULAR CIRIL
PALOVČE

1927 — 1945

LJUBOHONSKAJA
HERMINA

SLATNA

1914 — 1944

PETERNELJ JAKOB
NOVA VAS

1906 — 1944

KOKALJ FRANC
ZGOŠA

1922 — 1945

RENKO IVAN
PODGORA

1922 — 1945

TAVČAR VIKTOR
BEGUNJE

1877 — 1944

PINTAR ALOJZ
ZAPUŽE

1910 — 1945

KOROŠEC VIKTOR
HLEBCE

1920 — 1944

FINK IVANKA
LESCE

1926 — 1944

UCMAN MIRKO
VEL. CEROVEC

1924 — 1945

JERALA JANEZ
PODGORA

1925 — 1944

PODOBNIK JOŽE
HRAŠE

1905 — 1944

PETRAČ ZDRAVKO
LESCE

1925 — 1944

IX. SKUPNI GROB 15 USTRELJENIH TALCEV

PEČAR JOŽE
MOJSTRANA

1905 — 1942

PREZELJ MIHAEL
DOVJE

1918 — 1942

LUKS FRANC
BELCA

1915 — 1942

SKUMAVC FRANC
BELCA

1909 — 1942

RAŽEN KRISTIJAN
DOVJE

1912 — 1942

KOBILJŠEK JERNEJ
KRAŠNA

1916 — 1942

ŽABNIKAR IVAN
RADOMLJE

1918 — 1942

PEČNIK ERNEST
MENGEŠ

1889 — 1942

MRAK IVAN
DOVJE

1913 — 1942

RABIČ MAKS
DOVJE

1913 — 1942

XI. SKUPNI GROB 11 PADLIH BORCEV IN USTRELJENIH TALCEV

KEJŽAR VIKTOR
JESENICE

1910 — 1942 B

ZUPAN GREGOR
KROPA

1918 — 1942 B

DACAR FRANC
LESCE

1903 — 1942 B

DACAR JOŽE
ČRNIVEC

1901 — 1941 T

POJE ANTON
LESCE

1886 — 1941 T

BRINŠEK ANTON
SP. OTOK

1916 — 1944 B

KRASTEK FRANC
JAVORNIK

1913 — 1941 T

MOHORIČ ANTON
JAVORNIK

1900 — 1941 T

RAZLOŽNIK FELIKS
RAČEVA pri ŽIREH
1911 — 1944 T

NEZNANI TALEC
NEZNANI TALEC

OB 30 LETNICI
BORCI KOKRŠKEGA ODREDA

BEGUNJE NA GORENJSKEM

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

OBNOVITVI KOKRŠKEGA ODREDA

Na nekdanjem betonskem temelju žage ob po-
toku Begunjščica

NA TEM MESTU JE BIL
27. AVGUSTA 1944 OBNOVLJEN
KOKRŠKI ODRED,
KI JE BIL USTANOVLJEN
18. JULIJA 1942

Kokrški odred je bil ustanovljen 18. 6. 1942 na Kališču nad Bašljem pod Storžičem. Za komandanta je bil imenovan Tomaž Knaus, za politkomisarja pa Ivan Bertoncelj — Johan. Imel je dva bataljona. Njegovo operativno področje je bilo od Kamniških planin do Stola. Zaradi hudih izgub je prenehal delovati marca 1943. V sestavo obnovljenega Kokrškega odreda so prišle enote iz Gorenjskega odreda, 1. in 2. bataljon brez 3.čete, 2. minerska sabotažna četa, vojaške štafetne postaje A, B, C, D, tehnika, bolnica, ambulate G, F, K, obveščevalni center brez OC Triglav, skladišče, puškarski delavnici B in C.

Za komandanta je bil imenovan poročnik Janko Prezelj — Stane, za namestnika komandanta poročnik Jože Rebolj — Planinc, za politkomisarja Anton Kržišnik — Ljubo, za pomočnika politkomisarja Janez Jerman — Bohinc, za načelnika štaba podporočnik Boris Globočnik — Damjan.

Komandant 1. bataljona je bil Vladimir Peraič — Planin, politkomisar pa Jože Lukežič. Komandant 2. bataljona je bil Valentin Svoboda, politkomisar pa Branko Djordjevič — Jure. Po parih dneh sta bila zamenjana z v.d. komandanta Stanislavom Dobretom — Karlom in v.d. politkomisarjem Petrom Bratkovičem — Zvonkotom.

Za komandirja minersko sabotažne čete je bil Franc Ribnikar — Lenart, za politkomisarja pa Anton Malec — Tonček.

Kasneje je bil ustanovljen še 3. bataljon. Kokrški odred je imel zelo obširno operativno področje pod osrednjim delom Karavank do Reke Save. Maneverski prostor za umikanje in bivanje pa so bili gozdovi v ravninskih predelih in strmih področjih gora. Štab je svoje bivališče večkrat menjaval zaradi konspirativnosti, predvsem pa zaradi vodenja načrtovanih akcij svojih treh bataljonov, minersko sabotažne čete in drugih zalednih ustanov.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, ki jo je izdelala Livarna Železarne Jesenice, so borci Kokrškega odreda odkrili 29. 7. 1972.

BEGUNJE NA GORENJSKEM

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G - 14

Na nekdanjem betonskem temelju žage ob potoku Begunjščica

**NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G - 14**

KURIRJI IN ZZB NOV
1980

Kurirska postaja G - 14 v Dragi je spadala k 3. gorenjski relejni liniji. Novembra ali decembra 1943 je vodstvo 2. gorenjske relejne linije poslalo komandirja kurirske postaje G - 12 Jožeta Fajfarja — Bobija iz Kroke v Drago, da organizira kurirsko postajo G - 14. V Dragi se je povezal s kurirjem Rajonskega komiteja KPS Radovljica Jožetom Paplerjem — Brankom. Omenjeni kurir je že vzdrževal vezo čez reko Savo Dolinko s kurirsko postajo G - 12 v Kropi. Do pomladi 1944 sta kurirjem okrožnih komitejev KPS Kranj in Kamnik nosila pošto sama na javko v Predvdoru ali Kamniški Bistrici. V začetku leta 1944 sta bili ustanovljeni kurirski postaji G - 16 pod Dobrčo in G - 17 pod Stolom. S tem se je vzdrževanje zveze skrajšalo in izboljšalo. Na kurirsko postajo G - 14 v Drago je prišlo več kurirjev.

Ko sta bila kurirja še sama, sta se zadrževala v opekarni v Dvorski vasi ali v Krevli. Ker se je povečalo število kurirjev, so si zgradili postajo z bivališčem nad potjo pri razvalinah gradu Kamen v Dragi. Jeseni se je zaradi odpadlega listja povečala vidljivost in s tem možnost odkritja, zato so se preselili na drugo stran doline visoko v skalovje.

Decembra 1944 so jih domobranci in policisti odkrili in napadli ter uničili postajo. Kurirji so se nato nastanili v opuščenem prostoru tehnike Špik v skalovju Očevnika nad Smučarico, kjer so ostali do osvoboditve Begunj na Gorenjskem, pri čemer so sodelovali in zasedli pošto v Begunjah, kasneje pa še v Radovljici. Prvi komandir kurirske postaje G - 14 je bil Jože Fajfar — Bobi poleti 1944 ga je zamenjal Franc Logar — Triglav, ki je 8. 9. 1944 padel na Črničcu, nato je bil komandir Ciril Štular — Silvo, po njegovi smrti pa Franc Reš — Franceto.

Najhujši udarec pa so doživeli kurirji v usodni noči iz 27. na 28. 1. 1945, ko so izgubili sedem kurirjev, in sicer komandirja Cirila Štularja — Silva, in kurirje Vinka Cuznerja, Alojza Franca — Slavka, Antona Janša, Antona Negra — Miha, Alojza Pintarja in Mirka Ucmara.

Načrtovalec spominske plošče in besedila je predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko, izvajalca podjetje Marmor Hotavlje in kamnosek Andrej Mravlje, vzdala pa jo je komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB Radovljica 3. 5. 1981.

BEGUNJE NA GORENJSKEM, dolina DRAGA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

SEDEŽU ŠTABA KOKRŠKEGA ODREDA

Ob poti v Lahovi dolini nad Ledeno trato

SEDEŽ ŠTABA
KOKRŠKEGA ODREDA
28. 8. 1944

BORCI
KOKRŠKEGA ODREDA
1977

Štab Kokrškega odreda je v mesecu marcu 1945 prišel iz Zalega potoka v Lahovo dolino nad Ledeno Trato v dolino Draga. Štab odreda so sestavljali komandant Janko Prezelj Stane, namestnik komandanta Jože Rebolj — Planinc, politkomisar Peter Bratkovič — Zvonko, namestnik politkomisarja Andrej Bohinc — Andrej in načelnik štaba Boris Globočnik — Damjan. K štabu odreda je spadalo še okrog 50 bork in borcev za opravljanje dolžnosti. Bivališče v Lahovi dolini je imelo 12 barak in štiri šotore. Na tem mestu je ostal Kokrški odred vse do osvoboditve Begunj na Gorenjskem 4. 5. 1945 nato pa je odšel z enotami na Koroško in prvi vkorakal v Celovec.

Spominsko znamenje so postavili borci Kokrškega odreda. Ploščo zanj je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so ga 1977. leta.

**BEGUNJE NA GORENJSKEM
SPOMENIK, LESEN RELIEF
OBLIKE TOPOVSKE GRANATE
PADLEMU BORCU SEKCIJE ZA
ZVEZO KOKRŠKEGA ODREDA**

Ob cesti v Drago nad p.d. Vazarjevo hišo,
Begunje na Gorenjskem št. 137

spredaj ŠTEFAN ERMAN
 + 7. XI. 1944

zadaj II
 M. F. M.

Štefan Erman je bil rojen leta 1923 v Šentvidu.
Pri štabu Kokrškega odreda je bil pomočnik

vodje sekcije za zveze. Padel je 7. 11. 1944
na kurirski stezi v melišču nad Vazarjevo hišo
št. 137 v dolini Drage.

Bližnji sosed je moral pripeljati njegovo truplo
v graščino, pokopali so ga na vrtu.

**BEGUNJE NA GORENJSKEM
SPOMENIK — OBELISK**

**PADLIM KURIRJEM IN BORCEM —
ŽRTVAM NEMŠKE POLICIJSKE
ZASEDE**

Ob cesti v Drago nad p.d. Vazarjevo hišo, Be-
gunje na Gorenjskem št. 137

PADLIM KURIRJEM IN BORCEM

Padli borci NOV	v noči 27. 28. 1. 1945
BENEDIK SLAVKO ROVTE 1912 — 1945	NEGRO ANTON LJUBNO 1929 — 1945
CUZNAR VIKTOR DOVJE 1928 — 1945	PINTAR ALOJZ KRANJ 1910 — 1945
FRANC ALOJZ MOJSTRANA 1905 — 1945	POGAČAR URH SV. LUCIJA 1927 — 1945
JANŠA ANTON BREZJE 1927 — 1945	POHAR CVETAN BREZJE 1909 — 1945
JEGLIČ JOŽE PRAPROŠE 1916 — 1945	PREŠERN FRANC RADOVLJICA 1901 — 1945
MRAK MIRO RADOVLJICA 1920 — 1945	ŠTULAR CIRIL PALOVČE 1927 — 1945
	UCMAN MIRKO VEL. CEROVEC 1924 — 1945

V noči od 27. na 28. 1. 1945 je padlo 13 kurirjev in borcev pri Vazarjevi hiši na cesti v dolino Draga.

Nemški policisti iz postojanke v nekdanji bano-vinski kmetijski šoli v Poljčah so pripravili zas-edo. Zvečer so nepričakovano vdrl v Vazarje-vo hišo. V njej je z družino stanoval Franc Fre-lih, po domače Levč ali Vazarjev Franc. Policisti so jih nagnali v en prostor in ga zastražili. Sami pa so zasedli vsa hišna okna in čakali na žrt-ve. Prihajajoči kurirji iz kurirske postaje G-14 v Dragi in borci Kokrškega odreda so, ne da bi slutili nevarnost, neobveščeni o zasedi, ki je nihče ni opazil, hodili po običajni kurirski poti in cesti. Na primerni razdalji so jih poli-cisti pokosili s streli iz brzostrelk. Padle so takoj pobrali, odvlekli proč in zabrisali sle-dove v snegu ter čakali dalje. Tako se je čez noč zvrstilo 13 kurirjev in borcev, Stanka Paplerja pa so huje ranjenega ujeli in odvedli v zapore v graščino. Na Hitlerjev rojstni dan je bil pomiloščen in izpuščen domov.

Spomenik je postavil Okrajni odbor ZZB NOV Radovljica. Izdelalo ga je kamnoseštvo Lju-bljana, odkrili so ga v 1957. letu.

BEGUNJE NA GORENJSKEM

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

AMBULANTI B 777 KOKRŠKEGA ODREDA

Ob poti v Vratih na planino Prevalj na Be-gunjščici

Ambulanta B 777 Kokrškega odreda je nasle-dnica ambulate G, ki jo je v maju 1944 ustanovil štab Gorenjskega odreda pod vod-stvom dr. Edvarda Poharja. Služila je potrebam odreda na področju Begunjščice in Stola. Zgra-jena je bila v Kotlu pod Koriti nad Planinco in Poljško planino. Imela je osem ležišč in dve bolničarki. Kraj ni bil povsem primeren, ambulanta pa je bila tudi že kompromitirana. Zato se je v oktobru 1944 štab novo usta-novljenega Kokrškega odreda odločil za pri mernejši in bolj skrit prostor.

Nov kraj so določili na Vratih, in sicer v grabnu ob potoku pod iztekom grebena Gra-dišče na Begunjščici. V bregu postavljena ba-raka je bila deloma v zemlji. Razdeljena je bila na tri prostore z zmogljivostjo 14 ležišč, po potrebi pa tudi več, za bolne in ranjene borce, kuhinjo z ležišči za osebje in prostor za druge potrebe. Sanitarije in bunkerje za hrano, zdravila in druge potrebščine so imeli v neposredni bližini. Vsa okolica je bila zelo spretno maskirana. Zasilni bunker za šest tež-kih ranjencev pa je bil oddaljen okoli 300 metrov. Osebje, ki ga je z vso skrbnostjo imenoval štab odreda, je barako in vse ostalo zgradilo samo. Delo sta vodila tesar Justin Dolinar in Polde Kunčič. Imeli so dobro opre-mo, za kar je poskrbela aktivistka OF Katarina Šenk — Tetka. Od terencev je edino ona ve-dela za ambulanto in imela vanjo vstop.

Vodja ambulate B 777 in istočasno bolničarka je bila Francka Logar — Vasilija. Poleg nje sta bili še bolničarki Marica Erman in Cvetka Ažman — Olga. Zdravnik je bil dr. Rado De-bevc. Za kuharico je bila Milka Janša. Za zaščito, obveščevanje, kurirske dolžnosti in razna druga opravila so skrbeli Anton Pretnar, Rudolf Omejc, Lojze Kralj, Martin Kolenc, Al-fonz Kolman, Jože Meterc, Valentin Zaplotnik in drugi, ki so jih po potrebi odredjali ali zamenjevali z drugih dolžnosti. Za komandirja je bil izbran Polde Kunčič, za političnega ko-misarja pa Justin Dolinar — Adam, tega je kasneje zamenjal Alojz Korošec.

V času svojega obstoja je ambulantna sprejela čez 200 ranjencev in bolnikov. Umrla sta dva hudo ranjena borca, Ivan Kryštofek iz Tržiča in Jože Koblar iz Raven v Bohinju. Ambulanta je delovala neprekinjeno in neodkrito do osvoboditve Begunj na Gorenjskem 4. 5. 1945. leta. Po osvoboditvi Radovljice pa se je preselila v osnovno šolo, kjer je bila do razpusta.

Znamenje so postavili borci Kokrškega odreda, ploščo zanj je izdelala Livarna Železarne Jesenice, odkrili pa so jo 25. 5. 1977. leta.

BLED

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

ŽRTVI DOMOBRANCEV

Na steni stavbe Gasilskega doma, Rečiška cesta št. 4

PADLEMU PARTIZANU
GASILCU
PETKOŠ ALOJZU
ROJEN 12. 6. 1906
PADEL 20. 4. 1945
SLAVA MU!

GASILSKO DRUŠTVO
BLED — REČICA

Alojz Petkoš je živel in delal na svojem malem posestvu na Bledu. Med vojno je podpiral gibanje OF. Od 18. 3. 1945 je bil borec Jeseniško — bohinjskega odreda, kjer je bil do deljen v 1. bataljon.

V boju odreda proti Nemcem in domobrancem je bil 20. 4. 1945 v Kališah nad Selcami v Selški dolini ranjen. S pomočjo soborcev se je zavlekel v neki listnjak, da bi tam počakal na pomoč. Toda bil je izdan. Po krvni sledi so ga domobranci izsledili. Oslabelega zaradi izgube krvi so ga privlekli iz listnjaka. V maščevalnem besu so ga do smrti mučili in mu izkazali telo.

Spominsko ploščo je po načrtu Gasilskega društva Bled — Rečica izdelala Livarna Železarne Jesenice. Vzidana in odkrita je leta 1979.

BLED

SPOMINSKO ZNAMENJE Z MARMORNATO PLOŠČO ŽRTVI OB PARTIZANSKI AKCIJI

Na križišču Župančičeve in Kolodvorske ceste

SMOLEJ JANKO
ROJ. 3. 3. 1903
ZELDVEG — ŠTAJERSKA
PADEL 18. 3. 1945

Janko Smolej je živel na Javorniku, zaposlen pa je bil v Železarni KID na Jesenicah. Sodeloval je v naprednem delavskem gibanju. Med vojno je bil aktivist OF in član KPS. V partizane je odšel 15. 9. 1944.

Jeseniško-bohinjski odred je s 1. in 2. bataljonom 18. 3. 1945 izvajal mobilizacijo novincev na Rečici in Bledu. Janko Smolej, pomočnik četnega politkomisarja v 2. bataljonu, je dobil nalogo, da mobilizira Franceta Rahneta pri Rogaču na Rečici št. 34. Za pomoč je imel dva borca iz prvega bataljona. Luč v hiši in glasovi v njej so opozorili mimoidočo nemško patroljo, da se nekaj dogaja. Stražar pred hišo je opozoril borce v hiši na bližajoče se Nemce, nato pa pobegnil. Medtem so Nemci že obkolili hišo. Pri izstopu iz hiše je bil borec Janez Bernard huje ranjen. Umaknil se je nazaj v hišo, Francetu Rahneta pa je uspelo pobegniti. V boju je Janko Smolej padel. Ko so Nemci vdrli v hišo, so v kuhinji dobili nezvestnega Janeza Bernarda. Oba, ranjenega Bernarda in mrtvega Smoleja, so odpeljali s seboj.

Spominsko znamenje je po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Bled izdelal kamnosek Janez Kocijančič. Postavljeno in odkrito je bilo v letu 1979.

BLED

OSREDNJI SPOMENIK IN POKOPALIŠČE BORCEV NOV

PADLIM BORCEM NOV IN UMRLIM ŽRTVAM NASILJA

Ob krajevnem pokopališču na Bledu

Osrednji spomenik:

1945
1944
1943
1942
1941

BRANILI STE TO ZEMLJO MED GORAMI,
DA NE BILA BI PLEN ZAVOJEVALCEV
IN JO UBRANILI — DASI STE VI SAMI NJEN
PLEN POSTALI MRTVI ZMAGOVALCI.

Grobovi:

levo 1. vrsta

ŽVEGEL JOŽE
BLED
1922 — 1945

KNAFLIČ ANDREJ
BLED
1925 — 1945

FERJAN JOŽE

BLED
1908 — 1943

AMBROŽIČ STANKO

BLED
1921 — 1943

DOLAR ANTON

BLED
1920 — 1945

HEBERLE FRANC

BLED
1927 — 1945

ČOP VALENTIN

BLED
1924 — 1943

RUS TOMO

BLED
1915 — 1944

PERC DAVORIN

DOLENJSKE TOPLICE
1923 — 1943

RAVNIK JURČEK

LJUBLJANA
1922 — 1943

JAMAR JANKO
BLED
1922 — 1944
TORKAR ANTON
RIBNO
1920 — 1943
KUNČIČ VINKO
BLED
1915 — 1943
KUNČIČ LOJZKA
BLED
1920 — 1944

desno 1. vrsta

KNAFLIČ ANGELA
BLED
1909 — 1945
KNAFLIČ ALOJZ
BLED
1918 — 1942
KUNŠIČ LOVRO
MEVKUŽ
1908 — 1944
RAKUŠ FRANC
KOSTANJEVICA
1914 — 1944
GOLEC FRANCEK
BLED
1927 — 1945
STARE POLDEK
BLED
1923 — 1944
ŠLAJPAH JOŽE
VELIKA LOKA
1902 — 1944
ŽEMVA MARTIN
ZGORNJE LAZE
1914 — 1944
AŽMAN METOD
BLED
1923 — 1944
BERNARD JAKA
KORITNO
1909 — 1942
BERNARD JOŽE
KORITNO
1903 — 1942

levo 2. vrsta

URH MIHA
DRAŽGOŠE
1926 — 1944

KUNČIČ ALOJZ
BLED
1911 — 1943
AŽMAN JOŽE
NOMENJ
1888 — 1941
DEŽMAN PETER
DUPLJE
1920 — 1943
MARKOVIČ SLAVKO
TRBOVLJE
1926 — 1943

JERŠE ALEŠ
LJUBLJANA
1921 — 1945
KOKALJ JOŽE
BLED
1913 — 1944
KOKALJ TONE
BLED
1919 — 1944
PALHANTINGER JURIJ
BLED
1927 — 1944
POGAČNIK OSKAR
LJUBLJANA
1910 — 1943
GERKMAN STANE
BLED
1913 — 1942
BIJOL FRANC
BLED
1918 — 1943
HEBERLE LEOPOLD
BLED
1923 — 1944
HRIBAR STANKO
LJUBLJANA
1924 — 1945
RUS JANKO
BLED
1915 — 1943
MICULINIČ UROŠ
BLED
1925 — 1945

HRIBAR KAROL
BLED
1913 — 1945

VALANT STANKO
BLED
1927 — 1945
BURJA ANTON
BLED
1922 — 1945
TAVČAR PAVEL
BLED
1924 — 1943
POGAČAR FRANC
SPODNJE GORJE
1910 — 1943
VAVPOTIČ RUDOLF
LJUBLJANA
1902 — 1945
REBEK RADO
PAZIN
1919 — 1944
MARINIČ FRANC
BLED
1915 — 1945

desno 2. vrsta

TOMAŽIN ALOJZ*
STOJADINOVIČ DEJAN*
DOMEVŠEK JOŽE*
VILING MATJAŽ*
RAKOJIČ BAIF*
PASKALI C!RIANI!*
KRSTANOVIČ ALOJZ*
NEZNANI BOREC
NEZNANI BOREC
NEZNANI BOREC
NEZNANI BOREC
NEZNANI BOREC

1 plošča

NOVAK JOŽE
TRŽIČ 1891 — 1944
LAKOTA FRANC
BLED 1912 — 1944
VIDIC JANEZ
BLED 1915 — 1942
DROLE STANE
BLOKE 1920 — 1943
LAMPE JANEZ
LANCOVO 1888 — 1944

2 plošča

DEMŠAR STANKO
SUŠAK 1914 — 1942
HEBERLE JANEZ
SELO pri BLEDU 1893 — 1945
KOCJANČIČ AVGUST
BLED 1909 — 1945
POKLUKAR OLGA
ST. JAKOB ob Savi 1906 — 1944
MANDELJC MIHAEL
BOH. BELA 1892 — 1945

3 plošča

BURJA JOŽE
BLED 1918 — 1945

KUNŠIČ FRANC
MEVKUŽ 1906 — 1945

4 plošča

PIRC ALOJZ
SP. GORJE 1916 — 1944

5 plošča

SEVER FRANC
JEŽICA 1894 — 1945
SLIVNIK STANKO
ČRNOMELJ 1915 — 1945

VOVK ANDREJ
BLED 1889 — 1944

TRNKA ŠTEFAN
PRAGA 1904 — 1945

VERHUNC MATEVŽ
BLED 1919 — 1941

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Osrednji spomenik je posvečen 86 padlim borcem in v taboriščih umrlim žrtvam, ki so med vojno živeli in delali na Bledu. Vsi borci z Bleda imajo 56 grobov, urejenih s ploščami in napisi imen, ne glede na to, če so v grobu pokopani ali ne. Grobove ima tudi pet neznanih borcev. Oznaka pred imeni pomeni, da so ti borci umrli v začasni bolnici enote XXIX. Hercegovske divizije v hotelu Toplice na Bledu. Veliko borcev je pokopanih v družinskih grobovih na drugih pokopališčih in v taboriščih izven domovine.

Načrt za spomenik in ureditev pokopališča je delo ing. Franceta Svetine. Spomenik in nagrobne plošče je izdelalo kamnoseštvo Kopriva. Pokopališče sta uredila in spomenik postavila Občinski in Krajevni odbor ZB NOV Bled. Odkritje je bilo v 1952. letu, dopolnitev s ploščami in napisi ustreljenih talcev in umrlih žrtev v taboriščih pa v 1959. letu.

BITNJE

SPOMENIK — OBELISK

USTRELJENIM DEVETIM TALCEM ZARADI KAZNOVANE SODELAVKE GESTAPA

Sredi vasi ob cesti

BREZ GRL
MRTVIH
ŠIBAK JE
ŽIVIH GLAS
KER NI VAS VEČ
ZATO STE
VSEPOVSOD
DAJ SMRT VAS JE
ŽIVLJENJU
DAROVALA

Padli talci 13. 5. 1943

MILAN GAŠPERIN	1916 STARA FUŽINA
ANTON JAZBEC	1910 VROLE
IVAN JERMAN	1884 DOBRUŠA
RAFAEL KONCILJA	1919 ZG. TUHINJ
ANTON MEŽEK	1908 LESKOVICA
ALEKSANDER OBLAK	1922 ŽIROVSKI VRH
MAKSIMILJAN STERLIČ	1922 ŽIRI
SIMON ZIMA	1900 GRABČE
ANTON ZUPANČIČ	1903 VINJE

Jan Strgar iz Bitenj št. 6, po domače pri Šprahu, je bil svetovno znan čebelar — strokovnjak. Ukvarjal se je z vzrejo čebelj kranjic in matic. Z njimi je trgoval po vsej Evropi in drugod po svetu. Mnogo generacij je izučil za čebelarje in jih spodbudil za vzrejo čebel.

Neprecenljive vrednosti so njegovi strokovni prispevki o kranjski čebeli — sivki. V zadnjem letu prve svetovne vojne je bil zaposlen v Mariboru, kjer je spoznal Rožo Ledinek. Po upokojitvi se je preselila k njemu v Bitnjo.

Vešča pisarniškega dela in več jezikov mu je pomagala pri administraciji in prevajanju iz tujih jezikov.

Bila je naklonjena Nemcem in osumljena da z njimi sodeluje in vohuni za gestapo. Ljudje so se je bali, ogroženo pa je bilo tudi delo aktivistov OF. Zato so jo partizani iz enote Gorenjskega odreda ustrelili.

Povračilni ukrep gestapa je bil, da so 13. 5. 1943 sredi vasi Bitnje ustrelili devet talcev, ki so jih pripeljali iz begunjskih zaporov v graščini.

Spomenik sta izdelala Kamnoseštvo Ljubljana in kamnosek Franc Lagonder, besedilo pa je prispeval pesnik Matej Bor. Postavila sta ga Okrajni odbor ZZB NOV Radovljica in Občinski odbor ZZB NOV Bohinjska Bistrica. Odkrili so ga 4. 7. 1957.

BOHINJSKA BELA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G — 30

Na steni stavbe osnovne šole Bohinjska Bela št. 56

NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G — 30

Kurirji in ZZB NOV 1980

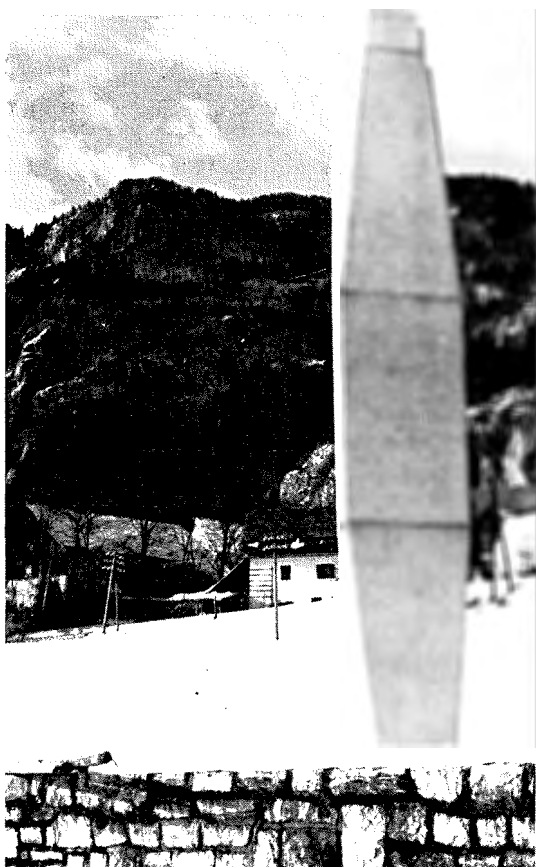
Kurirska postaja G — 30 nad Bohinjsko Belo je bila ustanovljena poleti 1944. Postajo in bivališče so imeli v težko dostopni skalni votlini nad Ržišem, blizu zaselka Slamniki. Votlino so za svoje bivališče uporabljali partizani že 1941. leta, od jeseni 1943 pa so se v njej zadrževali nekateri člani rajonskega komiteja in odbora OF Ribno. Za terenskega kurirja so določili Antona Kelbla — Vestra, ki je prišel septembra 1943 iz minerskega voda Ratitovec. Vsak drugi dan je hodil na zveze s kurirji kurirske postaje G — 4 na Gorjušah in G — 6 na Stari Pokljuki. Na Jelovico je hodil do Kupljenika, kjer je oddajal pošto za kurirsko postajo G — 12 v Kropi, od oktobra 1944 pa do javke s kurirji kurirske postaje G — 33 na Taležu. V novembru 1943 se mu je pridružil Janko Gogala — Petko, borec zahodno Koroškega odreda, ki je bil februarja 1945 poslan nazaj v edinico. Za kuharja je bil določen Ivan Kunčič — Igor. Zaradi vse večje potrebe, predvsem pa, ker je bila tod najbližja povezava okrožnih forumov KPS, OF in drugih s sedežem v Radovni in na Pokljuki, s pokrajinskim komitejem KPS in odborom OF za Gorenjsko, je dobil Anton Kelbl — Vester nalogo, da organizira kurirsko postajo. V maju 1944 je povečal število kurirjev z domačimi mladinci Vinkom Ropretom — Dušanom, Antonom Pogacarjem — Lukom in Jožetom Tonejcem — Matevžem, ki so pred aretacijo gestapa pobegnili v partizane. Kurirska postaja je bila vključena v 2. gorenjsko relejno linijo četrtega relejnega sektorja. Pošto so začeli prenašati dnevno. Pri najnevarnejšem odseku poti, to je na Bohinjski Beli — skozi vas, čez cesto, železniško progo in Savo Bohinjko, so sodelovali Skojevc in organizirana mladina. Kurirji so bili močno ogroženi, saj sta bili v kasarni nemška vojska in policija, prav tako pa v postojankah od železniške postaje v Soteski do Mlinega na Bledu.

Obveščevalno službo so imeli kurirji dobro organizirano, posebej z opozorilnimi znaki pri Matičkovih na Slamniku in drugod. Za prehrano je skrbela gospodarska komisija pri vaškem odboru OF Bohinjska Bela. Mnogo pa so prispevali svojci kurirjev. Kurirji so se udeleževali tudi politično in bili v veliko pomoč aktivistom OF na terenu. Izvajali so vojaške akcije z napadi na sovražnikove patrulje. Imeli so velike uspehe, ranjen pa je bil samo en kurir. Kurirske postaje in poti kurirjev Nemcem ni uspelo odkriti.

Načrtovalec plošče in besedila je predsedstvo pododbora reletjnih kurirjev za Gorenjsko. Izvajalec dela sta podjetje Marmor v Hotavljah in kamnosek Andrej Mravlje. Ploščo je 18. 4. 1981 vzdala komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB NOV Radovljica.

BOHINJSKA BELA

OSREDNJI SPOMENIK — OBELISK PADLIM BORCEM IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA NASILJA

Pred osnovno šolo ob cesti Bohinjska Bela — Bohinj

Spredej:

BORCEM
IN ŽRTVAM
NARODNO
OSVOBODILNEGA
BOJA

1941 — 1945

Desna stran:

STARE STANKO 1924 — 1943
TAVČAR PAVEL 1924 — 1943
TONEJEC JANKO 1920 — 1943
STOJAN IVAN 1916 — 1943
GOGALA VINKO 1917 — 1943
ČRV FRANC — 1921 — 1944
JAMAR ANTON 1916 — 1944
ŽMITEK FRANC 1880 — 1944
SRNA JOŽE 1919 — 1945
ZORČ ANTON 1893 —
PRETNAR JANEZ 1922 — 1945
SUŠNIK IVAN 1925 — 1945
PREŽELJ FRANC 1907 — 1945
ZUPAN FRANC 1903 — 1945
PRIMOŽIČ VINKO 1912 —
ZUPAN JOŽE 1919 —
JERE JAKOB 1900 — 1945
SREBRNJAK Marija 1909 — 1945
ŽOLGER ANTON 1903 — 1945
JAMAR FRANC 1909 — 1945
KUNČIČ SIMON 1901 — 1945
KAPUS JANEZ 1909 — 1945
OLIFČIČ MIRKO 1904 — 1945
POGAČAR FRANC 1902 — 1945
RUTAR JANEZ 1907 — 1945
ZUPANČIČ TONE 1902 — 1945
ZUPANČIČ JANEZ 1910 — 1945
TONEJEC FRANC 1923 — 1945
ZUPAN JOŽE 1908 — 1945
URH FRANC 1911 — 1945
GESINGER KOSIJAN 1920 — 1945
STARE JOŽE 1898 — 1945
VIRANT MIRKO 1913 — 1941

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

V času vojne 1941 — 1945 je iz vasi Bohinjska Bela, Kupljenik, Obrne in Slamniki padlo ali bilo žrtev fašističnega nasilja 33 domačinov.

Načrt za spomenik je delo arhitekta Antona Bitenca. Izdelalo ga je Kamnoseštvo Ljubljana, postavil pa okrajni odbor ZZB NOV Radovljica. Odkrit je bil v 1956. letu, Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bela ga je 16. 7. 1961 obnovila.

BOHINJSKA BELA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA IN RELIEF IZ LITE BRONOVINE, LIKA ANDREJA ŽVANA — BORISA

POIMENOVANJE VOJAŠNICE

Pri vhodu v vojašnico V. P. — 1098/36 na Bohinjski Beli

K	NARODNEGA
A	
S	HEROJA
A	ŽVAN
R	
N	ANDREJA
A	BORISA

NARODNI HEROJ ANDREJ ŽVAN BORIS

Vojašnica na Bohinjski Beli je bila poimenovana po narodnem heroju Andreju Žvanu — Borisu.

Bil je partizanski poročnik, namestnik komandanta gorenjskega vojnega področja. Padel je 24. 3. 1945 na Poreznu.

Za narodnega heroja je bil proglašen 27. 11. 1953.

Reliefna plošča z likom heroja Žvana je delo slikarja Jaka Torkarja, in Livarno Železarne Jesenice. Pred vhodom v kasarno jo je postavila V. P. — 1098/36 Bohinjska Bela.

BOHINJSKA BELA

SPOMENIK Z DOPRSNIM KIPOM NARODNEGA HEROJA ANDREJA ŽVANA

PADLEMU NARODNEMU HEROJU

Na dvorišču vojašnice VP — 1098/36

NARODNI HEROJ ANDREJ ŽVAN — BORIS 1915 — 1945

Andrej Žvan — Boris je bil rojen 21. 11. 1915 v Spodnjih Gorjah. Skupaj z bratoma Janezom in Alojzom je 28. 7. 1941 odšel v partizane v Radovno. Vključili so se v skupino ilegalcev na Pokljuki, iz katere je nastala Gorjanska četa, kasneje imenovana Prešernova. Pripadala je sestavu Cankarjevega bataljona.

Andrej Žvan — Boris je postal vodnik voda, kasneje komandir čete. Sodeloval je pri organiziranju oborožene vstaje v Bohinju. Skupaj s soborci je 14. 12. 1941 vodil gorjansko sku-

pino prostovoljcev čez Pokljuko proti Nomenju. Po neuspehi akciji 16. 12. 1941 v Nomenju so se vrnili na Pokljuko. Spomladi 1942 se je zaradi vse večjega prihoda prostovoljcev osnoval Gorenjski bataljon, katerega komandant je postal Andrej Žvan. Na terenu so postajale vse večje potrebe po političnemu delu. Ker je imel s političnim delom izkušnje že iz Železarne KID na Jesenicah, je bil poslan na gorjanski teren. Po polletnem delu se je vrnil v edinico. Postal je komandir minerske čete Triglav. Po njenem razformiranju je bil dodeljen transportni karavli v Martinj vrh za komandirja. Od tu je odšel v Koroški odred. Iz odreda je bil poslan na podoficirski tečaj v Metliko. Po vrnitvi je bil nekaj časa pri 9. korpusu na Primorskem. Imenovan je bil za namestnika komandanta gorenjskega vojnega področja. Imel je čin poročnika. Padel je v boju na Poreznu 24. 3. 1945 v sovražnikovi ofenzivi na 9. korpus na Primorskem.

Njegovo junaštvo in poveljevanje v bojih je bogatilo znanje o strategiji in taktiki.

Bil je dober in pravičen tovariš, priljubljen med ljudmi in borci. Že junija 1944 je bil odlikovan z redom za hrabrost, nosil je partizansko značko 1941.

Za narodnega heroja je bil proglašen 27. 11. 1953.

V njegov spomin je bila vojašnica na Bohinjski Beli poimenovana v vojašnico narodnega heroja Andreja Žvana — Borisa.

Doprni kip je delo kiparja Jaka Torkarja in Ljvarne Železarne Jesenice. Odkrila ga je VP — 1098/36 na proslavi ob 34 — obletnici ustanovitve Prešernove brigade 12. 7. 1977.

BOHINJSKA BELA

SKULPTURA VARJENEGA OROŽJA

BORCEM XXXI. DIVIZIJE

Na steni stavbe vojašnice

XXXI. DIVIZIJI

BOH. BELA

1978 SVETINA

XXXI. divizija 9. korpusa NOV in POS je bila ustanovljena 6. 10. 1943. V njen sestav so spadale 3. SNOUB Ivana Gradnika, 7. SNOUB Franceta Prešerna, 16. SNOUB Janka Premrla — Vojka ter nekaj drugih manjših enot. Njeno operativno področje. sta bili Gorenjska in Primorska. Zato so jo imenovali tudi triglavska divizija.

Komunikacije in spremljajoči objekti na tem delu ozemlja so bile za okupatorja izrednega pomena. Povezovala so italijansko fronto z nemškim zaledjem. Zato je bilo na tem področju nešteto sovražnikovih utrjenih postojank in bunkerjev s čez 160.000 vojaki in domačimi kvizlingi.

XXXI. divizija je imela nalogo, da s svojimi tremi brigadami in prištavnimi enotami stalno ruši komunikacijske objekte, napada sovražnikove postojanke in izhodiščne položaje in uničuje njihovo komoro in vojaštvo. S temi akcijami je XXXI. divizija zelo ovirala prevoz materiala in vojaštva iz Nemčije na fronto v Italijo. Na njenem operativnem ozemlju je zadrževala na desettisoče sovražnikovih vojakov ki bi bili prepotrebni na italijanski fronti proti prodirajočim zaveznikom (angloameerikancev).

XXXI. divizija je svoje zadnje boje končala z zavzetjem Slovenske Primorske in Trsta 2. 5. 1945.

Skulpturo varjenega orožja je izdelal pisatelj Tone Svetina. Na steno stavbe vojašnice jo je vzdala V. P. 1098/36 v 1978. etu.

BOHINJSKA BELA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

POSVETOVANJU KOMUNISTOV

Na steni hiše Matevža Volfa, pd. pri Blažu, na Slamnikih št. 5

V TEJ HIŠI SO SE KOMUNISTI
Z JESENIC, BOHINJA, GORIJ IN BLEDA
20. APRILA 1941 ODLOČILI ZA
TAKOJŠEN BOJ PROTI OKUPATORJU,
DECEMBRA 1941 PA SO SE V TEJ VASI
POSVETOVALI ORGANIZATORJI
BOHINJSKEGA UPORA

V Slamnikih št. 5 pri Matevžu Volfu, pd. pri Blažu, je bilo 20. 4. 1941 posvetovanje komunistov z Bleda, Jesenic, iz Gorij in Bohinja. To že sicer ustaljeno prakso so ponovili zaradi nastale situacije ob nenapovedani vojni in zasedbi kraljevine Jugoslavije. Glavni cilj pogovora je bil organiziranje odpora proti zavojevalcem. Poročali so o rezultatih zbiranja orožja, municije in drugega vojaškega materiala, ki so ga komunisti organizirali v svojih sredinah. Sklenili so, da se zbiranje orožja in municije nadaljuje in dobro skrije pri zanesljivih ljudeh. Na posvetu je govoril španski

borec Franc Potočnik, ki je na ostale prenašal svoje izkušnje iz španske državljanske vojne. Uspešno so jih koristili komunisti pri organiziranju priprav za oboroženi boj.

Naslednje posvetovanje je bilo 13. 12. 1941. Vodil ga je član okrožnega komiteja KPS Jesenice Stane Bokal. Zbrali so se komunisti organizatorji bohinjskega upora. Pogovorili so se o pripravah na upor, zadolžitvah udeležencev, krajih akcij, obveščanju zanesljivih vaščanov in zbiranju udeležencev v upor. Stane Bokal je posredoval zadnje konkretne napotke, ki jih je prejel od vojno-revolucionarnega komiteja okrožja Jesenice.

Spominsko ploščo sta 1958. leta odkrila Občinski komite ZKS Bled in Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bela.

BOHINJSKA BELA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

USTRELJENIM 10. TALCEM PRIPELJANIM IZ ZAPOROV GRAŠČINE V BEGUNJAH

V Soteski blizu železniške postaje ob cesti Bled — Bohinj.

NA TEM KRAJU SO NEMŠKI
OKUPATORJI 26. 6. 1943
USTRELILI SLEDEČE TALCE

CERAR JOŽEF 7.3. 1920 Zajelše
ČERNETIČ METOD 22. 11. 1912 Kostanjevica
JELNIKAR FRANC 28. 11. 1920 Zajelše
KEBER KAREL 19. 10. 1919 Godešič
KOGOJ LOVRENC 31. 1. 1918 Gorje
KRAŠOVEC FRANC 9. 3. 1908 Vrhnika
LONGO EDVARD 30. 8. 1913 Veliki Podlog
PRETNAR IVAN 23. 9. 1919 Žirovnica
RAZINGER IGNAC 18. 8. 1921 Sv. Križ
TOMAN ANTON 2. 8. 1918 Breg pri Žirovnici

Jelovski bataljon Gorenjskega odreda z Jelovca se je odločil, da izvede akcijo na osebni vlak, ki vozi z Jesenic na Bohinjsko Bistrico.

Cilj akcije je bil aretirati nemške vojake in politične osebe, ki bi bile na vlaku, pozvati domačine — delavce, vračajoče se z dela domov, za prostovoljen vstop v partizane in zapleniti vse, kar bi bilo koristnega za partizane. Naloga je bila zaupana 10. 6. 1943 3. četi katere komandir je bil Alojz Arh — Šimen, in 4. četi, katere komandir je bil Dušan Rozman — Orlov. V zasedah pripravljeni borci so čakali na prihod vlaka. Na dogovorjenem mestu v Soteski je njihov obveščevalec potegnil zasilno zavoro. Borci so jurišali na vlak in zasedli vse vagona. Navzoče Nemce so takoj aretirali in odvedli s seboj. Zaplenili so štiri-najstrednevo zalogo tobaka in tobačnih izdelkov za trafike in gostinske lokale v Bohinju.

Po opravljenem delu so ukazali izprazniti vlak. Praznega so spustili naprej. Ustavil se je blizu železniškega mostu pred Bohinjsko Bistrico, od tam pa je pričel drseti nazaj v smeri Nomenja.

Akcija je povzročila velik preplah med nemško posadko in njihovimi družinami v Bohinjski Bistrici. Uvedli so izredno stanje, svoje družine evakuirali v železniški predor in zastražili. Čakali so napad partizanov. Pri zasliševanju potnikov z vlaka je mladoletna Tončka Repinc iz Bohinjske Bistrice povedala imena partizanov, ki jih je spoznala pri napadu na vlak. Zato so Nemci 39 njihovih družin izselili v Nemčijo.

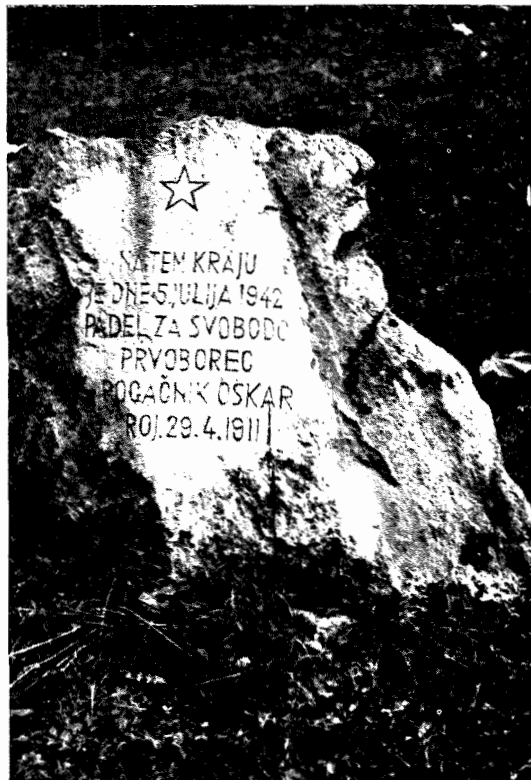
Dne 10. 6. 1943 so partizani ustrelili Johanna Kampla, železniškega mojstra, zaposlenega na železniški postaji v Soteski. Kot nemški državljani in zagrizen nacist je sodeloval z gestapom in zanj vohunil. S svojim delom in gibanjem po bližnjih vaseh je povzročal strah med aktivisti OF. Sumili so ga krivde pri aretacijah domačinov. Ogrožal je varne prehode kurirjev in drugih enot s Pokljuke na Jelovico in obratno, čez cesto, čez železniško progo in Savo Bohinjko pred zaselkom Log in Lepence. Protiukrep gestapa je bil, da so 26. 6. 1943 ustrelili 10 talcev.

Spominsko znamenje, naravna neobdelana skala z vklesanimi podatki talcev, je Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica postavila 4. 7. 1955. leta. Zaradi dotrajnosti ga je nadomestila s ploščo iz lite bronovine, ki jo je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrita je bila 1979. leta.

BOHINJSKA BELA — POKLJUKA

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

BOJU CANKARJEVEGA BATALJONA NA VOKLEM IN PADLEMU PRVOBORCU

Na Voklem nad planino Barjanco ob gozdni cesti

NA TEM KRAJU
JE DNE 5. JULIJA 1942
PADEL ZA SVOBODO
PRVOBOREC
POGAČNIK OSKAR
ROJ. 29. 4. 1911

V začetku junija 1942 se je 1. bataljon — Cankarjev — Gorenjskega odreda preselil s Stare Pokljuke na gozdne grebene na Voklem. Zaradi izdaje so večkrat menjavali položaje. Zato so se odločili, da naj vsi gozdni delavci zapustijo Pokljuko. Prepovedali so pašo živine in zahtevali, da jo pastirji takoj odženejo v dolino.

v nedeljo 5. 7. 1942, je šlo nekaj borcev na zveze s terenci iz doline na javki na Križe in Zatrnik. Kmalu po njihovem odhodu je stražar opazil skupine Nemcev, ki so se pomikale po cesti Belca — Rčitno — Voklo. Zavezeli so položaje in v zasedi čakali na njihov prihod. Prodirajoči Nemci so med tem ujeli borca Jurija Krničarja, ki se je vračal z zveze. Borci 3. čete so iz zasede uspešno odbijali prodirajoče Nemce, vendar so se pred pritiskom številčnejšega sovražnika začeli umikati na bataljonske položaje. Med bojem je bil ranjen Oskar Pogačnik. Ker ni mogel več naprej, je skrit za skalo streljal do zadnjega naboja. V trenutku, ko je vrgel bombo, ga je zadel rafal policista.

Oskar Pogačnik je bil nezakonski sin, rojen v Ljubljani. Svojo mladost je preživel pri Pernuševi družini v Zagoricah na Bledu. Izučil se je za mehanika v Ljubljani, kjer je tudi služboval. V letu 1933 je doživel večjo prometno nesrečo. Posledica so bile brazgotine po obrazu. Ko je odslužil vojaški rok, se je vrnil na Bled. Zaposlil se je v hotelu Toplice kot šofer. Kasneje je avto odkupil in postal samostojni taksist.

Že pred vojno je bil napredno usmerjen. Sodeloval je v akciji pridobivanja članstva v Društvo prijateljev Sovjetske zveze na Bledu.

V Lescah je pri družini Štefana Pečovskija, kamor je zahajal, prejemal literaturo in propagandni material, ki mu ga je posredoval Franc Dacar, predvojni član KPS.

Po prihodu okupatorja je začel sodelovati v gibanju OF in pripravah na oborožen upor na Bledu in okoliških vaseh. Po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo je odšel v ilegalo. Priključil se je ilegalni skupini na Vodiški planini, ki jo je vodil Ivan Bertoncelj—Johan. Bil je borec Jelovške čete Cankarjevega bataljona.

Udeležil se je vseh bojov bataljona v Poljanski dolini, Rovtih in Dražgošah. Po Dražgoški bitki je bil poslan na Pokljuko. Padel je 5. 7. 1942 na Voklem nad planino Barjanco.

Spominsko znamenje, naravna neobdena skala z vklesanimi podatki, mu je postavila krajevna organizacija ZB NOV Bled. Odkrito je bilo v 1970. letu.

BOHINJSKA BELA

SPOMINSKO ZNAMENJE Z RELIEFNO PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU ČETNEMU SEKRETARJU SKOJA

Ob gozdni cesti pod hribom Turn pri Belski planini

ZA REVOLUCIONARNE IDEJE NOV JE NA TEM MESTU DNE 26. 6. 1943 DAL SVOJE MLADO ŽIVLJENJE UCENEC NAŠE ŠOLE IN SEKRETAR SKOJA

STARE STANE — PETKO

KOLEKTIV MET. IND. ŠOLE JESENICE

Stane Stare — Petko je bil rojen 20. 4. 1924 na Bohinjski Beli. Po končani osnovni šoli se je šel učiti v Železarno KID na Jesenice. Uspešno je opravil metalurško industrijsko šolo in se izučil za strugarja. Pripadal je napredni mladini in bil sprejet v SKOJ. V partizane je odšel 6. 7. 1942 — v Pokljuško četo. Postal je kurir Gorenjskega odreda. Bil je vodnik 1. voda 2. čete, imenovane Bohinjske, 2. bataljona. V četi je postal sekretar SKOJA.

V Vrhu pri Belski planini je imel 26. 6. 1943 sestanek z mladino z Bohinjske Bele. Nemci iz vojašnice na Bohinjski Beli so jih nepričakovano napadli. Med umikom je bil iz zasede ubit.

Plošča iz lite bronovine je načrtovana in izdelana v metalurški industrijski šoli in Livarni Železarne Jesenice. Znamenje pa je postavil kolektiv šole in Občinski odbor ZB NOV Bled. Odkrita je bila v 1960. letu.

BOHINJSKA BELA

SPOMINSKO ZNAMENJE Z RELIEFNO PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIMA KURIRJEMA POKLJUŠKE ČETE

V senožetih v Zajami pri Belski planini

KOT ŽRTVI IZDAJSTVA
PADLA 25. 5. 1943 V BLIŽINI
TEGA KRAJA
TAVČAR PAVEL, roj. 1923
KOROŠEC KRISTEL, roj. 1924

Pavel Tavčar je bil rojen 10. 1. 1924 na Bledu v revni delavski družini. Starši so ga še majhnega oddali v rejo k družini Stojana in Marije Markelj na Bohinjsko Belo. Osnovno šolo je obiskoval na Bohinjski Beli. Dokončal je štiri razrede gimnazije na Jesenicah. Jeseni 1942. leta je bil poklican na obvezno delo v Nemčijo. Od tam je bil v zimi 1943. leta rekrutiran v nemško vojsko. V kratkem času mu je uspelo pobegniti domov na Bohinjsko Belo. V partizane je odšel 23. 2. 1943 v 2. četo, imenovano Pokljuška. Ker je dobro poznal teren, je opravljal kurirska dela.

Kristijan Korošec je bil rojen 20. 12. 1924 na Koprivniku v osemčlanski delavski družini. Osnovno šolo je obiskoval na Koprivniku. Da je izboljšal gmotni položaj družine, se je takoj zaposlil. Delal je pri gradnji cest, na žagi v Soteski in pri Gozdni upravi Bled kot gozdni delavec v gozdovih na Pokljuki. Starši so gibanje OF in partizane začeli podpirati v 1942. letu in tudi Kristijan je spadal med mladino, ki je delala za partizane. V poletju 1942 je moral na obvezno delo v Nemčijo, od koder se je vrnil decembra 1942. Da se je izognil mobilizaciji v nemško vojsko, je 19. 3. 1943 odšel v partizane. Bil je v 2. četi, imenovani Pokljuška. Kot domačin, ki je dobro poznal teren, je bil določen za kurirja.

Bivališče kurirjev Pokljuške čete je bilo v gozdu v Marovšci na Pokljuki. Nanj je naletel pastir Žorč, pd. pri Pošču z Bohinjske Bele. Partizanom je obljubil, da bo prinesel kruha. Bil je domačin, zato nihče ni pomislil na izdajo. Namesto kruha jim je 25. 5. 1943 pripeljal orožnike in vojaštvo iz postojank na Bohinjski Beli. V boju je Tavčar padel. Hudo ranjeni Korošec se je uspel zavleči do Blejske planine. Tam je izčrpan obležal in izkrvavel.

Izdajalec Žorč je prejel zaslužen kazneni.

Spominsko znamenje z reliefno ploščo iz lite bronovine, ki sta jo izdelali metalurška šola in Livarna Železarne Jesenice, sta postavila Občinski odbor ZZB NOV Bled in Krajevni odbor ZB NOV Bohinjska Bela. Odkrili so ga 1960. leta.

BOHINJSKA BELA — JELOVICA

SPOMINSKO ZNAMENJE IZ HOTAVELJSKEGA MARMORJA — NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

BOJU IN ŽRTVAM 2. BATALJONA GORENJSKEGA ODREDA IN II. GRUPE ODREDOV Z ODDELKI NEMŠKE POLICIJE.

Na Oblakovi planini nad potjo v bregu

KOT ŽRTVE IZDAJE SO
10. AVGUSTA 1942
PADLI NA TEJ PLANINI
AMBROŽIČ JANEZ IZ ZASIPA
DEŽMAN JOŽE IZ LESC
DEŽMAN JANEZ IZ RIBNEGA

ŽNIDAR VIKTOR IZ BOH. BISTRICE
IN ŠE TRIJE NEZNANI BORCI
II. GRUPE ODREDOV

Prve dni avgusta 1942 so štab in dva bataljona (Kranjčev in Simonov) 2. grupc odredov bivali na Jelovici. Bili so namenjeni na Štajersko. Nedaleč od njih pri Mošenjski planini pa so bivali novinci mobiliziranci. Štab z 2. bataljonom Gorenjskega odreda se je zadrževal na Pokljuki.

Zaradi uskladitve bodočih akcij je bil štab 2. bataljona s Pokljuke poklican na razgovor v štab Gorenjskega odreda na Jelovico. Na razgovor sta šla Andrej Žvan — Boris in Ernest Zeiler — Iztok s spremstvom. Z njimi sta bila tudi Anton Dežman in Filip Kumerdej iz Ribnega. Nazaj na Pokljuko naj bi pomagala nositi literaturo in propagandni material. Dobila sta dovoljenje, da ob tej priliki obiščeta svojce v Ribnem. Skupino borcev je na poti s Pokljuke na Vedernik nad Oblakovo planino na Jelovici vodil izkušen prvoborec Stanko Kocjančič — Marjan. Po prihodu na Vedernik je vodstvo skupine prevzel kurir štaba Gorenjskega odreda prvoborec Jože Dežman. Na Oblakovi planini so se z borcema domačinoma iz Ribnega razšli. Dogovorjenega dne sta se vrnila na javko. Kurir Jože Dežman ju je odpeljal v bivališče mobilizirancev, kjer je Stanko Kocjančič z borci čakal na prevzem literature in propagandnega materiala. Glede na to, da se je čakanje zavleklo, sta ponovno lahko šla domov. Tokrat sta se odločila za drugačno pot. S pomočjo Alojza, Dežmanovega brata, sta dobila zvezo z gestapom na Bledu. Ti so v dogovoru s njima uprizorili na Bodeškem mostu navidezno zajetje s streljanjem, da so tako preslepili domačine. Izdala sta kurirsko zvezo in partizanske položaje v Vederniku in na Oblakovi planini. V noči od 9. na 10. avgust 1942 sta skupaj z gestapom pripeljala na Oblakovo planino esesovce in policijo — okrog 300 mož. Med tem časom se je na Oblakovo planino vrnila skupina borcev s Pokljuke. Na planino sta prišla še kurir Jože Dežman in komandant Franc Poglajen z nekaj borci. Vsi so tu prenočili. V zgodnjih jutranjih urah 10. 8. 1942 so esesovci in policisti nenadoma začeli obstreljevati pastirske koče in živinske staje. Presenečeni partizani so v hitrem odporu in preboju izgubili štiri borce. Skupina borcev s komandantom 2. grupe odredov se je prebijala proti Vederniku. V preboju so padli trije borci.

Janez Ambrožič je bil rojen v Zasipu 4. 8. 1916 v srednje veliki kmečki družini. Osnovno šolo je dokončal v Zgornjih Gorjah. V dveletni gozdarski šoli se je v Mariboru izučil za gozdarja. Svojega poklica ni opravljal, ampak je delal doma na očetovem posestvu, poleg tega pa se je individualno izobraževal. Postal je pristaš naprednega delavskega gibanja. Po prihodu okupatorja v naše kraje je bil med prvimi pobudniki za upor. V Zasipu je bil vključen v vojaške trojke, ustanovljene v maju 1941. Zbiral je orožje, municijo in vse kar je bilo potrebno za oborožitev in vzdrževanje udeležencev upora. Sodeloval je pri sabotažnih akcijah in širil propagandni material. Junija 1941 je odšel v ilegalo. Pridružil se je skupini ilegalcev na Pokljuki. Jeseni 1941 se je umaknil v Ljubljano. Tam je svoje politično delo nadaljeval. Poleti 1942 se je priključil partizanom v Dolomitih. Z 2. grupo odredov je v začetku avgusta 1942 prišel na Jelovico.

Jože Dežman je bil rojen 13. 3. 1923 v Lescah v osem članski delavski družini. Po končani osnovni šoli v Lescah se je takoj zaposlil. Delal je v tovarni pletenin in nogavic Slavka in Milke Šušteršič v Lescah. Starši so ga vzgajili v naprednem duhu. Bil je član podmladka Sokolskega društva v Radovljici. Bil je dober telovadec, planinec in smučar. Na smučanje je hodil v Zelenico, kjer so imeli leški fantje bivač za prenočevanje. Aprila 1940 je bil sprejet v SKOJ in postavljen za sekretarja skupine. Vodil je tudi skupino naprednih mladincev, kandidatov SKOJA. Da se izogne aretaciji, je 28. 7. 1941 skupaj z bratom Tončkom odšel v ilegalo. Priključil se je partizanom na novo ustanovljene čete Ilija Gregoriča, imenovano Jelovška, na Vodiški planini. Udeležen je bil v vseh bojih Cankarjevega bataljona v Poljanski in Selški dolini, Rovtih, Dražgošah in na Jelovici. Postal je štabni kurir Gorenjskega odreda.

Janez Dežman je bil rojen 23. 12. 1914 v Ribnem. Ko je dokončal osnovno šolo v Ribnem se je priložnostno zaposlil, ker na kajži ni bilo dosti kruha za vse.

Doma v Ribnem je med prvimi pričel podpirati gibanje OF in oborožen boj proti okupatorju. Že v letu 1941 je imel zveze z ilegalci Jakom Bernardom, Francem Grilcem, Tončkom Dežmanom in drugimi. V partizane je odšel 19. 6. 1942, in sicer v Jelovško četo Cankarjevega bataljona.

Viktor Žnidar se je rodil 30. 10. 1909 v Bohinjski Bistrici. Po dokončani osnovni šoli v Bohinjski Bistrici je šel v dvoletno gozdarsko šolo v Maribor. Kot gozdar je služboval v raznih krajih Slovenije. Nazadnje je bil premeščen h Gozdni upravi Bohinjska Bistrica v gozdni revir Stara Fužina. Sodeloval je s Tomažem Godcem in ga podpiral v prizadevanju za uveljavitev delavskih in socialnih pravic. Po prihodu okupatorja je bil med organizatorji bohinjske vstaje. Takoj po neuspehi Nomenjski akciji 16. 12. 1941 se je umaknil v Ljubljano. Tam je nadaljeval revolucionarno delo. V letu 1942 je odšel v partizane v Dolomite. Priključil se je enotam 2. grupe odredov, s katerimi je prišel na Jelovico.

Spominsko znamenje je delalo podjetje MAR-MOR v Hotavljah po zamisli narodnega heroja Antona Dežmana. Postavil ga je Občinski odbor ZZB NOV Radovljica 1975. leta.

BOHINJSKA BISTRICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

40. letnici Konstruiranja CK KPJ pod vodstvom maršala Josipa Broza — Tita

Na steni kulturnega doma Joža Ažmana, Triglavska cesta št. 16

DOM JOŽA AŽMANA SO ZGRADILI
DELOVNI LJUDJE IN OBČANI OB 40. LET-
NICI KONSTRUIRANJA CK KPJ, KI JE BIL
1939. LETA V HIŠI TOMAŽA GODCA
OB TEJ PRILIKI IN OB 60. LETNICI KPJ
IN SKOJ JE BILA 1. MAJA 1979 V TEM DOMU
SLAVNOSTNA SEJA CK KPJ POD
VODSTVOM TOVARIŠA TITA
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
RADOVLJICA

Po osvoboditvi v Bohinju ni bilo nikjer primerne objekta, ki bi služil krajanom za kulturnoprosvetno dejavnost. Bližala pa se je 40. obletnica ustanovne seje CK KPJ, ki je bila marca 1939. leta v Bohinjski Bistrici pod vodstvom Josipa Broza — Tita. Druženopolitične organizacije občine Radovljica so predlagale, da se 1. 5. 1979 organizirata v ta namen proslava in slavnostna seja CK ZKJ v Bohinjski Bistrici.

Ta odločitev je pripomogla, da so zgradili kulturni dom. Poimenovali so ga po predvojnemu komunistu in revolucionarju Jožu Ažmanu z Nomenja. Otvoritev doma je bila 1. 5. 1979 s slavnostnim zasedanjem CK ZKJ pod vodstvom maršala Josipa Broza — Tita.

Načrt za dom je izdelal Turist — progres, inženiring Radovljica. Gradilo ga je gradbeno podjetje »Gradis« Jesenice.

Spominsko ploščo iz marmorja delo kamnoseka Alojza Vurnika, je vzdal v steno doma Občinski komite ZKS Radovljica. Odkrita je bila 1. 5. 1979, ko je bila pod vodstvom maršala Josipa Broza — Tita slavnostna seja CK ZKJ.

BOHINJSKA BISTRICA

LESENI RELIEF, KI PONAŽARJA SOCIALISTIČNO REVOLUCIJO IN NOV V BOHINJU

Pred kulturnim domom Jožeta Ažmana, Triglavska 16

SPOMENIK PONAŽARJA NEPRETRGANO NI
NAPREDNEGA DELAVSKEGA GIBANJA IN SO-
CIALISTIČNE REVOLUCIJE POD VODSTVOM
KPJ S TOV. TITOM NA ČELU IN LJUDSKÉ
VSTAJE V BOHINJU, KI STA JO ORGANIZI-
RALA V LETU 1941 TOMAŽ GODEC IN STA-

NE ŽAGAR ml. TER SPLOŠNE NARODNOOSVOBODILNE BORBE PROTI OKUPATORJU DO ZMAGE SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE V JUGOSLAVIJI.

Po prvi svetovni vojni se je revolucionarna dejavnost v Bohinju zelo razgibala. Pogoji za to so izhajali iz štiriletna vojne z vsemi negativnimi posledicami. Ideje naprednega delavskega gibanja pa so prinašali tudi delavci, zaposleni v Železarni KID na Jesenicah in Jugoslovanskih državnih železnicah. Dejavnost pa se je še okrepila, ko so se začeli vračati domov vojni ujetniki iz Rusije, predvsem po prihodu tistih, ki so se udeležili oktobrske revolucije. Glavni organizatorji revolucionarne dejavnosti so bili Jože Ažman, Jernej in Janez Iskra, Karel Jurgec, Janez Malej, Nikolaj Mencinger, Matevž Polajnar, španski borec Jože Repinc, Franc Vojvoda, Alojz Tišov in udeleženec oktobrske revolucije Janez Zupan.

1919. leta so ustanovili socialdemokratsko stranko, iz katere je 1920. leta nastala komunistična partija. Njihovo politično delovanje se je hitro širilo po vaseh in pridobivalo somišljenike med delavci in krajan. Posebno skrb so posvečali mladini. Z njo je uspešno delal vsestranski športnik Tomaž Godec. Prvi rezultati so se pokazali že pri volitvah v ustavodajno skupščino države Srbov, Hrvatov in Slovencev 23. 11. 1920. V občini Bohinjska Bistrica je od 439 oddanih glasov volilcev dobila komunistična partija 92 glasov ali 21 %. Pri občinskih volitvah v maju 1921 je lista »Zveze delovnega ljudstva« od 381 oddanih glasov volilcev dobila 111 glasov ali 20 %. Tako je dobila od skupnih 24 kar sedem odborniških mest. Po zloglasni »Obznani« decembra 1920. leta, ko je bila komunistična partija prepovedana, je bilo njeno delovanje ovirano. V 1922. letu je bilo v Bohinju že čez 80 članov komunistične partije. Pregarjala jih je oblast. Orožniki so delali hišne preiskave, nadzirali so njihovo gibanje. Po sprejetju zakona o zaščiti države v avgustu 1921 so komunisti začeli s pollegalnim delom, ki je v 1926. letu prešlo v popolno ilegalno.

Vendar politično delo ni zamrlo. Že v 1922. letu je začela delati 15 članska skupina skojevcev v. Ustanovni sestanek, na katerem so bili navzoči tudi dr. Milan Lemež iz Ljubljane, Tone Vergel in Valentin Vister z Jesenic, je bil pri slapu Savice. Leta 1924 so se povezali z Zvezo delavske mladine Jesenice, kar jim je omogočilo uspešnejše de-

lo in večanje članstva. Organizirali so tudi partijsko celico na Nomenju, v 1926. letu partijski celici in skupino skojevcev na Polju (Laški Rovt) za Bukovo dolino, v 1930 letu v Srednji vasi in Stari Fužini, v 1938 letu skupino skojevcev na Nomenju in v 1939 letu v Bohinjski Bistrici.

1. 9. 1935 leta je bilo ustanovljeno Društvo kmečkih fantov in deklet s sedežem v Bohinjski Češnjici. Društvo je postalo najmočnejše legalno oporišče komunistov. S svojimi programi dela na kulturnoprosvetnem področju, športnih prireditvah in tekmovanjih so pridobivali v organizacijo stare in mlade. Idejni vodja izvajanja programov je bil Tomaž Godec. Oblast je šele leta 1940 prišla na sled političnemu delu komunistov v društvu, zaradi česar so društvo 27. 7. 1940 razpustili.

Vse do 1936. leta so imeli komunisti v Bohinju le posredno povezavo z Okrožnim komitejem KPS Jesenice. Tega leta pa je postal član Okrožnega komiteja KPS Jesenice Jože Ažman. S to neposredno povezavo sta se izboljšala delo in obveščanje partijskih celic. Za propagando in izobrazbo so prejeli literaturo in časopisa Rdeči prapor in Proletarska mladina iz Ljubljane, s političnim materialom pa jih je oskrbovala tudi tehnika Okrožnega komiteja KPS Jesenice.

Med obema vojnama so komunisti v Bohinju uspešno delovali. Imeli so veliko podpornikov in simpatizerjev. Od 1938. leta dalje je nekajkrat prišel v Bohinj Edvard Kardelj in Franc Klopčič, iz Jesenic pa Tone Vergel in Valentin Vister.

Nacistična zasedba domovine aprila 1941 ni presenetila komunistov v Bohinju. Organizirali so široko akcijo pridobivanja prebivalcev za odpor proti okupatorju. Pridružili so se decembrskemu upor na Gorenjskem. 15. in 16. decembra 1941 so upor sami organizirali s pomočjo Staneta Žagarja ml. in Staneta Bokala. Prišlo pa je do nesporazumov med udeleženci po vaseh. Za upor so izvedeli tudi Nemci in ga zatrli. Gibanje OF je v 1943. letu zajelo vse vasi. Ustanovljeni so bili Rajonski komite KPS Bohinj, Rajonski odbor OF Bohinj, Rajonski komite ZKM Bohinj, Rajonski odbor SPZZ Bohinj, Rajonski odbor ZMS Bohinj, okrajna gospodarska komisija in narodna zaščita. Spomladi 1944 so se rajoni preoblikovali v okraje. V decembru 1944 leta sta se okraja Bled — Gorje in Bohinj združila v okraj Bo-

hinj — Bled. Z odhodom mlajših letnikov v enote so nastale tudi večje kadrovske spremembe.

V drugi polovici 1944. leta je bila zgornja bohinjska dolina že osvobodjena. Priborjeno ozemlje so zvesto varovale enote Jeseniško-bohinjskega odreda. Sovražnik je vpadel na to področje samo še z močnimi silami.

Iz Bohinja je odšlo v partizane okoli 1000 mož in fantov. Med njimi so bile tudi mladinke prostovoljke. Aretiranih je bilo čez 300 domačinov, nekateri po večkrat. Mnogi izmed njih so bili poslani v koncentracijska taborišča v Nemčiji. Izseljenih je bilo čez 200 članov družin v razne kraje po Nemčiji. Izmed njih se po osvoboditvi ni vrnilo 273 domačinov.

Spomenik je po načrtu akadem. slikarja Slavka Tihca izdelala mizarska delavnica LIP, obrat Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici. Postavil in odkril ga je 1. 5. 1979 LIP, obrat Tomaž Godec, Bohinjska Bistrica.

BOHINJSKA BISTRICA

SPOMINSKO ZNAMENJE S ŠTIRIMI PLOŠČAMI IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA NASILJA 1941 — 1945

Pri stavbi Krajevne skupnosti, Triglavska cesta 35

1. plošča spredaj zgoraj

ŽRTVOVALI SO ŽIVLJENJA
V
REVOLUCIJI
1941 — 1945
IZ BOH. BISTRICE, BITENJ, LOGA

2. plošča spredaj spodaj

BORCI

GODEC TOMAŽ	ŽNIDAR VIKTOR
TORKAR FRANC	MAJHEN FLORIJA
ARH ALOJZ	BERNOT SREČKO
ROZMAN BOGOMIR	RAVNIK ANTON
ROZMAN JOŽE	ŠTENDLER JOŽE
POLAJNAR FRANC	OGRIN BOŽIDAR
RAVNIK FRANC	GROBOTEK FRANC
THALER FRANC	SELAN JOŽE
THALER JANEZ	ARH JANEZ
VOJVODA FRANC	PERC MAKŠ

STRGAR JAKOB
SODJA LOVRO
ISKRA FRANC
ROZMAN AVGUŠT
MENCINGER ANTON
KAFOL RAFAEL

MIAMI FELIKS
KOPAČ PETER
ŽNIDAR ALOJZ
KOROŠEC LEOPOLD
SIVEC FERDINAND

3. plošča levo

TORKAR IVAN
ŽNIDAR JANEZ
ARH ALOJZ
ŽEN JOŽE

4. plošča desno

OSTALE ŽRTVE
SODJA LOVRO
MENCINGER FRANC
MENCINGER STANKO
MENCINGER LELJA
MENCINGER NIKA
GODEC FRANC
VALENTINČIČ LUDVIK
PIRC ANTONIJA
ARH JAKOB
KUJAR JANEZ
TROJAR SREČKO
BERNOT JANEZ
ROZMAN JANEZ

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko znamenje so po načrtu krajevne organizacije ZZB NOV izdelali Livarna Železarne Jesenice in kamnosek Franc Lagonder. Postavljeno in odkrito je bilo 1976. leta.

BOHINJSKA BISTRICA

OSREDNJI SPOMENIK

PADLIM BORCEM IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA NASILJA V BOHINJU

Na trgu svobode

MANJ STRAŠNA NOČ JE
V ČRNI ZEMLJI KRILI
KO SO POD SVETLIM
SONCEM SUŽNI DNOVI
1941 — 1945

France Prešeren

V času narodnoosvobodilne vojne 1941 — 1945 je padlo v bojih, bilo ustreljenih talcev, umrlo v koncentracijskih taboriščih in izseljeništvu ter bilo žrtev terorja okupatorja v Bohinju 273

domačinov in sicer:	
Bohinjska bistrica	43
Bitnje	4
Brod	13
Bohinjska Češnjica	26
Gorjuše	16
Jereka	12
Kamnje	8
Koprivnik v Bohinju	9
Log	1
Nemški Rovt	7
Nomenj	18
Podjelje	6
Polje	16
Ravne v Bohinju	9
Ribčev Laz	4
Savica	5
Stara Fužina	36
Srednja vas v Bohinju	26
Studor v Bohinju	13
Žlan	1

Osební podatki padlih borcev, talcev, umrlih v koncentracijskih taboriščih so navedeni v seznamu žrtev.

Idejo in načrt za spomenik je izdelal slikar Albin Polajnar. Spomenik sta izdelala Gradbeno podjetje Bohinj iz Bohinjske Bistrice in Kamnoseštvo Kopriva iz Sežane. Spomenik je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica. Odkritje je bilo 22. 7. 1966.

BOHINJSKA BISTRICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

ZADNJIM PRIPRAVAM ZA PRIČETEK VSTAJE

Na steni stavbe nekdanje gostilne pri Šturmu,
Vodnikova cesta 21

V TEJ HIŠI SO POD VODSTVOM TOMAŽA
GODCA BOHINJSKI AKTIVISTI 14. DECEM-
BRA 1941 SKLENILI, DA BODO ZAČELI SPLO-
ŠNO VSTAJO PROTI OKUPATORJU V BOHINJU.

APRILA 1979

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZZB NOV
BOHINJSKA BISTRICA

V nedeljo, 14. 12. 1941, sta imela Tomaž Godec, glavni poveljnik in organizator upora, in Stane Žagar ml. v kletnih prostorih Šturmove gostilne sestanek z zaupniki. Dajala sta še zadnja navodila in pojasnila za uspešno izvedbo vstaje. Ljudje, ki so se izrekli za upor, so iz vseh vasi hodili ves dan po informacije. Zvečer pa sta izvedela, da sta dva od zaupnikov iz strahu pred Nemci na lastno pest odpovedala napovedani upor. Godec in Žagar sta bila o tem prepozno obveščena, zato nista imela možnosti ničesar ukrepati. Odšla sta na Nomenj, kjer so priprave tekle naprej. Načrtovana akcija v Nomenju se je 16. 12. 1941 pričela, ni pa uspela. Preprečila sta jo vojaštvo in policija. Partizani in prostovoljci so se napadom umaknili. Z njimi sta odšla tudi Tomaž Godec in Stane Žagar — ml.

Ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Vzidala jo je Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica in jo odkrila 1977. leta.

BOHINJSKA BISTRICA SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE ORGANIZIRANJU VSTAJE V BOHINJU

Na steni stavbe nekdanje sirarne, Vodnikova 29

V TEJ HIŠI SO POD VODSTVOM TOMAŽA GODCA BOHINJSKI AKTIVISTI OF 13. DECEMBRA 1941 SKLENILI, DA BODO ZAČELI SPLOŠNO VSTAJO PROTI OKUPATORJU V BOHINJU

APRILA 1979

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB NOV
BOHINJSKA BISTRICA

Za decembrsko vstajo na Gorenjskem je bil sprejet sklep na posvetu 5. 12. 1941 pri Kocjanu na Bukovščici. Vodil ga je Stane Žagar ob navzočnosti članov štaba Gorenjskega odreda in Pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko.

Tomaž Godec je bil glavni organizator v Bohinju. Po vaseh je organiziral sestanke s člani OF. Ustanavljal je vaške odbore OF. Domačine je spodbujal k vsesplošnemu odporu proti oku-

patorju. Pomagal mu je Stane Žagar ml., ki je že od novembra 1941 obnavljal nekdanje skupine skojevcev in iz napredne mladine sprejemal nove člane.

V soboto, 13. decembra 1941, je Tomaž Godec sklical sestanek zaupnikov odborov OF v bohinskih vaseh. V kleti sirarne v Bohinjski Bistrici so govorili o uporuh na Gorenjskem. Prisostvoval je Stane Žagar ml. Dogovorjeno je bilo, da začnejo z množičnim uporom 16. decembra 1941. Pogoju je bil, da zaupniki iz vasi potrdijo svojo udeležbo in izrečejo obljubo, da ne bodo ničesar izdali. Določene so bile tudi zadolžitve o nabavi orožja, municije, obveščanju, preskrbi, sestavu čet in vodov ter prevzemu občine.

Načrtovalec plošče in besedila je Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice. Vzidala jo je Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica aprila 1979.

BOHINJSKA BISTRICA SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE KONSTITUIRANJU CENTRALNEGA KOMITEJA KPJ

Na steni ob vhodu v rojstno hišo Tomaža Godca, Zoisova 15

TU SE JE V DNEH
OD 15. DO 18. MARCA 1939
POD VODSTVOM TOVARIŠA
TITA
KONSTITUIRAL
CENTRALNI KOMITEJ
KOMUNISTIČNE
PARTIJE JUGOSLAVIJE
OB 40 LETNICI CK KPJ

Pod vodstvom tovariša Josipa Broza — Tita se je konstruiral centralni komitej KPJ v sledečem sestavu:

Josip Broz — Tito
Edvard Kardelj
Milovan Djilas
Franc Leskovšek
Josip Kraš
Aleksander Rankovič
Miha Marinko
Ivo Ribar Lola

V času bivanja tovariša Tita v Sovjetski zvezi od avgusta 1938 do januarja 1939 je izvršni komite komunistične internacionale sprejel vrsto sklepov v zvezi z reševanjem »vprašanje KP«. 5. 1. 1939 je sekretariat IKKI tovarišu Titu zaupal mandat, da formira centralni komite partije v domovini; to je pomenilo, da se dosedanje vodstvo, sestavljeno maja 1938, konstituira kot centralni komite KPJ. Na isti seji je sekretariat IKKI sprejel kot programsko osnovo za nadaljnje delovanje jugoslovanskih komunistov dva dokumenta, ki ju je zasnoval tovariš Tito: resolucijo centralnega komiteja KPJ o problemih političnega položaja v domovini, razmerah v KPJ in njenih nalogah in resolucijo komunistične mladinske internacionale o delovanju članov KPJ med mladino. 10. marca 1939 se je Tito vrnil v domovino. Prišel je najprej v Ljubljano, nato pa v Zagreb. V Staro Fužino v Bohinju je prišel 15. marca in ostal okrog deset dni. Istočasno sta bila tam tudi Edvard Kardelj in Milovan Djilas, člana ožjega partijskega vodstva. Tovariš Tito, Kardelj in Djilas so pripravljali gradivo za državno posvetovanje v Tacnu pri Ljubljani in članke, ki so izšli v Proleterju.

Od 15. do 18. marca 1939 je zasedalo v usnjarni Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici št. 117 začasno vodstvo KPJ, ki se je ob tej priliki konstituiralo v centralni komite KPJ s tovarišem Josipom Brozom — Titom na čelu. Na zasedanju so obravnavali notranjepolitične dogodke in delovanje organizacije KPJ, partijsko članstvo, ocenili razmere v KPJ na robiji itd. Sprejeli so sklepe o delovanju v sindikatu, o organiziranju iniciativnih odborov delavske stranke in o izključitvi frakcionaških in anti-partijskih elementov iz članstva KPJ. Veliko pozornost je zasedanje posvetilo stališčem KPJ do obrambe domovine in je ob Hitlerjevi zasedbi Češkoslovaške, 15. 3. 1939, sprejelo

razglas, naslovljen »Narodom Jugoslavije«. Temeljna dokumenta zasedanja sta bila odprto pismo članom KPJ-u in med članki za Proleter poseben uvodnik ob 12. letnici partije.

Zasedanje vodstva KPJ v Bohinjski Bistrici marca 1939 je izoblikovalo sklepe, ki so vplivali na nadaljnje delovanje jugoslovanskih komunistov v usode polnem času.

V spomin na ta dogodek je hiša spremenjena v muzej. V prostorih hiše, ki so prirejeni v nekdanjo usnjarsko delavnico, se hrani pisno in slikovno gradivo iz obdobja konstituantne seje CK KPJ. Razstavljeni eksponati so dopolnjeni z gradivom o udeležbi prebivalcev Bohinja v drugi svetovni vojni.

Godčevo hišo je preuredila v muzej Skupščina občine Radovljica z družbenopolitičnimi organizacijami. Ploščo, ki jo je izdelala Livarna Železarne Jesenice, pa je vzdala Občinska konferenca ZKS Radovljica 1. 5. 1979, v letu 40. obletnice konstituiranja CK KPJ.

V Godčevi hiši je tudi Mali vojni muzej, stalna zbirka eksponatov in dokumentov iz prve svetovne vojne. Prostor na podstrešju hiše muzeja Tomaža Godca je uredilo društvo Mali vojni muzej. Prenovljena zbirka pa je bila javnosti odprta ob priliki desete obletnice otvoritve Godčevega muzeja, 50. letnici konstituantne CK KPJ in 70. letnice ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije. Muzejska zbirka eksponatov iz prve svetovne vojne, ki v velikem številu izvirajo iz Bohinja ali bohinjskih hribov, je brez dvoma kulturna pridobitev v kraju in tudi širše.

Ploščo, ki jo je izdelala Livarna Železarne Jesenicah, je vzdala Občinska konferenca ZKS Radovljica 1. 5. 1979, v letu 40. obletnice konstituiranja CK KPJ.

**BOHINJSKA BISTRICA
SPOMINSKA PLOŠČA
IZ LITE BRONOVINE**

**REVOLUCIONARJU IN
ORGANIZATORJU NOV**

V BOHINJU LETA 1941
USTRELJEN
V MAUTHAUSNU
19. 4. 1942

Tomaž Godec je bil rojen 15. 12. 1905 v Bohinjski Bistrici št. 15. v številni družini usnjarja Jurija Godca. Izučil se je usnjarske obrti in bil nekaj časa pomočnik v usnjarski delavnici mojstra Volčiča v Kranju.

V okolju, v katerem je živel in delal, se je seznanil z idejami naprednega delavskega gibanja. Po odsluženju vojaškega roka leta 1927 je odkupil zadolženo domačijo v Bohinjski Bistrici. Začel je s samostojno usnjarsko obrtjo. Bil je odličen športnik, smučar in planinec ter uspešen organizator med mladino na vasi.

Povezal se je z Jožetom Ažmanom z Nomenja in drugimi komunisti. Nastopal je na javnih zborovanjih ter pomagal organizirati razne prireditve in kmečke praznike. Sodeloval je pri ustanavljanju Društev kmečkih fantov in deklet v bohinjskih vaseh. Član KPS je postal leta 1933. Politično delo je znal spretno prikriti v športni aktivnost z mladino. Tako ga orožniki kljub preiskavam in nadzorom niso odkrili. Na orožne vaje je bil klican tudi do trikrat na leto po mesec dni. V letu 1938 je v svoji hiši gostil Edvarda Kardelja, ki je imel sestanke s komunisti. Tu se je v dneh od 15. do 18. marca 1939 pod vodstvom tovariša Josipa Broza — Tita konstituiral centralni komite Komunistične partije Jugoslavije. V letu 1940 pa je bil gostitelj najvišjih partijskih funkcionarjev, tovarišev Josipa Broza — Tita, Edvarda Kardelja, Milovana Djilasa, Ive Ribarja Lole, ki so se pripravljali na vsedržno konferenco KPJ v Zagrebu.

Januarja 1941 je bil aretiran in poslan v konfinacijsko taborišče Ivanjica v Medžurečje. V taborišču se je politično še bolj utrdil in izpopolnil svoje znanje in prepričanje. Iz taborišča je bil malo pred začetkom vojne ponovno klican na orožne vaje. Razpad stare Jugoslavije je dočakal kot rezervist v obrambni četi na Poreznu. Čez Jelovico se je vrnil domov v Bohinjsko Bistrico. Takoj je stopil v stik z Jožetom Ažmanom in drugimi komunisti. Skupaj z njimi je organiziral sestanke po vaseh in pojasnjeval nastalo situacijo. Že 20. 4. 1941 se je na Slanjskih udeležil posveta komunistov, ki ga je vodil Stane Bokal, prisostvoval je sestankom, ki jih je v Bohinju vodil Stane Žagar mlajši.

Na steni ob vhodu v rojstno hišo Tomaža Godca, Zoisova ulica 35

V TEJ HIŠI
JE BIL ROJEN
TOMAŽ GODEC
ORGANIZATOR VSTAJE
PROTI OKUPATORJU

Ko so prišli v Bohinj Italijani, je bil previden in se je skrival. Zadrževal se je pri zanesljivih ljudeh v vaseh. V ilegalo je odšel 6. 6. 1941 in se 25. 6. 1941 pridružil Ažmanovi skupini. V prvi polovici novembra 1941 je bil nad Nomenjem sestanek, ki ga je vodil Lojze Kebe — Štefan, član vojnorevolucionarnega komiteja za Gorenjsko. Na sestanku je bil imenovan tričlanski vojni štab za Bohinj, v katerega je bil določen Tomaž Godec. Postal je glavni poveljnik in organizator priprav in izvedbe splošnega upora v Bohinju. S Stanetom Žagarjem ml. sta zadnja dva dneva pred predvideno vstajo v Bohinjski Bistrici vodila sestanke z udeleženci in dajala konkretne naloge za akcijo. Po neuspehi akciji 16. 12. 1941 v Nomenju sta se z borci in komandantom Prešernovega bataljona, Stanetom Bokalom, umaknila v Podjelje.

Iz Podjelja je Godec s skupino prvoborcev odšel na Pšinc nad Uskovnico. Bivališče so večkrat menjali. Usoden je bil premik na osono stran Grintovca 12. 3. 1942. Na poti skozi Staro Fužino so bili izdani. Naslednji dan, 13. 3. 1942, je bil Godec na planini Voje ujet. Pripeljali so ga v zapore v graščini v Begunjah na Gorenjskem. Čeprav so ga mučili, ni ničesar izdal. Imenovali so ga za »banditenfirerja« in obsodili na smrt. Določen je bil v skupino 50 talcev, nad katerimi so se maščevali za ubitega jeseniškega župana Karla Lukana. Odpeljani so bili v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je bil 19. 4. 1942 ustreljen in upepeljen.

V njegovi rojstni hiši v Bohinjski Bistrici, Zoisova št. 35, je muzej.

Ploščo je delal kamnosek Franc Lagonder po načrtu Občinskega odbora ZZB NOV Bohinjska Bistrica. Odkrili so jo 13. 12. 1953. Zamenjana je bila s ploščo iz lite bronovine, ki jo je delala Livarna Železarne Jesenice. Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica jo je odkrila v 1979. letu.

BOHINJSKA BISTRICA

GROBIŠČE PADLIH BORCEV NOV IN ŽRTEV VOJNE

GROBOVI BORCEV IN ŽRTEV VOJNE

Na krajevnem pokopališču v Bohinjski Bistrici

ZA RODOM ROD
NAJ NAS ČASTI
HVALEŽNI ZA
PRELITO KRI
ZZB 1982

Grobovi levo:

FRANC SELAN
BRINCA
4. 12. 1919 + 2. 4. 1964
KOMANDANT 2. BAT.
J B O
SLAVA MU!

LOVRENC ROZMAN
BOR
16. 7. 1916 + 19. 7. 1949

FRANC GROBOTEK
ČRTOMIR
31. 1. 1917 + 4. 4. 1944

ODSEV KRVI PRELITE
NE ZATONE TVOJ PLAMEN
V PRSIH NAŠIH PLAMENI

BOGOMIL ROZMAN
ZRINJSKI
1. 10. 1915 + 7. 10. 1943

JOŽEF ROZMAN
KOSTJA
2. 3. 1924 + 15. 12. 1943

KOMANDIR PEPI
STANKO KOŠNIK
29. 11. 1916 + 20. 5. 1943

TU POČIVATA BRATA
JANKO ZUPANC
20. 2. 1915
in FRANCI ZUPANC
23. 11. 1916

PADLA STA V BOJU ZA BOLJŠO
BODOČNOST SLOVENSKEGA NARODA
V ŽIROVSKEM VRHU 4. 8. 1943
BODI VAMA LAHKA DOMAČA ZEMLJA

FRANC THALER
21. 1. 1921 + 29. 4. 1944
STANKO THALER
6. 11. 1925 + 21. 5. 1944
V MIRU POČIVAJTA

JOŽEF REPINC
27. 1. 1905 + 2. 8. 1943
KO SPOMNIM SE DA TE VEČ
NI, MI SOLZE ZALIVAJO OČI
MATI

LOVRENC RAVNIK
17. 7. 1920 + 24. 4. 1944
ŽIVLJENJE MLADO SI DAROVAL
ZA DOMOVINO NA OLTAR

JANEZ RAVNIK
29. 8. 1906 + 2. 6. 1944
V BORBI PADEL SI ZA DOMOVINO,
TRPLJENJE TVOJE
BILO JE OBILO

Grobovi desno:

JANEZ RAVNIK
10. 9. 1903 + 25. 3. 1945
V PRIMORJU DAL ŽIVLJENJE
SI ZA DOMOVINO
DOMA ZAPUSTIL ŽALUJOČO
SI DRUŽINO

MARTIN ANDOLŠEK
GAMS
9. 10 1916 + 17. 3. 1946

MIHAEL ČELIK
INTENDANT
7. 12. 1923 + 16. 6. 1944

NEZNAN PARTIZAN
POKOPAN 8. 8. 1945

FRANC PODLIPNIK
19. 9 1915 + 9. 8. 1941
OD DOMA ŠEL SI ZDRAV VESEL
V SPOMIN DOBILI SMO PEPEL

CIRIL MALEJ
1. 7. 1924 + 30. 5. 1947
ZA PRAVICO IN SVOBODO

IVAN MALEJ
3. 12. 1925 + 22. 7. 1943

JOŽEF MALEJ
30. 4. 1896 + 4. 3. 1943

MEDVEŠČEK SREČKO
11. 11. 1925 + 22. 11. 1943
IN DVA
NEZNANA PARTIZANA

SLAVA JIM!

TU POČIVA
JANEZ TAVČAR
15. 8. 1896 SV. LENART
PADEL 19. 4. 1945 V LAJŠAH

NAJ MU BO LAHKA DOMAČA
GRUDA

JOŽE REPINC
1898 — 1967
KURIR CK
KP JUGOSLAVIJE
ŠPANSKI BOREC IN
NOV 1941 — 1945

SLAVA MU!

V mesecu novembru 1945 so bili iz partizan-
skih grobov, raztresenih širom domovine, pre-

kopani padli borci iz Bohinja. Od teh je 19 pokopanih v skupnem grobišču NOV na krajevnem pokopališču v Bohinjski Bistrici. Trije so neznani.

Jožef Malej ni pokopan v grobu desno št. 7, še vedno je na krajevnem pokopališču v Čepovanu.

Med grobovi padlih borcev je pokopanih pet po vojni umrlih borcev, ki so želeli biti med njimi — nekdanjimi soborci.

Kraj za skupno grobišče je določil in plošče iz marmorja postavil Občinski odbor ZZB NOV Bohinjska Bistrica, kamnosek Franc Lagonder je 1946. leta opravil kamnoseška dela.

Obnovitev grobišča je načrtovala Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica. Marmornate plošče je izdelalo Kamnoseštvo Hotavlj, podatke padlih pa vklesal kamnosek Franc Lagonder. Grobišče je uredilo Gradbeno podjetje Bohinjska Bistrica v 1983. letu.

BOHINJSKA ČEŠNJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM BORCEM NOV IN UMRLIM ŽRTVAM VOJNE

Na steni gasilskega doma v Bohinjski Češnjici
79

PADLI BORCI NOV ZA SVOBODO
IZ ČEŠNJICE

1. vrsta

ARH ANTON	1922	
ČUDEN FRANC	1914	
DOBRAVEC IVAN	1922	
MEDJA JANKO	1926	
SODJA FRANC	1921	
MLAKAR JAKOB	1911	
ARH FRANC	1906	1944
SODJA FRANC	1915	
STARE JANEZ	1922	
ČUDEN JANKO	1920	
ARH JANEZ	1924	
ARH JAKOB	1924	
DOBRAVEC JOŽA	1924	
FRELIH CIRIL	1920	1944

2. vrsta

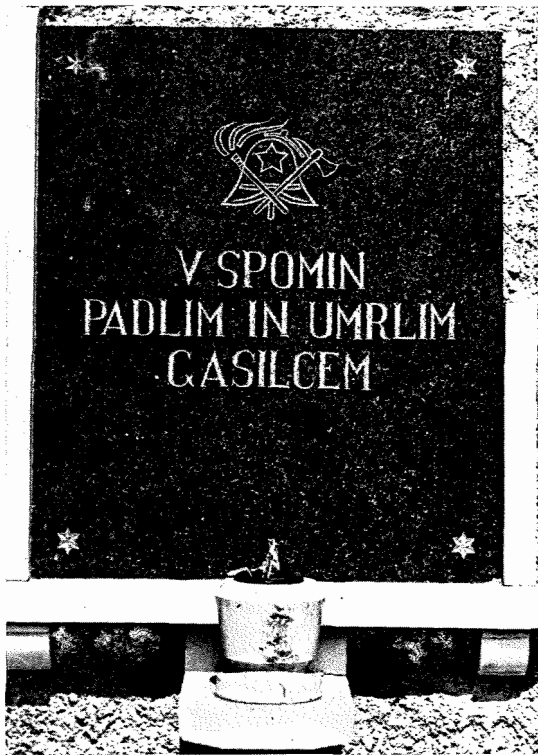
ERLAH GABRIJEL	1909	
STARE JOŽE	1915	
ARH MARTIN	1912	1945
ČUDEN VALENTIN	1923	
DOBRAVEC MARTIN	1904	
STARE JOŽE	1917	
STARE JANEZ	1912	
STARE FRANC	1906	
SMUKAVEC JOŽEF	1900	
MLAKAR JOŽEF	1899	
SODJA JOŽEF	1925	1946
MARKELJ ANTON	1899	1949

SLAVA JIM!

26 domačinov iz Bohinjske Češnjice je padlo v boju ali umrlo v koncentracijskih taboriščih. Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Franc Lagonder po načrtu Občinskega odbora ZZB NOV Srednja vas v Bohinju. Odkrili so jo 18. 12. 1955.

BOHINJSKA ČEŠNJICA
SPOMINSKA PLOŠČA
IZ MARMORJA
PADLIM ČLANOM
GASILSKEGA DRUŠTVA

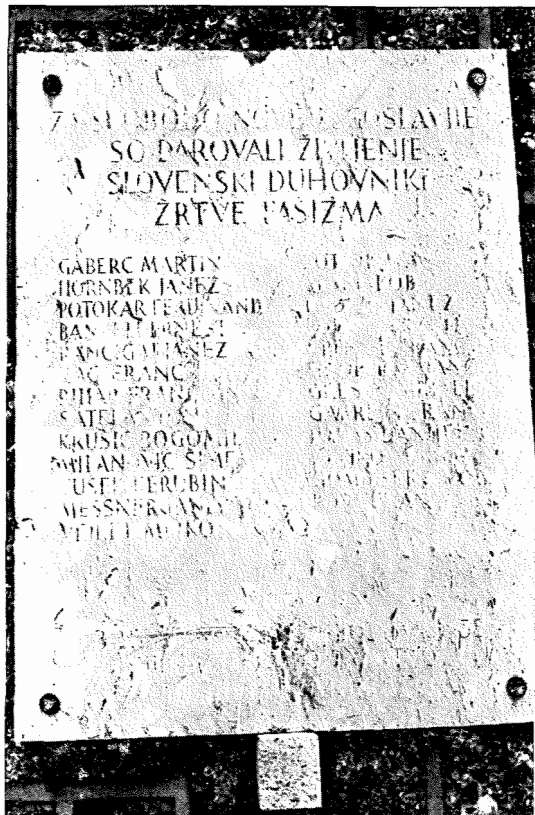
Na steni gasilskega doma Bohinjska Češnjica
 št. 79

V SPOMIN
 PADLIM IN UMRLIM
 GASILCEM

V času NOV je padlo trinajst domačinov, članov Gasilskega društva Bohinjska Češnjica.

Ploščo je izdelal kamnosek Franc Lagonder, po naročilu Gasilskega društva Češnjica v Bohinju. Odkrili so jo 27. 11. 1955.

BREZJE
SPOMINSKA PLOŠČA
IZ MARMORJA
SLOVENSKIM DUHOVNIKOM,
ŽRTVAM FAŠIZMA

Na steni samostanskega obzidja pred cerkvijo
 na Brezjah št. 72

ZA SVOBODO NOVE JUGOSLAVIJE
 SO DAROVALI ŽIVLJENJA
 SLOVENSKI DUHOVNIKI
 ŽRTVE FAŠIZMA

GERBEC MARTIN	KOTNIK IVAN
HORNBEK JANEZ	SEM JAKOB
POTOKAR FERDINAND	KODRIČ JANEZ
BANDELJ ERNEST	POLAK ANZELM
RANČIGAJ JANEZ	OREŠNIK FRANC
KAČ FRANC	GROBLER FRANC
RIHAR FRANC	GREŠAK MIHAEL
ŠATEJ ANTON	GABREJN FRANC
KRUŠIČ BOGOMIL	HALAS DANIJEL
MILANOVIČ ŠIME	ŽELJKO MARKO

TUŠEK KERUBIN
MESSNER JANEZ
VEJKET MIRKO

GOMILŠEK FRANC
POVH IVAN

OB DESETLETNICI OSVOBODITVE 1955
CIRILMETODIJSKO DRUŠTVO
KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV LRS

V času štiriletne borbe za osvoboditev domovine izpod fašizma in srečnejše življenje v novi Jugoslaviji je izgubilo svoje življenje 25 slovenskih duhovnikov.

Ploščo je postavilo Cirilmetodijsko društvo katoliških duhovnikov SRS leta 1955. Izdelalo jo je Kamnoseštvo Kranj.

BREZJE

GROBIŠČE BORCEV NOV IN OSREDNJI SPOMENIK

DOMAČINOM, PADLIM V BOJU ZA SVOBODO

Na krajevnem pokopališču na Brezjah

DOMAČINOM PADLIM V BOJU ZA SVOBODO
V SPOMIN

1. stolpec

ANKERST IVAN 1899 — 1943
AVSENIK IVAN 1906 — 1943
CVENKELJ LEOPOLD 1919 — 1944
CVENKELJ STANISLAV 1921 — 1945
DACAR ANTON 1896 — 1941
DACAR JOŽE 1901 — 1941
HAJDUKOVIČ VLAD. 1920 — 1945

2. stolpec

JANŠA ANTON 1927 — 1945
JARC FELIKS 1912 — 1944
KLEINDIENST RUD. 1920 — 1944
LOGAR FRANC 1921 — 1944
PLEMELJ JOŽEF 1928 — 1944
POHAR CVETAN 1909 — 1945
ŠOLAR JANEZ 1921 — 1944

3. stolpec

VALANT FRANC 1916 — 1945
VILFAN JOŽEF 1926 — 1945
DACAR JOŽEFA 1903 — 1944
KLEINDIENST MARIJA 1893 — 1944
LOGAR MARIJA 1924 — 1945

Grobovi na grobišču šestih domačinov

POHAR CVETAN
JANŠA ANTON
HAJDUKOVIČ VLADIMIR
VILFAN JOŽEF
ANKRST IVAN
CVENKELJ STANISLAV

Njihovi osebni podaki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spomenik je posvečen 19 padlim borcem, ustreljenim talcem in umrlim žrtvam vojne, domačinom iz Brezij in okolice. Od skupnega števila je 13 pokopanih v družinskih grobovih in drugje.

Grobišče so uredili borci Krajevne organizacije ZB NOV Črnivec. Odkrili so ga v 1959. letu.

ČEŠNJICA PRI KROPI

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PADLEMU TERENSKEMU KURIRJU

Ob poti pod vasjo

NA TEM MESTU
JE PADEL 27. 7. 1944
BOREC
RAKOVEC ALOJZ
ROVTE
SLAVA !

Alojz Rakovec je bil rojen 23. 5. 1925 v Rovtahn. Osnovno šolo je obiskoval v Ovsišah, nato pa je nekaj let pomagal očetu na mali kmetiji. V kriznih letih si je moral služiti kruh pri poseselnici Ani Klemenčič. Nadarjen, toda brez možnosti za študij, je v prostem času bral knjige in časopise in si tako širil obzorje. Družil se je z napredno mladino. Očetova vzgoja in okupatorjev teror sta bila povod, da se je opredelil za boj proti okupatorju in navezal stike s partizani iz domačega kraja in okolice. Po svojih močeh jih je podpiral in obveščal o

dogodkih doma. V partizane je odšel 5. 6. 1943. Priključil se je Jelovski četi Cankarjevega bataljona. Ko se je 12. 7. 1943 formirala Prešernova brigada, je bil dodeljen v njene enote. Avgusta 1943 so Nemci organizirali ofenzivo proti brigadi na Žirovskem vrhu. Zaradi težkih razmer, v katerih so se znašli borci, je Anton Rakovec zbolel. Zdravil se je v bližini svojega doma, zanj so skrbeli domači. Nesposoben za operativno edinico je bil dodeljen Okrajnemu odboru OF Kranj in opravljal kurirske in obveščevalne dolžnosti. Na poti na zvezo je skupaj s kurirjem Ludvikom Ažmanom — Markom 27. 7. 1944 padel v zasedo. Usodnega dne ju je opazil domači izdajalec in ju javil orožnikom v postojanko v Podnartu. Pohiteli so v zasedo. Rakovec je padel, Ažmanu pa je uspelo pobegniti.

Spominsko znamenje mu je na kraju smrti postavil KO ZB NOV Podnart in ga odkril leta 1962.

ČEŠNJICA PRI KROPI

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

UBITEMU BORCU OKRAJNE GOSPODARSKE KOMISIJE

V Plaznicah ob cesti Češnjica — Rovte

NA TEM MESTU JE BIL 30. X. 1944
OD BELOGARDISTOV UBIT
PARTIZAN BITENC JOŽE KIKO
25. 5. 1923 HUJE PRI KRANJU

Jože Bitenc — Kiko je bil rojen 25. 4. 1923 v Hujah pri Kranju. Izučil se je trgovske obrti in se zaposlil kot trgovski pomočnik pri ELITA v Kranju. Bil je sposoben in vzoren mladenič z naprednim pogledom na svet. Po okupaciji, se je pridružil nastajajočemu gibanju OF in odporu proti okupatorju. Že februarja 1942 je bil aretiran in zaprt v graščini v Begunjah. Iz zaporov je bil maja 1942 poslan v taborišče Kraut na Koroško v Avstriji, od koder se je vrnil novembra 1942. Takoj se je zaposlil in vključil v delo OF. Ni si še opomogel od prestatih naporov v taborišču, ko je bil julija 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Zaradi bolezni je bil septembra 1943 odpuščen in se je iz Stetinga v Nemčiji vrnil domov. Takoj

je dobil zaposlitev, ponovno pa so se je vključil v organizirano delo OF in deloval na domačem terenu kot aktivist. Na sled mu je prišel gestapo, pred katerim mu je 10. 9. 1944 uspelo pobegniti. Dodeljen je bil gospodarski komisiji pri Okrajnem odboru OF Kranj. Pri opravljanju svoje dolžnosti je 30. 10. 1944 na poti v Plaznicah med Češnjico in Rovtami padel.

Spominsko znamenje mu je na kraju smrti postavil Krajevni odbor ZB NOV Podnart. Odkritje je bilo leta 1962.

ČRNIVEC

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

TEHNIKI OKROŽNEGA KOMITEJA KPS JESENICE

Na steni hiše Simona Grosa, p.d. pri Križneku, doma Dacarjev na Črnicu št. 6

TU JE V LETIH 1938 — 1940
DELOVALA TEHNIKA
OKROŽNEGA KOMITEJA
KPS JESENICE

V letih 1938 do 1940 je v hiši pri Križneku na Črnicu št. 6 delovala tehnika Okrožnega komiteja KPS Jesenice. Lastnik hiše Anton Dacar je tu z družino stanoval. Sinovi Jože, Anton in Franc so bili predvojni komunisti, v KPS jih je leta 1936 sprejel Stane Žagar. Lokacija hiše ob gozdu Grofija in njena okolica sta zagotavljali konspirativnost.

Raznašalci natiskanega propagandnega gradiva in literature so imeli olajšane ilegalne dostope do hiše. Pri delu tehnike je od bratov pomagal predvsem Anton, ki je živel z družino doma. Pri raznašanju in razpečevanju pa sta sodelovala tudi Jože in Franc.

Aprila 1941, ko so Nemci zasedli naše kraje, je tehnika prenehala delati. Dacarjeva družina je bila izdana, češ da so vsi komunisti. Zato sta nemška oblast in žandarmerija iz postojanke na Brezjah nadzorovali gibanje Dacarjev in prihod tujcev. Vsi bratje so se junija 1941 umaknili v ilegalo v gozd Grofija. Še isti mesec so odšli s skupino na Jelovico. Starše in Antonovo družino je gestapo 11. 10. 1941 aretiral in izselil v Nemčijo.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Franc Kocjančič. Vzidala in odkrila jo je Krajevna organizacija ZB NOV Črnivec 26. 4. 1977.

GLOBOKO

SPOMINSKO ZNAMENJE IZ ŽELEZNIŠKIH TIRNIC

PARTIZANSKEMU PREHODU ČEZ PROGO

Na železniškem postajališču Globoko

1941
PARTIZANSKI
PREHOD
1945

Na odseku železniškega postajališča Globoko — železniški predor je potekala kurirska pot 2. gorenjske relejne linije z Jelovice kurirske postaje G - 12 v Kropi, s Karavank pa pot 3. gorenjske relejne linije, kurirske postaje G - 14 v Dragi nad Begunjami na

Gorenjskem in kurirske postaje G- 16 pod Dobrčo. Ta prehod je zagotavljal najbolj stalno povezavo med desnim in levim bregom reke Save. Uporabljali so ga politični delavci, partizanske enote in obveščevalci.

Pot ves čas obstoja ni bila odkrita.

Znamenje so postavili železničarji Slovenije in Istre. Projektanta sta bila Peter Vizjak, dipl. ing. arh., Tone Merin, dipl. ing. arh. Izvajalci dela so bili Livarna Galjevica, ŽG Mostovna in TOZD za UVP Ljubljana. Odkrili so ga skupaj s Krajevno organizacijo ZB NOV Mošnje in Občinskim odborom ZB NOV Radovljica v letu 1975.

GORJUŠE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

KONFERENCI SKOJA JESENIŠKEGA OKROŽJA

Nad vhodnimi vrati hiše Cirila Strgarja, p. d. pri Boštetu, na Gorjušah št. 8

NA TEM MESTU JE BILA
OD 23. — 27. 8. 1944
KONFERENCA SKOJA
JESENIŠKEGA OKROŽJA
ODKRITO OB PRILIKI 35 LETNICE SKOJA
3. 10. 1954

OBČINSKI KOMITE LMS BOHINJ

V letu 1944 je bilo v okrožju Jesenice organiziranih že veliko skojevcev, ki so bili povezani v skupine po vaseh. Da bi prišli do čim bolj sposobnega vodstva teh skupin, se je Okrožni komite SKOJ Jesenice odločil za usposabljanje vodij oziroma sekretarjev teh skupin. V ta namen je bila od 23. do 27. 8. 1944 pri Vinku Strgarju, p. d. pri Boštetu, na Gorjušah št. 8 konferenca mladine in skojevcev. Vodil ga je Okrožni komite SKOJ Jesenice pod vodstvom sekretarke Mihaele Skok — Mihelce. Obvezni del programa je zajemal informacijo o notranji in zunanji politični situaciji in uspehih bojev NOV in POS. Drugi del programa pa je bil namenjen organiziranju, agitaciji, propagandi ter političnemu delu skojevcev med mladino na vasi in v tovarni. Med konferenco se je z Jesenic vrnila domov Rezka Strgar —

Marlja, sedaj poročena Mulej. Udeležence je seznanila z veselo novico, da je 25. 8. 1944 ameriška armada zavzela glavno mesto Francije — Pariz. Ob treh popoldne je general Dietrich von Choltitz podpisal kapitulacijo nemških enot v Parizu, kar je zvedela sodelavka na Jesenicah.

Zaključek zborovanja je bil v osnovni šoli na Gorjušah, kjer so mladinke in skojevke z Gorjuš organizirale miting in ples za udeležence zborovanja.

Ploščo je vzdal Občinski komite LMS Bohinj. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice. Odkritje je bilo ob 35. obletnici SKOJ-a 3. 10. 1954.

GORJUŠE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLEMU KURIRJU, ŽRTVI NEMŠKE ZASEDE

Na živi skali pri hiši Franca Zorča p. d. pri Kocjanu, Gorjuše št. 13

TU JE PADEL
4. 3. 1944 KURIR STANICE G-4
JANEZ STARE — STANE
roj, 29. 11. 1919 V ČESNJICI

KURIRJI STANICE G-4

Janez Strgar je bil rojen v Bohinjski Češnjici v sedemčlanski družini. Osnovno šolo je obiskoval v Srednji vasi. Leta 1933 mu je umrl oče, zato se je moral zaposeliti, da je pomagal preživljati družino. Delal je na Heinriharjevi žagi v Bohinjski Bistrici. Okupacija ga je zatekla na odsluženju vojaškega roka. Bil je ujet in odpeljan v Nemčijo v taborišče vojaških vojnih ujetnikov, kjer je ostal 14 mesecev. Kmalu po vrnitvi je bil mobiliziran v nemško vojsko. Aprila 1944 je prišel na dopust. V partizane je odšel 29. 4. 1944. Dodeljen je bil reledni kurirski postaji G-4 na Gorjušah. 4. 3. 1945 je na poti na zvezo pri Kocjanovi hiši na Gorjušah št. 13 naletel na zasedo orožnikov iz postojanke v Nomenju. Na begu so ga hudo ranili, ujeli in ustrelili.

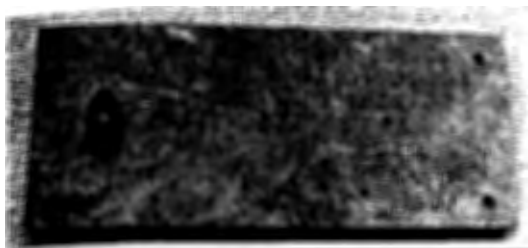
Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Franc Lagonder. V skalo jo je vzdala Krajevna organizacija ZZB NOV Bohinjska Bistrica 1960. leta.

GORJUŠE

SPOMINSKA PLOŠČA

IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G-4

Na steni gasilskega doma na Gorjušah št. 36a

NA TEM PODROČJU V ČASU NOV DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G-4

KURIRJI IN ZZB NOV 1980

Kurirska postaja G-4 na Gorjušah je spadala pod 2. gorenjsko relejno linijo. Ustanovljena je bila zadnje dni meseca julija 1943. Sedež in bivališče so kurirji imeli v okolici Gorjuš. Krajši čas so bili na Jelju in na Pokrovcu. Na javki ob Savi Bohinjki pri zaselku Log ali Podkoriti so vzdrževali zveze s kurirji kurirske postaje G-2 na Bitenski planini na Jelovici, na Belski planini s kurirji kurirske postaje G-30 nad Bohinjsko Belo na javki na Mrzlem studencu na Pokljuki in s kurirji kurirske postaje G-27 na Ventijah na javki na Senozetih pod Rudnico. V letu 1944 so vzpostavili zvezo s kurirji kurirske postaje P-29 v Trenti z javko na Doliču. To je bila povezava s Primorsko. Redno zvezo so imeli s kurirji Okrožnega komiteja KPS in Odbora OF Jesenice, Okrajne tehnike Orel in OZNE na javki na Jelju.

Prvi komandir je bil Janez Cesar — Metod; ko je odšel na drugo dolžnost, ga je zamenjal Janez Arh — Leskovec, njega pa Alojz Zupan — Črtomir. Politdelegat je bil Franc Jere — Sever, za njim pa Ciril Sušnik — Izidor. V času obstoja kurirske postaje se je izmenjalo 19 kurirjev.

To so bili Franc Hribar — Cena, Anton Pretnar, Janez Sodja — Jaka, Bernard Rekelj — Darko, Valentin Hribar — Bavant, Andrej Pogačar Lado, Janez Pretnar — Drago, Anton Zupan — Vid, Janez Stare — Stane, Slavko Jamar — Ruševac, Anton Arh — Joža, Alojz Pretnar, Vinčo Koder — Triglavc, Jože Stare — Zdravko, Jaka Arh, Ivan Vendramin, Andrej Lotrič, Nata-

ša Stare in Tončka Torkar, poročena Cesar — Ivica, pozneje Sava, ilegalna kurirka in obveščevalka.

Najnevarnejša pot je bila na javko ob Savi Bohinjki s kurirji kurirske postaje G-2 na Bitenski planini, najtežja pot pa čez Velo polje na javko s kurirji kurirske postaje P-29 na Doliču, predvsem zaradi snega v zimskem času.

V prostem času so se kurirji politično izpopolnjevali in seznanjali z dogodki doma in v svetu. Učili so se vojaških veščin in taktike kurirjev. Hodili so na sabotažne akcije in zasede, kjer so imeli zavidljive uspehe. Po vaseh so pomagali terenskim aktivistom pri političnem delu. Prehrano so imeli organizirano preko gospodarskih komisij pri vaških odborih OF.

V času delovanja kurirske postaje sta padla kurir Janez Stare — Stane in kuhar Jaka Arh.

Načrtovalec plošče in besedila je predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko. Izvajalca dela sta podjetje Marmor Hotavlje in kamnosek Andrej Mravlje.

Spominsko ploščo je vzdala in odkrila komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB NOV Radovljica 10. 5. 1981.

GORJUŠE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE

BRONOVINE

TEČAJU VODITELJEV SKOJA

ZA JESENIŠKO OKROŽJE

Na steni nekdanje šole, sedaj trgovine na Gorjušah št. 37

TU SE JE VRŠIL V

JESENI 1944 LETA

TEČAJ VODITELJEV SKOJA

JESENIŠKEGA OKROŽJA

ODKRITO OB PRILIKI 35 LETNICE SKOJA
3. 10. 1954

OBČINSKI KOMITE LMS BOHINJ

V drugi polovici oktobra 1944 je v osnovni šoli na Gorjušah potekal dvodnevni tečaj za vodje SKOJ-a z okrožja Jesenic. S terena, Jeseniško—bohinjskega odreda in drugih enot je bilo okrog petdeset udeležencev. Vsak je imel propustnico s spoznavnim znakom »pod skalo« in svojo številko. Na primer: udeleženka tečaja Marica Stroj — Zmaga, sekretarka skupine SKOJ v Dvorski vasi, je imela propustnico »pod skalo 1948«. To je bil varstveni ukrep zoper morebitno vtihotapljanje vohuna v tečaj. Tečaj je vodil okrožni komite SKOJ Jesenice pod vodstvom sekretarja Jožeta Zupana Ježka. Poleg običajnega programa so obravnavali tudi področje prosvete in šolstvo.

V tem času je Okrožni odbor OF Jesenice s svojimi referenti za prosveto in šolstvo pripravljaj pričetek pouka v slovenščini. Predavanje o tej temi je imel na tečaju referent za šolstvo Albin Završnik. Kakor običajno se je tudi ta tečaj zaključil z mitingom in plesom.

Ploščo je vzdal Občinski komite LMS Bohinj. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo ob 35. obletnici SKOJ-a 3. 10. 1954.

GORJUŠE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA NASILJA

Pri odcepu lokalne ceste v vas

PADLI ZA SVOBODO
1941 — 1945

ARH JANEZ 1908 1945
BEZNIK IVAN 1925 1944
BEZNIK FELIKS 1918 1944
BEZNIK JOŽE 1922 1943
JAMAR FRANC 1909 1943
LANGUS FRANC 1898 1945
MEDJA ANTON 1909 1945
MENCINGER VINKO 1922 1944
PREŽELJ IVAN 1925 1944
PREŽELJ MILAN 1927 1944
STRGAR JANEZ 1910 1944
SUŠNIK ANTON 1903 1945
ZALOKAR ALOJZ 1911 1944

BEZNIK FRANC 1921 1942 AWSCHWITZ
SUŠNIK JANEZ 1901 1942 DACHAU
KOROŠEC ANTON 1889 1945 POSLEDICE NOV

SLAVA JIM!

v času vojne je 16 domačinov darovalo svoja življenja za svobodo.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Bistrica je ploščo izdelala Livarna Železarne Jesenice, znamenja pa kamnosek Franc Lagonder.

Postavljeno in odkrito je bilo 12. 10. 1969 leta.

GORJUŠE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

PADLIMA BORCEMA TEHNIKE »OREL«

Na Zagradišču ob cesti Koprivnik — Gorjuše

PADLA V NOV STRGAR JANEZ

5. 3. 1910 — 14. 3. 1944

BEZNIK FELIKS

13. 6. 1918 — 14. 3. 1944

SLAVA JIMA!

Janez Strgar je bil rojen na Gorjušah. Po končani osnovni šoli je pomagal očetu na kmetiji. Zaposlil se je pri gozdni upravi Bled in opravljal sezonska dela na Pokljuki. Pozimi je vozil les. V času okupacije je podpiral gibanje OF s skromnimi pridelki. V partizane je odšel 1. 6. 1943, in sicer v 2. četo, imenovano Pokljuška. Ko se je ustanovila rajonska ciklostilna tehnika »GORJANC«, kasnejši »OREL«, je bil dodeljen osebju kot pomočnik in kurir.

Feliks Beznik je bil rojen na Gorjušah nezakonski materi Frančiški. Preživljala se je s kmečkim delom in planšarjenjem. Po končani osnovni šoli je delal kot priložnostni delavec pri gradbenikih ali pri gradnji cest. Spomladi 1943 je bil mobiliziran v nemško vojsko. Že med potjo pa je v Celovcu pobegnil domov in odšel v partizane. Bil je v 2. četi, imenovani Pokljuška. Ko se je ustanovila rajonska ciklostilna tehnika »GORJANC«, kasnejši »OREL«, ji je bil dodeljen za kurirja.

Tehnika je delovala v gozdu na Robah v Hribarnici za potrebe Okrajnega komiteja KPS in Odbora OF Bohinj.

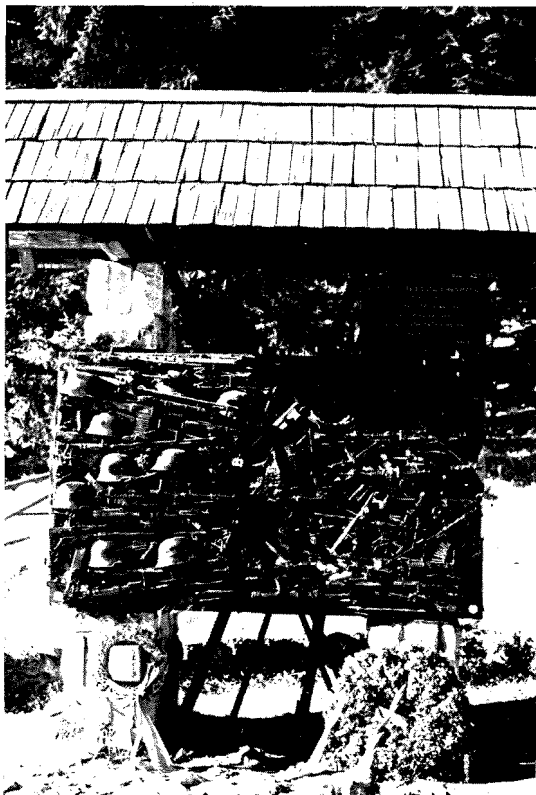
Po izdajstvu so jo 14. 3. 1944 napadli orožniki iz postojanke na Nomenju skupaj s policijo in vojaštvom iz kasarne na Bohinjski Belí. V tem boju sta padla oba kurirja.

Spominsko znamenje je izdelal kamnosek Franc Lagonder, po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Bistrica. Postavila in odkrila ga je 22. 10. 1961.

GORJUŠE — POKLJUKA

SPOMENIK — RELIEFNA IN LITOŽELEZNI PLOŠČI

BOJU 3. BATALJONA PREŠERNOVE BRIGADE Z NEMCI NA GORELJEKU

Na temeljih nekdanjega penziona Pokljuka, depandanse hotela Lovec na Bledu, ob cesti na Goreljku

1 plošča

S SMRTJO STE POSTALI NESMRTNI
79 BORCEM

3. BAT. PREŠERNOVE BRIGADE
PADLIM 15. 12. 1943

V BOJU Z NADMOČNIM NEMŠKIM
OKUPATORJEM

Borci Gorenjske

2 plošča

AVGUŠTIN FRANC
DEMŠAR FRANC
DEMŠAR LEOPOLD
DOLINŠEK ANTON*

ISTENIČ JERNEJ
KOŽELJ FRANC
KUŠLAN SLAVKO
MARAS CIRIL

MUSEK ANDREJ
OSTERMAN TINE
PRIMOŽIČ ANTON
RUPAR JANEZ
STRŽIŠAR RUDOLF
ŠKVARČA MIHAEL*
BENEDIČIČ KAROL
BRUS FRANC
DIJAK MARIJA
ERNST VALTER
KAFOL VIKTOR*
KRANJC ANTON
LEDRAR MARIJAN
MAVRI JOŽE
NOVIC JANEZ
OZBIČ ALOJZ
RAVNIK ALBIN
RUPNIK STANE

SVOLŠAK ANTON*
ZABUKOVEC STANE
ZUPANČIČ STANE*
BERNARD ANTON
CERKOVNIK ANTON*
DOBRAVC IVAN
GRAŠIČ PETER
KOŠENINA IVAN
KRŽIŠNIK ANTON
LOVRENČIČ LOJZE
MIVŠEK STANE*
OKOREN ANTON*
POTOČNIK JAKOB
ROZMAN JOŽE
SODJA MINKA
ŠIJANEC FRANC*
ZAVEC JAKOB

Kasneje ugotovljena:

DOMBI ALEKSANDER SEDEVČIČ ANDREJ

*Označeni borci so bili ujeti in ustreljeni 31. 12. 1943 v Svetju pri Medvodah.

V sklopu ofenzivnih akcij je štab Prešernove brigade poslal 3. bataljon na Pokljuko. V tem delu Gorenjske naj bi izvajal mobilizacijo novih borcev, napadal in uničeval sovražnikove postojanke in rušil železniško progo Jesenice — Bohinjska Bistrica. Komandant bataljona je bil Anton Rozman — Dren, politični komisar pa Ivan Ribič — Stojan. S 3. bataljonom je šel tudi načelnik štaba brigade Slavko Jerreb. Dobro oboroženi in založeni z municijo in razstrelivom so borci v začetku decembra odšli na pot iz okolice Cerknega. Pot čez Farji potok, Prtovč, Pečano in Jelovico je bila v visokem snegu zelo naporna. Predzadnji počitek so imeli 14. 12. 1943 na Koprivniku. Skupina borcev je šla v prehranjevalno akcijo v Bohinjsko Češnjico.

Štab 3. bataljona je odločil, da se nastanijo v hotelu Pokljuka, depandansi hotela Lovec na Bledu ali Lovčev hotel, kakor so ga imenovali domačini, na planini Goreljek na Pokljuki. Zadnji borci so tja prispeli usodnega dne, 15. 12. 1943. leta, šele zjutraj. V prostorih hotela so pripravili ležišča, čistili orožje, urejali osebno opremo, mnogi pa so, utrujeni od nočne akcije v dolini, nekateri celo bolni, že spali. Člani štaba so se nastanili v nekoliko oddaljeni koči. Ko so se uredili, so sklicali širšo sejo štaba s četnimi poveljstvi. Med vozniki domačini z Gorjuš, ki so peljali opremo borcev ter slamo za ležišča, pa je bil vohun. Tako

so orožniki v postojanki na Nomenju in vojaštvo v kasarni na Bohinjski Beli zvedeli za prihod partizanov.

Mnogo bolj številni Nemci so uspeli borce v hotelu obkoliti in z napadom presenetiti. Bataljon je imel slabo varovanje, straža je napadalce v belih haljah prepozno opazila. Pričel se je silovit boj. Hotel je imel lesene stene, zato je nekaj borcev pod prvimi rafali padlo ali bilo ranjenih. Obramba je bila otežkočena, preboje sta ovirala visok sneg in snežni plaz s strehe. Hotel je začel goreti, vročina in dim sta borcem zmanjševala prostor in vidljivost. Klet se je hitro polnila z ranjenci in mrtvimi borci. V času obrambe je le manjšemu številu borcev uspelo prebiti obroč in se rešiti. Vsi so bili teže ranjeni. Nekaj ranjencev so Nemci ujeli in jih kasneje kot talce ustrelili. V razvalinah hotela in okrog njega je obležalo 79 borcev in bork.

Po umiku Nemcev so domačini začeli iskati in reševati preživele borce. Ostanke pogorelih in trupla padlih so pokopali v skupni grob na vrhu vzpetine nasproti hotela.

Za ureditev temeljev in okolice hotela ter spominskih plošč je po naročilu Okrajnega odbora ZZB NOV Radovljica napravil načrt arhitekt Edo Ravnikar. Plošči je izdelala Livarna Železarne Jesenice, besedilo je prispeval pesnik Matej Bor. Odkritje je bilo v 1956. letu. Dopolnitev s skulpturo, delo pisatelja Toneta Svetine, je bila izvedena leta 1974.

Granitni steber na kamnitem obzidju grobišča

GORJUŠE

GROBIŠČE IN SPOMENIK

POKOPANIM BORCEM

3. BATALJONA

PREŠERNOVE BRIGADE

Na vzpetini nasproti nekdanjega penziona Pokljuka.

TU JE POKOPANIH
79 BORCEV
III. BATALJONA
PREŠERNOVE
BRIGADE
IN
7 BORCEV
GRADNIKOVE
BRIGADE

TOD SO SE BILI
ZROČ V BODOČE DNI,
DA MIR IMEL BI TI, KI HODIŠ TOD
ZDAJ GA IMAŠ — TU GORI TI.
ONI TAM SPOD

15. 12 1943 po končanem boju in umiku Nemcev z bojišča so domačini s Koprivnika in Gorjuš ostanke pogorelih v penzionu in trupla padlih okrog njega pokopali. V isto grobišče so pokopali tudi sedem borcev Gradnikove brigade, ki so padli 18. in 27. maja 1944 na Pokljuki.

Ureditev grobišča in spomenika je organiziral Okrajni odbor ZZB NOV Radovljica, načrtoval arhitekt Edo Ravnikar, avtor besedila je pesnik Matej Bor. Odkrili so ju 1956. leta.

**Nad grobiščem trije stebriči iz granita
Do sedaj znani padli borci pokopani na grobišču:**

Franc Avguštin rojen 22. 11. 1923 Rateče, kmečki delavec, partizan od 29. 11. 1943, v 3. bataljonu Prešernove brigade.

Karol Benedičič rojen 4. 11. 1907 Železniki, krovec, partizan od 13. 6. 1943, v Gorenjskem odredu.

Anton Bernard rojen 25. 8. 1923 Poljčane, trgovski pomočnik, partizan Vojo, bil je polit-delegat v 3. bataljonu.

Franc Brus rojen 15. 9. 1922 Logatec, kovač, partizan od 10. 10. 1943 v Dolomitskem odredu.

Ignac Demšar rojen 27. 7. 1922 Lenart nad Lušo, kmečki delavec, partizan od novembra 1943, v Prešernovi brigadi.

Leopold Demšar rojen 15. 11. 1920 Lenart nad Lušo, čevljarški pomočnik, partizan od novembra 1943, v Prešernovi brigadi.

Janez Dobravec rojen 18. 2. 1922 Bohinjska Češnjica, mesarski pomočnik, partizan od septembra 1943, v Gorenjskem odredu.

Aleksander Dombi iz Kočevja, partizan v 3. bataljonu Prešernove brigade.

Jernej Istenič rojen 19. 4. 1919 Logatec, železničar, partizan od 15. 7. 1943 v Dolomitskem odredu.

Janez Košenina rojen 9. 9. 1924 Studenčice pri Medvodah, kmečki delavec, partizan od novembra 1943 v Prešernovi brigadi.

Francišek Koželj rojen 20. 5. 1923 Šmarca pri Kamniku, kmečki sin, partizan od 1943. leta.

Anton Kranjc rojen 6. 5. 1920 Rakek, delavec na žagi, partizan od 8. 9. 1943 v Dolomitskem odredu.

Anton Kržišnik rojen 21. 12. 1925 Unec, ključavničar, partizan od 12. 9. 1943 v Logaškem bataljonu.

Slavko Kušlan rojen 9. 11. 1919 Trst, podoficir jugosl. vojske, bil je komandir čete v 3. bataljonu Prešernove brigade.

Marijan Ledrar rojen 6. 8. 1923 Jesenice, bivec, partizan v 3. bataljonu Prešernove brigade.

Lojze Lovrenčič rojen 8. 7. 1902 Planina pri Rakeku, delavec - šofer, partizan od februarja 1943 v Logaški četi.

Ciril Maraš rojen 4. 7. 1926 Grahovo ob Bači, kmečki sin, partizan od septembra 1943 v bataljonu Simona Kosa.

Jože Mavri rojen 15. 6. 1917 Gorje pri Cerknem, kmečki sin, partizan od 9. 9. 1943 v Prešernovi brigadi.

Andrej Musec rojen 13. 12. 1921 Martinj hrib pri Logatcu, železniški kurjač, partizan od 12. 9. 1943 v Logaškem bataljonu, bil je desetar.

Janez Novinec rojen 14. 5. 1913 Škofja Loka, šofer, partizan od 28. 7. 1943, v Prešernovi brigadi.

Valentin Osterman rojen 30. 12. 1920 Planina, delavec, partizan od avgusta 1943 v Logaškem bataljonu.

Alojz Ozbič rojen 27. 2. 1925 Planina pri Rakeku, delavec, partizan od 9. 9. 1943 v Dolomitskem odredu.

Jakob Potočnik rojen 11. 6. 1951 Lenart nad Lušo, mizarški pomočnik, partizan od novembra 1943, v Prešernovi brigadi.

Anton Primožič rojen 11. 5. 1923 Železniki, sodelarski pomočnik, partizan od 28. 6. 1943, v Prešernovi brigadi.

Janez Rupar rojen 1902 Log v Poljanski dolini, kmet, partizan od jeseni 1943, v Prešernovi brigadi.

Albin Ravnik rojen 22. 3. 1920 Ravne v Bohinju, ključavničarski pomočnik, partizan od 14. 12. 1943 v 3. bataljonu Prešernove brigade.

Stanislav Rupnik, rojen 5. 11. 1921 Blekova vas Logatec, delavec, partizan od 12. 9. 1943

v Logaškem bataljonu.

Andrej Sedevčič rojen 16. 8. 1911 Ivanje Selo pri Rakeku, železniški čuvaj, partizan od 12. 9. 1943 v Logaškem bataljonu.

Rudolf Stražišar rojen 13. 4. 1921 Topolec pri Ilirski Bistrici, železničar, partizan od 12. 9. 1943 v Logaškem bataljonu.

Ernest Walter — Herman rojen 24. 8. 1912 Bohunn Westfalia v Nemčiji, v 3. bataljonu Prešernove brigade.

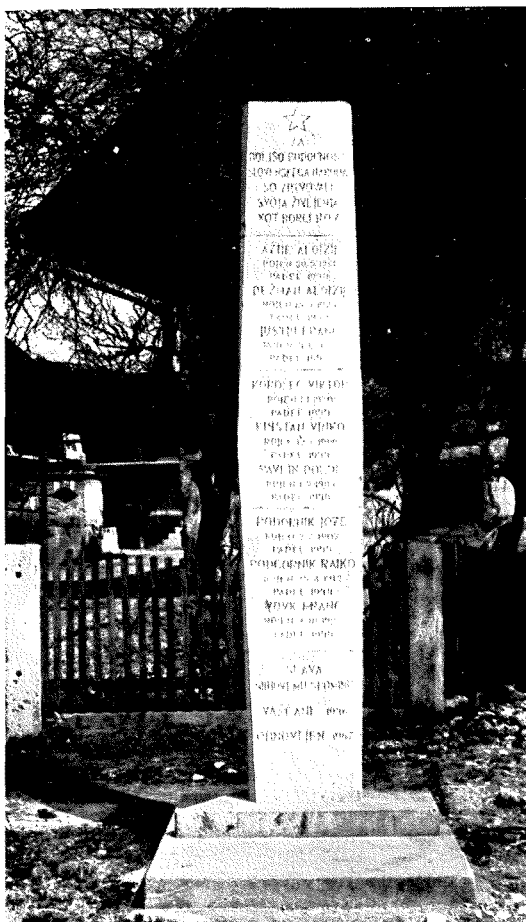
Stane Zabukovec, delavec, v 3. bataljonu Prešernove brigade sekretar ZKM.

Jakob Zavec rojen 29. 8. 1920 Srednja Bistrica pri Lendavi, trgovski pomočnik, v 3. bataljonu Prešernove brigade.

HLEBCE

SPOMENIK — OBELISK

PADLIM DEVETIM DOMAČINOM BORCEM NOV

Sredi vasi pri cesti Lesce — Begunje na Gorenjskem

ZA

BOLJŠO BODOČNOST
SLOVENSKEGA NARODA
SO ŽRTVOVALI
SVOJA ŽIVLJENJA
KOT BORCI NOV

AŽBE ALOJZ
ROJEN 30. 5. 1913
PADEL 1944

DEŽMAN ALOJZIJ
ROJEN 18. 5. 1923
PADEL 1944

JUSTIN FRANC
ROJEN 2. 12. 1918
PADEL 1945

KOROŠEC VIKTOR
ROJEN 1. 1. 1920
PADEL 1944

KRISTAN VINKO *
ROJEN 13. 7. 1900
PADEL 1944

PAVLIN POLDE
ROJEN 1. 9. 1905
PADEL 1944

PODOBNIK JOŽE
ROJEN 2. 7. 1902
PADEL 1944

PODGORNIK NIKO
ROJEN 25. 8. 1912
PADEL 1944

VOVK FRANC
ROJEN 2. 10. 1927
PADEL 1944

SLAVA
NJIHOVEMU SPOMINU

VAŠČANI 1946
OBNOVLJEN 1967

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

*Vinko Kristan je umrl v zavezniški bolnici v Bariju v Italiji leta 1945.

Prvotni spomenik, delo kamnoseka Alojza Vurnika, so postavili vaščani v 1946. letu. Obnovljeni spomenik, delo Kamnoseštva Kopriva in kamnoseka Alojza Vurnika je postavila in v 1967 letu odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Lesce.

HRAŠE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

SPOPADU BORCEV CANKARJEVEGA BATALJONA Z VAŠKO STRAŽO, PADLEMU KOMANDANTU IN SOBORCU

Na steni hiše Marije Derling, p. d. pri Vilkotu,
Hraše št. 21

NA TEM MESTU STA
PADLA ZA SVOBODO
DNE 5. 10. 1942

ALBIN ŽEMVA
* 28. 2. 1912 NA BLEJ. DOBRAVI

ANTON KOKAL 12. 6. 1903
LESKOVCI LAZE POLJANSKA DOLINA

SLAVA JIM!

Albin Žemva — Izток je bil rojen 12. 12. 1912 na Blejski Dobravi. Bil je sin delavske družine. V osnovno šolo je hodil na Breznici, nato se je izučil za čevljarkega pomočnika pri čevljar-skem mojstru Mežku v Žirovnici. Okoli leta 1930 so se starši preselili na Jesenice. Albin se je zaposlil pri čevljar-skem mojstru Jožetu Janši na Jesenicah. Sledil je naprednim staršem. Tudi on se je vključil v delavsko kultur-noprosvetno društvo Svoboda, pozneje Enakost in nato Kovinarja na Jesenicah. Aktiven je bil v športnem odseku. V teh organizacijah je do-bil napotke za marksistično ideologijo. Leta 1940 se je zaposlil v Železarni KID na Jeseni-cah.

Med okupacijo je bil med organizatorji obo-roženega odpora proti zavojevalcem. V tovar-ni in na terenu je pridobival simpatizerje in podpornike gibanja OF. Na terenu je usta-navljal skupine OF in organiziral njihovo de-lovanje. Da ga ne bi okupator odkril, je v av-gustu 1941 odšel v ilegalo na Mežakljo. Po združenju posameznih skupin ilegalcev v eno-te je postal komandir Cankarjeve čete. Bil je politično razgledan, hraber in uspešen v ak-cijah, med borci je bil priljubljen, znal jih je pridobivati za oborožene akcije, zaradi teh vr-lin je hitro napredoval. Imenovan je bil za ko-mandanta Cankarjevega bataljona v Kokrškem odredu.

V prehranjevalni akciji je bil hudo ranjen. Za-vlekel se je v neko šupo, kjer je ponoči umrl. Pokopan je v skupnem grobu padlih borcev NOV na krajevnem pokopališču na Jesenicah. Anton Kokal — Berti je bil rojen 12. 6. 1903 v Leskovcu v Poljanski dolini. Izhajal je iz pol-kmečke družine. Že od šestega leta starosti je živel pri tujih ljudeh. Hodil je v šolo in se preživiljal z delom, ki ga zmore otrok, in s pa-stirstvom. Z nestalnim delom se je preživiljal vse do leta 1940. Živel je na Jesenicah, kjer se je tudi poročil. Šele v 1940. letu mu je uspelo dobiti delo v Železarni KID. Trda življenjska pot ga je privedla v vrste naprednega delavskega gibanja.

Po prihodu okupatorja se je takoj pridružil or-ganizatorjem odpora proti zavojevalcem. Nje-gova aktivnost pa je prišla na uho gestapu na Jesenicah. Dne 5. 8. 1942 je komaj uteg-nil pobegniti pred aretacijo. Ker njega niso do-bili, so aretirali ženo Ivano. Zaprta je bila v graščini v Begunjah na Gorenjskem, od koder so jo poslali v taborišče v Nemčijo.

Anton se je priključil partizanom Cankarjevega bataljona v Kokrškem odredu pod Stolom. Bil je hraber borec in vesten komandantov kurir. Dne 5. 10. 1942 je odšel bataljon v načrtovano prehranjevalno akcijo v Hraše pri Lescach. Na-leteli so na zasedo vaške straže. V borbi z njo je pri Vilkovi hiši padel.

Pokopan je v skupnem grobu padlih borcev NOV na krajevnem pokopališču na Jesenicah. Dne 5. 10. 1942 je Cankarjev bataljon odšel izpod Stola v načrtovano prehranjevalno ak-cijo v Hraše pri Lescach. Isti večer je prišla v Hraše vaška straža iz Lesc in pripravila za-sedo. To je bila večja skupina starejših mož — domačinov. Oboroženi so bili s puškami. Sku-pino sta vodila dva orožnika iz orožniške

postaje v Radovljici, oborožena z brzostrelkama. Razporejeni so bili za kamnitim zidom na desni strani ceste, ki vodi skozi vas od podklanca pri Kotinarju do sredine vasi pri Rodarju. Policijska ura in pozen prihod vaše straže sta onemogočila obvestiti partizane. Prvi, netočni strelji zaradi vznemirjenosti med stražo, so opozorili partizane na prisotnost sovražnika. Hitra reakcija orožnikov, ki sta vedila z nekaj stražarji v Vovkovi hiši, pa je bila usodna. V napadu se je glavnina borcev uspela umakniti z obrambnim streljanjem. Zaostalega komandanta in borca-kurirja pa sta orožnika smrtno zadela. Vaška straža je imela dva ranjenca.

Spominsko ploščo je načrtovala Krajevna organizacija ZB NOV Lesce. Izdelal jo je kamnosek Alojz Vurnik. Vzidana in odkrita je bila 1952. leta.

JEREKA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMARJA

PADLIM VAŠČANOM V NOV

Na steni hiše Martina Prežljaja, p. d. na Kovačnici, Jereka št. 34

PADLI V NOV

1941 — 1945

KOROŠEC JANEZ

1913 — 1943

SODJA JANEZ

1922 — 1943

CESAR LUDVIK

1919 — 1943

SODJA MARIJA

1925 — 1943

ISKRA JOŽE

1916 — 1943

KOS ALOJZ

1909 — 1943

ARH ANTON

1903 — 1944

KOS JAKOB

1903 — 1944

KOS ANTON

1905 — 1944

ŠKANTAR MARIJA

1897 — 1945

ZUPAN JANEZ

1900 — 1945

**ZA DOM ŽIVELI SMO ZA DOM SMO PALI,
ŽIVLJENJE ZA SVOBODO ŽRTVOVALI**

Iz zgornje in spodnje vasi Jereka je 11 padlih in žrtev vojne.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo je po lastni zamisli ob soglasju Krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Češnjica izdelal kamnosek Jože Žmitek. Odkrili so jo 22. 7. 1956. leta.

KAMNA GORICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

NAPADU 2. BATALJONA PREŠERNOVE BRIGADE IN PADLIMA VOSOVCEMA

**Na steni stavbe Vzgojnovarstvenega zavoda
Kamna gorica št. 55**

13. 1. 1944
TINE STAROVERSKI
roj. 7. 2. 1924
in
JANEZ VIDIC
roj. 3. 9. 1910
delavca iz Kropi

TUKAJ STA PADLA V LETIH
STRAHOTE, ZA TVOJO SVOBODO,
DA IZKORIŠČAN NE BOŠ,
LEPŠE BOŠ ŽIVEL, MOJ SIN!

Valentin Staroverski — Sašo je bil rojen v Kropi v delavski družini. Oče Alojz je bil delavec v tovarni zadruga, mati Frančiška pa gospodinja. Oče mu je umrl 1929 leta in tako je mati ostala sama s petimi nepreskrbljenimi otroki. V družini je vladala revščina. Osnovno šolo je obiskoval v Kropi. V letu 1938 je bil sprejet v tovarno zadruga v uk za umetnega kovača, istočasno je obiskoval kovinarsko nadaljevalno šolo v Kropi. Zaradi naprednih pogledov ga je opazila tamkajšnja organizacija SKOJA in ga jeseni 1939.

leta sprejela v svoje vrste. Bil je tudi član Prijateljev Sovjetske zveze in zbiral sredstva za Rdečo pomoč. Ob napadu Nemčije na Jugoslavijo se je skupaj s svojim starejšim bratom javil za prostovoljca bivše jugoslovanske vojske. Po kapitulaciji Jugoslavije je organizirano zbiral orožje, municijo in druga materialna sredstva za partizane in vzdrževal zveze. Avgusta 1941 je sodeloval pri ustanovitvi Trškega odbora OF Kropa. Ob prihodu Cankarjevega bataljona v Dražgoše je bil z bratom in drugimi skojevci dvakrat na razgovorih s tovarišem Stanetom Žagarjem in njegovimi sodelavci. Konec junija 1942 je bil izdan. Takoj nato je s tremi brati, sestro in materjo vstopil v partizane. Dodeljen je bil Selški četi I. grupe odredov, kjer je bil borec, mitraljezec in komandir minerske čete. Jeseni 1943 je bil dodeljen VOSU.

Sašo, kakor so ga klicali partizani, je bil zelo hraber borec, mitraljezec in komandir. Sodeloval je v težkih bojih in spopadih v letu 1942 in 1943, predvsem 9. 9. 1942 na Lipniški planini na Jelovici, kjer mu je padla tudi mama. Izvršil je nešteto diverzantskih akcij na nemške komunikacijske objekte. Ko bi moral prevzeti novo dolžnost komandirja diverzantske čete Grintavec, je v boju z orožniki postojanke iz Kamne Gorice padel.

Janez Vidic je bil rojen v Kropi. Njegov oče je bil kovač in je padel že v prvi svetovni vojni. Mati je ostala sama s kopico otrok, zato so živeli v veliki revščini. V osnovno šolo je hodil v Kropi. Učit se je šel za peka in z uspehom opravil pomočniški izpit. Nekaj časa je delal kot pomočnik, zaradi slabega zaslužka pa je delo opustil. Zaposlil se je v tovarni žičnikov in žice Vinko Pirc v Lipnici kot delavec. Že v pomočniški dobi je navezal stike z naprednimi mladinci. Skupina je delala pod duhovnim vodstvom Staneta Žagarja, učitelja na Srednji Dobravi. Prihod okupatorja ga ni presenetil. Nastajajoče gibanje OF in partizane je denarno in materialno podpiral. Obveščal jih je o navzočnosti sovražnika, njegovi oborožitvi in premikanju. V partizane je odšel 25. 6. 1943 in bil dodeljen Jelovškemu (1) bataljonu Gorenjskega odreda. Ob ustanovitvi Prešernove brigade je odšel v njene edinice. Udeležil se je vseh akcij in bitk brigade. Zaupane so mu bile najbolj drzne akcije in miniranje železniške proge. Njegovo vedenje in delo sta bila vzor vsem borcem.

Ko se je jeseni 1943 organizirala varnostno obveščevalna služba VOS, je postal rajonski poverjenik VOS v rajonu Jelovica. Prav on je skupaj s Slavkom Staroverskim — Metodod vodil na Vodiški planini razgovor s štabom 2. bataljona Prešernove brigade za napad na postojanko orožnikov v Kamni Gorici 12. 1. 1944 in se tudi sam udeležil napada.

V Kamni Gorici je bila postojanka nemških orožnikov s posadko 25 mož. Nastanjeni so bili v enonadstropni stavbi penziona Jelovica, ki so ga prilagodili svojim potrebam in močno utrdili. Nadzorovali so področje zgornje Lipniške doline, Kropo in dobravske vasi. Njihovo prisotnost, patrole in zasede so bile ovira za vaške aktiviste OF in partizanske edinice. Zaradi tega je bilo odločeno, da se postojanka čimprej uniči.

Na Vodiško planino na Jelovico je prišel 2. bataljon Prešernove brigade. Poveljeval mu je Franc Jernejc — Milče. Za seboj je imel težko akcijo — rušenje železniške proge na odseku Kranj — Radovljica. S predstavnikoma VOS rajona Jelovica so se dogovorili za napad in uničenje orožniške postojanke v Kamni Gorici.

Napad se je pričel 12. 1. 1944 v večernih urah. Pri napadu so prostovoljno sodelovali pripadniki VOSA. Dve četi bataljona sta šli v zasedo in zavzeli položaje v smeri Radovljice, Globokega in Podnarta, da zavarujejo četo, ki bo izvršila napad na postojanko. V času napada je bilo v postojanki mnogo manj orožnikov.

Večja skupina je bila v patroli in se je nekje na terenu skrila. Močno obstreljevanje in miniranje glavnega vhoda v postojanko ni prisililo oblegancev k predaji. Sledili so zaporedni juriši in vdor v spodnje prostore. V tem času pa je orožnikom prišla na pomoč policija iz postojanke na Brezjah. Prodrali so iz treh strani in napadli borce v bok. Iz smeri Lipnice so uspeli predreti partizanske položaje. Da se izogne obkolitvi in še večjim žrtvam, se je bataljon umaknil nazaj na Jelovico. Med juriši na postojanko v zgodnjih jutranjih urah 13. 1. 1944 sta padla Janez Vidic — Jošt in Tine Staroverski — Sašo, delavca iz Kroke.

Sovražnik je imel tri ranjene, od katerih je eden kasneje umrl. Stavba je bila zaradi miniranja, min iz minometa in ročnih bomb zelo poškodovana. Potrebovali so mesec dni, da so jo obnovili in usposobili za prvotni namen.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Krajevna organizacija ZB NOV Kamna Gorica jo je vzdala in odkrila leta 1947.

KAMNA GORICA

SPOMENIK — PLAVŽ S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

ŽRTVAM FAŠIZMA

Sredi vasi pod lipo

SPOMENIK IN ZAVEZA
PADLIM ZA SVOBODO

IZ TEMIN ZGODOVINE
V PRETEČE STRMINE
SMO SE BILI UDAR NA UDAR
IN TAKO ZMAGUJOČE
BOMO TUDI V BODOČE
PREVIHARILI SLEDNJI VIHAR

Padli domačini iz Kamne Gorice so bili: Ivan Bohinc, Anton Cengle, Jože Cengle, Ivan Cengle, Franc Frelj, Jože Košir, Stanko Pretnar, Stanislav Smrekar, Franc Šolar, Jože Šolar in Ferdinand Udir.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Načrt za spomenik je izdelal arhitekt Boris Kobe. Postavila ga je krajevna organizacija ZB NOV Kamna Gorica v 1980. letu.

KAMNA GORICA

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PARTIJSKI KONFERENCI JESENIŠKEGA OKROŽJA

Na Boštjancevem kopišču nad Fajfo

15. 5. 1936

JE BILA NA TEM MESTU
PRVA PARTIJSKA KONFERENCA
JESENIŠKEGA OKROŽJA

17. maja 1936 je bila partijska konferenca jeseniškega okrožja, ki je takrat obsegal še vso Gorenjsko. Konferenco je vodil Stane Žagar, sekretar, prisoten pa je bil tudi nekdo iz Pokrajinskega Komiteja KPS iz Ljubljane. Delegati so bili iz Bohinja, Dobrave, Otoč, Jesenic, iz Krobe, Križev, Kranja, Ljubnega in Trziča. Bilo je 22 udeležencev.

Obravnavali so nujnost organizacijske učvrstitve, taktike partije proti Stojadinovičevemu režimu, plačevanje članarine in prispevkov za Rdečo pomoč. Govorili so tudi o pripravi na splošno stavko tekstilcev.

Spominsko znamenje je postavil okrajni odbor ZZB NOV Kranj v 1956. letu.

KAMNA GORICA

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

KONFERENCI VOJNO-REVOLUCIONARNIH KOMITEJEV — ZAČETEK VSTAJE

Na kopišču pod Malim Gregorjcem

20. 7. 1941

JE BIL NA TEM MESTU
SPREJET SKLEP ZA ZAČETEK
VSTAJE NA GORENJSKEM

Na kopišču pod Malim Gregorjcem na Jelovici je bila 20. 7. 1941 konferenca predstavnikov vojnorevolucionarnih in partijskih komitejev za Gorenjsko ter zastopnikov partijskih organizacij z Gorenjske. Pripravil in vodil jo je Stane Žagar, član CK KPS in glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. Med udeleženci so bili tudi Lojze Kobe, Tomo Brejc, Franc Vodopivec, Jože Gregorčič, Ivan Bertonec, Polde Stražišar, Franc Potočnik, Matija Verdnik, Jože Ažman, Anton Štefe, Anton Nartnik, Ivan Križnar st., Alojz Justin, Jože Resman in Janez Strgovšek.

Po navodilih, ki jih je dal CK KPS, so sprejeli odločilne sklepe za oboroženo vstajo na Gorenjskem:

- vse ilegalce se mora takoj povezati v čete in imenovati njihova poveljstva,
- takoj se mora začeti boj proti okupatorju z napadi na manjše skupine in s sabotažnimi akcijami,
- množicam, ki živijo v strahu pred izseljevanjem, se mora pojasniti cilje osvobodilnega boja in pridobiti čimveč ljudi s pomočjo terenskih organizacij.

S temi nalogami so odšli udeleženci konferen-
ce na svoja območja in jih začeli izpolnjevati.

Spominsko znamenje je postavil Okrajni odbor
ZZB NOV Kranj in ga odkrili 1962. leta.

KAMNA GORICA

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

O ZAPRISEGI JELOVŠKE ČETE

Na Gradišču pri Vodiški planini

NA TEM MESTU JE BILA
29. 7. 1941 USTANOVLJENA
IN ZAPRISEŽENA
JELOVŠKA ČETA

Na Gradišču pri Vodiški planini na Jelovici so se 29. 7. 1941 zbrale posamezne skupine prostovoljcev za boj proti okupatorju in se združile. Skupino z Oblakove planine na Jelovici je vodil Jakob Bernard s Koritnega skupino iz gozdov nad Brezavico pri Kropi je vodil Alojz Pečnik iz Ljubnega, skupino z Vodiške planine na Jelovici je vodil Ivan Bertoncelj iz Srednje Dobreve, skupino iz gozdov Grofije pri Črničcu je vodil do aretacije julija 1941 Anton Dacar s Črničca in skupino iz gozdov Dobrče je vodil Alojz Hrovat iz Begunj na Gorenjskem.

Ustanovljena in zaprisežena je bila Jelovska četa, ki so jo imenovali tudi četa Ilija Gregoriča. Komandir čete je bil Jakob Bernard, komisar pa Jože Kranjc. Pri ustanovitvi čete je sodeloval in opravil slavnostno zaprisego Stane Žagar.

Spominsko znamenje je postavil Okrajni odbor
ZZB NOV Kranj in ga odkril 1956. leta.

KAMNJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G-27

Na steni stavbe gasilskega doma, Kamnje št.
28

NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVA-
LA RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G-27

KURIRJI IN ZZB NOV 1980

Kurirska postaja G-27 je spadala pod 2. go-
renjsko relejno linijo. Ustanovljena je bila sre-
di julija 1943. Prvotno se je imenovala kurirska
postaja 10. Svoj sedež in bivališče kurirjev je
imela na Ventijah pod planino Poljana, nato pod
planino Osredki, v Grabnu pod Luknjo, na Mla-
kah in nazadnje v Savnikovi vili ob Bohinj-
skem jezeru.

Kurirsko zvezo je vzdrževala čez planini Poljana in Suha ter čez gorski greben Rodica (1980 m) do kurirske postaje P-22 nad Selami na Tolminskem. V zimskem času je bila zaradi visokega snega zveza prekinjena. Vzdrževali so zvezo od planine Strme čez pobočja južnih bohinjskih gora, Bukove doline, čez Savo Bohinjko na Senožeti in javko s kurirji kurirske postaje G-4 na Gorjušah. Prva kurirja sta bila Franc Jerovšek — Vasja, prvoborec, in Anton Cerkovnik — Riko, ki je postal komandir. V novembru 1943 ga je zamenjal Matevž Rožič — Dobravski, ki je 24. 4. 1944 padel.

Njegovo mesto pa je ponovno prevzel Anton Cerkovnik — Riko, ki je to dolžnost opravljal do osvoboditve. Poleg prenosa pošte so kurirji spremljali razne politične in vojaške funkcije. Tako so v avgustu 1943 prenočevali in spremljali na Jelovico namestnika komandanta NOV in POS Slovenije Jaka Avšiča s spremstvom.

Najnevarnejša pot za kurirje je bila na področju vasi Polje, čez Savo Bohinjko, ki so jo morali bresti, čez most pri Sv. Janezu in čez most pri vasi Savica. Na teh krajih so za varnost skrbeli skojevci in člani ZSM, mnogokrat pa celo pionirji. V kritičnih primerih so prenašali tudi pošto. Kurirji so imeli dobre odnose z aktivisti OF v vaseh Bukove doline. Tako so bili sproti obveščeni o premikih, zasedah in številčnem stanju patrolj ali zased žandarjev, financarjev, carinikov, policije in druge nemške vojske.

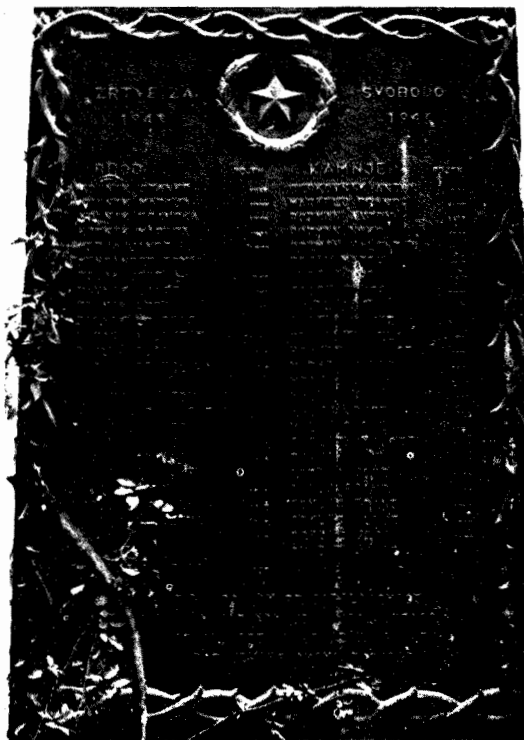
Udeleževali so se tudi politično. Pomagali so vaškim odborom OF na terenu pridobivati domačine za gibanje OF. Seznanjali so se z vojaškimi veščinami in taktiko kurirjev za uspešno opravljanje nalog.

V kurirski postaji so delovali kurirji Ludvik Dobravec — Lovec, Valentin Rozman — Jaklič, Alojz Mencinger — Maček, Franc Arh — Crni, Franc Zalokar — Planinc, Janez Pikon — Polde, Janez Malej — Zagorski, Anton Žnidar — Tone, Anton Dolenc — Keržo, Ivan Škufca — Cveto, Valentin Beznik — Veljko, Franc Dobravec, Anton Arh — Joža, Angelca Ravnik — Planinka, Anton Jensterle in Alojz Pretnar.

Načrtovalec spominske plošče in besedila je predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko. Izvajalca dela sta podjetje Marmor Hotavlje in kamnosek Andrej Mravlje. Ploščo je vzdala komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB NOV Radovljica 24. 5. 1981.

KAMNJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM FAŠIZMA

Na steni gasilskega doma Kamnje 28

ŽRTVE ZA SVOBODO
1941 — 1945

BROD	ROJEN
KOŠNIK STANKO	1916
KOŠNIK MARIJA	1884
KOŠNIK FRANCKA	1919
KOŠNIK MARICA	1921
MEDJA JANEZ	1898
MENCINGER TOMAŽ	
POLJAK JOŽE	1912
RAVNIK JANEZ	1903
RAVNIK JOŽE	1922
RAVNIK LOVRENC	1920
REPINC VALENTIN	1902
SOKLIČ BLAŽ	1907
ŽNIDAR FRANC	1906

SAVICA	
JENSTERLE ANTON	1899
MENCINGER VALENTIN	1911
PREŽELJ JANEZ	1906
ZUPANC JANKO	1915
ZUPANC FRANC	1916
RIBČEV LAZ	
BOLTAR FELIKS	1913
KOROŠEC POLDE	1910
KAVČIČ ROZALIJA	1895
VOJE JOŽE	1923
ŽLAN	
PODLIPNIK FRANC	1915
KAMNJE	
CERKOVNIK ANTON	1919
MARKELJ FRANC	1926
ROZMAN ANTON	1915
ROZMAN NIKO	1919
ROZMAN VALENTIN	1922
ROŽIČ MATEVŽ	1913
ŠEST JAKOB	1916
TIŠOV JOŽE	1909
POLJE	
CVETEK JANEZ	1907
ČELIK MIHAEL	1923
KRAVANJA JAKOB	1924
MARKELJ JANEZ	1914
MRAKIČ JANKO	1917
MALEJ IVAN	1925
MALEJ JOŽEF	1895
MALEJ CIRIL	1924
PODLIPNIK JOŽE	1919
RAVNIK JANKO	1923
REPINC JOŽE	1905
SODJA FRANC	1918
SOKLIČ FRANC	1920
SOKLIČ ALOJZ	1925
SOKLIČ JOŽE	1909
ŽNIDAR JANEZ	1905

SKROMNI TIHI SO NAM PRIBORILI ZMAGO
DAROVALI NAM KAR NAM JE NAJBOLJ
DRAGO

RDEČI CVET SVOBODE KLIJE IZ NJIH BITI
NIKDAR, NIKDAR JIH NE SMEMO POZABITI.

Iz vasi Bukove doline, Brod, Kamnje, Polje,
Ribčev laz, Savica in Žlan, je bilo 47 padlih
borcev in žrtev nasilja.

Njihovi osebni podatki so navedeli v abeced-
nem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna železar-
ne Jesenice. Občinski odbor ZZB NOV Bohinj-
ska Bistrica in vaški odbori OF prizadetih
vasi so jo odkrili 23. 9. 1959. leta.

KOPRIVNIK V BOHINJU

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRNOVINE

SEDEŽ OKRAJNIH FORUMOV OF IN KPJ BOHINJ

**Na steni stavbe GKZ, sedežu KS Koprivnik —
Gorjuše**

V POKLJUŠKIH GOZDOVIH NAD KOPRIVNIKOM
SO V LETU 1943 DO OSVOBODITVE DELOVALI
OKRAJNI KOMITE:
KOMUNISTIČNE PARTIJE IN
ZVEZE KOMUNISTIČNE MLADINE — SKOJA
OKRAJNI ODBOR:
OSVOBODILNE FRONTE,
SLOVENSKE PROTIFAŠISTIČNE ŽENSKÉ ZVE-
ZE, ZVEZE SLOVENSKE MLADINE IN
DELAVSKE ENOTNOSTI
OKRAJNA GOSPODARSKA KOMISIJA
OKRAJNA NARODNA ZAŠČITA,
POVERJENIŠTVO ODDELKA ZA ZAŠČITO NA-
RODA IN TEHNIKA OREL
ZA OBMOČJE BOHINJA

SEPTEMBER 1987
DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE
OBČINE RADOVLJICA

Poleti in jeseni 1942. leta so iz partizanskih
enot pošiljali borce člane KP in domačine —
na teren, da bodo politično delovali. V Bohinj
je bil poslan iz Gorenjskega odreda Valen-
tin Sušnik — Gaber, p. d. Mihovc, iz Nomenja.
Zaradi neuspelega bohinjskega upora 15. in 16.
decembra 1941, predvsem pa zaradi množičnih
aretacij udeležencev upora spomladi 1942 je
nastal med prebivalci preplah. Zaradi izdaj-
stev in množičnih streljanj talcev pa je zamr-
lo tudi politično delo na terenu. Delovali so le
posamezni člani KP in redki drugi, ki so se
povezovali s partizanskimi enotami na Jelovici
in Pokljuki. Vaški odbori OF, ki sta jih ustano-
vila Tomaž Godec in Stane Žagar ml. leta 1941
so bili kadrovsko osiromašeni, prenehali so de-
lati. Izjema so bili vaški odbori OF v Bohinjski
Bistrici, na Jereki, Nemškem Rovtu, v Poljah,
na Ravnah in Savici.

S političnim delom na terenu se je postopo-
ma pričelo spomladi 1943. Rajonski komite KPS
Bohinj se je ustanovil februarja 1943. Sekre-
tar je bil Valentin Sušnik — Gaber. Za okrepi-
tev političnega dela na terenu je dobil v po-
moč člane SKOJ-a in KP Jelovškega in Pokljuš-

kega bataljona. To so bili Jože Čop — Iztok, p. d. Švigelč, iz Kamnja, Alojz Ravnik — Drejče, p. d. Ferbar, iz Bohinjske Bistrice, Aleksander Rozman — Pavel, p. d. Strojč, iz Bohinjske Bistrice, Ludvik Dobravc — Lovec, p. d. Jožkov, s Polj, Janez Markež — Matjan, p. d. Dobravc, s Polj, Franc Sodja — Gašper, p. d. Boštjan, z Jereke, Ivan Repinc — Triglavski, p. d. Balant, s Savice, Pavla Ravnik — Bogdana, p. d. Šturm, poročena Stres, iz Bohinjske Bistrice, in Franc Urbanc — Krjavel, p. d. Mečnek, s Stare Fužine. Načrtno so pričeli pridobivati sodelavce za gibanje OF. Ustanavljali so vaše celice KP, grupe ZKM (SKOJ) vaše odbore. OF, vaše odbore SPŽZ in ZSM. Vanje so vključili člane KP, ZKM (SKOJ) in aktiviste OF, ki so leta 1942 zaradi strahu pred terorjem okupatorja mirovali ali delali posamično. Konec leta 1943 je bila kadrovska organiziranost OF na višku pokrivala je vse bohinjske vasi. Ustanovljeni so bili tudi rajonski forumi za vse organizacije. Rajonski odbor OF Bohinj je bil ustanovljen v juliju 1943. Sestavljali so ga ilegalci in legalci iz bohinjskih vasi, sedanjih krajevnih skupnosti Bohinjska Bistrica, Koprivnik — Gorjuše, Srednja vas v Bohinju in Stara Fužina.

Zadrževali so se po domovih aktivistov OF oziroma v okolici Koprivnika in Gorjuš. Novembra 1943 so pod Koprivnikom na Osreščih v gozdu Janeza Beznika, p. d. Štefuc, zgradili leseno barako za bivališče in sedež vseh forumov. Poimenovali so jo Džumbus. Na tem kraju so bili do oktobra 1944, nato pa so se zaradi varnosti preselili na Pokrovc nad Koprivnikom v hišico Antona Sodja, p. d. Zgornji Soklič, z Jereke, od tod pa v februarja 1945 zgrajeno leseno barako na Zevtu nad Jereko v gozdu Jakoba Dobravca, p. d. Spodnji Zevtar, z Jereke, kjer so bili do osvoboditve.

Decembra 1944 sta se združila okraja Bled — Gorje — Ribno in Bohinj v okrajni odbor Bled — Bohinj. Področje okraja se je razširilo na vasi sedanjih krajevnih skupnosti Bled, Bohinjska Bela, Gorje, Ribno in Zasip. V tem času je nastala velika potreba kadra tudi v partizanskih enotah. Zato je bilo iz okrajnih forumov dodeljeno večje število mlajših članov, sposobnih za orožje, partizanskim enotam, predvsem na Primorsko. Nadomestili so jih starejši moški, ženske in mladinke iz vaških organizacij.

Glede na obstoječe potrebe in priprave na osvoboditev se je delo Okrajnega odbora OF Bled — Bohinj razširilo na več organiziranih dejavnosti. Odbor je imel do 12 članov: sekretarja, namestnika sekretarja, člane, odgovorne za slovensko protifašistično žensko zvezo, zvezo slovenske mladine, delavsko enotnost gospodarsko-finančno delo, narodno zaščito, agitacijo in propagando, člane za center Bohinjska Bistrica, slovensko narodno pomoč, obveščevalca in kurirja. Delali so že samostojni referati, predvideni odseki: za ugotavljanje vojnih zločincev, šolstvo, socialno skrbstvo, zdravstvo, rdeči križ, obnovo in gradnje, gozdarstvo, dopisnik Tanjuga, administratorji (do tri), intendant in kuharica. V tem času so se zamenjali naslednji sekretarji:

Valentin Sušnik — Gaber,

Janez Markež — Matjan, p. d. Dobravc, s Polj, Franc Tominec — Milan, z Jesenic,

Franc Medja — Marko, p. d. Travnika, z Nemškega Rovta,

Franc Vojvoda — Črtomir, p. d. Bojboda, iz Bohinjske Bistrice,

Franc Jere — Sever, p. d. Barakar, z Bohinjske Bele,

Angela Čuden, poročena Podlipnik — Maruška, p. d. Kozmova, iz Bohinjske Češnjice,

Franc Sodja — Janez, p. d. Konar, iz Bohinjske Bistrice.

V delokrogu okrajnega odbora OF Bled — Bohinj so še spadali:

narodna zaščita (NZ), okrajna gospodarska komisija (GK), delavske desetine, vozniki z vprežno živino, čevljarska delavnica, mesarska delavnica, etapni kuhinji, slovenska narodna pomoč (SNP), šolstvo, odbor za zimsko pomoč, volilna komisija, okrajna tehnika Orel.

Narodna zaščita (NZ)

Narodna zaščita je bila organizirana septembra in oktobra 1943. leta in že takrat je imela 17 vaških desetini. Do spomladi 1944 je bila NZ organizirana pri vseh vaških odborih OF. Število članstva NZ se je stalno spreminjalo zaradi večkratnih mobilizacij Prešernove, Gradnikove in Vojkove brigade ter JeseniškoBohinjskega odreda. Tako so v NZ ostali moški starejšega letnika, desetine pa so bile številčno minimalne. Njihova aktivnost je prišla do izraza

od druge polovice 1944. leta dalje, ko je bila zgornja dolina v celoti, spodnja pa delno osvobodjena.

Okrajna gospodarska komisija

Okrajna gospodarska komisija, kasneje okrajna gospodarsko-finančna komisija, je bila ustanovljena februarja 1944. leta. Imela je do pet stalnih članov, skladiščnika in administratorja. K njej je spadala transportna karavla. Zaradi obsežnega terena in dolgega transporta prehrane, živine in drugih potrebščin za 9. korpus in bolnice na Primorskem je imela od julija 1944 dalje še do osem pomočnikov — mož starejšega letnika ali za vojsko nesposobnih.

Delavske desetine

Julija 1944 sta bili organizirani dve delavski desetini, ki sta imeli do sedem mož starejšega letnika. Delali so za potrebe okrajne gospodarsko-finančne komisije, v njenih skladiščih in transportu. V skladu z načrtom pa so pomagali tudi kmetijam brez moške delovne sile.

Vozniki z vprežno živino

16 domačinov s kajž in kmetij z Gorjuš in Koprivnika, voznikov, ki so bili stalno na razpolago okrajni gospodarsko-finančni komisiji je imelo od julija 1944 dalje propustnice. Vozili so za potrebe brigad 31. divizije, ki je imela ofenzivne pohode v Bohinju, na Jelovico in Pokljuko, na Primorsko za potrebe 9. korpusa, Jeseniško-bohinjskemu odredu in Komandi mesta Bled do osvoboditve.

Krojaška delavnica

Krojaška delavnica je bila ustanovljena sredi leta 1944. Nahajala se je pri Jakobu Kodru, p. d. Kocjan, na Gorjušah, nazadnje pa pri Jakobu Korošču, p. d. Bajdru, na Koprivniku. Šivali so po trije do štirje krojači in to do osvoboditve.

Čevljarska delavnica

Čevljarska delavnica je bila ustanovljena junija 1944. Bivališče in delavnico so imeli na Robiču nad Koprivnikom v hišici Janka Dobravca, p. d. Spodnjega Zevtarja, z Jereke. Do osvoboditve so delali štirje čevljarji, ob prihodu brigad tudi več.

Mesarska delavnica

Mesarska delavnica je bila ustanovljena avgusta 1944. Svoje prostore so imeli v Mrzlem potoku nad Koprivnikom v gozdu Valentina Sodja, p. d. Spodnjega Korošiča, s Koprivnika. Klali so govejo živino in prašiče ter pripravljali

meso za transport in izdelovali klobase in salamo. Vse do osvoboditve so delali trije mesarji, en pomočnik in en gonjač živine.

Etapni kuhinji

Etapna kuhinja na Koprivniku je bila ustanovljena oktobra 1944. Bivalne in delovne prostore je imela na Pokrovcu nad Koprivnikom v hišici Jožeta Sodja, p. d. Zapolar, iz Bohinjske Češnjice. Prehrana je bila namenjena prehodnim posameznikom ali skupini borcev, kurirjem, obveščevalcem ter vojaškim in političnim funkcionarjem na poti z Jelovice na Pokljuko ali obratno. V kuhinji so delali kuharji, pomočniki in pomožno osebje (do pet).

Druga etapna kuhinja pa je bila v leseni baraki v gozdu nad Strminami na Jelovici. V kuhinji je delalo tudi do osem osebja.

Slovenska narodna pomoč (SNP)

Prvi odbor SNP je bil ustanovljen v začetku avgusta 1943. Za to dejavnost so bili zadolženi posamezni člani vaških odborov OF. Oktobra 1943 pa je bilo v večjih vaseh organiziranih 18 vaških odborov PSN. Organizirali so mrežo zbiranja denarja, hrane, obleke, obutve in drugih potrebščin za partizanske enote na Primorskem. Prav tako je bila njihova dolžnost pomagati družinam, ki so bile zaradi odhoda mož v partizane v gmotnih težavah. Po ustanovitvi vaških gospodarskih komisij in kasneje še delavskih desetih, ki so prevzele tudi naloge SNP, so vaški odbori SNP prenehali delovati.

Šolstvo

Po nalogu Okrožnega odbora OF Jesenice in s pomočjo referentov za šolstvo je Okrajni odbor OF Bled — Bohinj organiziral pouk. Organizirano poučevanje se je začelo na Koprivniku in Gorjušah septembra 1944, v Srednji vasi oktobra 1944, v Bohinjski Češnjici decembra 1944, na Jereki in Podjelah januarja 1945 in na Stari Fužini februarja 1945. Poučevalo se je v kroških po hišah. Spomladi 1945 pa je bil organiziran redni pouk v Srednji vasi v Bohinju in na Stari Fužini. Ocenjuje se, da je šolske krožke in pouk obiskovalo do 250 otrok. Poučevalo so domačinke, članice Skoja.

Odbor za zimsko pomoč

Okrajni odbor OF Bled — Bohinj je imenoval petčlanski odbor za zimsko pomoč. Naloge odbora so bile, da v zimskem času pospešeno zbira perilo, obleko, obutev za partizanske enote 9. korpusa na Primorskem, da sodeluje pri tekmovanju, ki ga je razpisal Okrožni komite

SKOJ Jesenice, za zimsko zbiralno akcijo in tekmovanju »Svoboda«, ki ga je razpisal Okrožni odbor OF Jesenice, ter da skrbi, da se zbrani material s transporti sproti pošilja na Primorsko.

Volilna komisija

Po sklepu Pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko so bile oktobra 1944 izvedene volitve v narodno-osvobodilne odbore (NOO). Za izvršitev te naloge je 9. 10. 1944 Okrajni odbor OF Bled — Bohinj imenoval petčlansko komisijo, ki se je posvetovala s sekretarji vaških odborov OF o navodilih za določitev kandidatov in izpeljavi volitev. Posamezni člani so spremljali delo volilnih komisij, ki so v oktobru 1944 po vaseh izpeljale volitve v NOO. Od tedaj so vaški NOO predstavljali izvršilno oblast na vasi.

Okrajna tehnika Orel

11. 7. 1943 je bila ustanovljena rajonska tehnika Orel (ali Orlovo gnezdo). Člani tehnike so živeli in delali v leseni baraki, ki so jo zgradili na Robah v Hribarici nad Spodnjimi Gorjušami v gozdu Feliksa Beznika, p. d. Novaka, z Gorjuš. Tehnika je bila izdana, Nemci so jo 14. 3. 1944 nepričakovano napadli in uničili. V boju sta padla Janez Strgar — Emil in Feliks Beznik — Škrjanc. Vodja tehnike Vinko Beznik — Orel pa je bil ujet.

Zgradili so drugo tehniko in jo poimenovali po padlih sotovariših Emil Škrjanc. Vodja tehnike je bil Edi Delpost — Mitja z Jesenic. Delovala je do osvoboditve.

Varnostno—obveščevalna služba — (VOS)

Varnostno-obveščevalna služba se je v Bohinju formirala avgusta 1943. V njenem sestavu je bilo 25 vosovcev, ki so bili razdeljeni v pet skupin tako, da so zajeli vse vasi v Bohinju. Izpostava varnostno-obveščevalne službe je pričela delati novembra 1943. V vasi, predvsem pa v tistih, v katerih so bile sovražnikove postojanke, so imeli različno število obveščevalcev, zaupnikov ali informatorjev. Zato so sproti onemogočali ali fizično odstranjevali domače izdajalce in nasprotnike gibanja OF.

VOS je bila samostojna enota. Pripadala je izpostavi VOS okrožja Jesenice. Delovala je do reorganizacije v prvih dneh maja 1944. Od tedaj dalje pa pri Oddelku za zaščito naroda okrožja Jesenice (OZNA) ali vojski državne varnosti (VDV).

Spominsko ploščo je vzdala Občinska konfe-

renca SZDL Radovljica. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice. Odkritje je bilo 4. 10. 1987.

KOPRIVNIK V BOHINJU

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IN LITE BRONOVINE

PADLIM DOMAČINOM ZA SVOBODO

Ob cesti nasproti cerkve Najdenja sv. Križa

PADLI ZA SVOBODO

1941 — 1945

BEZNIK LOVRENC	1907	1941
BEZNIK VIKTOR	1906	1941
BEZNIK ANTON	1924	1942
DIJAK JOŽE	1911	1944
DIJAK MARIJA	1924	1943
KOROŠEC FRANC	1919	1945
KOROŠEC KRISTIJAN	1924	1943
KOROŠEC JANEZ	1926	1943
RAVNIK ANTON	1918	1944
BENEDIK FRANC	1906	1941

SLAVA — JIM!

Iz vasi Koprivnik je deset domačinov darovalo svoje življenje za osvoboditev domovine.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Po načrtu krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Bistrica je spominsko ploščo izdelala Livarna Železarne Jesenice. Znamenje je delal kamnosek Franc Lagonder. Postavili in odkrili so ga 1969. leta.

KORITNO

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLEMU NARODNEMU HEROJU JAKOBU BERNARDU

Na steni rojstne hiše Jaka Bernarda, p. d. pri Trseglavu na Koritnem št. 31

V TEJ HIŠI JE BIL ROJEN

21. 7. 1909

NARODNI HEROJ

IN PRVOBOREC

BERNARD JAKOB

PADEL FEBRUARJA 1942

NA STIRPNIKU

NAD ŽELEZNIKI

V NEENAKEM BOJU

Z NACISTIČNIMI

ZAVOJEVALCI

Jaka Bernard je bil rojen 21. 7. 1909 na Koritnem v revni kmečki družini. Po končani gimnaziji je študiral na srednji tehnični šoli v Ljubljani in se vzdrževal s priložnostnim delom. Kot gradbeni tehnik se je vrnil na Bled in delal pri raznih gradbenih podjetjih. Kasneje je samostojno opravljal zidarsko obrt. Bil je poštenjak in narodno zaveden, zato je med ljudstvom užival ugled in spoštovanje. Obsojal je nečloveške postopke nemškega fašističnega režima. Med blejskimi malomeščani je bil ne-priljubljen.

Takoj po napadu fašističnega okupatorja na domovino aprila 1941, se je povezal z organizatorji osvobodilnega gibanja. Sodeloval je v pripravah za oborožen boj na Bledu in okoliških vaseh. Zbiral je orožje, municijo in drugo vojaško opremo, ki so jo kasneje potrebovali prvi ilegalci na Jelovici. Razpečeval je literaturo KP in OF ter drugi propagandni material. Ko je zaslutil, da ga namerava gestapo na Bledu aretirati, je v juniju 1941 odšel v ilegalo skupaj s svojim delavcem Jožetom Saksido. Zadržala sta se na Selški Jelovici.

S svojo skupino se je pridružil drugim in 29. 7. 1941 so ustanovili Jelovško četo. Postal je hraber borec. Glede na to, da je bil oficir jugoslovanske vojske je postal komandir Jelovške čete, po Dražgoški bitki pa je bil komandir Škofjeloške skupine. Svoje vojaško znanje je znal v akcijah in bojih z nemško vojsko spretno povezati s partizansko taktiko in strategijo. Skupaj z Jožetom Gregorčičem, Stanetom Žagarjem in drugimi osebnostmi političnega in vojaškega vodstva na Gorenjskem je razvijal propagandno delovanje, s katerim je dosegel velike uspehe. Zasluge ima tudi pri organiziranju decembrske vstaje v Poljanski dolini. Udeležil se je požiga Remčeve žage in skladišča lesa na Lancovem in za plembe krušne moke v Resmanovem mlinu v Zapužah. Sodeloval je v bojih na Partizanskem vrhu, na planinah po Jelovici, Rovtah, Dražgošah, Črnem vrhu, Poljanski in Selški dolini in drugod. Mnogo akcij in nalog v dolini je izvršil sam. Povsod se je izkazal za odličnega partizanskega poveljnika, hrabrega in požrtvovalnega borca in izrednega tovariša. Bil je tudi vojaški svetovalec v štabu Cankarjevega bataljona. Gestapo je razpisal visoko nagrado za tistega, ki bi pripomogel, da dobijo živega ali mrtvega. Padel je 8. 2. 1942 na Stirpniku nad Selcami v Selški dolini.

27. 11 1953. leta je bil proglašen za narodnega heroja.

Zaradi organiziranja prehrane in zveze z aktivisti OF iz Selca, načrtovanih akcij partizanov ter političnega dela v Selški dolini, sta šla Jaka Bernard in Tone Demšar, prvi partizan iz Škofje Loke, na Stirpnik v Selško dolino h gospodarju Oblaku. Bila je nedelja, 8. 2. 1942. leta. Ležal je visok sneg in pritiskal hud mraz. Domačini so se odpravljali k jutranji maši v Selca. Eden izmed njih je prijavil na žandarmerijski postaji v Selcah, da sta pri Oblakovih dva partizana. Iz žandarmerijske postaje so obvestili policijo v Kranju, ki je šla takoj v akcijo. Ko je močna patrôla prispela v vas, je šla mimo Oblakove hiše. Bernard in Demšar sta se umaknila nad hišo v breg. Ker policistov ni bilo nazaj in zaradi hudega mraza, sta se vrnila na gospodarsko poslopje. Med tem časom pa se je vrnila tudi policija od daljnega sosedu. Nekaj policistov je ostalo na cesti, nekaj pa jih je vstopilo v hišo. Bernard in Demšar sta nameravala pobegniti skozi odprtino odtrganih desk. Policisti so ju opazili. Demšar je bil smrtno zadet na cesti pred hišo, ranjenemu Bernardu pa je uspelo pobegniti. Bežal je po bližnji grapi navzdol. Ranjenemu je oviral pobeg še visok sneg. Preden je uspel priteči v okolico, ki bi mu nudila kritje in umik, so ga dohiteli policisti. Ko je spoznal, da je v brezizhodnem položaju, se je sam ustrelil.

Naslednji dan so policisti zažgali Oblakovo hišo in gospodarsko poslopje. Družino so odvedli s seboj, zaprli in preselili v Nemčijo. Na ukaz policistov so domačini morali trupla pokopati v grapi. Po osvoboditvi so njune posmrtno ostanke odkopali in prenesli na domači pokopališči.

Na steni Bernardove rojstne hiše, p.d. pri Trseglavu, je vzidana spominska plošča, delo kamnoseka Alojza Vurnika. Občinski odbor ZZB NOV Bled jo je odkril leta 1955.

KORITNO

SPOMINSKO ZNAMENJE - NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

NAPADU PREŠERNOVE BRIGADE NA NEMŠKE POSTOJANKE IN PADLIMA BORCEMA

Pri križišču cest na vasi

OB NAPADU
PREŠERNOVE BRIGADE
NA NEMŠKE PRISELJENCE
NA KORITNEM, STA V
TEJ BLIŽINI
26. MAJA 1944
JUNAŠKO PADLA
JOŽE VALANT
IZ RIBNEGA
ANTON PIHLER
IZ LITIJE

V sedmi sovražnikovi ofenzivi, ki je trajala od aprila do junija 1944 na operativnem ozemlju 9. korpusa na Primorskem in Gorenjskem, je štab 31. divizije načrtoval uničenje sovražnikovih postojank v blejskem kotu, na področju Gorij in v Bohinju. V Ribnem in na Koritnem je to nalogo prevzela Prešernova brigada, katere znana taktika je bila, da je udarjala na sovražnika iznenada in iz nepričakovane smeri. V noči 27. 5. 1944 sta šla v akcijo 1. in 2. bataljon z minometnim vodom in minerci iz divizije.

Prvi bataljon je uničil orožniško postojanko petnajstih mož v župnišću v Ribnem. Poslopje je z miniranjem porušil. Padli so štirje orožniki in Jože Lipovec, domačin iz Ribnega. En orožnik je bil pogrešan, devet se jih je rešilo, ker so bili na nočnem pohodu v okolici. Požgana je bila osnovna šola, ki so jo nameravali spremeniti v sovražnikovo postojanko.

2. bataljon je napadel tri utrjena posestva priseljenih nemških družin — Besarabcev na Koritnem. Dodeljena so jim bila posestva izseljenih družin prvoborcev NOB Bernarda, p. d. pri Trseglavu, Torkarja, p.d. pri Torkarju, in Zupana, p.d. pri Polinu. Novi gospodarji so hiše utrdili in zavarovali pred partizanskimi napadi. Nemške oblasti so moške oborožile z avtomatskim orožjem in bombami.

Borci so z načrtnim obstreljevanjem in nato miniranjem hiše porušili, Trseglavova hiša pa je pogorela. V tem boju sta padla namestnik komandanta 2. bataljona Jože Valant — Skala, domačin iz Ribnega, in vodnik Franc Pihler iz Litijskega.

Koliko je bilo žrtev med besarbarskimi družinami, niso mogli ugotoviti.

Zanesljivo pa je, da je v pogoreli Trseglavovi hiši umrl priseljeni Besarabec.

Takoj naslednji dan so preostali člani družin zapustili Koritno. Posestva so ostala prazna do osvoboditve.

Spominsko znamenje — naravna neobdelana skala z vklesanimi podatki — je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Postavila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Ribno in ga odkrila 22. 7. 1959.

KROPA

SPOMENIK BOJU SELŠKE ČETE Z NEMŠKIMI OROŽNIKI IN USTRELJENIM DESETIM TALCEM.

Na križišču cest Kamna Gorica — Lipnica — Kropa

V SPOMIN TALCEM

19. IV. 1943

DEMŠAR FRANC
FAJFAR MARJAN
JAKELJ KAREL
LANGERHOLC FRANC
MOČNIK JANEZ
MALI PETER
NASTRAN ALOJZ
NARTNIK ALOJZ
REBEK ANTON
PROSEN FRANC

Talce so pripeljali iz zaporov v graščini v Begunjah na Gorenjskem. Ustrelili so jih pri mostu čez rečico Lipnica. Domačini so jih morali znositi na križišče cest, kjer so jih pustili ležati do večera, nato pa so jih Nemci odpeljali v graščino in jih pokopali na vrtu v VII skupini skupnega groba.

Prve dni aprila 1943 je prišla na Jelovico Selška četa. Njen komandir je bil Oto Vrhunc — Blaž Ostrovihar. Nadzirali so Kropo in Lipniško dolino.

Za dne 13. 4. 1943 je bila v Kropi predvidena nemška kino-predstava. Aparaturo so vozili iz Radovljice. Ob takih prilikah so za zavarovanje skrbeli orožniki iz postojanke v Kamni Gorici. Usodnega dne je aparaturo vozil s konjsko vprego Jaka Božič iz Kroke. Tudi tokrat so pričakovali spremstvo orožnikov. Po natančnih informacijah, ki jih je dobil štab Selške čete od obveščevalcev, so se odločili za napad. Postavili so dve zasedi, eno Na jami z namenom, da zaplenijo in uničijo kino aparaturo, in drugo na robu brezoviškega polja nad mostom pri križišču cest. Ta zaseda je bila namenjena za boj proti orožnikom. Ob prihodu voza s spremstvom orožnikov sta zasedi hitro napadli. Padla sta orožnika Franz Stängl in Otto Rietzler, eden pa je bil ranjen. Borci so zaplenili orožje, uničili kino aparaturo in brez izgub odšli na izhodiščne položaje.

Spomenik je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Kropa.

Odkritje je bilo v 1955. letu.

KROPA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLIM DELAVCEM ŽEBLJARSKE IN ŽELEZOBRRTNE ZADRUGE

Na steni stavbe tovarne PLAMEN v Kropi št. 1 a

SPOMINU
40 PADLIM
V NOB
PLAMEN

V nekdanji tovarni žebeljarske in železoobrtne zadruge v Kropi je bilo pred vojno močno napredno delavsko gibanje. Ob prihodu okupatorja leta 1941 so nadaljevali z revolucionarnim delom v OF in NOV. Delavci so svojo pripadnost revoluciji izkazali s številnimi odhodi v partizane. Mnoge je gestapo aretiral. Po končani vojni se na svoje domove ni vrnilo 40 delavcev. Padli so v NOV, umrli v koncentracijskih taboriščih ali bili ustreljeni kot talci. Osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo tovarne umetno-kovaške obrti UKO Kropa, je kolektiv tovarne Plamen odkril v 1964. letu.

KROPA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE PADLIM BORCEM KOVAČEM

Na steni stavbe umetne kovaške obrti UKO Kropa 7 a

PADLIM KOVAČEM V NOB

JUSTIN ALOJZ
GAŠPERSIČ MILAN
BERTONCELJ MIHA
ZUPAN DRAGO
ČAVS TONE
LES JANKO
STAROVERSKI TINE
ZUPAN PETER

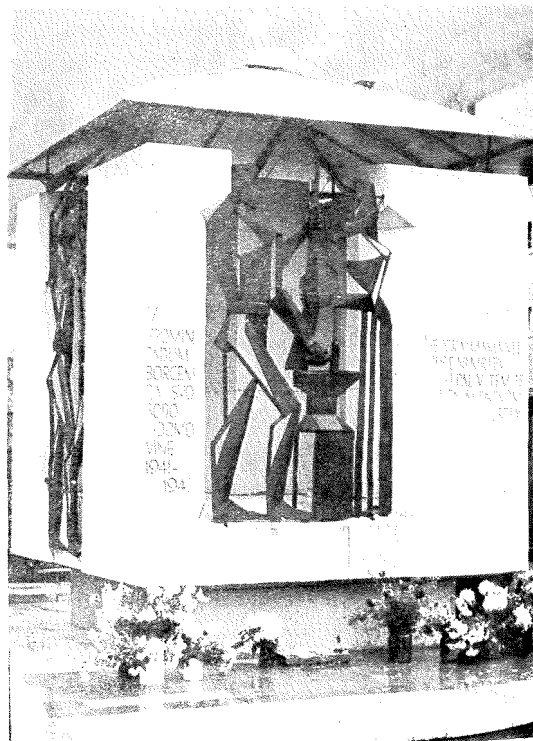
SLAVA !

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo Tovarne umetno-kovaške obrti UKO Kropa, je vzidal in v 1964. letu odkril kolektiv UKO.

KROPA

OSREDNJI SPOMENIK PARTIZANSKI KROPI

Sredi trga pred mostom čez potok Kroparice

V
SPOMIN
PADLIM
BORCEM
ZA SVO
BODO
DOMO
VINE
1941
1945

NE JOKAJ MAMA VEČ
NIHČE NI MRTEV
KI PAL V TEMI JE
SONČNIM DNEVOM
ŽRTEV

ZB KROPA 1966

Trg Kropa je bil med NOV močna postojanka narodnoosvobodilnega gibanja. V letu 1942 je postala Kropa zbirališče za odhod v partizane. Veliko domačinov je bilo zaradi podpore partizanom in aktivno organiziranega dela v gibanju OF že leta 1941 in kasneje aretiranih in zaprtih v zaporih graščine v Begunjah na Gorenjskem, mnogo od njih je bilo poslanih v koncentracijska taborišča v Nemčijo ali pa so bili ustreljeni kot talci.

V noči od 28. na 29. 8. 1942 so borci Selške in Loške čete Gorenjskega odreda in 1. grupe odredov uničili tovarno žebljarske in železo-obrtne zadruge v Kropi, občinski in poštni urad, otroški vrtec ter izpraznili trgovine. Vsi stroji so bili za proizvodnjo onesposobljeni. Veliko delavcev je bilo razporejenih na delo izven Kroke. Obnova strojnega parka je bila počasna. Proizvodnja je delovala z omejeno zmogljivostjo do osvoboditve. Prenehala je delovati združna kovinarska šola. Mnogo domačinov je odšlo v partizane. V letu 1943 je bila številčno že močna organizacija OF, z ustanovljenim trškim odborom OF, celico KPS, odborom SPŽZ, SKOJ in ZSM. V tovarni žebljarske in železo-obrtne zadruge pa so organizirali Delavsko enotnost. Dobro je bila razpredena obveščevalna služba.

Glede na to in razgibanost terena sta bila Kropa in njeno širše področje s Kroparsko goro ugodna za bivanje in premikanje partizanskih delavnic, skladišče hrane in drugega materiala in opreme. Tu so bili sedeže rajonskih, kasneje okrajnih forumov KPS, OF, SKOJ, ZSM, SPŽZ, DE, GK, kurirjev, VOS, OZNE, komande mesta Kranj in drugih spremljajočih dejavnosti. Iz Kroke so vodile na Primorsko poti za oskrbovanje 9. korpusa, bolnice in pokrajinske forume.

V jeseni 1943 so organizirali eno izmed prvih partizanskih šol na Gorenjskem. V stari šolski stavbi so imeli otroci pouk v slovenščini. Po-

učevali sta učiteljici Heda Šolar in Kati Kušar. Šolski prostor so uporabljali tudi za sestanke OF in štabov partizanskih enot.

V Kropi ni bilo nemških postojank in uradov, bila je svobodna od 1943 leta, povsem pa od 1944 leta dalje. Nemška vojska, policija, žandarmerija in kasneje belogardisti oz. domobranci so lahko prodrli v Kropo le z močnejšimi patrolami ali ob ofenzivah.

Trg Kropa je imela 1940. leta okrog 600 prebivalcev, od tega 135 udeležencev v NOV..

Padlih borcev, ustreljenih talcev in umrlih v koncentracijskih taboriščih ter pogrešanih je bilo 60.

Osrednji spomenik je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Kropa 7. 8. 1966.

Načrt zanj je izdelal arhitekt Albert Sušnik, načrt za skulpturo pa kiparja Marija in Stane Keržič. Delalo ga je kamnoseštvo Kopriva in UKO Kropa.

KROPA

SPOMINSKO ZNAMENJE Z RELIEFNO PLOŠČO IZ BRONASTE PLOČEVINE

PADLEMU KURIRJU VDV

Na travniku nad farno cerkvijo

ARH JANEZ
KURIR VDV
ROJ. 3. III. 1924
PADEL 4. 11. 1944
SLAVA MU!
ZB KROPA

Janez Arh je bil rojen v Bohinjski Češnjici št. 54. Njegov oče je bil lovski čuvaj. Osnovno šolo je obiskoval v Srednji vasi v Bohinju. Da bi izboljšal gmotni položaj družine, se je po končani osnovni šoli takoj zaposlil. Delal je priložnostna dela pri raznih firmah v Bohinju. Vzgojen je bil v naprednem duhu, saj je bil njegov oče predvojni revolucionar — sodelavec Ažmana in Godca. Po prihodu okupatorja je postal simpatizer gibanja OF in oboroženega odpora proti nacistom. V letu 1942 ga je urad za delo pri okraju Radovljica (kreisamt) poslal na delo v Celovec na Koroško. 1944. leta je pobegnil domov in 28. 6. 1944 odšel v parti-

zane. Dodeljen je bil 4. četi VDV, ki se je zadrževala v Podjeljah v Bohinju. Postal je kurir čete in vzdrževal zveze z drugimi edinicami VDV. 4. 11. 1944 je na službeni poti v Kropo pri sestopu s Kroparske gore nad cerkvijo naletel na domobransko zasedo. Pri umiku čez pregledni teren so ga, preden je dosegel gozd, pokosili streli domobranskih pušk.

Spominsko znamenje z reliefno bronasto ploščo, delo UKO Kropa, mu je odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Kropa 1987. leta.

KROPA - KROPARSKA GORA

SPOMINSKO ZNAMENJE S KOVAŠKIM NAKOVALOM PADLEMU ADMINISTRATORJU SODIŠČA 9. KORPUSA

V gozdu na Barigli v Kroparski gori

GAŠPERŠIČ MILAN
UMETNI KOVAČ
rojen 1. 7. 1923
V KROPI
PADEL NA TEM
MESTU 20. 3. 1945

Milan Gašperšič je bil rojen 1. 7. 1923 v Kropi. Oče je bil občinski tajnik v Kropi. Z nizko plačo je težko preživel družino. Po dokončani osnovni šoli se je šel Milan učiti umetnikovaške obrti v tovarno žebljarske železnoobrtne zadruga v Kropi. Z uspehom je končal industrijsko kovinarsko šolo in izpit pomočnika. Ostal je v tovarni, kjer je delovno okolje pripomoglo, da je postal pristaš naprednega delavskega gibanja.

Po prihodu okupatorja v naše kraje aprila 1941 je postal simpatizer nastajajočega gibanja OF. Priključil se je napredni kroparski mladini. Vestno je izvrševal naloge trške organizacije SKOJ in ZSM. V partizane je odšel 26. 6. 1943, in sicer v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda na Jelovici. V letu 1944 je bil dodeljen 9. korpusu na Primorsko. Glede na njegove sposobnosti in politično prepričanje mu je bilo zaupano delo v sodnem odseku.

20. 3. 1945 je na službeni poti v Kropo na Barigli nad Kropo srečal partizanko Francko Staroverski. Pri spustu v dolino sta naletela na nemško — domobransko zasedo. Milan je padel, Francka pa je ranjena ušla.

Spominsko znamenje je načrtovala, izdelala in postavila Tovarna umetne kovaške obrti v Kropi s sodelovanjem Krajevne organizacije ZB NOV Kropa.

KROPA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

PADLEMU KURIRJU VOSA

Na Ciganskem ob cesti Kropa — Jamnik

NA TEM MESTU JE PADEL
29. 12. 1943 PARTIZAN
POGAČNIK DUŠAN — ČRT
ROJEN 29. 7. 1923

Dušan Pogačnik je bil rojen 31. 7. 1923 na Srednji Dobravi v številni kmečki družini. Po

končani osnovni šoli je nadaljeval študij, saj je želel postati učitelj. Pripadal je napredni mladini pod vodstvom Staneta Žagarja ml. Po okupaciji domovine se je vključil v gibanje OF in delal kot skojevec. Da se je izognil vpoklicu v nemško vojsko februarja 1943, si je s pomočjo dr. Gantarja dal operirati slepič v bolnici na Golniku. Pred drugim vpoklicem pa je 29. 5. 1943 odšel v partizane. Bil je v Jelovškem (1.) bataljonu Gorenjskega odreda. Iz zdravstvenih razlogov so ga poslali na teren rajonskemu odboru OF Jelovica III. Dodeljen je bil k VOS-u za kurirja. Na poti med Kropo in Jamnikom ga je 29. 12. 1943 presenetila nemška zaseda. Med umikom je bil smrtno zadet.

Spominsko znamenje s ploščo iz marmorja, delo kamnoseštva Marmor Hotavlje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Srednja Dobrava 1969. leta.

KROPA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČAMA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G — 12 IN SPOPADU KURIRJEV Z BELOGARDISTI

Pri Slovenski peči ob cesti Kropa — Jamnik

NA TEM PODROČJU JE
V ČASU NOB DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA
POSTAJA G — 12

KURIRJI IN
ZZB NOV
1980

SPOMIN 2. 8. 1944
PADLIM PARTIZANOM
JOŽE MEGUŠAR KROPA
RUDOLF PRETNAR SP. GORJE
ANDREJ VODNOV SP. GORJE

Kurirska postaja je bila ustanovljena v avgustu 1943. Spadala je k 2. gorenjski relejni liniji. Po ustanovitvi Prešernove brigade 12. 7. 1943 pri Špehu v Davči je Tonček Dežman zadalžil borca Janka Berceta — Simona, da na terenu Kroke ustanovi kurirsko postajo in organizira njeno delovanje. Dodeljena sta mu bila borca

Evgen Luznar — Vinetu iz Dražgoš in Alojz Zupanc — Črtomir iz Selc. Postajo in zasilno bivališče so si zgradili pod Šimnačevo skalo nad Kropo. Ko je postala zaradi povečanja kurirjev pretesna, so v Melu zgradili mnogo večjo. 1. 8. 1944 je bila v boju z belogardisti odkrita. Zaradi tega so jo kurirji zapustili in zgradili novo na Jamniku pod Kolombrdom, kjer so ostali do osvoboditve.

Vzdrževali so zvezo s kurirji kurirskih postaj G — 14 v Dragi nad Begunjami na Gorenjskem, G — 16 pri Sv. Neži pod Dobrčo, G — 33 na Taležu na Jelovici, G — 26 na Mohorju in G — 1 v Podlonku, malo kasneje pa še z G — 20 v Dražgošah. Zveze so imeli podnevi, čez Savo pa zaradi večje varnosti ponoči. Savo so bredli pod Globokim, kadar je bila deroča s pomočjo napeljane žice. Kasneje so uporabljali tudi čoln. Prvi čoln je v deroči reki kmalu potonil, kurir se je uspel rešiti.

Z drugim čolnom, še ne strokovno izdelanim, pa je 9. 10. 1944 utonil kurir Jože Kristan —

Miloš iz Ljubnega. Tretji, mnogo boljši čoln je vzdržal do konca vojne.

Za prenos posebne in nujne pošte so imeli zanesljivega poštarja Petra Knifica iz Podnarta. Priskočil je tudi na pomoč, kadar ni bilo moč priti čez Savo. Partizansko pošto je prenašal kar med redno pošto. Kljub tej pomoči pa je bila čez Savo najtežja pot za kurirje G — 12. Na to kurirsko postajo so se vezale vse politične organizacije okraja Kranj, delavnice Gorenjskega vojnega področja, Komande mesta Kranj in druge zaledne enote, ki so imele svoj sedež v okolici Kroke. Zaradi tega je sodelovalo tudi do 18 kurirjev. Prvi komandant je bil njen ustanovitelj Janko Berce — Simon. Ko je bil imenovan za v. d. komandirja 2. Gorenjske relejne linije, ga je zamenjal Anton Gosar — Marko.

Kurirji so se po partizanskem programu dela tudi vojaško in politično usposabljali. Hodili so v akcije tako, da so na izpostavljenih mestih postavljali zasede. Sprva so izvajali prehranjevalne akcije, kasneje pa je prehrano dobavljala gospodarska komisija. Pomagali so aktivistom OF pri njihovem političnem delu.

Sodelovanje z domačini je bilo stalno. Skojevci in mladina, od jeseni 1944 pa tudi pionirji, so bili njihovi sodelavci. Sproti so jih obveščali o nevarnosti in razmerah v Kropi in okolici.

Za Jožeta Magušarja ni življenjepisa, osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Rudolf Pretnar se je rodil 17. 4. 1907 v Spodnjih Gorjah v delavski družini. Po osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Zgornjih Gorjah, se je izučil krojaške obrti. Pri raznih krojaških mojstvih je delal kot pomočnik. Zaradi pomanjkanja dela in s tem zaslužka se je zaposlil v Železarni KID na Jesenicah. Bil je solidaren z borci za delavske pravice in član delavsko kulturno prosvetnih društev Svoboda in Enakost.

Po prihodu okupatorja je postal simpatizer in podpornik gibanja OF. V partizane je odšel 6. 2. 1944 v minerski vod Triglav na Pokljuki. Kot starejši borec je bil dodeljen transportni četi Gorenjskega odreda v Kropi. Skupaj s soborci je prenašal iz zbirnih skladišč v Kroparski gori živež in druge osebne potrebščine enotam in bolnicam na Cerkljansko. Padel je pri opravljanju svoje dolžnosti.

Vodnov Andrej je bil rojen 18. 11. 1904 v Podhomu v delavski družini. Osnovno šolo je obi-

skeval v Zgornjih Gorjah, nato pa je služil pri raznih gospodarjih.

Kasneje je dobil službo v Železarni KID na Jesenicah. Pripadal je naprednemu delavskemu gibanju. Aktivno je delal v delavsko kulturno prosvetnem društvu Svoboda in kasneje v Enakosti. Okupacija ga ni presenetila, ostal je zvest svoji pripadnosti. Zato je bil med prvimi, ki so se vključili med organizatorje priprav na oborožen odpor. Nastajajoče gibanje OF je finančno podpiral doma in v tovarni. V svojem okolju je širil ideje KPS. Kljub previdnosti pa se je kompromitiral. V partizane je odšel 6. 2. 1944. Dodelili so ga transportni četi Gorenjskega odreda, ki se je zadrževala na kroparskem terenu.

Zadnje dni julija 1944 je od kurirjev Kurirske postaje G — 12 v Kroparski gori pobegnil Jože Šmid, pd. Erzarjev, iz Podlonka. Javil se je Nemcem v Kranju in izdal kurirske položaje in bivališče. Pridružil se je belogardistom in sodeloval v akciji. V pripravljeno akcijo proti partizanom 2. 8. 1944 so Nemci iz postojanke v Kranju vključili tudi belogardiste. Cilj akcije je bila pregled jamniško — kroparskega terena z vpadom v Kropo. Pri prodiranju v smeri Kroke so naleteli na bivališče kurirjev nad žago. Na srečo so se kurirji umaknili in odnesli s seboj vso opremo in inventar. Pri nadaljevanju pohoda in temeljitim pregledom terena so nad Vrenkovo šupo pri žagi naleteli na umikajočega se kurirja Jožeta Magušarja iz Kroke in ga ustrelili. Pri Šolarjevem travniku pod Špikom in pri Polanki pa sta padla Vodnov Andrej in Rudolf Pretnar iz Spodnjih Gorij, oba borca transportne čete Gorenjskega odreda. Med boji je bil ranjen borec Ivan Jenko, ki je pobegnil ob potoku Kroparice v Kropo. Skupina zasledovalcev je prišla po krvni sledi do Streharjeve hiše na Kasteli, kjer se je sled izgubila. Ker niso našli ubežnika, so zažgali hišo. Kurirji postaje G — 12 so z dobro organiziranim protinapadom belogardiste in Nemce izgnali iz Kroke.

Spominsko znamenje je posvečeno delovanju kurirske postaje in padlim borcem.

Delala sta ga podjetje Marmor Hotavlje in UKO Kropa. Odkrila sta ga komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB NOV Radoveljica in KO ZB NOV Kropa 7. 11. 1982.

KROPA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

GROB PADLEGA BORCA SELŠKE ČETE

Pod špikom v Kroparski gori

23. 2. 1922

BLAŽ AŽMAN

KOT ŽRTEV SI

PADEL V BORBI

ZA NAS

11. 8. 1942

Blaž Ažman se je rodil 23. 2. 1922 v Kropi. Oče je bil tesarski mojster, invalid iz prve svetovne vojne. Po končani osnovni šoli se je Blaž šel učiti za strojnega ključavničarja v tovarno Žebljarske in železoobrtne zadruga v Kropi. Uspešno je dokončal industrijsko kovinarsko šolo in opravil izpit za pomočnika.

Že 1941. leta se je pridružil odporu proti okupatorju. Imel je zveze s prvimi partizani na Vodiški planini na Jelovici. Po skromnih močeh jih je podpiral. Propagandni material je razpečeval med zanesljivimi delavci.

Z bratom Jožetom sta odšla 10. 8. 1942 v partizane. Pridružila sta se borcem Selške čete Gorenjskega odreda na Vodiški planini na Jelovici prav v času nemške hajke proti partizanom. Pri preboju čete 11. 8. 1942 je Blaž padel v bližini Mošenjske planine. Brat Jože ga je od tam prinesel pod špik v Kroparski gori in ga pokopal. Grob vzdržujejo svojci.

Spominsko ploščo iz lite bronovine so izdelali v Livarni Železarne Jesenice. V živo skalo nad grobom jo je vzdala Krajevna organizacija ZB NOV Kropa.

KROPA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

V gozdu za Varlovino nad Kropo

PADLA ZA SVOBODO

JELOVČAN ANTON

OSTERMAN CIRIL

20. 3. 1945

Osterman Ciril je bil rojen 25. 2. 1914 v kajžarski družini na Otočah. Oče mu je padel v prvi svetovni vojni. Mati se je ponovno poročila. Pri njej je ostal toliko časa, da je dokončal osnovno šolo na Srednji Dobravi. V Ljubljani se je izučil za ključavničarja. Že kot vajenec in pomočnik je občutil jarem izkoriščanja. Žagarjeva šola je pripomogla, da je bil v prvih vrstah delavskega gibanja. Ko se je leta 1939 pričel nemški napad na Poljsko in nacistično-fašistična propaganda pri nas, jo je razkrinkaval. Vse to ga je privedlo do tega, da je tudi po zasedbi domovine našel pravo mesto. Organizirano je delal v OF na terenu in v tovarni. Prvič je bil aretiran že januarja 1942 in mesec dni zaprt v Kranju. Ponovno je bil aretiran v letu 1943, ko so ga odpeljali v Ljubljano, po štirinajstih dneh pa poslali v zapore v Begunje.

Po osmih dneh je bil izpuščen domov. Z delom v OF na vasi je nadaljeval. Pred tretjo aretacijo mu je uspelo 25. 3. 1944 pobegniti v partizane. Dodeljen je bil gospodarski komisiji rajona OF Jelovica s sedežem v Kroparski gori. Opravljal je več različnih dolžnosti. Pred smrtjo je delal v transportni karavli gospodarske komisije Okrožnega odbora OF Kranj.

Anton Jelovčan je mladost preživel pri starših v Martinj vrhu. Po končani osnovni šoli je opravljal razna priložnostna dela. S svojo skupino delavcev je prevzemal sečnjo in spravilo lesa kmečkih posestnikov.

V letu 1934 se je s šestčlansko družino preselil iz Selških Lajš v Kropo, kjer je kupil hišo. Zaposlil se je v tovarni Žebljarske in železoobrtne zadruga kot strojni delavec.

Med okupacijo je sodeloval v gibanju OF in ga finančno in materialno podpiral. V partizane je odšel 25. 9. 1944. Dodeljen je bil okrožni gospodarsko-finančni komisiji Kranj. Nazadnje je vodil mesnico Gorenjskega vojnega področja. Začetek spomladanske nemške ofenzive na Gorenjskem in Cerkljanskem je spodbudil tudi domobrance s postojank v Kranju, Kovorju, Brezjah in Kamni Gorici. Pogosto so vpadali v Kropo in širšo okolico. 20. 3. 1945 so po Kropi delali preiskave, v nekaterih hišah pa tudi plenili. V hajki v okolici Krope in Kroparske gore so za Varlovino zalotili Jelovčana in Ostermana, ki sta na begu padla.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo Livarne Železarne Jesenice, je vzdala v živo skalo in 1969. leta odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Kropa.

KROPA - JELOVICA

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

O USTANOVITVI CANKARJEVEGA BATALJONA

Na Pogrošarjevi plani nad Vodiško planino

TU JE BIL 5. VIII. 1941
USTANOVLJEN
CANKARJEV BATALJON

Na Pogrošarjevi plani nad Vodiško planino je bil 5. 8. 1941 ustanovljen Cankarjev bataljon. V bataljon sta bili vključeni Jelovška in Jeseniška ali Cankarjeva četa.

Pri ustanovitvi je bil navzoč Stane Žagar, član glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet. Za komandanta bataljona je bil postavljen Jože Gregorič — Gorenjc, jeseniški železar in

španski borec, za komisarja pa Ivan Bertoncelj — Jereb Johan iz Srednje Dobreve. Dan ustanovitve Cankarjevega bataljona praznuje občina Radovljica kot občinski praznik.

Spominsko znamenje je delalo Kamnoseštvo Kopriva. Postavil in odkril ga je Okrajni odbor ZZB NOV Kranj v 1957. letu.

KROPA

MOZAIK IN SPOMINSKA PLOŠČA PARTIZANOM IN LJUDSTVU V UPORU

Na Vodiški planini na Partizanskem domu

Mozaik je posvečen partizanskemu boju in v tem boju sodelujočemu ljudstvu v gozdovih Jelovice.

Vodiška planina je na Jelovski planoti, ki se dviga nad Kropo in Kamno Gorico na obrobju prostranih gozdov Jelovice. Leži na nadmorski višini 1108 m.

Med vojno so bili gozdovi Jelovice zavetišče partizanov, nastajajočih ilegalnih skupin, Jelovške čete, Cankarjevega bataljona in brigad XXXI. divizije. Zaradi tega so bili tukaj pogosti boji s sovražnikom. Širom jelovških planin in gozdov so bili grobovi padlih borcev, po vojni prekopanih na domača pokopališča. O večjih bojih pričajo spominska znamenja od Jamnika pri Sv. Soboti, Vodiške, Mošenjske, Lip-

niške, Selške in Oblakove planine, Martinčka, Rovtarice, Taleža do Nemškega Rovta.

Na Vodiško planino vodi dobro vzdrževana gozdna cesta od Spodnje Lipnice čez Zgoško Ravan. Do spodnje Lipnice pripelje regionalna cesta iz podnartovske ali radovljiške smeri. Pešpoti je več. Najbližja, zato pa strma, vodi iz Kroke.

Partizanski dom na Vodicaх je odprt vsako leto v poletnih mesecih.

Mozaik je umetniško delo akad. slikarja Ive Šubica. Odkrili so ga 22. 7. 1966.

KUPLJENIK

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

OBVEŠČEVALNI TOČKI IN JAVKI ZA BOLNICO

Na steni hiše Ivanke Strgar, poročene Toman pri Primašči, na Kupljeniku št. 12

V TEJ HIŠI JE BILA 1941 LETA
PARTIZANSKA OBVEŠČEVALNA TOČKA
OD POLETJA 1944 DO OSVOBODITVE
PA TUDI JAVKA ZA BOLNIŠNICO
»Š. STOL odd. 2« NA JELOVICI

aprila 1979 Krajevna organizacija
ZB NOV Bohinjska Bela

Pri Strgarju, p. d. Primašči, na Kupljeniku št. 12. je bila partizanska javka od junija 1941 dalje. Mihael Strgar je bil gospodar srednje kmetije. Z ženo Frančiško, rojeno Šarl, sta imela šest otrok: Mirka, Janeza, Antona, Francko, Minko, Ivanko in Jožeta. Vsi so delali doma na kmetiji.

Po zasedbi naše domovine aprila 1941 so ostali zavedni Slovenci. Mihael Strgar je navezal stike z organizatorji oboroženega odpora proti okupatorju preko ilegalne skupine Jaka Bernarda junija 1941 na Primaščovi planini na Jelovici, kjer je pasel živino. Dogovorili so se za sodelovanje in pomoč v prehrani. Postavili so javke za srečanja na planini in pri orehu za hribom Homom, streljaj od domače hiše. Od poletja 1942. leta dalje pa je bila javka kar na domu Strgarjevih. Za varnost so skrbeli oče Mihael in otroci, mati pa za prehrano in zatočišče. Hiša z gospodarskim poslopjem stoji precej oddaljena od drugih hiš, na razgibanem terenu v bližini gozda in strmin Tolstega vrha. Zato je bil dostop manj viden in varnejši. V okolici nahajajoče se partizane, skupine ali enote, terence in obveščevalce so družinski člani obveščali o vsem dogajanju v dolini in sumljivih ljudeh v okolici.

Čez to javko se je prenašala partizanska pošta do ustanovitve relejne kurirske postaje G — 33 na Taležu. Ko je dr. Edvard Pohar v septembru 1944 na Jelovici ustanovil ambulanto — bolnico »Š. STOL odd. 2«, so bili Strgarjevi dodatno obremenjeni. Vsa pošta za bolnico v obe smeri in prinos zdravil in sanitarnega materiala iz lekarne Zamida na Bledu ali celo lekarne Crnko iz Radovljice je šla skozi Strgarjevih. Za potrebe osebja in pacientov pa je gospodinja Frančiška pekla kruh in dajala mleko. Javka je neodkrito delovala do osvoboditve, ko se je preselila na Bled.

Spominsko ploščo iz lite bronovine sta izdelala metalurška šola in Livarna Železarne Jesenice po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Bela. Odkrili so jo 20. 4. 1979.

KUPLJENIK

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PADLEMU BORCU ŠKOFJELOŠKEGA ODREDA

Pod vasjo na robu polja

HEBERLE
LEOPOLD
7. 11. 1923
padel 30. 9. 1944

Leopold Heberle se je rodil na Bledu. Oče je bil delavec in je težko preživel sedemčlansko družino. Osnovno šolo je dokončal na Bledu, nato pa se je izučil za elektroinstalaterja v deželnih elektrarnah v Žirovnici, kjer je bil še nadalje zaposlen. Med okupacijo se je priključil mladini, ki je sodelovala v gibanju OF. Januarja 1943 je bil mobiliziran v nemško vojsko. Zadnje dni novembra 1943 je prišel na dopust, vendar samo do Celovca. S pomočjo domačih je pobegnil domov. V partizane je odšel 6. 12. 1943, v Jelovško (4) četo.

Bil je tudi v Bazoviški brigadi in z njo v borbah na Primorskem in v Slovenski Benečiji. Zaradi hrabrosti in političnega delovanja med soborci je bil sprejet v KPS. Nazadnje je bil dodeljen Škofjeloškemu odredu, kjer je bil obveščevalec.

Na Kupljeniku je na poti na zvezo z aktivisti OF iz Bohinjske Bele zaradi izdajstva padel, ko ga je presenetila domobranska zaseda.

Spominsko znamenje mu je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Bled 1956. leta.

KUPLJENIK

SPOMINSKO ZNAMENJE Z RELIEFNO PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU BORCU GORENJSKEGA ODREDA

**Ob poti nad gasilskim domom na Kupljeniku
št. 10**

V SPOMIN PADLEMU BORCU
TONEJC JANKOTU
IZ BOHINJSKE BELE
ROJEN 1920
PADEL 4. 4. 1943

Janko Tonejc je bil rojen 25. 2. 1920 na Bohinjski Beli v enajstčlanski srednji kmečki družini. Osnovno šolo je obiskoval na Bohinjski Beli, nato pa se je izučil pri zidarskem mojstru Plemlju na Bledu za zidarskega pomočnika. Izkazal se je kot sposoben zidar, ki se za politiko ni zanimal. Po prihodu okupatorja pa se je pridružil mladini, ki je sodelovala v gibanju OF. Zaradi kompromitiranja je 28. 3. 1943 od-

šel v partizane. Bil je v Grigorčičevem (1.) bataljonu Gorenjskega odreda.

Padel je v sovražni ofenzivi na Jelovici 4. 4. 1943 v predelu Ricman na Lenčkovem prehodu nad Babjim zobom.

Spominska plošča iz lite bronovine je načrtovana in izdelana v metalurški industrijski šoli in Livarni Železarne Jesenice. Znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bela.

LANCOVO

SPOMINSKO ZNAMENJE IZ KRAŠKEGA KAMNA Z VKLESANIMI PODATKI

PARTIJSKEMU POSVETOVANJU ZA GORENJSKO

V senožetih pri Amerikancu nad vasjo Brdo

V TEJ BLIŽINI JE BILA
7. JULIJA 1940 LETA
OB UDELEŽBI
BORISA KIDRIČA
KONFERENCA KPS
ZA OKROŽJE JESENICE

Partijsko posvetovanje za Gorenjsko je bilo 7. 7. 1940 v Senožetih pri Amerikancu nad vasjo Brda.

Posvetovanje je ob navzočnosti Borisa Kidriča, člana CK KPS, vodil Stane Žagar.

Prisotni delegati so bili iz Bohinja, Črnavca, Dobrave pri Kropi, Jesenic, Javornika, Kranja, Kroke, Lesc, Šenčurja in Tržiča, ter prof. Leon Novak. Obravnavali so organizacijo Rdeče pomoči, sprejemanje resolucij proti internaciji v Bileči, bojkotiranje festivala, ki ga je organizirala uprava Železarne KID na Jesenicah in zbiranje podpisov za ustanovitev Društva prijateljev Sovjetske zveze.

Spominsko znamenje je postavil in ga 29. 5. 1977 odkril Občinski komite ZKS Radovljica.

LANCOVO

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM GORENJSKEGA ODREDA

v Senožetih pri Amerikancu nad vasjo Brda

V SPOMIN

PADLIM V BORBI ZA SVOBODO

TOV. PESJAK ANTONU

ROJEN 30. 5. 1925 PADEL 7. 6. 1943

TOV. DEŽMAN FRANCU

ROJEN 11. 11. 1922 PADEL 5. 2. 1943

TOV. KRAGULJ DRAGOTU

ROJEN 21. 4. 1919 PADEL 30. 3. 1945

SLAVA JIM!

Anton Pesjak je bil rojen 30. 5. 1925 v Voščah. Osnovno šolo je dokočal v Radovljici. Pomagal je doma na mali kmetiji. V številni družini je bilo življenje težko, vendar je oče Anton vse spravil do kruha. Družina je bila napredna, narodnozavedna. Po okupaciji so Pesjakovi ostali zvesti svoji pripadnosti. Takoj so se opredelili za oboroženi boj proti okupatorju. Tone je imel zveze s partizani konec 1942 leta. Razširjal je propagandni material in partizane obveščal o novicah v dolini. Februarja 1943 je bil mobiliziran v nemško vojsko. Že na Jesenicah je iz transporta pobegnil. V partizane je odšel 18. 2. 1943 in bil dodeljen Gregorčičevemu (1.) bataljonu. Borcem je bil znan že po delu na terenu. V kratkem času je bil sprejet v SKOJ. Zaupana mu je bila dolžnost intendanta bataljona. Bataljon je dobil obvestilo da gresta 7. 6. 1943 vsa nemška policija in vojaštvo, razen straže, iz postojank v Radovljici v ofenzivo proti partizanom v škofjeloške hribe. Zato je bataljon načrtoval, da bi izvršil akcijo na postojanke in zaplenil orožje in municijo. Zopet pa je prišlo do izdaje. Skupina okrog 20 orožnikov in policije je odšla v zasedo v Senožeti pod Brda.

Bataljon je pri odhodu v akcijo naletel na zasedo. Napadeni so bili v trenutku, ko so šli čez jaso. Tone je obležal v ognju prvih rafalov iz avtomatskega orožja.

Franč Dežman je bil rojen 11. 11. 1922 v Bodeščah v delavski družini. Osnovno šolo je obiskoval v Ribnem. Zaradi pomanjkanja sred-

stev za preživljanje družine je šel po zaključku takoj delat. Zaposlitev je dobil v Železarni na Jesenicah, kjer je delal do odhoda v partizane.

Bil je na strani OF in ga s skromnimi sredstvi podpiral. V partizane je odšel 4. 2. 1943. Dodeljen je bil Gregorčičevemu (1.) bataljonu. Že naslednji dan po prihodu, 5. 2. 1943, je padel v Senožetih za Voščami, zadet iz zasede orožnikov in policistov iz postojank v Radovljici. Djuro Kragulj je bil rojen v Banja Luki. Kasneje je živel in delal v Kranju. Na Jelovico je prišel iz Prešernove brigade zadnje dni marca 1945. Zadrževal se je na lancovškem terenu, kjer so ga videli s skupino borcev. Po kakšni nalogi so prišli na teren, ni znano. Padel je, smrtno zadet iz zasede domobrancev iz postojanke v Kamni Gorici, pod Nošami.

Znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Lancovo. Ploščo zanj je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo 1959 leta.

LANCOVO

SPOMENIK

SABOTAŽNI AKCIJI JELOVŠKE ČETE CANKARJEVEGA BATALJONA NA REMČEVO ŽAGO IN USTRELJENIM TALCEM

**Nasproti nekdanje Remčeve žage, ob cesti
Lancovo — Bodešče**

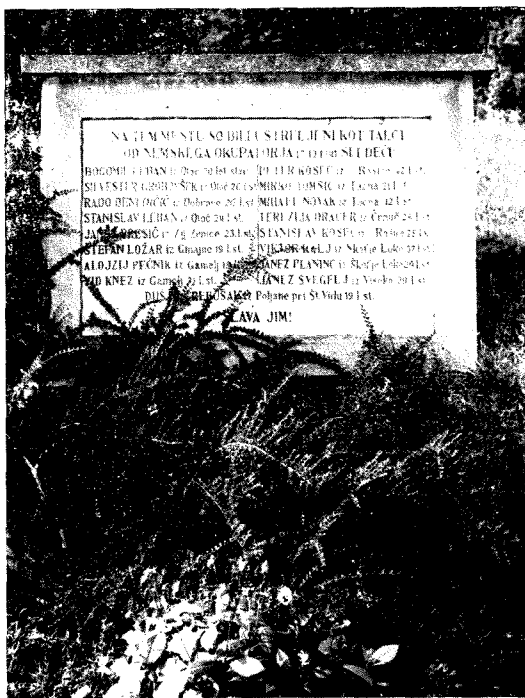
**NA TEM MESTU SO BILI USTRELJENI KOT TALCI
OD NEMŠKEGA OKUPATORJA 17. 10. 1941
SLEDEČI:**

BOGOMIL LEBAN IZ OTOČ STAR 20 LET
SILVESTER GROBOVŠEK IZ OTOČ STAR 20 LET
RADO BENEDIČIČ IZ DOBRAVE STAR 26 LET
STANISLAV LEBAN IZ OTOČ STAR 24 LET
JANEZ BREŠIČ IZ ZG. ZENICE STAR 23 LET
ŠTEFAN LOŽAR IZ GMAJNE STAR 19 LET
ALOJZ PEČNIK IZ GAMELJ STAR 18 LET
VID KNEZ IZ GAMELJ STAR 21 LET
DUŠAN TRIBUŠAK IZ POLJANE PRI ŠENTVIDU
STAR 19 LET
PETER KOSEC IZ RAŠICE STAR 42 LET
MIRKO TOMŠIČ IZ TACNA STAR 21 LET
MIHAEL NOVAK IZ TACNA STAR 42 LET
TEREZIJA DRAGAR IZ ČRNUČ STARA 28 LET
STANISLAV KOSEC IZ RAŠICE STAR 28 LET

VIKTOR KRALJ IZ ŠKOFJE LOKE
STAR 37 LET

JANI PLANINC IZ ŠKOFJE LOKE STAR 29 LET

JANEZ ŠVEGLJ IZ VISOKEGA STAR 39 LET

Na spomeniku in letaku o ustreljenih talcih na dan 17. 10. 1941 na Lancovem sta navedena tudi Stanislav Kosec in Mihael Novak. Naredila pa sta samomor v begunjskem zaporu. Stanislav Kosec 3. 10. 1941, Mihael Novak 6. 10. 1941. Pokopana sta bila na krajevnem pokopališču v Begunjah. Po osvoboditvi so bili njuni posmrtni ostanki prenešeni, Stanislava Kosca na domače pokopališče v Šmartno pod Šmarno goro. 27. 11. 1953 je bil proglašen za narodnega heroja. Mihaela Novaka pa so domači pokopali na grobišču talcev v Dragi.

Trupla ustreljenih talcev so pokopali za pokopališki zid krajevnega pokopališča v Mošnjah.

Remčeva Žaga na Lancovem je bila večji obrat za razrez lesa v deske in tehnični les. Lastnik je bil Franc Remec, napreden gospodar in zaveden Slovenec. Nemci so ga julija 1941 z družino izselili v Srbijo, premoženje pa zaplenili. Žaga je morala obratovati naprej z vso zmogljivostjo. Za vodstvo obratovanja so postavili Nemca Bacherja in pomočnika Breslauerja. Delavce sta priganjala k delu in strašila z zaporom.

Vohunila sta za gestapo in povzročala strah med domačini. Njuno delovanje je oviralo gibanje OF.

Na žagi je nastala zaloga okrog 3000 m² rezanega in tehničnega lesa ter hlodovine, pripravljene za odvoz v Nemčijo.

Borci Jelovške čete Cankarjevega bataljona, vodil jih je komandir Jakob Bernard, so izvoz preprečili. V noči od 9. na 10. oktober 1941 so izvedli sabotažno akcijo na žago. Obrate žage in skladišče so zažgali. Oba Nemca so aretirali, odvedli s seboj in ustrelili.

Zaradi te in drugih na letaku navedenih akcij partizanov je ukazal gestapo 17. 10. 1941 na Lancovem ustrelili 15 talcev, pripeljanih iz zaporov v begunjski graščini. Od teh so jih 13 ustrelili na Lancovem, dva pa po opravljenem pokopu za pokopališkim zidom v Mošnjah.

Spominsko znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Lancovo 1951. leta. Delal ga je kamnosek Alojz Vurnik.

LANCOVO

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIMA BORCEMA TRANSPORTNE ČETE GORENJSKEGA ODREDA

Pod zaselkom Noše

V SPOMIN

PADLIM V BORBI ZA SVOBODO

TOV. PREVC JOŽETU

ROJEN 5. 4. 1917 PADEL 15. 4. 1944

TOV. GROS RUDOLF

STAR 20 LET PADEL 13. 6. 1944

SLAVA JIM!

Jože Prevc se je rodil 5. 5. 1917 v Voščah. Živel je v revni kajžarski družini. Osnovno šolo je obiskoval v Radovljici, po zaključku je šel takoj na delo. Zaposlitev je dobil v Železarni KID na Jesenicah. Tu in na vožnji z vlakom je prišel v stik z naprednimi delavci in se jim pridružil. V gibanju OF je pričel sodelovati 1943. leta. Prenašal je pošto in spročila določenim osebam v razne kraje. Po svojih močeh je dajal OF denarne prispevke. V partizane je odšel 17. 1. 1944. Priključil se je minerskemu

vodu Ratitovec pri Gorenjskem odredu, ki je takrat taboril nad Taležem na Jelovici. Postal je mitraljezec. Kot domačin je dobro poznal teren podjelovških vasi in lancovsko Jelovico. Prav zaradi tega in nastalih potreb je bil dodeljen za kurirja v Transportno četo Gorenjskega odreda.

Rudolf Gros je bil rojen 17. 4. 1905 v Kranju. Nekateri domačini iz Lancovega so vedeli povedati, da je hodil okrog po vaseh. Na poti v Noše ga je zajela nemška patrulja. Okoliščine zajetja in zaslišanje niso znani. Domačini so ga našli ustreljenega.

Znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Lancovo. Ploščo zanj je izdelala Livarna železarne Jesenice. Odkrili so ga 1959. leta.

LANCOVO

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU ČLANU OKROŽNEGA KOMITEJA KPS JESENICE

Pod Ravnico ob poti na Fuksovo brv čez Savo

ŠTRUKELJ JOŽE
ROJEN 19. 3. 1921
PADEL 17. 5. 1943

SLAVA MU!
ZB RADOVLJICA

Jože Štrukelj je bil rojen 19. 3. 1921 v Ljubljani. Njegov oče je bil sluga na Davčni upravi v Radovljici. Umrl mu je v rani mladosti. Z materjo sta se s pokojnino po očetu težko preživljala. Osnovno šolo je obiskoval v Radovljici. Izučil se je za strojnega ključavničarja. Zaposlil se je v Železarni KID na Jesenicah, kamor se je vozil z vlakom. Gospodinjala mu je mama, ki jo je pomagal preživljati.

Tako je tudi 1. 7. 1942 odšel na delo. Ker so v Mostah pri Žirovnici partizani porušili železniški most, so potniki izstopali iz vlaka in znaten del poti napravili peš. Prav v tem času so na cesti pod mostom streljali trideset talcev, pripeljanih iz zaporov v graščini v Begunjah na Gorenjskem. Ustrelili so jih 29, ker je enemu, to je Žaru, uspelo pobegniti. Ta maščevalni ukrep gestapa je Jožeta tako prevzel, da je namesto na vlak odšel v Završnico.

Partizanom se je priključil pri Valvazorju, dodeljen je bil Cankarjevemu 1. bataljonu Gorenjskega odreda. Sprejet je bil v članstvo KPS. Po kratkem času bivanja v četi je bil dodeljen Okrožnemu komiteju KPS Jesenice. Opravljal je dolžnost kurirja in političnega delavca v Radovljici in njeni okolici. Kot kurir je večkrat prenašal pošto in literaturo s Karavank na Jelovico in obratno. V takem primeru je hodil čez Fuksovo brv, čez lancovski most ali pa je reko Savo prebredel. Na tej poti je 17. 5. 1943 šel s karavanške strani čez Predtrško gmajno in Fuksovo brv. Naletel je na nemško zasedo, ki ga je opazila. Na begu je bil teže ranjen v noge.

Zavlekel se je do Save, vanjo zmetal pošto in vse, kar je imel s seboj. Nemci so mu sledili, ko jih je nemočen za obrambo opazil, se je ustrelil.

Na dogovorjeni vezi pri vasi Mošnje (sedaj Ravnica), sta ga zaman čakala Vinko Berce — Ferdo in Franc Zupanc — Maks, borca Jelovške čete.

Spominsko ploščo iz lite bronovine so izdelali v Livarni železarne Jesenice. V živo skalo ob poti na Ravnico jo je vzdala mestna organizacija ZB NOV Radovljica in jo odkrila 1960. leta.

LANCOVO

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM BORCEM V BOJU ZA SVOBODO

Na steni stavbe združnega doma Lancovo št. 30

PADLIM V BORBI ZA SVOBODO

1941 — 1945

AŽMAN FILIP

r. 5. 4. 1918, p. 4. 5. 1944

AŽMAN IVAN

r. 28. 10. 1919, p. 7. 3. 1945

DEBELAK PETER

r. 2. 8. 1916, p. 20. 1. 1945

DEŽMAN ANTON

r. 27. 5. 1924, p. 24. 4. 1945

DEŽMAN JANEZ

r. 5. 8. 1909, p. 21. 7. 1944

132

1. skala

8. 8. 1941 JE CANKARJEV BATALJON NA PARTIZANSKEM VRHU S PUŠKO V ROKI ODKRITO IN ODLOČNO POVEDAL, KAKO SE JE TREBA BORITI ZA SVOBODO.

2. skala

V TIHEM GOZDU TIHO SPITE V NAROČJE DOMAČIH PLANIN IN KDOR MRTVI, POSLEJ ZA VSE VEKE ŽIVITE IN VSAKOMUR, KI GA PRIVEDE MIMO POT, NA TEŽKE SLAVNE BORBE TOD, OBUJATE SPOMINE

3. skala

ŠE V TEJ UMAKNJENI SAMOTI JE BILO TREBA BRANITI PROSTOST SVOJEGA NARODA

4. skala

IN BRANILI SO JO

Po ustanovitvi je Cankarjev bataljon iz Pogoršarjeve planje nad Vodiško planino odšel 7. 8. 1941 proti Lipniški planini. Ustavil se je in taboril na Rženovem robu ali Kotliču. Zasedel je položaje vzdolž grebena. Že naslednji dan, 8. 8. 1941, so Nemci-okoli 400 vojakov planincev, napadli bataljon. Prišli so iz smeri Selška dolina — Dražgoše. Pričel se je boj na vsej črti. Borci so vztrajno zadrževali naval številčno močnejšega in bolje oboroženega sovražnika, ki je moral popustiti. Da se izogne kasnejši obkolitvi borcev na položajih, je komandant Jože Gregorčič ukazal preboj in umik v smeri Lipniške planine.

Septembra 1942 se je na Jelovici zadrževala Selška četa s štabom I. grupe odredov in nekaj borci iz II. grupe odredov.

Po akciji v Bohinju je odšla proti Dražgoški gori, 9. 9. 1942 je v jutranjih urah prispeła na območje Partizanskega vrha. Od tam je nadaljevala pot proti grapi med Mošenjsko in Lipniško planino. V grapi pa je četa padla v močno nemško zasedo, razporejeno med obema planinama. Nameravani umik in preboj je bil preprečen. Tudi poizkus prodora po potoku ni uspel, tu je padlo največ borcev.

Tudi komandant Jože Gregorčič je bil hudo ranjen. Manjša skupina borcev, ki je nosila ranjenega komandanta, se je prebijala pod Lipniško planino. Ko so uvedli, da se z ranjencem ne bodo mogli rešiti, so ga skrili pod kup smrekovih vej. Posameznikom razbite čete je uspelo skozi prepuste nemškega obroča priti do Dražgoške gore. Borci so se po nekaj dneh vrnili na kraj boja iskat pogrešane. Našli so 24 padlih sotovarišev, med njimi tudi komandanta Jožeta Gregorčiča.

Spominsko znamenje je postavil Okrajni odbor ZB NOV Kranj po načrtu arhitekta Jožeta Krančiča 3. 7. 1959. Avtor besedila je pesnik Matej Bor.

LANCOVO

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

UMORJENIM RANJENCEM PREŠERNOVE BRIGADE

Ob gozdni cesti na Martinčku na Jelovici

NA DAN 21. V. 1944
JE BIL TU PO UMAZANEM
IZDAJSTVU UBITIH
11 RANJENCEV — BORCEV
PREŠERNOVE BRIGADE

V drugi polovici maja 1944 sta prišla na Jelovico Prešernova brigada in štab XXXI. divizije s svojimi prištavnimi enotami. Štab se je nastanil na Rovtarici, prvi bataljon na Mošenjski, 2. bataljon na Selški in 3. bataljon na Ribenski planini. Njihove izvidnice so obvladale vse dostope na Jelovico. V akciji so bili tudi obveščevalci. Nekajdnalni mir pa so 20. 5. 1944 vznemirila poročila obveščevalcev, da se v dolini zbira nemška vojska. Temu ustrezno sta ukrepala brigadni in divizijski štab ter povečala izvidniške pohode patrol. Do prvega spopada s sovražnikom je prišlo 22. 5. 1944. Menijo, da je prišlo iz bohinjske in kroparske smeri po 200 sovražnih vojakov.

Največ bojov je imel 2. bataljon, v katerem sta bila štaba brigade in divizije, zato je imel največ izgub in ranjencev. Štaba sta zanje takoj odredila prenos v bolnico in za to določila del moštva štabne čete divizije. Spotoma so v gozdu na Martinčku počivali. Nanje so naleteli Nemci.

Spremljavo in nekaj ranjencev, med njimi tudi namestniku politkomisarja bataljona Franju Kranjcu, je uspelo pobegniti, 11 ranjencev pa so Nemci ujeli in zverinsko pobili.

Vse kaže, da je bila pot, po kateri so bili ranjenci s spremljavo namenjeni do bolnice, izdana.

Spominsko znamenje je postavil Okrajni odbor ZZB NOV Kranj po načrtu arhitekta Jožeta Krančiča in ga odkrili leta 1957.

LANCOVO

SPOMINSKO ZNAMENJE — SKUPINA ŠTIRIH NARAVNIH NEOBDELANIH SKAL Z VKLESANIMI PODATKI NA DVEH SKALAH IN OBNOVLJENIH TEMELJIH PLANŠARSKÉ KOČE

NAPADU NEMCEV NA 2. ČETO CANKARJEVEGA BATALJONA IN PADLIM BORCEM

Na Mošenjski planini na Jelovici

1. skala

ŠE MRTVI SO JIM BILI V NAPOTO, VRGLI
SO JIH V GOREČO KOČO IN 11 BORCEV JE
KAKOR ŽRTVENI DAR ZGORELO ZA NAŠO
PROSTOST

2. skala

PO TEM KO SO SE BORCI
CANKARJEVEGA BATA-
LJONA V DRAŽGOŠAH
TRI DNI HRABRO BORILI,
SO SE UTRUJENI V GLO-
BOKEM SNEGU UMAK-
NILI NA MOŠENJSKO
PLANINO

3. skala

DVANAJST UR SO 13. 1. 1942
V LESENI KOČI, KJER SO JIH NEMCI
OBKOLILI, ODBIJALI POBESNELE
NAPADE IN SE PREBILI
PRED PREMOČJO SOVRAŽNIKA

Mošenjska planina je bila pred vojno dobro vzdrževana. Na njej so pasli živino kmetje iz Mošenj. Bila je tudi dobro obiskana izletniška točka. Leži na nadmorski višini okrog 1300 metrov. Med vojno so pasli živino samo v 1941. letu.

V času boja je bil hud mraz. Na planini je toplomer kazal -32 stopinj Celzija.

Snega je bilo do poldrugi meter visoko, zame-tenega v kotanjah pa čez dva metra. Po tri-dnevnih bojih v Dražgošah se je Cankarjev bataljon 11. 1. 1942 v večernih urah umaknil na planino Kališnik nad Dražgoško goro. Namen štaba je bil, da se borci odpočijejo in uredijo. Da so se zavarovali iz nasprotne ra-dovljiške strani, je šla Šubičeva desetina v zasedo v smeri Mošenjske planine. Naslednji dan, 12. 1. 1942, so zavarovanje povečali s Pečnikovim vodom. Drugi dan naj bi se borci

zamenjali. V ta namen je 13. 1. 1942 odšel na Mošenjsko planino Bičkov vod. Tako je bilo v koči okrog 60 borcev.

premik desetine borcev na Mošenjski planini je opazil gozdar Franjo Košmrl iz gozdnega revirja Martinček. Telefonično je prijavil dogodek na policijo v Radovljico. Komanda je v akcijo poslala okrog 50 policistov smučarjev, ki naj bi zadostovali za uničenje desetinc. Na planino so prispeli 13. 1. 1942 v opoldanskih urah. Oblečeni v bele obleke in na smučeh so bili neopazni in hitri. Vodil jih je gozdar Franjo Košmrl ml. Partizanska zaseda jih je prepozno opazila. Okoli 14. ure so policisti iznenada napadli kočo. Krogle so zlahka prebijale lesene stene. V trenutni zmedi je bilo takoj nekaj ranjenih, po izpadu iz kočice pa pred vrati mrtvih. Sovražnikovo obstreljevanje in oženje obroča okoli kočice ter obramba in poizkusi izpadov borcev iz kočice so trajali neprekinjeno pozno v noč. Vodniku Bičku se je posrečilo s krampom razkopati zid na zadnji steni kočice. Skozi odprtino so se splazili iz kočice in naprej pod snegom do gozda. Na srečo so prilezli iz snega na kraju, kjer ni bilo policistov. Nadaljevali so pot do bataljona na planino Kališnik. V času boja je padlo 11 borcev, pet pa je bilo teže ranjenih. Policisti so z močnim obstreljevanjem kočico zavzeli in presenečeni ugotovili, da je prazna.

Naslednji dan so v kletnem prostoru našli 11 trupel padlih borcev. Izvlekli so jih iz kleti v kočico in vse skupaj zažgali. Kasneje so borci zoglenele ostanke pokopali ob koči. Po osvoboditvi so bili prenešeni v grobnico padlih borcev v grajskem parku v Radovljici.

Padli so naslednji borci:

Henrik Biček, Miha Fister, Ciril Golja, Jurij Gračan, Jernej Kokelj, Janez Kovačič, Karel Mlakar, Stanko Oman, Benedik Padovan, Mirko Šubic, Edvard Tominc.

Ostali podatki navedeni na strani 171.

Iz nemških poročil je razvidna dvodnevna akcija proti partizanom 13. 1. 1942 na Jelovico. Izvajal jo je policijski smučarski patrolni oddelek z Bleda (polizeiskistreifenabteilung). Iz seznama bojev na Gorenjskem, ki ga je 19. 3. 1942 sestavil generalmajor Brenner, je spopad na Mošenjski planini označen z oznako »boj«.

Oznaka »boj« se vpiše v policijsko službeno knjižico in je pogoj za pridobitev pešadijske jurišne značke. V januarskem poročilu pa pol-

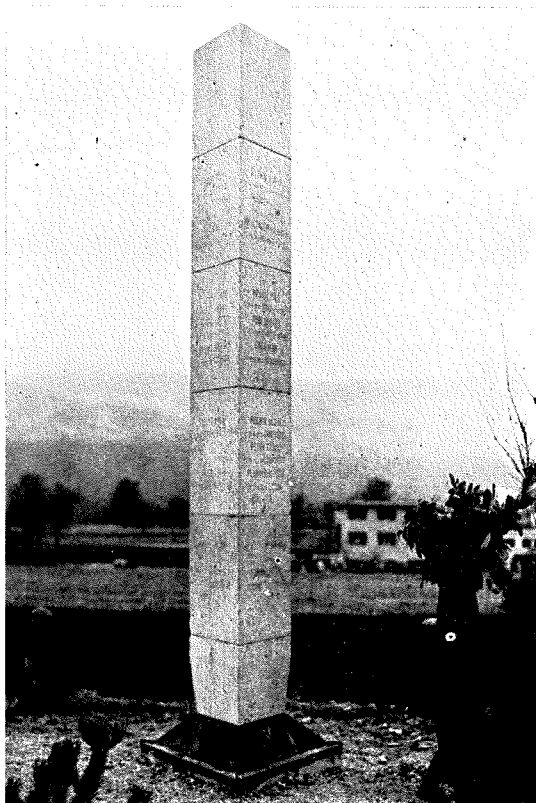
kovnik Handl navaja, da je oddelek policije presenetil partizane na Mošenjski planini. V boju je padlo 13 partizanov, težko ranjeni pa so bili trije.

Tudi iz nemških poročil je razvidno, da je bil boj na Mošenjski planini hud in v težkih zimskih razmerah.

Spominsko znamenje, za katerega je izdelal načrt arhitekt Jože Krančič, je postavil Okrajni odbor ZZB NOV iz Kranja. Avtor besedila je pesnik Matej Bor, kamnoseško delo je opravilo Kamnoseštvo Ljubljana. Odkrili so ga v 1957. letu.

LESCE

SPOMENIK — OBELISK AKCIJI 4. ČETE GORENJSKEGA ODREDA IN 29 USTRELJENIM TALCEM

Ob cesti nasproti gostišča pri Tulipanu, Lesce, Alpska cesta 8

NA TEM MESTU
SO BILI
15. 1. 1944 USTRELJENI
KOT TALCI
BAJT CIRIL
r. 18. 3. 1914 ŽIROVSKI VRH
BRATUŠ DAVORIN
r. 26. 10. 1906 IDRIJA
ERLAH GABRIJEL
r. 24. 3. 1909 SREDNJA VAS
GOLOB FRANC
r. 15. 9. 1920
HINDEL VIKTOR
r. 23. 11. 1923 VINJE
JELENC MARIJAN
r. 1. 9. 1919 ČEŠNJICA
JUHANT MIHA
r. 19. 9. 1924
KOCEL STANISLAV
r. 7. 11. 1912
KOVAČ FRANC
r. 13. 10. 1912
KOZEL IVAN
r. 7. 7. 1925 ZG. PIRNIČE
KRANJC STANISLAV
r. 16. 10. 1924 REPNJE

LUŽNIK MIRKO
r. 23. 10. 1914 SELO
MAJCEN JOŽEF
r. 9. 1. 1921 PRELOG
MENCINGER VALENTIN
r. 2. 2. 1911 SAVICA
MRAKIČ IVAN
r. 19. 4. 1917
MUBI ANDREJ
r. 30. 11. 1912 POTOČE
OVCA IVAN
r. 9. 2. 1923 BLAGOVICA
PEČNIK ALOJZ
r. 30. 5. 1920 ČRNI POTOK
PETEK FRANC
r. 18. 12. 1914 KANDRŠE
PLANINŠEK JOŽEF
r. 26. 1. 1914 LITIJA
PODOBNIK JAKOB
r. 25. 6. 1926 LAZE
SODJA ANTON
r. 13. 7. 1913 ČEŠNJICA

SUŠNIK ALBIN
r. 22. 2. 1898 LJUBLJANA
ŠTOK FRANC
r. 26. 6. 1926 ZAGORICE
TEKOVNIK IVAN
r. 26. 4. 1913 RAKOVNIK
TIŠLER FRANC
r. 7. 6. 1915 LJUBLJANA
VIZJAK LUKA
r. 31. 8. 1903 JESENICE
VREČEK RAJMUND
r. 26. 8. 1920 KRANJ
ZAJC ALBIN
r. 16. 2. 1919 PUŠTAL
SLAVA JIM!

10. 1. 1944 leta so borci 4. čete Gorenjskega odreda v večernih urah izvedli sabotažno akcijo na sedež progovnega nadzorništva na železniški postaji Lesce — Bled.

Četo je formiral Gorenjski odred po kapitulaciji Italije oziroma v začetku oktobra 1943 leta. Štela je od 80 do 100 mož. Nastanila se je na Bodanovem rovtu pri Zgoški ravni na Jelovici. Dobro oborožena in hitro gibljiva je bila vedno v akcijah. Za komandirja čete je bil imenovan Ivan Ravnikar — Veko.

Obveščevalci so obvestili, da je železnica ves rezervni telefonski material s proge Ljubljana — Jesenice prepeljala in skladiščila v poslopju nadzorništva proge na železniški postaji Lesce — Bled. Zato je namestnik komandanta Gorenjskega odreda Ivan Javor — Igor organiziral napad na to skladišče. Skupaj s 4. četo se je napada udeležil in akcijo sam vodil. Napad so začeli po postavitvi borbenega zavarovanja ob 19.00 uri. Po zanesljivih obveščevalnih virih je v tem času hodila policija, razen stražarja, brez orožja na večerjo v gostilno Šumi izven postojanke v župnišću.

Borcem je uspelo onesposobiti kretnice na vzhodni strani železniške postaje, poslopje in skladišče nadzorništva proge pa požgati. S tem so povzročili veliko materialno škodo. Za dalj časa je bil prekinjen tudi železniški promet. Preden je uspela intervenirati policija, se je četa brez boja umaknila čez lancovski most pod Radovljico. Namestnik komandanta Gorenjskega odreda Ivan Javor — Igor je predvideval, da jih bo policija zasledovala. Zaradi tega je postavil pred mostom na Lancovem zasedo. Večja skupina policistov z orožniki in policijskim psom se je iz radovljiške strani

bližala mostu. Policijski pes je zasledil zasedo borcev, zato so ga bili primorani ustreliti. S tem so izdali svoje položaje. Pričelo se je obstreljevanje, v katerem sta bila ranjena dva policista. Borci so se brez žrtev umaknili na Jelovico.

Nemci so izvedli maščevalen ukrep in 15. 1. 1944 ustrelili 29 talcev.

Na mestu, kjer stoji spomenik, je bila Kavčeva njiva s kozolcem, v bližini pa je raslo stoletno orehovo drevo. Od tod se je videlo na poslopje požganega nadzorništva proge in postajo Lesce — Bled. Verjetno je zaradi tega gestapo ta kraj določil za ustrelitev talcev. V spremstvu policije in gestapa so v dopoldanskih urah pripeljali 29 zapornikov iz zaporov v graščini v Begunjah. Zastržili so okolico in ustavili promet. Po dva in dva skupaj so nagnali na njivo. V skupinah so jih postrelili z mitraljezi. Po milostnem strelu so jih odvezali. Ko sta policija in gestapo zapustila morišče, so pri postreljenih pustili stražarja. Trupla so odpeljali nazaj v graščino in jih pokopali na vrtu.

Ta dan je potekal v šoli v Lescah redni šolski pouk. Med učenci so bili že organizirani pionirji. Skozi okno so opazili kolono vozil, kasneje pa slišali streljanje. Kljub prepovedi in grožnji nemškega učitelja so spontano zapustili razred. Nekateri med njimi so odšli na kraj dogodka.

Spomenik je postavil Okrajni odbor ZZB NOV Kranj s sodelovanjem Krajevne organizacije ZB NOV Lesce. Serijsko izdelani trikotni kvadri so iz Kamnoseštva Kopriva. Spomenik je izdelal kamnosek Alojz Vurnik, odkrili pa so ga 4. 7. 1958. leta.

LESCE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

SESTANKOM PREDVOJNIH KOMUNISTOV IN AKTIVISTOV OF

Na steni hiše družine Arh in Kalamar, Lesce,
Alpska cesta št. 25

TU JE BILO V LETIH
1940 — 1944
ORGANIZACIJSKO
ŽARIŠČE UPORA ZA
BORBO PROTI FAŠIZMU

V gospodarskem poslopju pri Fabjanetu na vasi sta imela Janez Strgovšek in Janez Zupan ključavničarsko — žebljarsko delavnico. V letih 1941 — 1944 je bilo tu organizacijsko središče upora za boj proti okupatorju. V dolini so aktivisti KP in OF po oceni položaja dajali navodila za politično delo na terenu in oborožen boj proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Tu pa so se že pred vojno sestajali komunisti, med njimi Stane Žagar in Jože Gregorčič.

Domobranci iz postojanke v Lescah so zaradi suma o tem delu pričeli z aretacijami. Vsem aktivistom je uspelo pobegniti, delavnico pa so 25. avgusta 1944 zaprli.

Krajevna organizacija ZB NOV Lesce je na steno hiše vzdala ploščo, ki jo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo 30. 7. 1961.

LESCE

SPOMENIK

PETIM TALCEM USTRELJENIM ZARADI KAZNOVANEGA PETOKOLONAŠA

Ob cesti nasproti hiše Jožeta Fona pd. pri
Hrastu, Alpska cesta št. 39

NIHČE NI MRTEV
KI PAL V TEMI JE
SONČNIM DNEVOM
ŽRTEV
MATEJ BOR

4. 9. 1941
PADLI TALCI

BERNARD JOSIP
DACAR JOŽE
KRASTEK FRANČ
MOHORIČ ANTON
POJE ANTON

Jože Bernard je bil rojen 25. 8. 1903 na Koritnem. Osnovno šolo je obiskoval v Ribnem, nato se je v Radovljici izučil za pletarja. Nekaj časa si je služil kruh s pletarstvom, kasneje pa se je zaposlil pri svojem bratu Jakobu Bernardu, gradbeniku na Bledu. Z ženo sta težko preživljala štiri otroke, zato je po rednem delu pletel košare za prodajo. Stanoval je v cesti hiši pri blejskem mostu v Lescah.

Po prihodu okupatorja v aprilu 1941 je bil mobiliziran v gradnji cestnega mostu čez Savo, ker je starega porušila umikajoča se jugoslovanska vojska. Ko so bila dela končana, je moral oditi z nemško firmo TODT na Ljubelj, kjer so postavljali lesene barake. Bil je napredno usmerjen in se je že pred vojno boril za delavske pravice in boljše socialne razmere. V letu 1939 je bil sprejet v članstvo KPS. Zaradi tega je bil v Lescah med prvimi, ki so bili maja 1941 povezani v vojaške trojke. Sodeloval je med organizatorji odpora na Bledu in v sossejnih vaseh. Za njegov preveč odkrit nastop proti nacistom je zvedel gestapo. Aretirali so ga 25. 6. 1941 pri delu na gradbišču na Ljubelju. Zaprli so ga v zapore v graščini v Begunjah. V zaporniški knjigi je vpisan pod št. 339.

Kljub mučenju in obljubljanju gestapa, da s priznanjem reši sebe in družino, ni klonil. Družino so v juniju 1942 izselili v Ratsberg pri Erlangenu v Nemčijo. Po osvoboditvi se je vrnila domov.

Jože Dacar je bil rojen 15. 9. 1901 v kajži na Črničcu očetu čevljarju in priložnostnemu delavcu. Osnovno šolo je končal v Mošnjah, nato pa se je izučil za čevljarja. Zasluzek od obrtni zadostoval za preživljanje družine, zaradi tega je v sezonskem času delal še pri zidarjih. V KPS je bil sprejet v 1936. letu.

Po prihodu okupatorja v naše kraje so bili Dacarjevi takoj izdani gestapu. Tudi Jože se je pridružil bratoma Antonu in Francetu in v juniju 1941 odšel v ilegalo. Pridružil se je ilegalni skupini v gozdu Grofiji, od koder so odšli na Vodiško planino na Jelovico. Z drugimi skupinami so se združili v Jelovško četo in 29. 7. 1941 zaprilegli. Konec avgusta 1941 je odšel domov po perilo in živež. Domneva se, da je bil izdan. Orožniki iz postojanke na Brezjah so obkolili hišo in ga aretirali.

Zaprli so ga v svojo postojanko, kjer so ga zaslili. Gestapo ga je 1. 9. 1941 z Brezij odpeljal v graščinske zapore v Begunjah na Gorenjskem. V zaporniški knjigi je vpisan pod št. 1169.

Ženo Jožefo s petimi otroki in starše so 24. 1. 1942 aretirali. Nekaj časa so bili zaprti v zaporih v graščini v Begunjah, nato so jih poslali v zbirno taborišče za izseljence v Škofove zavode v Šentvid nad Ljubljano. Izselili so jih v Poxau pri Dingolfinku v Nemčijo, kjer je žena Jožefa že spomladi 1944 umrla. Otroci so se vsi, razen enega, po osvoboditvi vrnil domov.

Franjo Krašek je bil rojen 7. 10. 1908 v Erdutu pri Osjeku v Slavoniji. Izučil se je za frizerja in se zaposlil pri frizerskem mojstru Demaku na Slovenskem Javorniku. Že v domačem kraju je deloval v naprednih vrstah delavskega gibanja, zato ga je preganjala policija. V svojem delovnem okolju in na Jesenicah se je vključil v boj za delavske pravice in boljše socialne pogoje.

V času nemške oblasti je sodeloval z organizatorji vstaje na Jesenicah. Gestapo ga je odkril in aretir. Iz knjige zapornikov v zaporih v Begunjah pod tek. št. 892 je razvidno, da je bil pripeljan v zapore 7. 8. 1941.

Anton Mohorič je bil rojen 29. 10. 1900 na Njivici pri Zgornji Besnici v kajžarski družini, pd. pri Hlipu.

Po končani osnovni šoli v Podblici se je izučil za tesarja pri tesarskem mojstru Ažmanu v Kropi. Svoj poklic je opravljal do 1933. leta, ko se mu je posrečilo zaposliti v Železarni

KID na Jesenicah. V Železarni je sodeloval z revolucionarji delavskega gibanja.

Po prihodu Nemcev je bil med prvimi snovalci odpora proti njihovem zatiranju prebivalcev na zasedenih ozemljih. Gestapo ga je že 8. 7. 1941 aretiral in zaprl v zapore v graščini v Begunjah, kjer je vpisan v knjigi zapornikov pod tek. št. 468.

Anton Poje je bil rojen 13. 1. 1886 v Selu pri Dobrunjah. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, nato pa se je izučil za mehanika. Zaposlen je bil pri raznih delodajalcih. Ko se je 1914. leta začela prva svetovna vojna, je bil vpoklican v vojsko. Na ruski fronti je bil ujet. Udeležil se je oktobrske revolucije. Na povratku domov se je ustavil v Bukovini v Černovicah. Tam je spoznal Jero Renner, hčer besarabske nemške družine, in se 1919. leta poročil. Domov v Dobrunje se je z ženo vrnil 1923. leta. Zaposlil se je pri železnici v Ljubljani in leta 1927 napravil izpit za strojevodjo lokomotive. Zaradi bolezni je moral delo zapustiti. Z ženo sta začela z obrtjo pletenja nogavic. 1934. leta sta se preselila na Gorenjsko. V Lesce sta prišla v 1937. letu. Bil je komunist, propagiral je za Sovjetsko zvezo in pridobitve oktobrske revolucije. Razpečeval je ilegalno literaturo. Oblasti so ga nadzirale.

Po prihodu Nemcev je bil takoj izdan. Gestapo ga je že 27. 5. 1941. aretiral. V zaporih v Begunjah je bil do 10. 6. 1941. Ko je Nemčija 22. 6. 1941 napadla Sovjetsko zvezo, sta z ženo Jero odšla v ilegalo. Pridružila sta se skupini ilegalcev na Vodiški planini na Jelovici. Bila sta v Jelovski četi Cankarjevega bataljona. Po boju z Nemci na Partizanskem vrhu na Jelovici 8. 8. 1941 se mu je zdravstveno stanje poslabšalo. Bolehal je za TBC. Štab bataljona je odredil, da gresta z ženo v Ljubljano. Tam naj bi se vključila v gibanje OF.

Domov v Lesce sta prišla 15. 8. 1941 po obleko in perilo. Bila sta prijavljena in naslednje jutro aretirana. Anton Poje, zapisan v knjigi zapornikov pod št. 1081, je bil ustreljen, ženo Jero so izpustili.

Razlog za ustrelitev petih talcev je bil, ker so borci Cankarjevega bataljona z Jelovice z ubojem kaznovali petokolonaša, sodelavca gestapa, Gabriela Zupana, roj. 1875 v Kropi.

Gestapo je za povračilni ukrep ustrelil pet talcev, zapornikov iz graščinskih zaporov v Be-

gunjah. Preiskave o Zupanovem uboju in ustrelitev talcev sta vodila gestapovca Funderthal in Heller iz urada gestapa v Grajskem dvoru v Radovljici. Trupla ustreljenih talcev so pokopali šele zvečer.

Za kraj pokopa so določili skupino hrastov na cerkveni parceli blizu ceste v Hraše. Do tja jih je moral s konjsko vprego pripeljati Franc Heberle, p. d. Mežnarjev, iz Lesce.

Po vojni so bili njihovi posmrtni ostanki na željo svojcev odkopani in pokopani v skupni grob na grobišču talcev v Dragi. Jožeta Bernarda pa so pokopali na pokopališče borcev NOV na Bledu.

Spomenik sta postavila Okrajni odbor ZZB NOV Radovljica in Krajevni odbor ZB NOV Lesce. Izdelalo ga je Kamnoseštvo Kopriva, avtor besedila je pesnik Matej Bor. Odkrili so ga 1956. leta.

LESCE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

SPLOŠNI STAVKI DELAVCEV

**Na steni upravne stavbe Tovarne verig Lesce,
Alpska cesta št. 43**

V ZNAK PROTESTA
PROTI KAPITALISTIČNEMU
IZKORIŠČANJU
JE BILA V TOV. VERIG LESCE
SPLOŠNA STAVKA
OD 15. 5. 1935 DO 5. 6. 1935

14. 9. 1956

Od 15. 5. 1935 do 5. 6. 1935 je bila splošna stavka delavcev Tovarne verig d. d. v Lescah pri Bledu v znak protesta proti kapitalističnemu izkoriščanju. V letih gospodarske krize je delniška družba z ravnateljem Hermanom Hiengom pričela okrnjevati s kolektivno pogodbo zajamčene pravice delavcev in sploh pravice, ki jih je določal obrtni zakon. Tako so se odnosi med delavci in vodstvom tovarne zaosttrili. Nobena pogajanja zaupnikov, niti intervencija pokrajinskega odbora SMRJ za Slovenijo v Ljubljani niso izboljšala razmer in mezd delavcem. Tudi s pričetkom konjunktne konec leta 1934 in v letu 1935, ko je bilo vedno več

naročil in s tem dela, dvigale so se tudi cene, so mezde ostale na prejšnji ravni. Ker ni šlo s pogajanjem, je dal Franc Leskošek tajnik Oblastnega odbora SMRJ za Slovenijo v Ljubljani iniciativo, naj pripravijo stavko. To odločitev so podprli tudi levo usmerjeni člani podružnice SMRJ v Železarni KID na Jesenicah. Med njimi so bili Vencelj Perko, Polde Stražišar ter Stane Žagar, vodilni partijski delavec, učitelj z Dobrave. Imenovan je bil stavkovni odbor, v katerem so bili kovač Lenart Petrač kot predsednik, člani pa Pavel Magdič, kovač, Kati Triplat, elektrovarilka, in Janez Zupan, p. d. Petrov, elektrovarilec. Strokovni odbor je ves čas trajanja stavke imel zveze z navedenimi člani podružnice SMRJ Železarne KID Jesenice, predvsem pa s Stanetom Žagarjem.

Po temeljitih pripravah se je stavka pričela ob šesti uri 15. 5. 1935 zjutraj.

Stavkali so enotno vsi delavci, razen nekaterih stavkokazov. Zelo dobro je bilo organizirano varstvo tovarne, strojnega parka ter stanovanje ravnatelja. Podnevi so stražile delavke in žene zaposlenih delavcev, članice Zveze delavskih žena in deklet, večkrat z otroki, ponoči pa delavci. 5. 6. 1935 je bila tri tedne trajajoča stavka zaključena v korist delavcev.

Dosegli so:

- da se je pričel izvajati 219. člen obrtnega zakona;
- v najbolj slabo plačanih obratih delno povišanje mezd;
- plačilo do sedem dni bolniškega dopusta;
- plačilo tridnevnega dopusta na vsakih deset let zaposlitve v tovarni;
- zgraditev kolesarnice;
- zgraditev umivalnice s kopalnicami:

Stavkajoče so moralno podprli domačini, predvsem pa delavci Železarne KID Jesenice. Konzumno društvo na Jesenicah je kreditiralo hrano v času stavke. To so razdelili med najbolj potrebne delavske družine. Tudi od pokrajinskega odbora SMRJ za Slovenijo v Ljubljani je prišla denarna pomoč. Stavka je uspela tako množično in brez incidenta zaradi zavestne discipline in zato, ker so bili vsi delavci organizirani v SMRJ, edini politični organizaciji v tovarni in zaradi vpliva levo usmerjenih zaupnikov in članov vodstva stavke. Tudi večina ostalih delavcev je podpirala politiko naprednega delavskega gibanja.

Potek stavke je budno spremljalo Srežko načelstvo sreza Radovljica. Na delu so bili orožniki in provokatorsko iskali krivdo za stavko

in njeno vodstvo med osumljenimi komunisti, kar pa jim ni uspelo.

Spominsko ploščo je vzdal in odkril 14. 9. 1956 kolektiv Tovarne verig Lesce, izdelal pa kamnosek Alojz Vurnik.

LESCE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM BORCEM, DELAVCEM NOV

**Na steni vratarnice glavnega vhoda v Tovarno
Verig Lesce, Alpska cesta št. 43**

V SPOMIN

PADLIM DELAVCEM TOVARNE VERIG LESCE,
KI SO DAROVALI SVOJA ŽIVLJENJA ZA OS-
VOBODITEV DOMOVINE KOT BORCI NOV V
LETIH 1941 — 1945

DACAR FRANC LESCE
HROVAT ANTON SMOKUČ
HROVAT VINKO SMOKUČ
HUMERCA ANDREJ LESCE
JUSTIN FRANC HLEBCE
KNAPFELJ IVAN DOSLOVČE
KORUZA JOŽE ERZELJ PRI VIPAVI
KRISTAN VINKO HLEBCE
KRISTAN JOŽEF ZALOG PRI KAMNIKU
MAGUŠAR JANKO LESCE
MULEJ ALOJZ STUDENČICE
PADOVAN BENEDIKT ŠTEVERJAN PRI GORIČI
PETERNELJ JAKOB SLATNA
PODOBNIK JOŽE HLEBCE
ŠEBAT JOŽE STUDENČICE
ŠILER ANTON VRBA
UCMAN MIRKO VEL. CEROVEC
ZRNEC KAREL RADOVLJICA
ZRNEC METOD RADOVLJICA
OB 40 OBLETNICI KPJ 30. 4. 1959

V času štiriletnega boja je 19 delavcev tovarne
žrtvovalo svoje življenje za svobodo domovine.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Alojz
Vurnik. Vzdal in odkril jo je kolektiv Tovarne
Veriga Lesce 30. 4. 1959.

LESCE

OSREDNJI SPOMENIK — OBELISK IZ SIDRNIH VERIG

BORBI IN DELU DELAVCEV

Na parkirišču pred Tovarno »VERIG«, Lesce
Alpska cesta št. 43

BORBA IN ZDRUŽENO DELO
POSVEČENO DELAVCEM VERIGE
PADLIM V BOJU ZA SVOBODO
1941 — 1945
IN NJENIM GRADITELJEM
SAMOUPRAVLJALCEM
OB 55 LETNICI
OBSTOJA TOVARNE
KOLEKTIV VERIGE 29. 11. 1977

Tovarno za izdelovanje elektrovarjenih, patentnih in kovanih verig v Lescah je pričel graditi v 1920. letu Ivan Magušar, veleposestnik iz Kroke. Prišel je v finančno stisko, zato je iskal sodelavce. Pridružil se mu je Henrik Haberle, ravnatelj tovarne verig v Beli peči. Ustanovila sta delniško družbo.

Stroje za obratovanje so kupili od Tovarne verig v Beli peči. S stroji je prišla tudi skupina kvalificiranih delavcev. Tovarna je pričela obratovati jeseni 1922. leta. Zaposlenih je bilo do 60 delavcev. Prvi ravnatelj je bil Henrik Haberle.

Po napadu orjunašev na njegovo stanovanje jeseni 1923. leta je zapustil tovarno in se preselil k družini v Graz v Avstrijo.

Ivan Magušar je sodeloval z orjunaši, zato so ga delničarji odstavili in izplačali.

Za novega ravnatelja so imenovali inž. Hermana Hienga iz Ljubljane. Izdelki so šli dobro v prodajo. Naraščala je proizvodnja in število zaposlenih delavcev. Z gospodarsko krizo 1930. leta se je vodstvo odločilo, da začnejo izdelovati poljedelske stroje, pluge za oranje, njivske in travniške brane in nadomestne dele.

Redna proizvodnja je stekla 1933. leta. Tako so oblažili nastajajočo krizo. Kasneje so nabavili še stroje za proizvodnjo žičnikov. Proizvodnjo so dopolnjevali s serijo raznih gospodarskih pripomočkov oziroma orodja. Do pričetka vojne je število zaposlenih naraslo že na 120 delavcev.

Vzporedno z razvojem tovarne in večanjem števila delavcev se je širilo napredno delavsko gibanje. Že decembra 1922. leta so ustanovili podružnico Osrednjega društva kovinarjev in sorodnih strok Lesce. Leta 1923 je bila podpisana kolektivna pogodba in izbrani delavski zaupniki. Jeseni pa so že ustanovili Delavsko kulturno prosvetno društvo Svoboda, podružnica Lesce. Kasneje je bila ustanovljena tudi podružnica Jugoslovanske strokovne zveze z malim številom članstva in je le životala. V letu 1925 je bil dosežen pristop podružnice Osrednjega društva kovinarjev in sorodnih strok Lesce k Savezu metalnih radnika Jugoslavije. Podružnični prapor so razvili 9. 5. 1926. leta. V tem letu so že imeli dvodnevno stavko za ohranitev svojih pravic iz kolektivne pogodbe. Poleti 1928. leta so delavci množično sodelovali na prvem večjem festivalu Društva Svoboda na Gorenjskem pri Olipu v Lescah, kjer je bil velik sejamski prostor. Festival je uspel.

Kljub preganjanju orožnikov se ga je udeležilo veliko število delavcev. Po šestojanuarski diktaturi 1929. leta je oblast z žandarji in provokatorji skušala motiti delavsko gibanje. Zaradi političnega in kulturnoprosvetnega delovanja je oblast Društvo SVOBODA v 1935. letu razpustila. Inventar društva in knjige iz knjižnice so poskrili pri zaupnih delavcih.

Ko se je v 1937. letu ustanovilo Kulturnoprosvetno društvo Vzajemnost, je prevzelo ta inventar.

Tudi po kriznem obdobju 1934. leta je vodstvo podjetja pritiskalo na delavce in grobo kršilo njihove pravice iz kolektivne pogodbe. Dogovarjanja in zahteve delavskih zaupnikov pri vodstvu podjetja niso zalegla. Niti intervencija Franca Leskovška, tajnika Oblastnega odbora SMRJ za Slovenijo, ni bila uspešna, zato so delavci pričeli stavkati 15. 5. 1935.

Po ustanovitvi društva Vzajemnosti se je kulturnoprosvetna dejavnost zopet razmahnila. Predvsem dramska skupina in tamburaški zbor sta z uspešnimi nastopi osvajala delavce in vaščane. Gostovali so po raznih krajih, četudi jim je delala oblast težave.

1934. letu je bila na pobudo Staneta Žagarja, učitelja iz Srednje Dobrave, ustanovljena partijska celica. Pričelo je naraščati število simpatizerjev. Med delavci je potekala široka akcija za podpis peticije proti razmeram v taborišču Bileča. Dosežen je bil velik uspeh v akciji za pristop v Društvo prijateljev Sovjetske zveze. Pollegalna in ilegalna literatura o Sovjetski zvezi se je hitro širila med članstvom.

Bližajoča se vojna in kapitulacija 6. 4. 1941 delavcev nista presenetili. Na posledice vojne in grozodejstva, ki so jih počenjali nemški nacisti, so opozarjali komunisti in njihovi simpatizerji.

Po okupaciji so v tovarni morali program proizvodnje prilagoditi potrebam nemškega rajha. Prva neposlušnost okupatorjevih oblasti je bil bojkot proslave prvega maja 1941. V maju 1941. leta so se že ustanovile vojaške trojke. Zbirali so orožje in municijo ter drugi vojaški material. Z aretacijami je gestapo začel v juniju. Na poziv partije je 28. 7. 1941. odšla v ilegalo skupina delavcev. Pričela se je organizirana agitacija za boj proti okupatorju. Propagandni material so v tovarno prinašali delavci iz vasi izpod Karavank in Jelovice. Pozneje sta jih zalagali Mladinska ciklostilna tehnika Lesce in Partizanska ciklostilna tehnika Lesce, kasneje T 3 v Dragi nad Begunjami na Gorenjskem

V 1943. letu je bila ustanovljena Organizacija delavske enotnosti. Po obratih je delovala po skupinah, vključevala je tudi mladino. Izvajale so se sabotažne akcije. Odnášali so koristne proizvode in pri kmetih zamenjavali za živež. Za potrebe partizanskih delavnic in njihovo gradnjo so aktivisti OF znosili iz tovarne neugotovljene količine žičnikov, pločevine in drugega orodja.

V 1942. letu so pričeli poizkusno izdelovati jeklene obročke različnih dimenzij za snežne avtoverige in oklepne plošče za vojaške potrebe, predvsem za vzhodno fronto. Po nalogu pokrajinske komisije VOS za Gorenjsko je skupina VOS iz rajona Žirovnica 25. 3. 1944 tovarno uničila. Obnova je trajala do 1945. leta. Večina delavcev je bila aktivistov OF, vključeni so bili v vaške odbore OF, gospodarske komisije, narodno zaščito, slovensko protifašistično žensko zvezo, zvezo slovenske mladine SKOJ in KPS v domačih krajih. Mnogi so bili med borci, od katerih jih je 19 padlo.

Osrednji spomenik iz težkih sidrnih verig in skulptura sta delo pisatelja Toneta Svetine. Postavil in odkril ga je kolektiv Verige Lesce 29. 11. 1977.

LESCE

SPOMINSKO ZNAMENJE MARMORNATA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PARTIZANSKI JAVKI IN SEDEŽU VAŠKEGA ODBORA OF

Na robu travnika na Lipcah pred skladiščem
TP Murka Lesce Alpska cesta št. 98

STO KORAKOV — ODTOD
V TOVARNI NA LIPCAH
JE BIL SEDEŽ
KRAJEVNEGA ODBORA OF
1941 — 1945

V Lescah je bila v tovarni nogavic »Nogavica«, last Antona in Rezi Legat, partizanska javka. V podstrešni sobi je stanoval Janko Jurc, delavec, ki je izven obratovalnega časa skrbel za varnost tovarne. Lipce obsegajo velike travniške površine, porasle s skupinami hrastov, lip in brez ter grmovja pod železniško progjo proti Jesenicam in cesto na Bled.

Ko so se pričeli pod Stolom leta 1942 pojavljati partizani domačini, je imel Janko Jurc

Kladu s posamezniki zveze. Od tedaj dalje so prihajali po informacije ali materialno pomoč. V mesecu maju 1943 je bil v Lescah ustanovljen vaški odbor OF. Lastnik tovarne Anton Legat — Jurij, že od 1941 sodelavec in podpornik gibanja OF, je bil določen v gospodarsko komisijo. Zaradi varnosti in tajnosti so se dogovorili, da se sestajajo v prostorih tovarne.

Na zvezo so pričeli prihajati iz rajona, kasneje okrajnega komiteja KPS, in Odbora OF Žirovnica: Valentin Dolar — Čiro, Janko Mulej — Dušan, Zdravko Tavčar — Beno, Slavko Dežman — Zoran in drugi. Tudi sicer so se na svoji delovni poti terenci ustavljali na Lipcah. Za vse potrebno in varnost je skrbel Janko Jurc — Kladu. Delovanje Vaškega odbora OF Lesce je bilo neodkrito do osvoboditve maja 1945.

Janko Jurc — Kladu je bil rojen 1905 na Javorniku kot nezakonski sin matere Marije.

Junija 1943 je postal član Rajonskega komiteja KPS Žirovnica, kjer je med drugimi zadovoljtvami odgovarjal za zveze do odhoda v partizane oktobra 1944.

Spominsko znamenje je delalo Kamnoseštvo Hotavlje. Postavila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Lesce in ga odkrila 15. 8. 1965.

LESCE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

USTANOVITVI CELICE KPS LESCE

**Na steni hiše Petra Dacarja pd. pri Dacarju,
Dacarjeva ulica št. 7**

V TEJ HIŠI JE BILA 24. 9. 1939
USTANOVLJENA OSNOVNA
ORGANIZACIJA KPS
ZA LESCE IN OKOLICO

V Dacarjevi hiši v Lescah št. 89 je bila 24. 9. 1939 ustanovljena celica KPS za Lesce. Ustanovil jo je Stane Žagar iz Srednje Dobrave, sekretar Okrožnega komiteja KPS Jesenice in član CK KP Slovenije in je tudi vse kandidate sprejel v članstvo KPS. V celico so bili povezani Franc Dacar, roj. 1903 na Črnicu, delavec v Tovarni verig Lesce. V članstvo KPS je bil sprejet v 1936. letu skupaj z bratom Antonom in Jožetom. Nadalje Janez Gašperšič, roj. 1891

v Kropi, kovač, zaposlen v Tovarni verig Lesce, sprejet v članstvo KPS v 1939. letu, Janez Strgovšek, roj. 1903 v Bohinjski Bistrici, orodni ključavničar, obrtnik, in Janez Zupan, rojen 1900 v Kropi, orodni ključavničar, obrtnik. V članstvo KPS sta bila sprejeta v 1939. letu. Imela sta skupno ključavničarsko delavnico v Lescah. V letu 1940 sta se jim priključila tudi Lenart Petrač, roj. 1896 v Kropi, kovač, zaposlen v Tovarni verig Lesce, in Valentin Primožič, roj. 1910 v Železnikih, delavec v Tovarni verig Lesce.

Spominsko ploščo, ki jo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik je vzdala krajevna organizacija ZB NOV Lesce. Odkrili so jo 30. 7. 1961.

LESCE

SPOMINSKO ZNAMENJE — MARMORNATA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PARTIZANSKI JAVKI V ŠOBČEVEM MLINU

**Nad bajerjem pred hišo Antona Rogača, pd. pri
Šobcu, Šobčeva cesta št. 27**

1941 — 1945
TU OKOLI ŠOBCA
JE BILO ENO PRVIH
PARTIZANSKIH ZBIRALIŠČ
NA GORENJSKEM

V Lescah je gestapo začel v maju in juniju 1941 zapirati napredno inteligenco in prosvetne delavce. Posamezniki, ki so se čutili ogrožene, so večkrat na dan ali prosti čas preživeli v gmajni okoli Šobca. V mesecu juniju 1941 se že pojavijo prvi ilegalci Anton Poje z ženo Jero. Po odhodu leške skupine v ilegali 28. 7. 1941, med njimi Antona in Jožeta Dežmana, Petra Gosarja, Franca Justina, Albina Juga, Jožeta Koruze, Benedikta Padovana, Antona Švaglja, Jožeta Jakina in drugih je nastala potreba stalnega sodelovanja med njimi in organizatorji odpora proti okupatorju v domačih vaseh. Tako je nastala stalna javka. Tu so se srečevali partizani, terenski delavci, kurirji, obveščevalci, vosovci, vedejenci, minerci, celo večje skupine partizanov. Na več krajih so bili prehodi čez reko Savo. Pri Šobcu so posamezniki, kasneje cele skupine, prenočevale.

Gospodar Anton Rogač je v ta namen pripravil več skrivališč v mlinu, gospodarskem poslopju, stopah, lopi in čebelnjaku. V neposredni bližini v gozdu je bila zemljanka. Njegova žena Ivana je skrbela za prehrano. Varnost, pregled terena, obveščanje, prenos pošte in po potrebi spremstvo je bilo zaupano hčeram in sinovom Poldki, Rezki, Mari, Silvi, Tončku in v 1944. letu že Filipu in Jakobu.

Kdorkoli, ki ga je vodila pot do Šobčevega mli-
na, je bil deležen gostoljubnosti družine Rogač.
Javka je delovala od junija 1941 do maja 1945
nemoteno in ni bila nikoli odkrita.

Spominsko znamenje je postavila Krajevna or-
ganizacija ZB NOV Lesce 15. 8. 1965.

LEPENCE

SPOMINSKO ZNAMENJE IZ ŽELEZNIŠKIH TIRNIC

PARTIZANSKEMU PREHODU NA LOGU

Ob križišču železniške proge s cesto, ki čez
most Save Bohinjke vodi v vas

1941
PARTIZANSKI
PREHOD
1945

Partizanski prehod čez cesto Bled — Bohinj,
železniško progo Jesenice — Gorica in čez
most Save Bohinjke pri zaselku Log je bil
najkrajši med Pokljuko in Jelovico. Borci
so ga uporabljali že od 1941. leta dalje. Po us-
tanovitvi gorenjskih relejnih linij je bila ta
pot vključena v linijo. Po njej so vzdrževali
zvezo kurirji kurirske postaje G — 2 na Bitenjski
planini na Jelovici in kurirske postaje G —
4 na Gorjušah. Prav tako so tod hodile različ-
ne partizanske enote. To področje je bilo pod
stalno kontrolo železniške policije in žandarjev
iz postojank Bohinjske Bistrice, Nomenja in So-
teske. Zaradi varnosti kurirjev so teren pre-
gledovali skojevci in člani ZSM iz Loga in Le-
penc.

Organizatorica in odgovorna za varne prehode
na tem sektorju je bila Tončka Torkar — Ivica,
kasneje Sava. Kadar je bilo zaradi številnih
zased sovražnika kurirjem onemogočen pre-
nos pošte, so to opravili skojevci ali člani
ZSM.

Spomenik so postavili železničarji Slovenije in
Istre. Projektanta sta bila Peter Vizjak in Tone
Martin, oba dipl. ing. arh. Izvajalci del so bili
Ivna Galjevica, ŽG Mostovna in TOZD za
UVP Ljubljana. Krajevna organizacija ZB NOV
Bohinjska Bistrica in Občinski odbor ZZB NOV
Radovljica sta ga odkrila 1975. leta.

LIPNICA

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA S KOVINSKIMI ČRKAMI

PADLEMU KURIRJU VOJAŠKE ŠTAFETNE LINIJE

Ob cesti nad hišo Petra Sušnika pd. Vogarju
Lipnica št. 6

KURIR
IVAN CENGLE
STAR 23 LET
22. 11. 1944 UBIT OD
BELOGARDISTOV

Ivan Cengle se je rodil 22. 11. 1921 v Kamni
Gorici v delavski družini. Osnovno šolo je do-
končal v Kamni Gorici Izučil se je za žebjarja
v Tovarni žebljarske in železoobrtne zadruga
v Kropi. V tovarni je bil zaposlen do odhoda
v nemško vojsko 29. 6. 1943. Ko je dobil 1.

maja 1944 dopust, je prišel domov v Kamno Gorico, nato pa je namesto nazaj v Nemčijo 12. 5. 1944 odšel v partizane. Dodeljen je bil Prešernovi brigadi, ki se je v tem času nahajala na Jelovici. Kot domačin in dober poznavalec terena Lipniške doline je postal kurir. Ko se je formirala vojaška štafetna kurirska linija, je bil dodeljen na kurirsko postajo D v Vrčici nad Kamno Gorico. Bil je vesten in drzen kurir. Na službeni dolžnosti je 28. 11. 1944 naletel na zasedo domobrancev iz postojanke v Kamni Gorici. Padel je na begu v grabnu pod Kovačem ob cesti Lipnica — Kropana.

Kokrški odred je jeseni 1944 organiziral lastno mrežo zvez, imenovano vojaška štafetna linija. Navezala se je na linijo štaba 9. korpusa na Primorskem, na J linijo na kurirski postaji J — 3 na Prtovču in na Škofjeloški odred.

Kurirsko postajo in bivališče kurirjev so v oktobru 1944 zgradili kurirji sami v zaraščenem gozdu Vrečica pod Jelovico.

Pot kurirjev te postaje je bila zelo nevarna. Slabo uro hoda od njih je bila postojanka domobrancev v Kamni Gorici. Druga ovira pa je bila Sava, čez katero je šla zveza do kurirske postaje C pod Dobrčo ali v Drago.

Komandir postaje je bil Filip Praprotnik iz Mošenj, politdelegat Franc Šolar — Pepček iz Nemilj, Kurirji pa: Ivan Cengle — Polanček iz Kamne Gorice, Stane Luznar iz Dražgoš, Andrej Bešter — Luka in Anton Bešter — Metod iz Poljščice pri Podnartu, Janez Ješe s Spodnje Dobrave — Pecarjev, Mirko Ješe — Mali iz Zaloš — Anžkov, Jakopin Anton s Štajerske, ki je dezertiral k domobrancem v Kamni Gorici. Kasneje je prišel tudi Jože Volušček — Pepi s Črnavca. Za kuharico je bila Stanka Dovjak z Golnika.

Postaja je kasneje reorganizirana in nato ukinjena.

Spominsko znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Srednja Dobrava v 1979 letu.

LIPNICA

DOPRSNI KIP NARODNEGA HEROJA STANETA ŽAGARJA IZ LITE BRONOVINE

POIMENOVANJU OSNOVNE ŠOLE

Na dvorišču osnovne šole, Lipnica št. 12

NARODNI HEROJ
STANE ŽAGAR

Stane Žagar, predvojni revolucionar in organizator KP na Gorenjskem, je na Dobravi učiteljeval več kot 18 let. Okrog sebe je zbiral mladino in starejše. Kmalu so postali njegovi soimišljeniki. Njegovi sodelavci so vse bolj širili napredno misel doma in v širši okolici ali tam, kjer so bili zaposleni. Pri njem so se že od 1935. leta sestajali vodilni komunisti z Jesenic, iz Kranja, Tržiča, Kroke, Ljubljane in drugod. Ko je bil Moša Pijade leta 1938 izpuščen iz zapor, je prišel na okrevanje k krojaču Janezu Pristavcu v Radovljico. V tem času je večkrat prihajal na Srednjo Dobravo slikat in na pogovore k Stanetu Žagarju.

Zaradi bogatega in uspešnega političnega dela, ki ga je opravil na Dobravi in v okoliških vaseh, okupacija prebivalce teh krajev ni presenetila, nasprotno — nanjo so bili dobro pripravljeni. Velika večina se je takoj odločila

za odpor proti okupatorju. Že julija 1941. leta je bil ustanovljen Vaški odbor OF na Dobravi. Njegovi učenci skojevci in komunisti so pridobljeno znanje uspešno koristili v štiriletnem boju proti okupatorju.

Za narodnega heroja je bil proglašen 5. 7. 1951 leta.

Doprstni kip, delo kiparja Staneta Keržiča, je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Srednja Dobrava. Odkrili so ga 4. junija 1977.

LJUBNO

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA TALCEM- USTRELJENIM ZARADI KAZNOVANEGA VOHUNA

Na opornem zidu pred gasilskim domom Ljubno št. 79

TUKAJ SO NEMCI
24. 8. 1941 USTRELILI
PRVE NAŠE TALCE:

ŠTULAR MIHA
SNEDIC ANTON
KAVČIČ FELIKS
KRIVIC ANTON
KRIVIC JOŽE

SLAVA JIM!

V Ljubnem in okoliških vaseh je vohunil in prijavljal domačine nemškimi oblastem čevljarški mojster Ciril Praprotnik. Partizani Cankarjevega bataljona so mu nadaljevanje umazanega početja preprečili z izvršitvijo smrtnih obsodb 22. 8. 1941. Gestapo se je takoj maščeval in dne 24. 8. 1941 sredi vasi pred gasilskim domom ustrelil pet talcev, domačinov čevljarjev in ključavničarja Snedica iz sosednjega Posavca.

Osebni podatki ustreljenih so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

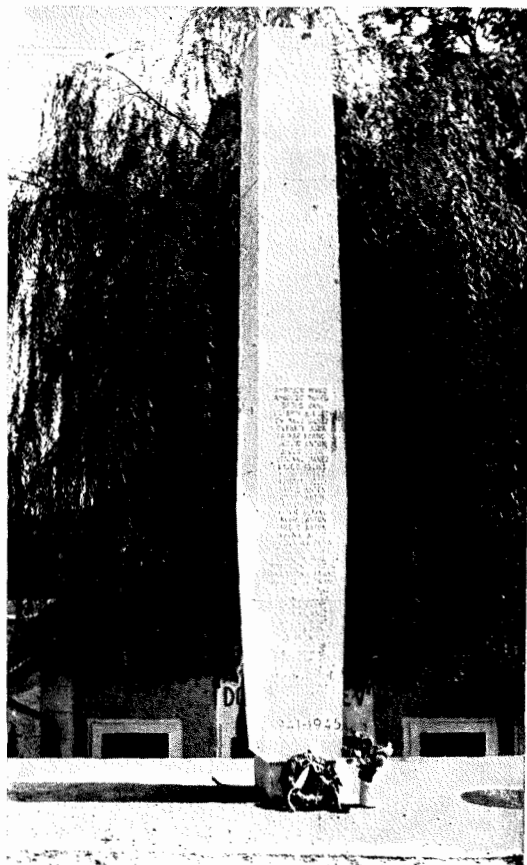
Pokopani so v skupnem grobu na krajevnem pokopališču v Ljubnem.

Spominsko ploščo so odkrili Vaški odbor OF, Krajevni ljudski odbor in Krajevna organizacija ZB NOV Ljubno 1947. leta. Izdelal jo je kamnosek Alojz Vurnik.

LJUBNO

OSREDNJI SPOMENIK - OBELISK

PADLIM BORCEM NOV IN USTRELJENIM TALCEM

Sredi vasi pred farno cerkvijo

spredaj:

AMBROŽIČ MIRKO
AMBROŽIČ ZORKO
BEGUŠ IVAN
CEFERIN AVGUST
CVENKEL JANEZ
CVENKEL JOŽE
FAJFAR FRANČ
Jeglič ANTON
Jeglič JOŽE
JESENKO JANEZ
KAVČIČ FELIKS
KOŠIR MATEVŽ
KRISTAN JOŽE
KRIVIC ANTON
KRIVIC ANTON

KRIVIC JOŽE
 KRIVIC STANKO
 NEGRO ANTON
 NEGRO ANTON
 PEČNIK ALOJZ
 PEČNIK VALENTIN
 POGAČNIK JOŽEF
 POGAČNIK PAVEL
 PRAPROTNİK ANTON
 PRAPROTNİK FRANC
 PRESTRŁ FRANC
 PRETNAR LUDVIK
 RAVNIK FRANC
 RAVNIK JANEZ
 SNEDIC ANTON
 ŠIVIC ANTON
 ŠOLAR JANEZ
 ŠTULAR LOVRENC
 ŠTULAR LOVRENC
 ŠTULAR MIHA
 ŠTULAR MIRKO
 TESTEN FRANC
 TOMAN VALENTIN
 CEFERIN IVAN
 DOLENC FRANC
 1941 — 1945

desno:

ROZMAN IVAN
 KOTNIK FRANC
 GROBOVŠEK CIRIL
 GROBOVŠEK VALENTIN
 VALJAVEC IVAN
 LEBAN STANKO
 LEBAN BOGOMIR
 OSTERMAN CIRIL

V času štiriletnе borbe je iz vasi Ljubno, Pra-proče, Posavec in Otoče 48 domačinov daro-valo svoja življenja za svobodo.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abeced-nem seznamu žrtev.

Načrt za spomenik je izdelal arhitekt Ferdinand Jocif. Delalo ga je podjetje PROJEKT Kranj. Postavila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Ljubno skupaj s KLO in DPO 27. 8. 1961. leta.

LJUBNO

SPOMENIK

DOMAČINOM TALCEM IN BORCEM NOV

Na krajevnem pokopališču Ljubno ob grobu petih talcev

SLAVA JUNAKOM

ŠTULAR MIHA 1905
 SNEDIC ANTON 1910
 KAVČIČ FELIKS 1905
 KRIVIC ANTON 1901
 KRIVIC JOŽE 1908
 FAJFAR FRANC 1904
 KRIVIC SLAVKO 1925
 PEČNIK VALENTIN 1895
 POGAČNIK JOŽEF 1869
 POGAČNIK PAVEL 1905
 RAVNIK FRANC 1920
 RAVNIK JANEZ 1880
 AMBROŽIČ MIRKO 1917
 BEGUŠ IVAN 1908
 ŠTULAR MIRKO 1917
 NEGRO ANTON 1917
 AMBROŽIČ ZORKO 1920
 KRIVIC ANTON 1872
 PRAPROTNİK FRANC 1927
 CVENKELJ JOŽE 1910
 CVENKELJ JANEZ 1918
 PRESTRŁ FRANC 1910
 KRISTAN JOŽE 1928
 JESENKO JANEZ 1913
 TOMAN VALENTIN 1909
 PRAPROTNİK FRANC 1916
 PRETNAR LUDVIK 1915
 CEFERIN AVGUST 1924
 NEGRO ANTON 1929
 JEGLIČ JOŽE 1916
 KOŠIR MATEVŽ 1917
 JEGLIČ ANTON 1924
 TESTEN FRANC 1914
 ŠIVIC ANTON 1921
 PRAPROTNİK ANTON 1918
 ŠTULAR LOVRENC 1912
 ŠOLAR JANEZ 1908

1941 — 1945

Na krajevnem pokopališču Ljubno je pokopanih 37 ustreljenih talcev, padlih borcev in v zapo-rih umrlih žrtev vojne.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abeced-nem seznamu žrtev.

Spomenik sta postavila Vaški odbor OF Ljubno in Krajevni ljudski odbor Ljubno. Delal ga je kamnosek Alojz Vurnik po načrtu prof. ing. arh. Janeza Valentinčiča. Odkrili so ga v 1949. letu.

MIŠAČE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PARTIZANSKI TEHNIKI META IN PADLIM BORCEM NOV

**Na steni hiše Kriste Rožič, pd. pri Pogvajuenu,
Mišače št. 19**

V TEJ HIŠI JE DELOVALA OD
11. XII. 1942 DO UNIČENJA
7. IV. 1943

PARTIZANSKA TEHNIKA
ŽRTVE

PREŽELJ KAREL IZ PODMEŽAKLJE
ČLAN POKR. KOMITEJA ZA GORENJSKO
JURKUS VIKTOR IZ TRSTA
POGAČNIK IVAN IZ ZALOŠ
PEČNIK CIRIL GOSPODAR HIŠE
NJEGOVA DRUŽINA PA IZSELJENA

Karol Preželj je bil rojen 4. 11. 1908 na Jesenicah. Že kot otrok je doživljal pomanjkanje. Osnovno in obrtno šolo je obiskoval na Jesenicah. Svojega poklica mizarja pa ni opravljal, ampak se je zaposlil v Železarni KID na Jesenicah. Vključil se je v sindikat — Savez metalnih radnika Jugoslavije (SMRJ), podružnica Jesenice. Leta 1929 je postal član KPS, veliko je prebiral Marksa in Engelsa. Poučeval je na študijskih sestankih pri Delavsko kulturno-prosvetnem društvu Enakost na Jesenicah. Sodeloval je v delavski stavki v Železarni KID leta 1935. Z revolucionarnim delom je neustrašno nadaljeval. Bil je član Okrožnega komiteja KPS Jesenice. V partizane je odšel 30. 8. 1941 na Pokljuko. Imenovan je bil za namestnika sekretarja jeseniškega okrožja KPS. V letu 1942

je bil zadolžen za organiziranje odborov OF v Bohinju, Zgornjesavski dolini ter v jeseniškem in radovljiškem okolišu. Postal je sekretar Okrožja in s tem tudi član Pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko. Na poti iz Pokrajinskega komiteja KPS v Poljanski dolini se je ustavil v tehniki Meta na Mišačah. Tako je bil usodnega dne, 7. 4. 1943, med tovariši, ki so jih Nemci napadli. Hudo ranjenega ga je rešil trpljenja z milostnim strelom Ivan Pogačnik — Ivko.

Viktor Jurkas iz Trsta, zanj se do sedaj ni moglo najti osebnih podatkov.

Ivan Pogačnik je bil rojen 12. 12. 1913 v Zalošah desetčlanski družini. Oče je bil progovni delavec pri železnici.

Osnovno šolo je obiskoval na Ovsišah. Izučil se je mizarске obrti, nato pa delal v Kranju, kamor se je vozil z vlakom. Pomanjkanje doma in režimski pritiski so ga privedli v vrste naprednih delavcev. Po okupaciji domovine je prenehal z delom v Kranju in ostal doma. Nemški urad za delo (Arbeitsamt) v Radovljici ga je takoj poslal delat k obnovi porušenega mostu čez Savo in železniškega predora v Otočah. Med zaposlenimi delavci so bili tudi organizatorji odpora proti okupatorju.

Pridružil se jim je in postal njihov sodelavec. Dajal je denarne prispevke, denar je zbiral tudi od sodelavcev. Med delavci so bili provokatorji, s katerimi je gestapo odkril mrežo organizatorjev odpora in večino aretiral. Med njimi je bil tudi Pogačnik. Zaprt je bil v zaporih v graščini v Begunjah. Po dolgotrajnem zaslišanju, na katerem ni ničesar izdal, pri soočenju pa ni bil prepoznan, je bil izpuščen.

V partizane je odšel 1. 11. 1941. v Cankarjev bataljon na Jelovico. Po ustanovitvi I. grupe odredov je postal štabni kurir. Jeseni 1942 je bil ranjen v grlo. Zdravil se je pri Goličku in tri mesece pri Tončevih na Poljšici, od koder je marca 1943 odšel v tehniko Meta. V tehniki je delal lažja dela in bil za kurirja. Pri napadu na tehniko 7. 4. 1943 je bil zopet ranjen in ujet. Naslednji dan so ga pripeljali v zapore v graščini v Begunjah. V zaporniški knjigi so njegovi podatki vpisani pod št. 986. Ustreljen je bil s skupino desetih talcev 28. 4. 1943 na Brodeh v Poljanski dolini.

Ciril Pečnik je bil rojen 9. 7. 1914 v Globokem. Oče je imel manjši mlin, s katerim je preživel družino. Umrli mu je v rani mladosti.

Po končani osnovni šoli v Mošnjah se je izučil kovaške obrti. Delal je kot pomočnik pri

kovaškem mojstru v Mostah pri Žirovnici. Poročil se je na malo kmetijo, na Mišače pri pogvajnu. Zaposlil se je v Železarni KID na Jesenicah, kjer je bolje zaslužil. Na delo se je vozil z vlakom, iz Mišač do železniške postaje podnart pa pešalil.

po zasedbi domovine aprila 1941 je pustil službo na Jesenicah in se zaposlil na železniški postaji v Kranju. Z ženo sta se priključila zavednim Dobravčanom in sodelovala v gibanju OF. Meseca decembra 1941 sta bila med družinami, ki so jih Nemci izselili. Poslana sta bila v zbirno taborišče za izseljence v škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Po nekaj mesecih sta bila izpuščena. Nadaljevala sta z obdelavo zemlje, Pečnik pa je hodil v službo na železniško postajo Kranj. Po uničenju tehnike Meta 7. 4. 1943 so Pečnika aretirali in 10. 4. 1943 pripeljali v graščinske zapore v Begunjah. V evidenčni knjigi zapornikov je vpisan pod številko 988. Ustrelili so ga s skupino desetih talcev 28. 4. 1943 na Brodeh v Poljanski dolini.

Začetek partizanske ciklostilne tehnike Meta sega v avgust 1942, ko je prišel Adolf Arigler — Bodin v štab I. grupe odredov. Razmnoževati je začel na pisalnem stroju. Po akciji I. grupe odredov v Kropi, 27. 8. 1942, so dobili rotacijski in ročni razmnoževalni stroj, pisalne stroje, tehnični material in papir. Tako so bile zagotovljene tehnične in materialne možnosti za obsežnejše delo. Ustanovili so tehniko Meta.

Za delo tehnike so poiskali prostor v majhni skalni votlini na Jelovici, nedaleč od Jamnika in kolovozne poti z Jamnika v smeri Mošenjske planine. Razmnoževalo se je tudi v oglarski koči v bližini. Pri iskanju boljše lokacije so v neposredni bližini odkrili večjo in bolj skrito votlino. V tej votlini je delala tehnika od oktobra do 15. decembra 1942. Vodji tehnike Adolfa Ariglerju — Bodinu je pomagal Mato, prej borec Selške čete. V oktobru pa je bil tehniki dodeljen Milovan Ilich — Kostja, študent slavistike. Zaradi mraza in snega, predvsem pa ovir pri prenosu razmnoženega gradiva se je štab 1. grupe odredov odločil, da tehniko preselijo v dolino. Prostor — bunker je odstopil Ciril Pečnik iz Mišač pri Pogvajnu, ki je imel manjšo kmetijo. Bunker je bil skrit v kleti pod hlevom. Napravljen je bil na ta način, da so zazidali vrata, ki so vodila vanj iz kleti pod stanovanjsko hišo. Vzдолž stene so postavili police za sadje in tako popolnoma zabilisali dejstvo, da je za steno prostor. Vhod v bunker

je bil skozi živinske jasli iz hleva nad bunkarjem. Malo kletno okno je dobro zakrivala skladovnica drv, ki je bila zložena ob steni hleva. Zaradi tega sta bila svetloba in zračenje slaba. V prostor so napeljali elektriko. Bunker je bil zgrajen zgodaj leta 1942. V njem so se zadrževali in delali prvi partizani, med njimi Ivan Bertancelj — Johan, Stane Kersnik — Jelovčan in Vinko Hafner.

Bunker so v drugi polovici decembra prilagodili potrebam tehnike. Vanj so namestili stroje in druge tehnične pripomočke, ki so jih prinesli z Jelovice. Z rednim delom so pričeli 3. januarja 1943. Za varnost in prehrano osebja sta skrbela zakonca Ciril in Krista Pečnik. Od tedaj je bila ciklostilna tehnika Meta priključena Pokrajinskemu komiteju KPS za Gorenjsko. Vodil jo je, delal v njej in na zvezah oddajal literaturo Adolf Arigler — Bodin vse do 14. 3. 1943, ko je odšel v pokrajinsko vodstvo tehnik na Gorenjskem.

Vodstvo tehnike je prevzel Viktor Jurkas — Bine, ki je bil prej v Okrožni tehniki KPS Jesenice. V pomoč in za kurirja je prišel v Nemiljah ranjeni Ivan Pogačnik — Ivko iz I. grupe odredov. V tehniki je ob delu okrevljal. Tehnika je delala do 7. aprila 1943, ko je bila izdana in uničena. Do izdaje je prišlo zaradi tega, ker je Pečnik, ki je bil zaposlen kot železničar na postaji v Kranju, zaupal svojemu sodelavcu Loju, da ima v hiši partizansko tehniko. Pečnik in Lojo sta skupaj službovala in je bil prepričan, da je zanesljiv, bil pa je gestapovski agent. Lojo si je bunker ogledal in že drugi dan pripeljal nemško policijo. Obkolili so hišo in gospodarsko poslopje. V hlevu so odkrili vhod v bunker, pri odmetavanju skladovnice drv pa okno. Osebe so pozvali k predaji. Vodja tehnike je bil v tem času službeno odsoten. V bunkerju sta bila tehnik Jurkas, kurir Pogačnik, poleg njiju pa še Karel Preželj, sekretar Okrožnega komiteja KPS Jesenice.

Na poziv za predajo so odgovorili z ognjem, nato pa je policija zasula bunker z ročnimi bombami.

Še isti dan je gestapo na postaji v Kranju aretiriral Cirila Pečnika in ga zaprl v zapor v graščini v Begunjah.

Pečnikovo ženo z otrokoma Milanom in Slavko pa so poslali v internacijo v Weisenburg na Bavarsko. Preživeli so vojno in se vrnili domov.

Tehniko sta oskrbovala z vsem potrebnim materialom Jože Luznar — Tilen iz Lipnice in

Matija Rešek — Volbenk iz Kamne Gorice. Imela sta zvezo z vodjo tiskarne »Sava« v Kranju Jožetom Pogačnikom, ki ju je povezal še s prodajalci papirnice tiskarne »Sava« Jožetom Novakom, Ignacom Šumijem in Mimi Čop. Vsi ti so dobavljali za tehniko ves tehnični material v zadostnih količinah za plačilo.

Spominsko ploščo je po zamisli Krajevne organizacije ZB NOV Dobrava izdelalo UKO Kropa iz Lite bronovine. Odkrili so jo 9. 8. 1953.

MOŠNJE

SPOMENIK IN GROBIŠČE BORCEV NOV

BORCEM RAŠIŠKE ČETE IN DOMAČIM TALCEM IN BORCEM NOV

Na krajevnem pokopališču

V SPOMIN
ŽRTVAM
1941 — 1945

levo:

PADLI BORCI

LEBAN BOGOMIL*	OTOČE
LEBAN STANISLAV*	OTOČE
GROBOVŠEK SILVESTER*	OTOČE
BENEDIČIČ RADO*	ZGOR. DOBRAVA
BREŠIČ JANEZ	GORNJA SENICA
LOŽAR ŠTEFAN	GMAJNICA
PEČNIK ALOJZ	GMAJNICA
KNEZ VID	GAMELJE
TREBUŠAK DUŠAN	POLJANE - ŠENTVID
TOMŠIČ MARKO	TACEN
NOVAK MIHAEL	TACEN
DRAGAN TEREZIJA	ČRNUČE
KOSEC PETER	RAŠICA
KOSEC STANISLAV	RAŠICA

desno:

PADLI TALCI

KRALJ VIKTOR	ŠKOFJA LOKA
PLANINC JANEZ	ŠKOFJA LOKA
ŠVEGELJ JANEZ	VISOKO
PEČAR MAKŠ	ČRNUČE
KRMELJ FRANC	PIRNIČE
KNAPIČ CIRIL	TACEN
BRINŠEK TINE*	SPODNJI OTOK
VESTER VINKO*	SPODNJI OTOK
PRAPROTNIK JANKO*	MOŠNJE

PADLI BORCI

GLOBOČNIK ANTON*	MOŠNJE
REŠ JANEZ*	MOŠNJE
REŠ MIHA*	MOŠNJE
KOROŠEC VIKTOR*	SPODNJI OTOK
BRINŠEK ANTON*	SPODNJI OTOK
ŠEBAT FRANC*	GORICA

V skupnem grobu je pokopanih 15 borcev in talcev. Med njimi je skupina skojevcev z Otoč in 11 ujetih borcev Rašiške čete. V boju Rašiške čete proti Nemcem na Selu pri Vodica 9. septembra 1941 so bili ujeti in pripeljani v zapore v graščini v Begunjah. Na smrt so bili obsojeni 16. 10. 1941 in 17. 10. 1941 na Lancovem ustreljeni. Med njimi je bila Rezka Dragar, narodna herojinja.

Rezka Dragar je bila rojena 16. 11. 1913 v Ljubljani, doma iz Črnuč. Bila je tekstilna delavka. V veliki tekstilni stavki avgusta 1936 v

Kranju je bila med organizatorji. Aktivno je sodelovala v Delavsko kulturnoprosvetnem društvu Svoboda in Vzajemnost. V KP je bila sprejeta v 1937. letu. Junija 1941 je odšla v partizane in se priključila borcem Rašiške čete. V septembru 1941 je bila med boji z nemško policijo ranjena in ujeta.

Za narodnega heroja je bila proglašena 15. 7. 1951.

Za pokop trupel je gestapo določil prostor za pokopališkim zidom v Mošnjah. Na dan ustrelitve so morali zaporniki pod nadzorstvom policije že zjutraj izkopati jamo. S kamionom pripeljana trupla sta morala dva preostala talca iz ustreljene skupine položiti v jamo. Takoj po opravljenem delu so ju ustrelili. Katera dva izmed petnajsterice sta bila, ni znano.

Spomenik je posvečen tudi devetim ustreljenim talcem in padlim borcem NOV — domačinom.

Osebnosti talcev in borcev, katerih imena so označena, so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Načrt za spomenik je delal arhitekt Edvard Ravnikar. Izdelalo ga je Kamnoseštvo Ljubljana. Postavila in odkrila sta ga Okrajni odbor ZZB NOV Radovljica in Krajevna organizacija ZB NOV Mošnje v 1958. letu.

Znani podatki talcev — borcev Rašiške čete pokopani v skupnem grobišču:

Janez Brešič, rojen 13. 8. 1918 Zgornja Sevnica v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 2. 10. 1941 (z. š. 1361).

Terezija Dragan, v zapore v graščini v Begunjah pripeljana 30. 9. 1941 (z. š. 1347). Ostali podatki v tekstu.

Vid Knez, rojen 1. 10. 1920 Srednje Gamelje, kovaški pomočnik, v partizane odšel v začetku avgusta 1941 v Rašiško četo. V boju ujet in v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 30. 9. 1941 (z. š. 1352).

Peter Kosec, rojen 31. 10. 1898 Rašica, kmet, v partizane odšel konec avgusta 1941 v Rašiško četo. V boju ujet in v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 2. 10. 1941 (z. š. 1359).

Viktor Krajc, škofja Loka.

Štefan Ložar, rojen 9. 12. 1921 Gmajna pri Črnučah, krojač, v partizane odšel začetek juli-

ja 1941 v Rašiško četo. V boju ujet in v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 30. 9. 1941 (z. š. 1349).

Alojz Pečnik, rojen 2. 6. 1923 Spodnje Gamelje, vajenec, v partizane odšel 28. 7. 1941 v Črnuško partizansko skupino. V boju ujet in v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 7. 10. 1941 (z. š. 1387).

Jože Planinc, rojen 23. 2. 1912 Zidani most, v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 6. 10. 1941 (z. š. 1384).

Janez Švigelj, rojen 15. 5. 1902 Visoko, v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 13. 10. 1941 (z. š. 1457).

Bogomir (Mirko) Tomšič, rojen 18. 10. 1920 Tacen, ključavničarski pomočnik, v partizane odšel sredi julija 1941 v Rašiško četo. V boju ujet in v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 5. 10. 1941 (z. š. 1373).

Dušan Trebušek, rojen 4. 7. 1922 Zagorje ob Savi, mizarski pomočnik, v partizane odšel avgusta 1941 v Rašiško četo. V boju ujet in v zapore v graščini v Begunjah pripeljan 7. 10. 1941 (z. š. 1388).

NEMŠKI ROVT

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA PADLIM DOMAČINOM

Na steni stavbe gasilskega doma Nemški Rovt št. 18

Padlim v NOV

ROZMAN GABRIJEL	1920	1943
ISKRA JANEZ	1906	1944
ISKRA ANTON	1913	1944
ČUFER JOŽE	1911	1945
TAVČAR JANEZ	1896	1945
DOBRAVEC IVAN	1928	1945
GARTNER JANEZ	1906	1945

ROD KI TU PREBIVA
SVOBODO ČUVAL BO
ZNAL CENITI BO LJUBITI
KAR PLAČALI STE S KRVJO

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo po načrtu prof. Janeza Ravnika je izdelal kamnosek Franc Lagonder. Odkril jo je Krajevni odbor SZDL Nemški Rovt 4. 7. 1958. leta.

NEMŠKI ROVT

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G — 2

Na steni gasilskega doma, Nemški Rovt št. 18

NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G — 2

KURIRJI IN ZZB NOV 1980

Kurirska postaja G — 2 je spadala pod 2. gorenjsko relejno linijo. Ustanovljena je bila v juliju 1943. Njena predhodnika sta bila kurirja Miloš Ravhekar — Miki in Jožko Rozman — Kostja. Po nalogu komandirja voda za zveze pri Gorenjskem odredu sta bila zadolžena, da organizirata kurirsko postajo G — 2. Za sedež postaje in bivališče kurirjev sta določila Bitejsko planino in Strme na Jelovici. Zaradi nemških vpadov iz Bohinjske Bistrice na Jelovico je bil teren stalno ogrožen. Med obstojem kurirske postaje so se morali kurirji šeskrat seliti na druge lokacije. Vzdrževali so zveze s kurirsko postajo G — 4 na Gorjušah z javko ob Savi Bohinjki pod zaselkom Log ali Podkoriti, s kurirsko postajo G — 1 na Prtovču z javko na Rovtarici ali Pečani na Jelovici ter kurirsko postajo G — 27 na Ventijah z javko na Vresju na Jelovici. Kurirji so zaradi stalne nevarnosti dnevnih sovražnikovih zased hodili na zvezo čez Jelovico večinoma ponoči.

Prvi komandir je bil Miloš Ravhekar — Miki. Ko je bil premeščen 8. 9. 1943 na kurirsko postajo G — 3, ga je zamenjal Anton Štendler — Leon, njega pa Franc Koblar — Gaber, ki je bil prej namestnik komandirja. Najbolj naporna je bila pot čez Jelovico, poleti zaradi zased, pozimi zaradi visokega snega. V dolinskih predelih so v času večje nevarnosti pomagali terenski delavci in mladina.

Poleg napornega dela so se politično in vojaško izpopolnjevali. Prehranjevali so se z v akcijah pridobljeno hrano ali z odstrelom divjadi. V letu 1944 pa je organizirala prehrano gospodarska komisija Vaškega odbora OF Nemški Rovt.

Za časa delovanja kurirske postaje so se izmenjali kurirji Jože Rozman — Kostja, padel 14. 12. 1944, Franc Arih — Crni, Janko Logar — Mihajlo, Janez Pikon — Polde, Alojz Mencinger — Maček, Matevž Rožič — Dravski, padel 24. 4. 1944, Milan Sušnik — Hrast, Anton Dežman — Svoboda, Franc Zupan — Francel, Jože Štendler — Škrjanc, padel 10. 9. 1944, Franc Šolar — Trš, Franc Gartner — Lado, Alojz Srše — Dušan, Janko Robič, Anton Žnidar — Tonček, Peter Mohorič, Franc Gmajnar, Vincenc Stare — Cena, bil je za kuharja, Ivan Torkar — Djurkovič, padel 19. 3. 1945, Radko Dobravec in Antonija Štendler — Gorska, legla kurirka in obveščevalka.

Načrtovalec spominske plošče in besedila je predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko. Izvajalec dela je podjetje Marmor Hotavlje in kamnosek Andrej Mravljje. Ploščo je vzdala komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB NOV Radovljica in jo odkrila 14. 6. 1981.

NOMENJ

OSREDNJI SPOMENIK

Pri razpotju cest v vas.

KRVNEMU DAVKU DOMAČINOV ZA SVOBODO

Spreddaj:

19
41 45

Leva stran

1941 AŽMAN JOŽE
ZUPAN JANEZ

1943 GOGALA GABRIJEL
JESENKO JOŽE

1944 TOMAŽIN STANE

1945 ZUPAN JOŽE

PADLI BORCI

BURJA ANDREJ
FERJAN JANKO

Spomenik po osnutku akademske kiparke, Vladimire Furlan Bratuš, izdelalo Kamnoseštvo Ljubljana.

JURGEČ IVAN
KOZJAK IVANA
STARE JOŽE
ZUPAN HELENA 1942
SUŠNIK JANEZ 1945
UMRLI V TABORIŠČU

Desna stran
AŽMAN MIRKO
SUŠNIK JANEZ
ZUPAN PETER
ŽNIDAR JANEZ
ŽNIDAR JOŽE
TALCI PADLI
V BEGUNJAH 1942

ŽRTVAM
ZA SVOBODO
POSTAVILA LETA 1955
ZVEZA BORCEV
NOMENJ

Njihovi osebni podatki so navedeni v seznamu žrtev.

Vas Nomenj s 37 hišami in 195 prebivalci je bila že pred vojno središče naprednega delavskega gibanja v Bohinju. Tu so delovali komunisti in skojevci pod idejnim vodstvom Jožeta Ažmana in Janeza Zupana, udeleženca oktobrske revolucije v Rusiji.

Načrtovana bohinjska vstaja iz 14. na 15. 12. 1941 se je začela z enodneвно zamudo 16. 12. 1941 na Nomenju. Vodja vstaje je bil Stane Bokal, član Okrožnega komiteja KPS Jesenice. 15. 12. 1941 je prišla na Koprivnik Gorjanska četa s prostovoljci, skupaj okrog 80 mož, in s približno tridesetimi gozdnimi delavci s Pokljuke. Četo sta vodila Andrej Žvan — Boris in Stanko Kocjančič — Marjan. Skupaj z domačini z Gorjuš in Koprivnika se je zbralo pred gostilno pri Jožefovcu okrog 350 prostovoljcev. Organizirali so bataljon in ga poimenovali Prešernov bataljon. Razdeljen je bil na sedem vodov s konkretnimi nalogami. Za komandanta bataljona so imenovali Staneta Bokala. 16. 12. 1941 so se v zgodnjih jutranjih urah spustili proti Nomenju. Tam sta jih čakala Stane Žagar ml. in Tomaž Godec. Akcija je stekla po načrtu. V drugih vaseh pa do nje ni prišlo. Razlog za to je bilo izdajstvo in zaradi njega prihod nemške policije z oklopniki v Bohinjsko Bistrico 15. 12. 1941. Vodstvo akcije v Nomenju in Soteski za prihod policije ni vedelo. 16. 12. 1941 je policija v Stari Fužini že zgodaj zjutraj aretirala 16 fantov in mož, ki so bili pripravljeni na pričetek napovedane vstaje.

Pritisk policije, orožnikov in vojaštva iz postojank v Soteski in Nomenju na upornike — borce Prešernovega bataljona je bil silovit, na pomoč pa je prišla še policija z oklopniki, ki so se vračali iz Stare Fužine in Bohinjske Bistrice. Pomanjkanje municije in skromna oborožitev je upornike — borce prisilila, da so se umaknili v strmine zasnežene Goričice in čez Koprivnik in Gorjuše na Pokljuko. Domačini in večina prostovoljcev iz gorenjskih vasi se je vrnilo domov.

Policija je začela z grožnjami strahovati vaščane Nomenja. Požgali so domačije in gospodarska poslopja Janeza Sušnika, p. d. pri Šušnšću, Jožeta Sušnika, p. d. pri Mihovcu, Janeza Zupana, p. d. pri Pintarju, Jožeta Ažmana, p. d. pri Ažmanu, in Janeza Katrašnika, p. d. pri Katrašniku. V vežo goreče Ažmanove hiše so nagnali na Koprivniku aretirana udeleženca upora brata Lovrenca in Viktorja Beznika, p. d. Senekerjeva.

Dva gestapovca sta jih ustrelila, nato pa polila s petrolejem, da sta pogorela.

V zloglasna koncentracijska taborišča Dachau, Mauthausen, Auschwitz in Ravensbrück so poslali 18 domačinov, izmed njih jih je sedem umrlo. V Nemčijo so izselili 19 domačinov. Pet aretiranih udeležencev vstaje pa je bilo ustreljenih v Dragi nad Begunjami na Gorenjskem.

Tako je za neuspelo vstajo v Bohinju vas Nomenj žrtvovala življenja 12 domačinov. Kasneje je padlo še pet borcev NOV, en ujeti borec pa je bil kot talec ustreljen v Spodnjih Gorjah.

Spomenik sta postavila Okrajni odbor ZZB NOV Radovljica in Krajevna organizacija ZB NOV Nomenj. Projektant spomenika je kiparka Vladimira Furlan Bratuš, izdelalo ga je Kamnoseštvo Ljubljana. Odkrili so ga 18. 12. 1955.

NOMENJ

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PREDVOJNEMU KOMUNISTU IN PRVOBORCU

Na steni rojstne hiše Jožeta Ažmana, p. d. pri Ažmanu, Nomenj št. 19

V TEJ HIŠI SE JE RODIL
PREDVOJNI KOMUNIST 1919 — 1941
DELEGAT 5. DRŽAVNE KONFERENCE KPJ
JOŽE AŽMAN
PADEL 8. 8. 1941 KOT BOREC NOV

SLAVA MU!

20. 7. 1969

Jože Ažman je bil rojen 15. 3. 1888 na Nomenju. Po končani osnovni šoli je delal doma in po smrti očeta Blaža postal gospodar malega posestva. Za preživljanje družine je bil potreben dodaten zaslužek. Zaposlil se je pri železnici. Zaradi udeležbe v stavki železarjev so ga leta 1920 odpustili. Ostal je doma in se preživljal s priložnostnimi prevozi lesa. Od 1920. leta je bil član KPS, zato se je takoj povezal z Janezom Zupanom, ko je ta prišel iz ruskega ujetništva. Tesno je sodeloval z Janezom in Jernejem Iskra, Karlom Jurgecom, Janezom in Lovrencem Malijem, Matevžem Polajnarjem, Jožetom Repincem in drugimi. Z Tomažem Godcem je imel tesnejše stike od 1933. leta, ko je bil prvi sestanek za ustanovitev društva kmečkih fantov in deklet. Širili so napredne ideje med delavci in kmeti v Bohinju. Borili so se za boljše socialne razmere zaposlenih. Hodil je na sestanke v Ljubljano iz Zagreba ter prinašal različno literaturo in časopis Enotnost. Na sestankih jo je oddajal somišljenikom, ki so jo pregledali, nato pa razdelili drugim privržencem.

V letu 1927 je bil aretiran in dalj časa zaprt v sodnijskih zaporih v Radovljici. Od takrat dalje so ga žandarji nadzorovali. V letu 1931 so mu napravili nepričakovano hišno preiskavo. Našli so prepovedane časopise. Zaradi tega so nad njegovim gibanjem povečali nadzorstvo. Jože Ažman je bil kot delegat slovenskih komunistov na 5. državni konferenci KPJ v Zagrebu. Za delegata je bil izvoljen na 3. pokrajinski konferenci KPS na Vinjem.

Po prihodu okupatorja je nadaljeval s političnim delom. 20. 4. 1941 se je udeležil posveta komunistov na Slamnikih, kjer so se odločili za takojšen boj proti okupatorju. Po vaseh je pozival zanesljive domačine k odporu in jih povezoval v skupine OF. V maju 1941 je postal član vojnorevolucionarnega komiteja za okrožje Jesenic. Na nekaterih širših sestankih, ki jih je organiziral v naravi, so sodelovali tudi Lojze Kebe, Stane Žagar ml. in Mira Svetina. Glavna tema pogovora je bila odpor proti okupatorju in organizacija OF v Bohinju. V juliju 1941 ga gestapu ni uspelo aretirati. Zaradi varnosti je

prenočeval v čebelnjaku na polju. Takoj je odšel v ilegalo. V gozdu nad vasjo se je pridružil ilegalcem Zupanu, Godcu in Pintarju. Postal je vodja skupine. Pričeli so organizirati oborožen boj proti okupatorju, vključevati napredne delavce in kmete v partizanske vrste, širiti gibanje OF po vaseh in organizacijo preskrbovanja nastajajočih skupin partizanov.

V času političnega dela na terenu je pridobil veliko število predvsem kmečke mladine. Že leta 1940 je najboljše sprejel v SKOJ in povezal v skupino.

Ažmanova skupina prvoborcev se je zadrževala na pobočju hriba Gorečica. Od tu sta odšla Tomaž Godec in Alojz Pintar na Jelovico na ustanovitev Cankarjevega bataljona, ki je bila 5. 8. 1941 na Pogrošarjevi plani nad Vodiško planino. Jože Ažman in Janez Zupan sta ostala v bivališču na Gorečici. Po očitni izdaji so Nemci 8. 8. 1941 začeli s hajko v okolici Nomenja in hriba Gorečica. Pri umiku iz bivališča v smeri Podkorita sta naletela na zasedo. V napadu je Jože Ažman padel, Janez Zupan pa je bil ranjen in ujet.

Spominsko ploščo je po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Bistrica izdelala Livarna Železarne Jesenice. Vzidana in odkrita je bila 20. 7. 1969.

NOMENJ

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

UDELEŽENCU OKTOBRSEKE REVOLUCIJE, PREDVOJNEMU KOMUNISTU

Na steni hiše Janeza Zupana, pd. pri Pintarju, Nomenj št. 31

V TEJ HIŠI JE ŽIVEL
PRVOBOREC IN KOMUNIST 1919 — 1941
ZUPAN JANEZ
USTRELJEN 28. 8. 1941
50 LET KPJ

SLAVA MU!

20. 7. 1969

Janez Zupan je bil rojen 12. 8. 1889 v Stari Fužini. Bil je nezakonski sin. V rani mladosti mu je umrla mati. Ko je obiskoval osnovno

šolo, ga je oče gozdar vzel k sebi na Nomenj. Pri njem je ostal do odhoda k vojakom. Vojaško suknjo je nosil devet let. Ko je odslužil, se je začela I. svetovna vojna, zato je moral ostati pri vojaki. Na vzhodni fronti so ga ujeli Rusi. Vključil se je v oktobrsko revolucijo in se boril v vrstah Rdeče armade. Domov se je vrnil v 1919. letu. Poročil se je in zaposlil pri železnici. Sodeloval je v železničarski stavki leta 1920, zato je bil šest tednov zaprt in odpuščen iz službe. Preživel je s priložnostnim delom kot gozdni in cestni delavec. Večkrat je bil brez dela. Zaradi širjenja naprednih idej in propagandnega materiala je bil večkrat v preiskovalnem zaporu. Kljub pomanjkanju sta z ženo v 1931. letu zgradila svoj dom. Gmotno stanje si je izboljšal, ko je uspel dobiti zaposlitev v Železarni KID na Jesenicah.

Janez Zupan je ožji sodelavec predvojnega komuniste Jožeta Ažmana z Nomenja.

Po prihodu okupatorja je bil izdan, da propagira za komunizem. Ne glede na to, da je bil nadzorovan, je organizirano deloval v gibanju OF in odporu proti okupatorju. Pred aretacijo gestapa mu je 20. 6. 1941 uspelo pobegniti.

Zadrževal se je v gozdu hriba Goričica. Pri družila sta se mu domačina Tomaž Godec in Alojz Pintar.

V hajki z Nemci 8. 8. 1941 je bil iz zasede ranjen in ujet.

Pripeljan je bil v zapore v graščino v Begunjah. Po dvanajstih dneh zaslišanja in mučenja je bil dodeljen skupini petih talcev. Pripeljali so jih v Spodnje Gorje in 28. 8. 1941 pod Revovco ustrelili.

Ko so Nemci na dan neuspele vstaje 16. 12. 1941 izvajali nad domačini Nomenja represalije, so požgali tudi Zupanovo hišo. Ženo Heleno Rekar s hčeko so aretirali in zaprli v graščinske zapore v Begunjah. Po nekaj tednih sta bili izpuščeni. Zaradi izdajstva, ker je podpirala partizane, pa je bila Zupanova žena po dveh mesecih ponovno aretirana in zaprta. Konec avgusta 1942 je bila odpeljana v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je 7. 9. 1942 umrla.

Spominsko ploščo je po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Bohinjska Bistrica izdelala Livarna Železarne Jesenice. Vzdana in odkrita je bila 20. 7. 1989.

OTOČE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

USTANOVITVI TEKSTILNE ZADRUGE IN PADLIM ČLANOM V NOV

Na steni poslopja tovarne Iskra v Otočah št. 5 a

ZA SVOBODO SLOVENSKEGA NARODA IN ZMAGO DELAVSKEGA RAZREDA SO DALI ŽIVLJENJA TOVARIŠI:

TOMINEC IVAN 1911 — 1942

TERAN VALENTIN 1909 — 1942

PAPEŽ RUDOLF 1910 — 1942

POGAČNIK JOŽEF 1907 — 1943

ŠIFLER VINKO 1912 — 1941

TOMINEC FRANC 1913 — 1944

DR. STANOVNIK ALEŠ 1901 — 1942

TOMAŽIČ ALOJZIJ 1912 — 1942

ŠTENBERGER IVAN 1906 — 1944

STUPAR CENE 1910 — 1944

GREGORIČ VALENTIN 1908 — 1944

KRAŠNA ZMAGO 1906 — 1945

ŽE V KAPITALISTIČNI

JUGOSLAVIJI SO BUDILI RAZREDNO

ZAVEST DELAVCEV IN KMETOV TER

JIM Z BESEDO IN DEJANJI KAZALI

POT V SOCIALIZEM TOMINEC IVAN

TERAN IN PAPEŽ SO BILI LETA 1936

GLAVNI ORGANIZATORJI TEKSTILNE

STAVKE V KRANJU. KAPITALISTI SO

OB PODPORI OBOROŽENE POLICIJE

ODBILI UPRAVIČENE ZAHTEVE DELAVSTVA

ORGANIZATORJEM STAVKE PA SO BILA

PO BOJU ZAPRTA VRATA V TOVARNO

LETA 1937 SO USTANOVILI Z NAPREDNO

MISLEČIMI SODELAVCI V STRAŽIŠČU PRI

KRANJU SVOJO TEKSTILNO ZADRUGO A

LETA 1939 JO ZGRADILI NA TEM MESTU

KOT USTANOVNI IN VODILNI ČLANI TE

ZADRUGE SO PO KAPITULACIJI STARE

JUGOSLAVIJE OSTALI NEOMAJNO ZVESTI

STVARI REVOLUCIJE IN SVOBODI TER

ŠLI V BOJ PROTI OKUPATORJU

SLAVA NJIHOVEMU SPOMINU!

ČLANI TEKSTILNE ZADRUGE V OTOČAH

Glavni organizatorji tekstilne stavke v Kranju 1936. leta so bili Ivan Tominc, Rudolf Papež in Valentin Teran, ki so bili po stavki takoj odpuščeni. Skupaj z odpuščenimi delavci, predvsem komunisti, so si pomagali iz stiske. V

aprilu 1937 so ustanovili tekstilno zadrugo. Prostore je odstopil Ivan Tominec v Stražišču. Leta 1939 so zgradili nove prostore v Otočah. Odgovarjajoče zemljišče za zidavo je v zamenjavo dala Marija Dežman Kocjanova iz Otoč. Obstoj zadruge so zagotavljali deleži njenih članov, častnih članov in simpatizerjev KP. Ustanovili so svojo celico. Pod idejnim vodstvom Staneta Žagarja so se vzgajali v revolucionarne borce za delavske pravice. Po okupaciji domovine se je večina od njih takoj vključila v gibanje OF in odšla v partizane. V času narodnoosvobodilne borbe je 12 članov zadruge dalo svoje življenje za osvoboditev domovine.

Člani tekstilne zadruge v Otočah so spominsko ploščo vzdali in odkrili v 1949. letu.

OVSISHE

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PREHRANJEVALNI AKCIJI JELOVŠKE ČETE BATALJONA JOŽETA GREGORČIČA IN PADLIM BORCEM NOV

Ob cesti pred osnovno šolo Ovsishe št. 56

NA TEM POLJU
STA PADLA 16. 2. 1943
V BORBI
PROTI OKUPATORJU
2 BORCA 1. ČETE
JOŽETA GREGORČIČA

SLAVA JIM!

16. 2. 1943 je v nočnih urah prva četa bataljona Jožeta Gregorčiča, imenovana tudi Jelovška, nameravala izvesti prehranjevalno akcijo z napadom na trgovino na Ovsisjah pri Portarju. Z lastnikom Ivanom Fistrom so se tako dogovorili. Med potjo so srečali domačina, ki jim je zamolčal, da je v gostilni pri Portarju skupina orožnikov iz postojanke v Podnartu skupaj z oboroženimi domačini, pripadniki vaške straže.

Prihajajočo patroljo borcev je opazil nemški stražar in s strelom opozoril skupino v gos-

tilni. Pričel se je boj, v katerem sta padla Alojz Cotman iz okolice Ljubljane in Gabrijel Habjan iz Dražgoš.

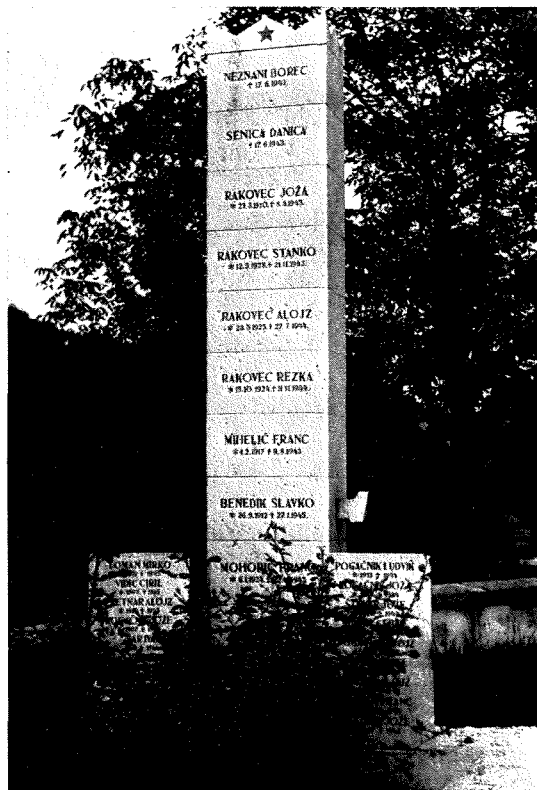
Hudo ranjen je bil Franc Šolar iz Kališ, zato so ga orožniki ujeli in odpeljali v zapore v graščini v Begunjah, kjer je 18. 2. 1943 umrl.

Spominsko znamenje je v bližini kraja boja postavil in odkril Krajevni odbor ZB NOV Podnart leta 1960. Delo je opravilo Kamnoseštvo Kranj.

OVSISHE

OSREDNJI SPOMENIK — OBELISK IN GROBIŠČE

PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA NASILJA

Na krajevnem pokopališču na Ovsisjah
Osrednji spomenik

	Osrednji spomenik	
	NEZNANI BOREC	
	+ 17. 6. 1943	
	SINICA DANICA	
	+ 17. 6. 1943	
	RAKOVEC JOŽA	
23. 3. 1910	+ 8. 4. 1943	
	RAKOVEC STANKO	
12. 5. 1928	+ 21. 11. 1943	
	RAKOVEC ALOJZ	
23. 5. 1925	+ 27. 7. 1944	
	RAKOVEC REZKA	
15. 10. 1924	+ 11. 11. 1944	
	MIHELIČ FRANC	
1. 2. 1917	+ 9. 8. 1943	
	BENEDIK SLAVKO	
26. 9. 1912	+ 27. 1. 1945	
	MOHORIČ FRANC	
6. 1. 1924	+ 22. 11. 1943	
	NOVAK ALOJZ	
17. 8. 1920	+ 30. 7. 1943	
	COTMAN ALOJZ	
28. 6. 1921	+ 16. 2. 1943	
	AUSER CVETO	
	1918 + 1943	
	FINŽGAR FRANC	
24. 4. 1918	+ 1945	
	FISTER IVAN	
5. 1. 1919	+ 15. 8. 1943	
	FISTER FRANC	
18. 9. 1921	+ 1943	
	OBID ALBIN	
17. 12. 1912	+ 3. 4. 1945	
	PAPLAR FRANC	
25. 11. 1925	+ 13. 4. 1944	
	RAKOVEC JANKO	
26. 4. 1904	+ 1943	
	RAKOVEC ANTON	
8. 5. 1913	+ 1944	
	SUŠNIK FRANČIŠKA	
28. 2. 1900	+ 14. 10. 1943	
	SUŠNIK ALOJZ	
23. 5. 1897	+ 14. 10. 1943	
	ZORC LEOPOLD	
1. 8. 1921	+ 1944	
	PRIMC FRANC	
28. 11. 1914	padel 1. 1944	
	Plošča levo:	
	TOMAN MIRKO	
	1911 1945	
	VIDIC CIRIL	
	1910 1943	

PRETNAR ALOJZ
1910 1943

POGAČNIK JOŽEF
1907 1943

AUSAR IVAN
1881 1944

BIZJAK MIHA
1871 1944

POGAČNIK IVAN
1913 1943

POGAČNIK PETER
1916 1942

POGAČNIK JOŽA
1921 1944

Plošča desno:
POGAČNIK LUDVIK
1913 1944

POGAČNIK JOŽA
1883 1944

ŠTULAR JOŽE
1926 1944

JERALA FILIP
1908 1943

POGAČNIK ALOJZ
1913 1943

FISTER PAVEL
1917 1941

FISTER ALOJZ
1917 1945

JERALA FRANC
1922 1944

ROZMAN JOŽE
1897 1943

Plošča ob steni levo:

J U N A K I
ZA NAŠO STE SVOBODO
ZADNJO ŽRTEV DALI,
DO UTRIPOV ZADNJIH
STE V PRAVICO VEROVALI,
NAŠ DOLG JE VELIK —
IN LE DEL BI GA VRNILI,
ČE BOMO TE SVETINJA
OHRANILI!

V grobišču je pokopanih 11 padlih borcev in umrlih žrtev vojne.

Spomenik je posvečen 41 domačinom, padlim v borbi in umrlim žrvam fašističnega nasilja iz Podnarta, Poljšice, Prezrenj, Rovt, Češnjice, Dobravice, Zaloš in Ovsiš. Od teh je 30 pokopanih v družinskih grobovih in druge.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spomenik je načrtovala Krajevna organizacija ZB NOV Podnart. Delala sta ga Kamnoseštvo Kopriva in kamnosek Alojz Vurnik.

Postavljen in odkrit je bil 29. 11. 1950.

PODHOM

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PREDVOJNEMU REVOLUCIONARJU IN KOMUNISTU

**Na steni rojstne hiše Andreja Prešerna pd.
pri Remarju, Podhom št. 70, zaselek Graben**

V TEJ HIŠI JE ŽIVEL
ANDREJ PREŠEREN
ROJEN 7. 12. 1894

REVOLUCIONAR, SVOBODAŠ, KOMUNIST
IN PRVI GORENJSKI PARTIZAN.

PADEL V BORBI Z OKUPATORJEM 19. 9. 1941
V MEJI DOLINI NA POKLJUKI

SEPTEMBRA 1979

OB 60 LETNICI USTANOVITVE KPJ
KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS
RADOVLJICA

Andrej Prešeren je bil rojen 7. 12. 1894 očetu rudarju. Izučil se je kovaško-mehanične obrti pri mojstru Klapusu na Jesenicah. Zaposlil se je pri železnici, kasneje pa v Železarni Kapfenberg. V prvi svetovni vojni je bil vsa štiri leta na ruski in italijanski fronti. Leta 1919 je začel delati v Železarni KID na Jesenicah, in sicer v obratu elektrod na Blejski Dobravi, po demontiranju obrata pa v mehanični delavnici Železarne na Jesenicah. Pričel je delovati na političnem polju. Še isto leto je bil zaprt zaradi širjenja komunizma. Sodeloval je v stavki železarjev. V letu 1925 je bil soustanovi-

telj Delavsko kulturnoprosvetnega društva Svoboda. Prevzel je izobraževalno sekcijo, zato je kupoval knjige in kar doma vodil knjižnico ter delavcem posojal knjige. V letu 1927 se je poročil. Pri delu mu je pomagala žena Neža. Zbirka raznovrstnih knjig se je hitro večala, število izposojevalcev naraščalo. V letu 1929 so ga zopet zaprli, tokrat v Ljubljani. Po prihodu domov je bil vedno nadzorovan. Do okupacije aprila 1941 je imel čez 40 preiskav in pregledov knjig. Na pritisk vladajoče stranke je bil 1936. leta odpuščen z dela. Po treh letih brezposelnosti so ga 1939. leta ponovno sprejeli na delo v Železarno KID. Znova se je vključil v politično delo. Imel je vidne uspehe, ker je bil dober govornik, med delavci priljubljen in spoštovan. Še vedno so ga preganjali in zasledovali. Tako so ga kot komunista januarja 1941. leta poslali v taborišče v Ivanjico v Medurečju. V taborišču je spoznal Tomaža Godca. Domov je bil izpuščen prve dni aprila 1941. Ponovno se je zaposlil v železarni na Jesenicah. Tudi po prihodu okupatorja je s svojim političnim delom nadaljeval, tokrat v strogi ilegali. Pridružil se je organizatorjem gibanja OF in oboroženega odpora in deloval doma na vasi in v okoliških vaseh.

Po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo - 22. junija 1941 - in pozivu CK KPS za odhod komunistov v oborožen boj proti okupatorju se je odzval in odšel 25. 6. 1941 v ilegalo na Pokljuko. Ko se je nabrala skupina njegovih somišljenikov, so se poimenovali v Gorjansko četo. V borbi z Nemci je padel 19. 9. 1941 v Meji — dolini pod Klekom na Pokljuki, kjer je tudi pokopan.

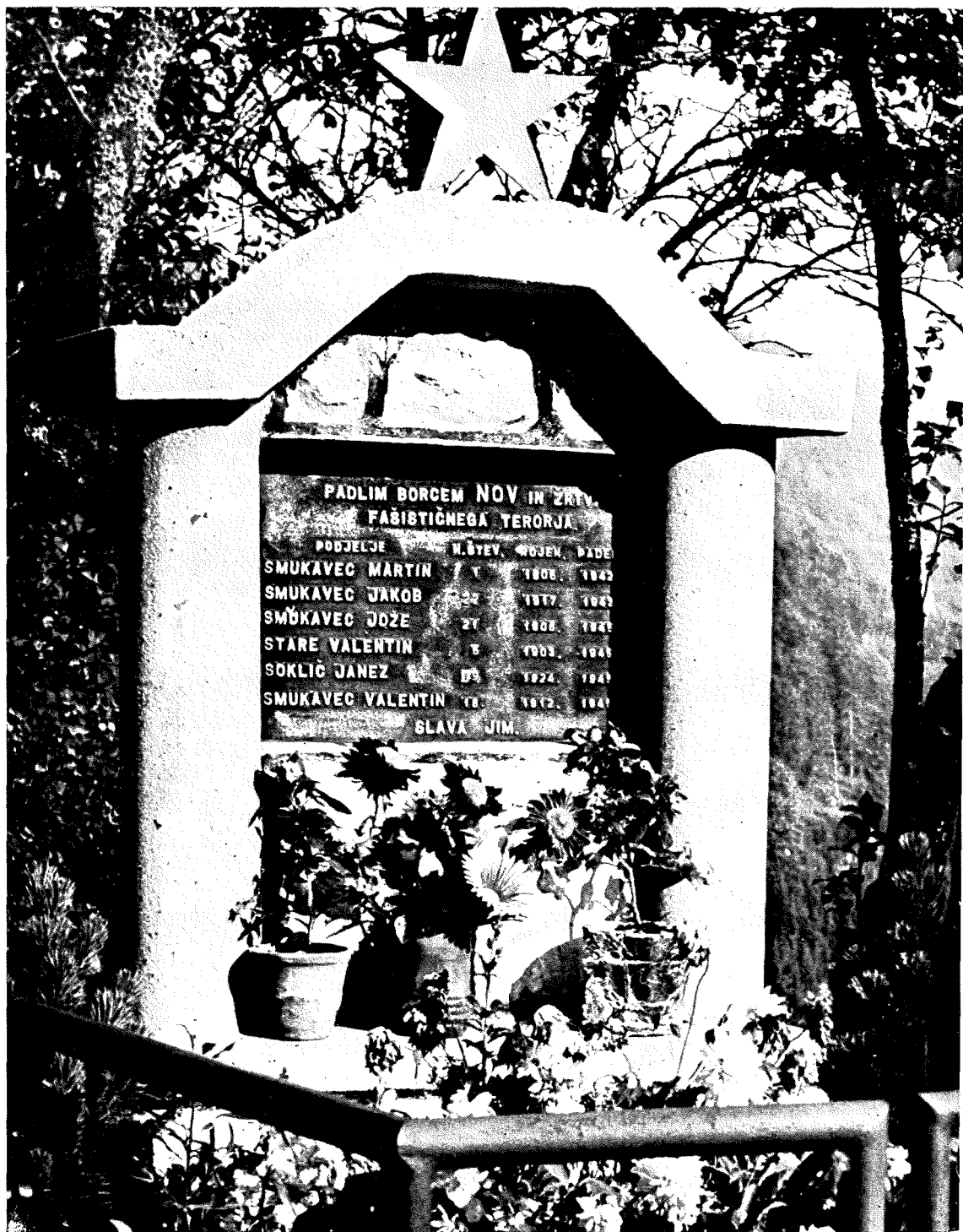
Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice po načrtu komiteja Občinske konference ZKS Radovljica. Vzidali in odkrili so jo v 1979. letu.

PODDELJE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

PADLIM BORCEM NOV IN UMRLIM ŽRTVAM

Nad cesto pod spodnjo vasjo

Idejo za obliko spomenika so dali borci domačini, izdelal ga je kamnosek Franc Lagonder

PADLIM BORCEM IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA TERORJA

SMUKAVEC MARTIN	1906	1	1942
SMUKAVEC JAKOB	1917	22	1943
SMUKAVEC JOŽE	1906	21	1945
STARE VALENTIN	1903	5	1945
SOKLIČ JANEZ	1924	9	1945
SMUKAVEC VALENTIN	1912	18	1945

Iz spodnjih in zgornjih Podjelj je padlo in umrlo v NOV šest domačinov.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko znamenje je po zamisli domačinov izdelal kamnosek Franc Lagonder, 22. 7. 1956 ga je postavil in odkril KO ZB NOV Srednja vas.

PODDELJE — KONJSKA DOLINA

LESENA BARAKA — SPOMINSKI OBJEKT

AMBULANTE — PARTIZANSKE BOLNICE

Na griču v gozdu Stara Poljana

Za potrebe ranjencev partizanskih edinic, ki so se borile na Pokljuki in v Bohinju je bila spomladi 1944 zgrajena lesena baraka, ki je imela zmogljivost do 15 ranjencev, v gozdu Franca Mlakarja, pd. Tazgornji Medja, iz Bohinjske Češnjice na griču Stara Poljana nad planino Konjska dolina (n. m. 1400 m) na Po-

kljuki. Začetek ambulate sega do rešenih ranjencev 3. bataljona Prešernove brigade v boju z Nemci 15. 12. 1943 v Lovčevem hotelu na Goreljku na Pokljuki. Zaradi varnosti so bivališče ambulate večkrat menjali. Najprej je bila v pastirski Staji na planini Vršič, last Franca Čudna, p. d. Dobravca, z Bohinjske Češnjice, nato v pastirski staji na planini Pokrov, last Alojza Dobravca, p. d. Gašperja, z Bohinjske Češnjice, v pastirski staji, last Jožeta Smukavca, p. d. Blažka, iz Podjelj, in last Alojza Stareta, p. d. Ukca, iz Podjelj. Ti dve staji sta bili na planini Javornica ob vznožju Ruševnega vrha in na Ožbočevi gmajnici nad planino Konjska dolina.

Barako na Stari Poljani sta zgradila aktivista OF Jakob Beznik, p. d. Novakov, z Gorjuš, in Anton Stare, p. d. Tasrednji, iz Koprivnika. Dr. Edvard Pohar je bolnico uvrstil v sistem partizanskih bolnic na Gorenjskem. Vodja ambulate je bil Jože Ravnik — Izidor, p. d. Ferbarjev, z Bohinjske Bistrice, politdelegat in kurir Franc Ravnik — Sergej, p. d. Ferbarjev, z Bohinjske Bistrice. Ambulantni zdravnik je bil dr. Ivan Hribernik — Matjaž z Bohinjske Bistrice. Kasneje ga je zamenjal dr. Vladimir Volf — Borut z Bohinjske Bistrice. Za bolničarko je bila Marica Ravnik, rojena Rozman — Rosvita, p. d. Kokčeva, s Polj. Za nekaj časa je prišla pomagat bolničarka Marija Cesar, rojena Cerkovnik, p. d. Mujovčeva, s Kamenj. Kuharica je bila Ivana Strajn, rojena Pipenbaher - Alenka z Bohinjske Bistrice, ekonom pa Martin Langus — Zlatorog, p. d. Grošev, s Podjelj in Janez Langus — Milan, p. d. Kocjancev, s Podjelj. Drugo pomožno osebje se je menjavalo.

Ambulanta E je delovala neprekinjeno do osvoboditve, ko se je preselila v pripravljene prostore v osnovni šoli na Bohinjski Bistrici, kjer je bila do razpusta.

V času obstoja ambulate E se je v njej zdravilo čez 120 ranjenih in bolnih pacientov — borcev. Zaradi bolezni so štirje umrli.

V spomin na ambulanto E je barako na novo postavil Občinski odbor ZZB NOV Radovljica ob sodelovanju Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Kranj. Otvoritev je bila 29. 9. 1984.

PODNART

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

NAPADU GRADNIKOVE IN VOJKOVE BRIGADE NA OKUPATORJEVE OBJEKTE IN PADLIMA BORCEMA NOV

Na steni doma Avtomoto društva Podnart št. 13

V TEJ BLIŽINI STA PADLA DNE
17. 6. 1944 V BORBI Z OKUPATORJEM
SENICA DANICA roj. 1920

NEZNANI BOREC

SLAVA JIM!

Po operativnem načrtu štaba XXXI. divizije, ki je bil s Prešernovo, Gradnikovo in Vojkovo brigado na Jelovici, je bilo rušenje železniške proge in objektov od Radovljice do Kranja določeno za noč 17. 6. 1944. Na področju Podnarta sta izvajala akcijo Gradnikova in del Vojkove brigade.

Železniška postaja z okolico je bila utrjena z bunkerji. V kraju je bila postojanka orožnikov. Partizani so izvedli koncentriran napad na bunkerje, medtem so minerci borci minirali železniški most čez rečico Lipnico, na mnogih krajih porušili tirnice in kretnice, električne in telefonske drogove z napeljavo. Med napadi na bunkerje sta padla mlada borca Danica Senica in neznani borec Gradnikove brigade.

Spominsko ploščo, delo kamnoseka Alojza Vurnika, jima je v bližini kraja smrti vzdal Krajevni odbor ZB NOV Podnart leta 1965.

POLJČE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLEMU ČLANU OKROŽNEGA KOMITEJA ZKM JESENICE

**Na steni hiše Slavka Ferjana, pd. pri Matuču
v Poljčah št. 16**

PRI TEJ HIŠI JE DNE 4. 3. 1944

PADEL V BORBI ZA SVOBODO

JANKO FAJDIG ROJEN 18. 9. 1915

V ZAPUŽAH

Janko Fajdig je živel v Zapužah v revni kajžarski družini. Bil je nezakonski sin, zato je bilo njegovo življenje še posebej težko. Po končani šoli v Begunjah se je zaposlil v opekarni v Dvorski vasi. Zaradi obilice dela doma, predvsem na žagi »samice«, je delo v opekarni opustil. Doma se je ukvarjal predvsem z razrezom lesa za okoliške kmete. S skromnim zaslužkom je pomagal k znosnejšemu življenju družine. Bil je napreden fant, prav tako vsa družina. Po nemški zasedbi naših krajev je takoj zasovražil njihov teror nad domačini. V partizane je odšel marca 1943 v Gorenjski odred in bil v 3. četi, imenovani tudi Planinčeva četa pod Stolum. Izbral si je ilegalno ime Orlov. Poleti 1943, ko so se formirali politični forumi na terenu, je bil dodeljen Rajonskemu komiteju KPS Radovljica. Septembra 1943 je bil imenovan za sekretarja ustanovljenega Rajonskega komiteja ZKM Radovljica. Imel je svojevrsten pristop do mladine, ki ga je cenila in vzljubila. Prav zato mu je uspelo v kratkem času v vaseh organizirati vaše odbore ZSM in skupine ZKM.

V novembru 1943 je postal član Okrožnega komiteja ZKM Jesenice, odgovoren za rajona Radovljica in Žirovnica.

4. 3. 1944 sta z Jožetom Goričnikom — Tugom, sekretarjem Rajonskega komiteja ZKM Radovljica, v večernih urah šla v dolino na običajno zvezo z mladino. V Poljčah sta naletela na patrolo policistov iz postojanke v nekdanji banovinski kmetijski šoli. Pri napadu je Janko smrtno zadet obležal na cesti pred Matučovo hišo, sekretarju Tugu pa je uspelo pobegniti.

Pokopan je na graščinskem vrtu v Begunjah na Gorenjskem v XV. skupnem grobu ustrelenih talcev.

Spominsko ploščo mu je vzdal Krajevni odbor ZB NOV Begunje na Gorenjskem. Izdelal jo je kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo 29. 11. 1958. leta.

POLJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PREDVOJNEMU KOMUNISTU JANEZU MALEJU

**Ea steni rojstne hiše Janeza Maleja, pd. pri
Kramarju, Polje št. 34**

V TEJ HIŠI JE BIL 29. 3. 1898 ROJEN
JANEZ MALEJ

ČLAN NDSJ (KPJ) OD 1. 6. 1923 LETA,
1932. LETA JE ZARADI PREGANJANJA
TAKRATNIH OBLASTI EMIGRIRAL V SZ, KJER
JE POSTAL ŽRTEV ZARADI SVOJE
REVOLUCIONARNE PRIPADNOSTI

KOMUNISTI OK ZKS RADOVLJICA

Janez Malej je bil rojen 29. 3. 1898 v šest-
članski kajžarski družini na Savici. Osnovno
šolo je obiskoval v Bohinjski Bistrici. Še kot
učenec je služil kmetom za pastirja, po konča-
ni osnovni šoli pa je bil za kmečkega delavca.
Tudi njemu ni prizanesla prva svetovna vojna.
Mladoletnega so 1916. leta vpoklicali v av-
stroogrsko vojsko. Bojeval se je na ruski
fronti v Galiciji in na soški fronti. Hlapčevsko
delo doma in življenje med vojaki v strelskih
jarkih na obeh frontah ga je izoblikovalo v
naprednega mladeniča. Zato ga že srečamo
med prostovoljci za severno mejo 1918/1919
v bojih za Koroško. V letu 1920. se je vrnil
domov. Na Nomenju je navezal stike z Jože-
tom Ažmanom. Še istega leta se je povezal
s prvimi komunisti: Francem Malejem, Pe-
trom Rozmanom, Jožetom Repincem, Janezom
in Jernejem Iskrom in kasneje še z drugimi
v celico KP v vasi Polje. Največkrat so se
sestajali na Malejevem domu. Prepričljivo je
širil ideje komunizma in se boril za delavske
in socialne pravice. Tako je hitro naraščalo
število somišljenikov. Na sestanke je večkrat
prišel Jože Ažman.

Orožniki so ga kmalu odkrili in začeli prega-
njati. Preiskave na domu so bile pogoste. Red-
nega dela ni mogel dobiti, zato se je preživ-
ljal s priložnostnim. Življenjske razmere so se
mu slabšale. Da bi se vsemu temu izognil,
se je odločil, da emigrira v Sovjetsko zvezo.
Po posredniku mu je uspelo dobiti privoljenje
partijskega vodstva Slovenije. V maju 1932.
leta je s Cerkljanskega prišel k njemu na
Polje neki Nace. Skupaj naj bi odpotovala v

Sovjetsko zvezo. Pot naj bi potekala čez Av-
strijo, Češkoslovaško, Nemčijo nato Estonijo
in Litvo v Sovjetsko zvezo.

Po letu dni se je pojavil v Bohinju njegov
neznani sopotnik Nace. Zaradi njegovega izo-
gibanja domačim in različnih izjav o izginotju
Maleja so nastali med komunisti različni su-
mi in ugibanja. Ko so nekateri neznanega Na-
ceta na Primorskem videvali v fašistični uni-
formi, so bili prepričani, da je bil vmešan v
Malejevo izginotje. Vsa dosedanja prizadevan-
ja ugotoviti resnico so bila brez uspeha.

Spominsko ploščo, delo podjetja Marmor Ho-
tavlje, je odkril na steni Malejeve hiše Občin-
ski komite KPS Radovljica 24. 5. 1981.

POLJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

USTRELJENEMU PRVEMU TALCU BOHINJA

**Na steni rojstne hiše Franca Podlipnika, pd.
pri Žlanarju, Žlan št. 2**

V TEJ HIŠI JE BIL ROJEN
17. 9. 1915

PODLIPNIK FRANC
USTRELJEN 9. 8. 1941
OD NEMŠKEGA OKUPATORJA
KOT PRVI TALEC BOHINJA

ZB NOV POLJE

Franco Podlipnik je bil rojen 17. 9. 1915 na
Žlanu. Družina je živela skromno na mali kme-
tiji. Osnovno šolo je končal v Bohinjski Bi-
strici. Takoj se je zaposlil in opravljal kmečka
ali priložnostna dela pri kmetih in lastnikih
žag. Spomladi 1941 je dobil delo progovnega
delavca na železniški postaji Bohinjska Bistri-
ca. Delal je na progi v Soteski, kamor se je
vozil s kolesom. Bil je napreden pristaš Toma-
ža Godca.

Po prihodu okupatorja aprila 1941 je stopil v
vrste borcev upora proti zavojevalcem. Za pr-
ve bohinjske ilegalce je zbiral orožje in mu-
nicijo ter jih finančno podpiral. Med sodelavci
je bil izdajalec, ki je Franceta prijavil Nemcem.
Orožniki iz postojanke v Bohinjski Bistrici so
28. 7. 1941 na bistriškem mostu čez Bohinj-

ko izvedli osebni pregled domov vračajočih se delavcev. Pri Podlipniku so dobili nekaj municije za puško mavzer. Takoj je bil aretiran in odpeljan v zapore v graščini v Begunjah na Gorenjskem. Zaprli so ga v zloglasno sobo »E« in ga v knjigi zapornikov vodili pod št. 619. Ustrelili so ga 9. 8. 1941 med skupino devetih talcev v Dragi. Trupla so odpeljali v krematorij V Gradec v Avstrijo. Po osvoboditvi je na podlagi objave v časopisu, oče Nikolaj šel po žaro sina Franca in jo prinesel domov. Pokopali so jo na grobišču padlih borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

Načrtovalec plošče je Krajevna organizacija ZB NOV Polje. Izdelala jo je Livarna Želozarne Jesenice. Vzdana in odkrita je bila 24. 5. 1981.

POLJE

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PADLEM PRVOBORCU NOV IZDANE TONČKOVE ČETE

Nad gozdno cesto v Bareči dolini

TU JE PADEL

9. 11. 1942

PRVOBOREC NOV

FLORJAN MAJHEN

SLAVA MU!

Florjan Majhen je bil rojen 4. 5. 1911 na Bohinjski Bistrici. Izhajal je iz delavske družine. Po končani osnovni šoli se je izučil za čevljarkega pomočnika. Ker v svojem poklicu ni dobil zaposlitve, se je kot priložnostni delavec zaposlil v Heinriharjevi žagi na Bohinjski Bistrici. Leta 1937 je dobil delo v Železarni KID na Jesenicah, kamor se je tudi preselil. Vključil se je v napredno delavsko gibanje in aktivno sodeloval v Delavskem prosvetnem društvu Svoboda, kasneje Vzajemnost. V partizane je odšel decembra 1941, in sicer v Jeseniško četo pod Stolom, v poletju 1942 je odšel v Bohinj v Bohinjsko četo, novembra 1942 pa se je pridružil Tončkovi četi, ki je prišla iz Jelovice v Bohinj. Četa je taborila v Bareči dolini nad jezerom. Po nekaj dneh bi-

vanja je četne položaje izdal gozdni čuvaj Janez Boltar iz Ribčevega Laza. Jeseni je pobegnil na Koroško.

Taborišče čete so 9. 12. 1942 nenadoma napadli nemški graničarji iz postojanke v Stari Fužini. V borbi je bil Florijan Majhen smrtno zadet.

Spominsko znamenje je po načrtu Krajevné organizacije ZB NOV Polje izdelal kamnosek Franc Lagonder. Postavili in odkrili so ga v 1962. letu.

POLJŠICA PRI GORJAH

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PREDVOJNI ČLANICI OKROŽNEGA KOMITEJA KPS JESENICE

**Na steni hiše Jere Lipovec, pd. pri Petelinu,
Poljšica št. 53 (v Zaborštu)**

V TEJ HIŠI JE ŽIVELA PREDVOJNA
 REVOLUCIONARKA
 MOHORIČ IVANA — OLGA
 ROJENA V KAMNI GORICI LETA 1895
 UMRLA V TABORIŠČU AUSCHWITZ LETA 1942

1982 OBČ. KOMITE KPS
 RADOVLJICA

Ivana Mohorič — Olga je bila rojena 15. 4. 1896 v Kamni Gorici v številni revni družini. Po končani osnovni šoli je dobila delo pri žebljarsko — železoobrtni zadruzi v Kropi. Še zelo mlada se je priključila naprednemu delavskemu gibanju. Leta 1935 je bila sprejeta v KP. V letu 1936 sta se z možem preselila na Poljšico pri Gorjah. Kmalu se je pridružila gorjanskim komunistom in s svojim političnim delom nadaljevala. Že pozimi 1936/1937 je bila v njeni hišici Konferenca jeseniškega okrožja KP. Bila je med organizatorji obožnega odpora proti okupatorju 1941. leta. V gibanju OF po gorjanskih vaseh je imela pomembno vlogo. Na sled pa ji je prišel gestapo in jo aretiral ter odvedel v zapore v graščino v Begunje 11. 7. 1942. Njene podatke najdemo v evidenčni knjigi zapornikov pod št. 3089. Ob zasliševanju so ju mučili, vendar ni izdala nobenega sodelavca. 13. 7. 1942 so jo poslali v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Za posledicami naporov je še istega leta umrla.

Spominsko ploščo je delala Livarna Železarne Jesenice. Krajevna organizacija ZB NOV Gorje jo je vzdala in odkrila 1982. leta.

POLJŠICA PRI PODNARTU

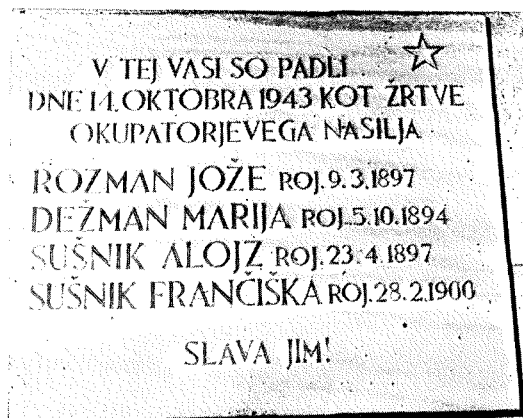
SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

ZLOČINU OKUPATORJA NAD DOMAČINI

Na steni hiše Mirka Tomazina, Poljšica št. 3

V TEJ VASI SO PADLI
 DNE 14. OKTOBRA 1943 KOT ŽRTVE
 OKUPATORJEVEGA NASILJA
 ROZMAN JOŽE ROJ. 9. 3. 1897
 DEŽMAN MARIJA ROJ. 2. 2. 1895
 SUŠNIK ALOJZ ROJ. 23. 4. 1897
 SUŠNIK FRANČIŠKA ROJ. 28. 2. 1900

SLAVA JIM!

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Minerci Gorenjskega odreda so na odseku železniške proge pod vasjo Poljšica pri Podnartu večkrat minirali železniške tirnice. Dne 12. 10. 1943 je na mine zavozil vlak, v katerem je bilo nekaj vojakov in gestapovcev. Človeških žrtev ni bilo, nastala pa sta ogromna materialna škoda in zastoj v prometu. Nemci so se kruto maščevali. 14. 10. 1943 je prišla ponoči v vas Poljšico pri Podnartu skupina železniške policije iz postojanke na železniški postaji v Kranju. Spremljalo jih je nekaj orožnikov iz postojanke v Podnartu. Vdrli so v hišo Alojza Sušnika, p. d. pri Piberču. Ubili so gospodarja Alojza, njegovo ženo Franciško, ki so jo poleg ustrelitve še zaklali, ker je pričakovala otroka, in njeno sestro Marijo Dežman, ki je prišla iz Lancovega pomagat gospodinjit. Živa je ostala samo hčerkica Ana, ki se je skrila med posteljino. Ustrelili so tudi Jožeta Rozmana, p. d. pri Bitencu. V hiše Alojza Beštra, p. d. pri Toncu, Jožeta Beštra, p. d. pri Kralu, Janeza Vidica, p. d. pri Fištro, in Franceta Kalana, p. d. pri Blaževcu, so vrgli ročne bombe, ki so notranje prostore v hišah močno poškodovale. Na srečo človeških žrtev ni bilo. Hišo sester Katarine, Ane in Pepce Sušnik, p. d. pri Piberču, pa so zažgali. Zažgali so tudi hišo Cirila Rakovca, p. d. pri Goličku, vendar je uspelo domačim požar pogasiti. Pri kmetu Jožetu Rakovcu, p. d. pri Praprotniku, so v notranjosti hiše vse razdejali in stolkli. Povsod so tudi kradli. Izmed vojakov in orožnikov je najbolj divjal komandir orožnikov Hannz Schulze. Kasneje je prejel zaslužen kazni.

Nekaj dni po dogodku je bilo zborovanje v gostilni pri Pogačniku v Podnartu. Navzoče

domačine je kreisleiter dr. Walter Hochsteiner iz Radovljice skušal prepričati, da so ta grozodejstva storili partizani sami. Prepovedal je širjenje govoric, da so to počeli Nemci, in zagrozil s strogo kaznijo.

Spominsko ploščo je delal kamnosek Alojz Vurnik. Krajevna organizacija ZB NOV Podnart jo je vzdala in odkrila leta 1965.

POLJŠICA PRI PODNARTU

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PADLIM BORCEM 1. BATALJONA GORENJSKEGA ODREDA PRI NAPADENEM PREHODU ČEZ SAVO

Na travniku v Vohu pod vasjo

PRI PREHODU PREKO SAVE
JE NA TEM MESTU
DNE 6. 7. 1944 PADLO
16 BORCEV 1. BATALJONA
GORENJSKEGA ODREDA

Prvi bataljon Gorenjskega odreda, približno 70 — 75 borcev, je pod vodstvom namestnika komandanta odreda Jožeta Košenina prenašal orožje, municijo in razstrelivo iz Martinj vrha pod Stol za operativne potrebe Gorenjskega odreda. S prehodom čez reko Savo in železniško progo v Vohu pod vasjo Poljšica, so pričeli v poznem popoldnevu. Vodil jih je aktivist OF Rakovec Ciril, po domače Goliček iz Poljšice. Ko je večina borcev že bredla reko Savo, se je iz nepričakovanih nemških zased pričelo močno obstreljevanje, ki so ga ojačali s prihodom oklopnika po železnici.

Borci se iz vode niso mogli uspešno braniti, zato so se prebijali in reševali, kakor so mogli in znali. Posamezni borci so še več dni po usodnem dnevu prihajali nazaj v bataljon.

V tem boju je bilo poleg 16 padlih borcev, veliko laže in teže ranjenih, od 10 do 15 pa ujetih in pogrešanih.

Dejanske izgube tega pohoda niso ugotovljene. Človeške žrtve in dragocene materialne izgube so posledica izdajstva.

Spominsko znamenje je na kraju dogodka postavila krajevna organizacija ZB NOV Podnart izdelalo ga je Kamnoseštvo Marmor Hotavlje, odkrili so ga 1969. leta.

POSAVEC

SPOMENIK

PADLIMA KURIRJEMA 2. GRUPE ODREDOV IN JELOVŠKE ČETE

Ob cesti pri savskem mostu

PRI TEM MOSTU STA
DAROVALA SVOJA ŽIVLJENJA
V BORBI ZA SVOBODO
PARTIZANSKA KURIRJA
ZORKO AMBROŽIČ
ROJ. 17. 6. 1920 PAD. 5. 7. 1942
FRANC PRETNAR
ROJ. 11. 2. 1921 PAD. 24. 11. 1942

V letu 1942 še ni bilo povsod organizirane mreže kurirskih poti. Zato so partizanske enote za te dolžnosti določale borce domačine. Od najbolj zanesljivih so zbrali tiste, ki so dobro poznali teren. Tako je vsak kurir poiskal najbolj varno pot. Sam je določil tudi sodelavce na terenu, ki so mu pomagali v kritičnih situacijah.

Zorko Ambrožič se je rodil 11. 6. 1920 v Ljubnem. Njegov oče, ključavničar, je preživel petčlansko družino. Po končani osnovni šoli v Ljubnem je obiskoval tekstilno šolo v Kranju. Uspešno je opravil izpite in prakso v tekstilni tovarni pri Sircu v Kranju in s tem pridobil poklic tekstilnega tehnika. Še zelo mlad se je pridružil boju naprednih delavcev za delavske in socialne pravice. Bil je nadarjen mladenič, slikar samouk in pesnik. Ko so Nemci zasedli našo domovino, se je priključil organizatorjem oboroženega odpora v Ljubnem. Njegovo delovanje pa so odkrili domači sodelavci gestapa. Zato se je umaknil v Ljubljano, kjer je z delom v gibanju OF nadaljeval. V letu 1942. je prostovoljno odšel v partizane v Dolomite. Dodeljen je bil 2. grupi odredov. Iz Dolomitov je junija 1942 prišel na Jelovico. Ker je bil domačin, poznavalec krajev in ljudi, je bil določen za kurirja. S skupino borcev je 5. 7. 1942 odšel v dolino. V Ljubnem se je oglasil pri Jožetu Rantu, p. d. pri Šuštarci, in Milki Vidici (sedaj Kalan), p. d. pri Tabrovci. Namen

obiska je bil, da organizira obveščevanje in oskrbovanje enote. Ko se je iz Ljubnega vračal po otoškem mostu čez Savo, je bil iz zasede orožnikov in policije iz postojank na Brezjah napaden in huje ranjen. Zasedovalci s psom so ga našli v grmovju ob Savi. Izčrpanega od izgube krvi so privlekli do otoškega mostu. Ustrelil ga je komandir orožnikov Rindler.

Minerski prehod čez savski most v Otočah je izdal partizanski ubežnik Janez Fajfar - Bitenc. Kasneje je na Koroškem napravil samomor.

Po nalogu gestapa so bili starši Ambrožiča 18. 7. 1942 izseljeni v Alltätigen v Nemčijo, dom in premoženje pa zaplenjena. Po vojni so se vrnili domov.

Jože Ambrožič iz Ljubnega št. 76. Zorkov brat hrani zbirko njegovih pesmi. Med njimi je tudi Zorkova pesem pred odhodom v partizane.

Srečni sin junak

V gore junak koraka
Branit krov svojega očaka
Osvajat zaslužjeno domovino
Ki zanj rodila bo obilno.

S planine dom zagleda
Zagleda dom slovanstva
Ki nosi težo zlo nasilstva
Ko nikdar duše iz onostranstva.

Pogled njegov srca mu trga
Ker vedno zvesto bil je peta
Namest' junak za dom očeta
Ki branil naj bi ga kot levinja.

Skesan kleči v rosní travi
In prosi domovino k spravi
Zašel je daleč v stran
Bori se za dan kot velikan.

Le malo dni tako živi
Ko krogla glavo mu zdrobi
Al' mati zdaj se ne solzi
Ker sin še mrtev ni.

Franc Pretnar je bil rojen 11. 2. 1921 na Zgornji Dobravi v enajstčlanski kajžarski družini. Zaradi težkih gmotnih razmer je oče odšel za službo v Ameriko. Kasneje so šli za njim še trije otroci.

Osnovno šolo je obiskoval na Srednji Dobravi. Bil je učenec Staneta Žagarja. Pripadal je na predni mladini in bil sprejet v Skoj. Da bi olajšal gmotni položaj družine, se je po končani osnovni šoli zaposlil kot delavec težak.

Po prihodu okupatorja se je odzval pozivu komunistične partije. Pričel je s političnim delom med mladino na vasi. Širil je ilegalno literaturo in propagandni material, zbiral orožje in municijo ter druge potrebščine za prve ilegalce. V začetku avgusta 1941 je odšel v partizane v Jelovško četo Cankarjevega bataljona na Jelovico. Sodeloval je v bojih v Poljanski in Selški dolini, Rovtih, Dražgošah, Partizanskem vrhu in drugod. Postal je kurir in vzdrževal zveze med bataljonom Jožeta Gregorčiča, Gorenjskim odredom, 1. grupo odredov na Jelovici in Kokrškim odredom v Karavankah. Dobro je poznal kurirske poti in čas za varni prehod čez savski most Otoče — Posavec.

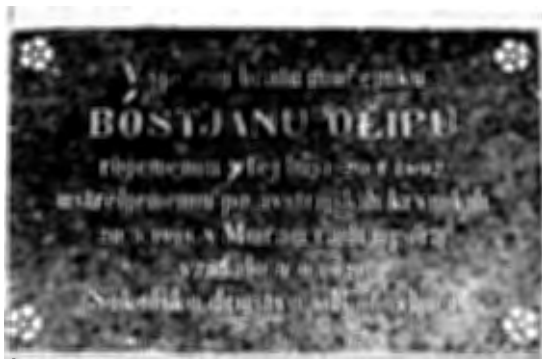
Mnogokrat se je spretno umaknil postavljenim zasedam ob Savi in mostu. Usodnega dne, 18. 11. 1942, pa je bil presenečen, padel je ob Savi pri mostu.

Spomenik je delal kamnosek Alojz Vurnik. Krajevna organizacija ZB NOV Ljubno ga je postavila in odkrila v 1962. letu.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

VODJI UPORA V VOJAŠNICI V MURAU V AVSTRIJI LETA 1918

Na steni rojstne hiše Boštjana Olipa pri Sredneku, Cesta svobode št. 23

V SPOMIN BRATU MUČENIKU
BOŠTJANU OLIPU
ROJENEMU V TEJ HIŠI 20. 1. 1892
USTRELJENEMU PO AVSTRIJSKIH KRVNIKI
20. 5. 1918 V MURAU RADI UPORA
ODKRILLO 4. 9. 1921
SOKOLSKO DRUŠTVO RADOVLJICA

Boštjan Olip se je rodil 20. 1. 1892 pri Sredneku v Radovljici. Številna družina se je težko preživljala z dohodki od kajže. Osnovno šolo je obiskoval v Radovljici. Preživel je s priložnostnim delom, v zimskem času pa s klanjem prašičev.

Bil je član Sokolskega društva in odličen telovadec na orodju. Na služenju vojaškega roka ga je dohitela I. svetovna vojna. Boril se je v Karpatih in na soški fronti.

V kasarni na Madžarskem se je srečal z Josipom Brozom — Titom. V prostem času sta se pomerila v sabljaškem dvoboju.

V ofenzivi na ruski fronti je bil ujet in se je udeležil oktobrske revolucije. Marca 1918 se je vrnil domov v Radovljico. Po kratkem času bivanja doma je bil ponovno vpoklican v avstroogrsko vojsko. Dodeljen je bil stotnji 7. lovskega bataljona v Murau v Avstriji.

Narodna zavest in razmere, v katerih so živeli slovenski vojaki, so ga vzpodbudile k upor. Hitro je dobil somišljenike. Dobro pripravljeni so 14. 5. 1918 pričeli z uporom proti avstroogrski monarhiji. Zahtevali so konec vojne in osvoboditev zatiranih narodov. Upor so kmalu zadušili, Boštjan Olip pa je bil na sodnem procesu 20. 5. 1918 obsojen na smrt in še istega dne ustreljen.

Njegove posmrtno ostanke so v 1921. letu prepeljali iz Muraua v Avstriji na domače pokopališče v Radovljici.

Spominsko ploščo je vzdalo Sokolsko društvo Radovljica 4. 9. 1921. Izdelal jo je kamnosek Alojz Vurnik. Po prihodu okupatorja aprila 1941 so ploščo odstranili in skrili, da je ne bi uničili. Mestni odbor ZB NOV Radovljica je v 1958. letu ploščo obnovil in namestil na prvotno mesto.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

SPOPADU 1. IN 2. BATALJONA KOKRŠKEGA ODREDA Z UMIKAJOČO SE NEMŠKO VOJSKO

**Na steni bivše Savnikove hiše, sedaj trgovine
Murka, Gorenjska cesta št. 2.**

PO OSVOBODITVI ZAPORNIKOV IZ BEGUNJSKIH ZAPOROV 4. 5. 1945 STA I. IN II. BATALJON KOKRŠKEGA ODREDA PRIČELA OSVOBAJATI TUDI OSTALE KRAJE MED NJIMI TUDI RADOVLJICO.

NA TEM PROSTORU JE BILO SREČANJE MED PRVIMI PARTIZANI IN PREBIVALCI RADOVLJICE NA DAN 9. 5. 1945 OB 21.30.

NA DAN 10. 5. 1945 PA SO BORCI I. IN II. BATALJONA KOKRŠKEGA ODREDA VODILI BORBE Z UMIKAJOČIM SOVRAŽNIKOM ZA OSVOBODITEV RADOVLJICE TER SO OB TEJ PRILIKI DALI SVOJA ŽIVLJENJA TOVARIŠI:

BELTRAM MILAN ROJ. 30. 6. 1906 NA VOGERSKEM PRI GORICI

**DOLAR IVAN ROJ. 13. 8. 1921 IZ ZABREZNICE
UDIR FERDINAND ROJ. 13. 2. 1915 IZ KAMNE
GORICE**

SLAVA JIM!

Za Milana Beltrama ni podatkov.

Janez Dolar je bil rojen dne 11. 8. 1921 v Zabreznici v kmečki družini. Po končani osnovni šoli na Breznici se je izučil mizarske obrti. Junija 1942 je šel v partizane, v enoto pod Stol. Še istega leta so ga Nemci ujeli in odpeljali v internacijo. V splošni zmedi prve dni maja 1945 mu je uspelo pobegniti domov. V partizane je ponovno odšel 5. 5. 1945. Priključil se je 2. bataljonu Kokrškega odreda v Dragi in z njim osvobajal vasi v okraju OF Radovljica. 10. 5. 1945 pa je v boju proti Vlasovcem in Nemcem, ki so se umikali z železniškim transportom, pod Radovljico padel.

Ferdinand Udir je bil rojen 13. 2. 1915 v Kamni Gorici. Njegov oče je bil mlinar in je preživel 12 člansko družino. Po končani osnovni šoli v Kamni Gorici se je izučil mizarske obrti. Kot pomočnik je delal pri raznih mizarskih mojstrih in odslužil vojaški rok jugoslovanske vojske. Kmalu po letu 1941 je odšel na Koroško, kjer je opravljal svoj poklic. S Koroške je bil premeščen v taborišče na Ljubelju nad Tržičem.

V partizane je vstopil 2. 5. 1945 v 2. bataljon Kokrškega odreda v Dragi. Z njim se je udeležil zaključnih bojov za Begunje in osvoboditev zapornikov iz zaporov v graščini ter bojov za osvoboditev okoliških vasi in mesta Radovljica. V predhodni patroli v okolici železniške postaje pa je v boju z Vlasovci in Nemci, ki so se umikali s transportom po železnici, padel.

Kokrški odred je po osvoboditvi Begunj in zaporov iz zaporov v graščini po nalogu št. 4. operativne cone s svojimi enotami odšel na Koroško.

V začetku maja 1945 je prišlo v Drago veliko število prostovoljcev in se priključilo Kokršemu odredu. Iz številnega 2. bataljona je štab Kokrškega odreda formiral 1. in 2. bataljon, ki sta ostala v zavzeti postojanki policije v Poljčah. Takoj sta pričela osvobajati okoliške vasi. Tako so prve patrole bataljonov prispele v mesto Radovljica 9. 5. 1945 ob 21.30.

Naslednji dan, 10. 5. 1945, pa sta 1. in 2. bataljon vodila boje za osvoboditev Predtrga, okolice Radovljice in samega mesta z umikajočo nemško vojsko, predvsem Vlasovci in drugimi kvizlingi s transportov po železnici. V boju so padli trije borci. Dokončno je z umikajočim sovražnikom obračunala 29. Hercegovska divizija.

Spominsko ploščo iz marmorja je po načrtu Mestnega odbora ZB NOV Radovljica izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo v 1955. letu.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM BORCEM TELOVADCEM

Na steni nekdanjega Sokolskega doma, sedaj doma Partizan, Gorenjska cesta št. 26

TELOVADCEM ČLANOM TELOVADNIH DRUŠTEV V RADOVLJICI PADLIM V ČASU NOB 1941 — 1945

levo

CENGLE OSKAR RADOVLJICA 1904 — 1944

ČEBULJ DANIMIR RADOVLJICA 1900 — 1942

ČRV JAKOB BODEŠČE 1915 — 1945

DEBEVC JOŽE RADOVLJICA 1921 — 1944

DEŽMAN JOŽE LESCE 1923 — 1942

DOBRAVEC JAKOB RADOVLJICA 1899 — 1941

FAJDIG JANKO ZGOŠA 1915 — 1944

FIŠER ANTON 1917 — 1944

GRILC IVAN 1906 — 1944

HORVAT VIKTOR 1899 — 1945

JANŠA JOŽE 1921 — 1944

KALAN JOŽE 1909 — 1943

LANGUS PETER 1914 — 1944

desno

MANDELJC METOD RADOVLJICA 1904 — 1942

MAVRER MARTIN MIŠAČE 1911 — 1943

NAGLIČ FRANCKA RADOVLJICA 1927 — 1945

PRAPROTNIK VINKO JAVORNIK 1914 — 1944

PREŠEREN FRANCI RADOVLJICA 1914 — 1945

RABIČ MARJAN RADOVLJICA 1923 — 1943

RAVNIK FRANC RADOVLJICA 1912 — 1944

RAVNIK MIRKO RADOVLJICA 1918 — 1943

ROŠ EDVARD RADOVLJICA 1911 — 1942

ŠTRUKELJ JOŽE RADOVLJICA 1921 — 1943

VOGELNIK FRANC RADOVLJICA 1925 — 1945

ZRNEC METOD RADOVLJICA 1906 — 1945

SLAVA JIM!

V času narodnoosvobodilne vojne je 25 telovadcev, članov telovadnih društev Radovljica, padlo, bilo ustreljenih kot talci, umrlo v koncentracijskih taboriščih ali pa so bili kako drugače žrtve vojne.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Vzadal in odkril jo je v 1955. letu Mestni odbor ZB NOV Radovljica.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM GASILCEM BORCEM NOV

Na steni stavbe gasilskega doma, Gorenjska cesta št. 31.

V SPOMIN OB 70 LETNICI DRUŠTVA
IN OSVOBODILNI BORBI PADLIM
ČLANOM

BERCE ALOJZ

PREŠEREN FRANC

TRELJC MATEVŽ

SLAVA JIM!

GASILCI

Alojz Berce je bil rojen 9. 5. 1915 na Mlaki v številni kmečki družini. Po dokončani osnovni šoli se je izučil za mlinarskega pomočnika in se zaposlil pri mlinarju Jožetu Resmanu v Zapužah. Bil je napredno usmerjen in to dokazoval s svojim delom pri prostovoljnem gasilskem društvu Radovljica. Med okupacijo je sodeloval v OF in jo materialno pod-

piral. Ko je bila Mlakarjeva družina 29. 4. 1943 izseljena, je bil med njimi tudi Alojz. Iz zbirnega taborišča za izseljence v Škofovskem gradu v Goričanah pri Medvodah mu je uspelo 25. 5. 1943 pobegniti. Odšel je v partizane in se boril v Gorenjskem odredu. Kasneje je bil premeščen v Prešernovo brigado. Postal je vodnik voda. Padel je 8. 5. 1945 pri Šenpetru na Krasu v borbi z umikajočo se bando.

Franc Prešeren je bil rojen 5. 4. 1901 v revni družini pri Kofčarju v Predtrgu. v Radovljici. Po končani šoli je priložnostno delal pri raznih gospodarjih. Ko je odslužil vojsko, je dobil službo državnega cestarja. Po več letih mu je uspelo dobiti delo v Železarni KID na Jesenicah. Vključil se je v napredno delavsko gibanje in postal aktivni član SMRJ.

Med okupacijo je bil med prvimi aktivisti OF v Radovljici.

Aretaciji gestapa je uspel pobegniti. Junija 1943 je odšel v partizane, in sicer v Gorenjski odred. Dodeljen je bil Prešernovi brigadi. V bojih na Primorskem je bil ranjen, po okrevanju pa kot nesposoben za vojsko dodeljen na teren Radovljica. V februarju 1944 je postal član Rajonskega komiteja KPS Radovljica. V komiteju je odgovarjal za VOS, po njegovi ukinitvi pa za agitacijo in propagando. 27. 1. 1945 je ponoči padel na cesti v Drago pri Vazarjevi hiši v Begunjah na Gorenjskem št. 137.

Matevž Treljc je bil rojen 18. 9. 1988 v Radovljici v številni kajžarski družini. Po dokončani osnovni šoli je ostal doma in pomagal očetu. Po njegovi smrti je prevzel kajžo. Da so lažje živeli, si je pomagal z žaganjem drv. Bil je član Sokolskega društva v Radovljici. Po prihodu okupatorja se je pridružil gibanju OF. Bil je organizator odpora proti okupatorju v Radovljici. Zaradi tega je bila družina julija 1941 izgnana v Ivanjico v Srbijo. Preživljali so se s kmečkim delom pri gostiteljih v Bukovici. V nemški ofenzivi proti partizanom je Matevža 13. 1. 1944 na dvorišču hiše ubila sovražnikova zaseda.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Vzidalo in odkrilo jo je prostovoljno Gasilsko društvo Radovljica 1955. leta.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA IN KOVINSKA SKULPTURA

PADLIM DELAVCEM BORCEM NOV

Na steni poslopja tovarne Almira, Jalnova cesta št. 2

ZA SVOBODO ZA SOCIALIZEM
SO PADLI V NOV

FINK IVANKA
VIDIC MARIJA
DEŽMAN JOŽE
AŽMAN METOD

SLAVA JIM!

KOLEKTIV TOVARNE PLETENIN
IN NOGAVIC
15. 9. 1956

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo, delo kamnoseka Alojza Vurnika, je vzidal kolektiv tovarne pletenin in nogavic. Odkrili so jo 15. 9. 1956.

Kovinsko skulpturo, delo pisatelja Toneta Svetine, pa je vzidal Kolektiv Almire. Odkritje je bilo v 1975 letu.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

USTANOVITVI MESTNEGA ODBORA OF RADOVLJICA

Na steni grajskega zidu pri tržnici na Kranjski cesti

V NEPOSREDNI BLIŽINI

JE NEKOČ STALA TRELJČEVA HIŠA. V NJEJ
JE BIL USTANOVLJEN MESTNI ODBOR OF,
KI JE DELOVAL OD 1. 6. 1941 — 29. 6. 1942
SEKRETAR JE BIL SLAVKO TRELJC.

Slavko Treljc je bil rojen 8. 10. 1916 v Dvorski vasi. Osnovno šolo je obiskoval v Begunjah in Radovljici, kamor so se preselili starši. Do končal je tudi meščansko šolo v Kranju. Za-

poslil se je v Tovarni verig d. d. v Lescah, kjer je delal do odhoda k vojakom in tudi po vrnitvi domov. Vključil se je v SMRJ, podružnico Lesce, in Delavsko kulturnoprosvetno društvo Svoboda. Pred napadom Nemčije na Jugoslavijo je bil mobiliziran v jugoslovansko vojsko. Dodeljen je bil na Rupnikovo obrambno linijo na področju Begunje — Podgora. Po razpadu jugoslovanske vojske aprila 1941 se je vrnil domov. Uspelo mu je pridobiti domačine za politično delo OF v Radovljici. Sodeloval je pri pripravi za rešitev Toneta Tomšiča, zaprtega v sodniških zaporih v Radovljici. Akcija ni uspela. Gestapo je odkril ilegalno delo Slavka Treljca, ga aretiriral in 30. 6. 1942 privedel v zapore v graščini v Begunjah. Zaprt je bil do 14. 10. 1942, nato pa poslan v delovno taborišče Kraut v Avstrijo. Tu se je s svojim političnim delom med taboriščniki kompromitiral. Poslali so ga v koncentracijsko taborišče Mauthausen. Po vojni se je vrnil domov v Radovljico. Umrl je 8. 3. 1975.

V Radovljici je bila prva skupina OF ustanovljena 1. 6. 1941. Njen sekretar je bil Slavko Treljc. Sestajali so se v Treljčevi hiši — Predmesto št. 3, po vojni je bila hiša porušena. Navezali so stike s predvojnimi komunisti na Jesenicah. Na njihove sestanke je prihajal Ignac Strekar. Septembra 1941 so iz obstoječe skupine OF ustanovili Mestni odbor OF Radovljici, sekretar je ostal Slavko Treljc.

Literaturo in propagandni material so dobivali iz Ljubljane, za kar je skrbel Stane Perc. Sodelovali so z Vladimirjem Vidmarjem — Tugomirjem iz Kranja, ki je nekaj časa ilegalno živel v Radovljici. V novembru 1941 je organiziral Mladinsko organizacijo ZSM v Radovljici. Po aretaciji sekretarja Slavka Treljca 30. 6. 1942 je Mestni odbor OF Radovljica prenehal delati. Vzrok je bil vedno hujši teror okupatorja in streljanje talcev. Gibanje OF je zamrlo. Posamzni aktivisti OF so še obdržali zveze s partizani. Nekateri pa so se povezali s skupino OF na Mlaki. Jeseni 1943 so se načrtno ustanavljali vaški odbori OF in gospodarske komisije. V tem času sta bila ustanovljena Vaški odbor OF v Predtrgu in na Mlaki. Svoje organizirano delovanje predvsem gospodarskih komisij sta razširila na mesto Radovljica.

Spomladi 1944 je bil po nalogu Okrajnega odbora OF Radovljica ustanovljen Mestni odbor OF Radovljica. Za sekretarja je bil imenovan Valentin Pavšič — Boštjan. Postal je tudi član Okrajnega odbora OF in Komiteja KPS Radov-

ljica. 22. 8. 1944 je odšel na Koroško, kjer je bil imenovan za člana Okrožnega komiteja KPS Koroške.

Za novega sekretarja Mestnega odbora OF Radovljica je bil imenovan Slavko Mali — Luka ki je postal tudi član Okrajnega odbora OF in Komiteja KPS Radovljica. Zaradi kompromitiranosti je januarja 1945 odšel v Kokrški odred. Imenovan je bil za pomočnika politkomisarja čete težkega orožja v 3. bataljonu.

Spominsko ploščo je vzdala Krajevna organizacija ZB NOV Radovljica. Izdelal jo je kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo 9. 9. 1983. leta.

RADOVLJICA

OSREDNJI SPOMENIK — OBELISK

GROBNICA POSMRTHNIH OSTANKOV NARODNEGA HEROJA JOŽETA GREGORČIČA IN SOBORCEV

V grajskem parku nasproti hotela Grajski dvor, Kranjska cesta 2

TU JE POKOPAN
NARODNI HEROJ JOŽE GREGORČIČ
Z 71 PARTIZANI
PADLIMI NA JELOVICI

Jože Gregorčič se je rodil 30. 6. 1903 v Opatiji. Za štiri otroke je morala skrbeti mati, ker je oče odšel za zaslužkom v Ameriko in se tam ponesrečil. Po dokončani osnovni šoli je nadaljeval šolanje v Puli. Učenje pa mu je preprečila prva svetovna vojna. Moral se je vrniti domov v Opatijo. Da je razbremenil mater, je odšel služiti na kmete v št. Peter na Krasu, kjer je bil do konca vojne. Po vrnitvi domov ni dobil zaposlitve. Skupaj z bratom in sestro se je odpravil v svet. Prišli so na avstrijsko Koroško. Zaposlitve niso dobili, zato so prešli jugoslovansko — avstrijsko mejo in prišli na Jesenice. V začetku se je tu preživljal s priložnostnim delom pozneje pa se je zaposlil pri blejskemu Paaru v njegovem hotelu na Jesenicah. Ko je odslužil vojaški rok in po enoletnem bivanju pri bratu Ivanu v Olovu v Bosni, se je vrnil nazaj na Jesenice. Zaposlil se je v Železarni KID, kjer je ostal do odhoda v Španijo. Včlanil se je v SMRJ (Savez metalnih radnika Jugoslavije) in je bil pristaš levo usmerjene skupine. Bil je dober športnik, telovadec, nogometaš, gledališki igralec in pevec. Aktivno je deloval v kulturno — prosvetnem društvu Svoboda, po razpustitvi društva pri Enakosti in nato pri Kovinarju. V društvih je opravljal odgovorne funkcije. V boju za delavske pravice in boljše socialne razmere je bil vedno na čelu. V KPS je bil sprejet že 1932. leta. V Španijo je odšel v soglasju s partijo julija 1936. leta. Bil je mitraljezec v Cankarjevi četi. Kmalu je postal politični poverjenik in pozneje komisar mednarodnega bataljona Dimitrov. Izkazal se je zlasti v bojih za Belcito, eno najmočnejših trdnjav, ki so jo branili fašisti. Po porazu španske državljanske vojne se je februarja 1939. leta z bataljonom umaknil čez francosko mejo, nato pa eno leto preživel po taboriščih. Na poziv komunistične partije je ušel iz taborišča. V Marseillu se je vtihotapil na ladjo za Jugoslavijo in po sedmih dneh plovbe prispel v Split. Na Jesenice se je vrnil 1940. leta. Ponovno se je zaposlil v Železarni KID in vključil v kulturno, prosvetno, športno in politično delo.

Postal je sekretar okrožnega komiteja KPS Jesenice.

Ob prihodu Nemcev aprila 1941 se je umaknil v ilegalo. Maja je postal vodja vojnorevolucionarnega komiteja za jeseniško okrožje. Avgusta 1941 je postal komandant Cankarjevega bataljona na Jelovici, aprila 1942 pa komandant 1. grupe odredov, v sestavu katere sta bila Gorenjski in Kokrški odred. Sodeloval je v vseh bojih od Obrancev na Mežaklji, Dražgoš, Partizanskega vrha na Jelovici do Lipniške planine, kjer je padel.

Jože Gregorčič je bil pravi lik proletarca komunističnega revolucionarja s Stanetom Žagarjem, Lojzetom Kebetom in drugimi je organiziral vstajo na Gorenjskem decembra 1941 ter sodeloval v vodstvu osvobodilnega gibanja.

Za narodnega heroja je bil proglašen 5. 7. 1951. leta.

Mestni narodnoosvobodilni odbor Radovljica in mestni komite KPS Radovljica sta se na predlog svojcev in soborcev padlih odločila za prekop posmrtnih ostankov bork in borcev. 72 padlih so prekopali jeseni 1945. leta na Mošenjski, Lipniški, Radovljiški in Selški planini na Martinčku in Rovtarici na Jelovici.

Vse, za katere so svojci na to pristali, in tiste, ki jih ni bilo mogoče identificirati, so pokopali v skupen grob. V ta namen so v Radovljici zgradili grobnico na trikotnem prostoru med Gorenjsko cesto in hotelom Grajski dvor.

Glede na to, da je bila po srednjeročnem planu na tem prostoru predvidena gradnja objektov, so grobnico predstavili v grajski park.

Evidence pokopanih v grobnici ni mogoče najti. Udeleženci pri prekopavanju in prevozih v dolino so pomrli. Zato ni mogoče ugotoviti točnega števila in podatkov bork in borcev, katerih posmrtni ostanki so položeni v grobnico.

Spomenik in grobnica sta izdelana po načrtu arhitekta Eda Ravnikarja. Delo je izvršilo Kamnoseštvo Ljubljana. Postavil in odkril ga je Mestni odbor ZB NOV Radovljica v 1960. letu.

Do sedaj znana imena in podatki borcev, katerih posmrtni ostanki so položeni v grobnico: Iz Mošenjske planine:

Henrik Biček, rojen 3. 2. 1917 Praprotno Brdo, živel in delal v Kranju, v partizane odšel poleti 1941 v Cankarjev bataljon.

Miha Fister, rojen 25. 2. 1918 Cegelnica, delavec, v partizane odšel 26. 7. 1941 v Kranjsko (1.) četo.

Ciril Golja, rojen 30. 1. 1921 Trebenče nad Cerknim, kovaški pomočnik, v partizane odšel 22. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Jurij Gračan, Kovači Grad Vinica

Jernej Kokelj, rojen 3. 8. 1922 Dolenčice, kmečki delavec, v partizane odšel 22. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Janez Kovačič, starejši, rojen 21. 1. 1916 Radohova vas, delavec, v partizane odšel 7. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Karel Mlakar, iz Trzina, krojač, v partizane odšel 15. 9. 1941 v Rašiško, nato Marovško četo.

Stanislav Oman, rojen 17. 10. 1924 Hotavlja, čevljarški vajenec, v partizane odšel 23. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Benedikt Padovan, rojen 27. 5. 1914 Števerjan, cestni delavec, v partizane odšel 28. 7. 1941 v Jelovško četo.

Mirko Šubic, rojen 3. 4. 1921 Hotavlja, dijak, v partizane odšel 22. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Edvard Tominec, rojen 20. 5. 1921 Hruševje pri Postojni, električar, v partizane odšel 7. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Iz Lipniške planine:

Anton Benedičič iz Brezovice, kmečki delavec na Srednji Dobravi, v partizane odšel avgusta 1941 v Cankarjev bataljon.

Franc Brgant, rojen 21. 11. 1923 Kropa, žeb-ljar, v partizane odšel 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Janez Branc, rojen 1903 na Hrušici, prometnik v KID, v partizane odšel 6. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Jože Gregorčič, podatki v tekstu.

Angela Košnjek — Micka, rojena 29. 9. 1920 Ljubljana, žeb-ljarica, v partizane odšla 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Karel Perdin — Žar, rojen 5. 8. 1920 Velenje, živin in delal v Kranju. V partizane odšel 1. 7. 1942, ko mu je uspelo kot talcu pobegniti iz morišča v Mostah pri Žirovnici. Vstopil je v Selško četo Gorenjskega odreda.

Stanislav Pesjak, rojen 19. 2. 1925 Kranj

Frančišek Pogačnik, rojen 18. 8. 1912 Kropa, čevljarški pomočnik, v partizane odšel 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Frančiška Pogačnik — Pepa, rojena 20. 2. 1925 Kropa, šiviljska pomočnica, v partizane odšla 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Jože Pogačnik, rojen 17. 10. 1907 Kropa, de-

lavec v KID, v partizane odšel 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Peter Pogačnik — Skala, rojen 18. 7. 1916 Zaloše, delavec v KID, v partizane odšel 3. 4. 1942 v Selško četo.

Janko Ravnihar — Beno, rojen 28. 3. 1924 Križna Gora, mizarski pomočnik, v partizane odšel 14. 12. 1941 v Cankarjev bataljon.

Leopold Ravnihar — Henrik, rojen 28. 10. 1918 Križna Gora, gozdni delavec, v partizane odšel 14. 12. 1941, bil je komandir čete v Cankarjevem bataljonu.

Frančiška Staroverski — Špela, rojena 12. 2. 1889 Kropa, gospodinja, v partizane odšla 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda.

Maria Tavčar — Riija, rojena 27. 9. 1920 Žirovnica, krojačica, v partizane odšla 7. 8. 1942 v Cankarjev (1.) bataljon Gorenjskega odreda.

Sava Osredkar — Čiro, rojen 16. 11. 1922 Ljubljana, študent kemije, v partizane odšel 5. 5. 1942 v Dolomitski odred.

Redko Osredkar — Tedi, rojen 16. 11. 1922 Ljubljana, študent metalurgije, v partizane odšel 5. 5. 1942 v Dolomitski odred.

Iz Blegoša:

Ive Osredkar — Stipe, rojen 6. 5. 1915 Ljubljana, poročnik korvete, v partizane odšel 5. 5. 1942 v Dolomitski odred. Padel 5. 8. 1942.

Osmih borcev Selške čete padlih na Lipniški planini, podatki še niso znani.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

USTANOVITVI ČETE SLOVENSКИH KOROŠKIH PROSTOVOLJCEV ZA SEVERNO MEJO 1918/1919

Na steni pred vhodom v graščino, Linhartov trg št. 1

POD POVELJSTVOM ALPINISTA
RUDOLFA BADJURE
SO TU DECEMBRA 1918 PROSTOVOLJCI
SESTAVILI ALPINSKO ČETO ZA
OSVOBODITEV KOROŠKIH SLOVENCEV
BORCI ZA SEVERNO MEJO 1918 — 1919

V radovljiški graščini se je 6. 12. 1918 nastanila četa Legije slovenskih koroških borcev 1918 — 1919. Njen komandir je bil Rudolf Badjura, kapetan II. razreda. Četa je bila sestavljena v belgijski kasarni v Ljubljani. Prve dni

januarja 1919 se je združila z istoimensko četo na Jesenicah. Nastala je Alpska četa, ki je odšla v boje na Koroško.

Po načrtu Društva borcev, prostovoljcev za severno mejo 1918—1919 v Radovljici, je spominsko ploščo izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo 31. 3. 1974.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

DRUGI SKUPINI ČLANOV OF IN JAVKI

**Na steni hiše Vinka Berceta, pd. pri Mlakarju,
Mlaka št. 1 pod Radovljico**

V TEJ HIŠI
JE DELOVALA OSVOBODILNA FRONTA
OD 5. 12. 1941 DO 2. 2. 1943
NJEN SEKRETAR JE BIL
BERCE VINKO — FERDO

Vinko Berce — Ferdo je bil rojen 22. 8. 1920 na Mlaki pri Radovljici v enajstčlanski kmečki družini. Želja, da bi se izučil sodarske obrti, se mu ni uresničila. Moral je kmetovati na domači kmetiji.

Decembra 1941 je bila pri Mlakarju ustanovljena skupina OF. Vinko je bil določen za vodjo skupine. Njegovo aktivno organizirano delo je bilo obsežno. Prišlo je na uho gestapa na izpostavi v Radovljici. Da se izogne aretaciji, se je od novembra 1942 skrival.

Bil je v Nemiljah pri Kajževih. V partizane je odšel 2. 2. 1943. Pridružil se je partizanom Gregorčičevega (1.) bataljona na Jelovici. Sredi avgusta 1943 je bil dodeljen skupini borcev, ki je okrog 150 novincev spremljala v Mokrc na Dolenjsko. Tam je bil dodeljen Šercerjevi brigadi. V bojih z Italijani je bil ranjen. Ko je na Suhorju okreval, je bil dodeljen Glavnemu štabu NOV IN POS za intendanta radio zvez.

V začetku marca 1945 je šel v višjo intendantsko šolo v Metliko. Na borbenem pohodu glavnega štaba NOV in POS je prišel v Ljubljano.

Pri Mlakarjevih na Mlaki je bila tudi partizanska javka. Na sestanke so prihajali aktivisti OF iz mesta in okolice že poleti 1941, od 1942.

leta pa na zveze s Jožetom Štrukljem — Rafelnom, članom Okrožnega komiteja KPS Jesenice, in Francem Prešernom — Julekom, članom Rajonskega komiteja KPS Radovljica. Iz lancovške strani so sodelovali Franc in Francka Zupan, Martin in Gabrijel Pesjak in drugi Obveščevalno službo med Mlako in Jelovico je vzdrževal Janez Štiherle — Trot iz Kolnice. Za primer nevarnosti so imeli v gospodarskem poslopu skrivališče.

Gestapo iz izpostave v Radovljici je odkril organizacijo OF. Odločil se je, da družino izseli. Aretacijo so izvedli 29. 4. 1943, dobili so samo mater Lucijo, Alojza in Angelo, ker sta jim Francka in Mara pobegnili. Iz zbirnega taborišča za izseljence v škofovem gradu v Goričanah pa je 25. 5. 1943 pobegnil tudi Alojz. Mati in hčerka sta bila izseljeni v Windheim na Bavarsko v Nemčijo.

V prazno hišo se je z dovoljenjem Nemcev vselil Jože Berce. Tako se je po kratkem presledku delo z javko nadaljevalo. Meseca marca 1944 pa se je nenadoma pojavil gestapo s policijo, družino aretiral in izselil v Burghausen na Bavarsko v Nemčijo.

Od tedaj dalje je Mlakarjeva domačija več kot leto dni samevala in propadala.

Po vojni sta se družini vrnili domov.

Spominsko ploščo je po načrtu Mestnega odbora ZB NOV Radovljica izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Vzidali in odkrili so jo 9. 9. 1983 leta.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

TRETJI SKUPINI ČLANOV OF

Na steni hiše S.A.Z.U Ljubljana, pd. pri Žgajnarju, Partizanska pot št. 6

V GORNJIH PROSTORIH TE HIŠE
JE DELOVALA OSVOBODILNA FRONTA
OD 10. 7. 1942 DO 16. 6. 1943
NJEN SEKRETAR JE BIL
BERTONCELJ STANE — STAŠO

Bertoncelj Stane — Stašo je bil rojen 1. 5. 1912 v Ljubnem, kjer je tudi dokončal osnovno šolo. Starši so družino preživljali z dohodki

čevljarke obrti. V Novem mestu se je pri pečarskem mojstru Klemenčiču izučil za pečarja. Nekaj let je delal kot pomočnik. Zaradi pomanjkanja dela se je v 1935. letu zaposlil v Železarni KID na Jesenicah. 1937. leta se je preselil v Radovljico, kjer se je 1939. leta samostojno pričel ukvarjati s pečarsko obrtjo. Bil je v vrstah naprednega delavskega gibanja. Po prihodu okupatorja aprila 1941. leta se je vključil v OF v Radovljici. Skupino OF je vodil od julija 1942 do 16. 6. 1943, ko je odšel v partizane. Priključil se je Jelovski četi Cankarjevega bataljona na Jelovico. Ko se je 12. avgusta 1943 formirala Prešernova brigada, je bil dodeljen v njen sestav.

Udeležil se je bojnega pohoda brigade na Dolensko. Sodeloval je v bojih na Turjaku. Po vrnitvi brigade na Jelovico je bil imenovan za komandirja minerskega voda Ratitovec. Nazadnje je bil premeščen v čevljarstvo delavnico gorenjskega vojnega področja Mačkovina v Brezoviškem gozdu pri Kropi. Demobiliziran je bil 1954. leta, s činom poročnika. Umrl je 1966. leta v Radovljici.

Spominsko ploščo je po načrtu Mestne organizacije ZB NOV Radovljica izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Vzidana in odkrita je bila 1983. leta.

RADOVLJICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PRVI SKUPINI ČLANOV OF

Na steni hiše pri Firsagerju, Trubarjeva ul. št. 1

V SPODNJIH PROSTORIH TE HIŠE
JE DELOVALA OSVOBODILNA FRONTA
OD 16. 6. 1941 DO 10. 7. 1944
NJEN SEKRETAR JE BIL
GNILŠAK EDI — BRKO

Edi Gnilšak — Brko je bil rojen 23. 1. 1910 v rudarski družini v Trbovljah, kjer je tudi dokončal osnovno šolo. Izučil se je pleskarske obrti. Oče je bil komunist, zato je bil vzgojen

v naprednem duhu. V letu 1924 je sodeloval v akciji proti orjunašem, ki so ob razvitju prapora požgali rudarski dom v Trbovljah.

Leta 1929 je prišel na Jesenice, kjer je opravljal svoj poklic. Ko je leta 1932 odslužil vojaški rok se je vrnil domov v Trbovlje. Zaposlil se je pri gradnji ceste Trbovlje — Št. Pavel. Vključil se je v Delavsko kulturnoprosvetno društvo Svoboda kjer je aktivno sodeloval. V Skoj je bil sprejet v letu 1934. Med drugim je sodeloval z Marinkom, Hohkrautom in Pircem. Ko so bila gradbena dela na cesti končana, je odšel k Tehniki v Ljubljano. Tudi tam se je vključil v organizirano delo komunistov.

Po aretaciji Alojza Ocepka januarja 1936 je odšel na Bled, da ne bi tudi njega aretirali. Preživel je s pleskarskim delom. Sodeloval je z Berteljem Jemcem ter Cirilom in Ivico Jan. Povezani so bili s Stanetom Žagarjem, učiteljem na Srednji Dobravi, od katerega so dobivali ilegalno literaturo. Leta 1939 se je za stalno preselil v Radovljico, kjer je nadaljeval s pleskarsko obrtjo. Po nalogu partije se je vključil v prosvetno društvo ORLOV. Imel je nalogo, da širi napredne ideje med članstvom, predvsem mladino. Na sled mu je prišel radovljiški kaplan Franc Kunstelj, ki je njega in njegove sodelavce izključil iz društva. Na terenu v Predtrgu je bil povezan z Bronko Ostashevski, Janezom Tepino, Ivanom Zupanom, pleskarjem iz Koritnega, in Ignacem Strlekarjem z Jesenic.

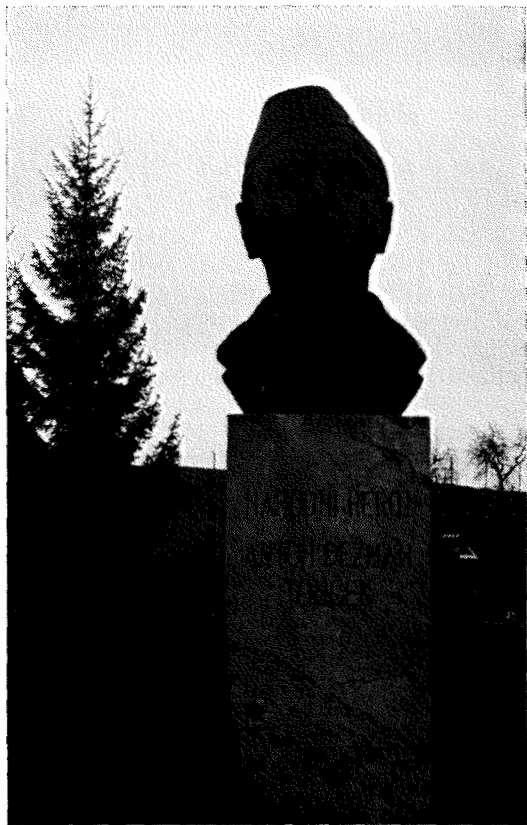
Na začetku vojne so se shajali pri Slavku Trelicu v Predmestu 3. Po ustanovitvi mestnega odbora OF Radovljica v začetku junija 1941, so imeli vodilni člani OF svoje skupine članov, Gnilšak je svoje člane OF povezal v skupino sredi junija 1941. Sestajali so se v njegovi delavnici pri Firsagerju v Mestu. Osnovna naloga je bila pridobivati simpatizerje in podpornike OF, zbiranje orožja, municije, drugega materiala in denarja za potrebe nastajajočih partizanskih edinic, širjenje literature in drugega propagandnega materiala OF med zanesljive ljudi.

Gestapo mu je prišel na sled vendar mu je 10. 7. 1944 pred aretacijo uspelo pobegniti v partizane. Priključil se je Gorenjskemu odredu v Karavankah.

Spominska plošča je po načrtu Mestnega odbora ZB NOV Radovljica izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Vzidana in odkrita je bila 9. 9. 1983. leta.

RADOVLJICA

DOPRSNI KIP NARODNEGA HEROJA ANTONA DEŽMANA — TONČKA POIMENOVANJU VOJAŠNICE

Pred vojašnico graničarjev

NARODNI HEROJ
ANTON DEŽMAN
TONČEK

RADOVLJICA 1979

Anton Dežman — Tonček je bil rojen 12. 6. 1920 v osemčlanski delavski družini, p. d. pri Prežlunu, v Lescah. Oče Anton je bil tovarniški delavec, mati Marija, rojena Plemelj, pa gospodinja. Otroke sta vzgajala v naprednem duhu, saj je bil njegov oče v Tovarni verig d. d. v Lescah med organizatorji naprednega delavskega gibanja.

Osnovno šolo je dokončal v Lescah, 1934. leta pa se je šel učiti mesarske obrti k mojstru Jožu Čabašku v Radovljico. Ker ga ta poklic ni veselil, je po letu dni učenje opustil. Stalnejšo zaposlitev je dobil v septembru 1937.

pri stavbeniku Ludviku Žvanu na Bledu, kjer se je izučil za zidarja. Aprila 1940 je dobil delo v Železarni KID na Jesenicah. Najprej je delal v šamotarni, nato pa v martinarni kot pečni zidar. Vzgoja doma, trdo delo in srečanje z delavci — komunisti v Železarni so ga kalili v naprednega mladeniča železarja. Doma v Lescah je bil član tamburaške sekcije v Delavsko — kulturnoprosvetnem društvu Svoboda in nato Vzajemnost. Pripadal je napredni skupini mladine, ki jo je vodila celica KPS. Junija 1940 je bil sprejet v Skopj. Zaradi političnega dela je bil 1. aprila 1941 odpuščen iz Železarne KID na Jesenicah.

Na poziv KP je marca 1941 odšel v jugoslovansko vojsko. Po njeni kapitulaciji 11. aprila 1941 se je z Dolenjske vrnil domov. Zaposlil se je pri gradbeniku Jožu Dorniku na Bledu in delal pri revitalizaciji vojašnice na Bohinjski Beli. Delo je 15. 7. 1941 zapustil in ostal doma. Po nalogu celice KPS v Lescah sta se z bratom Jožetom lotila organiziranja mladinskih trojk ter zbiranja orožja in municije za oborožen odpor proti okupatorju. Njunemu delu je prišel na sled gestapo, zato sta 28. 7. 1941 odšla na Vodiško planino na Jelovico. Priključila sta se skupini ilegalcev, ki so 29. 7. 1941 ustanovili četo Ilije Gregoriča, imenovano Jelovška četa.

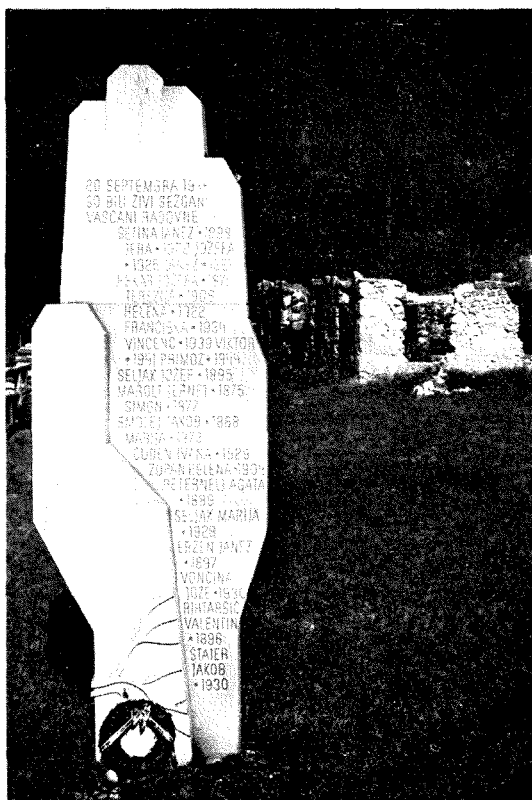
Anton Dežman — Tonček se je udeleževal vseh akcij in bojov Jelovške čete oz. Cankarjevega bataljona proti Nemcem in domačim kvizlingom. Njen ognjeni krst je bil 8. 8. 1941 na Erzenovem robu — Kotlič na Jelovici. Še posebej se je izkazal kot mitraljezec v samostojnem vodstvu v dražgoškem boju ter v bojih v Rovtjih, Lipniški planini, Črnem vrhu, Mohorju, Poljanski in Selški dolini in drugod. Vojaško se je hitro izpopolnjeval in napredoval iz deseterja v Selški četi do komandirja 1. čete 2. bataljona Gorenjskega odreda, od marca 1943 pa v komandanta 1. bataljona, imenovanega Jelovškega, Gorenjskega odreda in nato od junija 1943 Kranjskega bataljona Gorenjskega odreda. V začetku novembra 1943 je postal komandant VOS grup okrožja OF Jesenice, od maja 1944 pa je bil komandant bataljona VDV. V oktobru je napredoval v čin kapetana, 12. 12. 1944 je bil imenovan za namestnika komandanta 2. brigade VDV. Poslan je bil v oficirsko šolo narodne obrambe pri glavnem štabu NOV in POS v Metliki. V času od 7. 2. 1945 do 30. 3. 1945 je šolo končal z odličnim uspehom. Iz Metlike je bil poslan na zdravljenje v vojno bolnico v Beograd.

Po osvoboditvi je ostal v JLA. Služboval je po raznih krajih Slovenije in Jugoslavije. Ob opravljanju dolžnosti pa se je še naprej izobraževal. Nižjo državno gimnazijo je leta 1946. obiskoval v Slovenskih Konjicah, pešadijsko oficirsko šolo pri general štabu JLA pa leta 1946 in 1947 v Sarajevu. V tem letu je napredoval v čin majorja JLA. Večerno gimnazijo je leta 1948 in 1949 obiskoval v Beogradu, v letih 1953 in 1954 pa višjo vojno akademijo v Beogradu.

V Slovenijo se je vrnil leta 1957 in služboval v Ljubljani.

Za narodnega heroja je bil proglašen 15. 7. 1952 in napredoval v čin polkovnika JLA. Leta 1963 se je preselil v Radovljico in se leta 1964 upokojil. Vključil so je v družbenopolitične organizacije. Opravljal je funkcijo sekretarja Zveze združenj borcev NOV in rezervnih vojaških staroščin v občini Radovljica. V letu 1970 je napredoval v čin generalmajorja JLA.

Umrli je 1. 6. 1977. Pokopan je v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Lescah. Doprsni kip sta izdelala kipar Jaka Torkar in Livarna Železarne Jesenice. Postavila in v 1979. letu ga je odkrila V. P. 1081.

RADOVNA

SPOMENIK IN OBNOVLJENE RUŠEVINE SMOLEJEVE HIŠE

ŽRTVAM IN POŽGANI RADOVNI

Smolejeva hiša v Radovni št. 9

20. SEPTEMBRA 1944
SO BILI ŽIVI SEŽGANI
VAŠČANI RADOVNE
ŠETINA JANEZ 1898
JERA 1902 JOŽEFA
1925 JANEZ 1927
REKAR JOŽEFA 1870
TEREZIJA 1906
HELENA 1929
FRANČIŠKA 1934
VINCENC 1939 VIKTOR
1941 PRIMOŽ 1944
SELJAK JOŽEF 1895
MAROLT JERNEJ 1875
SIMON 1877
SMOLEJ JAKOB 1868
MARIJA 1871
ČUDEN IVANA 1929

ZUPAN HELENA 1904
PETERNELJ AGATA
1889
SELJAK MARIJA
1928
ERŽEN JANEZ
1897
VONČINA
JOŽE 1930
RIHTARŠIČ
VALENTIN
1896
ŠTAJER
JAKOB
1930

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Domačini Radovne so partizane podpirali že od 1941. leta. V 1943. letu je organizacija OF povezovala v svoje vrste že vse domačine. Oskrba partizanov, predvsem pa osebja političnih forumov okrožja Jesenic je dobro delovala. Skojevci in mladina so bili nepogrešljiva pomoč obveščevalni službi in kurirjem. Zagotavljali so varnost bivanja in gibanja političnim delavcem okrožnega komiteja KPS in

SKOJ, odbora OF in ZSM, gospodarske komisije, tehnike, VOS-u, kurirjem relejnih in vojaških linij, zalednim ustanovam in vojaškim enotam. V Radovni so se križale poti s Pokljuko na Mežakljó. Tod je vodila pot na Koroško.

Na Bledu je bil nastanjen štab polka divizije Brandenburg s 1. bataljonom polka. Divizija Brandenburg je bila nemška elitna enota. 11. 9. 1944 so vojaki s konji prišli v Srednjo Radovno po drva. Partizani so jih napadli in ubili dva konja. Dva vojaka sta zbežala in se nista več vrnila na Bled v enoto 1. bataljona, ki sta mu pripadala. Naslednji dan so se vojaki vrnili. Domačine so nagnali na Frčkovo, kjer sta ležala ubita konja. Oficir jim je zagrozil, da bodo, če v osmih dneh ne vrnejo njihovih dveh vojakov, pobili vse prebivalce. V svarilo so zaminirali Pangerčevo in nato še Klemenakovo hišo. Ker se vojaka nista vrnila, so 20. 9. 1944 uresničili grožnjo. Zgodaj zjutraj je okoli 400 mož polka Brandenburg in domobrancev pridrvelo v vas. V maščevalnem divjanju so pobili 24 domačinov, ki so zgoreli v 12 požganih hišah. Najmlajši je bil star sedem mesecev, najstarejši pa 81 let. S seboj so odgnali 45 glav živine in odpeljali naropano blago. Tudi tokrat so se naslednji dan vrnili. Ujeli so drvarja Valentina Rihtaršiča in ga ustrelili.

S tragedijo v Radovni je bilo močno prizadeto gibanje OF na področju okrajnega odbora OF Gorje — Bled.

Načrtovalec spomenika in izvajalec del je bil Zavod za spomeniško varstvo iz Kranja po zamisli Občinskega odbora ZZB NOV Radovljica in Krajeвне organizacije ZB NOV Gorje. Odkrili so ga 27. 8. 1961. leta.

RADOVNA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G — 29

Na steni hiše Franca Kunšiča, p.d. pri Klemenčku, v Radovni št. 8

**NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G — 29**

KURIRJI IN ZZB NOV 1980

Ker je bila pot kurirjev relejne kurirske postaje G — 2 na Stari Pokljuki predloga, saj so hodili na zvezo na vrh Mežaklje, so ustanovili relejno kurirsko karavlo G — 29. Od mladosti do avgusta 1944 je delovala terenska kurirska postaja GT — 13 v Spodnji Radovni, ki je služila potrebam okrožnih forumov. Kurirji so imeli zveze s kurirji okrajnih forumov na različnih javkah ter kurirji relejne kurirske postaje G — 6. V avgustu 1944 so jo vključili v gorenjsko relejno linijo z oznako G — 29. Prevzeli so del poti kurirjev z relejne kurirske postaje G — 6 na Stari Pokljuki. Zvezo so vzdrževali od Spodnje Radovne do vrha Mežaklje. Še nadalje so opravljali dolžnosti za okrožne forume, in sicer vse do požiga Radovne 20. 9. 1944, ko so se okrožni forumi preselili v gozdove na Pokljuko.

Kurirji so imeli postajo in svoje bivališče na Gradišču pod policami v Radovni. Ko so vojaki nemške enote Brandenburg z Bleda 20. 9. 1944 prodirali s Pernikov v Radovno, so nalleteli na kurirsko stezo. Skupina vojakov je šla po njej, prišla do bivališča kurirjev in ga uničila. Zaradi budnosti komandirja Jožeta Kozelja — Gašperja so se kurirji pravočasno umaknili. Niso vedeli, da so Nemci izvedli nad domačini v Radovni kazensko akcijo. Iz daljave pa so slišali streljanje, klice na pomoč in vpitje. Videli so dim, ki se je valil iz hiš v Srednji Radovni. Z grozo so ugotavljali, kaj se v Radovni dogaja. Presunjeni in žalostni so zrlí v pogorišča in zoglenela trupla domačinov. Ostali so brez varnega zavetišča, organizirane prehrane, brez skojev in mladink, ki so skrbele za obveščanje in prenos pošte, predvsem v kraje izven doline Radovne.

Na relejni kurirski postaji G — 29 je bilo osem kurirjev. Prvi komandir je bil Anton Zupan — Tilen, od jeseni 1944 pa Jože Kozelj — Gašper, ki se je vrnil z relejne kurirske postaje G — 19 pod Storžičem.

Načrtovalec spominske plošče in besedila je predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko. Izvajalec dela sta podjetje Marmor Hotavlje in kamnosek Anton Mravlje. Ploščo je vzdala komisija partizanskih kurirjev pri občinskem odboru ZZB NOV Radovljica 30. 8. 1981.

RADOVNA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU SEKRETARJU OKRAJNEGA KOMITEJA SKOJ

**Na Debelem kamnu pri Novakovem mostu ob
cesti v Radovno**

NA TEM MESTU JE 22. 6. 1944

PADEL SEKRETAR OK SKOJ-A

GORJE — BLED

TOV.

REKELJ JANKO — ŠPIK

ROJ. 1. 4. 1923

NA BLEJSKI DOBRAVI

ZB NOV BL. DOBRAVA

Janko Rekelj je bil rojen 1. 4. 1923 na Blejski Dobravi v napredni delavski družini. Po končani meščanski šoli se je šel učiti trgovske obrti k trgovcu Slavku Repetu na Mlino pri Bledu. Bil je nadarjen in vesten v svojem poklicu, vendar ga je slabo zdravstveno stanje oviralo pri delu. Večkrat se je moral zdraviti.

Po prihodu okupatorja se je pridružil osvobodilnemu gibanju. S partizani je pričel sodelovati v 1942. letu. Na pobudo Vlada Kersnika je spomladi 1943 leta organiziral mladinsko organizacijo na Blejski Dobravi. Sprejet je bil v članstvo ZKM in dobil ilegalno ime Špik. Jeseni 1943. leta je postal obveščevalec skupine VOS. Nadzorovati je moral premike in oborožitev od 60 do 80 moč močne posadke Nemcev na Blejski Dobravi. Še kot ilegalec je postal član rajonskega komiteja ZKM Gorje — Bled. Februarja 1944 je bil imenovan za namestnika sekretarja rajona. V partizane je odšel 10. 3. 1944, da se je izognil aretaciji. Zaradi organizatorske sposobnosti in aktivnosti med mladino je bil že aprila imenovan za sekretarja. Obiskoval je mladinske organizacije ZSM po vaseh in jih spodbujal za organizirano delo in akcije proti okupatorju.

Julija 1944 se je Okrajni komitej SKOJ Gorje — Bled odločil, da zgradi boljše bivališče in sedež komiteja. Ustrezen prostor so določili v gozdu Žagarjeve Amerike. Bivališče sta gradila Martin Potočnik in Franc Vončina iz Krnice. Usodnega dne, 22. 6. 1944, so bili dogovorjeni, da Žarko Šanca prinese v okolico Debelega kamna gradbeni material. Na zvezo bi morala priti poleg sekretarja Špika tudi oba delavca. Ker sta se z delom nekoliko zamudila, je šel na zvezo sekretar Janko Rekelj — Špik sam. Pred prihodom na dogovorjeni kraj je padel v sovražnikovo zasedo in bil s prvimi

rafali ubit. Delavca, prihajajoč daleč za njim, sta uspela pobegniti.

Žarko Šanca, ki je bil dan ali dva pred tem sprejet za člana Okrajnega komiteja SKOJ Gorje — Bled, pa se je komaj rešil.

Krajevna organizacija ZB NOV Blejska Dobrava je postavila spominsko ploščo iz lite bronovine, izdelek Livarne Železarneske Jesenice.

RADOVNA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

V BOJU Z NEMŠKO VOJSKO PADLIM BORCEM NOV

Na Ravnah na travniku ob cesti v Radovno

1941 — 1945

V TEJ OKOLICI SO V BORBI Z NEMŠKIMI OKUPATORJI PADLI

BORCA CANKARJEVEGA BATALJONA

JOŽE ŽVAN — SP. GORJE 1922 — 1942

FRANC DACAR — LESCE 1903 — 1942

BORCI JESENIŠKO

BOHINJSKEGA ODREDA

ANTON TOMC — HRUŠICA 1910 — 1944

AVGUST BENEDIČIČ 1916 — 1944

PŠEVO — KRANJ

JOŽE JANŽEVER — DOBRAVA 1924 — 1944

PRI ŠKOCJANU

PAVEL ŠTRAUS — JESENICE 1905 — 1944

STANKO SVETINA — JESENICE 1913 — 1944

BORCI OKRAJNEGA

ODBORA OF

ANTON KOBAL — MEVKUŽ 1907 — 1944

JOŽE DEŽMAN — PODHOM 1910 — 1944

MARIJA JAN — MEVKUŽ 1923 — 1944

JANKO REKELJ — BL. DOBRAVA 1924 — 1944

BORCI — KURIRJI GORENJSKE

RELEJNE LINIJE

JANEZ AMBROŽIČ — POLJŠČICA 1920 — 1945

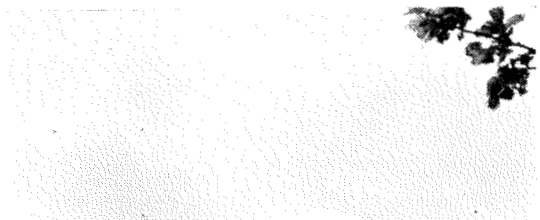
FRANC ŽNIDAR — ZG. GORJE 1924 — 1944

1982

ZB NOV GORJE

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo Livarne Železarneske Jesenice, je vzdala v živo skalo in 1982. leta odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Gorje.

RAVNE V BOHINJU
SPOMENIK
DEVETIM PADLIM
DOMAČINOM, BORCEM NOV

Ob cesti v vas

PADLI V NOV
RAVNIK FRANC
 1907 — 1942
RAVNIK ALBIN
 1920 — 1943
RAVNIK FRANC
 1910 — 1944
RAVNIK JANEZ
 1906 — 1944
KOBLAR JOŽE
 1925 — 1944

ROZMAN JOŽE
 1915 — 1945
RAVNIK JANEZ
 1913 — 1945
RAVNIK ALOJZ
 1913 — 1945
JENSTERLE FRANC
 1891 — 1945

KDOR ZA SVOBODO V ZEMLJI SPI
NAJ ŽIVA VEST BO ZA LJUDI

Iz vasi Ravne v Bohinju je v času vojne padlo devet domačinov.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko znamenje je po zamisli borcev domačinov izdelal kamnosek Franc Lagonder. Odkrili so ga skupno s Krajevno organizacijo ZB NOV Bohinjska Bistrica 4. 7. 1957. leta.

RAVNE V BOHINJU
SPOMINSKA PLOŠČA IZ
LITE BRONOVINE
PADLEMU KURIRJU RELEJNE
KURIRSKÉ POSTAJE G — 2

Na steni stavbe žičnice Kobla

10. 9. 1944
 JE TU DAROVAL SVOJE
 ŽIVLJENJE REVOLUCIJI
 JOŽE ŠTENDLER
 BOREC NOV
 SLAVA MU!

Jožo Štendler je bil rojen 9. 3. 1921 v Bohinjski Bistrici. Po končani osnovni šoli je ostal doma in pomagal očetu na posestvu. V letu 1940 se je zaposlil v Železarni na Jesenicah in se vključil v napredno delavsko gibanje. Po prihodu okupatorja je začel sodelovati v organizaciji OF. Februarja 1943 je odšel v partizane, in sicer v Gregorčičev (1.) bataljon. Julija 1943 je bil dodeljen na novo ustanovljeni Prešernovi brigadi. Določen je bil za prenos ranjencev na Dolenjsko, do vasi Sušica pri Dolenjskih Toplicah. Z brigado se je udeležil bojev s plavogardisti v Grčaricah in domobranci na Turjaku. Sodeloval je v bojih v Poljanski in Selški dolini. Dobil je čin vodnika. K VOS-u okraja Bohinj je bil dodeljen za kurirja. Po razformiranju VOS-a je

bil prestavljen h kurirski postaji G — 2 na Bitenjski planini na Jelovici kot kurir. S komandirjem kurirske postaje sta šla 10. 9. 1944 v vas Ravne po hrano. Ko sta se vračala, sta pod hribom Kobla naletela na nemško zasedo. Oba sta bila huje ranjena. Komandirju je uspelo pobegniti, Jože Štendler pa zaradi prestreljenih nog ni mogel bežati. Preden so ga dohiteli zasledovalci, se je sam ustrelil.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo Livarne Železarne Jesenice, je odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica 25. 9. 1981. leta.

RIBČEV LAZ — UKANEC

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

POSVETOVANJU AKTIVISTOV OF OKROŽJA JESENICE

Na steni stavbe hotela Zlatorog, Ukanc št. 64

TUKAJ SE JE
OD 11. — 14. 11. 1944
VRŠILO POSVETOVANJE
AKTIVISTOV
OF JESENIŠKEGA
OKROŽJA, KI GA JE
VODIL TOVARIŠ
MIHA MARINKO
1944 — 1954

V hotelu Zlatorog je bilo posvetovanje aktivistov OF okrožja Jesenice. Zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog 170 aktivistov, je vodil Miha Marinko, član centralnega komiteja KPS in izvršnega odbora OF Slovenije. Imel je politični referat o dogodkih doma in v svetu.

Bogdan Osolnik, sekretar pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko, pa je imel referat o politični situaciji v okrožju in organizacijskem delu aktivistov OF. Sprejeti so bili sklepi in napotki za mobilizacijo in pripravo na osvoboditev domovine.

Izvolili so 35 članski plenum in tajništvo okrožnega odbora OF Jesenice.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice po načrtu Občinskega odbora ZZB NOV Bohinjska Bistrica. Vzidana in odkrita je bila 22. 8. 1954. leta.

RIBČEV LAZ — KOMNA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

SPOPADU 4. ČETE VDV S SOVRAŽNIKOM IN PADLEMU BORCU

**Pri razpotju planinskih poti Ukanc — Komna
— Sedmera jezera**

KOBLJAR MATEJ
ROJ. 10. 9. 1926 V POTOKU
PADEL 29. 6. 1944 NA KOMNI

SLAVA MU!

Matej Kobljar je odšel v partizane 7. 7. 1943. Nazadnje je bil v 4. četi VDV. 29. 6. 1944 je bila četa na pohodu na nove položaje na Komni. Naleteli so na zasedo nemških granicarjev iz postojanke v Stari Fužini. V medsebojnem obstreljevanju je Matej padel. Sotovariši so ga pokopali na kraju smrti. Po vojni so bili posmrtni ostanki prenešeni na grobišče borcev na pokopališču v Zalem Logu.

Spominsko ploščo, ki jo je izdelal kamnosek Franc Lagonder, je v živo skalo vzdala Krajevna organizacija ZB NOV Bohinjska Bistrica. Odkrili so jo v 1953. letu.

RIBNO

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PADLEMU ČLANU POKRAJINSKE GOSPODARSKE KOMISIJE IN BORCU PREŠERNOVE BRIGADE

Ob Savski cesti na klancu

V TEJ BLIŽINI JE
NAPADEN IZ ZASEDE
2. FEBRUARJA 1945
PADEL PARTIZAN
JAKOB KOSELJ
IZ BODEŠČ

V SAVI PRI MOSTU
PA JE PRI IZVRŠEVA-
NJU DOLŽNOSTI
UTONIL PARTIZAN
VALENTIN MUŽAN
IZ RIBNEGA

Jakob Koselj — Miha je bil rojen 17. 7. 1912 v Bodeščah v malokmečki družini očetu Valentinu, p. d. pri Štefku, z desetimi otroki. Po končani osnovni šoli v Ribnem se je na Bledu izučil čevljarске obrti in po obveznih letih pomočniške dobe opravil mojstrski izpit, nato pa delal kot samostojen obrtnik. Ko je v kriznem obdobju primanjkovalo dela, se je preselil na Jesenice. S čevljarско obrtjo je s težavo preživel štiričlansko družino. Pripadal je naprednim jeseniškim obrtnikom. Po okupaciji domovine je pričel aktivno sodelovati v gibanju OF in ga finančno podpiral. V partizanih je bil dodeljen Okrožnemu odboru OF Jesenice. Imenovan je bil za načelnika okrožne gospodarske komisije. Novembra 1944 je bil premeščen k Pokrajinski gospodarski komisiji za Gorenjsko.

Zadnje dni januarja 1945 se je s sodelavci, članico okrožne gospodarsko-finančne komisije Jesenice Angelo, svojo ženo, in intendantom 9. korpusa Milanom Božičnikom zadrževal na področju Ribnega. 31. 1. 1945 so imeli sestanek z vaško gospodarsko-finančno komisijo v Bodeščah pri kmetu Marotu. Prenočevat pa so odšli h kmetu Kušmanu v Ribno. Naslednje jutro so se zglasili pri kmetu Francu Justinu, p. d. Marulu. Pri zajtrku jih je domačin obvestil, da se hišam bližajo domobranci iz postojanke na Jaršah. Na begu proti mostu čez Savo Bohinjko jih je oviral sneg, zato so jih domobranci proti koncu vasi dohiteli. Ob prvih streljih je padel Jakob Koselj, ženo Angelo in Miha Božičnika pa so ujeli. Odpeljali so jih v postojanko domobrancev na Brezje. Tam jih je prevzel gestapo in odvedel v begunjske zapore. 4. 5. 1945, po osvoboditvi Begunj, sta bila rešena.

Prisebnost Koseljeve žene Angele, da je pred zajetjem zakopala v sneg pištolo in torbico z dokumenti in spiski zbiranja hrane pri vaških gospodarsko-finančnih komisijah, je rešila mnogo življenj domačinov in preprečila, da bi odkrili organizacijo OF. Pištolo in torbico so domačini našli in oddali vaškemu odboru OF, truplo Jakoba Koselja pa pokopali na krajevno pokopališče v Ribnem.

Iz Koseljeve družine je bilo v partizanih šestero bratov in dvoje sester. Padli so Janez, Angela, Jakob in Valentin.

Valentin Mužan je bil rojen 26. 12. 1911 v Pensilvaniji v ZDA. Po končani šoli v Ribnem se je pri gradbeniku Ivanu Plemlju izučil zidarske obrti, nato pa pri njem delal kot zidarski pomočnik. Že leta 1941 je postal sodelavec gibanja OF v Ribnem in ga finančno podpiral. V partizane je odšel 19. 6. 1942 in se priključil Jelovski četi Cankarjevega bataljona na Jelovici. Pri izvrševanju obveščevalnih dolžnosti na terenu Ribno je bil prve dni novembra 1942 ujet. V begunjske zapore so ga pripeljali 6. 11. 1942. Njegovi podatki so navedeni v knjigi zapornikov pod tek. št. 324. Poslali so ga na prisilno delo v delovno taborišče Kraut na Koroško. Aprila 1944 je iz nekega delovišča pobegnil domov. Ponovno je odšel v partizane. Dodeljen je bil Prešernovi brigadi.

18. 11. 1944 je Prešernova brigada s svojih položajev odšla v Selško dolino. V načrtu je imela likvidacijo sovražnikove postojanke v Železnikih. V tridnevnom boju od 20. — 22. 11. 1944 je bila postojanka uničena. Za partizane strateško važni Železniki so ostali do osvoboditve brez sovražnikove postojanke.

Pred bojem za Železnike je bil iz enote na teren Ribno poslan obveščevalec Valentin Mužan. 20. 11. 1944 se je v nočnih urah vračal nazaj v enoto brigade. Ko je bredel naraslo ledeno-mrzlo Savo Bohinjko, ni vzdržal deročih valov in je utonil.

Spominsko znamenje je načrtoval profesor Janez Ravnik. Postavila in 4. 7. 1959 odkrila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Ribno.

RIBNO

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

BOJU KURIRJEV Z DOMOBRANCI IN PADLIMA KURIRJEMA

Ob cesti Ribno — Bled na polju pred vasjo

**TUKAJ STA V BOJU Z BELO
GARDISTI 26. FEBRUARJA
1945 JUNAŠKO PADLA
BORCA
FRANC VALANT
IZ RIBNEGA
JANEZ PRETNAR
IZ BOHINJSKE BELE**

Franc Valant — Štefan je bil rojen 29. 11. 1910 v Ribnem. Po končani šoli v Ribnem se je izučil za čevljarja in opravljal samostojno obrt. Glede na krizna obdobja pred vojno je težko živel.

Narodnoosvobodilnemu boju se je priključil 1941. leta. Popravljal je čevlje, zbiral denar in druge potrebščine.

V letu 1943. se je vključil v politično delo na vasi. V partizane je odšel 10. 7. 1943 in bil dodeljen Prešernovi brigadi. Z brigado se je boril na njenem pohodu na Dolenjsko, udeležil se je tudi bojov za Turjak. Po vrnitvi na Gorenjsko je bil septembra 1944 dodeljen kurirski postaji G — 33 na Taležu na Jelovici. Kot dober poznavalec terena je prenašal pošto aktivistom OF na Bledu. V času podrtih mostov čez Bohinjko pod Bodeščami in Selu pri Bledu je tudi pozimi mnogokrat breedel reko.

Janez Pretnar — Drago je bil rojen 22. 8. 1922 na Bohinjski Beli. Po končani osnovni šoli na Bohinjski Beli je ostal doma. Pomagal je očetu pri kmečkih delih na mali kmetiji, sezonsko pa je delal kot vzcnik na žagi v Soteski.

Prve stike z aktivisti OF je imel v 1942. letu. Spomladi leta 1943 je bil mobiliziran v nemško vojsko. Jeseni 1943. leta je pobegnil domov in takoj odšel v partizane, kjer je bil dodeljen kurirjem kurirske postaje G — 4 na Gorjušah. Bil je hraber in iznajdljiv na terenu. Dobil je čin starejšega vodnika, sprejet je bil v članstvo KPS. Oktobra 1944 so ga na njegovo željo premestili na kurirsko postajo G — 33 na Taležu na Jelovici. Teren, kjer so potekala kurirska pota te postaje, je poznal že od mladosti, zato je varnejše opravljal svojo dolžnost.

Domobranci iz postojanke na Jaršah so hodili v patrole in zasede v Ribno in okoliške vasi. Nadlegovali so domačine in grozili. Kurirji so se dogovorili, da jim to preprečijo, zato so tudi oni postavljali zasede domobrancem. 26. 2. 1945 so postavili zasedo v kozolcu in blizu kapelice ob cesti z Bleda v Ribno. Tisti dan pa je bila domobranska patrrola številnejša kakor običajno in je prišla z dveh strani. Kurirji

so se znašli v neugodnem in celo izpostavljenem položaju. Do napada je prišlo, pri umiku pa sta padla kurirja Franc Valant — Štefan iz Ribnega in Janez Pretnar z Bohinjske Bele.

Spominsko znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Ribno. Načrtoval ga je prof. Janez Ravnik, izdelal pa kamnosek Alojz Vurnik. Odkrito je bilo 22. 7. 1959. leta.

RIBNO

OSREDNJI SPOMENIK

PADLIM BORCEM NOV IN USTRELJENIM TALCEM

Na krajevnem pokopališču v Ribnem

PADLIM ZA SVOBODO

Spreddaj levo: desno:
KORITNO RIBNO
PADLI PADLI

BERNARD IVAN	CENGLE LEOPOLD
BERNARD JAKOB	DEŽMAN JANEZ
CVENKELJ FILIP	FERJAN FRANC
SAKSIDA JOŽE	GRILC FRANC
SMOLE VINKO	GRILC JANEZ
STRŽINAR ANTON	JANŠA MARIJA
STRŽINAR JOŽA	KORENŠEK STANKO
TORKAR FRANC	KOSELJ FRANC
TORKAR JAKOB	KOSELJ LEOPOLD
TORKAR MIHA	MUŽAN PETER
ZUPAN MAKS	MUŽAN VALENTIN
ŽEMVA FRANC	POVŠIN JOŽE
TALEC	URH FRANC
BERNARD JOŽE	VALANT FRANC
	VALANT JOŽE
	TALCA
	FERJAN GABRIJEL
	GRACELJ JANEZ

Zadaj levo: desno:
SELO BODEŠČE
PADLI PADLI

LUKAN JANKO	ČRV JAKOB
OSENČIČ KAREL	DEŽMAN FRANC
ŠMID JANEZ	FERJAN RUDI
ZUPAN JOŽE	KOSELJ ANGELA
ZUPAN MILAN	KOSELJ IVAN
	KOSELJ JAKOB
	KOSELJ VALENTIN
	PANGERC FRANC
	POTOČNIK FRANC
	TOMAN ANTON
	VALANT JAKOB
	ZUPANC JANKO
	TALCA
	MULEJ MAKS
	VALANT FRANC

V času štiriletne vojne je iz vasi Ribno padlo 15 borcev, dva pa sta bila ustreljena kot talca, iz vasi Bodešče je padlo 12 borcev, dva pa sta bila ustreljena kot talca, iz vasi Koritno je padlo 12 borcev, eden pa je bil ustreljen kot talec in iz vasi Selo pri Bledu je padlo pet borcev domačinov.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Načrt za osrednji spomenik je napravil arhitekt Jože Plečnik. Izdelalo ga je Kamnoseštvo VODNIK v Ljubljani. Postavila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Ribno, odkrit je bil 1947. leta.

RIBNO — JELOVICA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLEMU BORCU KRANJSKEGA BATALJONA

Pri studencu ob vozni poti na Papežu nad Taležem

PADEL ZA SVOBODO
NOVAK ALOJZIJ

19. 8. 1920 DOBRAVICA — PODNART
31. 7. 1943

SLAVA MU!

Borci Kranjskega bataljona Gorenjskega odreda, vodila sta jih komandant Anton Dežman — Tonček in politkomisar Anton Kržišnik — Ljubo, so se na pohodu ustavili na Jelovici. 30. 7. 1943 so pred nočjo prišli na Pošinov rovt na Papežkem vrhu. Tu naj bi imeli bivališče. Postavili so straže, uredili ležišča in zaspali. Med njimi so bili štirje gestapovski agentje — vrinjenci. Trem so prišli na sled, eden pa je med potjo pobegnil. Izdal je Nemcem pot bataljona in kraj bivališča. Še isto noč je pripeljal policijo na Jelovico do kraja bivališča. Ob vozni poti pri studencu na Papežu so naleteli na stražarja bataljona Alojza Novaka. Ubežnika je dobro poznal ni pa še vedel, da je pobegnil in da ima s seboj že policijo. Ko je Novak spustil ubežnika do sebe, ga je le-ta zaklal.

Borce je prebudilo streljanje nad bivališčem. Ena izmed straž je začutila prisotnost neznanec in tako je prišlo do streljanja. Zaradi hitre zbranosti in poznavanja terena sta komandant Dežman in politkomisar Kržišnik sredi noči pripeljala borce iz obroča brez izgub.

Osebni podatki Alojza Novaka so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo iz marmorja je pritrdil na živo skalo Krajevni odbor ZB NOV Ribno. Ploščo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Odkrili so jo v 1961. letu.

RIBNO

GROB IN SPOMINSKO ZNAMENJE

GROB PADLEGA BORCA CANKARJEVEGA BATALJONA

Na Kamneku ob poti Talež — Bodeški most

PADEL ZA SVOBODO
ŠURK STANE — JAK
27. XI. 1923 V LJUBLJANI
MARCA 1943

SLAVA MU

Stane Šurk — Jak je bil borec v 2. grupi odredov in je z njegovo enoto prišel iz Dolomitov na Jelovico. Ostal je v Cankarjevem bataljonu Gorenjskega odreda. Nekega marčevskega dne 1943. leta je spremljal komandanta bataljona Antona Dežmana — Tončka na javko blizu bodeškega mostu Tam ju je pričakoval Ivan Zupan — Nestor. Na stezi Talež — bodeški most sta v kraju Kamnek naletela na zasedo orožnikov iz postojanke v Ribnem. Stane Šurk je padel, Anton Dežman pa se je uspel umakniti.

Padlega so pokopali blizu kraja, kjer je padel. Po osvoboditvi se svojci vabilu za prekop posmrtnih ostankov niso odzvali. Za grob skrbi Krajeva organizacija ZB NOV Ribno.

Krajevna organizacija ZB NOV Ribno je uredila grob in leta 1961 postavila spomenik, ki ga je izdelal kamnosek Alojz Vurnik.

RIBNO

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIMA ČLANICAMA OKRAJNEGA ODBORA IN KOMITEJA SKOJ RIBNO

Na Kersnikovcu na poti na Talež — Bodeški most

NA TEM MESTU STA NAPADENI
IZ ZASEDE 13. JUNIJA 1944
OMAHNILI PARTIZANKI
ANGELA KOSELJ
IZ BODEŠČ
MARIJA MARIN
IZ SUHADOL

Angela Koselj je bila rojena 10. 4. 1915 v Bodeščah. Izhajala je iz male kmečke družine, kjer so imeli šest bratov in tri sestre. Zaradi tega so se težko preživljali kljub pridnemu delu vse družine. Po osnovni šoli, kočani v Ribnem, je ostala doma. Pomagala je materi pri gospodinjskih delih. V osvobodilno gibanje se je vključila v 1942. letu. Delala je kot aktivistka OF v Bodeščah. Zaradi odhoda v partizane petih bratov in sestre je bila s starši 11. 1. 1944 aretirana. Odpeljali so jih v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričanah pri Medvodah. Od tam so bili odgnani na Bavarsko. Meseca maja 1944 je pobegnila in prišla domov v Bodešče. Takoj je odšla v partizane. Zaradi politične sposobnosti in uspešnega dela med vaščani za cilje NOV je bila dodeljena Okrajnemu odboru OF Ribno. Imenovana je bila za sekretarko Okrajnega odbora SPŽZ Ribno. V Okrajnem odboru OF Ribno pa je kot članica odgovarjala za SPŽZ.

Marija Marin — Majda je bila doma v Suhadolah pri Komendi. Na Bledu je imela teto Antonijo Ambrožič, gostilničarko pri Šlosarju. Pri njej je bila zaposlena Marijina sestra, zato je Marija večkrat prihajala na Bled in pomagala v gostilni. Sestra je imela zveze s političnimi delavci Okrajnega odbora OF Ribno. Z njo je hodila tudi Marija. Zvezo so imeli z Jožetom Gracljem — Darkom, pomočnikom sekretarja, odgovornega za obveščevalno službo. Pri delu se je Marija kompromitirala, zato je spomladi 1944 odšla v partizane. Zadržali so jo na Okrajnem odboru OF Ribno in jo sprejeli v Skoj.

Aprila 1944 je bila dodeljena Okrajnemu komiteju SKOJ Ribno, kjer je bila odgovorna za agitacijo in propagando.

Večja skupina policistov, orožnikov in belogardistov iz postojank v Lescah in na Jaršah je 12. 6. 1944 ponoči odšla v akcijo proti partizanom na Jelovico. Njihov cilj je bil onespособiti delovanje političnih delavcev Okrajnega odbora OF Ribno na Taležu. Vodili so jih domačini iz Ribnega. Med njimi se je eden uprl, zato so ga tako pretepli, da je moral iskati zdravniško pomoč. Takrat se je vračal s terena tudi obveščevalec Ivan Zupan — Nestor. Na poti v bivališče je zasluhl tujo prisotnost. Spotoma je o tem obvestil tovariše na sedežu Okrajnega odbora OF Ribno pod Taležem. V bivališču je bilo od desetih šest političnih delavcev. Takoj so se odločili za umik naravnost v dolino do Save Bohinjke. Pri prehodu manjše čistine

sta Marija Marin in Angela Koselj šli nekoliko levo. Naleteli sta na zasedo, v kateri je bila Angela takoj ubita, Marija pa je obležala v gozdu. Na njenem truplu so bili znaki maščevalnega nasilja.

Spominsko ploščo je vzdala v skalo Krajevna organizacija ZB NOV Ribno. Po načrtu profesorja Janeza Ravnika jo je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Odkritje je bilo 19. 7. 1959.

RIBNO

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA KURIRSKI POSTAJI G — 33

Na steni lovske kočje Lovske družine Jelovica na Taležu

NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVALA
RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G-33
KURIRJI IN ZBZ NOV
1980

Za zagotovitev redne kurirske zveze med kurirskima postajama G—30 na Bohinjski Beli in G—12 v Kropi, političnimi forumi OF in KPS in partizanskimi enotami na Jelovici in Pokljuki, je Rajonski odbor OF Ribno določil za kurirja Janeza Strgarja — Iva. Odpoklicali so ga v februarju 1944 iz 4. čete Gorenjskega odreda na Jelovici. Zvezo je vzdrževal vsak drugi dan. V septembru 1944 mu je bil dodeljen za pomočnika Franc Valant — Štefan, do tedaj borec Prešernove brigade.

Janez Strgar — Ivo je bil 12. 10. 1944 ranjen. Zaradi vedno večjih potreb in hitrejših povezav med kurirskimi postajami je komanda 4. relejnega sektorja 14. 10. 1944 ustanovila kurirsko postajo G—33 s sedežem na Taležu na Jelovici. Vključila jo je v 4. gorenjsko relejno linijo. Komandir je postal Alojz Zupan — Črtomir, ki je to dolžnost opravljal do 2. 12. 1944. Zamenjal ga je Janko Primožič — Goran, ko pa je bil ranjen, ga je zamenjal Janez Strgar — Ivo, ki se je 1. 2. 1945 vrnil iz bolnice š 2 — Stol na Jelovici.

Drugi kurirji so bili Janez Pretnar — Drago, Anton Dežman — Tonček, Zvonko Kunčič in Jože Smole.

Za bivališče so si v gostem grmovju zgradili leseno barako. Dohod so imeli po potoku, ki je tekkel po grabnu. Bivališče so menjali samo

enkrat v aprilu 1945. Dobro organizirana obveščevalna služba med aktivisti OF in mladino po vaseh, predvsem na Kupljeniku pri Primašću, je zagotavljala varnost. Prehrana in druga oskrba je potekala po gospodarskih komisijah po vaseh.

Po vključitvi v gorenjsko relejno linijo so imeli zveze s kurirji kurirskih postaj G—30 na Bohinjski Beli z javko ob reki Bohinjki. Pri prehodu čez Bohinjko, železnico in cesto so se po potrebi menjavali s kurirji kurirske postaje G—30. Zaradi tega je bila ta pot najnevarnejša. Na Jelovici so hodili na zvezo s kurirji kurirske postaje G—12 v Kropi z javko na Vodiški planini, s kurirji kurirske postaje G—20 v Dražgošah z javko na Rastovki. Poleg rednih dolžnosti so mnogokrat spremljali politične delavce ali borce, celo večje skupine.

Usposabljali so se tudi politično in vojaško. Skrbeli so za red in razvedrilo, za kar so imeli medsebojne zadolžitve. Pomagali so aktivistom na terenu. Izvajali so tudi vojaške akcije proti domobrancem iz postojank na Jaršah pri Bledu. V boju z njimi sta 24. 2. 1945 padla na polju pred vasjo Ribno kurirja Franc Valant — Štefan iz Ribnega in Janez Pretnar — Drago iz Bohinjske Bele.

Načrtovalec spominske plošče in besedila je bilo predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko, izvajalec dela podjetje MARMOR Hotavlje in kamnosek Andrej Mravlje. Spominsko ploščo je vzdala komisija partizanskih kurirjev pri občinskem odboru ZBZ NOV Radovljica in jo odkrila 20. 6. 1981.

RIBNO

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

PADLIM PARTIZANOM NA PODROČJU ROVTARICE

Ob cestnem križišču na Rovtrici

PADLIM
PARTIZANOM
NA
PODROČJU ROVTARICE
1941 — 1945

Na področju planine in njene širše okolice so se od leta 1941 do 1945 v različnih časovnih presledkih in letnih časih zadrževale manjše ali večje partizanske enote. Tu so za svoje borbene pohode imele izhodiščne položaje v razne smeri: proti Bohinju, Blejski kotlini in Lipniški dolini. Mnogokrat so se spopadle na planini ali v okolici s sovražnikom, braneč svoje položaje. V bojih so mu prizadejale veliko materialno škodo in človeške žrtve, ki pa so jih imele enote tudi same.

Spominsko znamenje je postavil in v 1960. letu odkril Okrajni odbor z ZB NOV Kranj.

RIBNO

SPOMINSKO ZNAMENJE — NARAVNA NEOBDELANA SKALA Z VKLESANIMI PODATKI

BOJU XXXI. DIVIZIJE Z NEMCI IN PADLIM BORCEM PREŠERNOVE BRIGADE

Na Selški planini ob cesti Rovtarica — Martinček

TA KRAJ JE S SVOJO KRVJO POSVETILO
17 BORCEV PREŠERNOVE BRIGADE,
KI SO 19. 6. 1944 PADLI V BOJU Z NEMCI
ŠLI STE ZA KLICEM DOMOVINE
IN HRABRO ZRLI SMRTI V OČI,
KAKOR V RODNI DOM STE HITELI V PLANINE
MRTVIM PLANINE POSTALE SO DOM

ZA VSE DNI

Akcije XXXI. divizije v maju in prvi polovici junija 1944 so zaskrbele Nemce. Zaradi tega so dobili okrepitve in nalogo, da jo uničijo. Tako okrepljena vojaštvo in policija sta zasedla do-stope iz doline na Jelovico, njihovi močni od-delki pa so bili poslani na Jelovico v zasede. Na Jelovici je 15. 6. 1944 prispevala tudi XXXI. divizija s Prešernovo, Gradnikovo in Vojkovo brigado. Od tod je izvajala napade na sovražni-kove postojanke v dolini, rušila železniško pro-go, spremljajoče objekte in mostove od Jošta do Radovljice. Prešernova brigada je 19. 6. 1944 leta menjala svoj položaj. Zarana zjutraj

je krenila iz Radovljiške planine čez Visoki vrh na Selško planino. Ko je njen 2. bataljon prispeł do planine, ga je iznenada napadla nemška zaseda v bregu onstran planine. Hiter ukrep štaba divizije, ki je v boj vključil tudi 1. in 3. bataljon Prešernove brigade ter 3. bataljon Gradnikove brigade, je bil uspešen. Boj je bil težak, položaji so se menjavali v korist borcev in sovražnika, slednjič potisnjenega daleč proti Kupljeniku. Nemci so začutili obkoljevanje, ki ga je izvajal 3. bataljon Gradnikove brigade.

Zaradi tega so vse sile usmerili v preboj in se pričeli umikati v smeri Soteske. Hitremu zasledovanju bataljonov pa je sovražnik pobegnil v strmine Soteske in smeri Taleža.

S posameznimi skupinami borcev in oddelki policije so trajali boji do 23. 6. 1944. V tem času je sovražnik požgal na Selški planini in okolici 27 staj za živino, na Taležu in okolici pa 30 senikov.

Prvi žrtvi napada sta bili že 17. 6. in 18. 6. 1944 borca Gradnikove brigade. V celodnevem boju 19. 6. 1944 je padlo 12 borcev Prešernove brigade, štirje borci Gradnikove brigade, en borec Vojkove brigade in obveščevalec 31. divizije, skupaj 22 borcev. Sovražnik, ki ga cenijo na 300 mož, je imel prav tako hude izgube. Naslednjega dne se je XXXI. divizija z brigadami pričela umikati z Jelovice in na poti izgubila še enega borca Vojkove brigade.

Padli so naslednji borci:

Iz Prešernove brigade 2. bataljona:

PETER DOBOVŠEK, rojen 16. 6. 1912 — Zgor. Strnje, Kamnik, v partizane odšel 14. 4. 1944.

VINKO ERŽEN, rojen 30. 10. 1923 — Žiri, v partizane odšel 26. 4. 1944.

ANTON KOVAČ, rojen 10. 5. 1927 — Grenc pri Škofji Loki, v partizane odšel 13. 11. 1943.

ALOJZ KRŽI ŠNIK, rojen 24. 11. 1922 — Kladje, v partizane odšel 4. 4. 1944.

JOŽEF LUKIČ, rojen 7. 9. 1926 — Javornik Besnica, v partizane odšel 7. 3. 1944.

JANEZ ROZMAN, rojen 14. 5. 1925 — Otoče, v partizane odšel 23. 2. 1944, bil je vodnik pratečega voda.

JOŽE STARIČ, rojen 15. 2. 1927 — Slov. Javornik, v partizane odšel 26. 4. 1944.

FRANC TORKAR, rojen 21. 2. 1915 — Koritno, v partizane odšel 27. 1. 1944.

Iz Prešernove brigade 3. bataljona:

IVAN ERCEGOVIČ, rojen 27. 7. 1915 — Jesenice, v partizane odšel 11. 5. 1944, bil je desetar.

ANTON ROZMAN — DREN, rojen 29. 12. 1915 — Kamnje, v partizane odšel 23. 5. 1943, bil je komandant 3. bataljona.

MIHA ŠOLAR, rojen 26. 9. 1905 — Grabče, v partizane odšel 15. 5. 1944, bil je bolničar

IVAN VODOPIVEC — JUR, rojen 5. 10. 1909 (1910) — Mladenina, v partizane odšel 1. 8. 1943, bil je vodnik politdelegat.

GORGE TANKOVIK, rojen 13. 8. 1913 — Ohrid, v partizane odšel iz Radovljice 22. 5. 1944.

Iz Vojkove brigade 2. bataljona:

VENČESLAV PEČENKO, rojen 21. 8. 1907, Selo Dornberg, v partizane odšel 5. 8. 1943.

ANTON GRILC, rojen 29. 5. 1900 — Stiška vas Cerklje, v partizane odšel 8. 6. 1944.

Iz Gradnikove brigade 1. bataljona:

VALENTIN PAVLETIČ, rojen 19. 2. 1913, v partizane odšel 14. 2. 1944.

Iz Gradnikove brigade 2. bataljona:

FRANC ARH, rojen 15. 6. 1906 — Bohinjska Češnjica, v partizane odšel 19. 5. 1944.

Iz Gradnikove brigade 3. bataljona:

SLAKO BURNIK, rojen 13. 12. 1920 — Smlednik, v partizane odšel 11. 4. 1944.

AVGUST DOLINAR, rojen 28. 8. 1920 — Suha, v partizane odšel 11. 4. 1944.

FRANC KOROŠEC, rojen 26. 12. 1915 — Koprivnik, v partizane odšel 31. 5. 1944.

MARTIN ŠKANTAR, rojen 14. 10. 1921 — Srednja vas v Bohinju, v partizane odšel 30. 5. 1944.

JOŽE PAVLIČ, rojen 23. 1. 1921 — Gače pri Vipavi, v partizane odšel 22. 10. 1943, bil je obveščevalec XXXI divizije.

V spomin na ta boj je Okrajni odbor ZZB NOV Kranj postavil spominsko znamenje, ki je bilo odkrito v 1957. letu.

RIBNO

DRVARSKA KOČA KOŽARICA — SPOMINSKI OBJEKT

JAVKA IN ZBIRALIŠČE PRVIH PARTIZANOV

V Skledarjevcu nad breznom v Kralovem partu

Koča kožarica je bila grajena iz smrekovih lat — sušic, obita s smrekovim lubjem, prav tako streha. Bila je nizka, do polovice vkopana v zemljo, ker je stala v bregu. V njej je bilo na zbitih deskah, položenih na tla, ležišča za dva. Za vrati je bilo ognjišče, obloženo s kamenjem. Zaloga drv, pripravljena brez lubja, je bila zložena na dveh opornicah pod stropom. Za shrambo je služila v zgornjem kotu koče izkopana luknja, velikosti manjšega zaboja, s pokrovom, na njem je bilo naloženo kamenje.

Hrana je bila v posodi in steklenicah, da je bila varna pred glodalci. Bilo je nekaj posode, tudi vžigalice niso manjkale.

V drvarski koči v Skledarjevcu nad breznom na Jelovici so se že 1941. leta sestajali prvo- borci Jaka Bernard, Oskar Pogačnik, Franc Grilc, Jože Saksida, Tonček in Jože Dežman in drugi aktivisti OF. Na zvezah so razpravljali o zbiranju orožja in municiji, dobavi hrane, obleke, obutve in drugih potrebščin, o gibanju in moči okupatorja, o odnosu prebivalcev po vaseh nasproti okupatorju. Vzpodbujali so ljudi za boj proti okupatorju in jim razlagali cilje, za katere se borijo. Kožarica je rabila za javko do osvoboditve.

V neposredni bližini koče je bilo izkopano manjše skritvališče. Vanj so odlagali prinešeno municijo, potrebščine za osebno nego, cigarete, žganje in zdravila. Pri določeni bukvi pa je bila steklenica, v katero so vlagali pismena sporočila in obvestila ali pa sprejemali poročila. Kadar je bila zveza napovedana, je bil spoznavni znak trikrat po tri zaporedne udarce po bukvi.

Najdaljši čas in najpogosteje je služila Antonu Dežmanu — Tončku, narodnemu heroju.

Kožarico je v poletju 1941 postavil Janko Poljanec — Lipe Kralov iz Sela pri Bledu št. 9. Ves čas jo je vzdrževal in prilagajal naravnemu okolju. Vestno je skrbel, da je bila primerno založena z nepokvarljivo hrano.

RIBNO

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

Ob poti na Vršano pod Tolstim vrhom

PADLEMU VOSOVCU — OBVEŠČEVALCU

NAPADEN IZ ZASEDE JE

NA TEM MESTU

16. FEBRUARJA 1944

PADEL PARTIZAN

MIHA TORKAR

IZ KORITNEGA

Mihael Torkar je padel na vrhu Mečnekovega rovta na poti iz Bodešč, nedaleč od razpotja na Vršani. Pri opravljanju svoje dolžnosti je naletel na skupino sovražnikov iz blejskih postojank, ki je hajkala po ribenski Jelovici.

Njegovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko znamenje s ploščo iz marmorja je oblikoval profesor Janez Ravnik, izdelal pa kamnosek Alojz Vurnik. Postavila in 19. 7. 1959 odkrila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Ribno.

SLATNA

SPOMENIK — OBELISK

PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM VOJNE

Pri gasilskem domu ob cesti Begunje — Tržič

1941

SLATNA

BOŠTJAN JENSTERLE

ANTON KOLMAN

HERMINA LJUBOHONSKAJA

SREDNJA VAS

JANEZ JERALA

FRANC MURNIK

MIRKO RENKO

IVAN RENKO

ZADNJA VAS

URH POGAČAR

JAKOB PERNELJ

1945

LE BORI MOLČE V MESEČINO
TOVARIŠI ŠLI SMO NAPREJ V NAPAD
TU NAŠEL SI ZADNJO GLOBINO
MOJ BRAT

MATEJ BOR

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spomenik je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Begunje in ga odkrila 4. 7. 1960.

SPODNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

NARODNEMU HEROJU ANDREJU ŽVANU — BORISU

Na steni rojstne hiše Andreja Žvana — Borisa,
p. d. pri Porovih, Spodnje Gorje 66

V TEJ ZAVEDNI
SLOVENSKI HIŠI

JE BIL ROJEN

21. 11. 1915

NARODNI HEROJ

ŽVAN ANDREJ — BORIS

PADEL 24. III. 1945

NA POREZNU

Andrej Žvan — Boris je izhajal iz številne napredne delavske družine, po domače se je rekel pri Porovih v Spodnjih Gorjah. Po končani osnovni šoli v Zgornjih Gorjah je pomagal očetu v gozdovih Pokljuke in Mežaklje pri sečnji ali spravilu lesa in drugih gozdnih delih.

Že kot osemnajstletni fant se je vključil v Delavsko prosvetnokulturno društvo Svoboda v Spodnjih Gorjah. Delal je na prosvetnem področju, kjer je imel vidne uspehe. Bil je aktiven član godbe na pihala, član — gasilec prostovoljnega gasilskega društva Zgornje Gorje.

Ko se je zaposlil v Železarni KID na Jesenicah, se je v kratkem času priučil za varilca. Tudi v Železarni KID se je pridružil naprednim delavcem.

Komunisti so ga sprejeli v svoje vrste 1938. leta.

Po prihodu okupatorja je ostal zvest partiji. Aktivno in organizirano je pridobival domačine na vasi in delavce v Železarni KID za boj proti okupatorju. Povezoval jih je v skupine nastajajoče organizacije OF. Imel je uspeh, ker so ga delavci imeli radi, mu zaradi skromnosti in poštenosti zaupali in sledili. Zaradi tega in konspiracije pri delu ga gestapo ni odkril. Z bratoma Janezom in Alojzem je odšel. 28. 7. 1941 v Radovno med partizane.

Spominsko ploščo je 28. 8. 1955 vzdala Krajevna organizacija ZB NOV Gorje. Načrt zanjo je napravil arhitekt Anton Bitenc.

SPODNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PREDVOJNI REVOLUCIONARKI, ČLANICI OKROŽNEGA KOMITEJA KPS

**Na steni rojstne hiše Marije Žumer p. d. pri
Žgajnarju, Spodnje Gorje št. 65**

V TEJ HIŠI JE BILA
2. AVGUSTA 1900 ROJENA ZNANA
REVOLUCIONARKA KPJ
MARIJA ŽUMER — POTOČNIK
UMRLA JE 5. FEBRUARJA 1944
V NEMŠKEM KONCENTRACIJSKEM
TABORIŠČU

Marija Žumer je bila rojena 2. 8. 1900 v Sp. Gorjah v številni delavski družini. Po končani osnovni šoli se ji želja po nadaljnjem študiju ni uresničila. Morala se je zaposliti in delati v raznih gospodinjstvih. Tako je sama v rani mladosti okusila trpljenje in bedo delavskega stanu. Vzgoja doma in okoliščine, v katerih je živela in delala, so jo vodile v napredno delavsko gibanje. Postala je članica KPS in aktivna politična delavka. Leta 1928 je bila poslana na šolanje v Rusijo. Tam se je tudi poročila z znanim Maroškim revolucionarjem Perom Carjem. V času diktature ga je policija ubila.

Vrnila se je leta 1936 v Ljubljano. Oblasti so jo začele preganjati. Na poti domov v Spodnje Gorje je bila 22. 8. 1936 na železniški postaji Podhom aretirana.

Zaprta je bila v preiskovalnem zaporu v Ljubljani do 7. 1. 1937. Ne glede na to, da ji sodišče ni moglo dokazati krivde, so jo ponovno zaprli. Odvedena je bila v zloglasno taborišče »Glavnjača«, kjer je preživela sedemdeset dni. Vrnila se je v Ljubljano. O njenem trpljenju v glavnjači je napisal knjižico »70 dni v glavnjači« Mirko Košir. Iz Ljubljane se je v letu 1939 preselila na Gorenjsko. Nastanila se je na Jesenicah. Naslednje leto se je poročila s Francem Potočnikom španskim borcem, iz Bohinja. Živela sta na Koroški Beli. Mož je podpiral njeno pripadnost in delovanje v KPS. Postala je članica Okrožnega komiteta KPS Jesenice. 5. 5. 1940 je bila pod Jastrebovcem na Jelovici na partijski konferenci izvoljena za sekretarko. To dolžnost je opravljala do 6. 1. 1941.

Po prihodu okupatorja se je takoj vključila v priprave oboroženega boja na Gorenjskem. Gestapo iz izpostave na Jesenicah jo je 22. 6. 1941 aretiral. Zaprta je bila v zaporih graščine v Begunjah na Gorenjskem. Od tam je bila poslana v koncentracijsko taborišče Ravensbrück. Od prestanega gorja in trpljenja je 5. 2. 1944 umrla.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice po načrtu Oučinskega komiteja ZKS Radovljica. Vzdali in odkrili so jo 1977. leta.

SPODNJE GORJE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU BORCU KOMANDE MESTA BLED

Ob poti na hrib Hom

NA TEM KRAJU JE PADEL
V BOJU Z OKUPATORJEM
7. MAJA 1945 LETA
BOREC PRETNAR JOŽE IZ ZASIPI
SLAVA MU!

AVGUST 1979

KO ZZB NOV
PODHOM — ZASIP

Jože Pretnar je bil rojen 16. 8. 1919 v Zasipu. Njegovi starši so bili kmetje. Osnovno šolo je dokončal v Zgornjih Gorjah. Izučil se je za tesarja in si tudi s tem delom služil vsakdanji kruh v raznih krajih in pri različnih gospodarstvih. Po okupaciji Jugoslavije se je Jože opredelil za boj proti Nemcem. Sodeloval je v pripravah za bohinjsko vstajo v Zasipu in 14. 12. 1941 prostovoljno vstopil v Gorjanjsko četo. Z njo je odšel na zborna mesto na Koprivnik. 16. 12. 1941 je sodeloval v napadu na Nemce na Nomenju. Po neuspeli borbi oz. vstaji se je vrnil domov. Večina udeležencev je bila izdana, zato je bil 18. 1. 1942 aretiran. Odveden je bil v zapore v graščino v Begunjo na Gorenjskem. Zaprt je bil v sobi št. 12 in evidentiran v zaporniški knjigi pod š. 401. 16. 3. 1941 je bil poslan v koncentracijsko taborišče Dahau, od koder mu je aprila 1945 uspelo pobegniti domov v Zasip. Po nekaj dneh počitka je odšel v partizane in bil dodeljen Komandi mesta Bled. V boju z umikajočimi se Nemci čez hrib Hem je 7. 5. 1945 padel.

Spominsko znamenje mu je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Zasip. Ploščo iz lite bronovine je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo v 1979. letu.

SPODNJE GORJE

SPOMENIK PETIM TALCEM

Na travniku pod hribom Revovca

V SPOMIN
USTRELJENIM
TALCEM
28. 8. 1941
SOKLIČ FRANC
KRNIČA
ZUPAN JANEZ
NOMENJ

PEKON JOŽE
BL. DOBRAVA
REPE JOŽE
SP. GORJE
REPE KAROL
SP. GORJE

Ustreljeni talci so bili pripeljani iz graščinskih zaporov v Begunjah na Gorenjskem.

V Spodnjih in Zgornjih Gorjah se je pričelo osvobodilno gibanje v poletnih mesecih 1941. leta. Kmalu je zajelo okoliške vasi. Med posameznimi domačini pa so bili tudi taki, ki so se udinjali nemškim oblastem. Tak je bil Kovač Florijan Ulčar iz Spodnjih Gorij. S svojim početjem je oviral gibanje aktivistov OF, mnogo domačinov se ga je balo, izdajal je tudi ljudi.

Opozorila niso zalegla, zato so ga borci Cankarjeve čete v noči 25. 8. 1941 ustrelili.

Gestapo je s povračilnim ukrepom pohitel. Že naslednji dan je z gorjanskim županom Vinkom Janom prišel v Spodnje Gorje. Na travniku med sadnimi drevesci pod Revovco so izbrali kraj ustrelitve talcev. Po navodilu gestapovcev so morali občinski delavci pripraviti in vkopati v zemljo pet kolov.

Ljudje so trepetali v strahu, kdo bo med nesrečnimi talci. Nekateri domačini so imeli zaprte svojce. Dne 28. 8. 1941 so do korita na vasi pripeljali vojaštvo in talce. Od tod so šli

peš na morišče pod Revovco. Ob osmi uri so padli streli in pet src za svobodo borečih se mož je prenehalo biti.

Pokopali so jih za obzidje cerkvice sv. Ožbolta v Spodnjih Gorjah. Po osvoboditvi so bili pokopani in prenešeni v lastne grobove na pokopališče borcev in družinske grobove na krajevna pokopališča v kraje stanujočih svojcev.

Spomenik je postavila krajevna organizacija ZB NOV Gorje. Odkritje je bilo 28. 8. 1954.

SPODNJA LIPNICA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU ČLANU RAJONSKEGA KOMTEJA KPS JELOVICA

Pod robom gozda v Kolnici ob cesti na Jelovico

V SPOMIN
PADLEMU BORCU NOV
TOVARIŠU

TOMANU ANTONU
ROJEN 15. 5. 1915, PADEL 18. 7. 1943

SLAVA MU!

Anton Toman — Zagloba je bil član rajonskega komiteja KPS Jelovica. Bil je odgovoren za politično delo na Lancovem in okoliških vaseh. Stalno je bil povezan z aktivisti OF na vasi, kjer so se poleti 1943 množično ustanavljali vaški odbori OF, gospodarske komisije in celice KPS.

Pred vojno je na Lancovo in okoliške vasi prihajal iz orožniške postaje v Radovljici orožnik Franc Černe. Po prihodu okupatorja je pristopil k nemškim orožnikom.

Zopet je prihajal na lancovski teren. Ljudi je zavajal, da dela za partizane.

Tako mu je nasedla Marija Štiherle iz Kolnice, Rožmanova — Marinka, češ naj mu preskrbi zvezo z aktivistom OF Tomanom. K njej na zvezo bo poslal znanca, ki želi oditi v partizane. Napovedana zveza dne 27. 7. 1943 v Kolnici pa je bila usodna. Orožniki so postavili zasedo. Ko se je Toman približal dogovorjenemu kraju, so ga iz zasede ustrelili.

Na srečo Marije Štiherlove ni bilo doma v Kolnici. Ko se je iz vasi vračala domov, je od

daleč zagledala orožnike na travniku pod gozdom. Vrnila se je v vas in se skrila. Orožniki so jo zamanj iskali. Čez nekaj dni se je priključila partizanom na Jelovici. Tam je bil že tudi njen mož Janez, ilegalec Trot.

Spominsko znamenje s ploščo iz lite bronovine, delo Livarne Železarne Jesenice, je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Lancovo 1959. leta.

SREDNJA DOBRAVA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

NARODNEMU HEROJU STANETU ŽAGARJU

Na steni stavbe gasilskega doma, Srednja Dobrava št. 7

V SPOMIN
PREDVOJNEMU REVOLUCIONARJU IN
ORGANIZATORJU KP NA GORENJSKEM
NARODNEMU HEROJU STANETU ŽAGARJU
UČITELJA NA DOBRAVI, KI JE NA TEM
MESTU UČIL OD 1923 — 1940
ZARADI POLITIČNEGA DELOVANJA
JE BIL PREGANJAN IN LETA 1940
VRŽEN IZ SLUŽBE

Stane Žagar je bil rojen 19. 2. 1896 na Žagi pri Bovcu na Primorskem. Učiteljske je obiskoval v Gorici. Med šolanjem se je pridružil naprednemu gibanju. Po maturi je bil poklican k vojakom in kot vojak preživel I. svetovno vojno. Bil je borec — prostovoljec za severno mejo na Koroškem. Po vojni je služboval v raznih krajih kot učitelj. V 1920 letu je pristopil k Socialistični delavski partiji Jugoslavije. V jeseni 1922. leta je bil premeščen na Srednjo Dobravo in že v 1924. letu postal upravitelj šole. Svoje znanje je rad posredoval tudi domačinom. Vodil je kmečko nadaljevalno šolo in gospodinjске tečaje. Sodeloval je v Sadjarskem in Vrtnarskem društvu in Kmečki zadrugi na Dobravi.

Mnogo je prispeval k ustanovitvi in delu Društva Kmečkih fantov in deklet. Poučeval jih je v naprednem duhu in jim razkrival socialno in politično problematiko v Jugoslaviji. V 1931. letu je na Dobravi ustanovil celico KPS, v 1934 letu za Otoče — Ljubno in obnovil v Kropi ter v 1939. letu ustanovil v Lescah.

Leta 1935 je bil imenovan za sekretarja Okrožnega komiteta KPS Jesenice. Aprila 1938. leta je na prvi konferenci KPS postal član CK KPS. Na Gorenjskem je vodil več gorenjskih in okrožnih posvetovanj in konferenc. Sodeloval je na državnem posvetovanju KPS v Tacnu kakor tudi na več pokrajinskih konferencah in posvetih.

Zaradi svoje dejavnosti je bil stalno nadzorovan. Pogosto je moral na orožne vaje. Preganjanje je doseglo višek, ko so ga 1940. leta odpustili iz službe. Z družino se je preselil v Ljubečno pri Celju.

Po kapitulaciji Jugoslavije je po nalogu CK KPS prišel v Ljubljano, 29. 7. 1941 je postal član glavnega poveljstva partizanskih čet Slovenije. Kot poverjenik CK KPS je prišel na Gorenjsko z nalogo, da organizira oboroženo vstajo proti okupatorju. Oktobra 1941 je bil imenovan za sekretarja Pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko, sredi decembra 1941 pa za komandanta gorenjskega štaba.

Sodeloval je na pripravah za decembersko vstajo na Gorenjskem. Z Jožetom Gregorčičem in Lojzetom Keбетom je vodil borbe na Partizanskem vrhu na Jelovici, Rovtjih, Poljanski in Selški dolini in v Dražgošah. Po borbi v Dražgošah se je s štabom zadrževal v Selški četi, ker jih je nenehno preganjal sovražnik, so se umaknili na sončno stran Malega Rovta pod Planico. Po izdajstvu sta 27. 3. 1942 nič hudega slutečo četo obkolila policija in vojaštvo. V hudem boju je padlo 14 borcev in ena borka, med njimi je bil Stane Žagar.

V njegov spomin je na steno stavbe gasilskega doma na Srednji Dobravi, kjer je bila pred vojno osnovna šola, vzdana spominska plošča, delo kamnoseka Alojza Vurnika. Besedilo je prispevek pesnika Mateja Bora. Odkrita je bila 27. 3. 1969. leta.

SREDNJA DOBRAVA

SPOMENIK — OBELISK

PADLEMU PARTIZANU JELOVŠKE ČETE

Pod Miklavževcem nad potokom Lipnica ob cesti Kamna gorica — Kropa

TU JE PADEL 10. 9. 1941
STANKO PODLIPNIK
PRVI PARTIZAN TEGA KRAJA

Stanko Podlipnik je bil rojen 4. 11. 1921 na Zgornji Dobravi v delavski družini. V rani mladosti mu je umrla mati. Že z osmimi leti je moral sam služiti kruh. Osnovno šolo je obiskoval na Srednji Dobravi. Vzgoja učitelja Staneta Žagarja je vplivala na njegov odnos do sveta. Postal je član Skoja in aktivno delal v vrstah napredne mladine. Okupacija 1941. leta ga ni presenetila. Priključil se je gibanju oboroženega odpora proti sovražniku ter zbiral orožje in municijo za prve ilegalce. Razpečeval je propagandni material in literaturo. Prve dni avgusta 1941 je odšel v partizane in se pridružil borcem Jelovške čete Cankarjevega bataljona na Vodiški planini na Jelovici. Udeležil se je prvih bojov 4. 8. 1941 leta ustanovljenega bataljona. Izkazal se je kot hraber borec — skojevec. Na poti v dolino, kjer naj bi opravil zadane naloge in se oskrbel z osebnimi potrebščinami, je naletel na sovražnikovo zasedo. Padel je 10. 9. 1941 v grabnu pod Miklavževcem pri cesti Kamna Gorica — Kropa.

Spomenik je delo Kamnoseštva Kopriva in kamnoseka Alojza Vurnika. Postavila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Srednja Dobrava in ga odkrila 1954. leta.

SREDNJA DOBRAVA

OSREDNJI SPOMENIK IN GROBIŠČE

PADLIM BORCEM NOV IN NARODNEMU HEROJU STANETU ŽAGARJU

Na krajevnem pokopališču

Na plošči:

1941 — 1945
IN Vendar
JE
VAŠE SEME
POGNALO

ANTON BENEDIČIČ
FRANC BENEDIČIČ
IVAN BENEDIČIČ
VINKO BERGANT
ANTON BERTONCELJ
TINČEK BERTONCELJ
LOVRO DEBELJAK
TONE DOLINAR

FRANC GREGORČIČ
JOŽE GREGORI
SILVO GROBOVŠEK
CIRIL GROBOVŠEK
FRANC KOTNIK
BOGOMIL LEBAN
STANKO LEBAN
VINKO LOTRIČ
ANTON LUZNAR
FRANC MOHORIČ
FRANC ŽBOGAR
ROZALIJA OVSENIK
RUDI PAPEŽ
CIRIL PEČNIK
ALOJZ PRETNAR
FRANČIŠKA PRETNAR
JOŠKO PRETNAR
IVAN ROZMAN
VINKO STRUŽNIK
VINKO ŠIFRER
JOŽE ŠLIBAR
LOJZE ŠLIBAR
STANKO URH
IVAN VALJAVEC

FRANC VIDIC
JANEZ VIDIC
BRONISLAVA VOLK

Grobovi prva vrsta:

CIRIL OSTERMAN, ANTON BENEDIČIČ, STANKO PODLIPNIK, FRANC PRETNAR DUŠAN POGAČNIK, IVAN ŠOLAR, MARTIN MAVRER, ANDREJ BOŠTJANČIČ, JAKOB MOHORIČ, ANICA ŠOLAR, ALOJZIJ POGAČNIK, FILIP JERALA

Grobovi druga vrsta:

narodni heroj

ANTON VIDIC, STANKO ŽAGAR, STANE ŽAGAR ml., NADA ŽAGAR, MARIJA PAPLER, NEZNANI BOREC.

Ostalih 35 je pokopanih v družinskih grobovih na tem pokopališču in drugod.

V času narodnoosvobodilne vojne je padlo ali bilo žrtev okupatorjevega nasilja 53 domačinov.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spomenik je postavil in grobišče uredil Okrajni odbor ZZB NOV Kranj. Načrt zanj je izdelal arhitekt Boris Kobe, delo sta opravila Kamnoseštvo Kranj in UKO Kropa, avtor besedila je pesnik Matej Bor. Spomenik so odkrili v 1957. letu.

SREDNJA VAS

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIM ČLANOM OZNE OKROŽJA OF KRANJ

Pred vasjo ob cesti Begunje — Tržič

Na tem kraju so padli 17. 11. 1944 leta
v boju proti okupatorju člani OZNE
za okrožje Kranj

IVAN IVANC — JANKO roj. 1921 Stope V. Lašče
ANDREJ MOKOREL — SAMO roj. 1913 Leše
LEOKOLD CVENKELJ — SLAVKO roj. 1919 Brezje
FRANC ZUPAN — BRADAŠKO roj. 1920 Leše
MIRKO RENKO — LADO roj. 1928 Srednja vas
in terenska delavka

MARIJA MARKOVIČ roj. 1927 Tržič
Slava jim

OO ZZB NOV Radovljica
OO ZZB NOV Tržič
UJV Kranj

Ivan Ivanc — Janko se je rodil 1921. leta v Stopah pri Velikih Laščah v trinajstčlanski kajžarski družini. Osnovno šolo je obiskoval v Velikih Laščah. V Tržišču pri Mokronogu se je 1940. leta izučil za trgovskega pomočnika. Ker ni dobil redne zaposlitve, se je spomladi 1941. leta vrnil k staršem v Stope. Še istega leta sta odšla z bratom, študentom Vladom, v partizane. Leta 1942 so ju ujeli Italijani in ju poslali v koncentracijsko taborišče na otok Rab. Po kapitulaciji Italije 8. 9. 1943 je Ivan sodeloval pri formiranju Rabske brigade. Z enoto je prišel na Primorsko, kjer je bil dodeljen k OZNI 9. korpusa, od tam pa k OZNI za okrožje KRANJ, kjer je bil pomočnik pooblaščenca.

Družina Ivanc v Stopah je bila ena izmed redkih družin na vasi, ki je organizirano sodelovala v gibanju OF. Odhod obeh bratov v partizane je bil za družino usoden. Očeta Franca so Italijani aretirali in zaprli. Po kapitulaciji Italije so ga prevzeli Nemci in ga poslali v koncentracijsko taborišče Dachau. Ivanovo mater Marijo in sestro Franco je 15. 5. 1944 ubila črna roka. Po osvoboditvi se je Ivanov oče Franc Ivanc izčrpan in bolan vrnil domov.

Andrej Mokorel — Samo je bil rojen 9. 12. 1913 v Lešah v delavski družini. Preživel je se je z delom pri raznih gradbenih mojstrih v Tržiču in Kranju. Zaradi napredne usmeritve je imel težave pri zaposlitvah in večkratno klicanje na orožne vaje. Že leta 1941 se je vključil v gibanje OF v Lešah. V partizane je odšel 23. 4. 1943 in se pridružil Kokrški skupini Gorenjskega odreda. Poleti 1943 je bil dodeljen v Rajonski komite KPS Tržič, kjer je na terenu politično deloval. Odgovoren je bil za teren Brezje, pozneje Leše — Podgora. Nato je odšel k ustanovljenemu VOS-u istega rajona za obveščevalca. Po maju 1944 pa je bil premeščen k OZNI za okrožje Kranj. Deloval je na terenu Podgorskih vasi. 17. 11. 1944 je padel v boju s policijo in domobranci v okolici napadenega bunkerja OZNE v strminah Dobrče nad Srednjo vasjo.

Leopold Cvenkelj — Slavko je bil rojen 23. 11. 1919 na Brezjah v malokmečki družini. Zaposlen je bil v Železarni KID na Jesenicah. V prostem času je pomagal doma na kmetiji. Pripadal je napredni mladini v Železarni KID, jeseni 1942 pa je začel aktivno in organizirano delovati v gibanju OF tudi na Brezjah. V par-

tizane je ošel 29. 4. 1943 in se pridružil Kokrški skupini Gorenjskega odreda. Tam je bil sprejet v Skoj. Jeseni 1943 je bil dodeljen VOS-u v rajonu OF Tržič. Deloval je na Brezjah in v okoliških vaseh. Po razformiranju VOS-a je ostal pri obveščevalcih, nato pa je bil dodeljen OZNI okrožja Kranj. Ko so policija in domobranci 17. 11. 1944 napadli bunker pomočnika pooblaščenca OZNE za okrožje Kranj, je v strminah Dobrče nad Srednjo vasjo padel.

Domači so njegovo truplo pripeljali domov na Brezje, a je policija iz postojanke na Brezjah preprečila pogreb. Krsto z njegovim truplom je odvzela in odpeljala v Begunje, kjer so ga pokopali na graščinskem vrtu med grobove talcev. Nagrobni kamen z napisom je v peti skupini grobov.

Franc Zupan — Bradaško je bil rojen 28. 9. 1920 v Lešah v delavski družini. Kot delavec je bil zaposlen v opekarni Alojza Stroja v Dvorski vasi. S partizani je navezal stike že 1941. leta, ko je iz Leš hodil na delo skozi gozd »Grofija«. Od tedaj je z njimi sodeloval predvsem tako, da jih je obveščal o stanju po vaseh in o policiji in žandarmeriji iz postojank na Brezjah. V partizane je odšel 10. 2. 1943 in se pridružil kokrški skupini Gorenjskega odreda. Po ustanovitvi 4. relejne kurirske poti jeseni 1943 je bil dodeljen na kurirsko postajo G — 16 nad Sv. Nežo pod Dobrčo. Kmalu je bil sprejet v Skoj in postal sekretar in politkomisar relejnega sektorja. 17. 11. 1944 je prišel v bunker pomočnika OZNE za okrožje Kranj, kjer je bil v boju s policijo in domobranci ranjen. Soborci so ga skrili v sneg, a so ga zasledovalci odkrili in ubili.

Mirko Renko — Lado je bil rojen 7. 10. 1928 pri Sv. Luciji v revni delavski družini. Za mehanika se je izučil v tovarni »Jugočeška v Kranju«. Med tednom je v Kranju tudi stanoval, ob sobotah pa hodil domov. Doma na vasi je bil vključen v mladinsko in skojevsko organizacijo, kjer se je izkazal kot aktiven in hraber, zato so mu zaupali naloge obveščevalca in kurirja. Ko je začutil, da ga gestapo zasleduje, je zapustil učenje in se vrnil domov. V partizane je odšel 14. 4. 1944. Za kurirja so ga dodelili VOS-u v rajonu Tržič. Po ukinitvi VOS-a je delal pri obveščevalcih, po ustanovitvi OZNE za okrožje Kranj pa je postal kurir pri pomočniku OZNE okrožja Kranj, s sedežem v bunkerju nad Srednjo vasjo pod Dobrčo. Padel je v okolici bunkerja 17. 11. 1944 v bojih proti policiji in domobrancem.

Marija Markovič — Cvetka je bila rojena 25. 12. 1927 v Tržiču v delavski družini. Kot gospodinjska pomočnica je bila zaposlena na Bledu. Iz okoliških vasi je spoznala dekleta, ki so bile v svojih domačih krajih povezane v mladinski organizaciji ali Skoju. V delo so pritegnile tudi Marijo Markovič, ki je tako navezala stike s terenskimi delavci in partizani. V partizane je odšla 2. 11. 1944. Za kuharico in kurirko je bila dodeljena pomočniku OZNE za okrožje Kranj s sedežem v bunkerju nad Srednjo vasjo pod Dobrčo. 17. 11. 1944 je padla v okolici bunkerja.

V času od 11. do 22. 11. 1944 so nemški oddelki policije, večinoma skupaj z domobranci iz vseh postojank od Lesc do Kranja, dnevno vpadali na delno osvobojeno ozemlje Draga — Podgora. Njihovi cilji so bile podgorske vasi ob cesti Begunje — Tržič in pobočja Drage in Dobrče. V zavetju gozdov okrog teh krajev so imeli svoja predhodna bivališča in izhodišča za napade na sovražnika posamezni bataljoni Kokrškega odreda in štab odreda. Svoja bivališča so imeli v ta namen grajenih bunkerjih kurirji, gospodarska komisija, politični delavci, OZNA in drugi. Sovražnik je v bojih z bataljoni Kokrškega odreda doživel na tem območju veliko porazov in izgub. Zato manjše skupine sovražnikov niso več upale vpadati na to območje. Cesto Begunje — Tržič so na odseku Podgora poimenovali »Banditenschtrasse«, na kar so opozarjale napisne deske z oznako mrtvaške glave.

Za 19. 11. 1944 je Okrožni komite KPS Kranj pripravljala v Dragi okrožno konferenco aktivistov OF, zato so se tja napotili organizatorji konference: član Pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko Franc Perovšek, sekretar okrožnega komiteja KPS Kranj Jože Mrak in inštruktor Oblastnega komiteja SKOJ za Gorenjsko Marijan Ramovž — Kapa.

Skozi Radovljico so jih 16. 11. 1944 spremljale mladinke skojevke. Pod mestom sta bila ujeta Jože Mrak in Marijan Ramovž. Joža Mraka so zaprli v sodnijske zapore v Radovljici, 9. 12. 1944 pa so ga odpeljali v graščinske zapore v Begunjah, kjer je za njim izginila vsaka sled. Marijan Ramovž je bil zaprt samo en dan, 18. 11. 1944 so ga gestapovci odpeljali do križišča cest Lesce — Begunje — Zapuže. Tu so ujetniku ukazali, da izstopi, ga nagnali na travnik in ustrelili. 17. 11. 1944 je Franc Perovšek prišel srečno na dogovorjeno mesto v Srednjo vas pod Dobrčo.

17. 11. 1944 je v okolico Srednje vasi pod Dobro brčo prodrlo okrog sto mož nemške policije in domobrancev. Po hišah so delali preiskave in terorizirali ljudi. Pri prodiranju v bregove gozdnate Dobrče in obkoljevanju večjega področja so naleteli na bunker OZNE. Do tja jih je pripeljala sled po snegu, ki je prav takrat na novo zapadel, morda pa izdajstvo bunkerja, kar se upravičeno domneva. V neenakem boju s številčno desetkrat večjim sovražnikom in težkih snežnih razmerah so padli člani OZNE. Po zaplembi arhiva so bunker požgali.

Spominsko znamenje so postavili OO ZZB NOV Radovljica in Tržič in UJV Kranj. Ploščo iz lite bronovine je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo 1979. leta.

SREDNJA VAS V BOHINJU

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

DOMAČINOM, KI SO IZGUBILI ŽIVLJENJE V NOV

Na steni stavbe Krajevne skupnosti Srednja vas v Bohinju št. 79

PADLIM BORCEM
NOV IN ŽRTVAM
FAŠISTIČNEGA TERORJA

SREDNJA VAS	H. ŠTEV.	ROJEN	PADEL
ARH MARTIN	30	1924	1944
ARH MARTIN	54	1926	1944
ARH MARTIN	85	1921	1945
ARH VIDA	5	1927	1945
BEČAJ IVAN	32	1915	1944
CVETEK JANEZ	60	1906	1945
CVETEK JOŽE	52	1912	1945
CVETEK VIKTOR	60	1921	1943
DOLJAK IVAN	96	1908	1944
OBLAK VALENTIN	57	1885	1944
PREŽELJ JANEZ	17	1911	1944
PREŽELJ JOŽE	8	1918	1945
SODJA ANTON	108	1913	1944
SODJA ANTON	27	1927	1945
SODJA ANTON	18	1912	1945
SODJA JANKO	18	1928	1944
SODJA JOŽE	10	1912	1944

ŠEST JOŽE	70	1918	1942
ŠKANTAR JOŽE	46	1910	1945
ŠKANTAR MARTIN	31	1921	1944
ŠKANTAR STANKO	38	1927	1945
VIŠOVNIK SLAVKO	72	1923	
ŽVAN ANTON	78	1909	
ŽVAN IGNACIJ	83	1926	

SLAVA JIM

V Srednji vasi v Bohinju je terjala štiriletna vojna 25 življenj domačinov. Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice. 20. 4. 1959. jo je odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Srednja vas v Bohinju.

SREDNJA VAS V BOHINJU

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM ČLANOM GASILSKEGA DRUŠTVA

Na steni gasilskega doma Srednja vas v Bohinju št. 83

V SPOMIN
PADLIM GASILCEM
1941 — 1945

V času NOV je padlo šest domačinov, članov gasilskega društva Srednja vas v Bohinju.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Franc Lagonder, po naročilu Gasilskega društva Srednja vas v Bohinju. Vzdali in odkrili so jo v 1958. letu.

SREDNJA VAS V BOHINJU —

USKOVNICA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

BORBI JESENIŠKO-BOHINJSKEGA ODREDA IN PADLIM BORCEM

Pri sirarni na planini Uskovnica

ŽRTVAM IZ NOV
OBLAK VALENTIN

1885 — 1944

OBLAK JANEZ

1900 — 1944

ARH MARTIN

1926 — 1944

RAŽEN JANEZ

1928 — 1944

SLAVA JIM!

Valentin Oblak je bil rojen 5. 2. 1885 v Srednji vasi v Bohinju št. 57. Preživel je z majhno kmetijo, bil poročen in imel štiri otroke. V poletnem času je planšaril na planini Uskovnici. Med okupacijo je materialno podpiral partizane.

Konec maja 1944 se je zadrževala na Uskovnici Gradnikova brigada. Nemci so jo 27. 5. 1944 napadli. Ko se je Oblak umikal s planine, je bil iz zasede ustreljen.

Martin Arh je bil rojen 11. 11. 1926 v Srednji vasi v Bohinju. Bil je edini sin staršev - kmetov Po končani osnovni šoli je pomagal na kmetiji. Med okupacijo je bil leta 1943 poklican na obvezno delo v Gradec v Avstrijo. Po štirih mesecih je prišel domov na dopust. Dobil je poziv za služenje v nemški vojski, vendar je 13. 4. 1944 odšel v partizane. Dodeljen je bil ambulanti »E« za kurirja. Pri čiščenju orožja je bil 27. 7. 1944 zaradi neprevidnosti soborca smrtno zadet.

Janez Oblak je bil rojen 11. 5. 1900 v Srednji vasi v Bohinju. Družino je preživel z majhno kmetijo. Bil je edini vaščan, ki je stalno živel na planini Uskovnici.

Nemci so ga zadolžili za vremenskega opazovalca. Partizane je podpiral s hrano in obveščal o dogodkih.

Na Uskovnici se je v začetku novembra 1944 zadrževal Jeseniško-bohinjski odred. 11. 11. 1944 so ga Nemci napadli. Pri vdoru na planino so na domačiji zalotili Janeza Oblaka. Pred hišo so ga ustrelili in vrgli v ogenj.

Janez Ražen je bil rojen 27. 1. 1928 v Studorju, v Bohinju. Njegov oče je bil mali kmet. Hodil je v šolo in doma pomagal očetu. V partizane je odšel 10. 9. 1944. V Jeseniško-bohinjskem odredu je bil kurir. Na službeni poti se je 10. 11. 1944 ustavil doma pri starših. Naslednji dan, 11. 11. 1944, je odšel za odredom na Uskovnico. Naletel je na nemško hajko.

Od takrat je pogrešan. Domači so našli samo nekaj njegove opreme. Domneva se, da so ga Nemci ubili in vrgli v ogenj.

11. 11. 1944 so nemške enote pričele z večjim napadom na Jeseniško-bohinjski odred, ki se je zadrževal na Uskovnici. Cenili so, da je bilo zbranih čez 500 mož policije, vojakov orožnikov in vodnikov s psi. Prodirali so iz smeri Rudnega polja, Jereke in Stare Fužine. Na Pokljuki so naleteli na odredove zasede. Po krajšem spopadu so se umaknile premoči Nemcev. Na Uskovnico je sovražnik udaril v prazno. Glavnina borcev odreda je bila že izven področja akcije. Na planini so zalotili samo domačina in kurirja. Oba so ubili in sežgali.

Zaradi neuspeha so se lotili maščevalnega požiga. Tako so na Uskovnici, okoliških planinah in Senožetih požgali 150 hiš, pastirskih koč in senikov. S seboj so odgnali 40 glav živine. Spominsko znamenje je izdelal kamnosek Franc Lagonder. Krajevna organizacija ZB NOV Srednja vas v Bohinju ga je postavila in odkrila 30. 11. 1959.

STARA FUŽINA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

V NOV PADLIM BRATOM GAŠPERIN

**Na steni pred vhodom v rojstno hišo bratov
Gašperin, pd. pri Židanu, Stara fužina št. 102**

V BOJU ZA SVOBODO SO PADLI

AVGUST GAŠPERIN	1908 — 1942
JOŽE GAŠPERIN	1913 — 1943
MILAN GAŠPERIN	1916 — 1943

KO ZB NOV STARA FUŽINA

Avgust Gašperin je bil rojen 13. 1. 1908 v Stari Fužini. Po končani osnovni šoli se je pri svojem očetu izučil za kovača, nato pa delal pri njem kot pomočnik. Aktivno je deloval v Društvu kmečkih fantov in deklet v Stari Fužini in sodeloval s Tomažem Godcem. Po prihodu okupatorja je postal sodelavec pri-
stašev OF. Sodeloval je v pripravah za bohinjsko vstajo in se 16. 12. 1941 udeležil akcije na Nomenju. Po neuspehu se je vrnil do-

mov in 17. 12. 1941 odšel v ilegalo. Pridružil se je skupini Tomaža Godca. Zaradi izdajstva je 13. 3. 1942 na planini Voje med begom padel, Tomaž Godec pa je bil ujet.

Jože Gašperin je bil rojen 1. 5. 1913 v Stari Fužini. Po končani osnovni šoli se je izučil za kovača pri svojem očetu. Nekaj časa je delal pri očetu in drugih mojstrih, nato pa se je zaposlil v Železarni KID na Jesenicah. Vključil se je v napredno delavsko gibanje. Med okupacijo je podpiral gibanje OF. V partizane je odšel 12. 5. 1943. Bil je v Poključkem 2 bataljonu. Padel je 5. 6. 1943, v Srednji vasi med načrtovano akcijo odvzema tobaka in cigaret v gostilni Marije Hodnik.

Milan Gašperin je bil rojen dne 23. 5. 1916 v Stari Fužini. Po končani osnovni šoli je pomagal doma, opravljal pa je tudi različna priložnostna dela. Kasneje se je zaposlil v Železarni KID na Jesenicah. Deloval je v naprednem delavskem gibanju. Med okupacijo je sodeloval v gibanju OF. V partizane je odšel 5. 2. 1943.

Bil je v Gregorčičevem bataljonu Gorenjskega odreda. V borbi bataljona proti Nemcem je bil 15. 2. 1943 ujet. Zaprli so ga v zaporih v Begunjah in ga kot talca ustrelili 13. 5. 1943 v Bitnjah v Bohinju v skupini devetih talcev.

Vsa družina Gašperin, po domače Židanova, je bila pred vojno napredno usmerjena. Imeli so gostilno in kovačijo. Bili so sodelavci Tomaža Godca, ki je pri njih velikokrat dobil zatočišče.

Aktivno so delovali v Društvu kmečkih fantov in deklet. Njihov dom je bil že v letu 1941 in dalje prizorišče gibanja OF v Stari Fužini.

Spominsko ploščo je izdelal kamnosek Jože Žmitek po naročilu Krajevne organizacije ZB NOV Stara Fužina. Vzidali in odkrili so jo 1. 5. 1958.

STARA FUŽINA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

PADLIM GASILCEM V NOV

Na steni gasilskega doma v Stari Fužini št. 178

V SPOMIN
PADLIM GASILCEM
V NOV
IN UMRLIM USTANOVITELJEM
DRUŠTVA

V času NOV je padlo petnajst domačinov, članov Gasilskega društva Stara Fužina.

Spominsko ploščo je po naročilu Gasilskega društva Stara Fužina izdelal kamnosek Jože žmitek. Vzdali in odkrili so jo v 1958. letu.

STARA FUŽINA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

ORGANIZIRANJU VSTAJE DECEMBRA 1941 IN PADLIM VAŠČANOM

Na stari stavbi nekdanje sirarne, sedaj muzeja, Stara Fužina 181

V TEJ HIŠI SO BILI
13. DEC. 1941 POSTAVLJENI PRVI TEMELJI
UPORA. KRVNI DAVEK PA JE ZAHTEVAL V
ČASU REVOLUCIJE SLEDEČE ŽRTVE

(1. vrsta)	H. ŠTEV.	ROJEN	PADEL
ARH JANEZ	15	1920	1943
ARH VINKO	68	1912	1944
BOLTAR JANKO	63	1919	1944
CERKOVNIK MARTIN	26	1914	1945
CVETEK MARTIN	55	1927	1945
CVETEK FRANC	55	1904	1945
CVETEK FRANC	85	1916	1945
ČELIK MIHA	33	1923	1944
GAŠPERIN AVGUST	102	1908	1942
GAŠPERIN JOŽE	102	1913	1943
GAŠPERIN MILAN	102	1916	1943
GAŠPERIN VALENTIN	27	1922	1943
GAŠPERIN FRANC	129	1914	1943
GAŠPERIN PETER	129	1909	1944
HKAVEC JANKO	92	1927	1945
KOROŠEC FRANC	181	1915	1944
MAJNIK PAVEL	98	1924	1944
MENCINGER LOVRO	38	1916	1944
ODAR ANTON	36	1905	1944

(2. vrsta)	H. ŠTEV.	ROJEN	PADEL
ODAR MARTIN	93	1925	1945
PEKOVEC JOŽE	41	1913	1945
PEKOVEC JANKO	41	1909	1945
POLAK MARTIN	83	1920	1944
RAŽEN FRANC	58	1900	1944
RUPNIK SLAVKO	4	1920	1945
SODJA ANTON	3	1906	1944
STARE JOŽE	130	1926	1945
ŠTROS JOŽE	84	1914	1944
TANCAR JOŽE	19	1914	1944
URBANC FRANC	64	1914	1944
URBANC STANKO	64	1918	1943
URBANC MARTIN	18	1903	1945
URBANC VALENTIN	31	1909	1944
ZUPANC ANTON	10	1919	1944
ZUPANC JOŽE	10	1914	1943
ŽMITEK ALOJZ	48	1922	1943
ŽMITEK LUCIJA	48	1890	1944

SLAVA JIM!

Pripravam na vstajo v Bohinju sredi decembra 1941 so se priključili tudi vaščani v Stari Fužini. Dne 13. 12. 1941 so imeli sestanek v sirarni. Na njem so bili dani prvi temelji upora.

Krvni davek je v času revolucije zahteval 37 žrtv med vaščani, ki so padli, bili ustreljeni kot talci ali umrli v koncentracijskih taboriščih.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtv.

Spominsko ploščo je načrtovala Krajevna organizacija ZB NOV Srednja vas v Bohinju. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo 25. 12. 1955.

STARA FUŽINA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

ŠTABU JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA

Na steni Zoisovega gradu, Stara Fužina 216

SEDEŽ ŠTABA
JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA
V LETU 1945

ODRED JE OSVOBODIL
ZGORNJEBOHINJSKO DOLINO
V FEBRUARJU 1945

ODBOR
1976 JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA

Jeseniško - bohinjski odred je bil imenovan z ukazom štaba 9. korpusa skupaj s škofjeloškim in Kokrškim odredom. Jedro odreda je predstavljala v februarju 1944 ustanovljeni 3. bataljon 7. SNOUB Franceta Prešerna. Sestavljali so ga večinoma domačini iz Bohinja. Prvi komandant je bil Franc Jernejc — Milče, politkomisar pa Miha Šušteršič. Komandant 1. bataljona je bil Anton Žnidar, politkomisar pa Jože Rožman — Peter, komandant 2. bataljona je bil Franc Selan — Brinca, politkomisar pa Kristijan Erbežnik — Ciril. V Predjambi pri Postojni zbrani 3. bataljon je odšel 30. 8. 1944 na pot v Bohinj. Z mobiliziranci in prostovoljci so postale čete 3. bataljona tako številčne, da sta iz njih nastala 1. in 2. bataljona. Odred se je dopolnil tudi z drugimi zalednimi enotami. Tako je bil kmalu popoln in vojaško usposobljen. Na svoji borbeni poti od avgusta 1944 do februarja 1945 je bil štab odredov dvakrat reorganiziran. Zadnji sestav štaba Jeseniško - bohinjskega odreda je bil naslednji: komandant Ivan Leban — Janez, politični komisar Milan Loštrk — Novljan, pomočnik političnega komisarja Silvo Koler in oficir OZNE Rudi Lampret.

Operativno področje odreda je bilo obširno. Potekalo je od državne tromeje na Petelinjek

nad Ratečami, čez Vršič, Triglav, Črno prst do vrha Lajnjarja, segalo čez Ratitovec in Dražgoško goro v dolino Nemiljščice do Save, ob reki do Jesenic v smeri državne meje z Avstrijo na Golici v Karavankah in po njej na Petelinjek. Železniški progji Jesenice — Gorica in Jesenice — Ljubljana s križiščem na Jesenicah, goste mreže cest, reki Sava Dolinka in Bohinjka, gosto naseljene vasi, večje sovražnikove postojanke na Jesenicah, Bledu, Bohinjski Beli in Bohinjski Bistrici so povzročile resne ovire pri načrtovanih operacijah enot Jeseniško - bohinjskega odreda.

Odred je s stalnimi napadi povzročal sovražniku izgube in nemir. Preprečeval mu je izpade iz postojank in daljše pohode patrol v okolico. V februarju 1945 je osvobodil Zgornjebohinjsko dolino. Štab Jeseniško - bohinjskega odreda je imel svoj sedež v Zoisovem gradu v Stari Fužini št. 216.

Po nalogu glavnega štaba NOV in POS je odšel na Koroško. Na tej borbeni poti je imel boje z umikajočimi Nemci v Kranjski Gori, do prihoda tankovskih enot JNA čez Vršič. Na Koroškem je sodeloval v zaključnih bojih za osvoboditev Celovca.

Kljub vojnim naporom in pomanjkanju opreme je imel odred velike uspehe in zmage. Priporili so jih vztrajni borbeno razpoloženi borci pod vodstvom komandanta Ivana Lebana — Janeza in s pomočjo članov štaba in drugega komandnega kadra, ki je dobro obvladoval strategijo in taktiko partizanskega bojevanja.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo Livarne Železarne Jesenice, je vzdal na steno Zoisove graščine, Stara Fužina št. 216, odbor borcev Jeseniško - bohinjskega odreda. Odkrili so jo 1976. leta

STARA FUŽINA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

ZADNJEMU BOJU JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA Z NEMCI

Ob cesti nasproti cerkve Sv. Janeza ob izlivu Savice iz Jezera

4. APRILA 1945 LETA

JE NA TEM MESTU

JESENIŠKO - BOHINJSKI ODRED

**IZVOJEVAL SVOJO VELIKO ZMAGO
NAD NEMŠKIM OKUPATORJEM
IN S TEM PREPREČIL POŽIG
ZGORNJE BOHINJSKE DOLINE**

**4. 7. 1980
BORCI
JESENIŠKO - BOHINJSKEGA
ODREDA**

Velika sovražna ofenziva spomladi 1945 proti 9. korpusu ni prizanesla Jeseniško - bohinjske-mu odredu. V postojankah v Bohinjski Bistrici so se prve dni aprila 1945 pričele zbirati sovražne sile raznih rodov in enot. Sodelovali so tudi domobranci. Po ocenah se je zbralo okoli 300 do zob oboroženih vojakov z namenom, da uničijo Jeseniško - bohinjski odred in oro-pajo ter požgejo vasi v Zgornjebohinjski do-lini, predvsem Staro Fužino. V dolino naj bi prodrli na vsej črti od Bitenj, Ščavnice, Seno-žeti, Rudnice do Sv. Janeza pri jezeru. Glavne sile so prodirale po cesti Bohinjska Bistrica — Sv. Janez pri jezeru s ciljem Stara Fužina, manjše pa z Broda čez Senožeti s ciljem Srednja vas — Češnjica.

Na področju Stare Fužine sta se zadrževali Tržaška in Kosovelova brigada ter komanda gorenjskega vojnega področja. Zaradi bojev na Primorskem in izgub na Poreznu so bili borci utrujeni in brigadi številčno oslabljeni. Za boj proti sovražniku so sestavili skupni operativni štab. Za komandanta so določili Ivana Lebana — Janeza. Dobro organizirana obveščevalna slu-žba in vod za zveze sta sproti obveščala ope-rativni štab o premiku sovražnika in njegovem številu. Ker so napad pričakovali, so takoj razporedili močne zasede na vsej obrambni črti in njenih strateških točkah. Borci so utr-dili svoje položaje s strelskimi jarki in bun-kerji, še posebej v okolici mostu pri Sv. Ja-nezu ter na bližnjih vzpetinah. Napad se je pričel 4. aprila 1945 v jutranjih urah. Boji so postajali vse srditejši. Sovražnik je po ne-uspelih prebojih drugje vse svoje sile osre-dotočil v smeri Sv. Janeza. Obrambne položaje borcev so skušali prebiti v štirih zaporednih valih, vendar brez uspeha. Medtem je četa bor-cev odreda obšla jezero in na področju Rib-čevega laza udarila sovražniku v hrbet. V strahu pred obkolitvijo in bližajočim se ve-čerom so se začeli umikati. Borci so jih za-sledovali do vasi Savica, nato pa so se vrnili na izhodiščne položaje. Vkorakali so v osvo-bojeno Staro Fužino in druge vasi Zgornje-bohinjske doline.

Vaščani so jih navdušeno pozdravili. Vaški od-bori OF so prevzeli oblast, poskrbeli za red po vaseh in organizirali prehrano in drugo oskrbo za borce.

Spominsko ploščo je po načrtu odbora borcev Jeseniško-bohinjskega odreda izdelala Livarna Železarne Jesenice. Postavili in odkrili so jo 4. 7. 1980.

STARA FUŽINA — PLANINA VOGAR

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

SEDEŽU VODA ZA ZVEZE JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA

Na steni pastirske staje Alojza Zalokarja

LETA 1944 JE BIL TU
SEDEŽ VODA ZA ZVEZO
JESENIŠKO BOHINJSKEGA ODREDA
VZDRŽEVAL JE ZVEZO
S PARTIZANSKIMI ENOTAMI
GORENJSKE, PRIMORSKE
IN GLAVNIM ŠTABOM NOB
IN PO SLOVENIJE

**1976 PODROČNI ODBOR VEZISTOV
NOV GORENJSKE**

Jesenško — bohinjski odred je imel v svojem sestavu vod za zveze, ki je skrbel za radio-telegrafsko zvezo s partizanskimi enotami Go-renjske, Primorske, 9. korpusom in glavnim štabom NOV in PO Slovenije, imel pa je tudi vsakodnevne telefonske zveze s svojimi eno-tami in obveščevalci v Bohinju vse od sep-tembra 1944. leta dalje, ko je odred prišel v Bohinj.

Prva telefonska zveza je nastala že v juliju 1944. leta, ko so Nemci zapustili postojanko v Turist hotelu pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru. Pobudnik za napeljavo telefona je bil obveščevalec Janez Rozman — Anže, pd. Taz-gornji, s Polj, tehnično pa ga je opremil elek-tromonter Alojz Strgar st., pd. Matičkov, iz Bohinjske Bistrice, zaposlen v tamkajšnji elek-trocentrali. V ta namen je nevtraliziral eno iz-med žic v električnem omrežju Srednja vas v Bohinju — Stara Fužina — Polje — Žlan in kasneje Bohinjska Bistrica.

Telefonske postaje so bile nameščene: v Ptuncu nad Erlahovo žago v Srednji vasi; upravljal jo je telefonist Jože Zupan — Luka, pd. Biščov, iz Podhoma; na Uskovnici v hotelu Antona Zupanca, pd. Hrvatovega, iz Srednje vasi; tu je delovala do požiga Uskovnice 11. 11. 1944, nato se je preselila na Vom na Uskovnici v stajo Marije Arh, pd. Kromfičeve, iz Srednje vasi; to telefonsko postajo je upravljal telefonist Slavko Boltar, pd. Neščnekov, s Stare Fužine; pod Kvanico ob stezi na Vogar in nato v Drčneku v Urščovem gozdu — to postajo je upravljal telefonist Jože Žmitek — Janko, pd. Frančkov, s Stare Fužine vse do februarja 1945. Od tedaj dalje pa je bila telefonska postaja priključena na centralo v stavbi kmetijske zadruge v Stari Fužini. Jože Žmitek, pd. Frančkov, je odgovarjal za vse tri telefonske postaje. Na Poljah je bila telefonska centrala na domu obveščevalca Janeza Rozmana, pd. Tazgornjega, na Žlanu na domu obveščevalca Janeza Cerkovnika, pd. Odolča, v Bohinjski Bistrici v elektrocentrali, upravljal jo je obveščevalec Alojz Strgar st., pd. Matičkov. Telefonska postaja je bila v središču sovražnikovih postojank, prav zaradi tega pa za odred izrednega pomena. Nanjo so se vezala vsakodnevna poročila obveščevalcev in informatorjev na vasi in železniški postaji. Stalna med njimi sta bila sirar Franc Štros in železničar Janez Medja, oba iz Bohinjske Bistrice.

Sedež voda za zveze je bil na planini Vogar v pastirski staji Alojza Zalokarja, pd. Krničarja, s Stare Fužine. Telefonsko linijo z Vogarja so imeli povezano z že obstoječo v Stari Fužini. Vodja voda za zveze je bil vodnik Janez Bertancelj — Matevž iz Zaloš. Opravil je enomeščni tečaj za radio-telegrafiste pri glavnem štabu NOV in PO Slovenije v Črnomlju v aprilu in maju 1944. Obvladal je tudi Morzejevo abecedo, ki jo je poučeval že v Prešernovi brigadi. Radio-telegrafista in telefonista sta bila Vid Drnovšek z Jesenic in Edi Zavodnik iz Kranjske gore, šifrer pa je bil Valentin Erjavšek — Valko z Jesenic. Za polnjenje akumulatorjev (6 V 45 Ah) je skrbel Jaka Beden z Jesenic. Akumulatorje je nosil na polnjenje k Janezu Rozmanu, pd. Tazgornjemu, na Polje. Imeli so tudi dinamo na nožni pogon, ki so jo uporabljali, kadar ni bil možen prenos akumulatorjev v dolino. V februarju 1945 se je vod za zveze preselil v Staro Fužino in se nastanil v hiši kmečke zadruge. Radio-telegrafsko postajo so namestili v poseben prostor, v drugega pa

telefonsko centralo, ki jo je pred vojno uporabljal štab jugoslovanskih graničarjev v Bohinjski Bistrici. Telefonsko centralo je imel skrito Jože Šušnik, pd. Smrekar, z Broda. Poimenovali so jo JANKO. Z njeno namestitvijo so izboljšali zveze in razširili telefonsko omrežje na: štab Jeseniško-bohinjskega odreda, 1. in 2. bataljon, obveščevalni center, četo za zveze, intendanturo in komando mesta Bled na Podjelah. Delovala je dan in noč brez zastojev pod vodstvom vodnika Janeza Bertancelja — Matevža in njegovih sodelavcev. Med stalnejšimi sodelavci sta bila Ivan Ražen — Kos, pd. Žnidarjev, s Stare Fužine in Franc Škantar z Ribčevega Laza. Za brezhibno delovanje pa je skrbel Alojz Strgar, pd. Matičkov, iz Bohinjske Bistrice. Pri delu mu je med drugim pomagal tudi Janez Mlakar, pd. Mlakarjev, iz Bohinjske Češnjice. Po osvoboditvi Bohinja je telefonska centrala z omrežjem še celo leto 1945 služila vaškim odborom OF in krajevnim narodnoosvobodilnim odborom.

Spominsko ploščo iz lite bronovine je izdelala Livarna Železarne jesenice. Postavil jo je področni odbor vezistov NOV Gorenjske in jo odkril 1976. leta.

STARA FUŽINA — PLANINA VOGAR

SPOMENIK — OBELISK IZ ŽELEZNIŠKIH TIRNIC

PADLIM ŽELEZNIČARJEM PLANINCEM

Ob planinski poti na robu planine

PLANINCEM ŽELEZNIČARJEM,
KI SO DALI V NOB SVOJE
ŽIVLJENJE ZA NAŠO SVOBODO

POSTAVILO PLANINSKO DRUŠTVO
ŽELEZARJEV LJUBLJANA
1962

Železničarji so v gibanju OF veliko prispevali. Bili so najštevilnejši v verigi kanalov za obveščanje in prenašanje literature OF ter prevoza raznega materiala za potrebe partizanskih edinic iz okupirane Ljubljane. Predvsem v letih 1941 in 1942, preden so nastale tehnike v večjih partizanskih edinicah in okrožjih OF. Tudi za Gorenjsko je bil organiziran tak kanal

STARA FUŽINA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

ARETACIJI PRVOBORCA TOMAŽA GODCA IN SMRTI SOBORCA

Ob gozdni cesti na planino Voje

GAŠPERIN AVGUST

ROJ. 13. 1. 1908 PADEL 13. 3. 1942

KO V HLADNI ZEMLJI BOM

POČIVAL IN MAH ZELEN

PORASTEL NAD MENOJ

TER MIR IN POKOJ BOM

UŽIVAL KO JASNE

DNEVE IMEL BO NAROD MOJ.

Skupina partizanov se je selila iz taborišča na Ventijah v nov kraj na planini Grintovca. Spetoma sta se Tomaž Godec in Avgust Gašperin zvečer 12. 3. 1942 ustavila pri gozdarju Klemenu Rabiču v Stari Fužini. Dogovorila sta se za prehrano in obveščanje. Pri odhodu ju je opazil lovec Jože Štros — Černe in ju prijavil. Naslednji dan, 13. 3. 1942, so šle v akcijo patrolje carinikov iz postojanke pri Sv. Janezu. Nanju so naleteli v pastirski staji na planini Voje, kjer sta prenočevala. Bila sta tako presenečena, da orožja niti nista uspela uporabiti. Po kratkem ruvanju s cariniki je bil Tomaž Godec ujet. Avgustu Gašperinu je uspelo pobegniti, vendar so ga pokosili strelji iz pušk.

Spominsko znamenje je po načrtu Krajevne organizacija ZB NOV Stara Fužina izdelal kamnosek Jože Žmitek. Postavili in odkrili so ga 1. 5. 1950. leta.

STARA FUŽINA — TRIGLAV

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

SLOVENSKI ZASTAVI NA VRHU TRIGLAVA

Na Aljaževem stolpu

NA TEM MESTU SO MED NOV PRIPADNIKI
NOVJ IZOBESILI SLOVENSKO ZASTAVO IN
SICER:

za prenašanje obvestil in literature. Javke so bile na vseh večjih železniških postajah. Ena izmed njih je bila pri Cirilu Darniču, strojevodju v Podnartu. Med železničarji na železniških postajah in v čuvajnicah je bila dobro organizirana mreža obveščevalne službe. Obveščali so o sovražnikovih transportih, posadkah po bunkerjih ob progi in gibanju patrol. S tem so omogočili uspešno, predvsem pa varno miniranje železniških tirnic in drugih naprav.

Železničarji so bili tudi zanesljivi varuhi partizanskih prehodov čez tirnice, kjer so jih prečkali kurirji. Najbolj prometne kurirske poti čez tirnice so bile pri globoški, studenški in lepenški čuvajnici.

Arhitekt Janez Lenacci je dal idejo za spomenik in izdelal načrt zanj. Izdelali so ga v Mostovni delavnici in Sekciji za vzdrževanje proge Ljubljana. Postavilo ga je Planinsko društvo Železničar Ljubljana 5. 8. 1962.

- 30. MAJA 1944 BORCI III. SNOUB IVANA GRADNIKA PO NEUSPELEM NAPADU NEMCEV NA TITOV ŠTAB V DRVARJU
- 2. AVGUSTA 1944 PARTIZANI KULTURNE SKUPINE IX. KORPUSA IN SOŠKI AKTIVISTI TER ODSTRANILI MEJNI KAMEN MED ITALIJO IN TRETJIM RAJHOM;
- 20. OKTOBRA 1944 BORCI JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA IN MLADINCI OKRAJNEGA KOMITEJA SKOJ BOHINJ V POČASTITEV OSVOBODITVE BEOGRADA.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrila jo je skupnost borcev 7. SNOUB Franceta Prešerna, ob sodelovanju Skupnosti borcev Jeseniško — bohinjskega odreda. Odkritje spominske plošče je bilo izvedeno ob prvem spominskem pohodu borcev na Triglav 1986 leta.

Skupine udeležencev pohoda na Triglav so sestavljali:

- 30. 5. 1944 Oto Vrhunc — Blaž Ostrovrhar, Martin Škantar — Žvan, Miro Pavlin, Srečko Perhavec.

- 2. 8. 1944 dr. Lev Svetek — Zorin, Danilo Turk — Joco, Jožko Erjavec, Jože Šebenik, Tilka Lojk — Žarka, Herman Srebrnič — Loški Trentar.
- 20. 10. 1944 Ivan Gradišek — Dimitrij, Bogo Tavčar, Ivanka Gracelj — Tanja, Vidic Angelca — Vlasta, Jože Rožman — Peter, Anton Pretnar, Bernard Rekelj.

NAPIS IN SPOMINSKA PLOŠČA

Na pročelu Triglavskega doma na Kredarici

TRIGLAVSKI DOM

V BOJIH ZA NAŠO NARODNO,
SOCIALNO IN ČLOVEŠKO
OSVOBODITEV 1941 — 1945
JE TRIGLAV, PRADAVNI
SIMBOL SLOVENSTVA, POSTAL
TUDI SIMBOL OF. PO NJEM JE
DOBILA IME TRIGLAVSKA
DIVIZIJA NOVJ.

Spominski napis je namestilo Planinsko društvo Ljubljana Matica

Spominsko ploščo je namestila skupnost borcev XXXI. divizije. Namestili so jo ob prvem srečanju borcev na Triglavu 18. 7. 1986. Napis in spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice.

SPOMINSKA PLOŠČA — SKULPTURA

Na opornem zidu Gozdarske koče pri vojašnici na Rudnem polju

BITKA

TRIGLAVSKI DIVIZIJI NOVJ

Tone Svetina

Spominska skulptura je delo pisatelja Toneta Svetine. Namestila jo je skupnost borcev XXXI. divizije. Odkrita je bila 19. 7. 1986.

STUDOR V BOHINJU

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM OKUPATORJEVEGA NASILJA

Na steni stavbe nekdanje sirarne, sedaj trgovine, Studor v Bohinju št. 48

PADLIM BORCEM
NOV IN ŽRTVAM
FAŠISTIČNEGA TERORJA

STUDOR	H. ŠTEV.	ROJEN	PADEL
GAŠPERIN FRANC	10	1926	1945
ODAR ALOJZ	33	1908	1945
ODAR ANTON	40	1911	1944
ODAR JANEZ	2	1903	1944
ODAR LOVRO	42	1903	1944
PEKOVEC JANEZ	21	1910	1945
PEKOVEC JOŽE	21	1922	1945
RAŽEN FRANC	4	1905	1944
RAŽEN JANEZ	32	1928	1944
SODJA VALENTIN	8	1912	1943
ŠKANTAR JOŽE	20	1918	1944
TANCAR JOŽE	35	1911	1945
ŽMITEK ANTON	26	1922	1943

SLAVA JIM!

V štiriletni vojni je mala kmečka vas darovala za svobodo 13 življenj.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spominsko ploščo je načrtovala Krajevna organizacija ZB NOV Srednja vas v Bohinju. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice, odkrili so jo 16. 12. 1956.

VOŠČE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLIMA BORCEMA IN NEZNANI PARTIZANKI

Nad vasjo v Lazcu ob cesti Spodnja Lipnica — Jelovica

V SPOMIN

PADLIM V BORBI ZA SVOBODO

TOV. AŽMAN IVANU

ROJEN 28. 10. 1919, PADEL 7. 3. 1945

TOV. AŽMAN FILIPU

ROJEN 5. 4. 1918, PADEL 4. 5. 1944

DVAJSETLETNI PARTIZANKI

PADLI V MARCU LETA 1945

SLAVA JIM!

Ivan Ažman je bil rojen 29. 10. 1919 v številni kmečki družini na Brdih. V osnovno šolo je hodil v Radovljici. Za poklic se ni izučil, ker je kot zdrav in močan fant moral pomagati očetu doma na posestvu. V sezonskem času je delal pri gozdni upravi Radovljica v revirju Martinček na Jelovici. Okupacija ga je doletela doma. Kmalu je prišel v stik s partizani, saj so bili stalni obiskovalci pri Ažmanu na Brdih, kjer so dobili hrano in zatočišče. Osu mljen, da dela s partizani, je bil julija 1942 aretiran. Zaprt je bil v graščinskih zaporih v Begunjah na Gorenjskem, nato pa poslan na prisilno delo na Koroško. Spomladi 1943 je pobegnil domov. Ker sta bila brata Valentin in Ludvik že v partizanih, so 2. 4. 1943 prišli Nemci selit družino. Tokrat se mu je posrečilo pobegniti. Mlajši brat Silvester je bil na bėgu hudo ranjen in je v bolnici na Golniku umrl. Ivan se je pridružil borcem 2. čete ali Jelovski Gregorčičevega (1.) bataljona. Iz čete je bil dodeljen minerskemu vodu Ratitovec pri Gorenjskem odredu, kjer je bil za intendanta.

Kot hraber borec, politično opredeljen, je bil sprejet v članstvo KPS. Po ustanovitvi bolnice Stol na Selški Jelovici, je bil dodeljen osebju bolnice za kurirja in intendanta. Med ranjenimi in bolnimi je bil zelo priljubljen, saj jih je s svojo šegavostjo in dobro voljo zabaval in bodril.

Kakor običajno je tudi 7. 3. 1945 odšel po opravkih. Ustavil se je v bivališču terencev v Kobovtu nad Brezovico pri Voščah. Terenci

so se iz bivališča umaknili tik pred njegovim prihodom, ker so bili obveščeni, da je bivališče izdano. Ivan pa o tem ni ničesar vedel, niti ni nikogar srečal. Ko se je zadrževal v bivališču, so ga obkolili domobranci iz postojanke v Kamni Gorici. Rafali brzostrelk so ga pokosili, ko je stopil na prag. Pustili so ga ležati na mestu in barako zažgali. Ob vrnitvi so terenci našli Ivana ustreljenega in napol požganega.

Za svoje vestno in pogumno delo je dobil od štaba Gorenjskega odreda in zdravnika 9. korpusa pismeni pohvali.

Filip Ažman se je rodil 5. 4. 1918 na Lancovem v osemčlanski kmečki družini. Osnovno šolo je obiskoval v Radovljici. Izučil se je za mesarja pri mesarskem mojstru Kuharju v Dupljah. Po opravljenem izpitu za mesarskega pomočnika je ostal v službi pri mojstru. Že v začetku okupacije je pričel podpirati gibanje OF, zato ga je nemški urad za delo poslal delat na Koroško. Ker sta bila brata Andrej in Jože v partizanih, so Nemci 21. 3. 1944 izselili starše z otroki v Nemčijo. S Koroške je Filip prišel domov na obisk. Ko je videl, kaj se je zgodilo, je 1. 4. 1944 odšel v partizane. Dodeljen je bil Jelovski (4.) četi Gorenjskega odreda.

Pri izvrševanju naloge je 3. 5. 1944 na poti v vas Vošče naletel na sovražnikovo zasedo. V obrambnem boju je na Bodanovi peči nad Grabnarjem v Lascu padel.

Nemci in domobranci so 7. 3. 1945 v svoji akciji proti političnim delavcem na lancovškem terenu vodili s seboj mlado dekle. Domačini očitvidci so po njenem videzu cenili, da je stara okrog 20 let. Njena usoda pred smrtjo in njeni osebni podatki niso znani.

Spominsko ploščo je načrtovala Krajevna organizacija ZB NOV Lancovo. Izdelala jo je Ljiljana Železarne Jesenice. Odkrili so jo leta 1959.

VOŠČE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

UMRLIMA BORCEMA NOV

Na Ledincih ob robu gozda

V SPOMIN

UMRLIMA BORCEMA V NOV

TOV. DEŽMANU JANEZU

ROJEN 3. 8. 1909, UMRL 21. 7. 1944

TOV. BENEDIČIČ MARTIN

ROJEN 11. 1. 1913, UMRL 4. 4. 1945

SLAVA JIM!

Janez Dežman je bil rojen 3. 8. 1909 na Brdih pri Lancovem v kmečki družini. Osnovno šolo je obiskoval v Radovljici. Po šoli je ostal doma, delal na kmetiji in po smrti matere Marije prevzel posestvo. Vestno ga je obdeležoval, četudi je bil slabega zdravja.

Med okupacijo domovine je postal pristaš OF. Partizane je pričel podpirati v 1942. letu, predvsem s hrano. Pri njem so se oglašali prvoborci, kjer so dobili zatočišče in oskrbo. Postal je njihov obveščevalec. Prenašal je pošto in obvestila v razne okoliške vasi. 1943. leta je postal aktivist OF v vasi Brda. Iz bojazni, da ga ne presenetijo belogardisti iz postojanke v Kamni Gorici, je 26. 3. 1944 odšel v partizane ter deloval v Okrajnem odboru OF Jelovice. Bil je za kurirja in pomagal gospodarski komisiji na loncovskem terenu.

Zaradi neurejenega življenja v naravi in telesnih naporov se mu je zdravstveno stanje naglo slabšalo. Poslali so ga v bolnico STOL na Selški Jelovici. Med potjo pa je 21. 7. 1944 umrl v terenskem bivališču na Ledincih na Jelovici.

Martin Benedičič je bil rojen 4. 11. 1913 v Podblici. Po končani šoli v Podblici se je takoj zaposlil. Delal je kot gozdni delavec pri lastnikih gozdov na Jelovici. Z delom v gozdovih je nadaljeval tudi med okupacijo. Prenehal je v 1943. letu, ko so partizani prepovedali izsekavati gozdove za nemški rajh.

Med delom na Jelovici je prišel v stik s partizani. Ob takih prilikah jim je dajal informacije o dogodkih v dolini.

Po odhodu z Jelovice se je zaposlil kot priložnostni delavec v kemični čistilnici in barvarni Antona Wagnerja v Radovljici. Povezal se je z aktivisti OF v Podmestu in na Mlaki. Gibanje OF je finančno podpiral, delal pa je po obveščevalni liniji. V partizane je odšel februarja 1944 v Jelovško četo, to je v 4. četo Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil minerskemu vodstvu Ratitovec pri Gorenjskem odredu. Hitro je obvladal tehniko miniranja.

S soborci je uspešno izvrševal miniranje železniške proge Kranj — Jesenice.

Napori pa so mu načeli zdravje zato je bil dodeljen Okrajnemu odboru OF Jelovica za terensko delo. Bil je kurir in obveščevalec. Zdravje se mu je hitro slabšalo, obležal je v terenskem bivališču na Ledincah na Jelovici, kjer je 27. 4. 1945 umrl.

Spominsko znamenje so delali borci Krajevne organizacije ZB NOV Lancovo, ploščo, ki so jo odkrili leta 1959, pa Livarna Železarne Jesenice.

ZAPUŽE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ MARMORJA

USTRELJENIM UJETIM BORCEM NOV

Na križišču Lesce — Begunje — Zapuže

ZA SVOBODO SLOVENSKEGA
NARODA SO 21. 1. 1945
NA TEM MESTU ŽRTVOVALI
SVOJA MLADA ŽIVLJENJA

PEVC ANTON
IZ ŠKOFJE LOKE STAR 30 LET
VESTER VINKO
IZ OTOKA STAR 25 LET
RAMOVŽ MARJAN
IZ KRANJA STAR 23 LET
RAVNIKAR JOŽE
IZ KRIŽNE GORE STAR 21 LET

ČAST IN SLAVA JIM

Gestapo je 18. 11. 1944 peljal v zapore v graščino v Begunjah ujetega borca Removža iz Kranja. Na križišču cest so ustavili, nagnali ujetnika iz avtomobila na travnik in ga ustrelili. Prav tako so storili, ko so 21. 1. 1945 pripeljali z Jesenic do sodnih zaporov v Radovljici ujeta borca Vestra s Spodnjega Otoka in Ravnikarja s Križne gore pri Škofji Loki. Iz sodnih zaporov so vzeli še Pevca iz Škofje Loke. Vse so odgnali v graščinske zapore v Begunje na Gorenjskem. Zopet so na križišču cest ustavili, nagnali ujetnike na travnik in jih postrelili. Vsakokrat so trupla pustili dalj časa ležati, nato pa jih odpeljali v graščino.

Spominsko znamenje je izdelal kamnosek Alojz Vurnik. Postavila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Begunje na Gorenjskem. Odkrili so ga 1952. leta.

ZASIP

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

MINIRANJU CEVOVODA HIDROELEKTRARNE

Na steni stavbe centrale hidroelektrarne Železarne KID Jesenice v Piškovci št. 1

**NA CEVOVODU TE
HIDROELEKTRARNE SO
5. AVGUSTA 1941. LETA
AKTIVISTI OF IZ ZASIPA
IZVRŠILI PRVO MINERSKO
SABOTAŽNO AKCIJO**

**AVGUSTA 1979
KRAJEVNA SKUPNOST
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
S. Ž. — ŽELEZARNA JESENICE**

Dne 5. 8. 1941 je trojka aktivistov OF — Janez Ambrožič, Franc Primožič in Anton Trseglav izvršila prvo minersko sabotažno akcijo. Razstrelili so visokotlačno cev cevovoda hidroelektrarne Železarne Jesenice v Piškovci pri reki Savi. S to akcijo so povzročili zastoj in motnje v proizvodnji Železarne.

Akcijo je vodil Janez Ambrožič iz Zasipa, ki je odšel v partizane 14. 12. 1941. Bil je udeleženec bohinjske vstaje na Nomenju. Padel je 10. 8. 1942 na Oblakovi planini na Jelovici.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice.

Krajevna skupnost in DPO Zasip z Železarno Jesenice so jo vzdali in odkrili v avgustu 1979.

ZASIP

GROBNICA IN SPOMENIK

PADLIM ŠESTIM DOMAČINOM

Na krajevnem pokopališču v Zasipu

PADLIM BORCEM

AMBROŽIČ JANEZ

star 26 let + 1942 na Jelovici

DOLŽAN ANTON

star 18 let + 1945 v Novakih

GOLC IGNACIJ

star 21 let + 1945 Rudno

POGAČNIK JOŽEF

star 23 let + 1945 v Gorjah

PRETNAR JANKO

star 19 let + 1943 Sv. Mohor

PRETNAR JOŽEF

star 26 let + 1945 na Homu

SLAVA JIM!

V času osvobodilne vojne je iz vasi Zasip padlo šest domačinov. Po vojni so posmrtno ostanke prekopali in prenesli v skupno grobnico na krajevno pokopališče v Zasipu.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Spomenik in grobnico so postavili svojci padlih 1. 11. 1946. Delo sta opravila zidarski mojster Alojz Pretnar in kamnosek Alojz Vurnik. Obnovil ga je KO ZB NOV Zasip v letu 1950.

ZGORNJE GORJE

OSREDNJI SPOMENIK

PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA NASILJA

Pokopališče borcev NOV ob farni cerkvi

SLAVIMO VAS, KER STE LJUBILI NAS
ŠLI V SMRT DA NAM ŽIVLJENJE STE REŠILI.

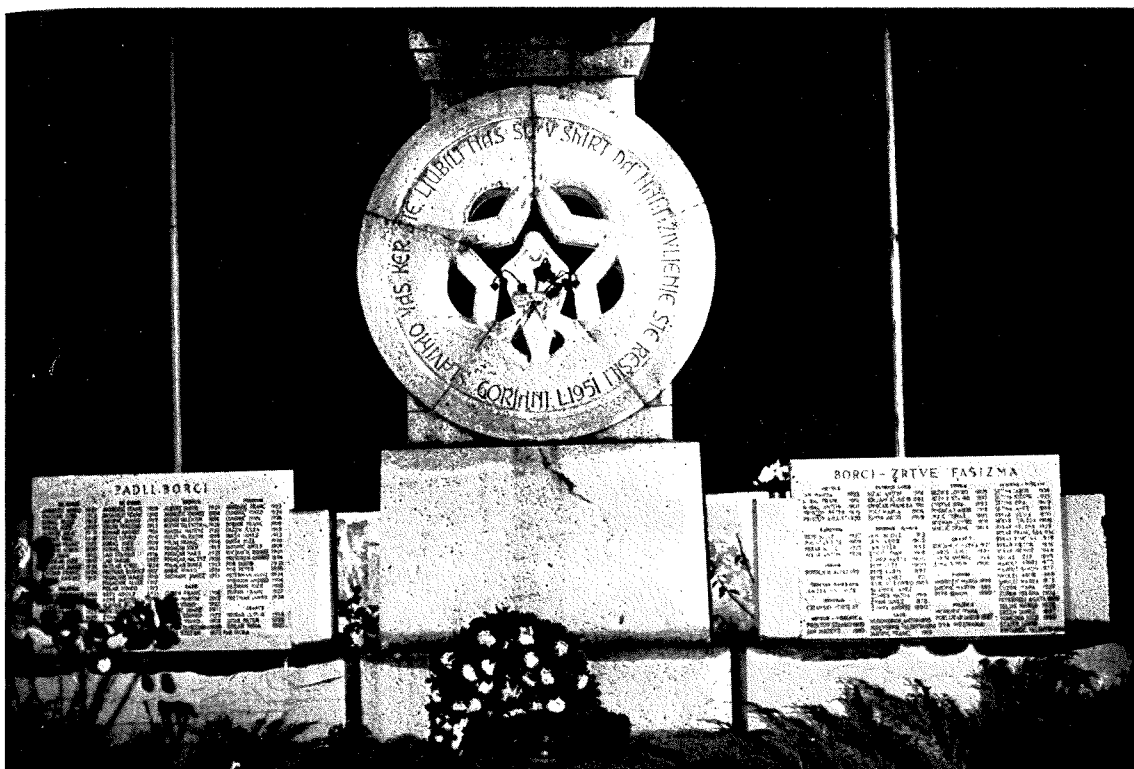
GORJANI I. 1951

PADLI BORCI

levo 1. stolpec

ZGORNJE GORJE

AMBROŽIČ MIRKO	1921
KRNIČAR JURIJ	1913
KOBAL ALOJZ	1915
KOBAL JOŽE	1920
SLIVNIK JAKA	1903
ŠIFRAR IVAN	1917
TORKAR FRANC	1925
VERNIK MIRKO	1920
VOLF IVAN	1912

ZALOKAR JOŽE	1910
ZALOKAR JANEZ	1921
ŽNIDAR FRANC	1924
ŽEMVA ANDREJ	1919
POLJŠICA	
AMBROŽIČ JANEZ	1920
BREGANT JANEZ	1925
ČERNE ALOJZ	1894
ČERNE FRANC	1923
KOLENC JANEZ	1929
ROBIČ JANEZ	1909
STOJC VALENTIN	1927
TOMAZIN STANKO	1915
TORKAR JOŽE	1924
ZEIDLER ERNEST	1913

2. stolpec

SPODNJE GORJE	
AMBROŽIČ STANE	1909
BASANEZI FRANC	1910
JAKOPIČ JANKO	1919
JEKLER TEREZIJA	1913
KOMAR ANDREJ	1906
KOGOJ LOVRO	1918
KOBAL JOŽE	1909
KOBAL CIRIL	1912
LAH STANKO	1916

LAH JAKOB	1921
PAZLAR CIRIL	1924
PRETNAR RUDOLF	1907
POGAČNIK JANEZ	1910
POGAČNIK ALOJZ	1917
POLAK VINKO	1915
REPE ADOLF	1911
REPE JAKOB	1908
SLIVNIK IVAN	1921
SOKLIČ FRANC	1905
ŽVAN ANDREJ	1915
ŽVAN ALOJZ	1919
ŽVAN JOŽE	1922
ŽEMVA ANTON	1920
KUKANJA JOŽEF	1911

3. stolpec

KRNICA

ALBREHT JAKOB	1911
AMBROŽIČ ANDREJ	1904
BEZNIK VALENTIN	1896
BEZNIK VALENTIN	1928
MANDELJC MATEVŽ	1920
MULEJ VALENTIN	1899
POLDA FRANC	1914
POGAČAR JOŽE	1915
POGAČAR MAKŠ	1921

POGAČAR MATEVŽ	1926	MEVKUŽ VIŠELNICA	
POGAČAR JANEZ	1913	PRISTOV STANKO	1909
ROBIČ VINKO	1914	JAN MATEVŽ	1910
SKUMAVC JANEZ	1913		
LAZE		2. stolpec	
ČUDEN FRANC	1908	ZGORNJE GORJE	
FERJAN MARTIN	1912	BIŽAL ANTON	1901
FERČEJ VINKO	1927	KOCJANČIČ JAKOB	1883
JAKOPIČ JANEZ	1911	KRNIČAR FRANCKA	1911
PETEK STANKO	1922	VOLF MARIJA	1906
SOKLIČ VINKO	1903	ŽEMVA JAKOB	1909
ZUPAN JANEZ, talec	1889		
MARTI ŠTEFAN	1872 part. očka	SPODNJE GORJE	
		JAN ALOJZ	1913
4. stolpec		JAN JAKOB	1903
PODHOM		JAN JOŽE	1893
AMBROŽIČ FRANC	1922	ŽUMER MARIJA	1900
CUNDRIČ VINKO	1924	REPE JOŽE	1910
CUNDRIČ IVAN	1926	REPE KAREL	1897
DORNIK FRANC	1906	REPE JANEZ	1871
ERŽEN JULKA	1915	SOKLIČ LOVRO	1905
JANŠA JANEZ	1913	SLAMNIK JANEZ	1889
JANŠA JOŽE	1930	ŽUMER MATIJA	1919
JAKOPIČ ADOLF	1909	ŽVAN JANEZ	1878
KOCJANČIČ JERNEJ	1901	ŽEMVA ANDREJ	1880
PREŠEREN ANDREJ	1894		
POR JAKOB	1921	LAZE	
POR PETER	1926	HUDOVRENIK ANTON	1895
PETERMAN ALOJZ	1924	HUDOVERNIK VALENTIN	1894
VODNJOV ANDREJ	1904	JAKOPIČ FRANC	1918
DEŽMAN JOŽE	1910		
ZUPAN FRANC	1927	3. stolpec	
PRETNAR JANKO	1924	KRNICA	
		BEZNIK LOVRO	1903
GRABČE		BEZNIK STANKO	1930
HRIBAR LUDVIK	1914	CVETEK JERA	1893
SITAR PETER	1923	POGAČAR JAKOB	1919
ŠOLAR MIHA	1905	POLČ TOMAŽ	1895
		ROZMAN LOVRO	1891
BORCI — ŽRTVE FAŠIZMA		SOKLIČ FRANC	1903
desno 1. stolpec			
MEVKUŽ		GRABČE	
JAN MARIJA	1922	KOCJANČIČ MARICA	1927
KOBAL FRANC	1901	LARISI JANEZ	1920
KOBAL ANTON	1907	LARISI ANDREJ	1924
PRISTOV PETER	1905	ZIMA SIMON	1900
PRISTOV AVGUST	1920		
		PODHOM	
RADOVNA		AMBROŽIČ MARIJA	1899
REPE ALOJZ	1925	JAKOPIČ MARTIN	1885
POGAČAR JOŽE	1909	REPE SIMON	1890
REKAR ALOJZ	1927		
ŠKOCJAN DOBRAVA		POLJŠČICA	
JANŽEKOVIČ JOŽE		MOHORIČ IVANA	
BEOGRAD		POKLJUKAR JAKOB	1887
CRNJANSKI VOJISLAV	1923	DVA NEZNANA	

4. stolpec

RAĐOVNA — požgani

ŠETINA JANEZ	1927
ŠETINA JOŽEFA	1925
ŠETINA JERA	1902
ŠETINA JANEZ	1898
REKAR JOŽEFA	1870
REKAR TEREZIJA	1906
REKAR HELENA	1922
REKAR FRANČIŠKA	1934
REKAR VINCENC	1939
REKAR VIKTOR	1941
REKAR PRIMOŽ	1944
SELJAK JOŽEF	1895
MAROLT JERNEJ	1875
MAROLT SIMON	1877
SMOLEJ JAKOB	1868
SMOLEJ MARIJA	1871
ČUDEN IVANA	1929
ZUPAN HELENA	1904
PETERNELJ AGATA	1889
SELJAK MARIJA	1928
ERŽEN JANEZ	1897
VONČINA JOŽE	1930
ŠAJER JAKOB	1930
RIHTARŠIČ VALENTIN	1896

Iz gorjanskih vasi je med štiriletno vojno padlo, bilo ustreljenih talcev, umrlo v koncentracijskih in izseljeniških taboriščih, bilo pobitih in požganih 163 domačinov. V skupnih grobovih sta še dva neznana borca.

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Načtovalec spomenika je Glavni odbor ZZB NOV Ljubljana. Izdelalo ga je Kamnoseštvo Kopriva. Postavila in v letu 1951. odkrila ga je Krajevna organizacija ZB NOV Gorje.

NA POKOPALIŠČU POKOPANI BORCI NOV

I. vrsta

1. PETEK STANKO
2. FRANCEJ VINCENC
3. JAKOPIČ JANEZ
4. ČUDEN IVANA
ZUPAN HELENA
5. ČUDEN FRANČIŠEK
6. ŽNIDAR FRANČIŠEK
7. ZALOKAR JANEZ
8. ŽEMVA ANDREJ
9. KOBAL JOŽEF
10. VERNIK TADEJ
11. —

II. vrsta

12. DRUŽINA REKAR
13. RIHTARŠIČ VALENTIN
14. DRUŽINA ŠETINA
15. DRUŽINA SELJAK
DRUŽINA SMOLEJ
16. PETERNELJ AGATA
17. SKUMAVC JANEZ
18. ŽEMVA ANTON
19. REPE ADOLF
20. REPE JOŽEF
21. ŽVAN ALOJZIJ
22. ŽVAN ANDREJ
23. ŽVAN JOŽEF
24. KOBAL JOŽEF

III. vrsta

25. SOKLIČ FRANC
26. ROBIČ VINCENC
27. POGAČAR MAKŠ
POGAČAR JOŽEF
28. POGAČAR MATEVŽ
29. MANDELJC MATEVŽ
30. ŠTAJER JAKOB
VONČINA JOŽE
31. JAKOPIČ ADOLF
32. VODNOV ANDREJ
33. PRETNAR RUDOLF
34. KOMAR ANDREJ
35. ERŽEN JULIJANA
36. AMBROŽIČ STANISLAV
37. PETERMAN ALOJZIJ

IV. vrsta

38. ŠOLAR MIHAEL
39. PRISTOV PETER-DRAGO
40. PRISTOV AVGUST
41. KOBAL FRANČIŠEK
42. MITRIJ ŠTEFAN
43. —
44. LAH STANISLAV
45. REPE JAKOB
46. REPE SIMON
47. TRSEGLAV JANEZ
48. CRNJANSKI VOJISLAV *
49. —
50. —

V. vrsta

51. ROBIČ JANEZ
52. AMBROŽIČ JANEZ
53. STOJC VALENTIN
54. ČRNE FRANČIŠEK
55. NEPOZNAN BOREC
56. —

- 57. REPE KAREL
- 58. SLAMNIK JANEZ
- 59. ZUPAN JANEZ
- 60. JANŽEVER JOŽEF
- 61. NEPOZNAN BOREC
- 62. —
- 63. —

* CRNJANSKI VOJISLAV, rojen 16. 9. 1923 Dragomiru in Goranki — Veselinovič v Beogradu, kjer je tudi živel, samski, srbske narodnosti, tekstilni delavec. Bil je sekretar Skoja v občini Bulbuder v Beogradu. Spomladi 1943. leta zaprt v taborišču Tenje pri Osijeku, nato v taborišču pri Dunajskem novem mestu. Aprila 1944 sta skupaj s Stepanom Šrepflerjem pobegnili in čez zvezo v Kranju odšla v Prešernovo brigado, kjer je bil za namestnika politkomisarja čete. 19. 7. 1944 padel na Mežaklji, ko je brigada osvobodila Francoske ujetnike iz delavskega taborišča pod Mežakljo na Jesenicah.

ZGORNJE GORJE — MEŽAKLJA SPOMENIK S PLOŠČAMI IZ LITE BRONOVINE

PRVEMU BOJU CANKARJEVE ČETE PROTI NEMCEM IN PADLIMA PRVOBORCEMA

Na Maroltovem rovtu na Obranci
Spomenik:

NA TEM KRAJU JE
1. VIII. 1941 42 BORCEV
CANKARJEVE ČETE SPREJELO
PRVO ODKRITO BORBO PROTI
NEMŠKIM ZAVOJEVALCEM
V TEM BOJU STA PADLA
JESENIŠKA KOVINARJA — PARTIZANA
FERDO KOREN
IN
VIKTOR ARZENŠEK

Plošča:

NA OBRONKU OBRANCE JE MED
NARODNOOSVOBODILNIM BOJEM
1941 — 1945
PADLO 13 NAŠIH TOVARIŠEV
VEČNA JIM ČAST IN SLAVA
OO ZZB NOV JESENICE

Ploščice:

VIKTOR ARZENŠEK
BOREC CANKARJEVE ČETE
ROJEN 17. 10. 1914
PADEL 1. 8. 1941

JOŽETA JANA
IZ GORIJ
SO NEMCI 11. 8. 1944 UBILI
STAR JE BIL 81 LET

PETER PRISTOV
IZ MEVKUŽA
BOREC II. BATALJONA
GORENJSKEGA ODREDA
1. 8. 1905 — 20. 4. 1943

VALENTIN KUNSTELJ
IZ STRAŽIŠČA PRI KRANJU
BOREC JESENIŠKO BOHINJSKEGA ODREDA
2. 2. 1922 — 16. 2. 1945

JANEZ TERSEGLAV
Z BLEJSKE DOBRAVE
KURIR PRI POKRAJINSKEM
ODBORU OF
26. 3. 1904 — 16. 2. 1945

FERDO KOREN
BOREC CANKARJEVE ČETE
ROJEN 6. 11. 1920
PADEL 1. 8. 1941

MARTIN ŽUČKO
IZ BUČ — KOZJANSKO
BOREC II. BATALJONA
GORENJSKEGA ODREDA
27. 11. 1914 — 20. 4. 1943

FRANC BIJOL
Z BLEDA
BOREC II. BATALJONA
GORENJSKEGA ODREDA
16. 10. 1918 — 20. 4. 1943

MARIJA PETEK
Z DOLENJSKE
PADLA NA POTI V PARTIZANE
7. 1. 1922 — 21. 4. 1944

JULIJAN STANIČ
IZ KANALA NA SOČI
BOREC JESENIŠKO
BOHINJSKEGA ODREDA
8. 1. 1907 — 16. 10. 1944

CIRIL TAVČAR
Z JESENIC
BOREC JESENIŠKE ČETE
1. 7. 1908 — 11. 6. 1942

JOŽE ČUFAR
Z JESENIC
BOREC JESENIŠKE ČETE
30. 9. 1908 — 1. 5. 1942

RAJKO KELIH
Z JAVORNIKA
BOREC VDV
16. 12. 1919 — 5. 9. 1944

Komandir Cankarjeve in kasneje Jeseniške čete je bil Polde Stražišar, politkomisar pa Franc Potočnik, oba predvojna komunista. Bivališče čete je 1. 8. 1941 izdal Ignac Koritnik s Poljan, ki je policiste tudi vodil. Ob napadu je bila v bivališču le manjša skupina borcev, ki ni odšla na miniranje cestnih mostov v Moste pri Žirovnici. Čeprav jih je bilo malo, so se odločili braniti bivališče.

Napadajočih policistov je bilo veliko več in s tem tudi močnejši pritisk na borčevske položaje. V obrambnem boju so se umaknili v nižji predel skalnate Obrance. Izgubili pa so prvo borca, jeseniškega kovinarja Arzenška in Ko-

rena. Borci, ki so se vračali iz nočne akcije, so policiste napadli v hrbet. Zato so se ti morali umakniti proti Poljanam v smeri Babe. Tedaj jih je iz zasede napadel aktivist OF Janez Finžgar. V boju je bil ranjen, policisti so ga ujeli. Odpeljali so ga v zapore v graščini v Begunjah, kjer so ga 6. 8. 1941 ustrelili. To je bil prvi talec iz občine Jesenice. V spomin na ta dogodek jo občina Jesenice proglasila 1. avgust za občinski praznik.

Spomenik je postavila Mestna organizacija ZB NOV Jesenice. Načrt zanj je izdelal kipar Božo Pengov. Delala sta ga Kamnoseštvo Ljubljana in Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so ga 1. 8. 1954. leta.

Občinski odbor ZZB NOV Jesenice jo v 1982. letu dopolnil spomenik. Namestili so ploščo in 13 ploščic iz lite bronovine, delo Livarne Železarne Jesenice. Na njih so podatki borcev, ki so padli na obrobju Obrance v času 1941 — 1945.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIMA PRVOBORCEMA CANKARJEVE ČETE

Na Gonzovem rovту na Obranci

TU JE CANKARJEVA ČETA 1. 8. 1941 PRVIČ
STOPILA V BORBO Z NEMŠKIMI FAŠISTI.
KOT PRVE ŽRTVE STA PADLA PRVOBORCA
KOREN FERDO
ARZENŠEK VIKTOR

Ferdo Koren se je 6. 11. 1920 rodil delavskim staršem na Jesenicah. Osnovno in meščansko šolo je obiskoval na Jesenicah. Sodeloval je v mladinski delavni organizaciji ki je imela, v programu bralne krožke napredne književnosti, recitacije na prireditvah in telovadbo.

V delavskem konzumu pri Jelenu na Jesenicah se je izučil za trgovskega pomočnika. Sodeloval je v Delavskem kulturno-prosvetnem društvu Enakost. Bil je predsednik organizacije obrtniških učencev in pomočnikov. Organizacija se je preveč ukvarjala z zaščito pravic izkoriščanih vajencev, zato je bila kmalu razpuščena.

Ilegalno je s svojo skupino izvajal razne napisne akcije, razobešal zastave, in to predvsem pred prvomajskimi prazniki. Leta 1938 je bil sprejet v članstvo KPS, kar je izjemni primer z ozirom na mladost. Ko je bila po nalogu Borisa Kreigerja in Jožeta Gregorčiča v letu 1939 — 1940 ustanovljena na Jesenicah mladinska organizacija, je postal njen sekretar.

Organizacija je bila izdana, Koren pa aretiran in zaprt v banovinskih zaporih v Ljubljani. Ko je bil podpisan prijateljski pakt med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, je bil izpuščen. Ob napadu Nemčije na Jugoslavijo je bil prostovoljec jugoslovanske vojske. Po vrnitvi domov na Jesenice ga je nemški urad za delo razporedil na delo k železnici. 22. 6. 1941, takoj po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, ga je gestapo hotel aretirati, vendar ga ni našel doma. To je bilo dovolj, da je pobegnil. Pridružil se je skupini na Mežaklji, iz katere je nastala Cankarjeva četa.

Viktor Arzenšek je bil rojen 18. 9. 1914 v Celju. Osnovno šolo je obiskoval v Celju, kjer se je izučil za ključavničarja. Prišel je na Gorenjsko in dobil zaposlitev v Železarni KID na Jesenicah. Stanoval je na Javorniku. Bil je navdušen pristaš naprednega delavskega gibanja, zato je bil večkrat preganjan in zaprt. Leta 1940 je bil interniran v taborišče v Ivanjici v Medžurečju. Po prihodu Nemcev ga je imel gestapo označenega za sumljivega. Da se je izognil aretaciji, je 28. 6. 1941 odšel v ilegalo. Bil je v sestavi Cankarjeve čete.

Spominsko ploščo iz lite bronovine, delo Livarne Železarne Jesenice, je postavil in 1949. leta odkril Mestni odbor ZZB NOV Jesenice.

Spominsko ploščo po zamisli Korenove matere izdelala Livarna Železarne Jesenice. Postavila in 1947. leta odkrila jo je Mestna organizacija ZB NOV Jesenice.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM NOV IN ŽRTVAM NASILJA

Ob cesti pri gozdarski koči na planini na Ravneh

V OSVOBODILNEM BOJU IN REVOLUCIJI

SO V LETIH 1941 — 1945 V TEJ

OKOLICI PADLI TOVARIŠI:

ROJEN	PADEL	
ŠINK VINKO 1924	20. 11.	
ŠKOFJA LOKA	1944	BORCA
BELEC MICI 1922	27. 11.	J B O
VODICE	1944	
SITAR JANEZ 1905	13. 2.	KURIR
TREBNJE	1945	G — 8

IN ŽRTVI FAŠISTIČNEGA NASILJA

HUDOVERNIK ANTON 1895	9. 8.
SP. LAZE	1941
SOKLIČ LOVRENC 1905	9. 8.
ZG. LAZE	1941

VEČNA SLAVA NJIHOVEMU SPOMINU

AVGUST 1984 OO ZZB NOV
JESENICE

V štiriletnem osvobodilnem boju in revoluciji so na planini na Ravneh padli ena borka in štirje borci.

Spominsko ploščo iz lite bronovine je izdelala Livarna Železarne Jesenice.

Na slopno znamenje jo je pritrdil Občinski odbor ZZB NOV Jesenice. Odkrit je bilo v 1982. letu.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA, TRNJEV VENČEK IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU KOVINARJU PRVOBORCU

Na Gonzovem rovtu na Obranci

KOREN FERDO
PADEL NA MEŽAKLJI
1941

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM NOV V ŠTIRILETNI VOJNI

Na Trati pod Mežakljo

1941 — 1945

V TEJ OKOLICI SO V BORBI Z NEMSKIM
OKUPATORJEM PADLI

BORCI GORENJSKEGA ODREDA

MATEVŽ MANDELČ — KRNICA	1920	1943
JANEZ ZALOKAR — GORJE	1921	1943
STANKO AMBROŽIČ	1909	1944
— SP. GORJE		

BORCI OBVEŠČEVALNE ENOTE VOSA

ADOLF JAKOPIČ — PODHOM	1909	1944
JANEZ JAKOPIČ — SP. GORJE	1911	1944
JULKA ERŽEN — SP. GORJE	1915	1944

BORCI JESENIŠKO — BOHINJSKEGA ODREDA

MARTIN ŽEMVA — BLED	1914	1944
IVAN BURGER — LJUBLJANA	1909	1944
RUDOLF BENEDIK — LJUBLJANA	1926	1944
MARJAN RUPAR — LJUBLJANA	1926	1944
MAKS MAUSER — HRUŠICA	1913	1944

1982 ZB NOV GORJE

V štiriletni vojni je na Trati in njeni okolici
pod Mežakljo padlo enajst borcev.

Ploščo iz lite bronovine je izdelala Livarna Že-
lezarne Jesenice. Krajevna organizacija ZB NOV
Gorje jo je odkrila v 1982. letu.

ZGORNJE GORJE — POKLJUKA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

BOJU ŠTABA GORENJSKEGA ODREDA

Ob planinski poti na Jezercih nad Konjščico

TU JE DNE 8. 8. 1942 ŠTAB
GORENJSKEGA ODREDA
DOŽIVEL MOČAN NEMŠKI NAPAD
V TEM BOJU STA PADLA

STRAŽIŠAR POLDE
JESENICE POLITKOMISAR ODREDA
BERNARD IVAN
BLED KURIR ODREDA

BORCI NOV

Leopold Stražišar je bil rojen 12. 11. 1902 na Slovenskem Javorniku. Osnovno šolo je obiskoval na Jesenicah in v Preserjih pri Borovnici na Notrajskem, kamor so se preselili starši. Že kot šolar je služil pri raznih gospodarstvih. Ko je bil star štirinajst let, so ga starši poslali učiti mesarske obrti v Beljak na Korosko. Kot mesarski pomočnik je nekaj časa delal v Ljubljani. Delal je tudi v tovarni mesnih izdelkov na Vrhniki. Leta 1922 je odšel služiti vojaški rok v Banja Luko. Po odsluženju je v 1924. letu prišel na Jesenice in se zaposlil v Železarni KID. Vključil se je v Delavsko kulturnoprosvetno društvo Svoboda. Aktivno se je udeleževal v telovadnem odseku, kjer je bil do razpusta društva voditelj podmladka. Od

1926. leta je delal v pevskem zboru in dramskem odseku kot pevec in igralec, do razpusta Enakosti v 1938. letu. V letu 1929 je bil zaradi telovadnih vaj, izvajanih na internacionalo, z drugimi vaditelji mesec dni zaprt v Ljubljani v banovinskem preiskovalnem zaporu. Bil je blagajnik Splošne gospodarske in konzumne zadruga. V obratu mrzle valjarne, kjer je bil zaposlen, je bil delavski zaupnik.

V 1936. letu je bil izvoljen v odbor SMRJ podružnice Jesenice. Za glavnega zaupnika vsega delavstva Železarne KID Jesenice so ga izvolili 1939. leta. Na isti podružnici SMRJ Jesenice je bil izvoljen v krajevno skupščino Bratovske skladnice in njen upravni odbor. Januarja 1941 so ga internirali v taborišče v Ivanjico v Medžurečju.

Po prihodu okupatorja je bil v prvih vrstah organizatorjev odpora proti zavojevalcem. Junija 1941 je odšel v ilegalo na Mežakljo. Po združitvi ilegalnih skupin na Mežaklji in Pokljuki je postal komandir Cankarjeve čete nato bataljona. V letu 1942 je bil imenovan za komisarja Gorenjskega odreda.

Ivan Bernard je bil rojen 16. 6. 1913 na Koritnem. Osnovno šolo je dokončal v Ribnem. Na Bledu se je izučil za ključavničarja. Bil je samski in je živel doma pri starših na Koritnem. Deloval je v naprednih vrstah delavskega gibanja, simpatiziral je s komunisti. Nemška okupacija naših narodov ga ni presenetila. Finančno in materialno je pomagal prvim ilegalcem. Gestapu na Bledu je bil sumljiv. Prvič so ga aretirali 25. 9. 1941. V zaporih v Begunjah je bil zaprt do 10. 10. 1941 v zloglasni sobi »F«, evidentiran v knjigi zapornikov pod tek. št. 1301. Že po štirih dneh je bil drugič aretiran in prav tako po toliko dneh izpuščen. Tretjič je bil aretiran in pripeljan v zapore v Begunje 8. 11. 1941. Zaprt je bil do 21. 11. 1941 v celici št. 6 in evidentiran v knjigi pod tek. št. 1571. Od tu je bil poslan na prisilno delo na Koroško. Gestapo se je taktike večkratnega zaporednega zapiranja posluževal pri mnogih aretirancih.

S Koroške je pobegnil domov in 19. 7. 1942 odšel v partizane v 2. bataljon Gorenjskega odreda ali Pokljuški. Tu je bil sprejet v članstvo KPS in imenovan za komandirja čete.

V okolici Jezerc nad Konjščico so imeli borci 2. bataljona Gorenjskega odreda bivališče. 8. 8. 1942 so zjutraj prišli v bivališče komisar Gorenjskega odreda Polde Stražišar, intendant

Franc Potočnik in komandir čete v 2. bataljonu Ivan Bernard. Tam jih je čakal komandant 2. bataljona Ernest Zeidler. Bivališče je bilo prazno, ker so bili borci na pohodih, večja skupina pa se je odpravila na Triglav, da izobesijo slovensko zastavo.

Ta čas so Nemci z močnimi silami več dni hajkali proti partizanom na Pokljuki. Borci, ki so zaznali nemške policiste, so se jim spretno umikali.

V bivališče prihajajoča skupina članov štaba na policiste ni naletela, vendar so se znašli v obroču, in se ne ve, ali je bilo bivališče izdano ali so se borci izdali sami z ognjem, ki so ga zakurili. Silovit napad policije je borce presenetil. Med umikom po težavnem terenu sta bila v boju smrtno zadeta Stražišar in Bernard. Težko ranjenega Potočnika so ujeli, kasneje pa ustrelili, Zeidlerju pa je ranjenemu uspelo pobegniti.

Spominsko ploščo je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Gorje. Izdelala jo je Livarna Železarne Jesenice. Odkritje je bilo v 1959. letu.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

BOJU BORCEV 2. ČETE IN UDARNEGA VODA GORENJSKEGA ODREDA TER PADLIM BORCEM

Ob gozdni cesti pod planino Lipanco

PADLI V BOJU ZA SREČO

VSEH NAŠIH SEDANJIH IN JUTRIŠNJIH DNI

PADLI 3. JULIJA 1943 v LIPANCI

BEZNIK JOŽE	1922
ČUDEN FRANC	1914
KUNČIČ ALOJZ	1911
SODJA JANEZ	1922
SODJA VALENTIN	1912
STARE JANEZ	1922
TORKAR ANTON	1920
VOLF JANEZ	1912
ZUPANC JOŽE	1914
ŽEMVA ANTON	1920
ŽMITEK ALOJZ	1922

UJETI IN USTRELJENI

7. JULIJA 1943 v BEGUNJAH

AMBROŽIČ STANKO	1921
ARH JANEZ	1920
ČERNE ALOJZ	1894
URBANC STANKO	1918

14. JULIJA 1943 v DOLENJI VASI — SELCE

PERC DARKO	1923
RAVNIKAR ALOJZ	1918
SMUKAVEC JANKO	1917
SODJA FRANC	1921
STOJAN IVAN	1916
ŽMITEK ANTON	1922

2. MAJA UMRLA V AVSCHWITZ - U

KUNČIČ ALOJZIJA	1920
-----------------	------

ZZB NOV RADOVLJICA

Njihovi osebni podatki so navedeni v abecednem seznamu žrtev.

Borci 2. čete 2. bataljona Gorenjskega odreda so taborili pod planino Lipanca. Bilo jih je okrog 45. Blizu so taborili borci udarnega voda. Vodstvo 2. bataljona se je odločilo, da 1. 7. 1943 vpade v Mojstrano in izvede prehranjevalno akcijo. Sodelovali so tudi borci 2. čete. Akcija je samo delno uspela, umaknili so se brez žrtev. Šele v taborišču so ugotovili, da manjkajo trije ali štirje borci. Ob tej ugotovitvi pa niso izvedli varnostnega ukrepa, da bi menjali kraj bivališča. Že naslednjega dne so Nemci pripeljali na Pokljuko oddelke 7. čete XIX. SS policijskega polka. Na nevarnost je borce opozorilo izvidniško letalo.

V zgodnjih jutranjih urah 3. 7. 1943 je preletavalo njihovo bivališče in položaje. Podvojili so samo straže okrog bivališča. Med tem časom pa je policija že ožila okrog njih obroč.

Borci so bili za premik na boljše položaje nad bivališčem že prepozni. Pričel se je obrambni boj prebijajočih se borcev, med katerimi so bili nekateri neoboroženi.

Preboj je zahteval hude izgube čete in udarnega voda. Padlo je 11 borcev, 16 pa je bilo ujetih. Ujetnike so odpeljali v graščinske zapore v Begunjah. Štiri so ustrelili 7. 7. 1943 v Begunjah, šest pa 14. 7. 1943 v Dolenji vasi v Selški dolini. Borko Alojzijo Kunšič so poslali v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je umrla, Marijo Ribnikar pa v koncentracijsko taborišče Dachau, od koder se je po osvoboditvi vrnila domov. Druge ujetnike so izpustili domov.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice, po načrtu Občinskega odbora ZZB NOV Radovljica, ki jo je postavila in v 1963. letu odkrila.

Krajevna organizacija ZB NOV Gorje je ploščo obnovila in odkrila 4. 7. 1977.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

PADLIM BORCEM NOV PLANINCEM DOMAČINOM

Ob planinski poti na planino Lipanca

V SPOMIN

PADLIM BORCEM — PLANINCEM
NA LIPANCI OD LETA 1941 — 1945

SLAVA JIM!

Spominsko ploščo je po naročilu Planinskega društva Gorje izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo v 1953. letu.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

BOJU POKLJUŠKE ČETE S SMUČARSKIMI ODDELKI POLICIJE IN PADLIM PRVOBORCEM

Ob planinski poti pod Lipanskim vrhom

NA LIPANSKEM VRHU SO
19. 1. 1942 PADLI V BOJU
Z NEMŠKIM OKUPATORJEM
BORCI PREŠERNOVEGA BATALJONA
BOKAL STANE JESENICE
JAKOPIČ JANKO GORJE
KRAVS FRANC JESENICE
KNAFLIČ ALOJZ BLEJ

BORCI NOV

Stane Bokal se je rodil 29. 4. 1907 v delavski družini na Jesenicah.

Zaposlen je bil kot nameščenelec v Železarni KID na Jesenicah. Zaradi revolucionarnega delovanja med delavci v njihovih organizacijah so ga odpustili. Preživel je s priložnostnim delom. Bil je član Okrožnega komiteja KPS Jesenice.

Po prihodu Nemcev aprila 1941 je bil njihov vidni nasprotnik. V ilegalo je odšel 24. 6. 1941, ko se je pridružil skupini ilegalcev na Mežaklji. 28. 7. 1941 se je vključil v ravno ustanovljeno Jeseniško četo, nato je bil v Cankarjevem bataljonu. Imenovan je bil za politkomisarja bataljona, imenovanega tudi Prešernov bataljon. V času priprav na bohinjsko vstajo je bil med glavnimi organizatorji. Po neuspehi akciji 16. 12. 1941 na Nomenju je odšlo precej udeležencev domov. Tako je iz bataljona nastala Pokljuška četa, katere politkomisar je bil Stane.

Janko Jakopič se je rodil 9. 7. 1919 v Spodnjih Gorjah. Njegov oče je bil kovač in je s samostojno obrtjo preživel družino. Pripadali so k napredno usmerjenim vaščanom. Osnovno šolo je obiskoval v Zgornjih Gorjah. Izučil se je za vodovodnega instalaterja in poklic tudi opravljal. Deloval je v vrstah napredne mladine, katerih mentorji so bili predvojni komunisti.

Nasilje nemške okupacije je sovražil. Pridružil se je gibanju OF na vasi. Dne 14. 12. 1941 se je javil gorjanskim prostovoljcem in z njimi odšel na vstajo v Bohinj. Po neuspehi akciji 16. 12. 1941 na Nomenju je ostal med borci Pokljuške čete, bil je najmlajši.

Franc Kravs je bil rojen 4. 10. 1919 v delavski družini na Jesenicah. Po končani osnovni šoli se je zaposlil v Železarni KID na Jesenicah. Organizatorji naprednega delavskega gibanja so ga pritegnili v vrste napredne mladine.

Takoj po začetku okupacije aprila 1941 je začel sodelovati z gibanjem OF. Prenašal in širil je poročila tujih radijskih postaj in literaturo.

Že 3. 5. 1941 je bil skupno z očetom aretiran in odpeljan v zapore v graščino v Begunjah. Od tod je bil poslan v zapore v Celovec. Kmalu je prišel domov, se zaposlil v Železarni KID in ponovno začel delati v gibanju OF. Da se je izognil drugi aretaciji, je 23. 11. 1941 odšel v škofjeloške hribe. Pridružil se je partizanom Poljanske čete in postal kurir. Po Dražgoški bitki se je vrnil nazaj na Pokljuko in ostal v Pokljuški četi do svoje smrti. Po celodnevem boju 19. 1. 1942 se je s skupino borcev umaknil v previsne skale Lipanskega vrha.

Na večer so skušali sestopiti iz skalovja. Onemoglemu Kravsu so borci v pomoč podali skupaj pripete hlačne pasove. Oprijel se jih je, vendar ozeble roke niso vzdržale lastne telesne teže in strmoglavil je v prepade Krme. Alojz Knaflič je bil rojen 21. 4. 1918 na Bledu. Osnovno šolo je obiskoval na Bledu. Izučil se je za mizarja. V letu 1936 je dobil zaposlitev v Železarni KID na Jesenicah. Vključil se je v Delavsko kulturno-prosvetno društvo Enakost in v njem aktivno sodeloval. V družbi s predvojnimi revolucionarji je spoznal krivice in bedo delavskega razreda in njihov boj za obstoj. Takoj v začetku okupacije se je pridružil tovarišem, ki so na Bledu organizirali osvobodilno gibanje in oborožen odpor proti Nemcem. Širil je ilegalno literaturo in propagandni material ter zbiral orožje in municijo za prve skupine ilegalcev. Gestapo mu je prišel na sled in ga prišel 22. 10. 1941 aretirat. S pomočjo sester Angele in Antonije je pobegnil. Obe sta bili aretirani in zaprti v zaporih graščine v Begunjah. Knaflič je odšel na Pokljuko in se pridružil partizanom Pokljuške čete. Med pohodom iz akcij se je v decembru 1941 oglasil doma, da se je oskrbel z osebnimi potrebščinami, perilom in smučmi.

Pokljuška četa Prešernovega bataljona, katere komandir je bil Andrej Žvan Boris, politkomisar pa Stane Bokal, je s svojimi akcijami vznemirjala in povzročala izgube nemškemu okupatorju. Četa je spretno menjavala svoje bivališče na Pokljuki. Okupator jo je nenehno zasledoval, da bi jo uničil. Po uspešnem boju s smučarskimi oddelki policije na Barjanci in kratkem počitku na Slamnških je odšla na planino Lipanca. Nastanili so se po pastirskih kočah. Večina borcev je imela smuči, drugi krplje. Pritiskal je hud mraz, tudi do -30°C , snega je bilo čez dva metra. Hrano so jim dovažali domačini, ki so hodili na spravilo lesa. Na planini naj bi počakali skupino borcev, ki je bila na poti iz Dražgoš. Po nekaj dneh bivanja na planini jih je izdal dim, ki ga je opazilo izvidniško nemško letalo. Četo so 19. 1. 1942 zjutraj napadli smučarski oddelki policije. Opazila sta jih borca Kocjančič in Žvan, ki sta šla v patrolo, zato so se na boj pripravili. Trajal je ves dan. Padla sta borca Jakopič in Knaflič, ranjen je bil Bokal.

Premočnim policistom in zaradi pomanjkanja municije so se borci umikali na Lipanski vrh (1635 m) in v skalovje. Na večer so policisti zasledovanje opustili. Ko je pričela skupina borcev sestopati iz kritja previsnih skal, sta

ranjeni Bokal in onemogli Kravs strmoglavila v prepade Kleka.

Poročilo Komande žandarmerije pri CDZ in štaba policijskih akcijskih sil Südost na Bledu navajata, da je spopad s partizani na Lipanci na Pokljuki 19. 1. 1942 trajal dva dni. Boj je treba vnesti v policijsko službeno knjižico za pridobitev pešadijske jurišne značke.

Spominsko ploščo, ki jo je izdelala Livarna Železarna Jesenice, je vzdala in odkrila Krajevna organizacija ZB NOV Gorje 1959. leta.

ZGORNJE GORJE

GROB IN SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

BOJU CANKARJEVE ČETE IN PADLE- MU PRVOBORCU

Ob gozdni cesti pri Zajčevi koči v Majenu

PRVOBORCU TOV.

FINŽGAR JOŽETU

roj. 26. 8. 1891 NA BREZNICI

PADEL V BORBI ZA SVOBODO
19. 9. 1941

ČLANI ZB NOV

BL. DOBRAVA

Jože Finžgar je bil rojen 26. 8. 1891 na Breznici. Član KPS je postal 1936. leta. Zaposlen je bil v Železarni KID na Jesenicah. Organizirano je deloval v naprednem delavskem gibanju in kulturnih društvih. Stalno so ga preganjali žandarji, mnogokrat je bil zaprt. Po prihodu okupatorja je sodeloval pri organiziranju oboroženega odpora proti okupatorju. Sledil je pozivu CK KPS in 23. 7. 1941 odšel v ilegalo na Mežakljo. Na Obranci je zbral skupino ilegalcev. Priključili so se drugim skupinam in osnovali Jeseniško četo.

Položaj borcev Cankarjeve čete na Lepih Kopiših na Pokljuki sta 19. 9. 1941 napadli nemška vojska in policija s psi. Na poti v Majen sta Jože Finžgar in Adolf Repe naletela na zasedo policistov s psi. Na begu so ju psi toliko ovirali, da so ju policisti dohiteli. Jože Finžgar je padel, Adolfu Repetu pa je uspelo pobegniti.

Spominsko znamenje je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Blejska Dobrava. Delali so ga borci sami, ploščo iz lite bronovine pa Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so ga v 1959. letu.

ZGORNJE GORJE

GROB IN SPOMENIK S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PREHRANJEVALNI AKCIJI CANKARJEVE ČETE IN PADLEMU PRVOBORCU

Ob robu Meja doline pod Klekom

TOV. ANDREJU PREŠERNU

V SPOMIN

roj. 7. 12. 1894

PADEL 19. 9. 1941

V ŽIVLJENJU POZNAL SI LE BOJ
ZA ZATIRANI DELOVNI SLOJ
KO ODLOČITVE NAPOČIL JE DAN
PRVI SI STOPILO NA PLAN
DA SKUPNOSTI LEPSJE BI SONCE SIJAL
ZA TO TI SVOJE ŽIVLJENJE SI DAL.

Skupina 30 borcev Cankarjeve čete je izvršila prehranjevalno akcijo sredi septembra 1941 na planini Javornik. Kmetje so jih obvestili, da je pripravljena večja količina sira, namenjena je Nemcem, zato jo morajo odpeljati v dolino. Borci so ves sir odvzeli. To je bil povod, da so Nemci 19. 9. 1941 izvedli večji napad na partizane. Policistom je pomagal pastir Janez Čop, nekdanji jugoslovanski orožnik, dober poznavalec terena. Pripeljal jih je do bivališča blizu Lepih kopiš. Borci so napad pričakovali, zato so bili že vsi na položajih v zasedi. Andrej Prešeren je bil določen za stražarja praznega bivališča. Počakal naj bi na napovedano zvezo, s Stanetom Kersnikom — Jelovčanom.

Pri umiku pred prodirajočimi policisti je padel.

Soborci so ga pokopali na kraju, kjer je padel. Glede na to, da je bil velik ljubitelj gora in aktiven planinec, se je žena po vojni odločila, da ostane pokopan tam, kjer je padel.

Spominsko ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice po načrtu Krajevne organizacije ZB NOV Gorje, ki je uredila grob in znamenje postavila. Odkritje je bilo v 1959. letu.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

UBOJU ŠTIRINAJSTLETNIH PASTIRČKOV

**Pri planšarski koči na Podhomski planini na
Kleku**

TUKAJ STA PADLA 25. 8. 44

OD DOMAČIH IZDAJALCEV

MLADA PASTIRČKA

JOŠKO JANŠA ROJ. 6. 12. 1930

STANKO BEZNIK ROJ. 1. 11. 1930

Jože Janša se je rodil 6. 12. 1930 v Podhomu. Osnovno šolo je končal v Zgornjih Gorjah. Izhajal je iz delavske družine. Priložnostno je delal še med šolskimi počitnicami. Po dokončani šoli je pasel živino po planinah. Leta 1944 je bil za pastirja na Podhonski planini na Kleku na Pokljuki. Zelo dobro je poznal gozdove Kleka in okoliške planine. Ne glede na mladost je bil zanesljiv. Imel je zveze s partizani, katerim je služil kot obveščevalec. Po potrebi so ga pošiljali tudi v dolino po informacije.

Stanko Beznik je bil rojen 2. 11. 1930 v Krnici. Izhajal je iz delavske družine. V osnovno šolo je hodil v Zgornje Gorje. Da bi se lažje preživljali, je v prostem času pomagal kmetom. Po končani osnovni šoli je pasel živino po planinah. V 1944. letu je pasel na Podhonski planini na Kleku na Pokljuki. Planino in njeno širšo okolico je dobro poznal. Prišel je v stik s partizani, vedel je za njihovo bivališče. Redno jih je obveščal o dogodkih na planini in v njeni okolici. Po potrebi je prenašal pošto v dolino ali obratno.

V juliju in avgustu 1944 sta nemška policija ali vojaštvo v družbi belogardistov pogostokrat vršila akcije proti partizanom po planinah na Pokljuki. Ob takih prilikah so od pastirjev izsiljevali informacije o partizanih. Pastirji naj bi vedeli, kje so partizani in koliko jih je. Na Podhonski planini so se pojavili v začetku julija in avgusta ter 20. 8. in 25. 8. 1944. Vsakokrat so zasliševali pastirje in s pretepanjem izsiljevali podatke.

Na planini sta pasla **Stanko Beznik** in **Jože Janša**, štirinajstletna pastirčka. Dne 25. 8. 1944 se na planini zopet pojavijo nemška policija in belogardisti. Zaradi strahu pred ponovnim pretepanjem sta pastirja pričela bežati. Dohitele pa so ju krogle preganjalcev. Oba sta bila hudo ranjena in sta na mestu umrla.

Spomenik so postavili svojci, ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so ga v 1950. letu.

ZG. GORJE — STARA POKLJUKA

SPOMINSKA PLOŠČA IZ MARMORJA

KURIRSKI POSTAJI G — 6

Na steni hiše **Amalije Pristov**, p.d. pri **Figovcu**, v Krnici št. 79

NA TEM PODROČJU V ČASU NOB DELOVALA RELEJNA KURIRSKA POSTAJA G — 6

KURIRJI IN ZB NOV 1980

Relejna kurirska postaja je bila na Stari Pokljuki organizirana leta 1943. Tokrat so se kurirji štaba Pokljuškega bataljona osamosvojili. Prvi kurirji so bili **Ivan Volf** — **Družinski**, **Lovro Kogoj** — **David** in **Franc Pogačnik** — **Blaž**. Konec junija ali v začetku julija 1943 je tako nastala relejna kurirska postaja G — 6. Leseno kočico so postavili nad Lipno pečjo na Stari Pokljuki. Bila je na skritem in težko dostopnem terenu, ki ga Nemci nikoli niso odkrili. Zaradi varnosti so se v letu 1944 preselili v **Krištane v Gabrje**. Po izdaji Pokljuške čete nad **Poklukarjevo hišo** so se vrnili nad Lipno peč, kjer so ostali do osvoboditve. Kurirji Relejne kurirske postaje G — 6 so bili povezani s kurirji postaje G — 4 na **Gorjušah** in z Relejno kurirsko postajo G — 30 nad **Bohinjsko Belo**. Javko so imeli v okolici **Belske planine** ali pri **Mrzlem studentu**. V nasprotno smer pa je bila zveza postavljena čez dolino **Radovno** na **Mežakljo**. Zveza z Relejno kurirsko postajo G — 8 na **Mežaklji** je bila na sedežu. Poleti 1944 se je formirala Relejna kurirska postaja G — 29 v **Radovni**. Od takrat dalje so imeli kurirji zvezo samo s kurirji te postaje. Kljub ugodnemu terenu za konspiracijo pa so bile nevarne pogostokrat postavljene zasede ob cesti na Pokljuko in v **Radovno**. V **Spodnji Radovni** so imeli Nemci stalno močno stražo pri elektrarni **Železarne KID Jesenice**. V začetku so kurirji hodili v **Radovno** čez most pri **jezu elektrarne**. Postalo pa je prenevarno, zlasti potem, ko je 19. 2. 1944 padel kurir **Franc Žnidar** — **Miha**. Nekaj časa so reko bredli više nad **jezom** in si pomagali s posekano smreko, ki jim je služila za brv. Kurirjem so bili z obveščanjem, prehrano in zvezo z vasmi v dolini v veliko pomoč domačini iz najbližjih hiš, na Stari Pokljuki družini pri **Figovčevih** in **Poklukarjevih**, v **Radovni** pa pri **Lipnikarjevih**.

Na Relejni kurirski postaji G — 6 so bili štirje kurirji, ki so hodili na zveze posamezno. Zaradi povečanja nalog, predvsem pa varnosti, je bilo določeno, da hodita po dva kurirja skupaj. Tako je bilo na postaji do osem kurirjev in kuharica. Prvi komandir postaje je bil **Jože Kozelj** — **Gašper**. V aprilu 1944 je bil

premeščen za komandirja Relejne postaje G — 19 pod Storžičem. Zamenjal ga je Janez Ambrožič — Izidor. Ko je 14. 2. 1945 v Krnici padel, je bil do osvoboditve komandir Jože Knaflič. Za politično delo je skrbel politdelegat in kurir Janko Repe, ki ga je kasneje zamenjal Filip Beno, ki ga je poslala komanda 2. gorenjske relejne kurirske linije.

Načrtovalec plošče in besedila je predsedstvo pododbora relejnih kurirjev za Gorenjsko. Izvajalca dela sta podjetje MARMOR Hotavlje in kamnosek Andrej Mravlje. Ploščo je vzdala komisija partizanskih kurirjev pri Občinskem odboru ZZB NOV Radovljica.

ZGORNJE GORJE

SPOMINSKA PLOŠČA IZ LITE BRONOVINE

ŽRTVAM BOJA PROTI NEMCEM IN DOMOBRANECM

Na skali pred prvim cestnim predorom na Zatrniku

1941 — 1945

V TEJ OKOLICI STA V BORBI Z NEMŠKIM OKUPATORJEM PADLA

BORCA JESENIŠKO BOHINJSKEGA ODREDA

JANEZ ROBIČ — POLJŠICA

1909 — 1944

JOŽE POGAČNIK — SP. RADOVNA

1909 — 1944

ŽRTVE DOMAČIH IZDAJALCEV

LOVRO BEZNIK — KRNICA

1903 — 1944

TINE HUDOVERNIK — SP. LAZE

1894 — 1944

1982

ZZB NOV GORJE

27. 7. 1944 so nemški policijski oddelki po izdajstvu Jožeta Poklukarja hajkali na Repečnekovem rovtu. Požgali so kočo, s seboj odgnali pastirja Lovra Beznika iz Krnice in Valentina Hudovernika s Spodnjih Laz. Na poti proti Bledu so na Gačah na Rčitnem oba ustrelili.

V slednjih hajkah, kjer so sodelovali tudi belogardisti, je na Stari Pokljuki padel 27. 8. 1944 borec Janez Robič s Poljšice, blizu Koprivnika pa 31. 12. 1944 borec Jože Pogačar iz Spodnje Radovne.

Njihovi osebni podatki so navedeni v seznamu žrtev.

Spominsko ploščo, ki jo je izdelala Livarna Železarne Jesenice je postavila Krajevna organizacija ZB NOV Gorje. Odkrili so jo v 1982. letu.

ZGORNJA LIPNICA

SPOMINSKO ZNAMENJE S PLOŠČO IZ LITE BRONOVINE

PADLEMU ČLANU GOSPODARSKE KOMISIJE

Ob poti na polju na Dobravici

V SPOMIN
PADLEMU BORCU NOV
IN AKTIVISTU OF
TOV. GRILC JOŽU
ROJEN 10. 3. 1903
PADEL 7. 5. 1945
SLAVA MU!

Jože Grilc je bil rojen 10. 3. 1903 v kajžarski družini na Spodnji Lipnici. V osnovno šolo je hodil v Kamno Gorico. Takoj se je zaposlil in služil pri raznih gospodarjih. Opravljal je vsa kmečka dela, sekal in vozil les iz Jelovice na lancovške žage. Bil je skromen in varčen. Ko se je poročil, je kupil manjšo kajžo na Spodnji Lipnici. Kmalu po prihodu okupatorja v naše kraje je postal simpatizer OF. Aktivno in organizirano je začel delati v 1943. letu, ko so se po vaseh ustanavljali vaški odbori OF. Vključen je bil v gospodarsko komisijo. Bil je vesten zbiratelj hrane in raznega drugega materiala za potrebe partizanov. Opravljal je tudi politične dolžnosti in razpečeval propagandni material med zanesljivimi domačini. V partizane je odšel 7. 2. 1945 v transportno četo na Jelovico. Dodeljen je bil Pokrajinski tehniki za Gorenjsko. Opravljal je intendantske posle v vaseh pod Jelovico.

Nanj so naleteli čez polje na Dobravici umikajoči se domobranci iz postojanke v Kamni Gorici, se mu približali na strelno daljavo in ga ustrelili.

Spominsko znamenje so postavili borci Krajevne organizacije ZB NOV Lancovo. Ploščo je izdelala Livarna Železarne Jesenice. Odkrili so jo 1959. leta.

ŽIVLJENJEPI SI ŽRTEV
NARODNO OSVOBODILNE BORBE
V OBČINI RADOVLJICA

ALBREHT JAKOB, rojen 10. 7. 1911 Janezu in Barbari — Jereb v Žirovskem Vrhu v Poljanski dolini, živel v Krnici, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Marca 1945 odšel v Škofjeloški odred. Aprila 1945 padel v zadnji spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljanskem. Za mrtvega proglašen 1. 4. 1946.

AMBROŽIČ ANDREJ, rojen 27. 11. 1904 Vincencu in Mariji — Pretnar v Krnici, kjer je tudi živel — pri Šmonu, poročen, mali kmet. Odšel v partizane 2. 2. 1945 na Komando mesta Bled, dodeljen transportni četi. 21. 3. 1945 padel v Sorici v Selški dolini na poti po orožje na Primorsko.

AMBROŽIČ ANTON, (ZORKO), rojen 11. 6. 1920 Jožetu in Neži — Štular v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Jaku, samski. Obširnejši podatki navedeni na strani 166. Pokopan na pokopališču v Ljubnem.

AMBROŽIČ BOGOMIR (MIRKO), rojen 13. 11. 1917 Jožefu in Franji — Kalan v Ljubnem kjer je tudi živel. Vojna ga je dohitela v Zagrebu, kjer je študiral. 15. 12. 1944 so ga ustaši aretirali. 31. 12. 1944 so ga obesili v središču Zagreba.

AMBROŽIČ FRANČIŠEK, rojen 14. 1. 1922 Francu in Mariji — Srna na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — od Pečarjevega Franca, samski, zidar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 14. 12. 1941 bil prostovoljec v gorjanski skupini za udeležbo v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. 12. 2. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 2211). 16. 7. 1942 ustreljen kot talec v Kovorju. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Kovorju.

AMBROŽIČ JANEZ — IZIDOR, rojen 17. 8. 1920 Jakobu in Marjeti — Ferjan na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — pri Klinarju, samski, zidar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 28. 6. 1942 odšel v Pokljuško četo Gorenjskega odreda, premeščen k relejni kurirski postaji G — 6 na Stari Pokljuki, kjer je bil komandir postaje. 14. 2. 1945 padel v Krnici doline Radovne. Pokopan na pokopališču borcev, grob V./52, v Zgornjih Gorjah.

AMBROŽIČ JANEZ, rojen 22. 8. 1916 Francišku in Ivani — Svetina v Zasipu, živel v Zasipu Muže 2 — pri Kvadvo, samski, gozdar.

Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Zasipu.

Obširnejši podatki na strani 82.

AMBROŽIČ MARIJA, rojena 1. 2. 1899 Jožefu in Mariji — Srna v Spodnjih Gorjah, živel v Podhomu — pri Uhanu v Grabnu, šivilja, gospodinja. 26. 7. 1942 skupaj z možem in otroki izseljena v Reischbach — Wilss na Bavarsko. 17. 4. 1945 umrla, pokopana na pokopališču v Farkirchenu na Bavarskem.

AMBROŽIČ MIROSLAV, rojen 14. 10. 1921 Martinu in Mariji — Žmitek v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Šolarju, samski, priložnostni delavec. 29. 3. 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Na vzhodni fronti pobegnil k Rdeči armadi. Dodeljen v I. Jugoslovansko brigado. 22. 1. 1945 padel v Travniku. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

AMBROŽIČ STANISLAV, rojen 28. 8. 1921 Ivanu in Jožefi — Rešetič na Bledu, živel na Želečah — Bled, samski, brivski pomočnik. 11. 6. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Ujet 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki, ustreljen 7. 7. 1943 na Kralovem polju v Begunjah na Gorenjskem. Pokopan v XXII. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

AMBROŽIČ STANISLAV, rojen 19. 4. 1909, Janezu in Ivani — Mulej v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Žvanu v Grabnu, priložnostni delavec. Marca 1944 odšel v minersko četo Triglav. 16. 3. 1944 ujet na kurirski poti za Rudo na Mežakliji in ustreljen na Mali Trati na Mežakliji. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./36 v Zgornjih Gorjah.

ANKRST JANEZ (IVAN) — MAROKO, rojen 9. 5. 1899 Janezu in Mariji — Zupan na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Ječarju, samski, slikar samouk, delavec. 27. 5. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. št. 125) zaradi osebnih deliktov. 20. 6. 1941 poslan v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Iz zapora pobegnil domov in odšel v Kranjski (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen relejni kurirski postaji G — 16 pod Dobrčo. 1. 12. 1943 hudo ranjen pri Sv. Neži pod Dobrčo in za posledicami umrl. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču na Brezjah.

APIH ANTON, rojen 1. 1. 1928 Antonu in Ivani — Slamnik v Zapužah, živel v Zapužah pri Fajdigu, samski, kmečki sin. 11. 1. 1945 odšel

v 1. bataljon Kokrškega odreda. Padel 31. 1. 1945 na Kališah v Završnici pod Stolom. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

ARH ALOJZIJ — ŠIMEN, rojen 24. 11. 1917 Francu in Mariji — Ravnik v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Gregorinov, poročen, mizar, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje — napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. 5. 3. 1943 odšel v Gregorčičev 1. bataljon Gorenjskega odreda, sprejet v KP, postal je komandir čete. V Rovtih nad vasjo Ravne v Bohinju se je 29. 8. 1943 smrtno ponesrečil z ročno bombo. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici. (2-8-13).

ARH ALOJZIJ — JOVAN, rojen 28. 2. 1914 Jožefu in Ani — Mencinger na Bitnjah, kjer je tudi živel — Ravnikov, samski, cestni delavec — cestar, sodelavec gibanja OF. 7. 5. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen na politično delo rajona Bohinj. Bil je član, nekaj časa pa načelnik okrajne gospodarske komisije. Sprejet v članstvo KP in premeščen v Pokrajinski odbor OF za Gorenjsko v odsek za gospodarstvo. Padel 23. 3. 1945 pod planino Porezen. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bitnjah.

ARH ANTON, rojen 18. 1. 1923 Janezu in Ivani — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Primožovcu, samski, traktorist, kmečki sin, član mladinske organizacije (ZSM). 14. 7. 1943 odšel v minerski vod Triglav Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) za mitraljezca. 3. 8. 1943 padel v Račevem — Žiri. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (11-5-A).

ARH ANTON, rojen 18. 12. 1903 Simonu in Marjeti — Hribar v Jereki, kjer je tudi živel — pri Bregarju, mali kmet. 9. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado. Padel 4. 4. 1944 pri Idriji. Pokopan na pokopališču v Idriji.

ARH FRANC, rojen 15. 6. 1906 Janezu in Meti — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Gregorjevcu, samski, kmečki sin. 19. 5. 1944 odšel v 2. bataljon Gradnikove brigade. Padel 17. 6. 1944 na Rovtarici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (4-3-C).

ARH JAKOB, rojen 5. 3. 1924 Antonu in He-

leni — Smukavec v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Zapotnjeku, delavec. Marca 1944 sprejet v relejno kurirsko postajo G — 4 na Gorjušah. Nato dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 9. 10. 1944 v Rovtah pri Logatcu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (2-2-B).

ARH JAKOB rojen 29. 6. 1910 Jožefu in Ivani Medja v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Ulčnekov, samski, čevljarški pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 26. 3. 1943 aretiran in zaprt v zaporih v graščini v Begunjah (z.š. 878). Poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 8. 5. 1945 umrl.

ARH JANEZ, rojen 3. 3. 1924 Jožefu in Uršuli — Hribar v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — Lekšov, samski, delavec. Obširnejši podatki so navedeni na strani 121. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (1-2-B).

ARH JANEZ, rojen 6. 7. 1920 Tomažu in Elizabeti — Odar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — Vozar, samski delavec, sodelavec gibanja OF 10. 2. 1943 odšel v Stražišarjev 2. bataljon za mitraljezca. V boju na Lipanskem vrhu 3. 7. 1943 ujet in zaprt v Begunjah (z. š. 1477). 7. 7. 1943 ustreljen kot talec na Kralovem polju v Begunjah. Pokopan v XXII. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

ARH JANEZ, rojen 10. 10. 1914 Janezu in Ivani — Petkovšek v Bohinjski Bistrici, živel na Gorjušah — Ulčnekov Janez, poročen, železniški delavec sodelavec gibanja OF. 10. 9. 1944 je bil dodeljen Vojkovi brigadi. 24. 3. 1945 padel pri Trnovem na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ARH JANEZ, rojen 5. 1. 1908 Jakobu in Mariji — Zupan na Gorjušah, kjer je tudi živel — Vužmanov, samski, kmet in priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. 24. 12. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Dodeljen v delavski bataljon Gorenjskega vojnega področja. 19. 3. 1945 padel pri Farjem Potoku v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na Koprivniku.

ARH JANEZ, rojen 30. 8. 1872 Jožu in Uršuli — Kobal na Bitnjah, kjer je tudi živel — Ravnikov, poročen, kmečki delavec — pastir, sodelavec in obveščevalec partizanov. Ubila ga je mina, na katero je stopil 23. 5. 1945, ko je

šel čez železniški most pri Bohinjski Bistrici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bitnjah.

ARH MARTIN, rojen 11. 11. 1926 Antonu in Angeli — Berce v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Petrovcu, samski, kmečki sin. 13. 4. 1944 dodeljen za kurirja ambulantni E, takrat na Praprotnici. 22. 7. 1944 smrtno zadet, ko je njegov tovariš čistil orožje. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (4-1-A).

ARH MARTIN, rojen 13. 10. 1924 Martinu in Frančiški — Škantar v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — Bajtnikov, samski, delavec, kmečki sin. 30. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Padel 30. 6. 1944 na Grahovem v Baški grafi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (3-4-C).

ARH MARTIN, rojen 28. 10. 1921 Valentinu in Ivani — Sodja v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Homarju, samski, kmečki delavec. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. V 1944. letu pobegnil domov in takoj vstopil v Gorenjski odred. Dodeljen 3. bataljonu Kokrškega odreda za desetarja. Padel 23. 2. 1945 v Dragi pod vznožjem Begunjščice. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju.

ARH MARTIN, rojen 30. 10. 1912 Antonu in Heleni — Smukavec v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Zapotnjeku, železniški delavec. 10. 6. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. S skupino soborcev poslan v brigado na Dolenjsko; dodeljen Ljubljanski brigadi. Padel 21. 1. 1945 pri Velikih Laščah na Dolenjskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (2-2-B).

ARH VIDA, rojena 11. 6. 1927 Antonu in Mariji — Stare v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Sajmančku, gospodinska pomočnica, kmečka hči. 20. 2. 1945 bila žrtev zavezniškega bombardiranja osebnega vlaka na progi Soteska — Bohinjska Bistrica. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (6-1-C).

ARH VINKO, rojen 15. 7. 1912 Jožefu in Mariji — Ceklin v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Arhu, samski, sirar, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. 15. 12. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah; 24. 12. 1941 izpuščen. Drugič je bil aretiran in zaprt v 1942. letu, tretjič v 1943. letu in četrtič 16. 8. 1943 (z.š. 1901).

24. 1. 1944 ustreljen kot talec v Šenčurju. Pokopan v XIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

AUSSER CVETKO — PAVEL, rojen 7. 1. 1918 Ivanu in Frančiški Majer v Novem mestu, živel v Podnartu, samski, občinski uradnik. Aprila 1941 bil pri vojaki ujet in odpeljan v vojno ujetništvo. V 1942. letu se je vrnil domov. 27. 4. 1943 odšel v Gregorčičev 1. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 2. bataljonu 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) kot vodnik. Padel med 13. in 15. 7. 1943 blizu Martinka v Martinj vrhu v Selški dolini.

AVGUŠTIN CIRIL, rojen 31. 1. 1905 Janezu in Ani Grilc v Radovljici, kjer je tudi živel — Mestni trg 11, samski, mesarski pomočnik. Junija 1941, ko so Nemci selili prosvetne delavce in inteligenco iz Radovljice v Srbijo, se je izseljencem pridružil. V Zagrebu je iz transporta izginil. Za njim se je izgubila vsaka sled.

AVSENIK IVAN — ČRT, rojen 4. 2. 1921 Janezu in Frančiški — Pogačar v Begunjah na Gorenjskem, živel na Zgoši — pri Lipneku, samski, tesarski pomočnik, delavec Železarne KID Jesenice. 4. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen transportni četi 4. relejnega sektorja v Dražgošah. Padel pri prenašanju pokrajinske tehnike »Tritof« na drugo lokacijo 24. 9. 1944 v Zgornjem Logu pri vzponu na Gabrško goro. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

AVSENIK IVAN — GROGA, rojen 20. 11. 1906 Jožefu in Jeri Kleindist na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Ožblnu, samski, mizar, delavec v Železarni KID na Jesenicah, predvojni komunist. Aretiran 8. 7. 1941 in zaprt v Begunjah (z.š. 479). Kot odličen mizar — rezbar v kaznilniški delavnici izdeloval stilno pohištvo, kar ga je rešilo, da ni bil 10. 7. 1942 ustreljen v skupini talcev v Goričah pri Golniku, čeprav je bil na letaku že napisan. Izpuščen 7. 9. 1942. Marca 1943 odšel v Jeseniško četo na Mežakljo. Novembra 1943 je hudo zbolel zato je bil poslan na zdravljenje k Pernuševim v Peračico. Ker je bil izdan, se je na dan aretacije 28. 11. 1943 sam ustrelil.

AVSER IVAN, rojen 26. 8. 1978 Francu in Mini — Burja na Bohinjski Beli, živel v Podnartu, poročen, železniški uradnik, nadzornik proge, upokojenec, sodelavec gibanja OF. 27. 5. 1943 aretiran in skupaj z družino izseljen v

Winzheim v Nemčijo. V izseljeništvu je umrl 8. 11. 1943, tam je tudi pokopan.

AŽBE ALOJZ, rojen 30. 5. 1913 Ani Ažbe v Hlebcah, kjer je tudi živel — pri Jurju, samski, zidar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo brigado. Padel 11. 4. 1944 na Ledinah na Primorskem.

AŽMAN BLAŽ, rojen 28. 2. 1922 Antonu in Pavlini — Vidic v Kropi, kjer je tudi živel — pri Pavli, samski. Obširnejši podatki so navedeni na strani 125.

AŽMAN FILIP, rojen 5. 4. 1918 Francu in Rozaliji — Spendov na Lancovem, kjer je tudi živel — pri Podnošarju, samski, mesarski pomočnik. 21. 3. 1944 odšel v varnostno-obveščevalno službo (VOS) okraja Jelovica III. (Kranj). Padel 3. 5. 1944 na Bodanovi peči nad Voščani. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

Ostali podatki navedeni na strani 207.

AŽMAN IVAN — MILOŠ, rojen 29. 10. 1919 Janezu in Ani — Dežman na Brdih, kjer je tudi živel — pri Ažmanu, samski, gozdni delavec. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

Ostali podatki so navedeni na strani 207.

AŽMAN JOŽEF, rojen 15. 3. 1888 Blažu in Apoloniji — Iskra na Nomenju, kjer je tudi živel pri Ažmanu, poročen.

Obširnejši podatki so navedeni na strani 154. Pokopan na pokopališču padlih borcev, grob 53, na Bledu.

AŽMAN JOŽEF, rojen 30. 10. 1887 Janezu in Mariji — Bervar na Lancovem, kjer je tudi živel — pri Ankerštu, samski, krojač, sodelavec gibanja OF. Aretiran 8. 7. 1941 in skupaj z družino sestre Ane Dežman poslan v zbirno taborišče izseljencev v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Spomladi 1942 iz železniškega transporta izseljencev v Zagrebu izginil neznanokam.

AŽMAN METOD, rojen 15. 7. 1923 Stanetu in Ivani — Žumer na Bledu, živel na Gradu — Bled, samski, pletilec, sodelavec gibanja OF. Marca 1941 na poziv KP prostovoljno odšel v jugoslovansko vojsko. Po vrnitvi domov kot organiziran mladinec v letu 1941 in 1942 udeležen vseh sabotažnih akcij skojevcev na Bledu. Januarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko,

prve dni decembra pobegnil domov. 14. 12. 1943 sprejet v 3. četo 1. bataljona Prešernove brigade. Padel 22. 1. 1944 v Železnikih v Selški dolini. Pokopan na pokopališču borcev, grob 9, na Bledu.

AŽMAN MIROSLAV (MIRKO), rojen 23. 3. 1922 Jožefu in Franci — Marenk na Nomenju, kjer je tudi živel — Ažmanov, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, predvojni član Skoja. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Aretiran 17. 2. 1942 in zaprt v graščini v Begunjah (z.š. 2225). Ustreljen 31. 3. 1942 v Dragi, kjer je pokopan v grobu talcev.

AŽMAN SILVESTER, rojen 25. 12. 1926 Janezu in Frančiški — Prevc na Brdih, kjer je tudi živel — pri Ažmanu, samski, kmečki sin. 29. 4. 1943, ko so selili Ažmanovo družino na begu hudo ranjen. 1. 5. 1943 v bolnici na Golniku umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

BASSANEZI IVAN, rojen 16. 5. 1910 Janezu in Katarini — Ravnik na Slovenskem Javorniku, živel v Spodnjih Gorjah — pri Smrekarju, poročen, pek, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 29. 6. 1941 odšel v Pokljuško skupino ilegalcev, nato nekaj časa delal v ilegali v Ljubljani, nato se je vrnil v Pokljuško četo. Prve dni januarja 1944 ujet in zaprt v Begunjah. 19. 1. 1944 ustreljen kot talec v Kovorju. Pokopan v XII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

BEČAJ IVAN, rojen 23. 2. 1915 Janezu in Frančiški — Bečaj v Št. Vidu pri Rakeku, živel v Srednji vasi v Bohinju — pri Škantarčku, poročen, organist. 30. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Padel 27. 6. 1944 v vasi Gaberk v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu v Srednji vasi v Bohinju (2-8-B).

BEGUŠ IVAN, rojen 9. 9. 1908 Ivanu in Frančiški — Grohar na Dobravici, živel v Ljubnem, samski, kolar, obrtnik, sodelavec gibanja OF. 29. 11. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1611). 12. 12. 1941 napravil v zaporu samomor. Pokopan na grobišču talcev na graščinskem vrtu.

BENEDIČIČ ANTON, rojen 2. 7. 1926, Antonu iz Brezovice, kjer je tudi živel, Beničov Tonček, kmečki delavec, sodelavec gibanja OF. Avgusta 1941 odšel v Jelovsko četo Cankarjevega batal-

jona, nato v Selško četo, kot mitraljezec. Udeleženec boja v Rovtih in Dražgošah. Padel 9. 9. 1942 na Lipniški planini na Jelovici. Pokopan v grobnici padlih borcev v Radovljici.

BENEDIČIČ ANTON, rojen 2. 2. 1922 Mihaelu in Mariji — Kosec na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Grilov, samski železniški delavec, sodelavec gibanja OF, član Skoja. 6. 2. 1943 odšel v Gregorčičev 1. bataljon. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), udeležen bojnega pohoda na Dolenjsko in boja za Turjak. Premeščen v Šerčerjevo brigado in z njo v sestavu XIV. divizije na bojnem pohodu na Štajersko. Zaradi hudih ozeblin iz edinice poslan na teren. Dodeljen Okrajnemu komiteju SKOJ Jelovica III. v Kropo. Padel 5. 9. 1944 v vasi Gozd pod Storžičem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

BENEDIČIČ FRANČIŠEK, rojen 26. 1. 1914 Janezu in Marjeti — Koblar na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Goračov, slaščičarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 27. 9. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1320). 17. 10. 1941 ustreljen kot talec na Lancovem ob cesti nasproti Remčeve žage. Pokopan v skupnem grobu talcev in borcev na pokopališču v Mošnjah.

BENEDIČIČ IVAN, rojen 12. 4. 1924 Mihaelu in Mariji — Kosec na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Grilov, samski, ključavničarski vajenec, sodelavec gibanja OF, član Skoja. 27. 11. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1607). 3. 1. 1942 ustreljen v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

BENEDIČIČ MARTIN, rojen 4. 11. 1913 Valentinu in Mariji Benedičič v Podblici, živel v Radovljici — Predmesto 70, samski, delavec. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici. Ostali podatki navedeni na strani 208.

BENEDIK FRANC, rojen 27. 6. 1906 Mihaelu in Mariji — Korošec na Koprivniku, kjer je tudi živel — Mihov, poročen, kmet. Kot bivšega jugoslovanskega vojaka so ga 11. 4. 1941 ustrelili četniki v Šmartnem. Pokopan na krajevnem pokopališču v Šmartnem na Dolenjskem.

BENEDIK VENCESLAV (SLAVKO) - VINKO rojen 26. 9. 1912 Petru in Frančiški Benedik na Pozirnu, živel v Rovtih, — Ozimčov, samski, ključavničarski pomočnik, v Železarni KID na Jesenicah,

sodelavec gibanja OF. Maja 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda, sprejet v članstvo KP. Dodeljen pokrajinski tehniki za Gorenjsko kot kontrolor tehnik. Med obhodom tehnike Špik okraja Radovljica, padel 28. 1. 1945 na cesti iz Drage pred Vazarjevo hišo, ko se je vračal na Jelovico. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsiašah.

BERCE ALOJZ, rojen 9. 5. 1915 Janezu in Luciji — Tomše v Radovljici, živel na Mlaki — Mlakarjev, samski, mlinarski pomočnik. Ostali podatki navedeni na strani 169. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

BERGANT VINCENCIJ — VINKO, rojen 5. 10. 1912 Jakobu in Pavlini — Hrovat v Podnartu, živel na Zgornji Dobravi — pri Kajžu, samski železniški delavec, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. 29. 11. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1614). 3. 1. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

BERNARD JAKOB, rojen 21. 7. 1909 Jožefu in Ani — Gros na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Trseglavu, samski. Obširnejši podatki so navedeni na strani 117. Pokopan na pokopališču borcev, grob 10 na Bledu.

BERNARD JANEZ, rojen 16. 6. 1913 Jožefu in Ani — Gros na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Trseglavu, samski, ključavničarski pomočnik, organizator gibanja OF. Obširnejši podatki so navedeni na strani 217.

BERNARD JOŽEF, rojen 25. 8. 1903 Jožefu in Ani — Gros na Koritnem, živel v Lescah — Trseglavov iz Koritnega, poročen. Obširnejši podatki so navedeni na strani 137. Pokopan na pokopališču borcev, grob 11 na Bledu.

BERNOT FELIKS (SREČKO) rojen 26. 11. 1918 Janezu in Rozaliji — Kustrle v Podbrdu, živel v Bohinjski Bistrici — Zimovčov, poročen, čevlarski pomočnik, železničar. Junija 1943 mobiliziran v nemško vojsko, na Jesenicah iz transporta pobegnil. Odšel v partizane na Pokljuko. Na Belski planini ga je policija ujela. Njegova nadaljna usoda ni znana.

BERNOT JANEZ, rojen 19. 5. 1889 Andreju v Dupljah pri Kamniku, živel v Bohinjski Bistrici — Zimovč, poročen, železničar, kmetnik,

sodelavec in obveščevalec gibanja OF. Kot železničar premeščen na železniško postajo Lienz v Avstrijo. 20. 1. 1945 je bil pri bombardiranju mesta ubit, kraj pokopa neznan.

BERTI FRANC, zaposlen na posestvu banovinske kmetijske šole v Poljčah, jeseni 1943 odšel h kurirjem na kurirsko postajo G — 17 na Sv. Petru nad Poljčami. Padel 24. 4. 1944 in nato zgorel v Sušteršičevi lovski koči pod Zabreško planino pod Stolum. Zogleneli ostanki pokopani na kraju smrti.

BERTONCELJ ALFONZ, rojen 8. 8. 1924 Matevžu in Frančiški Pegam v Ljubljani, živel v Zalošah, samski, ključavničarski pomočnik. 27. 12. 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda. Dodeljen 3. bataljonu Prešernove brigade in kot prostovoljec odšel na Koroško. 25. 4. 1944 ujet, zaprt v Celovcu in poslan v koncentracijsko taborišče v Dachau, nato v Mauthausen. Poslan na delo v vojaške tovarne v Šlezijo. Pred umikom prodiranja Rdeče armade vrnjen nazaj v Mauthausen, kjer je prve dni maja 1945 umrl.

BERTONCELJ ANTON, rojen 31. 12. 1922 Janezu in Tereziji — Pegam na Zgornji Dobravi, kjer je živel — Hervatov, samski, mizarški pomočnik, predvojni član Skoja, sodelavec gibanja OF. 11. 10. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1410). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

BERTONCELJ JANEZ, rojen 7. 3. 1907 Juriju in Mariji — Zupan na Lancovem, kjer je tudi živel — Pri Žnidarju, samski, organist, sodelavec gibanja OF. 2. 7. 1943 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1464), poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. 9. 5. 1945 na poti domov pogrešan.

BERTONCELJ VALENTIN, rojen 21. 1. 1938 Valentinu in Albinu Sušnik na Srednji Dobravi, kjer je tudi živel — Šlibrov, otrok. 5. 12. 1941 skupaj s starši izseljen v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Tam je 8. 2. 1942 umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

BEZNIK ANTON, rojen 22. 1. 1924 Antonu in Marjeti — Jeklar na Koprivniku, kjer je tudi živel — Jeklarjev, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehu se

je vrnil domov. 21. 12. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1681). 11. 7. 1942 ustreljen kot talec v Goričah. Pokopan v skupnem grobu v Goričah.

BEZNIK FELIKS — ŠKRJANC, rojen 13. 6. 1918 Frančiški Beznik na Gorjušah, kjer je tudi živel — Novakov, samski.

Obširnejši podatki so na strani 101.

Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

BEZNIK FRANC, rojen 8. 5. 1921 Francu in Ivani Mencinger na Gorjušah, kjer je tudi živel — Požrvov, samski, kmečki sin. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. 17. 1. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1958), nato 16. 3. 1942 poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. Umrl 20. 11. 1942 v koncentracijskem taborišču Auschwitz.

BEZNIK JANEZ, rojen 25. 3. 1925 Francu in Ivani — Mencinger na Gorjušah, kjer je tudi živel — Požrvov, samski, kmečki sin. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po letu dni prišel na dopust in 10. 8. 1944 odšel v transportno četo Gorenjskega odreda. Dodeljen Jeseniško-bohinjskemu odredu. Padel 8. 12. 1944 nad Staro Fužino. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

BEZNIK JOŽEF, rojen 26. 2. 1922 Jožu in Mariji — Jeklar na Gorjušah, kjer je tudi živel — Sušnikov, samski, kmečki sin. 3. 6. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

BEZNIK LOVRENC, rojen 6. 12. 1907 Lovrencu in Rozaliji — Kikelj na Koprivniku — Senekarjev, poročen, gozdni delavec. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. Še isti dan je bil aretiran in ustreljen ter požgan v Ažmanovi hiši na Nomenju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

BEZNIK LOVRENC, rojen 29. 7. 1903 Jakobu in Mariji — Skvarča v Krnici, kjer je tudi živel — pri Vrencu, poročen, klavec, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. V pašni sezoni 1944. leta je pasel živino na Repečnem

kovem rovtu na Pokljuki. 27. 7. 1944 ga je skupina policistov in belogardistov odvedla s seboj in na Gačah na Rčitnem na Pokljuki ustrelila. Pokopan je na pokopališču v družinskem grobu v Zgornjih Gorjah.

BEZNIK STANISLAV — STANKO, rojen 2. 11. 1930 Jakobu in Antoniji — Hren v Krnici, Zarezno, kjer je tudi živel, učenec, pastir tretinek. Pokopan je na pokopališču v družinskem grobu v Zgornjih Gorjah. Obširnejši podatki so navedeni na strani 222.

BEZNIK VALENTIN, rojen 7. 2. 1928 Valentinu in Mariji — Justin v Krnici, kjer je tudi živel — v Zabreznu, učenec, pastir tretinek.

V 1944. letu je bil pozvan na obvezno delo na Koroško, od koder je pobegnil k partizanom v Zahodno-Koroški odred. Po umiku odreda na Pokljuko dodeljen Prešernovi brigadi. Padel na Prtovču; 1. 4. 1945 je proglašen za dan, ki ga ni preživel. Usodnega dne se je prvič srečal z očetom, tudi partizanom, padlim na Prtovču.

BEZNIK VALENTIN, rojen 4. 1. 1896 Jakobu in Mariji — Skvarča v Krnici, kjer je tudi živel — v Zabreznu, poročen, mizar, delavec Železarne KID na Jesenicah, 2. 2. 1945 odšel v transportno četo Komande mesta Bled. Padel 24. 3. 1945 na Prtovču.

BEZNIK VIKTOR, rojen 26. 10. 1906 Lovrencu in Rozaliji — Kikelj na Koprivniku, kjer je tudi živel — Senekarjev, samski, gozdni delavec. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. Še isti dan je bil aretiran in ustreljen ter požgan v Ažmanovi hiši na Nomenju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

BIJOL FRANČIŠEK, rojen 16. 10. 1918 Jožefu in Ivani — Fertin na Bledu, živel na Mlinem — Bled — Jezernikov, samski, mizarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 19. 3. 1943 odšel v Stražišarjev (2) bataljon Gorenjskega odreda. Padel 21. 4. 1943 na Blejski Dobravi. Pokopan na pokopališču borcev, grob 18, na Bledu.

BIZJAK JOŽE, rojen 7. 3. 1917 Lovrencu in Mariji — Tomc v Begunjah na Gorenjskem, živel v Begunjah — pri Vrencu, samski, delavec, organizator gibanja OF. 26. 6. 1941 odšel v partizansko skupino na Dobrči, nato v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Pa-

del 12. 12. 1941 v Martinj Vrh v Selški dolini. Pokopan v skupnem grobu v Dragi.

BIZJAK MIHA, rojen 1871 iz Podnarta

BIŽAL ANTON, rojen 5. 6. 1901 Mihaelu in Mariji — Dekleva v Starem Trgu na Kolpi, živel v Zgornjih Gorjah, poročen, organist v farni cerkvi. Aretiran 17. 1. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 1953). Od tod odveden v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je 23. 6. 1942 umrl.

BLAZNIK FRANČIŠEK, rojen 29. 3. 1916 Ignaciju in Mariji — Prešern v Kropi, kjer je tudi živel — Štruklov, samski, pekovski pomočnik. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Z 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko (Prešernova brigada), odšel na bojno pot na Dolenjsko. Dodeljen je bil 2. četi 3. bataljona Cankarjeve brigade. Zadnje dni julija 1943 je s 3. bataljonom prišel v Lučarjev Kal. Po boju z italijansko prostovoljno protikomunistično milico in belogardisti je bil pogrešan.

BLAŽIČ MARTIN, rojen 10. 11. 1910 Antonu in Jožefi — Beč Nozno pri Kožbani v Goriških Brdih, živel v Hrašah pri Lescah, samski, kmetijski delavec. Marca 1942 odšel v Kokrški bataljon pod Storžičem. Čas njegovega odhoda v brigade na Primskovo ni znan. Padel 26. 4. 1945 na področju Porezna na Primorskem.

BOHINC IVAN, rojen 19. 5. 1919 Roku in Mariji — Bebar v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Rokov, samski, elektroinstalater. V partizane odšel 28. 9. 1943 v Jelovško 4. četo bataljon Gorenjskega odreda, nato v Prešernovo brigado. Iz brigade je odšel v Zahodno — Koroški odred, delal je pri OT — radio ekipi IV. sektorja. Padel 10. 2. 1945 pod Arihovo pečjo pri St. Jakobu v Podroščici na Koroškem. Pokopan na krajevnem pokopališču v St. Jakobu v Rožu na Koroškem.

BOHINC LOVRENC, rojen 26. 8. 1920 Lovrencu in Ivani — Kocijančič v Lescah, kjer je tudi živel — pri Majdneku, samski, mehaničarski pomočnik, delavec, v Železarni KID na Jesenicah. 26. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo Brigado. Kraj smrti in pokopa nista znana.

BOLTAR FELIKS, rojen 12. 5. 1913 Janezu in Tereziji — Bahleither v Stari Fužini, živel na

Ribčevem Lazu — pri Boltarju, poročen, gozdni delavec. 5. 2. 1944 odšel v 2. četo 1. bataljona Prešernove brigade. Padel maja 1944 na Jelovici. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana.

BOLTAR JANEZ (JANKO), rojen 25. 8. 1919, Francu in Marjeti — Zupanc v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Kuharju, samski, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko. V novembru 1943 prišel na dopust. V partizane odšel 23. 1. 1944 in bil dodeljen v 1. bataljon Prešernove brigade. Postal je vodnik in namestnik komandirja 1. čete. Padel 6. 8. 1944 v Logu pod Gabrsko goro. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi (4-6-B).

BOŠTJANČIČ ANDREJ, rojen 10. 2. 1913 Andreju in Juliji — Šoberl na Mišačah, kjer je tudi živel — Krumpkov, samski, strojni ključavničar v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 5. 12. 1941 skupaj z materjo izseljen v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Po šestih tednih sta se vrnila domov. Februarja 1944 odšel v Rajonski odbor OF Jelovica III. (Kranj), dodeljen k varnostnoobveščevalni službi (VOS). Septembra 1944 premeščen k OZN-i za okrožje Kamnik. 5. 1. 1945 padel na Praprotnem pri Kamniku. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču na Srednji Dobravi.

BREGANT JANEZ, rojen 3. 9. 1925 Jožefu in Mariji — Ažman na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — pri Mavru, samski, priložnostni delavec. Mobiliziran v nemško vojsko v 1943. letu. Na vzhodni fronti pobegnil k Rdeči armadi, dodeljen v I. Jugoslovansko brigado. Padel 1. 11. 1944 na fronti Trebušane — Čačak v Srbiji. Pokopan na položaju v skupnem grobu padlih.

BRGANT FRANCE, rojen 21. 11. 1923 Francetu in Jeri — Košnjek v Kropi, kjer je tudi živel — pri Streharju, samski, žebljarski delavec. 30. 7. 1942 odšel v Selško četo Gorenjskega odreda I grupe odredov. 9. 9. 1942 padel na Lipniški planini na Jelovici. Pokopan v grobnici padlih borcev v grajskem parku v Radovljici.

BRINŠEK ANTON, rojen 10. 6. 1916 Andreju in Tereziji — Perovšek v Spodnjem Otoku, kjer je tudi živel — Cvekov, samski, mizar, sodelavec gibanja OF. 13. 4. 1943 aretiran in zaprt v Begunjah in izpuščen oktobra 1943.

19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3). bataljon Gorenjskega odreda, nato v štabno zaščitno četo Kokrškega odreda. 14. 11. 1944 padel v Dragi pri žagi. Pokopan v skupnem grobu borcev na pokopališču v Mošnjah.

BRINŠEK VALENTIN, rojen 11. 2. 1918 Andreju in Tereziji — Perovšek v Spodnjem Otoku, kjer je tudi živel — Cvekov, samski, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. 8. 5. 1943 odšel v partizane. S partizansko patrolo v Lešah naleteli na nemško policijskoasedo. Bil je ujet in odveden v zapore v Begunjah (z.š. 1202). Kot talec ustreljen 21. 7. 1943 v Gorenji vasi v Poljanski dolini. Pokopan je v XV. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

BUKOVNIK OTO, rojen 6. 9. 1920 Francu v Ljubljani, živel v Begunjah — pri Trbovu, samski, tkalski pomočnik. 12. 10. 1943 odšel v Gorenjski odred, dodeljen na teren za politično delo v rajonu OF Radovljica. Ujet 2. 11. 1943 v Vogri za Dvorsko vasjo, zaprt v zaporih v graščini v Begunjah (z.š. 2280). Ustreljen 31. 12. 1943 v Svetju pri Medvodah. Pokopan v skupnem grobu talcev v gramozni jami v Svetju.

BULOVEC SLAVKO, rojen 1. 5. 1923 Alojzu in Anatoliji — Vreček na Koroški Beli, živel v Begunjah, samski, študent v Ljubljani. Aretiran junija 1942, zaprt v koncentracijskem taborišču Treviso in Padova, premeščen v zapore v Ljubljano. Iz zaporov rešen 9. 9. 1943, odšel v partizane, dodeljen 4. četi 4. bataljona Cankrajeve brigade na Dolenjsko. Padel 16. 3. 1944 na Javorovici na Gorjancih. Pokopan v skupnem grobu na Sv. Urhu.

BURJA ANDREJ, rojen 16. 11. 1896 Janezu in Jeri — Ličef v Nomenju, kjer je tudi živel — Šoštarjev, samski, kmet, prostovoljec, borec za severno mejo 1918 — 1919. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 12. 2. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 2175). 16. 3. 1942 odpeljan v koncentracijsko taborišče Dachau. Umrl 2. 9. 1942, bil upepeljen, žaro so poslali domačim. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Bitnjah.

BURJA ANTON, rojen 19. 1. 1922 Antonu in Ivani — Justin na Bledu, živel na Rečici — Golobov, samski, študent, sodelavec gibanja OF. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko.

Zaradi bolezni poslan septembra 1944 domov na bolniški dopust. 31. 1. 1945 ga gestapo aretira zaradi sodelovanja s partizani. Na poti v zapore v Celovec pobegnil in 5. 4. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Dodeljen je bil Vojkovi brigadi in na bojnem pohodu nekje na Primorskem 19. 4. 1945 pogrešan.

BURJA JOŽEF, rojen 25. 7. 1918 Jožefu in Jerici — Šarl na Bledu, živel na Gradu — Bled, samski trgovski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Aretiran septembra 1944 v Celovcu in poslan v koncentracijsko taborišče Nürnberg. Ubit 5. 1. 1945 v bombnem napadu na mesto Nürnberg.

CEFERIN AVGUŠTIN, rojen 24. 8. 1924 Francu in Alojziji — Rant v Zalem Logu, živel na Posavcu, samski, kmečki delavec. 20. 9. 1944 odšel v 1. bataljon Kokrškega odreda. Dodeljen Prešernovi in nato Kosovelovi brigadi. Padel 20. 1. 1945 na Trnovem na Primorskem. Pokopan v grobnici padlih borcev na Trnovem.

CEFERIN JANEZ (IVAN) — BOŠTJAN, rojen 26. 8. 1923 Francu in Alojziji — Rant v Zalem Logu, živel v Ljubnem, samski, kmečki delavec. 6. 1. 1943 odšel v Kokrško skupino Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Padel 11. 11. 1943 pod Ratitovcem. Kje je pokopan, ni znano.

CENGLE ANTON, rojen 16. 4. 1923 Jožefu in Antoniji — Čufar v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Polančkov, samski, žebljarski delavec. 6. 1. 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Januarja 1944 prišel na dopust domov. 7. 3. 1944 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda, nato pa v Prešernovo brigado. Aprila 1945 padel v Trnovskem gozdu, v spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljanskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici.

CENGLE JANEZ (IVAN) — KROPARČEK, rojen 22. 11. 1921 Jožefu in Antoniji Čufar v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Polančkov, samski. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (19 - 10)
Obširnejši podatki navedeni na strani 144.

CENGLE JOŽE, rojen 22. 11. 1921 Frančiški Bevc v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Hrvaček, samski, žebljarski delavec. 1943. leta mo-

biliziran v nemško vojsko. Pobegnil domov, 18. 12. 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda, nato v Prešernovo brigado. 23. 1. 1944 padel v železnikih v Selški dolini. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Železnikih.

CENGLE JOŽEF, rojen 28. 2. 1920 Jožefu in Antoniji — Čufar v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Polančkov, samski, žebljarski delavec. V partizane odšel 6. 3. 1944 v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda, nato v Prešernovo brigado in Komando mesta Kranj. Padel 24. 3. 1945 na Poreznu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici.

CENGLE LEOPOLD, rojen 1. 11. 1912 Francu in Ivani — Rogač v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Čmarju, samski, tesar. 29. 5. 1944 odšel v Gorenjski odred; dodeljen Vojkovi brigadi. V juliju 1944 padel neznano kje.

CENGLE OSKAR, rojen 2. 4. 1904 Andreju in Mariji — Horvath v Grazu v Avstriji, živel v Radovljici, poročen, kamnosek, izdelovalec cementnih izdelkov, sodelavec gibanja OF. 23. 8. 1944 aretiran in zaprt v Begunjah. Poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je umrl 25. 10. 1944.

CERAR JANEZ, rojen 1913 samski, stanujoč v Kropi, kovač, sodelavec gibanja OF. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Z 8. udarno proletarsko brigado - Gorenjsko (Prešernova brigada), odšel na bojno pot na Dolenjsko. Dodeljen je bil 3. bataljonu Cankarjeve brigade. Pogrešan nekje med bojem brigade po Dolenjskem.

CERKOVNIK ANTON, rojen 18. 7. 1919, Janezu in Uršuli — Repinc, v Kamnjah, kjer je tudi živel — pri Pozniku, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 15. 4. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), nato odšel na Dolenjsko v 7. korpus. Novembra 1943 se je vrnil v 3. bataljon Prešernove brigade. Ujet 15. 12. 1943 na Goreljku na Pokljuki. Zaprt v Begunjah. Ustreljen 31. 12. 1943 v Svetju pri Medvodah. Pokopan v skupnem grobu talcev v gramozni jami v Svetju.

CERKOVNIK MARTIN, rojen 10. 9. 1914 Martinu in Heleni — Korošec v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Mežnarju samski, kmečki

sin. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade, kjer je bil telefonist. V septembru 1944 premeščen k Jeseniško-bohinjskemu odredu za odrednega obveščevalca. Padel 18. 4. 1945 v Lajšah v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (6 - 1 - C).

CESAR LUDVIK, rojen 1. 8. 1919 Martinu in Frančiški — Čuden v Jereki, kjer je tudi živel — pri Poškarju, samski, kmečki sin. Okupacija ga je doletela na služenju vojakov v Veliki Kikindi. Ujet in odpeljan v ujetništvo v Nemčijo. Marca 1942 se je vrnil domov. 29. 6. 1943 aretiran in zaprt v Begunjah. 21. 7. 1943 ustreljen kot talec v Gorenji vasi v Poljanski dolini. Pokopan v XV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

CIGLARIČ JOŽEF — CER, rojen 25. 3. 1911 Jakobu in Frančiški — Ložar v Ljubljani, živel v Kropi, poročen, pekovski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Z 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko (Prešernova brigada) odšel na bojno pot na Dolenjsko. Kasneje dodeljen 2. četi 3. bataljona Cankarjeve brigade. Bil je politdelegat in sekretar Skoja. Padel 22. 4. 1944, ta dan je tudi proglašen za dan, ki ga ni preživel. Pokopan na pokopališču v Stopičah pri Novem mestu.

CUNDRIČ JANEZ, (IVAN), rojen 19. 9. 1926 Frančišku in Ivani — Potočnik v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Cundriču, samski, trgovski pomočnik. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Po prihodu na dopust v Beljak na Koroškem pobegnil domov. 6. 1. 1945 odšel v partizane na Komando mesta Bled, nato dodeljen v Kosovelovo in kasneje Bazoviško brigado. 15. 2. 1945 padel v vasi Kamenje pri Ajdovščini na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

CUNDRIČ VINKO, rojen 31. 3. 1924 Francu in Ivani — Potočnik na Jesenicah, živel v Podhomu — pri Cundriču, samski, trgovski pomočnik. Junija 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Na fronti v Franciji ranjen, poslan v Celovec na zdravljenje. 16. 1. 1945 pobegnil domov. 26. 1. 1945 odšel na Gorenjsko vojno področje. Marca 1945 na Zalem Logu ranjen, umrl 23. 3. 1945 v partizanski bolnici Franja. Pokopan na kraju smrti.

CVENKELJ FILIP, rojen 30. 4. 1916 Francu in Mariji — Torkar na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Komatarju, samski, gradbeni delavec. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Oktobra 1943 prišel na dopust. 17. 10. 1943 odšel v Jelovsko 4. četo Gorenjskega odreda, dodeljen inženirskemu bataljonu Prešernove brigade. 6. 2. 1944 pri prehodu čez minsko polje na nekdanji jugoslovansko — italijanski meji nad Idrijo smrtno ranjen. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

CVENKELJ JANEZ, rojen 12. 8. 1918 Antonu in Mariji — Kokalj v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Španu, samski, lesni manipulant. 6. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. V sestavi 1. bataljona odšel po municijo, orožje in razstrelivo na Martinj vrh v Selški dolini. 6. 7. 1944 ranjen med povratkom bataljona med bređenjem Save pod vasjo Poljšica pri Podnartu. Zavlekel se je v bivališče terencev v Ljubenski gmajni. 29. 7. 1944 so bivališče izsledili orožniki iz postojanke v Podbrezjah in ga v njem ubili. Pokopan je v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

CVENKELJ JOŽEF, rojen 17. 3. 1910 Antonu in Mariji — Kokalj v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Španu, samski, kmet. 6. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. V sestavi 1. bataljona odšel po municijo, orožje in razstrelivo na Martinj vrh v Selški dolini. 6. 7. 1944 ranjen med povratkom bataljona pri bređenju Save pod vasjo Poljšica pri Podnartu. Skupaj z bratom Janezom se je zavlekel v bivališče terencev v Ljubenski gmajni. Bivališče so izsledili 29. 7. 1944 orožniki iz postojanke v Podbrezjah in ga v njem ubili. Pokopan je v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

CVENKELJ LEOPOLD — SLAVKO, rojen 23. 11. 1919 Andreju in Katarini — Triplat na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Markuču, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 29. 4. 1943 odšel v Kokrško skupino Gorenjskega odreda. Dodeljen varnostno obveščevalni službi (VOS) rajona Brezje, nato pa k OŽNI za okrožje Kranj. Padel 17. 11. 1944 nad Sv. Lucijo pod Dobrčo. Pokopan v VI. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

CVENKELJ STANKO (STANISLAV), rojen 15. 10. 1921 Andreju in Katarini — Triplat na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Markuču, samski, delavec. 23. 9. 1943 mobiliziran v nemško voj-

sko. Pobegnil k francoskim partizanom in junija 1944 prišel v jugoslovansko bazo Bari v Italijo. S Prekmorsko brigado je prišel v Dalmacijo in nato do Kočevja. Dodeljen Gubčevi brigadi. Padel 3. 5. 1945 v Fridrihstajnu na Kočevskem. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču na Brezjah.

CVETEK FRANCE, rojen 7. 11. 1916 Janezu in Frančiški — Šest v Stari Fužini, kjer je tudi živel — šum, samski, sirar. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. S fronte pobegnil spomladi 1944 k Rdeči armadi. Dodeljen tankovski diviziji, s katero je prišel v Jugoslavijo. Sodeloval je v boju za Beograd in na Sremski fronti. Padel 20. 4. 1945 v Pleternici v Slavoniji.

CVETEK FRANC, rojen 2. 3. 1904 Martinu in Frančiški — Rozman v Stari fužini, kjer je tudi živel — Suhl, samski, kmečki delavec, planšar. Jeseni 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen v Delavski bataljon 9. korpusa v Cerknju. V spomladanski ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta dodeljen Prešernovi brigadi. Pogrešan v marcu 1945 nekje v Baški grapi.

CVETEK JANEZ, rojen 21. 8. 1907 Francu in Frančiški — Urbanc v Laškem Rovtu, živel v Polju — pri Šranc, poročen, kmetovalec. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade, nato v Vojkovo brigado, bil je mitraljezec. Padel 18. 6. 1944 na Rovtarici na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (4-3-14).

CVETEK JANEZ — MIKLAVŽ, rojen 19. 11. 1906 Francu in Mariji — Preželj v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Namlinu, poročen, gozdni delavec. 20. 4. 1944 sprejet v reledno kurirsko postajo G-6 v Lomu na Stari Pokljuki. Dodeljen 2. bataljonu Gradnikove brigade. Padel 1. 4. 1945 na Otlici na Primorskem.

CVETEK JERA, rojena 12. 2. 1893 Matevžu in Ivani — Dijak v Krnici, živela v Grabčah, samska, kmečka delavka. 14. 8. 1944 smrtno zadeta skozi lesene stene hiše pri Žimovih v Grabčah. Usodnega dne je policijska patrula iz neznanih vzrokov streljala pri zaselku Grabče. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

CVETEK JOŽEF, rojen 16. 5. 1912 Jožefu in Frančiški — Zupanc v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Pekovcu, poročen, goz-

dni delavec. 29. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado, kjer je bil starejši vodnik. Padel je 4. 3. 1945 na Kobiliči pri Čepovanu na Cerkljanskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (7-7-B).

CVETEK MARTIN, rojen 3. 10. 1927 Petru in Mariji — Zalokar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Suhlnu, samski, kmečki sin, organiziran v mladinski organizaciji (ZSM). 20. 5. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade, kjer je bil kurir. Ko je sotovariš čistil orožje, ga je ranil v obe nogi. Umrli 4. 5. 1945 v bolnici v Gorici.

CVETEK VIKTOR, rojen 25. 10. 1921 Francu in Mariji — Preželj v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Namlinu, samski delavec. 29. 5. 1943 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda nato v 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko (Prešernova brigada), dodeljen 2. četi 2. bataljona. Padel 3. 8. 1943 na Žirovskem vrhu.

ČAUS ANTON — MATJAŽ, rojen 23. 11. 1922 Tomažu in Antoniji — Varl v Kropi, kjer je tudi živel — pri Čopku, samski, umetni kovač, predvojni skojevec. V partizane odšel 1. 6. 1943 v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. 25. 11. 1943 dodeljen k varnostno - obveščevalni službi (VOS) rajona Jelovica III. Imenovan za pomočnika načelnika Okrajne izpostave VOS, kar je bil do reorganizacije prve dni maja 1944. Zaradi bolezni odšel na zdravljenje domov v Kropo. Takoj po osvoboditvi prepeljan v Splošno bolnico v Ljubljano, kjer je 11. 5. 1945 umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

ČEBULJ DANIMIR, JOŽEF, rojen 7. 3. 1900, Frančišku in Leopoldini — Mali v Radovljici, kjer je tudi živel, poročen, uradnik v Železarni KID na Jesenicah, član Sokola. V juliju 1941 aretiran in zaprt v zaporih v Celovcu, nato premeščen v Begunje. Z družino izseljen v Kamenico pri Valjevu v Srbijo. 28. 1. 1942 umrl v bolnici v Beogradu.

ČELIK MIHAEL, rojen 7. 12. 1923 Mihaelu in Marjeti Dobravec na Nemškem Rovtu, živel v Stari Fužini, samski, lesni delavec. 1. 11. 1943 bil dodeljen Prešernovi brigadi. Postal je član Skoja in intendant bataljona. Padel 16. 6. 1944 na Strmah nad Nemškim Rovtom, ko so

gnali živino na Primorsko. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ČERNE LENART, rojen 6. 11. 1904 Juriju in Ani — Jakopič na Blejski Dobravi, živel v Begunjah — pri Becu, poročen, krojaški pomočnik, delal kmečka dela doma. 5. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 1. 4. 1945 na Vojskem, na Primorskem, kjer je tudi pokopan.

ČOP VALENTIN, MARTIN, rojen 8. 2. 1924 Matvežu in Frančiški — Stojan na Bledu, živel na Gradu — Bled pri Jagru, samski, vrtnarski pomočnik. 17. 7. 1942 odšel v neznano partizansko enoto v Preserjih. Padel septembra 1942 na Preserjih, kraj pokopa neznan.

ČRNE ALOJZIJ — EDVARD, rojen 18. 6. 1894 Jožefu in Ivani Golob na Poljšici pri Gorjah, živel v Krnici — pri Zrnovcu, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. V gorjanski skupini bil 14. 12. 1941 prostovoljec za udeležbo v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. V boju na Pokljuki ujet in 28. 5. 1943 pripeljan v zapore v Begunje (z.š. 1308). 7. 7. 1943 ustreljen kot talec na Kralovem polju v Begunjah. Pokopan v XXII skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ČRNE FRANČIŠEK, rojen 12. 9. 1923 Janezu in Mariji — Kravanja na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel, samski, sedlarski pomočnik. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko, v 1944 letu prišel na dopust domov in takoj odšel v partizane. 14. 9. 1944 padel na Gori pri Idriji. Pokopan na pokopališču borcev, grob V./54 v Zgornjih Gorjah.

ČRV FRANC, rojen 26. 3. 1921 Jožu in Mariji — Rozman na Obrniah, kjer je tudi živel — pri Obrniku, samski, delavec. Spomladi 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko, od koder je pobegnil. 17. 9. 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda. Dodeljen v neznano enoto na Primorsko. Dan, kraj smrti in pokop niso znani. 1. 1. 1944 proglašen za dan smrti.

ČRV JAKOB — HOTIMIR, rojen 16. 7. 1915 Andreju in Ivani — Potočnik v Bodeščah, kjer je tudi živel, do maja 1943 začasno v Ljubljani, samski, pečarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 29. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon, Gorenjskega odreda. Septembra 1943 poslan na

politično delo na teren. Bil je član Rajonskega komiteja KPS in Odbora OF v Ribnem. Od maja do oktobra 1944 imenovan za sekretarja Okrajnega komiteja KPS v Ribnem. Zaradi potreb po političnem kadru dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 23. 3. 1945 na Poreznu na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

ČUDEN FRANCE, rojen 23. 9. 1914 Francetu in Ivani — Žmitek v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — Kozmov, delavec, član Društva kmečkih fantov in deklet, sodelavec gibanja OF. Sodeloval na pripravah na decembrsko vstajo v Bohinju v Stari Fužini. 17. 6. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ČUDEN FRANČIŠEK, rojen 8. 2. 1908 Meti Čuden v Zgornjih Lazah — pri Podrobarju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 25. 2. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, nato v Gradnikovo brigado. 30. 3. 1945 padel na Sinjem vrhu nad Idrijo. Pokopan na pokopališču borcev, grob I./5, v Zgornjih Gorjah.

ČUDEN IVANA, (IVANKA), rojena 17. 12. 1929 Francu in Katarini — Zupan v Radovni, živel v Zgornjih Lazah — Pri Vovku, samska, gospodinska pomočnica. Bila na obisku pri sorodnikih v Radovni. 20. 9. 1944 ubita in požgana v hiši sorodnikov. Pokopana na pokopališču borcev, grob I./4, v Zgornjih Gorjah.

ČUDEN JANEZ (JANKO), rojen 18. 5. 1920 Francu in Ivani — Žmitek v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — Kozmov, samski, trgovski pomočnik, član Društva kmečkih fantov in deklet. Marca 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po nekaj mesecih pobegnil domov. 25. 10. 1943 odšel v Gradnikovo brigado. Padel 16. 5. 1944 na Lavtarskem vrhu na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (5 - 10 - A).

ČUDEN VALENTIN, rojen 11. 2. 1923 Antonu in Rozaliji — Smukavec v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Martinčku, samski, ključavničarski pomočnik, železniški delavec. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko iz Beljaka na Koroškem, kjer je bil zaposlen pri železnici. Med dopustom doma je 17. 11. 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda. Po prihodu Jeseniško-bohinjskega odreda v Bohinj je bil dodeljen v njegov sestav. Pa-

del 16. 3. 1945 na Planini pod Golico. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (8-1-C).

ČUFAR JOŽE — SKALA, rojen 18. 11. 1911 Antonu in Mariji — Šturm na Nemškem Rovtu, kjer je tudi živel — Sodjov, samski, gozdar, sodelavec in obveščevalec gibanja OF. 3. 3. 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon kjer je bil imenovan za komandirja čete. Avgusta 1943 dodeljen rajonski ciklostilni tehniki Orel nad Hribarico. Iz tehnike je bil v 1944. letu dodeljen obveščevalnemu centru Kokrškega odreda pod Stol. Bil je član KP, dobil je čin poročnika. Padel 3. 3. 1945 na Pristavi pri Trziču. Za vojaške zasluge in hrabrost je bil odlikovan z medaljo za hrabrost in partizansko zvezdo III. stopnje. Pokopan na krajevnem pokopališču v družinskem grobu v Bohinjski Bistrici 1-4-15).

DACAR ANTON, rojen 29. 8. 1896 Antonu in Apoloniji — Baloh v Peračici, živel na Črncu — pri Križneku, poročen, sobopleskarski mojster, predvojni komunist. 23. 6. 1941 odšel v skupino ilegalcev v gozd Grofije pod Črncem. 3. 7. 1941 ranjen in ujet doma na Črncu in zaprt v Begunjah (z.š. 417). 9. 8. 1941 ustreljen kot talec v Dragi in odpeljan na upepelitev v Gradec v Avstrijo. Žara poslana domačim po vojni. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Brezjah.

DACAR JOŽEFA, rojena Slatner 21. 12. 1903, Vincencu in Ani — Kokrivnik v Retnjah, vdova, živela na Črncu — pri Križneku, gospodinja, sodelavka gibanja OF. Aretirana 11. 10. 1941 skupaj z otroki in zaprta v Begunjah (z.š. 1436). 24. 1. 1942 odvedeni v zbirno taborišče v Škofove zavode v št. Vid nad Ljubljano. Od tam preseljeni v Markelkaffen na Bavarsko. 6. 5. 1944 umrla na Bavarskem, kjer je tudi pokopana.

DACAR JOŽEF, rojen 15. 9. 1901 Antonu in Apoloniji Baloh na Črncu, kjer je tudi živel — pri Križneku, poročen.

Ostali podatki navedeni na strani 137.

Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi nad Begunjami.

DACAR FRANČIŠEK, rojen 10. 12. 1903 Antonu in Apoloniji — Baloh na Črncu, živel v Lescah, poročen, zidar, tovarniški delavec pred-

vojni komunist. 23. 6. 1941 odšel v ilegalno skupino v gozd Grofijo pri Črncu, nato v Jelovško četo Cankarjevega bataljona na Jelovico. Po Dražgoški bitki določen za politično delo na terenu. Odšel na Poljane nad Jesenicami. Na cesti v Krnici ga je presenetila patrola orožnikov iz postojanke v Gorjah. Da ne bi ujeli živega, se je sam ustrelil. Rana ni bila smrtna, trpljenja ga je rešil orožnik Steiner z milostnim strelom. Pokopan je v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

DEBELAK FRANČIŠEK, rojen 17. 8. 1914 Janezu in Frančiški — Stojan v Dvorski vasi, živel v Dvorski vasi — pri Škrbcu, samski, ključavničar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 27. 2. 1944 odšel v 2. četo Gorenjskega odreda, dodeljen na kurirsko postajo G-17-4. relejnega sektorja v Zabreški planini pod Stolom. Padel 24. 4. 1944 pri Šušteršičevi koči pod Zabreško planino. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

DEBELAK LOVRENC, rojen 6. 8. 1903 Antonu in Ivani — Zupan na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — pri Jožovc, poročen, železničar. 28. 2. 1944 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda; dodeljen Vojkovi brigadi. V avgustu 1944 padel nekje na Primorskem.

DEBELAK PETER, rojen 2. 8. 1916 Josipu in Heleni — Rovtar na Mošnji (sedaj Ravnica), kjer je tudi živel — pri Maršol, samski delavec. 7. 2. 1944 odšel v Jelovško (4.) četo Gorenjskega odreda, nato dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 20. 1. 1945 pri Trnovem na Primorskem, kraj pokopa ni znan.

DEBELJAK FRANČIŠEK, rojen 13. 11. 1916 Francu in Frančiški — Rink na Zgoši, živel v Begunjah, samski, mesarski pomočnik. Mobiliziran v nemško vojsko februarja 1944. Na podlagi ponarejenih dokumentov, da je italijanski državljani, je bil maja 1944 odpuščen. Odšel v partizane v 4. četo vojske državne varnosti (VDV). Ujet 18. 10. 1944 v Goričah pri Golniku, zaprt v zaporih v graščini v Begunjah in zaporu v Celovcu. Ustreljen 13. 4. 1945 v Celovcu, kraj pokopa ni znan.

DEBEVC JOŽEF, BRANKO, rojen 29. 1. 1921 Francu in Katarini — Kovač v Radovljici, živel v Predtrgu, Žale 83, učenec pilotske šole. Aprila 1941 je prišel v nemško vojno ujetništvo. V 1942. letu se je vrnil domov. Spomladi 1943 je bil dodeljen za tolmača na izpostavo

gestapa v Radovljici. V 1944. letu je postal obveščevalec VOS-a okraja Radovljica, nato OZNE za okrožje Jesenice. Gestapo ga je ujel pri delu, ga aretiral in 5. 12. 1944 ustrelil. Pokopan na grobišču talcev na graščinskem vr-tu v Begunjah.

DEMŠAR ANDREJ — MOLOTOV, rojen 1. 12. 1899 Valentinu in Antoniji — Blaznik na Rudnem v Selški dolini, živel na Zgoši, poročen, mlinar, delavec v Železarni KID Jesenice. Junija 1941 izseljen v Srbijo. Padel novembra 1941 v Lomnilu - Loznica pri Šabcu v Srbiji, okoliščine in pokop nista znana.

DEMŠAR STANISLAV, ALOJZIJ, rojen 21. 2. 1914 Valentinu in Frančiški — Svetina na Sušaku, živel na Želečah — Bled — Babčen, samski, gradbenik. Aretiran julija 1942 in odpeljan na prisilno delo v Beljak na Koroško, nato v koncentracijsko taborišče Dachau, na poti v Mauthausen na begu ubit.

DEŽMAN ALOJZIJ, rojen 18. 5. 1923 Simonu in Mariji — Ravnikar v Hlebcah, kjer je tudi živel — pri Jahaču, samski, zidarski pomočnik. Februarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko, prišel domov na dopust. 7. 12. 1943 odšel v 4. četo Gorenjskega odreda, nato v Prešernovo in nazadnje v Bazoviško brigado. Padel 18. 2. 1944 v Tolminu na Primorskem.

DEŽMAN ANA, rojena Ažman 28. 7. 1895 na Lancovem, kjer je tudi živila — pri Grilcu, poročena, kmetica, gospodinja. 8. 7. 1941 aretirana in skupaj z družino poslana v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Spomladi 1942 izseljena v Dubico v Srbijo, kasneje živeli v Brusu. 16. 6. 1943 umrla v kraju bivanja. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

DEŽMAN ANTON, rojen 27. 5. 1924 Matiju in Mariji — Mohorič na Lancovem, kjer je tudi živel — pri Šraju, samski, tesarski pomočnik, delavec. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po letu dni prišel na dopust. 20. 3. 1944 odšel v 9. korpus za obveščevalca. 24. 3. 1945 ujet in ustreljen v Davči v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

DEŽMAN FRANC, rojen 11. 11. 1922 Francu in Jožefi — Zupan v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Mežnarju, samski. Ostali podatki navedeni na strani 129. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ribnem.

DEŽMAN JANEZ, rojen 23. 12. 1914 Antonu in Katarini — Berce na Koritnem, živel v Ribnem — pri Gromu, poročen, delavec.

Obširnejši podatki so navedeni na strani 82. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

DEŽMAN JANEZ, rojen 3. 8. 1909 Janezu in Mariji — Olifčič na Brdih, kjer je tudi živel — pri Andreju, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. V partizane odšel 26. 3. 1944 — dodeljen Rajonskemu odboru OF Jelovica III. (Kranj) za kurirja. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

Obširnejši podatki so navedeni na strani 208.

DEŽMAN JOŽEF, rojen 13. 3. 1923 Antonu in Mariji — Plemelj v Lescah, kjer je tudi živel — pri Prežlnu, samski. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Lescah. Skupaj z njim je pokopan neznani borec II. grupe odredov. Ostali podatki navedeni na strani 82.

DEŽMAN JOŽEF — PAVLUS, rojen 1. 8. 1910 Jožefu in Mariji - Jakopič v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Miševcu v Sebenjah, samski, delavec Železarne KID na Jesenicah. 12. 4. 1944 odšel h gospodarski komisiji Okrajnega odbora OF Gorje — Bled. Imenovan za člana Okrajnega odbora OF in Komiteja KPS Gorje — Bled. Padel 23. 7. 1944 v bližini hidrocentrale v Spodnji Radovni. Pokopan na pokopališču v družinskem grobu v Zgornjih Gorjah.

DEŽMAN MARIJA, rojena Bešter 2. 2. 1895, v Podblici (Tinčeva), živila na Lancovem — pri Bažetovcu, poročena, gospodinja. Ostali podatki navedeni na strani 165. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

DEŽMAN PETER, rojen 27. 6. 1922 Zgornje Duplje. 3. 11. 1943 padel na Mežaklji. Pokopan na pokopališču borcev, grob 52 na Bledu.

DIJAK JOŽEF, rojen 5. 8. 1911 Jožefu in Mariji — Korošec na Koprivniku, kjer je tudi živel — Frtunčov, samski delavec v Železarni KID na Jesenicah. Avgusta 1944 odšel v transportno četo Gorenjskega odreda. Dodeljen Vojkovi brigadi. Pogrešan avgusta 1944 pri Idriji.

DIJAK MARIJA, rojena 19. 3. 1924 Lovrencu in Frančiški — Sodja na Koprivniku, kjer je tudi živila — Kocjanščova, samska, delavka, članica Skoja. 15. 10. 1943 odšla v 3. bataljon

Prešernove brigade. Padla 15. 12. 1943 v Lovčevem hotelu na Goreljku na Pokljuki. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

DOBIDA FRANC, rojen 10. 12. 1914 Francu in Frančiški — Legat v Vrbnjah, živel na Zgoši — Kraljič, poročen, mizar, delavec Železarne KID Jesenice. Ustreljen 4. 5. 1945 na Zgoši v obrambnem boju Kokrškega odreda proti umikajoči se vojski iz transportov v Lescah. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

DOBRAVEC IVAN, rojen 12. 8. 1928 Antonu in Mariji — Odar v Ljubljani, živel na Nemškem Rovtu — Jauhov, samski, delal doma, član Skoja. 10. 10. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, dodeljen Kosovelovi brigadi za desetarja. Padel 25. 3. 1945 v Jesenici na Primorskem. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev v Orehku.

DOBRAVEC JAKOB, rojen 26. 4. 1899 Janezu in Katarini — Klinar v Radovljici, kjer je tudi živel — v Predtrgu, poročen, uradnik na sodišču v Radovljici, član Sokola. V juliju 1941 aretiran in zaprt v Begunjah. Z družino izseljen v Valjevo v Srbijo. 6. 12. 1941 umrl v bolnici v Beogradu.

DOBRAVEC JANEZ, rojen 18. 2. 1922 Janezu in Ivani — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Galet, samski, mesarski pomočnik. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po šestih mesecih prišel na dopust; takoj odšel v partizane v transportno četo Gorenjskega odreda na Gorjušah. Dodeljen 3. bataljonu Prešernove brigade. Padel 15. 12. 1943 v Lovčevem hotelu na Goreljku na Pokljuki. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (6-11-A).

DOBRAVEC JOŽEF, rojen 2. 12. 1924 Janezu in Ivani — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Galet, samski, zidarski pomočnik. Januarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Dopust je izkoristil za odhod v partizane. Dodeljen Prešernovi brigadi za mitraljezca, nato jurišnemu bataljonu XXXI. divizije. Padel 9. 9. 1944 v Žetini v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (6-11-A).

DOBRAVEC MARTIN, rojen 2. 11. 1904 Janezu in Mariji — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Kramarju, poročen, progovni delavec. 23. 12. 1944 odšel v Jeseniško —

bohinjski odred. Dodeljen 3. četi 2. bataljona Vojkove brigade. Ujet 24. 3. 1945 v Puštalu pri Čepovanu na Cerkljanskem in še isti dan ustreljen. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (12-12-A).

DOLAR ANTON — MIŠKO, rojen 15. 10. 1920 Francu in Ani — Vester na Bledu, živel na Želečah Bled — Kapsov, samski, mehanik, sodelavec gibanja OF, član Skoja. Septembra 1943 mobiliziran v nemško vojsko in februarja 1944 pobegnil domov. 22. 3. 1944 odšel v minersko četo Triglav Gorenjskega odreda, nato vodja obveščevalne točke Žirovnica pri Kokrškem odredu. Ujet 20. 2. 1945 v Smokuču, zaprt v Radovljici, ustreljen 23. 2. 1945 v Smokuču. Pokopan na pokopališču borcev, grob 65, na Bledu.

DOLENEC FRANČIŠEK, rojen 11. 10. 1914 Janezu in Mariji — Mohorič na Praprošah, kjer je tudi živel — pri Glinovcu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 30. 4. 1944 odšel v partizane v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi, kjer je postal desetar. Padel aprila 1945 v Podgozdu na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

DOLINAR ANTON, rojen 31. 10. 1904 Matevžu in Marijani — Tušek v Leskovici, živel na Srednji Dobravi, poročen, gozdni delavec. V Leskovici je njegova hiša stala v mejnem pasu. Med utrjevanjem meje med Nemčijo in Italijo 1941. leta, so ga izselili na Srednjo Dobravo. Odšel v partizane in v aprilu 1945 v boju za Idrijo padel. Podatki o pokopu niso znani.

DOLJAK IVAN, rojen 27. 12. 1908 Ivanu in Teziji — Luban v Lokavcu pri Ajdovščini, živel v Srednji vasi v Bohinju pri Šoštarju, poročen, natakár, izučen še za krojaškega in kleparskega pomočnika. Poslan je bil na delo v Št. Vid ob Glini na Koroškem. 22. 12. 1944 na delovnem mestu aretiran in zaprt v zaporih v Celovcu. Poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je 11. 5. 1945 umrl.

DORNIK FRANČIŠEK, rojen 25. 10. 1906 Mihaelu in Rozaliji — Beznik v Podhomu, kjer je tudi živel — Mihov, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 21. 1. 1944 odšel v Minerski vod Triglav, nato v Prešernovo brigado. 27. 3. 1945 utonil na Planini pri Cerknem.

DOVŽAN ANTON, rojen 24. 4. 1927 Antonu in Mariji — Zupan v Zasipu, kjer je tudi živel — pri Baku, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Septembra 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, nato v Vojkovo brigado, ranjen pri Novakovih. Umrli 23. 2. 1945 v partizanski bolnici Franja, kjer je tudi pokopan.

DROLE STANKO, rojen 7. 5. 1920 Janezu in Tereziji — Drole na Blokah na Primorskem, živel na Rečici — Bled, samski, čevljarški pomočnik, vaški pastir, sodelavec gibanja OF, obveščevalec. Ubit 5. 7. 1942 na Rečiški planini na Pokljuki. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

ERLAH GABRIJEL, rojen 25. 3. 1909 Jerneju in Luciji — Ravnik v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — na Kovačnici, poročen sodelavec gibanja OF. Aretiran in zaprt v Begunjah 1941. leta, drugič 1942. leta in tretjič 1943 leta. 15. 1. 1944 ustreljen kot talec v Lescah nasproti gostišča Tulipan. Pokopan v XI. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ERMAN ANTON, rojen 17. 2. 1911 Antonu in Kristini — Mihelič v Zgornji Lipnici, kjer je tudi živel — Ponavc, samski, mali kmet, sezonski gozdni delavec. 15. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). V sovražnikovi Žirovski ofenzivi prve dni avgusta 1943 v Poljanski dolini pogrešan. Na dan 1. 1. 1944 proglašen za mrtvega.

ERŽEN JANEZ, rojen 1921 v Kropi, kjer je tudi živel — Šintarčen, samski, žebljarski delavec. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Po ustanovitvi 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada) je bil 12. 7. 1943 v Davči določen za brigade na Dolenjskem. Dodeljen je bil 3. bataljonu Cankarjeve brigade.

Pogrešan nekje med bojem brigade po Dolenjski.

ERŽEN JANEZ, rojen 20. 9. 1897 Janezu in Mariji — Valentinčič v Leskovcu, živel v Radovni, gozdni delavec. 19. 9. 1944 so ga ubili in zažgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču v družinskem grobu v Zgornjih Gorjah.

ERŽEN JULIJANA — JULKA, rojena Ambrožič 13. 1. 1915 Antonu in Ivani — Krivc v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živela — Lizne-kova Julka, poročena, gospodinja. 9. 1. 1944 odšla k okrajni gospodarski komisiji pri Okrajnem odboru OF Gorje — Bled, kjer je bila za kuharico. 20. 7. 1944 padla na poti nad Zgornjimi Lazami proti Pernikom. Pokopana na pokopališču borcev, grob III./35, v Zgornjih Gorjah.

ERŽEN KONRAD, rojen 20. 7. 1912 Ivani Eržen v Kropi, kjer je tudi živel pri Smukraju, samski, strojni delavec. 25. 9. 1944 odšel v delavski bataljon v Cerkno; dodeljen kovaški delavnici v Trebenčah. 24. 3. 1945 padel v Rovtih nad Škofjo Loko v Selški dolini.

FAJDIG JANEZ, (JANKO) — ORLOV, rojen 18. 9. 1915 Ivani Fajdig v Zapužah, živel v Zapužah — Peskarjov, samski, žagar.

Obširnejši podatki so navdeni na strani 162.

FAJFAR FRANČIŠEK, rojen 29. 8. 1904 Alojziju in Agati — Rupar v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Bitencu, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. 18. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3223). Ustreljen kot talec 28. 7. 1942 v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v III. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

FAJFAR JANEZ (JANKO), rojen 19. 5. 1907 Jerneju in Mariji — Prevc v Dražgošah, živel na Nomenju — Fajfarjov, poročen, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehi vstaji se je vrnil domov. Aretiran 20. 2. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2284). 16. 3. 1942 poslan v koncentracijsko taborišče Dachau in nato v Mauthausen, kjer je 2. 6. 1942 umrl. Bil je upepeljen, žaro pa so poslali domačim. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bitnjah.

FERJAN FRANČIŠEK, rojen 9. 10. 1914 Janezu in Jeri — Hudovernik v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Žnidarju, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. 10. 7. 1943 odšel v Jelovski bataljon; dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), udeleženec pohoda na Dolenjsko in boja za Turjak. Premeščen v Gubčevo brigado; 20. 12. 1943 ujet pri Zidanem mostu. Zaprt v Mariboru in po dveh

mesecih poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. Iz Dachauva premeščen v Litomeržice na Češko, kjer je 8. 1. 1945 umrl.

FERJAN GABRIJEL, rojen 23. 8. 1880 Janezu in Ivani — Dežman v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Sodarju, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. 21. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3236). 28. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

FERJAN JOŽE, rojen 27. 2. 1908 Andreju in Marjeti — Rekar na Bledu, živel na Selu pri Bledu — pri Deščovcu, samski, kmečki delavec, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Maja 1943 odšel v Jelovski bataljon gorenjskega odreda. Padel oktobra 1943 na Jelovici. Pokopan na pokopališču borcev, grob 67, na Bledu.

FERJAN RUDOLF, rojen 14. 4. 1924. Jožefu in Marjeti — Valant v Bodeščaj, kjer je tudi živel — pri Cvernu, samski, trgovski pomočnik, sodelavec gibanja OF, član Skoja. Partizanom se je priključil v septembru 1943. leta nekje na Dolenjskem. Bil je politkomisar čete, imel je čin kapetana. 29. 1. 1945 so ga belogardisti ujeli v boju pri Žužemberku. Še isti dan je bil ustreljen pred pokopališčem v Žužemberku, kjer je bil 1. 2. 1945 pokopan, 15. 12. 1945 prepeljan v družinski grob na pokopališče v Ribnem.

FERJAN VINCENC (VINKO) — CENA, rojen 17. 7. 1911 Gabrijelu in Mariji — Šuštaršič v Ribnem, živel v Lescah, poročen, višji dentist. 15. 10. 1944 odšel v 2. brigado vojske državne varnosti (VDV) za brigadnega zobozdravnika. V spomladanski sovražni ofenzivi na Cerkljanskem dodeljen 4. četi VDV. Ujet in ustreljen 8. 4. 1945 v vasi Unec pri Rakeku na Notranjskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Lescah.

FINK IVANKA, rojena 2. 8. 1926 Kristijanu in Antoniji — Janc pri Sv. Ani pod Ljubeljem, živila v Lescah, samska, pletilja. Marca 1944 odšla v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato dodeljena relejni kurirski postaji G — 17 v Zabreški planini pod Stolum. Padla 24. 4. 1944 ob Šušteršičevi lovski koči in bila v njej z ostalimi padlimi soborci požgana. Pokopana v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

FINŽGAR FRANČIŠEK, rojen 24. 4. 1918 Mihaelu in Ceciliji — Jerman na Prezrenjah, kjer je tudi živel, samski, mizarski pomočnik. Aprila 1944 odšel v Gorenjski odred. Bil je ujet zaprt in poslan v nemško vojsko. Ušel domov in se takoj vrnil v partizane Prešernove brigade. V decembru 1944 pri Tribušah pogrešan. 1. 1. 1945 — dan, ki ga ni preživel — razglašen za mrtvega.

FISTER ALOJZ, rojen 30. 9. 1917 Alojziju in Frančiški Potočnik na Ovsishah, kjer je tudi živel - pri Primušku, samski, kmečki sin. Marca 1943 odšel v Gregorčičev (1.) bataljon. Dodeljen je bil 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), za bolničarja. Padel aprila 1945 na Blegošu.

FISTER FRANČIŠEK, rojen 18. 10. 1921, Frančišku in Mariji — Pogačnik na Češnjici pri Kropi, kjer je tudi živel — pri Pogačnik, samski ključavničarski pomočnik. Septembra 1943 odšel v Jelovsko (4.) četo Gorenjskega odreda. Dodeljen Cankarjevi brigadi na Dolenjsko. S XIV. divizijo odšel na Štajersko. V boju težko ranjen, odnešen v bolnico, od takrat pogrešan. 1. 1. 1945 — dan ki ga ni preživel — razglašen za mrtvega.

FISTER JANEZ (IVAN) — KANA, rojen 5. 1. 1919 Ceciliji Fister na Ovsishah, kjer je tudi živel - pri Mostarju, samski, brivski pomočnik. 19. 4. 1943 odšel v Gregorčičev (1.) bataljon. Opravil je politični tečaj in postal član KP. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) in imenovan za komisarja 3. čete. Na bojnem pohodu brigade na Dolenjsko na Rakitni 15. 8. 1943 padel. Pokopan na Krimu. 1. 1. 1944 — dan, ki ga ni preživel — razglašen za mrtvega.

FISTER PAVEL, rojen 10. 1. 1917 Janezu in Marijani — Berce na Prezrenjah, kjer je tudi živel, samski, mizarski pomočnik v Železarni KID na Jesenicah. Mobiliziran za obnovo porušenega železniškega predora v Globokem. Bil je izdan, da zbira denar za partizane. 1. 10. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1355). Ustreljen 4. 12. 1941 v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

FIŠER ANTON, rojen 14. 1. 1917 Alojziju in Jožefi — Skutl v Pliberku na Koroškem živel v Radovljici — v Predtrgu, samski, trgovski pomočnik v »Kašti« Železarne KID na Jesenicah. 4. 4. 1944 odšel v Jelovsko 1. četo Gorenjskega odreda; dodeljen v enote 9. korpusa

na Primorsko za intendanta. 19. 8. 1944 se je smrtno ponesrečil v Ravnici pri Trnovem na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

FRČEJ VINCENCIJ (VINKO), rojen 15. 10. 1927 Andreju in Ani Kocjančič v Zgornjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Gregoriču, samski, kmečki sin. 26. 9. 1944 odšel v Pokljuško četo za kurirja. Padel 30. 9. 1944 na Mežakliji. Pokopan na pokopališču borcev, grob 1./2, v Zgornjih Gorjah.

FRELIH CIRIL, rojen 27. 6. 1920 Francu in Mariji — Žmitek v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Španu, samski, kmečki sin. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko; junija se je vrnil domov. 10. 8. 1944 vstopil v Prešernovo brigado za desetarja. Padel 1. 9. 1944 na Črnem vrhu nad Idrijo.

FRELIH FRANČIŠEK, rojen 19. 9. 1927 Mihaelu in Elizabeti — Kemperle v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Grilcev, samski, mizarski vajenec. 20. 2. 1944 odšel v Jelovško (4.) četo nato v Prešernovo brigado. Na pohodu ujet in ubit 24. 2. 1944 v Vodica pri Kamniku. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici.

FRIDRIH LOVRO, rojen 5. 3. 1925 Lovrencu in Ivani — Potočnik v Beogradu, živel na Rečici — Bled, samski, študent. 10. 8. 1944 odšel v 3. četo 2. bataljona Vojvodinske brigade. Ranjen 11. 12. 1944 v Bolmovcu, umrl 11. 1. 1945 v bolnici v Belom Manastiru, pokopan prav tam.

FRJAN MARTIN, rojen 5. 11. 1912 Janezu in Marjeti — Zalokar v Spodnjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Jeklicu, samski kmečki sin. Septembra 1944 odšel v Pokljuško četo, nato k Okrajni gospodarski komisiji Gorje — Bled. Po združitvi okraja z Okrajem Bled — Bohinj decembra 1944 odšel v Prešernovo brigado, dodeljen minometni četi enote 9. korpusa. Padel zadnje dni maja v boju za Trst. Na dan 9. 5. 1945 proglašen za mrtvega.

GARTNER FRANČIŠEK, rojen 6. 10. 1903 Jožefu in Mariji — Barle v Kropi, kjer je tudi živel — Skerarjov, poročen, delavec. 25. 9. 1944 odšel v delavski bataljon v Cerkno. Med spomladansko sovražnikovo ofenzivo na Cerkljansko leta 1945 dodeljen Prešernovi brigadi in

aprila pogrešan. Za mrtvega je bil proglašen 16. 5. 1946.

GARTNER JANEZ, rojen 27. 12. 1906 Jožefu in Katarini — Kejžar v Zgornjih Danjah, živel na Nemškem Rovtu, samski, gozdni delavec. 25. 11. 1944 odšel v Jeseniško — Bohinjski odred. Dodeljen je bil etapni kuhinji na Strmine nad Nemškim Rovtom. Nato je bil premeščen v Vojkovo brigado. Padel na Lokvah nad Vipavo marca 1945. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana.

GARTNER MATIJA, rojen 26. 2. 1912 Jožefu in Mariji — Barle v Kropi, kjer je tudi živel — Skerarjov, poročen, žebljarski delavec. 25. 9. 1944 odšel v 1. četo 2. bataljona Prešernove brigade. Pogrešan 24. 3. 1945 v bojih na Pozezu na Primorskem.

GAŠPERIN ANTON, ADOLF, rojen 10. 12. 1922 Antonu in Marjani — Potočnik v Kropi, kjer je tudi živel — pri Banžovih, samski, žebjar — strojni delavec, član mladinske organizacije (ZSM). Med okupacijo je bil zaposlen pri železnici v St. Vidu na Koroškem. 29. 9. 1944 v Celovcu aretiran in zaprt. Poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, kasneje v Neugamme pri Hamburgu. 4. 5. 1945 je bil z drugimi taboriščniki odpeljan v пристanišče Hamburg. Tam so jih naložili na transportne ladje in na odprtem morju potopili.

GAŠPERIN AVGUŠTIN, rojen 13. 1. 1908 Jožetu in Frančiški — Cesar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Židanu, samski, kovač. Obširnejši podatki navedeni na strani 200. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču V Srednji vasi v Bohinju (16-3-C).

GAŠPERIN FRANC, rojen 27. 4. 1926 Francu in Frančiški — Repinc na Polju, živel v Studorju v Bohinju — pri Pekovcu, samski, mizarski vajenec. 8. 9. 1944 vstopil v Jeseniško — bohinjski odred. Vojkovi brigadi dodeljen s činom desetarja. Padel 24. 3. 1945 v Podgori na Primorskem.

GAŠPERIN FRANCE, rojen 4. 11. 1914 Francu in Mariji — Štros v Stari Fužini, kjer je tudi živel, samski, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. Sodeloval v pripravah na decembrsko vstajo v Stari Fužini. 2. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda in bil dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski, (Prešernova brigada). Padel 3. 8. 1943 na Žirovskem vrhu v Poljanski dolini. Pokopan v

družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (8-9-4-A).

GAŠPERIN JOŽE iz Begunj

GAŠPERIN JOŽEF, rojen 1. 5. 1913 Jožetu in Frančiški — Cesar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Židanu, samski, kovač, delavec v železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 12. 5. 1943 odšel v Poključski (2.) bataljon. Padel 5. 6. 1943 pri gostilni Marije Hodnik v Stari Fužini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju.

GAŠPERIN MILAN, rojen 23. 5. 1916 Jožefu in Frančiški — Cesar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Židanu, poročen.

Obširnejši podatki navedeni na strani 200. Pokopan v XVIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

GAŠPERIN PETER, rojen 27. 6. 1909 Francu in Mariji — Štros v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Gašperinu, samski, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. 2. 6. 1943 odšel v Jelovški bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada); z njo odšel na Dolenjsko. Premeščen v 2. bataljon 12. brigade XV. divizije. Padel 17. 2. 1944 v izvidnici pri vasi Laze ob Krki na Dolenjskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (8-9-4-A).

GAŠPERIN RUDOLF — JAZBEC, rojen 7. 4. 1913 Rudolfu in Mariji — Legat v Begunjah na Gorenjskem, živel v Begunjah — pri Fentu, samski, kolarski pomočnik, kmečki sin. Padel na vrtu Gvažarjeve hiše, Begunje na Gorenjskem 113. Obširnejši podatki so navedeni na strani 60. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

GAŠPERIN VALENTIN, rojen 11. 11. 1922 Valentinu in Mariji — Zupanc v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Mihovcu, samski, gozdni delavec, pomagal materi v gostilni, sodelavec gibanja OF. 10. 2. 1943 odšel v Jelovško četo Gorenjskega odreda. 6. 4. 1943 ranjen v vasi Savica in zaradi zastrupitve rane 13. 4. 1943 umrl v bivališču čete na Bočevnici nad Nemškim rovtom. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (17-3-C).

GAŠPERŠIČ BOGUMIL, (MILAN), VENCELJ, rojen 1. 7. 1923 Francetu in Frančiški — Smrekar

v Kropi, kjer je tudi živel — Jajtov, samski. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi. Ostali podatki navedeni na strani 122.

GAŠPERŠIČ BOŽIDAR (BOŽO), rojen 8. 5. 1925 Jožefu in Antoniji — Legat v Kropi, kjer je tudi živel — na Dolini, samski, študent. Začasno je živel na Dunaju, kjer je študiral glasbo. 15. 1. 1945 je ob bombardiranju mesta hudo ranjen še isti dan umrl. Pokopan je na dunajskem pokopališču.

GAŠPERŠIČ JOŽE, rojen 4. 9. 1925 Francetu in Frančiški — Smrekar v Kropi, kjer je tudi živel — Jajtov, samski, žebljarski delavec. 15. 2. 1943 odšel v Jelovško četo Gregorčičevega bataljona, nato v Selško četo. Padel 25. 2. 1943 na Špičastem hribu nad Besnico. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

GAŠPERŠIČ STANISLAV, rojen 9. 11. 1908 Mariji Gašperšič v Selcih nad Škofjo Loko v Selški dolini, živel v Begunjah — Turn, poročen, delavec v železarni KID Jesenice. 4. 4. 1944 odšel v Planinčev - (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato dodeljen v neznano enoto na Primorsko. Kraj in čas smrti nista znana. Za mrtvega proglašen 1. 1. 1945.

GERKMAN STANISLAV, rojen 5. 5. 1913 Luku in Frančiški — Zupanc na Bledu, živel v Gornjem Gradu, poročen, učitelj, član Sokola, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. Kot prosvetnega delavca na šoli v Šmihelu ga je gestapo maja 1941 aretiral in zaprl v zapore v Gornjem Gradu. Decembra 1941 je pobegnil v Ljubljano. Zaposlil se je na šoli v Maverlenu pri Črnomlju. Pred aretacijo italijanske policije 13. 5. 1942 na begu ustreljen. Pokopan na pokopališču borcev, grob 17, na Bledu.

GISINGER KASSIAN, rojen 5. 4. 1920 Romanu in Josephini — Ender, rojen v Mädru pri Velikovcu na Koroškem, poročen, ključavničar. Nemški vojak v kasarni na Bohinjski Beli. V oktobru 1944 pobegnil in se skrival pri ženi Pavli, rojeni Kelbl, na Bohinjski Beli. 15. 1. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, dodeljen 9. korpusu. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko v aprilu 1945 pogrešan.

GLOBOČNIK ANTON — KAMNIKAR, rojen 28. 12. 1883 Andreju in Mariji — Dolžan v Mošnjah, kjer je tudi živel — pri Rešu, poročen, kmet, kovač, sodelavec gibanja OF. Aretiran 28. 2. 1944 in odveden skupaj z družino v

zbirno taborišče v Škofove zavode v št. Vid nad Ljubljano. Od tam so bili izseljeni v Nemčijo. Septembra 1944 so ga v taborišču aretirali. Poslali so ga v zapore v Begunje. Spremljevalcu policistu pa je v Hlebcah ušel. Odšel je k partizanom in delal v kurirski postaji G — 12 v Kolombrdu pod Jamnikom. Padel 20. 3. 1945 na Malem vrhu pod Jamnikom. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Mošnjah.

GODEC FRANC, rojen 5. 10. 1875 Juriju in Uršuli — Mencinger, rojeni Sodja, v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Zabregar, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Aretiran 19. 3. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2459). Poslan v delovno taborišče Flossenbug v Nemčijo. Umrl je 24. 9. 1942 in bil upepeljen. Žaro so poslali domov domačim. Pokopana je v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (1-4-17).

GODEC TOMAŽ, rojen 15. 12. 1905 Juriju in Neži — Rozman v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Godčev, samski, usnjar, belostrojar. Obširnejši podatki so navedni na strani 90.

GOGALA FRANČIŠEK, rojen 29. 2. 1904 Antonu in Frančiški — Božič v Dvorski vasi, živel v Dvorski vasi — pri Markotu, poročen, kmet. 27. 2. 1944 odšel v Jeseniško 2. četo Gorenjskega odreda, dodeljen Bazoviški brigadi. Padel 20. 6. 1944 v Hrenovici pri Postojni na Primorskem, kraj pokopa ni znan.

GOGALA FRANC, rojen 5. 7. 1885 Francu in Elizabeti — Golob v Dvorski vasi, živel v Dvorski vasi — pri Francu, poročen, kmet in gostilničar. Ranjen 9. 5. 1945 v Mostah pri Žirovnici, ko je šel po padlega sovaščana. Umrl v ambulanti B 777 Kokrškega odreda v osnovni šoli Radovljica. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

GOGALA JANEZ (IVKO) — TURK, rojen 16. 12. 1917 Ivani Gogala na Bohinjski Beli, živel na Obrniah — pri Klacarju, samski, progovni delavec, član KP, sodelavec Jožeta Ažmana iz Nomenja, član gibanja OF. 14. 6. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski, (Prešernova brigada). Z brigado odšel na bojno pot na Dolenjsko. Premeščen v Gubčevo brigado. Padel 8. 9. 1943 pri Mirni Peči na Dolenjskem, kjer je pokopan v skupnem grobu.

GOLC IGNACIJ, rojen 31. 7. 1924 Janezu in Tereziji — Dežman v Zasipu, kjer je tudi živel — pri Govcu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Januarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Marca 1944 prišel na dopust v Beljak na Koroško in pobegnil domov. Vstopil v minersko četo Triglav, nato v Škofjeloški odred, kot ostrostrelec. Padel 26. 3. 1945 na Rudnem v Selški dolini. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Zasipu.

GOLEC FRANC, rojen 14. 9. 1927 Francu in Tereziji — Por na Bledu živel na Rečici — Bled — pri Tišlerčku, samski, kolarski vajenec, član Skoja, obveščevalec. 18. 3. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Padel 19. 4. 1945 pri Sv. Križu v Selški dolini. Pokopan na pokopališču borcev, grob 5, na Bledu.

GORIČNIK ALOJZIJ, rojen 31. 5. 1916 Jožu in Tereziji — Debelak v Poljčah, živel v Poljčah — pri Vrbančo, samski, mizarski pomočnik. Mobiliziran v Nemško vojsko spomladi 1943, med dopustom odšel 12. 1. 1944 v Jeseniško 2. četo Gorenjskega odreda. Padel 9. 7. 1944 v Lomu pod Storžičem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

GORIČNIK JOŽE — TUGO, rojen 18. 2. 1922 Jožu in Tereziji — Debelak v Poljčah, živel v Poljčah — pri Vrbančo, samski, mizarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Mobiliziran v nemško vojsko spomladi 1943, pobegnil domov, julija 1943 odšel v Jeseniški (1.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen na teren za politično delo v rajon OF Radovljica, nato v Rajonski komite SKOJ Radovljica za sekretarja, nato k VOS-u, in 4. četi VDV. Padel 13. 9. 1944 na Mrzlem vrhu pri Žireh. Pokopan v skupnem grobu Dobračevo.

GRACELJ JANEZ, rojen 17. 4. 1912 Janezu in Frančiški — Cengle v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Burju, poročen, kamnosek, delavec, sodelavec gibanja OF. 21. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 3255). 28. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

GREGORČIČ FRANC, rojen 28. 10. 1900 Janezu v Opatiji, živel na Zgornji Dobravi — Gorachov, poročen, mizar. 18. 2. 1944 odšel v Jelovško (4.) četo Gorenjskega odreda in dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 27. 3. 1945, kraj smrti in pokopa nista znana.

GREGORI JOŽE — iz Srednje Dobrave

GRILC FRANC — BRINAR, rojen 4. 12. 1911 Janezu in Mariji — Jamnik v Virlogu, Škofja Loka, živel v Ribnem - pri Smrekarju, samski, čevljar — obrtnik, organizator gibanja OF. 10. 7. 1941 odšel v ilegalno skupino Jaka Bernarda na Jelovico, nato v Jelovško četo oziroma četo Ilije Gregoriča Cankarjevega bataljona na Vodicah. Udeleženec bojev v Rovtih in Dražgošah, kjer je bil trikrat ranjen. V zimi 1942. leta v sestavi Poključke čete na Lipanci na Pokljuki dobil hude ozeblina na nogah. Več mesecev se je zdravil pri Volfu na Slamnikih. Po okrevanju je bil dodeljen Okrožnemu komiteju KPS Jesenice. Na poti na Škofjeloško okrožje je od 22. 5. 1944 pogrešan. 1. 6. 1944 proglašen za dan, ki ga ni preživel.

GRILC IVAN, rojen 7. 7. 1906 Antonu in Mariji — Golmajer, v Hrašah pri Lescah, živel v Radovljici, poročen, trgovec — obrtnik. 20. 9. 1944 odšel v 1. četo 3. bataljona Vojkove brigade. Padel 2. 12. 1944 v Breznici pod Lubnikom. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

GRILC JANEZ, rojen 8. 3. 1907 Janezu in Mariji — Jamnik v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Smrekarju, poročen, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. Marca 1942 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Poslan na Dolenjsko, kjer je bil vključen v Gubčevo brigado za mitraljezca. Julija 1942 ga je Stane Potočar sprejel v članstvo KP. Padel 22. 10. 1943 na Gorjancih.

GRILC JANEZ, rojen 9. 5. 1901 Petru in Heleni — Mohorič na Spodnji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Ažmančku, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. 18. 8. 1943, ko so nemški bombniki bombardirali partizanske položaje na Jelovici, se je zadrževal na Bodlajki na Jelovici. Bil je smrtno zadet. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (3-22).

GRILC JOŽEF, rojen 10. 3. 1903 Petru in Heleni — Mohorič v Spodnji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Ažmančku, poročen, priložnostni delavec. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici. Obširnejši podatki so na strani 224.

GROBOTEK FRANČIŠEK, rojen 30. 1. 1917 Pavli Grobrotek v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Hrvatov, samski, mesarski pomočnik. V partizane odšel v 1943. letu in bil dodeljen

k varnostno-obveščevalni službi (VOS) rajona Jesenice. Padel 4. 4. 1944 pri Zakošiču v Plavškem Rovtu nad Jesenicami. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

GROBOVŠEK CIRIL, rojen 6. 7. 1922 Jerneju in Frančiški — Mlinar v Bistrici pri Trziču, živel v Otočah, kleparski pomočnik, tovarniški delavec, član društva Sokol, član Skoja. 27. 9. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1309). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

GROBOVŠEK SILVESTER — SILVO, rojen 28. 12. 1921 Francu in Ceciliji — Bernard v Otočah, kjer je tudi živel, samski, mizarski pomočnik, član društva Sokol, član Skoja. 10. 9. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1217). 17. 10. 1941 kot talec ustreljen nasproti Remčeve žage ob cesti Lancovo — Bodešče. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Mošnjah.

HAJDUKOVIČ VLADIMIR — DIAN, rojen 17. 2. 1920 Martinu in Frančiški — Jeglič, na Črnicu, kjer je tudi živel, samski, ključavničarski pomočnik, tekstilni podmojster, član KP. Junija 1942 mobiliziran v nemško vojsko. V decembru 1942 pobegnil domov. Januarja 1943 odšel v okrožno ciklostilno tehniko »Storžič«. Iz tehnike dodeljen Vojkovi brigadi. 24. 3. 1945 padel v Podgozdu, Ravnica na Primorskem. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču na Brezjah.

HEBERLE FRANC, BLAŽ, rojen 25. 1. 1927 Janezu in Ivani — Globočnik na Bledu, živel na Mlinem — Bled — Kuharjev, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, član Skoja. 4. 1. 1944 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda, nato v Škofjeloški odred. Premeščen v Bazoviško brigado, nato za namestnika komandirja čete v Severnokoroški odred. Padel 10. 5. 1945 pri Dravskem mostu na Koroškem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 64, na Bledu.

HEBERLE JANEZ, rojen 24. 12. 1893 Petru in Mariji — Pintar na Selu pri Bledu, živel na Mlinem — Kuharjev, poročen, zidar, udeleženec oktobrske revolucije, predvojni komunist, organizator gibanja OF. Aretiran 26. 7. 1944, zaprt v Begunjah. Iz zaporov poslan v koncentra-

cijsko taborišče Mauthausen in tam umrl 6. 3. 1945.

HEBERLE LEOPOLD, rojen 7. 11. 1923 Janezu in Ivani — Globočnik na Bledu, živel na Mlinem — Kuharjev, samski. Obširnejši podatki so navedeni na steni 127. Pokopan na pokopališču borcev, grob 19, na Bledu.

HKAVEC JANEZ (JANKO), rojen 10. 7. 1927 Janezu in Frančiški — Pretnar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — Verbec, samski, mehanični vajenec. 30. 5. 1944 odšel v Vojkovo brigado. 16. 3. 1945 v boju na Kobilci nad Tribušami hudo ranjen. Premeščen v bolnico Pavla in od takrat dalje pogrešan. 1. 4. 1945 proglašen za mrtvega.

HORVAT VIKTOR, rojen 19. 4. 1899 Andreju in Mariji — Siherl v Ljubljani, živel v Radovljici — Mesto 32, poročen, pletilski mojster, sodelavec gibanja OF. 2. 12. 1944 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 6860). 1. 3. 1945 poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen. Kdaj in kje je umrl, ni znano.

HRIBAR KAROL, rojen 23. 10. 1913 Janezu in Mariji — Stare na Bledu, živel v Zagoricih — Bled, poročen, krojaški pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 12. 4. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, nato v Kosovelovo brigado. Padel 30. 4. 1945 na Občinah pri Trstu. Pokopan na pokopališču borcev, grob 49, na Bledu.

HRIBAR LADISLAV, rojen 25. 5. 1924 Pavli Hribar v Ljubljani, živel v Zagoricih — Bled, samski, elektromonterski pomočnik, sluga v kinu Bled. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko, kasneje prišel na dopust. Januarja 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, nato v brigado Simona Gregorčiča. Padel 13. 3. 1945 v Zgornjih Trebušah. Pokopan na pokopališču borcev, grob 20, na Bledu.

HRIBAR LUDVIK, rojen 13. 8. 1914 Janezu in Rozaliji — Bregant v Podhomu, živel v Grabčah — pri Gregorju, poročen, zidar, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 22. 2. 1943 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 741). Še v istem letu z družino izseljen v Nemčijo. V 1944. letu so se vrnili domov. Odšel v Pokljuško četo, nato pa v enote 9. korpusa za bolničarja. Padel prve dni marca 1945 nekje na Cerkljanskem. Za mrtvega proglašen 6. 3. 1945.

HROVAT ALOJZ, rojen 21. 6. 1902 Mihi in Mariji — Valjavec v Begunjah na Gorenjskem, živel v Begunjah — pri Žgajnarju, poročen, čevljarški pomočnik, gradbeni delavec, predvojni komunist, organizator gibanja OF. Junija 1941 odšel v partizansko skupino na Dobrči, nato v Jelovško četo Cankarjevega bataljona, nato komandir Kokrške čete. 22. 4. 1942 se je sam ustrelil v brezizhodnem položaju obkoljenih borcev v jami v pečinah nad Savo pri Okroglem.

HROVAT JAKOB, rojen 25. 6. 1908 Jakobu in Mariji — Ažman v Voščah, živel v Spodnji Lipnici — pri Matuhu, poročen, tesar, kmet sodelavec gibanja OF. 10. 4. 1944 odšel v Vojkovo brigado. Padel 25. 3. 1945 v Zakrižu.

HUDOVERNIK ANTON, rojen 19. 5. 1895 Valentinu in Uršuli — Piber v Spodnjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Rudarju, poročen, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. Ustreljen 9. 8. 1941 ko se je z dela na Mežakliji vračal domov. Pokopan na pokopališču v družinskem grobu v Zgornjih Gorjah.

HUDOVERNIK VALENTIN, rojen 18. 1. 1894 Valentinu in Uršuli — Piber v Spodnjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Tineju, poročen, gozdni delavec, voznik, sodelavec gibanja OF. 27. 7. 1944 ga je z Repečnekovega rovta na Pokljuki ovedla skupina policistov in belogardistov in ga na Gačah na Rčitnem na Pokljuki ustrelila. Pokopan je v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

HUMERCA ANDREJ, rojen 28. 9. 1904 Andreju in Mariji — Baloh v Lescah, kjer je tudi živel — Andrejčkov, poročen, tovarniški delavec. 26. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Bazoviško brigado, pogrešan 1. 5. 1945 v Mrzli rupi v Trnovskem gozdu na Primskovem.

ISKRA ANTON, rojen 5. 1. 1913 Tomažu in Ani — Pfajfar na Nemškem Rovtu, kjer je tudi živel — Matevžov, samski, kmet, član KP, sodelavec gibanja OF. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. Na Martinčku na Jelovici je bil 23. 5. 1944 ujet in še isti dan na položaju ustreljen. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (1-6-5).

ISKRA ANTON, rojen 21. 12. 1911 Mihaelu in Mariji — Zupan v Bohinjski Bistrici, živel na

Lancovem — Forklčov iz Bistrice, samski, mearski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 15. 3. 1944 odšel v Jelovsko 4. četo in dodeljen Kosovelovi brigadi. 6. 4. 1944 nekje na Primorskem pogrešan.

ISKRA FRANČIŠEK, rojen 11. 12. 1916 Mihaelu in Mariji — Zupan v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Forklčov, samski, krojač, progovni delavec. V 1941. letu premeščen na Koroško. Poleti 1943 iz zapora pobegnil domov. V partizane odšel 25. 8. 1943 in poslan na Dolenjsko. Dodeljen 3. četi 2. bataljona 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Sodeloval v bojih za Turjak. Po vrnitvi na Gorenjsko dodeljen Jeseniško — bohinjskemu odredu, kjer je bil komandir čete. Ujet 26. 10. 1944 in zaprt v Begunjah (z. š. 6233). Iz zaporov poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je marca 1945 umrl.

ISKRA JANEZ, rojen 17. 4. 1906 Janezu in Ani — Čufer na Nemškem Rovtu, kjer je tudi živel — Barakarjov, samski, lesni delavec, strojnik. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade, 16. 4. 1944 pa h gospodarskemu odseku. Pri zbiranju in pošiljanju hrane in živine z Nemškega Rovta v brigado je bil 20. 6. 1944 ujet. Zaprt v zaporih v Begunjah (z. š. 4773), nato poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 12. 12. 1944 umrl.

ISKRA JOŽEF, rojen 28. 8. 1916 Jožefu in Jeri — Stare v Jereki, kjer je tudi živel — pri Španu, samski, kolar, delavec, sodelavec gibanja OF. V 1943. letu vstopil v 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko (Prešernova brigada), nato v Istrski odred. Padel 18. 12. 1943 v Pregarjih pri Ilirski Bistrici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (1-12-A).

JAGODIC FRANC iz Begunj

JAKLIČ FRANC, rojen 30. 12. 1906 Francu in Frančiški — Meden v Škofji Loki, živel v Radovljici, poročen, radio tehnik, sodelavec gibanja OF. Ubit 19. 3. 1945 pri bombnem napadu na železniški most čez Savo pri Globokem.

JAKOMINIJ KAREL, rojen 15. 9. 1915 Ivanu in Mariji — Babič na Kubeđu pri Gračišču na Primorskem, živel v Mošnjah, samski, cestni de-

lavec. 1942. leta mobiliziran na delo pri železnici v Hannover v Nemčijo. Ob bombardiranju mesta ranjen v glavo; po okrevanju pobegnil domov v Mošnje. V partizane odšel spomladi 1944 v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. 4. 11. 1944 padel pri napadu domobranske postojanke v Kovorju. Pokopan na pokopališču v Kovorju.

JAKOPIČ ADOLF, rojen 30. 1. 1909 Martinu in Mariji — Žnidar na Bohinjski Bistrici, živel v Podhomu — pri Mraku v Spodnjem Grabnu, poročen, ključavničar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 20. 1. 1944 odšel k varnostno obveščevalni službi (VOS) rajona Gorje — Bled. 22. 4. 1944 ranjen v akciji v Podhomu. 2. 5. 1944 umrl na zdravljenju pri Krničarju v Zgornjih Lazah. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./31, v Zgornjih Gorjah.

JAKOPIČ FRANČIŠEK, rojen 1. 3. 1918 Antonu in Jeri — Cegnar v Zgornjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Bačmanu, samski, vrtnar, sodelavec gibanja OF. Takoj po okupaciji poslan na delo v Beljak na Koroško. 2. 7. 1942 bil aretiran in zaprt v zaporih v Celovcu. 17. 8. pripeljan v zapore v Begunje. (z.š. 87). Od tu poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 17. 12. 1942 umrl.

JAKOPIČ JANEZ — JANKO, rojen 9. 7. 1919 Jožefu in Mariji — Ulčar v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Klemencu, samski. Ostali podatki navedeni na strani 220. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

JAKOPIČ JANEZ — MIŠKO, rojen 23. 10. 1911 Antonu in Jeri — Cegnar v Zgornjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Bačmanu, samski, čevlarski pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah. 12. 12. 1943 sprejet v varnostno obveščevalno službo (VOS) rajona Gorje — Bled kot obveščevalec. 20. 4. 1944 padel v Spodnjih Lazah. Pokopan na pokopališču borcev, grob I./3, v Zgornjih Gorjah.

JAKOPIČ MARTIN, rojen 1. 11. 1885 Petru in Luciji — Repe v Spodnjih Gorjah, živel v Podhomu — pri Mraku, v Grabnu, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 25. 7. 1942 aretiran z družino in zaprt v Begunjah (z.š. 3425). 21. 8. 1942 poslani iz zaporov v zbirno taborišče za izseljence v škofove zavode v št. Vid nad Ljubljano. Iz taborišča izseljeni v Gunzenhausen pri Nüren-

bergu na Bavarsko. 24. 2. 1944 umrl v bolnici v Ausbahu, kjer je tudi pokopan.

JAMAR ANTON, rojen 5. 8. 1916 Martinu in Ivani — Pogačar na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Martinu, samski, trgovski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Julija 1943 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuki. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), nato pa v enote na Dolenjsko. Poslan na politični tečaj in sprejet v KP. Imenovan za poverjenika OZNE v okrožju Maribor. 6. 12. 1944 bil pri Gradišču na Pohorju težko ranjen zato se je sam ustrelil. Pokopan v skupnem grobu v Dolenji Polskavi.

JAMAR FRANC, rojen 9. 12. 1909 Antonu in Ivani — Markelj na Gorjušah, kjer je tudi živel — Jurjovčev, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 3. 6. 1943 odšel v Poključski 2. bataljon Gorenjskega odreda. Padel 6. 6. 1943 v Srednji vasi v Bohinju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

JAMAR FRANČIŠEK, rojen 28. 1. 1909 Martinu in Ivani — Pogačar na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Martinu, poročen, ključavničar v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 3. 3. 1945 na Osojniku pri Škofji Loki.

JAMAR IVAN (JANKO), rojen 4. 3. 1922 Janezu in Mariji — Zupančič na Bledu, živel na Gradu Bled, samski, čevljarški pomočnik, sodelavec gibanja OF. Aprila 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda, nato v Zahodno — Koroškem odred. Padel 1. 7. 1944 v Bekštajnu (Finkenstein) na Koroškem.

JAN ALOJZIJ, rojen 6. 4. 1913 Vinku in Neži — Potočnik v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Kaconu, samski, intelektualec, začasno živel v Ljubljani, aktivist OF. V 1942. letu ga je italijanska policija aretirala. 29. 6. 1942 ubit ob partizanskem napadu na železniški transport internirancev pri Borovnici. Pokopan v skupnem grobu padlih na pokopališču nad Borovnico.

JAN JAKOB, rojen 21. 7. 1903 Janezu in Mariji — Počivalnik v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Repečniku, samski, kmečki sin, lesni trgovec, začasno živel v Ljubljani. V 1941. letu v neki raciji aretiran in zaprt, 1. 12. 1941 ustreljen kot talec.

JAN JOŽEF, rojen 12. 3. 1863 Vinku in Mini — Kunstelj v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Štajarcu, poročen, mali kmet, sezonski gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. 11. 9. 1944 ga je patrola policistov ustrelila, ko je šel na zvezo k sinu Jožefu, partizanu na Poljanah. Pokopan na pokopališču v družinskem grobu v Zgornjih Gorjah.

JAN MARIJA, rojena 31. 7. 1922 Francu in Mariji — Slivnik v Mevkužu, kjer je tudi žive-la — pri Žumrču, samska, služkinja, sekretarka Skoja v Mevkužu. Prve dni junija 1944 odšla v Okrajni komite SKOJ-a Gorje — Bled. 23. 7. 1944 padla blizu elektrocentrale v Spodnji Radovni. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

JAN MATEJ, (MATEVŽ), rojen 19. 9. 1910 Matevžu in Mini — Jan na Višelnici, kjer je tudi živel — pri Pogvajenu, samski, krojač, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Udeležen v bohinjski vstaji, 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. 24. 12. 1942 je bil aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1722). 18. 4. 1942 poslan v Celovec, od tam pa v koncentracijsko taborišče Oranienburg in nato v Ravensbrück. 1. 1. 1943 je proglašen za dan njegove smrti.

JANŠA ANTON — RADO, rojen 3. 6. 1927 Janezu in Katarini — Kleindienst na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Kovaču, učenec v industrijski kovinarski šoli Železarne KID na Jesenicah, član Skoja. 20. 2. 1944 odšel v 2. četo Gorenjskega odreda. Dodeljen relejni Kurirski postaji G — 14 v Dragi. Padel 28. 1. 1945 na cesti v Drago pred Vazarjevo hišo. Pokopan na grobišču borcev na Krajevem pokopališču na Brezjah.

JANŠA JANEZ, rojen 25. 12. 1913 Jožefu in Mariji — Zupan v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Beleju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 25. 2. 1944 odšel v minerski vod Triglav Gorenjskega odreda, nato dodeljen Prešernovi brigadi. Kot zdravstveno nesposoben po treh tednih vrnjen domov. 25. 2. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. 20. 4. 1945 padel pri cerkvi Sv. Jedrti v Lajšah nad Selcami v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

JANŠA JOŽEF, rojen 6. 12. 1930 Jožefu in Neži — Ambrožič v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Beleju, učenec, pastir tretinek. Obširnejši podatki so navedeni na strani 222. Pokopan je

v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

JANŠA JOŽEF, rojen 29. 3. 1921 Ivanu in Mariji — Pristov, v Radovljici, kjer je tudi živel — v Predtrgu, samski, čevljarški pomočnik, pri očetu. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko, od koder pobegnil in odšel junija 1943 v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Med potjo v 9. korpus na Primorsko se je oglasil doma pri starših. Da jih ne bi selili, kar so jim grozili, se je javil nemškimi oblastem. 12. 5. 1944 kot vojaški dezertter obglavljen v Gradcu v Avstriji.

JANŠA MARIJA, rojena ROGAČ 27. 6. 1822 Jožetu in Tereziji — Dežman na Zgornji Lipnici, živel v Ribnem — pri Dežmanu, gospodinja, sodelavka gibanja OF. Iz Janševe družine so bili trije sinovi v partizanih, zato je gestapo izselil starše. Na dan selitve, 11. 1. 1944, se je pri Radovljici prevrnil tovornjak z družinami iz Ribnega. V tej nesreči je bila Marija tako hudo poškodovana, da je še isti dan umrla. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

JAREC FELIKS, rojen 21. 4. 1912 Bernardu in Ivani — Dore v Vrbovcu, živel na Brezjah, poročen, mlinar. Aprila 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi, Padel septembra 1944 pri Idriji. Kraj pokopa ni znan.

JEGLIČ ANTON, rojen 7. 1. 1924 Lovrenciju in Mariji — Dobravec na Prapročah, kjer je tudi živel — pri Miklnu, samski, kmečki sin. V 1942. letu poslan na obvezno delo v Nemčijo. Po odsluženju dodeljen k Vermahtu. Prve dni aprila 1944 prišel na dopust domov. 8. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Vojkovi brigadi, nato v jurišni bataljon XXXI. divizije. Padel 14. 3. 1945 na Vojskem na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

JEGLIČ JOŽEF, rojen 28. 2. 1916 Lovrencu in Mariji — Dobravec na Prapročah, kjer je tudi živel — pri Miklnu, samski, čevljarški pomočnik. 1. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v 3. bataljon Kokrškega odreda kot intendant. Padel 28. 1. 1945 nad Vazarjevo hišo na cesti v Drago. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

JEKLAR TEREZIJA, rojena PERHAJ 30. 6. 1913 Francu in Tereziji v Ponikvah na Dolenjskem,

živel v Spodnjih Gorjah — pri Černetu, poročena, gospodinja. 8. 1. 1944 odšla v minerski vod Triglav, nato v Škofje-loški odred in na Gorenjsko vojno področje. 24. 3. 1945 ujeta na Poreznu in še isti dan ustreljena v Davči, kjer je tudi pokopana.

JELENC MIHAEL, rojen 3. 1. 1904 Matevžu in Mariji — Tomazin v Dražgošah, živel v Spodnji Lipnici — pri Ječelarju, poročen, mali kmet, gostilničar. 26. 3. 1944 odšel v Vojkovo brigado, nato dodeljen Gregorčičevi brigadi. Padel v Ledinah na Primorskem. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana. 20. 8. 1944 proglašen za mrtvega.

JELOVČAN ANTON, rojen 11. 5. 1903 Antonu in Uršuli — Benedičič na Martinj Vrh v Selški dolini, živel v Kropi — pri Trbuskarju, poročen.
Podatki navedeni tudi na strani 125.

JENSKO JOŽEF, rojen 23. 12. 1926 Jožefu in Julijani — Beznik na Nomenju, kjer je tudi živel — Ličebrov, samski, kmečki sin. V partizane odšel 3. 8. 1943 v Pokljuški 2. bataljon Gorenjskega odreda in bil dodeljen 8. uradni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernovi brigadi). Z brigado odšel na Dolenjsko. Premeščen v Tomšičevo nato v Gubčevo brigado. Padel 16. 11. 1944 v Šmihelu pri Novem mestu. Pokopan je v skupnem grobu padlih borcev v Šmihelu.

JENSTERLE BOŠTJAN, rojen 21. 1. 1909 Gregorju in Mariji — Taler v Spodnjih Danjah v Selški dolini, živel v Slatni — pri Boštjanu, poročen, delavec v Železarni KID Jesenice. 18. 1. 1944 odšel v Jeseniško 2. četo Gorenjskega odreda, Padel 3. 3. 1944 na kurirski poti pri Železni Kaplji na Koroškem, pokopan na kraju smrti.

JENSTERLE FRANC, rojen 24. 4. 1891 Janezu in Ivani — Kejžar v Zgornji Sorici, živel na Ravnah v Bohinju — Prezelcov, poročen, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. Aretiran 24. 10. 1944 in zaprt v Begunjah. Poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je 12. 2. 1945 umrl.

JERALA FILIP, rojen 4. 5. 1908 Janezu in Mini — Mohorič na Prezrenjah, kjer je tudi živel pri Prekuhovcu, poročen, železniški delavec, kmetičar, sodelavec in obveščevalec gibanja OF. Iz železniške postaje Podnart v 1942. letu premeščen v Pressig v Nemčijo. Pred upoklicem v vojsko avgusta 1944 pobegnil domov

In odšel v partizane. Delal je v delavnicah Komande mesta Cerkno. Padel 2. 4. 1945 na Policah pri Cerknem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

JERALA FRANC, rojen 10. 12. 1922 Nikolaju in Marjeti — Fister v Ljubljani, živel na Ovsiašah — pri Upulju, samski, progovni delavec, 6. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8 udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada); z njo odšel na bojno pot na Dolenjsko. Premeščen v Šerčerjevo brigado. Udeleženec bojev v Grčari-
cah. Novembra 1944 v izvidnici štabne patrole na poti pri Ljubljani ujet. Zaprt v Ljubljani in poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. Iz taborišča premeščen v Mauthausen, kjer je 15. 12. 1944 umrl.

JERALA FRANC, rojen 23. 9. 1888 Janezu in Mariji — Jerala na Češnjici pri Kropi, živel v Kropi — pri Klobčarju, poročen, strojni ključavničar. Pri vpadu belogardistov iz postojanke v Kamni Gorici v Kropo je bil ranjen pred domačo hišo. 30. 10. 1944 je za posledicami umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

JERALA IVAN, rojen 13. 9. 1925 Ignaciju in Mariji — Pernuš v Srednji vasi, živel v Srednji vasi — pri Trleju, samski, kmečki sin. Spomladi 1943 prisilno mobiliziran na obvezno delo, prišel na dopust. 25. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v 1. bataljon Kokrškega odreda. Padel 4. 12. 1944 pri vasi Brezje pod Dobrčo. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

JERE JAKOB, rojen 15. 4. 1900 Jakobu in Franci — Krivc na Kupljeniku, živel na Bohinjski Beli — Cuckov, poročen, lesni delavec, sodelavec gibanja OF. 14. 12. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 4. 2. 1945 v Topoljah pod Sv. Mohorjem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

JERŠE ALEŠ — JESEN, rojen 8. 1. 1921 Janezu in Mariji — Pibernik v Ljubljani, živel v Zagoricah — Bled, samski, laborant v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Spomladi 1942. leta na univerzi v Ljubljani aretiran in zaprt. Junija 1942 poslan v koncentracijsko taborišče Gonars. Julija 1943 izpuščen. 12. 8. 1944 odšel v Kamniški odred. Padel 23. 1. 1945 v hiši Senožetnice v vasi Gozd pri Kamniku. Pokopan na pokopališču bor-
cev, grob 12, na Bledu.

JESENKO JANEZ, rojen 28. 5. 1905 Janezu in Rozaliji — Slamnik na Breznici, živel v Ljubnem, poročen, krojač, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 6. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda pod Stol, nato dodeljen Prešernovi brigadi. 23. 3. 1945 padel na Poreznu.

JUG ALBIN, rojen 3. 2. 1912 Jožefu in Mariji — Jug v Solkanu pri Gorici na Primorskem, živel v Hrašah pri Lescah, samski, cestni delavec. 28. 7. 1941 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Hudo ranjen v boju proti oddelku nemških telefonistov v postojanki na Češnjici v Selški dolini. Umrl 19. 11. 1941 v zaselku na Bezovnici. Pokopan v skupnem grobu pri Sv. Mohorju v Selški dolini.

JURGEC IVAN, rojen 22. 12. 1921 Karlu in Mariji — Sušnik v Logu — Lepence, živel na Nomenju — pri Jakovcu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, predvojni skojevec, sodelavec gibanja OF. Aretiran 12. 12. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2177). 16. 5. 1942 poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen. 26. 9. 1942 umrl in bil upepeljen, žara poslana domačim. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Bitnjah.

JUSTIN ALOJZIJ, rojen 27. 5. 1911 Janezu in Ivani — Dolžan v Otočah, živel v Kropi, poročen, stavbni ključavničar, predvojni komunist, organizator gibanja OF v Kropi in okolici. Aretiran 17. 10. 1941 in zaprt v Begunjah (z. š. 1482). 18. 4. 1942 poslan v zapore v Celovec, od koder so ga poslali v koncentracijsko taborišče Oranienburg — Sachsenhausen v Nemčijo. Iz tega taborišča premeščen v Bergen — Belsen, kjer je 14. 3. 1945 umrl. Za mrtvega proglašen na dan 1. 4. 1945.

JUSTIN FRANC — ŠTEFAN, rojen 21. 12. 1919 Apoloniji Štefe pri Sv. Katarini, živel v Hlebach, samski, kovaški pomočnik. 28. 7. 1941 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona, nato v Prešernovo brigado. Po prihodu brigade na Dolenjsko dodeljen v enote XIV. divizije. Udeleženec borbnega pohoda divizije na Štajersko. Padel 1. 5. 1945 v boju za Ljubno ob Savinji. Pokopan v skupnem grobu v Ljubnem ob Savinji.

JUSTIN MARIJA — ŽUMER, rojena 7. 9. 1913 Martinu in Mariji — Prevc na Zgornjih Lazah, živela na Rečici — Bled, poročena, gospodinja. Pri bombardiranju Beljaka 5. 2. 1945

hudo ranjena, umrla 21. 2. 1945 v bolnici v Celovcu. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

KALAN JOŽEF, rojen 23. 3. 1909 Francu in Frančiški — Vidic v Radovljici, kjer je tudi živel, samski, uradnik, član Sokola. Aprila 1941 pobegnil v Ljubljano, kjer je začasno živel. V partizane odšel septembra 1943 na Kočevsko; dodeljen k avtoedinici za vodjo avtokolone. Padel 6. 12. 1943 na Mlaki pri Kočevju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

KALŠEK PAVEL, rojen 29. 6. 1904 Mihi in Doroteji — Medvešek v Zagorju ob Savi, živel na Zgoši - pri Vorhu, poročen, predilec, sodelavec gibanja OF. V 1943. letu je bil član Vaškega odbora OF na Zgoši. Spomladi 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi za mulovodca. Padel 4. 7. 1944 v Jesenici na Primorskem.

KAPUS JANEZ, rojen 8. 2. 1909 Janezu in Mariji — Zupančič na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Suharju, samski, delavec, 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred in dodeljen 9. korpusu. Padel 4. 3. 1945 v Podgradu na Primorskem Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

KAVČIČ FELIKS, rojen 25. 5. 1905 Antoniji Kavčič na Pavlovskem vrhu, živel v Ljubnem, poročen, čevljarški pomočnik, sodelavec gibanja OF. 23. 8. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1107). 24. 8. 1941 ustreljen kot talec pred gasilskim domom v Ljubnem. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Ljubnem.

KAVČIČ FILIP, rojen 28. 1. 1922 Filipu in Heleni — Škriba v Kropi, kjer je tudi živel — pri Flajsu, samski, strojni ključavničar. V 1942. letu poslan na delo v Železarno KID na Jesenice, nato k Ahačiču v Trzič in v Celovec. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Na vežbah si je pokvaril nogo in prišel domov. 4. 12. 1944 odšel v delavski bataljon v Cerklano; dodeljen delavnici smučarskega okovja. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta dodeljen operativnim enotam. Padel aprila 1945 nekje na Vojskem. 9. 5. 1945 proglašen za mrtvega.

KAVČIČ IVAN, rojen 4. 6. 1920 Ivanu in Olgi — Verderber na Bledu, živel na Gradu — Bled,

samski, študent v Beogradu. Ubit 18. 5. 1944 pri bombardiranju na Pašinem brdu v Beogradu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

KAVČIČ ROZALIJA, rojena 7. 9. 1895 Jožefu in Mini — Joham na Ribčevem Lazu, kjer je tudi živela — pri Vorhu, poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 1944. leta aretirana in zaprta v Begunjah; odpeljana v koncentracijsko taborišče Rawensbrück, kjer je 20. 2. 1945 umrla.

KAVS MIHAEL, rojen 21. 3. 1900 Mihaelu in Mariji — Mlekuž na Soči, živel na Nomenju — pri Tmincu, samski, kmečki delavec, parstir, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. Aretiran 14. 2. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2218). 18. 4. 1942 odpeljan v zapore v Celovec, nato pa v koncentracijsko taborišče Dachau in Mauthausen, kjer je 7. 9. 1942 umrl.

KLEINDIENST MARIJA, rojena 21. 6. 1893 Francu in Mariji — Cvenkelj v Peračici, kjer je tudi živela — pri Pernušu, vdova, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 28. 11. 1943 aretirana skupaj s hčerko Minko in zaprta v zaporih v graščini v Begunjah. 28. 1. 1944 poslana v koncentracijsko taborišče Rawensbrück, nato v Rossenbrück pri Fistenberg. Za posledicami medicinskih poizkusov 20. 2. 1945 umrla. Žaro so po vojni poslali svojcem. Pokopana je v družinskem grobu na krajevnem pokopališču na Brezjah.

KLEINDIENST RUDI, rojen 28. 7. 1920 Rudolfu in Mariji — Cvenkelj na Peračici, kjer je tudi živel — pri Pernušu, samski, kmečki sin. 29. 6. 1943 mobiliziran v nemško vojsko od koder oktobra 1943 pobegnil k francoskim partizanom na teren pod Mount Blankom. Padel 28. 1. 1944 pri preboju iz bivališča. Od skupine štiriinštiridesetih ostal samo eden živ.

KLEMENC VALENTIN, rojen 11. 2. 1898 Jožefu in Mariji — Trpinc na Spodnjem Otoku, živel v Mošnjah, poročen, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 17. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3196). 27. 7. 1942 ustreljen kot talec na Hrušici. Pokopan v I. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

KNAFLIČ ALOJZI, rojen 21. 4. 1918 Jožetu in Frančiški — Šlibar na Bledu, živel — pri Novaku na Gradu — Bled, samski.

Ostali podatki navedeni na strani 220.

Pokopan na pokopališču borcev, grob 2, na Bledu.

KNAFLIČ ANDREJ, rojen 29. 7. 1925 Andreju in Mariji — Škofic na Bledu, živel na Gradu-Bled — pri Novaku, samski, slaščičarski pomočnik. 1942. leta odšel v Dolomitski odred. Padel maja 1945 pri Trstu. Kraj pokopa ni znan.

KNAFLIČ ANGELA, rojena 21. 3. 1909 Jožetu in Frančiški — Šlibar na Bledu, živela v Zagoricah — Bled — pri Novaku, samska, nameščenka, sodelavka gibanja OF. 25. 5. 1943 odšla v Poključski 2., bataljon Gorenjskega odreda, nato k 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Ujeta 21. 3. 1945 v Železnikih v Selški dolini in ubita na Prtovču. Pokopana na pokopališču borcev, grob 1, na Bledu.

KOBAL ALOJZIJ — RADOVAN, rojen 7. 1. 1915 Alojziju in Jožefi Fajdig v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Frčuju, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. V partizane odšel junija 1944 in dodeljen Okrajni gospodarski komisiji Gorje — Bled; član Okrajnega odbora OF Gorje — Bled. Oktobra 1944 premeščen v enote 9. korpusa na Primorsko, kot bolničar. 27. 4. 1945 padel pri Cerknem. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Zgornjih Gorjah.

KOBAL ANTON, rojen 30. 5. 1907 Jerneju in Mariji — Ravnik v Mevkužu, kjer je tudi živel — pri Zgvanekarju, samski, čevljar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Prostovoljec v bohinjski vstaji in pri napadu Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 24. 12. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1710). Po tednu dni izpuščen in ponovno zaprt v 1943 letu. Maja 1944 odšel v minersko četo Triglav Gorenjskega odreda. 23. 7. 1944 padel v Spodnji Radovni. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

KOBAL CIRIL, rojen 2. 7. 1912 Jerneju in Mariji — Ravnik v Mevkužu, kjer je tudi živel — pri Zgvanekarju, poročen, krojač, cestni delavec. Prostovoljec v bohinjski vstaji in napadu Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov in bil 18. 1. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z.š. 1970). 22. 2. 1942 poslan v delovno taborišče v Innsbruck. Avgusta 1942 vrnjen v zapore v graščini v Begunjah in po nekaj dneh izpuščen. Maja 1944 odšel v minersko četo Triglav Gorenj-

skega odreda. 18. 5. 1945 padel ob eksploziji v vojaškem transportu na železniški postaji v Podnartu. Pokopan na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

KOBAL FRANČIŠEK, rojen 20. 9. 1901 Jerneju in Mariji — Ravnik v Mevkužu, kjer je tudi živel — pri Ulčneku, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, v partizane odšel maja 1944 v minersko četo Triglav Gorenjskega odreda na Pokljuko. Padel 7. 4. 1945. Pokopan na pokopališču borcev, grob IV./41, v Zgornjih Gorjah.

KOBAL JOŽEF — BOSTJAN, rojen 17. 2. 1920 Alojziju in Jožefi — Fajdig, v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Frčuju, samski, trgovski pomočnik. Prostovoljec v bohinjski vstaji in pri napadu Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. 7. 2. 1943 odšel v Stražišarjev 2. bataljon na Pokljuko. Jeseni 1943. leta odšel na Koroško, kjer je bil dodeljen na teren za politično delo. Imenovan za sekretarja KPS severnega sektorja. 24. 5. 1945 umrl kot žrtev nesrečnega naključja v Mariboru. Pokopan na pokopališču borcev, grob II/24, v Zgornjih Gorjah.

KOBAL JOŽEF, rojen 8. 9. 1909 Janezu in Elizabeti — Žvan v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Zotlarju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Marca 1944 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko. Dodeljen Okrajnemu odboru OF Gorje — Bled za terensko delo. 29. 8. 1944 se je oglasil doma. Bil je izdan in ujet ter med potjo na gestapo na Bled ustreljen. Naslednji dan so požgali še njegovo hišo. Pokopan je na pokopališču borcev, grob I./9, v Zgornjih Gorjah.

KOBLAR JOŽEF, rojen 2. 3. 1925 Juriju in Mariji — Ravnik na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Biščov, samski, kmečki sin. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po letu dni prišel na dopust in odšel 15. 4. 1944 v partizane. Dodeljen minercem Planinčevega (3.) bataljona Gorenjskega odreda pod Stol. 2. 12. 1944 pri napadu postojanke domobrancev v Kovorju hudo ranjen. 4. 12. 1944 umrl v ambulantni B777 pod Begunjsčico.

KOCJANČIČ AVGUŠTIN, rojen 27. 8. 1909 Petru in Heleni — Kogoj na Bledu, živel na Mlinem — Bled — Petrov Gustl, poročen, uslužbenec, sodelavec gibanja OF, obveščevalec. Aretiran 22. 6. 1944 in zaprt v Begunjah. Iz zapora odpeljan 24. 9. 1944 v koncentracijsko taborišče Mauthausen. Izginil neznano kam 30. 1. 1945 v Hanovru.

KOCJANČIČ JAKOB, rojen 28. 4. 1883 Matvežu in Ivani — Zajc v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Mačku, poročen, kmet in lesni trgovec. 7. 11. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1564). 13. 3. 1942 poslan v zbirno taborišče za izseljence v Škofove zavode v Št. Vid nad Ljubljano. Od tam z družino izseljen v Straubing na Bavarsko. Po premetitvah v Himmelberg, Teibach, Schelklingen in Wolfach, je družina delala pri privatnem tovarnarju. 3. 7. 1944 umrl v bolnici v Wolfachu, kjer je tudi pokopan.

KOCJANČIČ JERNEJ, rojen 2. 8. 1901 Jerneju in Mariji — Primožič v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Kajžarju, poročen, kmet. 25. 2. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, nato delavski bataljon v Cerknem in Gregorčičevo brigado. 1. 4. 1945 padel pri Mrzli rupi na Primorskem. Na dan 1. 5. 1945 proglašen za mrtvega.

KOCJANČIČ MARIJA, rojena 30. 7. 1927 Jožefu in Mariji — Poklukar v Grabčah, kjer je tudi živel — pri Moravcu, samska, hišna pomočnica. Februarja 1943 so očeta in vso družino zaprli v Begunjah. Od tu maja pripeljani v zbirno taborišče za izseljence v Goričane pri Medvodah, nato poslani na Bavarsko. 15. 9. 1944 so Marijo našli mrtvo ob nekem potoku v Sehnabahu na Bavarskem. Kraj pokopa ni znan.

KOFOL RAFAEL, rojen 27. 8. 1923 Ferdinandu in Mariji — Andrejčič v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel, samski, mehanik — obrtnik. Januarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Prišel na dopust in 14. 3. 1944 odšel v partizane. Dodeljen v 1. četo 1. bataljona Prešernove brigade. Padel 12. 9. 1944 pri Idriji, kraj pokopa ni znan.

KOGOJ JANEZ — IVAN, rojen 3. 12. 1918 Antonu in Mariji — Slivnik v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Žumru v Grabnu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Prostovoljec v bohinjski vstaji in napadu Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov, bil, 1. 2. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 2164). 4. 4. 1942 poslan v Celovec, od tam pa v koncentracijsko taborišče Dachau. 9. 7. 1942 umrl v Gusenu, kraj pokopa ni znan.

KOGOJ LOVRENC — DAVID, rojen 31. 1. 1918 Lovrencu in Heleni Krničar v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Vrencu, samski, so-

bopleskarski pomočnik. Prostovoljec v bohinjski vstaji in pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. 16. 12. 1941 ujet in zaprt v Begunjah (z. š. 1663), izpuščen 1. 6. 1942. Odšel v partizane ponovno junija 1942. 20. 3. 1943 ranjen in ujet na Trati pod Mežakljo. Zaprt v Begunjah (z. š. 842), nato pa 26. 6. 1943 ustreljen kot talec v Soteski. Pokopan v XXIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

KOKALJ ANTON, rojen 17. 7. 1919 Jožefu in Franci — Medja na Bledu, živel v Zagoricah — Bled — pri štajfovem Jožu, samski, mersarski pomočnik, gozdni delavec. Ujet aprila 1941 kot jugoslovanski vojak, domov prišel decembra 1943. Istega meseca vstopil v minerski vod Triglav, nato v minersko četo Gorenjskega odreda. Padel 22. 6. 1944 nad vasjo Palovče. Pokopan na pokopališču borcev, grob 14, na Bledu.

KOKALJ FRANC, rojen 29. 3. 1922 Andreju in Luciji — Burgar na Zgoši, živel na Zgoši — pri Mrkčo, samski, mizarski pomočnik. Mobiliziran v nemško vojsko spomladi 1943, po letu dni pobegnil domov. Aprila 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Padel 24. 4. 1944 pri Smokuškem mostu v Završnici pod Stolom. Pokopan je v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

KOKALJ JOŽEF, rojen 28. 2. 1913 Jožefu in Franci — Medja na Bledu, živel v Zagoricah — pri štajfovem Jožu, samski, strojni ključavničar — šofer, sodelavec gibanja OF. Maja 1944 odšel v 3. bataljon Gorenjskega odreda, nato v Kokrški odred. Padel oktobra 1944 pri Sv. Ani nad Tržičem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 13, na Bledu.

KOLENC JANEZ, rojen 22. 8. 1929 Alojziju in Marjeti — Mandeljč na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — pri Kolencu za Trato, samski, priložnostni delavec. Spomladi 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko. Dodeljen brigadi na Primorsko. V zadnji sovražnikovi ofenzivi na Primorskem ranjen. 17. 5. 1945 podlegel ranam v vojaški bolnici v Gorici. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Mirni pri Gorici.

KOLMAN ANTON, rojen 6. 1. 1917 Janezu in Neži — Polak v Slatni, živel v Slatni — pri Ždavinu, samski, kmečki sin, pripadniki narodne zaščite (NZ) pri Vaškem odboru OF Slatna. Ranjen med umikanjem skupine čet-

nikov in ustašev pod Dobrčo. Umrli 26. 5. 1945 na poti v bolnico v Lescah. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

KOLMAN FRANC, rojen 13. 8. 1907 Janezu in Tereziji — Žvan v Spodnjih Gorjah, živel v Begunjah, poročen, delavec, sodelavec gibanja OF. 24. 10. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1502). 4. 12. 1941 ustreljen v Dragi, kjer je na grobišču talcev tudi pokopan.

KOLNIČAR JUSTINA, rojena 30. 9. 1908 Antonu in Neži — Koselj na Spodnji Lipnici, kjer je tudi živila — pri Toncu, samska, pletilja, sodelavka gibanja OF. 26. 7. 1943 odšla v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljena 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), sprejeta v KP. Udeležena bojnega pohoda brigade na Dolenjsko. Priključila se je XIV. diviziji in kot bolničarka z njo odšla na Štajersko. Spomladi 1945 se je vrnila na Gorenjsko. Bila je v sestavi Gorenjskega vojnega področja in Komande mesta Kranj. Padla 28. 3. 1945 nad Železniki v Selški dolini. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (10 - 15).

KOMAR ANDREJ, rojen 1. 2. 1906 Janezu in Ivani — Kobal, živel v Spodnjih Gorjah — pri Peku, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 1. 8. 1941 odšel v Poključsko četo. 4. 8. 1941 navzoč pri ustanovitvi Cankarjevega bataljona na Pogrošarjevi plani nad Vodiško planino na Jelovici. Padel 8. 8. 1941 na Lipniški planini na Jelovici. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./34, v Zgornjih Gorjah.

KOPAČ PETER, rojen 22. 2. 1909, Petru na Občinah pri Trstu, živel na Bohinjski Bistrici, samski, železniški zavirač. 8. 8. 1944 odšel v 1. bataljon Gorenjskega odreda in bil dodeljen Prešernovi brigadi. V spomladanski sovražnikovski ofenzivi na Cerkljanskem 1945. leta pogrešan na področju Trnovo — Kamnje.

KORINŠEK STANKO, rojen 18. 4. 1919 Francu in Ivani — Ribič v Litiji, živel v Ribnem — pri Kovaču, samski, kovaški pomočnik, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. 2. 7. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Gubčevi brigadi na Dolenjsko. Padel 8. 2. 1944 na Trški gori. Pokopan v skupnem grobu treh soborcev v Kartljevem pri Novem mestu.

KOROŠEC ANTON, rojen 9. 1. 1889 Urbanu in Ivani — Arh na Koprivniku, kjer je tudi živel

— Kaps, kmet, sodelavec OF. Umrli 26. 10. 1944, ko so ga pretepli policisti, ki so hajkali po Koprivniku in okolici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

KOROŠEC FRANC, rojen 22. 6. 1919 Francu in Ivani — Sodja na Koprivniku, kjer je tudi živel — Šoštarjev, samski, čevlarski pomočnik. 28. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. V spomladanski sovražnikovski ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta je bil v aprilu pri Cerknem pogrešan.

KOROŠEC FRANC, rojen 26. 12. 1915 Janezu in Marjeti — Zupanc na Koprivniku, živel v Stari Fužini — Korošičev s Koprivnika, poročen, trgovec, sodelavec gibanja OF. 31. 5. 1944 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 3. bataljonu Gradnikove brigade. Padel 19. 6. 1944 na Selški planini na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (5 - 11 - B).

KOROŠEC JANEZ, rojen 10. 12. 1926 Janezu in Frančiški — Dijak na Koprivniku, kjer je tudi živel — Vukčov, samski, kmečki sin. 1. 8. 1943 odšel v Poključski 2. bataljon. Dodeljen Šerčerjevi brigadi. Padel 15. 8. 1943 nekje na Primorskem, kraj pokopa ni znan.

KOROŠEC JANEZ, rojen 26. 4. 1913 Martinu in Mariji — Žen v Jereki, kjer je tudi živel — Kovačičov, samski, kovač, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 10. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Padel 23. 6. 1944 na planini Jelje. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (7 - 12 - A).

KOROŠEC KRISTJAN, rojen 20. 12. 1924 Jožefu in Jeri — Zupanc na Koprivniku, kjer je tudi živel — Tomažinov, samski, gozdni delavec. Obširnejši podatki navedeni na strani 81. Pokopan v gozdu v Zajami na Pokljuki.

KOROŠEC LEOPOLD, rojen 12. 11. 1910 Mariji Korošec na Ribčevem Lazu, živel na Bohinjski Bistrici — Rodarjev iz Ribčevega Laza, samski, čevljar — obrtnik, sodelavec gibanja OF. 16. 9. 1943 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1897). Poslan v Nemčijo od koder je bil decembra 1943 izpuščen domov. Decembra 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, nato v Prešernovo brigado. Padel 1. 5. 1945 na Temenici pri Komnu na Krasu.

KOROŠEC VIKTOR, rojen 1. 1. 1920 Antonu in Mariji, — Rot na Spodnjem Otoku, živel v Hlebcah, samski, mesarski pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Spomladi 1944 prišel na dopust in odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda nato za intendanta v širši štab Kokrškega odreda. Padel 4. 12. 1944 v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

KORUZA JOŽEF, rojen 23. 4. 1910 Alojziju in Ivani — Kobal v Erzeltu na Primorskem živel v Hrašah, pri Lescah, samski, tovarniški delavec. 28. 7. 1941 odšel v Jelovski četo Cankarjevega bataljona. Padel 27. 12. 1941 pod Skoblovo bajto na Bukovem vrhu pod Pasjo ravno v Poljanski dolini, kjer je tudi pokopan.

KOS ALOJZIJ, rojen 17. 6. 1909 Jakobu in Frančiški — Arh v Jereki — pri Kosu, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. 7. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado, kasneje v Bazoviško. Zadnjikrat so ga videli na Otlici pred napadom brigade na Idrijo.

KOS ANTON, rojen 12. 1. 1905 Jakobu in Frančiški — Arh v Jereki, kjer je tudi živel — pri Kosu, samski, delavec, sodelavec gibanja OF. 7. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado, kasneje v Vojkovo brigado. S skupino soborcev je odšel v brigade na Dolenjsko. Padel 5. 11. 1944 na Koprivniku pri Kočevju.

KOS JAKOB, rojen 28. 4. 1903 Jakobu in Frančiški — Arh v Jereki, kjer je tudi živel — pri Kosu, samski, delavec sodelavec gibanja OF. 12. 10. 1943 odšel v Jeseniško četo. Dodeljen Prešernovi brigadi, kjer je bil minerec. Padel 30. 7. 1944 na Črnem kalu v Poljanski dolini.

KOSELJ ANGELA — REZKA, rojena 10. 4. 1915 Valentinu in Neži — Mulej v Bodeščah, kjer je tudi živila — pri Štefku, samska, gospodinjska pomočnica.

Obširnejši podatki navedeni na strani 185. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

KOSELJ VOLK BRONISLAVA (BRANKA), rojena 14. 11. 1938 Stanetu Koselju in Ani Mohorič na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živila. Pri dveh letih ji je umrla mati. Zanj je skrbela stara mati-Vovkova na Zgornji Dobravi. 5. 12. 1941 bila izseljena tudi Vovkova družina. Iz

zbirnega taborišča za izseljence v Št. Vidu nad Ljubljano, poslani v Stranbuk na Bavarsko. Tam je Branislava 26. 9. 1942 umrla.

KOSELJ FRANC, rojen 19. 1. 1924 Simonu in Frančiški — Ravnik v Ribnem, kjer je tudi živel, pri Petričku, samski, pečarski pomočnik. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. 24. 12. 1943 prišel na pogreb svoje matere in se nato skrival doma. 3. 2. 1944 vstopil v Prešernovo brigado. V aprilu 1944 bil ujet in vrnjen nazaj v vojsko. Ponovno pobegnil domov in takoj odšel v isto partizansko enoto. Padel 22. 9. 1944 pri Pivku v Kladjah na Žirovskem vrhu. Skupaj s tremi padlimi soborci pokopan na kraju smrti.

KOSELJ JAKOB — MIHA, rojen 17. 7. 1912 Valentinu in Neži — Mulej v Bodeščah, živel na Jesenicah — Štefkov iz Bodešč, poročen, čevljar — obrtnik, sodelavec OF.

Obširnejši podatki navedeni na strani 181. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

KOSELJ JANEZ (IVAN), rojen 27. 3. 1921 Valentinu in Neži — Mulej v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Štefku, samski, mlinski pomočnik, organizator gibanja OF. V partizane odšel marca 1942 z Visokega, kjer je bil zaposlen pri mlinarju Kokalju. V enoti je bil sprejet v članstvo Skoja, opravljal je kurirske dolžnosti. Padel 6. 8. 1942 pod Krvavcem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

KOSELJ LEOPOLD, rojen 29. 10. 1913 Simonu in Frančiški — Ravnik v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Petričku, samski, zidar, sodelavec gibanja OF. V Ribnem je bil od avgusta 1943 član Vaškega odbora OF, odgovoren za narodno zaščito (NZ). 17. 9. 1944 vstopil v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil Gradnikovi brigadi, kjer je bil mitraljezec. Padel 3. 4. 1945 v Sedavcu, Trnovo na Primorskem.

KOSELJ VALENTIN — VANJO, rojen 11. 1. 1909 Valentinu in Neži Mulej v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Štefku, samski, poklicni gasilec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Maja 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Okrajnemu odredu OF Jesenice. V 1944. letu imenovan za načelnika narodne zaščite (NZ) okraja Jesenice. Padel 5. 2. 1945 pri opravljanju

dolžnosti pri Sv. Križu nad Jesenicami. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

KOSMAČ FRANC iz Begunj

KOŠIR JOŽEF, rojen 23. 1. 1906 Tomažu in Jeri — Pohar v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Joštov, samski, sezonski delavec. 6. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Iz brigade dodeljen Jeseniško-bohinjskemu odredu. 28. 2. 1945 padel na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu v Kamni Gorici (17-10).

KOŠIR MATEVŽ, rojen 25. 9. 1917 Lovru in Heleni Stegnar v Tenetišah, živel na Posavcu — pri Čuku, poročen, delal na ženini kmetiji. Marca 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen k varnostno obveščevalni službi (VOS) za kurirja v okraju Brezje, nato pri obveščevalni točki OT Špik Kokrškega odreda. 10. 3. 1945 se je smrtno ponesrečil pri čiščenju orožja v bivališču OT na Dobrči. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

KOŠNJEK ANGELA, rojena 29. 9. 1920 Francu in Jeri v Ljubljani, živila v Kropi — Streharjeva, samska, žbljarska delavka. 30. 7. 1942 odšla v Selško četo, Gorenjskega odreda I. grupe odredov na Jelovico. Padla 9. 9. 1942 na Lipniški planini. Pokopana v grobnici v grajskem parku v Radovljici.

KOŠNIK FRANČISKA, rojena 16. 3. 1919 Janezu in Mariji — Poljak v Kamnjah, živila na Brodu — pri Botinčnek, samska, sodelavka gibanja OF. V izseljeniškem taborišču Eichstädtu v Nemčiji ji je umrla mati. O njeni smrti je dobila obvestilo in 9. 2. 1945 šla na pogreb. Ko se je 20. 2. 1945 z vlakom vračala domov, so vlak v Soteski napadla zavezniška letala »Titovci«. Bila je težko ranjena. 16. 6. je za posledicami umrla. Pokopana je v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (2-5-6).

KOŠNIK MARIJA, rojena 1. 11. 1921 Janezu in Mariji — Poljak v Kamnjah, živila na Brodu — pri Botinčnek, samska, šiviljska pomočnica, sodelavka gibanja OF. V izseljeniškem taborišču Eichstädtu v Nemčiji ji je umrla mati. S sestro Frančiško je šla na pogreb. Ko sta se 20. 2. 1945 z vlakom vračali domov, so vlak v Soteski napadla zavezniška letala »Titovci«. Bila je smrtno zadeta. Pokopana je v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (2-5-6).

KOŠNIK MARIJA, rojena 5. 10. 1884 Valentiu in Mariji — Mencinger na Brodu — pri Botinčnek, poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. Zaradi vstopa v partizane sina Mirkota in Staneta, jo je januarja 1944 gestapo aretiral. S sinom Jožetom je bila poslana v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričane pri Medvodah. Odvedena sta bila v izseljeniško taborišče v Eishstädt v Nemčijo. 9. 2. 1945 je umrla in je tam pokopana.

KOŠNIK STANISLAV — PEPI, rojen 29. 11. 1916 Janezu in Mariji — Poljak na Kamnjah, živel na Brodu — pri Botinčnek, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. 18. 3. 1943 odšel v Gregorčičev 2. bataljon, nato 12. 7. 1943 v 2. bataljon 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Postal je član KP in komandir čete. Bil je udeleženec borbenega pohoda brigade na Dolenjsko, udeležil se je boja v Jelenovem žlebu in na Turjaku. Z brigado se je vrnil na Gorenjsko. 5. 3. 1944 pri prehranjevalni akciji na Hotavljah v Poljanski dolini ranjen. Da ni prišel živ v roke orožnikom iz postojanke v Gorenji vasi, se je sam ustrelil pri Žirovčevem hlevu. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

KOTNIK FRANČIŠEK, rojen 9. 10. 1914 Jožefu in Ani — Vidic v Otočah, kjer je tudi živel — pri Kotniku, samski, ključavničarski pomočnik. 13. 12. 1944 odšel v 1. bataljon Kokrškega odreda. Dodeljen 2. bataljonu Vojkove brigade. Na Otlici ranjen in poslan v partizansko bolnico Franja v Cerkno. 27. 3. 1945 na poti pogrešan. 9. 5. 1945 proglašen za mrtvega.

KOZJEK IVANA, rojena SUŠNIK, 25. 12. 1890 Simonu in Marijani — Čuden na Nomenju, kjer je tudi živila — pri Šušensč poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. Aretirana 8. 7. 1942 in zaprta v Begunjah (z. š. 3840). Poslana v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je 29. 11. 1942 umrla.

KRANJC ANDREJ, rojen 12. 1. 1916 Andreju in Tereziji — Knez v Trnovem pri Kobaridu, živel v Kropi, poročen, zidar, žbljarski delavec. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). V sovražnikovi žirovski ofenzivi prve dni avgusta 1943 pogrešan. Za mrtvega proglašen na dan 1. 1. 1945.

KRICKOVIČ DUŠAN, rojen 10. 2. 1913 Stani Krickovič — v Pavlovcu, živel v Begunjah,

samski, nekdanji jugoslovanski orožnik, železniški čuvaj, sodelavec gibanja OF. Aretiran 23. 6. 1942, zaprt v Begunjah (z. š. 2960). Ustreljen 8. 7. 1942 kot talec v Zavrhu pri Kamniku. Pokopan v skupnem grobu v Zavrhu pri Kamniku.

KRISTAN JOŽEF — MILOŠ, rojen 15. 3. 1928 Francu in Ani Pogačnik, v Ljubnem, kjer je tudi živel, mizarski vajenec, član mladinske organizacije (ZSM). 15. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi za kurirja, nato pa poslan na relejno kurirsko postajo G12 v Kropi. 9. 10. 1944 utonil v deroči Savi pod Globokim. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

KRISTAN VINKO, rojen 13. 7. 1900 Jožetu in Mariji — Valand v Hlebcah, kjer je tudi živel pri Blažetu, poročen, zidar, tovarniški delavec. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda nato v Gregorčičevo brigado. Zaradi vojnih naporov hudo zbolel. Poslan v bolnico v Barleto, Bari v Italijo, kjer je 17. 4. 1945 umrl.

KRIVIC ANTON, rojen 31. 8. 1901 Antonu in Rozaliji — Ribnikar v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Pircu, poročen, čevljarški pomočnik, sodelavec gibanja OF. 23. 8. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1106). 24. 8. 1941 ustreljen kot talec pred gasilskim domom v Ljubnem. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Ljubnem.

KRIVIC ANTON, (BARTOLOMEJ), rojen 15. 8. 1872 Bartolomeju in Mici v Ljubnem, kjer je tudi živel — Fitar, poročen. Izselen je bil v Altinberg v Nemčijo, kjer je v 1942. letu umrl.

KRIVIC Jožef, rojen 29. 2. 1908 Antonu in Rozaliji — Ribnikar v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Pircu, samski, čevljarški pomočnik, sodelavec gibanja OF. 23. 8. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1108). 24. 8. 1941 ustreljen kot talec pred gasilskim domom v Ljubnem. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Ljubnem.

KRIVIC STANISLAV, (SLAVKO), rojen 3. 2. 1925 Janezu in Katarini — Finžgar v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Belečanu, ključavničarski vajenec, sodelavec gibanja OF. 18. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah. 28. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

KRNIČAR FRANČIŠKA, rojena 17. 8. 1911 Martinu in Mariji — Pem v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živela — pri Benediku, samska, kmečka delavka, sodelavka gibanja OF. 11. 7. 1942 aretirana in zaprta v zaporih v Begunjah (z. š. 3105). V decembru 1942 odpeljana v koncentracijsko taborišče Auschwitz. 9. 6. 1943 v požaru skladišča v taborišču s skupino taboriščnikov pogorela.

KRNIČAR JURIJ, rojen 21. 4. 1913 Martinu in Ivani — Pem v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Benediku, poročen, zidar. Prosvoljec v bohinjski vstaji in pri napadu Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. 5. 7. 1942 ujet na Vrevčevem rovtu na Križah na Pokljuki in zaprt v Begunjah (z. š. 3025). 11. 7. 1942 ustreljen kot talec v Goričah pri Golniku. Pokopan v skupnem grobu talcev v Goričah pri Golniku.

KUHAR JANEZ, rojen 21. 7. 1874 Janezu na Pšati pri Cerkljah, živel v Bohinjski Bistrici — Kuharjev, poročen, železniški upokojenec, sodelavec gibanja OF. 16. 7. 1943 aretiran in skupaj z družino odpeljan v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričah pri Medvodah. Od tam so bili poslani v delovno taborišče Hagenbüchah pri Nürenbergu v Nemčiji. izpuščen iz taborišča in 7. 1. 1945 od izčrpanosti pri sinu na Dovjem v Zgornjesavski dolini umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

KUKANJA JOŽEF, rojen 18. 2. 1911, Angelu in Mariji, živel v Spodnjih Gorjah, poročen, pekobrtnik, sodelavec gibanja OF. 11. 7. 1942 skupaj z ženo Alojzijo aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3087), od tu bila oba poslana v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je v 1943. letu Jožef umrl, žena se je po vojni vrnila domov.

KUNČIČ ALOJZIJA, rojena 20. 6. 1920 Francu in Tereziji — Šarl na Bledu, živela na Mlinem Bled — Mašišnekova, samska, hišna pomočnica. 7. 4. 1943 odšla v Stražišarjev bataljon. Ujeta 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki, zaprta v Begunjah. 4. 10. 1943 odpeljana v Koncentracijsko taborišče Auschwitz. Umrla 2. 5. 1944, žara poslana svojem na Bled. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

KUNČIČ ALOJZIJ, rojen 5. 10. 1911 Francu in Tereziji — Šarl na Bledu, živel na Mlinem — Mašišnekov, kmečki sin, poročen, sedlar.

ski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 7. 4. 1943 odšel v Stražišarjev 2. bataljon Gorenjskega odreda in postal politdelegat, nato v udarnem vođu Gorenjskega odreda. 3. 7. 1943 padel na Lipanci na Pokljuki, policisti so truplo odpeljali s seboj. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

KUNČIČ ANDREJ, rojen 11. 12. 1913 Jožu in Ivani Pogačar v Begunjah na Gorenjskem, živel v Begunjah — pri Bogatinu, samski, kmečki sin. 5. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen Prešernovi brigadi. Ranjen 1. 1. 1945 pri Čepovanu, umrl 29. 1. 1945 v bolnici Pavla na Primorskem, pokopan na kraju smrti.

KUNČIČ SIMON, rojen 28. 10. 1901 Mariji Kunčič na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Svamniku, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 1. 10. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Po nalogu 4. čete VDV se je vrnil domov, bil je obveščevalec. 10. 1. 1945 ponovno odšel v Jeseniško — bohinjski odred in bil dodeljen Gradnikovi brigadi. 31. 3. 1945 je bil ranjen in zaradi zastrupitve umrl 14. 4. 1945 v Mrzli Rupi. Pokopan, v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

KUNČIČ VALENTIN, rojen 17. 2. 1920 Janezu Rogaču in Mariji Kunčič v Ribnem, živel v Zagoricih — Bled — pri Basarjovi, samski vodovodar, delavec Železarne KID na Jesenicah. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko, novembra 1944 pobegnil domov. 1. 12. 1943 odšel v Prešernovo brigado. Ujet 20. 11. 1944 v Ribnem, zaprt v Begunjah, 20. 4. 1945 izpuščen. 5. 5. 1945 odšel v 1. četo Komande mesta Bled. Padel 8. 5. 1945 na Blejski Dobravi v boju z umikajočo se nemško vojsko. Pokopan na pokopališču borcev, grob 41, na Bledu

KUNČIČ VINCENCIJ — Cena, rojen 28. 3. 1915 Francu in Tereziji — Šarl na Bledu, živel na Mlinem — Mašišnekov, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. 7. 3. 1943 vstopil v 2. četo Stražišarjevega (2.) bataljona. Ranjen in ujet 8. 3. 1943 v Erlahovi hiši na Bledu, zaprt v Begunjah. Umrl 11. 4. 1943 v bolnici na Golniku. Pokopan na pokopališču borcev, grob 56, na Bledu.

KUNŠIČ FRANČIŠEK, rojen 3. 12. 1906 Valen-

tinu in Mariji — Šimnic v Mevkužu, živel na Gradu — Bled — pri Kobavu, samski, soboslikarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 15. 9. 1944 odšel v delavski bataljon v Cerkno, nato v Vojkovo brigado. Ujet decembra 1944 pri Gorici in zaprt v zaporih v Gorici. Iz zaporov odpeljan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je 19. 4. 1945 umrl.

KUNŠIČ LOVRENCIJ, rojen 8. 8. 1908 Valentinu in Mariji — Šimnic v Mevkužu, živel na Gradu — Bled — pri Kobavu, samski, soboslikarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 5. 5. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Po bojnem pohodu brigade na Dolenjsko je bil dodeljen Cankarjevi brigadi. Padel aprila 1944 na Krušnem vrhu pri Trebnjem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 3, na Bledu.

LAH JAKOB, rojen 13. 7. 1921 Janezu in Rozaliji — Tonejc v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — Jakobčov, samski, kmečki sin. 1943. leta odšel v minerski vod Triglav, nato v 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Udeleženec borbenega pohoda brigade na Dolenjsko in boja na Turjaku. Aprila 1944 dodeljen Zahodno-koroškemu odredu. 11. 5. 1944 na bregu Drave blizu Kort ujet, ustreljen in požgan v leseni koči. Pokopan na kraju smrti.

LAH STANISLAV, rojen 10. 11. 1916 Janezu in Rozaliji — Tonejc v Spodnjih Gorjah, živel na Zatniku — pri Martinovcu, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. Aretiran 21. 12. 1941 in zaprt v Begunjah (z. š. 1697). Iz zaporov poslan v delovno taborišče Strebling. Mobiliziran v nemško policijo in poslan v Francijo. Junija 1944 je prišel domov na dopust in odšel v minersko četo Triglav. Dodeljen je bil Gradnikovi brigadi. Hudo ranjen je med prenosom v bolnico Franjo 13. 3. 1945 v Gornji Trebuši umrl. Pokopan na pokopališču borcev, grob IV./44, v Zgornjih Gorjah.

LAKOTA FRANČIŠEK, rojen 18. 7. 1912 Francu in Jerci — Urevc na Bledu, živel na Rečici — Bled, poročen, uradnik, član Sokola, član KP, organizator gibanja OF. Aretiran 24. 1. 1944, zaprt v zaporih v Begunjah. Ustreljen 9. 2. 1944 na Kamnitniku pri Škofji Loki. Pokopan v XIV. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

LAMPE JANEZ, rojen 21. 10. 1888 Francu in Katarini — Dobravec na Lancovem, živel na Rečici — Bled, samski, priložnostni delavec. Aretiran 9. 7. 1944 pri kmetu Parku v Zagoricah in ustreljen na dvorišču hotela Union na Bledu. Pokopan na pokopališču na Bledu.

LANGUS FRANC, rojen 8. 3. 1898 Mariji Langus na Gorjušah, kjer je tudi živel — Boštjanov, poročen, kmet. 24. 12. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen delavskemu bataljonu Gorenjskega vojnega področja. Padel 24. 3. 1945 v Farjem Potoku v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

LANGUS PETER — DRZNI, rojen 7. 7. 1914 Janezu in Frančiški — Legat v Lescah — Španov, živel v Žirovnici, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Junija 1942 odšel v Jeseniško četo Gorenjskega odreda. Ranjen in ujet na Rodinah. Zaprt v zaporih v Begunjah. Rana v glavo mu je povzročila težko govorno napako. Zdravil ga je zdravnik kaznilniške ambulante dr. Janez Šarc. Po njegovem navodilu se je delal nemega. Osebe zapora ga je klicalo »Luka«. Decembra 1943 je gestapu uspelo odkriti pravo ime in podatke o »Luki«. 24. 1. 1944 ustreljen kot talec v Šenčurju. Pokopan je v XII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

LARISI ANDREJ, rojen 30. 10. 1924 Andreju in Ivani — Vidic v Grabčah, živel v Mevkužu pri Šuštarčku, samski, delavec. V letu 1942 poslan na obvezno delo na Koroško. Tam mobiliziran v nemško vojsko. V 1944. letu je prišel na dopust domov in odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko. Domneva se, da je bil v Prešernovi brigadi. V spomladanski sovražni ofenzivi 1945. leta na Cerkljanskem pogrešan. 1. 6. 1945 proglašen za mrtvega.

LARISI JANEZ, rojen 25. 6. 1920 Janezu in Mariji — Vidic na Rečici pri Bledu, živel v Grabčah pri Lahču, samski, soboslikarski pomočnik, slikar amater. V 1941. letu poslan na delo v okolico Solnograda, na begu ujet in 16. 10. 1941 pripeljan v zapore v Begunjah (z. š. 1478). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

LAZAR FRANČIŠEK, rojen 3. 10. 1921 Urbanu in Frančiški — Šolar v Kropi, kjer je tudi živel — Urbanov, samski, žebljarski delavec. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko, od

koder pobegnil k Rdeči armadi; dodeljen v 1. jugoslovansko brigado v sestavi Rdeče armade (RA). Padel 21. 1. 1945 na Sremski fronti.

LAZAR JANEZ, rojen 26. 6. 1916 Matiju in Terziji — Varl v Kropi, kjer je tudi živel — Mesarjev, samski, mesarski pomočnik. 10. 4. 1943 odšel v Jelovško četo Gregorčičevega bataljona. Decembra 1943 pobegnil domov. Aretiran in zaprt v zaporih v graščini v Begunjah. 8. 1. 1944 ustreljen kot talec v Mengšu. Pokopan v skupnem grobu talcev na Zalokah.

LEBAN BOGOMIL, rojen 5. 6. 1921 Andreju in Katarini — Kenda na Črncu, živel v Otočah, samski, progovni delavec, član Skoja, sodelavec gibanja OF. 20. 9. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1279). 17. 10. 1941 ustreljen kot talec nasproti Remčeve žage ob cesti Lancovo — Bodešče. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Mošnjah.

LEBAN STANISLAV, ANTON, rojen 7. 10. 1916 Andreju in Katarini — Kenda na Črncu, živel v Otočah, uradnik pri železnici, sodelavec gibanja OF. 23. 9. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1291). 17. 10. 1941 ustreljen kot talec nasproti Remčeve žage, ob cesti Lancovo — Bodešče. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Mošnjah.

LEGAT JOŽEF, rojen 25. 2. 1915 Juriju in Terziji — Šolar v Kropi, kjer je tudi živel — pri Jurčku, samski, strojni ključavničar. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Od tedaj dalje je pogrešan.

LEŠ JANEZ, rojen 31. 8. 1916 Jožefu in Jožefi — Praprotnik v Kropi, kjer je tudi živel — pri Kavsovtu, samski, žebljarski delavec. V partizane odšel 26. 6. 1943 v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen v 4. bataljon Cankarjeve brigade. 16. 3. 1944 padel v Javorovici pod Gorjanci. Pokopan v grobnici padlih borcev pri Sv. Urhu.

LIPOVEC JOŽEF, rojen 18. 9. 1927 Jerneju in Franci — Varl v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Reparju, samski, mizarski vajenec. Po nalogu orožnikov iz postojanke v župnišču v Ribnem je moral hoditi prenočevat v postojanko. 27. 5. 1944 je postojanko orožnikov napadla Prešernova brigada; bil je smrtno ranjen. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

LJUBOHOMSKA HERMINA, rojena VIDIC, 7. 11. 1914 Jožefu in Frančiški — Tavčar, v Slatni, živel v Slatni — pri Jurglnu, poročena, pletilja, 19. 3. 1944 odšla v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljena Gregorčičevi brigadi. Padla na Ledinski ofenzivi 11. 4. 1944 na Ledinah pri Idriji. Pokopana v skupnem grobu v Dragi.

LOGAR FRANC — HRAST, rojen 29. 9. 1921 Mariji Potočnik na Črnavcu, kjer je tudi živel — Gabrovčov Franc, samski, delavec. Jeseni 1942 mobiliziran v nemško vojsko. Avgusta 1943 prišel na dopust na Koroško in na obisk k stari materi (pri Gabrovcu) v Mošnje. Odšel v Kranjsko četo Gorenjskega odreda pod Storžič. Padel 8. 9. 1944 na begu pred orožniško patrolo iz postojanke na Brezjah, pred hišo Jožeta Vovka — Štantarja na Črnavcu. Pokopan v XVII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

LOGAR MARICA, rojena 19. 2. 1924 Janezu in Mariji Potočnik na Črnavcu, začasno živel v Bistrici na Koroškem pri teti, samska, gospodinjska pomočnica, sodelavka gibanja OF. Aretirana septembra 1944, zaprta v zaporih v Celovcu. Od tam poslana v koncentracijsko taborišče Rosenbrück pri Fistenbergu. 22. 2. 1945 umrla za posledicami medicinskih poizkusov. Žara pokopana v družinskem grobu na krajevem pokopališču na Brezjah.

LOTRIČ FRANČIŠKA, rojena 2. 10. 1929 Janezu in Frančiški Resman na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Komaričkova, učenka. Med nepredvidnim ravnanjem s puško, jo je brat Vinko 28. 4. 1941 ustrelil. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

LOTRIČ PETER, rojen 30. 6. 1909 Janezu in Frančiški — Bešter v Dražgošah, živel v Zapužah, samski, kmečki delavec. V partizane odšel 5. 4. 1944 v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 20. 1. 1945 na Sv. Gabrijelu. Kraj pokopa ni znan.

LOTRIČ VINCENC (VINKO), rojen 6. 4. 1925 Janezu in Frančiški — Resman na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Komaričkov, samski ključavničarski vajenec v Železarni KID na Jesenicah. 18. 2. 1943 odšel v Gregorčičev (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Aprila 1943 pri Hotinskem mostu pri Kamni Gorici ujet in poslan v nemško vojsko. Na vzhodni fronti pobegnil k Rdeči armadi, kjer je bil dodeljen 1.

prostovoljni jugoslovanski brigadi. Po osvoboditvi Beograda 20. 10. 1944 prestopil v enote 4. armade JNA. Prve dni maja 1945 padel v boju za Trst.

LUKANC JANEZ, rojen 26. 1. 1911 Mariji — Lukanc na Selu pri Bledu, kjer je tudi živel — pri Pavovcu, železniški delavec, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Marca 1944 vstopil v Gorenjski odred k transportni četi. V oktobru sprejet v KP, premeščen k obveščevalnemu centru Škofjeloškega odreda. Padel 24. 3. 1945 na Žetini pod Blegošem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

LUZNAR ANTON, rojen 16. 2. 1920 Jožetu na Mišacah, živel na Srednji Dobravi pri Cjazu, samski, mizarski pomočnik, priložnostni delavec, predvojni član Skoja, sodelavec gibanja OF. Avgusta 1941 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona in bil sprejet v članstvo KP. Stane Žagar ga je določil za kurirja med Gorenjskim odredom in Glavnim štabom NOV in PO Slovenije v Ljubljani. Ob nekem prehodu čez nemško-italijansko mejo ranjen in ujet. Po ozdravitvi v splošni bolnici 26. 3. 1942 izročen gestapu. Zaprt v zaporih v Begunjah (z. š. 2583). 16. 5. 1942 poslan s skupino zapornikov v zapore v Celovec, kjer je bil ustreljen.

MAGUŠAR JANKO, rojen 26. 4. 1914 Francu in Pavli — Pogačnik v Kranju, živel v Leschah — pri Peku, samski, ključavničar. 26. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Bazoviško brigado. Padel 9. 5. 1944 na Pivki na Krasu.

MAJHEN FLORJAN, rojen 4. 5. 1911 Matevžu in Mariji — Poljak v Bohinjski Bistrici. Obširnejši podatki navedeni na strani 164. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Bistrici (2-6-10).

MAJNIK PAVEL, rojen 3. 6. 1924 Pavlu in Mariji — Petarič v Ljubljani, živel v Stari Fužini — pri Majnik, samski, študent, Skojevec. Bil je gojenec učiteljskega doma v Ljubljani in hodil v srednjo tehnično šolo. V 1942. letu so ga italijanski policisti aretirali. Poslan je bil v taborišče Treviso, nato pa v Padovo. Po kapitulaciji Italije se je vrnil domov. Septembra 1943 odšel v 12. brigado, kjer je bil mitraljezec. Iz brigade je bil premeščen za obveščevalca v 15. divizijo. Padel 16. 6. 1944 nekje pri Stični — Temenice na Dolenjskem.

MALEJ JANEZ — **LUKA**, rojen 3. 12. 1925 Francu in Ivani — Repinc na Laškem Rovtu (sedaj Polje), kjer je tudi živel — Kramarjev samski, mizarski pomočnik. V 1942 letu poslan na prisilno delo v Nemčijo in se februarja 1943 vrnil domov. 24. 2. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda, nato 12. 7. 1943 v 3. bataljon 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Padel 23. 7. 1943 na planini pod Poreznom. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici (5-1-20).

MALEJ JOŽEF, rojen 30. 3. 1896 Simonu in Karolini — Likar na Savici, živel na Laškem Rovtu (sedaj Polje) — Kramarjev, samski, gozdni delavec, sirar, predvojni komunist, organizator gibanja OF. 15. 10. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in bil dodeljen etapni kuhinji na Strmine nad Nemškim Rovtom. Iz kuhinje je bil premeščen v Gradnikovo brigado. Padel 3. 3. 1945 pri Čepovanu. Pokopan na krajevem pokopališču v Čepovanu.

MALI VALENTIN, rojen 3. 2. 1921 Mihaelu in Angeli — Primec v Nošah, kjer je tudi živel — pri Kralju, samski, zidar. Jeseni 1942 mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Decembra 1943 pri Žitomiru ujet. Dodeljen 1. jugoslovanski brigadi v sestavi Rdeče armade. Padel 2. 11. 1944 pri Čačku (Ljubič) v Srbiji. Pokopan v skupnem grobu na kraju smrti.

MANDELC FRANČIŠEK, rojen 21. 1. 1917 Francu in Antoniji — Vogelnic v Novi vasi, živel na Zgoši — pri Pikcu, samski, suknarski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Jeseni 1942 mobiliziran v nemško vojsko. 24. 12. 1943 je na vzhodni fronti pobegnil k Rdeči armadi, bil dodeljen 1. prostovoljni jugoslovanski brigadi. Ranjen decembra 1944 pri Kragujevcu v Srbiji in pogrešan.

MANDELJC MATEVŽ — **MIHA**, rojen 27. 4. 1920 Matevžu in Mariji — Korošec v Krnici, kjer je tudi živel — v Zabreznem pri Žarku, samski, ključavničarski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Februarja 1943 odšel Stražišarjev 2. bataljon Gorenjskega odreda. 19. 3. 1943 padel na Trati ob cesti Ravne — Mežaklja. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./29, v Zgornjih Gorjah.

MANDELC METOD, rojen 12. 6. 1904 Matevžu in Barbari — Prevc v Radovljici, kjer je tudi živel — Predtrg pri Peričneku, pletarski pomoč-

nik, kasneje pri jugoslovanskih orožnikih, član Sokola. Ob okupaciji delal v Črmošnjicah na Kočevskem. V partizane odšel 15. 5. 1942. Ujet 25. 8. 1942 v roški ofenzivi in ustreljen v Črmošnjicah. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

MANDELJC MIHAEL, rojen 22. 9. 1892 Jakobu in Mariji — Zupan na Bohinjski Beli. Živel na Mlinem — Bled Ledrarjev, poročen udeleženec oktobrske revolucije, član KP. Sodelavec gibanja OF. Aretiran 22. 6. 1944 in zaprt v Begunjah. 24. 9. 1944 odpeljan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je umrl 4. 2. 1945.

MARINIČ FRANČIŠEK, rojen 10. 9. 1915 Francu in Mariji — Jerše na Bledu, živel v Zagorinah — Jeršetov, samski, oficir jugoslovanske vojske, ujet aprila 1941 na Bolgarski meji. Iz nemškega ujetništva se vrnil januarja 1943. 1. 8. 1944 odšel v 1. bataljon Gorenjskega odreda in bil dodeljen Kosovelovi brigadi, imel je čin poročnika. Marca 1945 ujet na Poreznu in zaprt v Begunjah. 4. 5. 1945 Kokrški odred osvobodil zapornike, Frančišek ostal v enoti. V borbenem pohodu odreda na Koroško je 6. 5. 1945 padel v Bistrici v Rožu. Pokopan je na pokopališču borcev, grob 42, na Bledu.

MARKELJ FRANC, rojen 26. 1. 1926 Jožefu in Mariji — Rozman na Kamnjah, kjer je tudi živel — Mehov, samski, mizarski pomočnik. 1. 8. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Nazadnje je bil v Tomšičevi brigadi in z njo v 1944. letu na Štajerskem. Nad Lučinami je bil s skupino soborcev ujet. Po zaslišanju in mučenju so bili v neki koči požgani. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana.

MARKEŠ JANEZ — **MATJAN**, rojen 5. 9. 1914 Janezu in Urši — Cerkovnik na Polju, kjer je tudi živel — pri Dobravc, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF, član KP. 15. 8. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah, izpuščen 5. 9. 1942. Po vaseh Bukove doline je sodeloval pri širjenju programa OF in pridobival mladino in odrasle za boj proti okupatorju. 2. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen za politično delo na terenu rajona OF Bohinj. Imenovan za sekretarja odbora in to dolžnost opravljal do konca 1943. Poslan na partijski tečaj v Cerkno. Partijsko šolo je 26. 1. 1944 napadel policijski oddelek iz Idrije. V obrambnem boju je Matjan padel.

MARKOVIČ SLAVKO, rojen 1926 v Trbovljah. V 1943. letu padel. Pokopan na pokopališču borcev, grob 51, na Bledu.

MAROLT ANTON, rojen 21. 12. 1913 Frančiški Marolt v Zasipu, živel na Lancovem — Kokalov iz Zasipa, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 19. 6. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah. 1. 7. 1942 ustreljen kot talec v Mostah pri Žirovnici.

MAROLT JERNEJ, rojen 13. 8. 1875 Janezu in Mini — Zupan v Radovni, kjer je tudi živel — pri Klemenaku, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. 20. 9. 1944 ga je Brandenburška divizija — enota na Bledu ubila in požgala. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

MAROLT SIMON, rojen 18. 10. 1877 Janezu in Mini — Zupan v Radovni, kjer je tudi živel — pri Klemenaku, samski, kmečki delavec, sodelavec gibanja OF. 20. 9. 1944 so ga vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

MARTINČIČ VALENTIN, rojen 27. 4. 1921 Matiju in Alojziji — Fajfar v Poljčah, živel v Poljčah — pri Matičku, samski delavec v Železarni KID Jesenice, sodelavec gibanja OF. 25. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3399). Ustreljen 27. 7. 1942 kot talec na Belem polju na Hrušici. Pokopan v I. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

MAVRER MARTIN, rojen 8. 11. 1911 Jožefu in Neži — Debeljak v Zalošah, živel na Mišačah — Matijevčov, poročen, belostrojarski pomočnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Januarja 1943 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Dodeljen 2. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada), udeležen v borbi na Dolenjskem. 14. 8. 1943 padel na Rakitni. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

MEDJA ANTON, rojen 12. 1. 1908 Blažu in Ivani — Mencinger, na Gorjušah, kjer je tudi živel — Strgarjov, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehi vstaji se je vrnil domov. 7. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. Padel 3. 4. 1945 na Mrzli rupi na Primorskem.

MEDJA JANEZ (JANKO), rojen 26. 12. 1926 Janezu in Mariji — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Bertu, samski, kmečki sin. 3. 8. 1943 odšel v Vojkovo brigado. Kas-

neje dodeljen Šercerjevi brigadi za mitraljezca. Padel oktobra 1943 med vasjo Šumom in Ilirsko Bistrico.

MEDJA JANEZ, rojen 29. 10. 1898 Matevžu in Mariji — Ravnik na Nemškem Rovtu, živel na Brodu — pri Cvetko, poročen, sodelavec gibanja OF. 18. 12. 1945 so vojaki in policija iz postojank v Bohinjski Bistrici izvajali očiščevalno akcijo v okolici in o vasi Brod. Ob tej priliki so zažgali Smrekarjevo, Prangarjevo in Malejevo hišo. Medja je odšel pomagat gasit. Na poti je bil iz zasede ustreljen. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici (2-4-11).

MEDVEŠČEK SREČKO, rojen 11. 11. 1925. Delal v Bohinjski Bistrici. V partizane odšel neznanu kdaj. Padel 22. 11. 1943 na Pečani na Jelovici. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

MEGUŠAR JOŽEF — NANDE, rojen 25. 2. 1910 Jožefu in Ani — Košir na Češnjici v Selški dolini, živel v Kropi, poročen, čevljar, strojni delavec, sodelavec gibanja OF. V partizane odšel 26. 6. 1943 v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen reljeni kurirski postaji G—12 v Kropi. Padel 1. 8. 1944 nad Vrenkovo šupo pri žagi v Kotlu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

Ostali podatki navedeni na strani 123.

MENCINGER ANTON, rojen 19. 4. 1925 Nikolaju in Ani — Iskra v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Paštbarjov, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Na Krimu pobegnil k Rdeči armadi in bil dodeljen tankovski diviziji. Padel 12. 4. 1945, ko je s tankom zavozil na mino pri Savasu na Sremski fronti. Pokopan v skupni grob padlih vojakov Rdeče armade (RA) v Sremski Mitrovici.

MENCINGER FRANČIŠEK, rojen 30. 7. 1905 Janezu in Ivani — Kenda na Nemškem Rovtu, živel v Bohinjski Bistrici — Barončov, poročen delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Aretiran 13. 12. 1941 in zaprt v Begunjah (z. š. 1637). Ustreljen kot talec 3. 1. 1942 v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

MENCINGER LOVRO, rojen 4. 8. 1916 Janezu in Ivanki — Gartner v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Tinčku, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. Sodeloval v pripravah na de-

cembrsko vstajo v Stari Fužini. 15. 12. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah do 24. 12. 1941; izpuščen, drugič aretiran 16. 6. 1943 (z. š. 1902). 24. 1. 1944 ustreljen kot talec v Šenčurju. Pokopan v XIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

MENCINGER VALENTIN, rojen 2. 2. 1911 Valentinu in Mariji — Pekovec na Savici, kjer je tudi živel — pri Prangarju, kmet, sodelavec gibanja OF, član KP. Aretiran 16. 9. 1943 in zaprt v Begunjah (z. š. 1898). 15. 1. 1944 ustreljen kot talec v Lescah ob cesti nasproti gostišča Tulipan, Alpska 8. Pokopan v XI. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

MENCINGER VINKO, rojen 12. 2. 1922 Antonu in Antoniji — Beznik na Gorjušah, kjer je tudi živel — Ulčarjov, samski, gozdni delavec. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehi vstaji je ostal v Pokljuški četi. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi Gorenjski (Prešernova brigada) in odšel z njo na Dolenjsko. Prestavljen v Notranjski odred. 1. 6. 1944 padel v Slivnici na Dolenjskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

MEŽNARŠIČ FRANC, rojen 23. 10. 1916 Francu in Mariji — Črnetič v Novem mestu, živel v Lescah — pri Jegliču, samski, mehanik, šofer. 23. 10. 1943 s tovornjakom prevažal inventar iz orožniške postojanke v Lešah na Brezje. Pri Štantarjevem hlevu v Peračici ga je napadla Kranjska (3.) četa. Šofer in orožniki spremljevalci so bili ubiti, tovornjak s tovorom pa požgan. Pokopan na pokopališču v Lescah.

MIANI FELIKS, rojen 29. 11. 1918 Ludviku in Pavli — Bevc na Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel, samski, ključavničar, delavec Železarne KID na Jesenicah. V začetku 1943 leta odšel v Jeseniško četo Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), od koder je odšel v neznano enoto na Štajersko. Bil je ujet in zaprt v Celju ter 30. 7. 1943 ustreljen.

MICULINIČ UROŠ, ZDRAVKO, MILOŠ — NIKOLA, rojen 9. 1. 1925 Rudolfu in Mariji — Plemelj na Gradu — Bled, kjer je tudi živel, samski, študent, član Skoja. Januarja 1944 odšel k varnostnoobveščevalni službi (VOS) rajona Gorje — Bled, nato dodeljen 4. četi vojske državne var-

nosti (VDV) in OZNI severno - primorskega okrožja. Padel 21. 1. 1945 na Pedrovem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 99, na Bledu.

MIHELIČ ALFONZ, rojen 23. 8. 1926 Valentini Mihelčič v Kropi, kjer je tudi živel — pri Črviču, ključavničarski vajenec, član mladinske organizacije (ZSMS). 25. 7. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 2. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada), postal je vodnik. Z brigado je bil na bojnem pohodu na Dolenjskem. Izredno hrabrost je pokazal v boju za Turjak. Bil je v prvi skupini borcev, ki se je prebila v notranjost gradu. Bil je pohvaljen in odlikovan. Padel 11. 10. 1943 v Leskovici na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

MIHELIČ FRANČIŠEK, rojen 1. 2. 1917 Janezu in Mariji — Brenkuš v Rovtah — Podnart, kjer je tudi živel — pri Štefk, samski, mizarški pomočnik, sodelavec gibanja OF. 28. 4. 1943 odšel v Jelovško četo Gregorčičevega bataljona. Dodeljen za politdelegata v 4. četo 4. bataljona Tomšičeve brigade. Padel 9. 8. 1943 pri Mačkovcu blizu Velikih Lašč na Dolenjskem. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev na kraju smrti. Pokopal ga je njegov brat Aleš, ki je bil v isti edinici.

MIHELIČ LEOPOLD, rojen 11. 10. 1925 Simonu in Marijani — Vidic v Kropi, kjer je tudi živel — pri Črviču, samski, ključavničarski vajenec, član mladinske organizacije (ZSM). 25. 7. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 2. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Z brigado je bil na bojnem pohodu na Dolenjskem. 29. 8. 1943 je bil v Dolenji vasi pri Ribnici ranjen. Umrl 12. 9. 1943 v partizanski bolnici v Kočevskem Rogu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

MIHELIČ LEOPOLD, rojen 9. 11. 1920 Mihaelu in Apoloniji — Rogač na Zgornji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Jakobču, samski, kolarski pomočnik. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Prve dni decembra je prišel na dopust domov. 13. 12. 1943 odšel v Jelovško četo Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi kot mitraljezec. 4. 1. 1944 padel v Poljanah v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (8 - 15).

MIKEC ALOJZ, rojen 11. 5. 1904 Jožu in Mariji Debevc v Vrhu pri St. Rupertu, živel v Begun-

jah, poročen, nekdanji jugoslovanski orožnik, nočni čuvaj, sodelavec gibanja OF. 23. 6. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 2975). Ustreljen 8. 7. 1942 kot talec v Zavrhu pri Kamniku. Pokopan v skupnem grobu v Zavrhu pri Kamniku.

MOHORIČ FRANC, rojen 6. 1. 1924 — Pavrov iz Ovšiš, živel na Mišačah — pri Jurmanu, samski, železničar. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko in neznano kdaj pobegnil domov. Takoj odšel v Prešernovo brigado in bil dodeljen za desetarja v I. bataljonu. 15. 7. 1944 padel na Križni Gori nad Škofjo Loko.

MOHORIČ IVANA, rojena MOHORIČ — OLGA — 15. 4. 1896 Francu in Ivani — Megušar v Kamni Gorici, žvela na Poljšici pri Gorjah pri Petelinu v Zaborštu, poročena, gospodinja. Obširnejši podatki na strani 164.

MOHORIČ JAKOB, rojen 10. 7. 1914 Martinu in Mariji — Artel na Mišačah, kjer je tudi živel — Jurmanov, samski, mizar, sodelavec gibanja OF. 16. 3. 1942 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. 28. 2. 1943 padel pod Joštom pri Kranju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

MRAKIČ JANEZ, rojen 19. 4. 1917 Janezu in Frančiški — Smukavec na Kamnjah, živel na Poljah — pri Vrbančk, samski, mizar, pomočnik, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. 16. 4. 1943 odšel v 4. četo Gorenjskega odreda na Jelovico. 12. 7. 1943 dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Bil na partijskem tečaju v Cerknem. Na povratku v brigado pri Sorici ranjen in ujet. 21. 1. 1944 pripeljan v zapore v Begunjah (z. š. 2774). 15. 1. 1944 ustreljen kot talec v Lescah ob cesti nasproti gostišča pri Tulipanu, Alpska 8. Pokopan v XI. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

MRAK MIROSLAV, rojen 3. 10. 1920 Jožetu in Heleni — Pretnar v Ljubljani, živel v Radovljici — pri Žilihu v Predtrgu, samski, delavec. 8. 8. 1944 odšel v I. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen na terensko delo v Okrajnem odboru OF Radovljica, odgovoren za agitrop, kasneje za dopisništvo. Padel 28. 1. 1945 nad Vazarjevo hišo na cesti v Drago. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

MULEJ ALOJZI, rojen 14. 5. 1924 Francu in Mariji — Zupan na Studenčicah, kjer je tudi živel — pri Žbatu, samski, ključavničarski po-

močnik. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko, prišel na dopust in julija 1943 odšel v Poključski 2. bataljon Gorenjskega odreda, nato v Vojkovo brigado. Padel 4. 1. 1944 v Žireh v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Breznici.

MULEJ ALOJZ, rojen 27. 6. 1906 Jožetu in Frančiški — Meršol na Studenčicah, kjer je tudi živel — pri Muleju, samski, kmet. 16. 3. 1944 odšel v Planincev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo brigado. Padel 11. 4. 1944 v ledinski ofenzivi na Spodnjem Vrsniku nad Idrijo.

MULEJ FRANC, rojen 16. 9. 1887 iz Studenčic, kjer je tudi živel — pri Žbatu, poročen, kmet, sodelavec OF, oče štirih partizanov. 26. 6. 1944 so ga belogardisti iz leške postojanke ustrelili pri delu na studenškem polju pri Topolih. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Breznici.

MULEJ MAKSIMILJAN, rojen 30. 9. 1914 Antonu in Mariji — Bernard v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Marofarju, samski, delavec, sodelavec gibanja OF. Aretiran v Ljubljani in 3. 12. 1941 pripeljan v zapore v Begunjah, (z. š. 1624). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

MULEJ VALENTIN, rojen 1. 1. 1899 Janezu in Jeri Jan v Krnici, kjer je tudi živel — pri Guzelnu, samski, kmet. 2. 2. 1945 odšel na Komando mesta Bled, nato k transportni četi Jeseniško-bohinjskega odreda. 24. 3. 1945 padel na Prtovču, kje je pokopan ni znano. Na dan 1. 8. 1945 proglašen za mrtvega.

MURNIK FRANC, rojen 14. 12. 1898 Janezu in Mariji — DERNIČ v Srednji vasi, živel v Srednji vasi — pri Murniku, samski, kmečki delavec sodelavec gibanja OF. Aretiran 24. 11. 1942 in zaprt v graščinskih zaporih v Begunjah (z. š. 370). Ustreljen 12. 12. 1942 kot talec na graščinskem vrtu v Begunjah. Pokopan v skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

MUŽAN PETER, rojen 1. 8. 1900 Petru in Mariji — Mulej v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Čudn, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred; dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 23. 3. 1945 pri Čepovanu.

MUŽAN VALENTIN, rojen 26. 12. 1911 v Pensilvaniji — Amerika, živel v Ribnem — pri Tinu, poročen. Obširnejši podatki navedeni na strani 181. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

NAGLIČ FRANČIŠKA, rojena 7. 3. 1927 Janezu in Ani — Kaštruⁿ v Preddvoru, živela v Radovljici — Redtrg 89, dijakinja, članica Skoja. Aretirana 13. 9. 1944 in zaprta v Begunjah. Poslana v delovno taborišče v München, od koder je pobegnila domov. 23. 12. 1944 je odšla na Gorenjsko vojno področje v Farji Potok za bolničarko. 6. 1. 1945 ujeta in ustreljena v Podpečeh pri Savodnju. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

NEGRO ANTON, rojen 12. 1. 1929 Jankotu in Mariji — Markovič v Kranju, živel v Ljubnem — Petranov Tonček, učenec, član mladinske organizacije (ZSM). 6. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen kurirski postaji G—14 v Dragi. V noči 27. 1. 1945 padel na cesti iz Drage nad Vazarjevo hišo. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

NOČ STANKO, rojen 2. 5. 1921 Jožefu in Mariji — Grilc na Zgornji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Bohincu, samski, kmečki sin. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Prve dni junija 1944 je pobegnil domov. 6. 6. 1944 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Kokrškemu odredu, kjer je bil nekaj časa v minerskem vodu, nato pa v 2. bataljonu politdelegat. Padel 23. 11. 1944 na Smokuškem vrhu nad vasjo Smokuč. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (8-12).

NOVAK ALOJZ — SANDI, rojen 19. 8. 1920 Alojziju in Tereziji — Tomaževič na Dobravici, kjer je tudi živel — Lalovčev, samski, tekstilni delavec. 26. 4. 1943 odšel v Jelovsko četo Gregorčičevega bataljona. Nazadnje je bil v Kranjskem bataljonu Gorenjskega odreda. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsišah. Ostali podatki na strani 184.

NOVAK JANEZ, rojen 25. 12. 1925 Jožetu in Jeri — Urevc na Bledu, živel na Rečici — Bled, samski, ključavničarski pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah, član Skoja.

Junija 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda nato v 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko, (Prešernova brigada). Po prihodu brigade na Dolenjsko dodeljen Cankarjevi brigadi. Padel 5. 8. 1944 pri Žužemberku. Pokopan na pokopališču borcev, grob 40, na Bledu.

NOVAK JOŽE, rojen 17. 1. 1891 Jožefu in Heleni — Leskovec v Trziču, živel na Rečici — Bled, poročen, ključavničar, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF 17. 1. 1944 aretiran, zaprt v graščini v Begunjah. Ustreljen 9. 2. 1944 v Kamnitniku pri Škofji Loki. Pokopan v XIV. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

OBID ALBINA, rojena 15. 12. 1912 Antonu in Mariji — Golja, v Zakrižu pri Cerknem, živela v Podnartu, samska, kuharica. V partizane odšla septembra 1943. Bila je za kuharico pri Pokrajinskemu narodnemu osvobodilnemu odboru (PNOO) za Primorsko. Padla 3. 4. 1945 na Vojskem. Pokopana je v skupni partizanski grobnici v Cerknem.

OBLAK JANEZ, rojen 11. 5. 1900 Janezu in Katarini — Žmitek v Srednji vasi v Bohinju — Uskovnica pri Konzul, poročen, kmet. Obširnejši podatki navedeni na strani 199.

OBLAK VALENTIN, rojen 5. 2. 1885 Janezu in Franci — Žvan v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Oblaku, poročen, kmet. Obširnejši podatki so na strani 199. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (5-1-C).

ODAR ALOJZ, rojen 22. 10. 1908 Jožefu in Mini — Cvetek v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Všin, poročen, kmet. 15. 4. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. V oktobru 1944 premeščen v Prešernovo brigado in imenovan za desetarja. Padel 24. 3. 1945 na Og-larjih pri Trnovem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (6-5-B).

ODAR ANTON, rojen 3. 6. 1911 Jožefu in Franci — Cvetek v Studorju v Bohinju — pri Jel-larju, živel v Srednji vasi — pri Podravnika^rju, poročen čevljar, aktivni graničar na jugoslo^vvaⁿsko — bolgarski meji. Pred pričetkom vojⁿe prišel domov. 29. 5. 1944 odšel v 2. bata-ljon Gradnikove brigade. 29. 6. padel pri na-

padu brigade na Grahovo in železniško progo v Baški grapi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (2-10-A).

ODAR ANTON, rojen 16. 12. 1905 Martinu in Elizabeti — Zupanc v Stari Fužini, kjer je tudi živel — Čučk, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Osumljen sodelovanja s partizani in prvič aretiran poleti 1941 ter zaprt v Begunjah, drugič poleti 1942 in tretjič zopet od 16. 9. 1943 do 24. 10. 1943, ko je prišel domov. 17. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. Nazadnje je bil v Bazoviški brigadi, kjer je bil imenovan za desetarja. Padel 22. 7. 1944 na Oblakovem vrhu na Primorskem.

ODAR JANEZ, rojen 28. 12. 1903 Martinu in Mariji — Korošec v Studorju v Bohinju — spodnji Buvovc, živel v Srednji vasi v Bohinju, poročen, zidar. 15. 5. 1944 odšel v 2. bataljon Gradnikove brigade. 29. 6. 1944 padel pri napadu brigade na Grahovo in železniško progo v Baški grapi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (22-4-C).

ODAR LOVRO, rojen 10. 8. 1903 Martinu in Ivani — Zupanc v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Voreharju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. 15. 5. 1944 odšel v transportni vod Gorenjskega odreda. V poletju 1944 dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 15. 9. 1944 na Mrzlem vrhu nad Ledinami na Primorskem.

ODAR MARTIN, rojen 15. 9. 1925 Matevžu in Heleni - Urh v Stari Fužini, kjer je tudi živel - pri Brdarju, samski, zidarski vajenec. Februarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Da je preprečil odhod na vzhodno fronto si je dal operirati slepič. S pomočjo očeta in aktivistov iz Gorij je iz Absburga v Nemčiji prišel na Gorenjsko. Ne da bi se oglasil doma, je odšel 22. 6. 1944 v Prešernovo brigado — transportni vod iz katerega je bil dodeljen Kosovelovi brigadi. Padel 24. 3. 1945 na Poreznu na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (8-2-A).

OGRIN BOŽIDAR, rojen 12. 4. 1923 Francu in Mariji — Preželj na Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Kautmanov, samski, ključavničarski pomočnik. 18. 9. 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjski odred. Februarja 1944 je bil

udeleženec pohoda XXXI. divizije v Slovensko Benečijo. Vrnil se je nazaj v Gorenjski odred (3), Planinčev Bataljon pod Stol. 22. 4. 1944 padel na poti s patrolo nad Žirovnico. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Bistrici (2-8-1).

OLIFČIČ FRIDERIK, MIROSLAV, rojen 29. 4. 1904 Frideriku in Katarini — Rozman na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Fridu, poročen, posestnik in gostilničar, sodelavec gibanja OF. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in dodeljen Gradnikovi brigadi. Padel 30. 3. 1945 na Otlici — Sinji vrh. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

OMAN JANEZ, rojen 5. 10. 1903 Mihaelu in Mariji — na Suhi, Škofja Loka, živel v Ribnem poročen, strojni pletilec, organizator gibanja OF. 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, nato dodeljen Vojkovi brigadi. V bivališču enote v gozdu pri Bukovici blizu Postojne je 5. 4. 1945 umrl zaradi uživanja neužitne hrane. Pokopan na kraju smrti.

OSENČIČ KAROL, rojen 4. 11. 1906 Antonu in Mariji — Šmid na Studenem — Češnjica v Selški dolini, živel na Selu pri Bledu — pri Korlnu, poročen, železniški delavec. 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred in dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 24. 4. 1945 v Trnovskem gozdu na Primorskem.

OSTERMAN CIRIL, rojen 25. 2. 1914 Alojzu in Mariji — Globočnik v Otočah, kjer je tudi živel — Kocjanov. Obširnejši podatki navedeni na strani 125. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču na Srednji Dobravi.

OVSENIK ROZALIJA, rojena VARL — 7. 8. 1867 Tomažu in Agnes Medja na Češnjici pri Kropi živel na Zgornji Dobravi — Cimpermanova, poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 5. 12. 1941 izseljena v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Tam je 28. 1. 1942 umrla. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

PADOVAN BENEDIKT, rojen 27. 5. 1914 Karlu in Alojziji — Lipic v Števerjanu — pri Podvanavih v Ščednu, živel v Hrašah pri Lescah, samski, cestni delavec. 28. 7. 1941 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Udeleženec Dražgoške bitke. 13. 1. 1942 padel na

Mošenjski planini na Jelovici. Pokopan v grobnici padlih borcev v grajskem parku v Radovljici.

PALHALTINGER JURIJ rojen 1. 5. 1927 Maksu in Meti — Podlipnik na Bledu, živel v Zagoricih — Bled — Soršov, kuharski vajenec, član mladinske organizacije (ZSM). 4. 1.

1944 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda, nato dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 4. 7. 1944 v Peklu na Mežaklji. Pokopan na pokopališču borcev, grob 15, na Bledu.

PANGERC FRANC, rojen 11. 7. 1926 Mihaelu in Frančiški — Toman v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Maroltu, samski, kmečki sin, organiziran v mladinsko organizacijo (ZSM). Oktobra 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda na Jelovico. Sprejet v članstvo Skoja, postal vodnik, opravil podoficirski minerski tečaj. 4. 7. 1944 padel pri Podnartu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

PAPEŽ RUDOLF, MIROSLAV, rojen 6. 12. 1909 Jakobu in Frančiški — Golja na Kneži, živel v Otočah, samski, čevljarški pomočnik, tekstilni delavec, predvojni komunist. Bil je ustavni član Tekstilne zadruge v Stražišču oziroma v Otočah. Organizator boja za pridobitev delavskih pravic. Po zasedbi domovine je bil med prvimi organizatorji oboroženega upora proti okupatorju. 30. 10. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1551). 21. 1. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

PAPLER ANTONIJA, rojena 26. 4. 1888 Alojzu in Ani — Brejc v Mošnjah, živel v Vrbnjah, poročena gospodinja, sodelavka gibanja OF. 4. 5. 1945 jo je na domačem dvorišču ubila bomba iz zavezniškega letala. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Mošnjah.

PAPLER FRANČIŠEK, rojen 25. 11. 1925 Matiju in Apoloniji — Bohinc na Dobravici, kjer je tudi živel — pri Vozarju, samski, krojaški pomočnik. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Pobegnil domov in takoj odšel v partizane. Dodeljen Prešernovi brigadi za mitraljezca. 13. 9. 1944 so ga ujeli ustaši in še isti dan ustrelili v Mršaku ob poti v Golopeke — Žiri.

PAPLER MARIJA, rojena 25. 8. 1924 Janezu in Mariji — Koselj na Spodnji Dobravi, kjer je tudi živel — Petrovčeva, samska, kmečka delavka, sodelavka gibanja OF. 5. 12. 1941 skupaj s starši izseljena v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. 12. 2. 1942 jih izpustili domov. V partizane odšla 27. 1. 1945 na Gorenjsko vojno področje v Farji Potok. Poslana v delavnico v delavski bataljon v Cerkno. 24. 3. 1945 padla pri Poreznu na Primorskem. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

PATERNU JOŽEF, rojen 14. 3. 1893 Katarini Paternu na Kupljeniku, živel na Lancovem — pri Grabnarju, poročen, žagar. V partizane odšel 25. 3. 1944 in bil dodeljen delavskemu bataljonu v Cerkno. Opravljal je svoj žagarski poklic. Padel 25. 3. 1945 v Baški grapi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

PAVLIN LEOPOLD, rojen 1. 9. 1905 Francu in Mariji — Kavšek pri Sv. Juriju pod Kumom, živel v Hlebcah, poročen, kovač, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v partizansko enoto na Dolenjsko za bolničarja. Padel 11. 12. 1944 pri Mirni pri Trebnjem na Dolenjskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Lescah.

PAVŠIČ VALENTIN — BOŠTJAN, rojen 14. 2. 1907 Katarini Pavšič v Sovodnju, živel v Radovljici — v Predtrgu 60, poročen, mizar, sodelavec gibanja OF, član KP. Od maja 1944 član Okrajnega odbora OF in Komiteja KPS v Radovljici ter sekretar Mestnega odbora OF v Radovljici. V partizane odšel 22. 8. 1944. Dodeljen na terensko delo na Koroško, kjer je bil imenovan za člana Okrožnega komiteja KPS za Koroško. Novembra 1944 ujet in zaprt v zaporih v Celovcu. Poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je bil 6. 2. 1945 usmrčen.

PAZLER CIRIL, rojen 15. 4. 1924 Cirilu in Mariji Veber v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel, samski, zidar. Januarja 1944 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuki, nato v Zahod-

no-Kokrški odred. 14. 8. 1944 ranjen in ujet pri Svečah na Koroškem. Odpeljan v zapore v Celovec in 27. 9. 1944 ustreljen. Kraj pokopa ni znan.

PEČNIK ALOJZ rojen 16. 3. 1900 Antonu in Heleni — Šter v Ljubnem kjer je tudi živel — pri Pečniku, poročen, cestni delavec, predvojni komunist, organizator upora proti okupatorju. 22. 6. 1941 odšel v skupino ilegalcev na Vodiško planino na Jelovico. Bil je v Jelovski četi in nato v Cankarjevem bataljonu. Postal je žrtev revolucije v lastnih vrstah. 1. 7. 1942 je dan, ki ga ni preživel — proglašen za mrtvega.

PEČNIK CIRIL, rojen 9. 7. 1914 Matiju in Pavli — Berčič v Globokem, živel na Mišačah — pri Pogvajnu, poročen, kovač.

Obširnejši podatki navedeni na strani 148. Pokopan v XX. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

PEČNIK VALENTIN, rojen 9. 2. 1895 Antonu in Heleni — Štern v Ljubnem, kjer je tudi živel pri Pečniku, samski, delavec, sodelavec gibanja OF. 18. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3224). 28. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

PEKOVEC JOŽEF — IZTOK, rojen 10. 10. 1922 Francu in Mariji — Cerkovnik v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Vorenc, samski, kmetijski delavec, sodelavec gibanja OF. V partizane je odšel aprila 1944, kot skojevec sprejet v varnostnoobveščevalno službo (VOS) okraja Bohinj. Po njeni razformiranosti je pripadal 4. četi vojske državne varnosti (VDV). Nazadnje je bil kurir in intendant pri OZNI, za okrožje Jesenice. Padel 23. 1. 1945 v Bohinjski Češnjici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi (2-5-A).

PEKOVEC JOŽEF, rojen 8. 10. 1913 Janezu in Mariji — Urh v Stari Fužini, kjer je tudi živel pri Agotnik, samski, kmečki sin. 17. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. Premješčen v Kosovelovo brigado; dobil čin deseterja. V 1944 letu padel nekje pri Št. Petru na Krasu. 1. 1. 1945 proglašen za mrtvega.

PEKOVEC JANEZ, rojen 28. 5. 1910 Francu in Mariji — Cerkovnik v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Vorenc, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. Spomladi 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Dodeljen Komandi mesta Šebrelje. Nazadnje je bil v Vojkovi Bri-

gadi. Padel prve dni maja 1945 med Vodicami in Podkrajem, zadel ga je četniški oostrostrelec; kraj pokopa ni znan.

PEKOVEC JANEZ, rojen 11. 2. 1909 Janezu in Mariji — Urh v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Agotnik, samski, jugoslovanski orožnik. Po prihodu okupatorja je ostal pri orožnikih. Služboval je v Litiji in decembra 1944 prišel domov. 24. 12. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen je bil Gorenjskemu vojnemu področju v Farjem Potoku v Selški dolini. Domneva se, da je padel v času spomladanske sovražnikove ofenzive 1945. leta na Cerkljanskem.

PERC DAVORIN, rojen 7. 10. 1923 Martinu in Mariji — Kren v Dolenjskih Toplicah, živel na Gradu — Bled, samski, ključavničarski pomočnik delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 26. 3. 1943 odšel v Stražišarjev 2. bataljon Gorenjskega odreda. Ranjen in ujet 3. 7. 1943 na Lipanci na pokljuki, zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 1480). 14. 7. 1943 ustreljen v Dolenji vasi v Selški dolini. Pokopan v X. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

PERC MAKŠ, rojen 9. 7. 1919, Alojzu in Ani — Špec v Sevnici ob Savi, živel na Zgornjem Otoku, samski, pekarski pomočnik, kmetijski delavec. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko, prišel na dopust na Koroško, pobegnil domov. V partizane odšel maja 1944 v Planinčev (3) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen brigadam na Primorsko, kjer je pogrešan.

PERC SLAVKO, rojen 20. 12. 1917 Alojzu in Antoniji — Strniša v Novem mestu, živel v Radovljici — pri Percu, poročen, pekovski pomočnik. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Februarja 1944 pobegnil k Rdeči armadi. Dodeljen 1. jugoslovanski brigadi v sestavi Rdeče armade (RA). Padel 3. 5. 1945 v Novi Ploščici v Sremu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

PERKO ALOJZIJ, rojen 10. 4. 1887 Francu in Ivani — Sodja v Trziču, živel v Begunjah, samski, krojaški pomočnik. Ranjen 4. 5. 1945 ob vdoru vlasovcev in domobrancev v obrobne hiše Begunj. Umrl 5. 5. 1945 v hiši pri Mazovcu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

PESJAK ANTON, rojen 30. 5. 1925 Martinu in Tereziji — Bohinc v Voščah, kjer je tudi živel pri Taškarju, samski, kmečki sin. Pokopan v

družinskem grobu na pokopališču v Radovljici. Obširnejši podatki navedeni na strani 129.

PETEK STANKO, rojen 28. 9. 1922 Matevžu in Ivani — Frčej v Beogradu, živel v Spodnjih Gorjah — pri Hribarju, samski, krojaški pomočnik. V začetku 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Med dopustom odšel 7. 8. 1943 v minerski vod Triglav na Pokljuko, nato v Poključsko četo. 28. 5. 1944 po nesreči ustreljen med čiščenjem orožja. Pokopan na pokopališču borcev, grob I./1, v Zgornjih Gorjah.

PETERNELJ AGATA, rojena GNEZDA 5. 2. 1889 Mariji — Gnezda v Stari Oselici, živel v Radovni pri Peternelu poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 20. 9. 1944 so jo vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopana na pokopališču borcev, grob II/16, v Zgornjih Gorjah.

PETERNEL JAKOB, rojen 24. 7. 1906 Janezu in Mariji — Marko v Slatni, živel v Novi vasi, poročen, tovarniški delavec. 19. 3. 1944 odšel v Planincev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen Prešernovi brigadi nato v Kokrški odred. Padel 20. 11. 1944 pri Sv. Luciji pod Dobrčo. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

PETERMAN ALOJZ — ČAKO, rojen 16. 7. 1924 Primožu in Alojziji — Lah v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Beleju, samski, krojaški pomočnik. V 1943. letu poslan na obvezno delo v Laander Teil v Avstrijo. Mobiliziran v nemško vojsko in poslan v Francijo in vzhodno fronto. V juniju 1944 prišel na dopust.

13. 6. 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko, nato v Jeseniško-bohinjski odred. Od tod dodeljen transportni četi 4. relejnega sektorja v Dražgošah. 24. 9. 1944 padel v Zgornjem Logu pri vzponu na Gabrško goro.

Pokopan na pokopališču borcev, grob III./37, v Zgornjih Gorjah.

PETKOŠ ALOJZIJ, rojen 12. 6. 1906 Janezu in Jeri - Burja na Bledu, živel na Rečici — Bled pri Vajnarju, poročen, kmet in tesar. Pokopan na pokopališču borcev, grob 38, na Bledu. Ostali podatki navedeni na strani 71.

PETRAČ VALENTIN (ZDRAVKO) — PETER, rojen 19. 12. 1925 Lenartu in Katarini — Zupan v Kropi, živel v Lescah, samski, ključavničarski vajenec v Železarni KID na Jesenicah. Od maja 1943 član vaše skupine Skoja, od marca 1944 član vašeke tajništva ZSM in član KP Lesce. Zadnje dni marca 1944 odšel v Planincev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Ranjen

24. 4. 1944 pri smokuškem mostu v Završnici. Ubit 25. 4. 1944 v odkritem zavetišču ranjenec pod Vorglčom na Stolu. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

PETRIČ MIHA, rojen 6. 1. 1882, na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Vrevč, poročen železničar, član OF. Drobci eksplodirane mine so ga pri delu na progi hudo ranili. Za posledicami ran umrl 18. 4. 1945. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču na Bohinjski Beli.

PIBER KAROL, rojen 25. 10. 1906 Ivanu in Jeri — Zupan na Bledu, živel na Gradu Bled — Kempežov, poročen, krojaški pomočnik. 11. 3. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, nato v krojaško delavnico 9. korpusa v Trebenčah. Iz delavnice premeščen v I. bataljon Gradnikove brigade. Pogrešan aprila 1945 na Otlici, kje je pokopan, ni znano.

PINTAR ALOJZIJ, rojen 12. 5. 1910 Jožu in Marjeti — Jelenc na Studenem v Selški dolini, živel v Zapužah, poročen, šofer tovornjaka, sodelavec gibanja OF. 21. 3. 1944 odšel v Planincev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen relejski kurirski postaji G—14 v Dragi. Padel 27. 1. 1945 na cesti v Drago pri Vazarjevi hiši. Pokopan v skupnem grobu v Dragi.

PINTAR MIHAEL, rojen 12. 9. 1931 Andreju in Meti — Burja na Bledu, živel na Gradu Bled — pri Muleju, učenec. Ranjen 5. 10. 1943, ko je med skupino otrok eksplodirala tromblonka, umrl 15. 10. 1943. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

PIRC ALOJZIJ, rojen 1. 6. 1916 Jožetu in Marjeti — Cundrič v Spodnjih Gorjah, živel na Rečici — Bled, poročen, železničar, sodelavec gibanja OF. V 1942. letu premeščen na železniško postajo Beljak na Koroško. Aretiran oktobra 1943 in zaprt v zaporih v Celovcu. Poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. Januarja 1944 premeščen v Lublin nato v Auschwitz, kjer je umrl 14. 4. 1944.

PIRC ANTONIJA, rojena Kopač — 10. 5. 1918 Petru v Brkavljah pri Trstu, živel v Bohinjski Bistrici, poročena, šivilja — obrtnica, sodelavka gibanja OF. Na vasi je bila članica gospodarske komisije pri Vaškem odboru OF. 20. 2. 1945 je bila ubita pri bombnem napadu zavezniških letal na vlak v smeri Soteska — Nomenj. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (1-4-5).

PIRC GREGOR, rojen 1932 Gregorju in Katarini v Kropi, kjer je tudi živel — pri Jernaču, učenec. V 1944. letu pri igranju z orožjem ubit. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

PLEMELJ JOŽEF, rojen 14. 3. 1928 Lovrencu in Neži — Zupan na Brezjah, kjer je tudi živel pri Kolčiju, kolarski vajenec, skojevec. 20. 7. 1944 aretiran in pretepen doma na Brezjah ob navzočnosti staršev. Na poti v postojanko na begu ustreljen. Pokopan v XVII. skupnem grobu na grobišču talcev v graščinskem vrtu v Begunjah.

PODOBNIK ANTON, rojen 9. 1. 1908 Janezu in Uršuli — Ceferin na Zgornji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Krtu, samski, gozdni delavec. 15. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Iz bataljona 12. 7. 1943 dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). V Žirovski ofenzivi prve dni avgusta 1943 pogrešan. 1. 1. 1944 proglašen za mrtvega.

PODOBNIK JOŽEF, rojen 1. 11. 1905 Janezu in Uršuli — Ceferin na Zgornji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Krtu, samski, čevljarški pomočnik, kmet. 26. 3. 1944 odšel v Vojkovo brigado, nato dodeljen Gregorčičevi brigadi. Padel 16. 4. 1944 v Ledinah na Primorskem. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev na Ledinah.

PODOBNIK JOŽE, rojen 2. 7. 1902 Jožetu in Neži — Mlakar v Gästetterbodnu v Avstriji, živel v Hrašah, poročen, ključavničar — predelavec. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo brigado. Padel 11. 4. 1944 v Ledinah na Primorskem. Pokopan v skupnem grobu borcev na grobišču talcev v Dragi.

PODGORNIK RAJMUND (RAJKO), rojen 25. 8. 1912 Mihaelu in Mariji — Šuligoj, v Hudajužni v Baški grapi, živel v Hlebcah, avtomehanik, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 26. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v partizansko enoto na Primorsko. V Trnovem dobil pri eksploziji smodnika hude opekline. Umrli 5. 10. 1944 v partizanski bolnici Franja. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Šmihelu pri Novem mestu.

PODLIPNIK FRANC, rojen 17. 9. 1915 Nikola-ju in Franci — Dobravec na Žlanu, kjer je tudi živel — pri Žalarju, samski. Obširnejši podatki navedeni na strani 163

PODLIPNIK JOŽEF, rojen 5. 3. 1919 Jožefu in Ivani — Thaler na Poljah kjer je tudi živel — pri Zimču, samski, delavec, predvojni skojevec, sodelavec gibanja OF. 16. 4. 1943 odšel v Gregorčičev (1.) bataljon Gorenjskega odreda na Jelovico. V 2. četi je bil sekretar celice KP in polit. delegat. Dodeljen 12. 7. 1943 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Z brigado odšel na Dolenjsko. V bojih 9. 9. 1943 hudo ranjen in odpeljan v partizansko bolnico na Stare žage. V bolnici 23. 9. 1943 umrl, pokopan na kraju smrti.

PODLIPNIK STANISLAV (STANKO), rojen 4. 11. 1921 Matevžu in Katarini — Zupan na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Vazarjev, samski kovaški pomočnik. Obširnejši podatki navedeni na strani 194.

POGAČAR FRANČIŠEK, rojen 3. 10. 1910 Ivanu in Mariji — Lampret v Spodnjih Gorjah, živel na Rečici — Bled — pri Btcu, samski tesarski pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Spomladi 1942 mobiliziran na delo v Nemčijo. Julija 1942 pobegnil domov in odšel v partizane v Pokljuški bataljon, kjer je bil kurir in nato mitraljezec. Dodeljen je bil 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Umrli decembra 1943 v bolnici Franja v Cerknem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 45, na Bledu.

POGAČAR FRANC, rojen 10. 10. 1902 Janezu in Mariji — Odar na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel pri Žvegelnu poročen, lesni delavec gaterist. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in dodeljen partizanski bolnici Franja. Pri obrambi dohodov v bolnico v spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta je bil hudo ranjen, umrl 14. 3. 1945. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

POGAČAR IVAN, rojen 13. 12. 1921 Francu in Marjani — Božič na Mlaki, živel na Zgoši — pri Lizneku, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Mobiliziran v nemško vojsko januarja 1943, prišel na dopust in 10. 11. 1944 odšel v 1. bataljon Kokrškega odreda, nato dodeljen Transportni karavljki GFK v Kropo. Padel 23. 11. 194 v Slatni na Tacmanovem dvorišču. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

POGAČAR JAKOB, rojen 25. 6. 1919 Matevžu in Ivani — Maček v Krnici, pri Krzetu, živel v Spodnjih Gorjah — pri Špehonu, poročen,

delavec v Železarni KID na Jesenicah. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Pobegnil domov, kjer ga je odkril orožnik iz postojanke v Zgornjih Gorjah. Septembra 1943 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah, nato poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 16. 6. 1944 umrl.

POGAČAR JOŽEF, rojen 23. 3. 1915 Matevžu in Ivani — Maček v Krnici, kjer je tudi živel — pri Kržetu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Oktobra 1943 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko, nato v 2. četo, 2. bataljona Kokrškega odreda in jurišne čete, kot ostrostrelec. Padel je 2. 3. 1945 v Medvodju v Jelendolu nad Trzičem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

POGAČAR JOŽEF, rojen 15. 4. 1909 Janezu in Mariji — Polc v Radovni, kjer je tudi živel — Micnekov, poročen, električar — strojnik v centrali Železarne KID v Radovni. 17. 12. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. 31. 12. 1944 padel blizu Koprivnika. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./27, v Zgornjih Gorjah.

POGAČAR JANEZ, rojen 13. 5. 1913 Valentinu in Ivani — Pretnar v Krnici, kjer je tudi živel — pri Mešanu, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 3. 3. 1945 odšel na Komando mesta Bled, nato v Prešernovo brigado. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljanskem v aprilu 1945 padel. Dan in kraj smrti ter pokopa niso znani. 1. 1. 1945 proglašen za mrtvega.

POGAČAR MAKS, rojen 11. 10. 1921 Matevžu in Ivani — Maček v Krnici, kjer je tudi živel — pri Kržetu, samski, priložnostni delavec. 1942 leta mobiliziran v nemško vojsko. Naslednje leto prišel na dopust in odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko, nato v Prešernovo brigado za četrtega komandirja. Padel 29. 9. 1944 pri Bohinjski Beli v predhodni patroli za pregled terena. Pokopan na pokopališču borcev, grob III/27, v Zgornjih Gorjah.

POGAČAR MATEVŽ, rojen 22. 9. 1926 Matevžu in Ivani — Maček v Krnici, kjer je tudi živel — pri Kržetu, samski, priložnostni delavec. V 1944. letu odšel v minersko četo Triglav na Pokljuki, nato prostovoljec v Zahodno-Koroškem odredu. Po vrnitvi na Pokljuko dodeljen Prešernovi brigadi, nazadnje 1. bataljonu Jeseniško-bohinjskega odreda. Bil je spremljevalec-kurir odrednega intendanta Antona Korošča — Branka. 29. 1. 1945 padel pri cestnem

mostičku med Laškim Rovtom in Ribčevim lazom. Pokopan na pokopališču borcev, grob III/28, v Zgornjih Gorjah.

POGAČAR URH, rojen 4. 7. 1922 Francu in Mariji — Peternel, v Begunjah na Gorenjskem, živel v Zadnji vasi — pri Toncu, samski, priložnostni delavec. Prisilno mobiliziran na delo v Nemčijo v 1942. letu, pobegnil domov, 4. 5. 1943 odšel v Pokljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v 3. bataljon Kokrškega odreda. Padel 28. 1. 1945 pri Brkovčevi hiši na križišču ceste v Drago. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

POGAČNIK ALOJZIJ, rojen 16. 6. 1917 Jožefu in Barbari — Krničar v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Špehonu v Grabnu, samski, pleskar. Julija 1943 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko, nato v Prešernovo brigado Končal podoficirsko šolo v Cerknem in postal vodnik. Padel avgusta 1944 v Baški grapi.

Dan in kraj smrti ter pokop niso znani. Na dan 1. 6. 1945 proglašen za mrtvega.

POGAČNIK ALOJZ, rojen 16. 11. 1913 Alojziju in Mariji — Debelak na Prezrenjah, kjer je tudi živel — Srakarjev, samski, čevljarški pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Septembra 1943 odšel v Jelovško 4. četo Gorenjskega odreda. Padel 5. 3. 1944 pri električni centrali na Fužinah pri Žireh.

POGAČNIK FILIP (DUŠAN) — ČRT, rojen 31. 7. 1923 Filipu in Alojziji — Korenčan na Srednji Dobravi — Valentinov, samski, študent. Obširnejši podatki navedeni na strani 122.

Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

POGAČNIK FRANČIŠKA, rojena 20. 2. 1925 Rozaliji Pogačnik v Kropi, kjer je tudi živela — Koroščkova, samska, šiviljska pomočnica, članica mladinske organizacije (ZSM). 30. 7. 1942 odšla v Selško četo Gorenjskega odreda 1. grupe odredov. Padla 9. 9. 1942 na Lipniški planini. Pokopana v grobnici padlih borcev v grajskem parku v Radovljici.

POGAČNIK FRANČIŠEK, rojen 30. 3. 1923 Francu in Alojziji — Jeraj v Poljčah, živel v Poljčah — pri Žamarju, samski, čevljarški pomočnik, kmečki sin. Mobiliziran v nemško vojsko spomladi 1943, prišel na dopust. 6. 1. 1944 odšel v Jeseniško 2. četo Gorenjskega odreda, dodeljen čevljarški delavnici v Cerknem, nato

Prešernovi brigadi. Padel 16. 5. 1944 na Lavtarskem vrhu. Pokopan v skupnem grobu na Lavtarskem vrhu.

POGAČNIK FRANČIŠEK, rojen 18. 8. 1912 Matevžu in Mariji — Gartner v Kropi, kjer je tudi živel — pri Koroščku, samski, čevljarški pomočnik. 30. 7. 1942 odšel v Selško četo Gorenjskega odreda 1. grupe odredov. Padel 11. 8. 1942 na Mošenjski planini na Jelovici.

POGAČNIK JANEZ (IVAN) — IVKO, rojen 12. 12. 1913 Janezu in Mariji — Rehberger v Zalošah, kjer je tudi živel — pri Žnidarju, samski, mizarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Obširnejši podatki so na strani 148. Pokopan v XX. skupnem grobu na grobišču talcev na Graščinskem vrtu v Begunjah.

POGAČNIK JANEZ, rojen 19. 8. 1910 Janezu in Marjeti — Ravnik v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — Gregorjevčev, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 12. 4. 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko, nato v Prešernovo brigado. Padel julija 1944 na Jelovici. Dan in kraj smrti ter pokopa niso znani. Na dan 1. 1 1945 proglašen za mrtvega.

POGAČNIK JOŽEF, rojen 12. 11. 1921 Janezu in Mariji — Pogačnik v Zalošah, kjer je tudi živel, — pri lletu, samski, kovaški pomočnik. Marca 1943 mobiliziran v nemško vojsko. V Juliju 1943 prišel na dopust domov. 1. 8. 1943 odšel v 8. udarno proletersko brigado — Gorenjsko (Prešernovo brigado). Z brigado odšel na bojno pot na Dolenjsko, Dodeljen Šerčerjevi in kasneje Gubčevi brigadi. Padel nekje na Dolenjskem. Na dan 16. 5. 1946 proglašen za mrtvega.

POGAČNIK JOŽEF, rojen 8. 8. 1921 Jožefu in Frančiški — Pernuš v Zasipu, kjer je tudi živel — pri Piškotarju, samski, lesni delavec. Mobiliziran v nemško vojsko v 1942. letu, decembra 1943 prišel na dopust. 4. 1. 1944 odšel v minerski vod Triglav Gorenjskega odreda, nato v Jeseniško-bohinjski odred. Padel 27. 3. 1945 ob napadu na nemško žandarmerijsko postojanko v Spodnjih Gorjah. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Zasipu.

POGAČNIK JOŽEF, rojen 17. 10. 1907 Matevžu in Mariji — Gartner v Kropi, kjer je tudi živel — pri Koroščku, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. V Partizane odšel 30. 7. 1942 v Selško četo Gorenjskega odreda 1. grupe odredov. Padel 9. 9. 1942 na Lipniški planini na Jelovici. Pokopan v grobnici padlih borcev v grajskem parku v Radovljici.

POGAČNIK JOŽEF, rojen 19. 2. 1907 Janezu in Mariji — Rehberger, v Podnartu, živel v Zalošah — pri Žnidarju, poročen, čevljar, predvojni komunist. V letu 1936 je sodeloval pri organiziranju tekstilne stavke v Kranju. Po zažutitvi stavke odpuščen iz službe. Je soustanovitelj tekstilne zadruga odpuščenih komunistov v Stražišču oziroma v Otočah. V maju 1941 pred aretacijo pobegnil na ženin dom v Podmelec v Baški grapi. Od tam je odšel v partizane kjer je bil politkomisar bataljona. 26. 4. 1943 padel pri Bovcu v Trenti. Pokopan na grobišču borcev v Bovcu.

POGAČNIK JOŽE, rojen 31. 7. 1883 Johanu in Mariji — Aljančič v Zalošah, kjer je tudi živel — Kump, poročen, železničar, sodelavec gibanja OF. 16. 11. 1944 ubit pri bombardiranju železniškega mostu čez Savo pri Globokem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsisih.

POGAČNIK JOŽEF, rojen 24. 3. 1869 Janezu in Marijani Novak v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Senčarju, vdovec, čevljar — obrtnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. 18. 7. 1942 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah. 28. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

POGAČNIK LUDVIK, rojen 2. 8. 1923 Jožefu in Frančiški — Šolar v Zalošah, kjer je tudi živel — pri Kupu, samski, delavec. 28. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. S skupino partizanov poslan na Dolenjsko, vključen v XIV. divizijo. Padel nekje na Dolenjskem 15. 10. 1943.

POGAČNIK MAKSIMILJAN, rojen 25. 8. 1919 Jožefu in Frančiški — Šolar v Zalošah, kjer je tudi živel — pri Kupu, samski, progovni delavec sodelavec gibanja OF. Nemci so ga mobilizirali na obnovo porušenega železniškega predora v Globokem. Bil je izdan, da zbira denar za partizane. Aretiran 25. 9. 1941 in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 1302). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

POGAČNIK OSKAR, rojen 29. 4. 1910 Mariji Pogačnik — Kupova iz Zaloš v Ljubljani, živel v Zagoricih — Bled, samski, šofer — taksist. Pokopan na pokopališču borcev, grob 16, na Bledu.
Podatki tudi na strani 80.

POGAČNIK PAVEL, rojen 27. 6. 1905 Jožetu in Jožefi — Prestrl v Ljubnem, kjer je tudi živel, samski, čevljarški pomočnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. 28. 7. 1942 aretiran in takoj odveden na ustrelitev v Bistrico pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

POGAČNIK PETER, rojen 18. 7. 1916 Janezu in Mariji — Rehberger v Zalošah, kjer je tudi živel — pri Znidarju, samski, mizarški pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 3. 4. 1942 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Padel 9. 9. 1942 na Lipniški planini na Jelovici. Pokopan v grobnici padlih borcev na Grajskem vrtu v Ravdljici.

POHAR FLORJAN (CVETKO) — ŠIMEN, rojen 15. 12. 1909 Florjanu in Tereziji — Mihelič na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Mačku, poročen, ključavničar v Železarni KID na Jesenicah. 12. 4. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Poslan v politično šolo v Cerkno. Po vrnitvi dodeljen 3. bataljonu Kokrškega odreda, imenovan za komisarja čete teškega orožja. 28. 1. 1945 padel na cesti v Drago pred Vazarjevo hišo. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču na Brezjah.

POJE ANTON, rojen 13. 1. 1886 Francu in Neži — Bergant na Selu pri Dobrunjah, živel v Lescah — pri Jurju. Obširnejši podatki na strani 137. Pokopan v skupnem grobu na grobišču v Dragi.

POKLJUKAR JAKOB, rojen 4. 7. 1887 Šimonu in Katri — Poljanec na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — pri Pretnarju, poročen kmet, sodelavec gibanja OF. 24. 7. 1942 aretiran z družino in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 3337). 21. 8. 1942 poslani v zbirno taborišče za izseljence v Škofove zavode v št. Vid nad Ljubljano. Iz taborišča so bili izseljeni v Gunzenhausen pri Nürnbergu na Bavarsko. 11. 10. 1944 umrl v bolnici v Nürnbergu, kjer je tudi pokopan.

POLAJNAR FRANC, rojen 6. 1. 1928 Matevžu in Franci — Ravnik v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Dolinarjev, samski, ključavničarski vajenec, član mladinske organizacije (ZSM). 27. 9. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred; dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 30. 4. 1945 v Tribušah. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev na Lokvah.

POLAK MARTIN, rojen 20. 9. 1920 Tomažu in Ivani — Zupanc v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Tratniku, samski, gozdni delavec, član Društva kmečkih fantov in deklet, sodelavec gibanja OF. 16. 2. 1943 odšel v Stražisarjev (2.) bataljon. Po borbi na Lipanci na Pokljuki 3. 7. 1943 dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Z njo odšel na bojni pohod na Dolenjsko. Dodeljen je bil Šercerjevi brigadi v sestavi XIV. divizije in z njo odšel na Štajersko. Nekje na položaju je bil ranjen in 24. 9. 1944 podlegel v partizanski bolnici. Kraj smrti in pokopa ni znana.

POLC TOMAŽ, rojen 29. 11. 1895 Tomažu in Mariji — Skumavec v Krnici, kjer je tudi živel — pri Poglajenu v Zabreznu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 14. 9. 1944 ga je ustrelila policijska zaseda ob cesti pri kapelici pred Novakom, ko se je ob 22. uri vračal z dela. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

POLDA FRANČIŠEK — SERGEJ, rojen 25. 3. 1914 Jakobu in Heleni Zupan v Krnici, kjer je živel — pri Postojnarju v Zabreznu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Junija 1942 odšel v Cankarjev (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Bil je četni in nato bataljonski intendant. 3. 8. 1943 padel v Kladjah v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

POLJAK JOŽEF, rojen 27. 2. 1912 Francu in Mariji — Soklič na Brodu, kjer je tudi živel — pri Bleščku, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Spomladi 1941 kot rezervist vpo klican v jugoslovansko vojsko. Aprila 1941 ujet. Iz ujetništva se je vrnil 20. 12. 1942. 20. 6. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. 12. 7. 1943 dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Pogrešan 15. 7. 1943 na poti za glavni no brigade na Žirovski vrh.

POLJAK VINCENC, rojen 18. 7. 1915 Antonu in Neži — Pogačnik na Višelnici, živel v Spodnjih Gorjah — Polakov, poročen, čevljar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 24. 4. 1944 odšel v minesko četo Triglav na Pokljuko, nato v Vojkovo brigado. 19. 12. 1944 padel na Žirovskem vrhu v Poljanski dolini. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Dobračevu.

POR JAKOB, rojen 26. 7. 1921 Jakobu in Mariji — Lah v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Bedeniku, samski, kmečki delavec. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Aprila 1944 prišel na dopust na Koroško, pobegnil je domov in takoj odšel v partizane v minersko četo Triglav na Pokljuko. Poslan v podoficirsko šolo v Belo krajino. Februarja 1945 se je vrnil in dodeljen v 2. četo 2. bataljona Škofje-loškega odreda. Bil je komandir čete. 27. 3. 1945 padel v Zgornji Žetini v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

POR PETER, rojen 24. 6. 1926 Jakobu in Mariji — Lah v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Bedeniku, samski, kovaški vajenec. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Avgusta 1944 prišel na bolniški dopust in odšel v Jeseniško-bohinjski odred za mitraljezca. Padel 6. 12. 1944 pri Hudičevem mostu nad Staro Fužino v Bohinju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

PORENTA PAVEL, rojen 24. 1. 1917 Francu in Frančiški — Marčun v Št. Pavlu pri Domžalah, živel v Mošnjah, samski kovaški pomočnik, cestni delavec. 2. 10. 1941 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah. 13. 11. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

POTOČNIK ALOJZIJ, rojen 21. 6. 1927 Jožetu in Tereziji — Končar v Žirovnici, živel na Pernikih — pri Cuksfirerju, samski, kmečki delavec. V partizane odšel decembra 1943 v minerski vod Triglav na Pokljuko, nekaj časa v Planinčevem (3.) bataljonu Gorenjskega odreda pot Stolom in nato v Gradnikovi brigadi. V jeseni 1944. leta padel nekje na Primorskem. Dan, kraj smrti in pokopa niso znani. Proglašen za mrtvega na dan 1. 1. 1945.

POTOČNIK FRANC, rojen 10. 5. 1928 Francu in Katarini — Kristan v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Kajžu, tesarski vajenec, organiziran v mladinski organizaciji (ZSM). 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred; dodeljen Vojkovi brigadi. 20. 3. 1945 padel v spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko, kraj smrti neznan.

POTOČNIK MARIJA, rojena 6. 8. 1926 Janezu in Ceciliji — Cengle na Bledu, živel na Rečici — Bled samska, šivilska pomočnica. V partizane je odšla 13. 11. 1944. Na poti v par-

tizane jo je na Križih na Pokljuki ujela nemška policijska patrولا, jo ustrelila in požgala v Urevčevih svislah. Posmrtni ostanki so pokopani na kraju, kjer je bila ustreljena.

POVŠIN JOŽEF, rojen 5. 3. 1904 Antonu in Neži — Jan v Ribnem, kjer je tudi živel, poročen, zidar, sodelavec gibanja OF. 15. 9. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred; imenovan za odrednega intendanta. Padel 13. 5. 1945 pri zavzetju Koroške. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

PRAPROTNİK ANTON — TOMAŽ, rojen 1. 11. 1918 Jožetu in Marijani — Langus v Ljubnem kjer je tudi živel — pri Kajžneku, samski, pečarski pomočnik. Aprila 1941 kot jugoslovanski vojak od nemške vojske ujet. V 1942. letu se je vrnil domov. Julija 1943 odšel v Jeseniški (1.) bataljon Gorenjskega odreda pod Stol. Postal je intendant, kasneje imenovan za politdelegata. V 1944. letu je bil ranjen, po okrevanju v odredni ambulanti poslan v enote na Štajersko. Na poti čez Veliko planino pogrešan. 31. 12. 1944 je proglašen za dan, ki ga ni preživel.

PRAPROTNİK FRANC, rojen 11. 3. 1927 Francu in Katarini — Zupančič v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Mohorju, samski, mizarski vajenec, član mladinske organizacije (ZSM).

15. 2. 1944 odšel v 2. četo Gorenjskega odreda, pod Stol, bil kurir. Težko ranjen in ujet 29. 5. 1944 pri Sv. Neži nad Tržičem ter še isti dan ustreljen na terenu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

PRAPROTNİK FRANC — MIRO, rojen 1. 8. 1916 Janezu in Mariji — Zupančič v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Pesterevu, samski, mizarski obrtnik. 29. 8. 1943 odšel v Kranjsko (3.) četo Gorenjskega odreda. Po letu dni dodeljen 3. bataljonu Kokrškega odreda za vodnika v 2. četo. 8. 1. 1945 smrtno zadet v nesrečnem slučaju v Dragi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

PRAPROTNİK JANEZ, rojen 27. 8. 1916 Antonu in Mariji — Trojar v Mošnjah, kjer je tudi živel — Pernušov, mlekar, kmečki sin. 4. 1. 1944 odšel v 2. četo Gorenjskega odreda, nato v Prešernovo brigado. 16. 1. 1944 na Žirovskem vrhu ranjen in ujet. Zaprt v Begunjah. 29. 1. 1944 ustreljen kot talec v šenčurju. Pokopan je v XIII. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

PRAPROTNIK VINCENC, rojen 30. 3. 1903 Matvžu in Mariji — Zalokar na Koroški Beli živel v Radovljici, poročen, delavec Železarne KID na Jesenicah, član Sokola, sodelavec gibanja OF. 28. 9. 1944 dodeljen Zapadno Koroškemu odredu. Novembra 1944 ujet v Podjuni (Bodentalu) na Koroškem in zaprt v Celovcu. Poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je bil 27. 2. 1945 usmrčen.

PRESTRL FRANČIŠEK, rojen 30. 1. 1910 Janezu in Mariji — Čebavs v Ljubnem, kjer je tudi živel — Ahčetov Franc, poročen, mizar — obrtnik, sodelavec gibanja OF. 20. 7. 1944 aretiran in zaprt v Begunjah (ž. š. 5124). 29. 7. 1944, pobegnil iz dvorišča graščine. Na begu hudo ranjen, ujet in odpeljan v bolnico na Golnik. 30. 7. 1944 umrl za posledicami ran. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

PREŠERN ANDREJ, rojen 7. 12. 1894 Antonu in Tereziji — Družnik v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Remarju v Grabnu, poročen. Ostali podatki navedeni na strani 159, 222.

PREŠERN FRANC — BENO, rojen 15. 2. 1914 Martinu in Mariji — Por v Pilungu, Udine Italija, živel v Radovljici, poročen, vrtnarski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF, član KP. V partizane odšel septembra 1944. Dodeljen na terensko delo k Okrajnemu odboru OF Radovljica. Kot član je odgovarjal za narodno zaščito (NZ). 24. 11. 1944 ujet v Dragi. Domobranci so ga v Kovorju ustrelili. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

PREŠEREN FRANČIŠEK — JULEK, rojen 5. 4. 1901 Janezu in Mariji — Žvan v Radovljici, kjer je tudi živel — pri Kofčarju v Predtrgu, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Junija 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen enotam 9. korpusa na Primorskem. Bil je ranjen in po ozdravitvi februarja 1944 dodeljen Okrajnemu odboru OF Radovljica. Kot član je odgovarjal za varnostno obveščevalno službo (VOS), kasneje za agitacijo in propagando. Padel 28. 1. 1945 nad Vazarjevo hišo na cesti v Drago. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

PREŠERN JOŽEF, rojen 2. 3. 1927 Janezu in Frančiški — Šmit v Lescah, kjer je tudi živel — Begmastrov, mizarski vajenec. 8. 9. 1944 mobiliziran v postojanko belogardistov v Lescah. 10. 9. 1944 pobegnil in odšel v 1.

bataljon Kokrškega odreda, nato v Gorenjsko vojno področje. Padel 28. 3. 1945 v Ravnah v Selški dolini.

Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Lescah.

PRETNAR ALOJZIJ — BRATIN, rojen 17. 6. 1910 Florijanu in Ani — Zupan na Zgornji Dobravi — Zdevčov, živel v Podnartu, poročen mizarski pomočnik, sodelavec gibanja OF.

1942. leta poslan na delo v Celovec. 3. 1. 1943 aretiran in priveden v zapore v graščino v Begunje. 18. 7. 1943 ustreljen kot talec v Moravčah. Pokopan v IV. skupnem grobu talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

PRETNAR ANTON, rojen 29. 10. 1923 Ivani Pretnar, v Radovljici, kjer je tudi živel — Predmesto 34, samski, študent učiteljišča. V partizane je odšel septembra 1944, dodeljen na teren na Cerkljansko. Poučeval šoloobvezne otroke v Cerknem in drugod na Primorskem. V zadnji sovražnikovi ofenzivi na Primorskem v aprilu 1945, pogrešan pri Gorici. Dan in kraj smrti pokopa nista znana.

PRETNAR FRANC, ŽIVO — MAMIN, rojen 11. 2. 1921 Florijanu in Ani — Zupan v Ljubljani, živel na Zgornji Dobravi — Zdevčov, samski-kajžarski sin.

Obširnejši podatki navedeni na strani 166.

Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

PRETNAR FRANČIŠKA, rojena PESJAK — 13. 1. 1885 Janezu na Prezrenjah, živel na Zgornji Dobravi — Mihovčeva, poročena gospodinja, sodelavka gibanja OF. 5. 12. 1941 izseljena v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer je 12. 1. 1942 umrla.

PRETNAR JANEZ, (JANKO), rojen 26. 1. 1924 Janezu in Mariji Beznik v Spodnjih Gorjah, živel v Zasipu — pri Urhu, samski, elektroinstalater, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Januarja 1943 poslan na obvezno delo v Nemčijo. Od tam mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Prišel na dopust do Celovca, od koder je pobegnil domov. 5. 12. 1943 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko, nato v Prešernovo brigado. Padel 28. 12. 1943 na Sv. Mohorju v Selški dolini. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Zasipu.

PRETNAR JANEZ — DRAGO, rojen 22. 8. 1922 Matevžu in Ivani — Malej na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — Mgvov, samski, kmečki sin. Obširnejši podatki navedeni na strani 182. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

PRETNAR JANEZ, rojen 12. 4. 1917 Janezu in Mariji — Mulej na Bledu, živel na Rečici — Bled — Bajerjov, samski, kmečki sin, lesni delavec. Spomladi 1941 leta kot rezervist vpoklican v jugoslovansko vojsko. V Srbiji 13. 4. 1941 ujet in poslan v vojaško ujetniško taborišče v Schwid ob Odri. 12. 7 1942 iz neznanih okoliščin utonil v Odri. Pokopan na kraju smrti.

PRETNAR JOŽEF, BRANKO — ATIN, rojen 15. 3. 1923 Florijanu in Ani — Zupan v Ljubljani, živel na Zgornji Dobravi — Zdevčev, samski, slaščičarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Julija 1942 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Sprejet v članstvo Skoja, postal komandir čete. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Sprejet v članstvo KP. Postal politkomisar bataljona. Z brigado odšel na bojni pohod na Dolenjsko. 19. 9. 1943 padel v boju za Turjak. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev na pokopališču v Velikih Laščah.

PRETNAR JOŽEF, rojen 16. 8. 1919 Francu in Ivani — Žemva v Zasipu, kjer je tudi živel — pri Paždbarju, samski, tesar. 14. 12. 1941 odšel v Gorjansko četo, udeleženec vstaje 16. 12. 1941 na Nomenju. Po neuspehu se je vrnil domov in bil 18. 1. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah. Marca 1942 odveden v koncentracijsko taborišče Dachau. Aprila 1945 pobegnil domov in odšel v partizane h Komandi mesta Bled. Padel 7. 5. 1945 na hribu Hom nad Zasipom. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Zasipu.

PRETNAR LUDVIK, rojen 1915 v Ljubnem, živel v Ljubnem, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 6. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda pod Stol. Dodeljen Prešernovi brigadi, kjer je v neznanem kraju in času pogrešan.

PRETNAR RUDOLF, rojen 17. 4. 1907 Šimnu in Mini — Ambrožič v Spodnjih Gorjah — Šer-

cov, živel v Podhому, poročen. Obširnejši podatki navedeni na strani 123. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./33, v Zgornjih Gorjah.

PRETNAR STANISLAV, rojen 25. 5. 1918 Francu in Rozaliji — Svetina v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Svetinov, samski, ključavničarski pomočnik. 6. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. 12. 11. 1944 nekje na Primorskem ujet, zaprt v taborišču Rižarna v Trstu. Nadaljna usoda ni znana.

PREVC JOŽEF, rojen 5. 5. 1917 Jožefu in Ani Štalc v Voščah, kjer je tudi živel — pri Kamniku, samski. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici. Ostali podatki so navedeni na strani 130.

PREZELJ FRANC, rojen 18. 10. 1907 Juliju in Ani Kusterle v Podbrdu, živel na Bohinjski Beli, poročen, lesni delavec, predvojni komunist, organizator gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje, napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. Vključen je bil v teresko delo OF na vasi. V partizane je odšel 5. 5. 1944 in bil dodeljen Kosovelovi brigadi kot brigadni bolničar. Padel 27. 2. 1945 pri Sv. Tomažu nad Praprotnim v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

PREŽELJ JANEZ, rojen 24. 12. 1925 Jakobu in Mariji — Jamar na Gorjušah, kjer je tudi živel — Preželnov, samski, ključavničarski pomočnik. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Prišel na dopust, 6. 5. 1944 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Dodeljen Jeseniško-bohinjskemu odredu. Padel 9. 11. 1944 za Ferbarjem v Bohinjski Bistrici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

PREŽELJ JANEZ, rojen 10. 4. 1911 Jožefu in Frančiški — Stare v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Spodnjem Švic, poročen, železniški delavec. 29. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Padel 3. 7. 1944 v Podbrdu v Baški grapi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (7-7-A).

PREŽELJ JANEZ, rojen 19. 3. 1906 Jožefu in Mini — Kos v Srednji vasi v Bohinju, živel na Savici — pri Zgornjem Cengletu, poročen, čevljar, kmet, sezonski gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. V spomladanski so-

vražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta pogrešan v maju pri Robidnici nad Idrijo. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana.

PREŽELJ JOŽEF, rojen 22. 3. 1918 Janezu in Mariji — Smukavec v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Špan, samski, mizar-ski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Spomla-di 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Dopust v začetku leta 1944 izkoristil za odhod v Gradni-kovo brigado. 14. 2. 1945 padel v vasi Tem-nica na Krasu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju. (4-11-A)

PREŽELJ MILAN, rojen 29. 4. 1927 Jakobu in Mariji — Jamar v Ljubljani, živel na Gorjušah Prežlnov, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 28. 8. 1944 odšel v minerski vod Triglav Gorenjskega odreda. Dodeljen v 4. ba-taljon Zahodno-Koroškega odreda. Padel 16. 11. 1944 na Belci v Zgornje-Savski dolini. Pokopan v družinskem grobu na poko-pališču na Koprivniku.

PRIMEC FRANČIŠEK, rojen 3. 12. 1914 Marti-nu in Rozaliji — Poglajen na Poljšici pri Po-dnartu, kjer je tudi živel — pri Pintarju, sam-ski, mizar-ski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 25. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Go-renjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletar-ski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada), nato v Vojkovo brigado. V februarju 1944 pogrešan nekje nad Idrijo.

PRIMOŽIČ VINCENCIJ, rojen 3. 4. 1912 Janezu in Mariji — Čop na Kupljeniku, kjer je tudi živel — pri Lenčku, samski, gozdni delavec. 6. 5. 1944 odšel v 4. četo Gorenjskega odreda. Ne-znanega dne nekje na Jelovici ujet in pogrešan.

PRISTOV AVGUŠTIN, rojen 27. 8. 1920 Juriju in Rozaliji — Šiler v Mevkužu, kjer je tudi ži-vel — pri Osenekarju, samski, zidar. Prostovol-jec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. 3. 1. 1942 na Barjanci nad Bohinjsko Belo tež-ko ranjen. 4. 1. 1942 so ga na poti do prvih hiš ujeli nemški policisti. Zaprt v Begunjah (z. š. 1824). Ustreljen naslednji dan, 5. 1. 1942 v Dragi. Pokopan je v skupnem grobu na gro-bišču talcev v Dragi

PRISTOV JAKOB, rojen 13. 7. 1917 Francu in Mariji, na Bregu pri Žirovnici, živel v Radovljici, poročen, mizar-ski pomočnik. 1943. leta mo-biliziran v nemško vojsko in poslan na zahodno

fronto. Pri Neaplju v Italiji so ga zavezniki uje-li. V septembru 1944 dodeljen 5. prekmorski brigadi. Padel 28. 4. 1945 nekje v Dalmaciji. Kraj smrti in pokopa nista znana.

PRISTOV PETER — DRAGO, rojen 1. 8. 1905 Juriju in Rozaliji Šiler v Mevkužu, kjer je tudi živel — pri Bajarjo, poročen, delavec v Železa-rni KID na Jesenicah, predvojni komunist. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji ostal v Pokljuški četi Stražišarjevega bataljona. 20. 4. 1943 pa-del na Poljanah nad Jesenicami. Pokopan na pokopališču borcev, grob IV./39, v Zgornjih Gorjah.

PRISTOV STANISLAV, rojen 3. 5. 1909 Juriju in Rozaliji — Šiler v Mevkužu, živel v Spodnjih Gorjah — Osenekarjov, poročen, delavec v Že-lezarni KID na Jesenicah. Prostovoljec v bo-hinjski vstaji 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspe-li vstaji je ostal v Pokljuški četi. Zaradi bolezi-ni četo zapustil in se vrnil domov. 18. 1. areti-ran in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 1974). 11. 7. 1942 ustreljen kot talec v Kovorju. Po-kopan v skupnem grobu talcev v Goričah.

RABIČ MARIJAN, rojen 16. 6. 1923 Emi Rabič, samski, študent. 1943. leta mobiliziran v nem-v Ljubljani, živel v Radovljici — Mesto 21, samski, študent. 1943 leta mobiliziran v nem-ško vojsko. Prišel je na dopust do Celovca, od koder je pobegnil domov. 28. 6. 1943 od-šel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega od-reda, nato dodeljen 8. udarni proletarski bri-gadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Padel 4. 8. 1943 v Žirovskem vrhu. Pokopan v dru-žinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

RAJNHART FRANČIŠEK, rojen 25. 9. 1915 Ja-kobu in Alojziji — Noč na Koroški Beli, ži-vel v Ljubnem, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 15. 9. 1944 odšel v 1. bata-ljon Kokrškega odreda. Od tod bil poslan v enote 9 korpusa na Primorsko. Pogrešan v bo-jih v okolici Idrije. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana. 1. 10. 1944 je dan, ki ga pogrešani ni preživel.

RAKOVEC ALOJZIJ — DARKO, rojen 23. 5. 1925 Alojziju in Frančiški — Pogačnik v Rov-tah, Podnart, kjer je tudi živel — Bratušov samski, kmetijski delavec.

Obširnejši podatki navedeni na strani 96.

RAKOVEC ANTON, rojen 8. 5. 1913 Janezu in Mariji — Marinšek na Poljšici pri Podnartu, kjer je tudi živel — Goličkov, samski, mizar, sodelavec gibanja OF. Jeseni 1942 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjska (Prešernova brigada) in z njo odšel na bojno pot na Dolenjsko. Udeležil se je boja za Turjak, po tem pa je bil premeščen v drugo brigado. Padel je jeseni 1943 nekje na Goricah.

RAKOVEC JANEZ (JANKO), rojen 13. 6. 1903 Janezu in Mariji — Marinšek na Poljšici pri Podnartu, kjer je tudi živel — Goličkov, samski, ključavničar, šofer. Okupacija aprila ga je dohitela v Ljubljani. Vrnil se je domov in aprila 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Padel je v 1944. letu v Poljanski dolini.

RAKOVEC JOŽEF, rojen 23. 3. 1910 Janezu in Jeri — Jerala na Češnjici pri Kropi, kjer je tudi živel — pri Mrnaku na Kajži, samski, kleparski pomočnik. 6. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Premeščen v Vojkovo brigado za deseterja.

24. 3. 1945 na Poreznu ujet in zaprt v Gorici. Iz zaporov odpeljan v Farški kal, kjer je bil 2. 4. 1945 ustreljen. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsisih.

RAKOVEC STANISLAV (STANKO), rojen 28. 4. 1928 Amaliji Rakovec v Dupljah, živel v Lescah, kmetijski delavec. 6. 7. 1944 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda in bil dodeljen Gradnikovi brigadi. Padel 22. 9. 1944 v Železnikih v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsisih.

RAKOVEC TEREZIJA — Stana rojena 15. 10. 1924 Mateju in Ivanki — Pogačnik v Rovtah, Podnart, kjer je tudi živela — pri Mrnaku, samska gospodinjska pomočnica, članica mladinske organizacije (ZSM). 15. 8. 1943 odšla v Jelovski (4.) četo Gorenjskega odreda in dodeljena v 3. bataljon Prešernove brigade. Sprejeta v članstvo KP in imenovana za pomočnika polit-komisarja čete. Premeščena v Jeseniško-bohinjski odred, kjer je na Dovški planini v Karavankah 11. 11. 1944 padla. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Ovsisih.

RAKUŠ FRANC, DARO, rojen 11. 3. 1914 Marku in Frančiški — Kac v Kostanjevici, živel na Gradu Bled, poročen, pekovski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 26. 5. 1943 odšel v Po-

kljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda, kjer je postal komandir čete. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). 22. 5. 1944 padel pri Sv. Jederti v Lajšah v Selški dolini. Pokopan na pokopališču borcev, grob 4, na Bledu.

RAVNIK ALBIN, rojen 22. 3. 1920 Nikolaju in Mini — Thaler na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Klemenčkov, samski, ključavničarski pomočnik, delal v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 13. 12. 1943 je odšel v Jelovski (4.) četo. Dodeljen prispelemu 3. bataljonu Prešernove brigade. Padel 15. 12. 1943 v Lovčevem hotelu na Goreljku na Poljuki.

RAVNIK ALOJZIJ, rojen 24. 9. 1913 Janezu in Ivani — Rozman na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Pavlov, samski, kmet. Kot rezervist jugoslovanske vojske aprila 1941 ujet na Dolenjskem. Iz ujetništva se je decembra 1943 vrnil domov. 5. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Nazadnje je bil v artiljerijskem bataljonu XXXI. divizije. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta pogrešan 29. 3. 1945. Proglašen za mrtvega na dan 9. 5. 1945.

RAVNIK ANTON, rojen 15. 4. 1920 Simonu in Mariji — Čop v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Kodrov, samski, ključavničarski pomočnik v Železarni KID na Jesenicah. 1. 2. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon, Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) in odšel z njo na bojni pohod na Dolenjsko. Med potjo pogrešan; okoliščine izginotja niso znane.

RAVNIK ANTON, rojen 11. 1. 1918 Lovru in Jeri — Korošec na Koprivniku, kjer je tudi živel — Bažnikov, samski, gozdni delavec, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 27. 1. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi (Prešernova brigada). 10. 3. 1944 padel pri Novakih na Cerkljanskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

RAVNIK BOGOMIR (MIRKO), rojen 13. 10. 1918 Janezu in Mariji — Urh na Bohinjski Beli, živel v Radovljici — Mesto 19, samski, frizerski pomočnik. Vojna ga je zatekla na odsluženju vojaškega roka. Na povratku domov ujet. Januarja 1942. leta se je vrnil iz ujetništva. 28. 4. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) za sekretarja Skoja in komandirja čete. Z brigado je odšel na Dolenjsko. Padel 13. 9. 1943 na Turjaku na Dolenjskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

RAVNIK FRANC, rojen 28. 10. 1927 Jeri Ravnik v Ljubljani, živel v Bohinjski Bistrici — pri Tubeju, samski, kmečki delavec. 2. 10. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in bil dodeljen 2. bataljonu Vojkove brigade kot mitraljezec. Padel 20. 12. 1944 v Gorenji vasi v Poljanski dolini.

RAVNIK FRANČIŠEK, rojen 24. 3. 1920 Janezu in Mariji — Pogačnik v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Jurežu, samski, čevlarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 18. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3220). 28. 8. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev v graščinskem vrtu v Begunjah.

RAVNIK FRANČIŠEK, rojen 5. 10. 1912 Janezu in Mariji — Urh na Bohinjski Beli, živel v Radovljici — Mesto 19, poročen, železničar — skladiščnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Aretiran 17. 6. 1942 in zaprt v Begunjah. Z družino izseljen v delovno taborišče Gunzenhausen. Po letu dni so se vrnil domov. 30. 9. 1944 odšel v Škofjeloški odred. Padel 31. 10. 1944 na Brdu pri Gorenji vasi v Poljanski dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

RAVNIK FRANČIŠEK, rojen 15. 11. 1910 Jožefu in Mariji — Trojar na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Ženčov, poročen, kmet, železniški delavec (od 1941), sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. Nekaj časa zaprt, vendar izpuščen domov. 5. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Padel 20. 5. 1944 na Lipniški planini na Jelovici.

RAVNIK FRANČIŠEK, rojen 20. 12. 1907 Janezu in Ivani — Rozman na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Pavlov, samski, kmečki sin,

sodelavec gibanja OF, udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. Aretiran 28. 4. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2736). 26. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Trziču. Pokopan v skupnem grobu v Križah pri Trziču.

RAVNIK JANEZ, rojen 16. 8. 1923 Janezu in Mariji — Rozman na Ravnah v Bohinju, živel na Poljah — Španov, samski, natak. 13. 9. 1944 odšel v Notranjski odred. Padel 13. 1. 1945 pri Sv. Ani nad Križno goro na Dolenjskem. Pokopan na kraju smrti.

RAVNIK JANEZ, rojen 4. 6. 1913 Jožu in Mariji — Trojar na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Ženčov, poročen, kmečki delavec. 5. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Nazadnje je bil v XXXI. diviziji. 29. 3. 1945 pogrešan nekje na Primorskem. Na dan 1. 5. 1945 proglašen za mrtvega.

RAVNIK JANEZ, rojen 27. 8. 1906 Janezu in Frančiški — Rozman na Ravnah v Bohinju, kjer je tudi živel — Cjanov, poročen, progovni delavec, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 5. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Pri Sv. Mohorju so ga 2. 6. 1944 ranili in ujeli belogardisti. Odpeljan v postojanko v Gorenji vasi in 4. 6. 1944 ustreljen. Pokopan na grobišču padlih borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

RAVNIK JANEZ, rojen 19. 9. 1903 Lovrencu in Lenki — Leban na Brodu, kjer je tudi živel — pri Joštu, poročen, kmet. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. Ujet 1. 7. 1944 in zaprt v Begunjah (z. š. 4864), ter po kratkem času izpuščen. Ponovno vstopil v partizane 10. 8. 1944. Dodeljen delavskemu bataljonu v Cerkno, delal v Trebušah. Ujet 25. 3. 1945 na Poreznu. S skupino ujetnikov pripeljani v Jesenice na Cerkljansko, kjer so bili še isti dan ustreljeni. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

RAVNIK JANEZ, roj. 8. 6. 1880 Janezu in Mini—Terdina v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Jurežu, poročen, mali kmet, sodelavec gibanja OF. 18. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3219). 28. 7. 1942 ustreljen kot talec v Bistrici pri Podbrezjah. Pokopan v II. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

RAVNIK JOŽEF, rojen 12. 3. 1922 Janezu in Mariji — Arh na Brodu, kjer je tudi živel — pri Prangarju, samski, železniški delavec. 1. 3. 1945 je bil smrtno zadet, ko so zavezniška letala bombardirala Jesenice.

RAVNIK JOŽE, rojen 4. 3. 1918 Simonu in Mariji — Čop v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Kodrov, samski, mehanik v Železarni KID na Jesenicah. 16. 4. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon. Dodeljen obveščevalni službi (OS) na Mežakljo, kjer je bil za kurirja. Padel 25. 11. 1943 na Mežaklji. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

RAVNIK JURIJ, rojen 10. 10. 1922 Juriju in Viki — Vrhunc v Ljubljani, živel na Bledu na Gradu, samski, slaščičarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Maja 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda, septembra 1943 dodeljen Koroškemu odredu. Ranjen in ujet 27. 10. 1943 v Sinča vasi. Na poti v bolnico v Celovcu umrl. Pokopan je na pokopališču v Celovcu.

RAVNIK LOVRENC, rojen 17. 7. 1920 Janezu in Mariji — Arh na Brodu, kjer je tudi živel — pri Prangarju, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko, od koder je pobegnil domov 27. 11. 1943 odšel v Jeseniško 2. četo Gorenjskega odreda. Padel 22. 4. 1944 pod Stolum v Karavankah. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču v Bohinjski Bistrici.

RAZLOŽNIK FELIKS, rojen 16. 5. 1911 Račeva, živel v Mošnjah, samski, tesarski in kmečki delavec. Oktobra 1944 odšel v Kokrški odred in bil dodeljen štabni zaščiti. 14. 11. 1944 padel pri žagi v Dragi skupaj s soborcema štabne patrolje. Pokopan na grobišču talcev v Dragi.

RAŽEN FRANC, rojen 27. 4. 1905 Jožefu in Mariji — Odar v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel pri Pekovšč, samski, mali kmet. 15. 5. 1944 odšel v 2. četo 3. bataljona Gradnikove brigade. Padel 29. 6. 1944 v Grahovem v Baški grapi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi (7-3-C).

RAŽEN FRANC, rojen 12. 10. 1900 Jožefu in Ani — Rozman v Stari Fužini, kjer je tudi živel — Žnidar, samski, gozdni delavec. 24. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado in bil dodeljen Vojkovi brigadi. 30. 6. 1944 se ni vrnil iz boja v neznanem kraju. 1. 7. 1944 proglašen za mrtvega.

RAŽEN JANEZ, rojen 27. 1. 1928 Janezu in Heleni — Pekovec v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Pidrovcu, samski, kmečki sin, član mladinske organizacije (ZSM). Podatki na strani 199.

REBEK RADOSLAV, rojen 12. 1. 1919 Pravoslavu in Irmi — Runko v Pazinu, živel na Rečici — Bled, poročen, magister lekarnar, sodelavec gibanja OF. 23. 10. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Umrl 15. 12. 1944 zaradi zastrupitve z morfijem, na planini Jezero v Bohinju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

REJEC ANTON, rojen 2. 1. 1876 Simonu in Ivani — Ivančič v Volarjih pri Tolminu, živel v Krnici — za mostom, samski, gozdni delavec. 22. 7. 1942 je delala policija po hišah v Krnici preiskave. Pri Rejčevem sosedu so našli razstrelivo in ugotovili, da je njegovo. Ustrelili so ga pred hišo. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

REKAR ALOJZ, rojen 22. 10. 1927 Alojziju in Meti — Rekar v Radovni, živel v Zasipu — v Mužah pri Kladvo, samski, kmečki delavec, član mladinske organizacije (ZSM). 21. 3. 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko. Dodeljen 3. bataljonu Gradnikove brigade. 9. 4. 1944 padel na Colu nad Vipavo. Pokopan na pokopališču na Colu.

REKAR ANTON, rojen 16. 4. 1926 Antonu in Tereziji — Mandelj v Radovni, kjer je tudi živel — pri Tončku, samski, gozdni delavec. Njegov odhod v partizane, v katero enoto, kje se je nahajal in nadaljnja usoda niso znani. Proglašen za mrtvega 9. 5. 1945.

REKAR FRANČISKA, rojena 27. 2. 1934 Antonu in Tereziji Por v Radovni, kjer je tudi živela — pri Tončku, otrok. Vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu so jo ubili in požgali 20. 9. 1944. Pokopana na pokopališču borcev, grob II./12, v Zgornjih Gorjah.

REKAR HELENA, rojena 22. 8. 1929 Antonu in Tereziji — Por v Radovni, kjer je tudi živela — pri Tončku, samska, delavka, članica mladinske organizacije (ZSM), 20. 9. 1944 so jo vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopana na pokopališču borcev, grob II./12, v Zgornjih Gorjah.

REKAR JOŽEFA, rojena **ROZMAN**, 28. 1. 1870 Primožu in Tereziji Rozman v Rossegu, živila v Radovni, samska, preužitkarica, sodelavka gibanja OF. 20. 9. 1944 so jo vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopana na pokopališču borcev, grob II./12, v Zgornjih Gorjah.

REKAR PRIMOŽ, rojen 4. 1. 1944 Antonu in Tereziji — Por v Radovni, kjer je tudi živel — pri Tončku, dojenček. 20. 9. 1944 so ga ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./12, v Zgornjih Gorjah.

REKAR TEREZIJA, rojena **MANDELIC** — 25. 10. 1906 Mariji Mandelic, poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 20. 9. 1944 so jo v Radovni ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopana na pokopališču borcev, grob II./12, v Zgornjih Gorjah.

REKAR VIKTOR, rojen 3. 4. 1941 Antonu in Tereziji — Por v Radovni, kjer je tudi živel — pri Tončku, otrok. 20. 9. 1944 so ga ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./12, v Zgornjih Gorjah.

REKAR VINCENC, rojen 12. 7. 1939 Antonu in Tereziji — Por v Radovni, kjer je tudi živel — pri Tončku, otrok. 20. 9. 1944 so ga ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču, grob II./12 v Zgornjih Gorjah.

RENKO IVAN — BORIS, rojen 26. 10. 1922 Ivanu in Angeli — Perne v Sv. Luciji, živel v Srednji vasi — pri Božiču, samski, kleparski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 10. 11. 1942 odšel v Kokrški odred (prvi), poslan na politični tečaj v Cerkno na Primorsko, dodeljen Rajonu OF Tržič, nato k varnostnoobveščevalni službi (VOS) in OZNI za okrožje Kranj. Padel 4. 4. 1945 v Slatni pod Dobrčo. Pokopan v skupnem grobu v Dragi.

RENKO MIRKO — LADO, DONGIN, rojen 7. 10. 1928 Ivanu in Angeli — Perne pri Sv. Luciji, živel v Srednji vasi — pri Božiču, samski, ključavničarski vajenec, član mladinske organizacije (ZSM). 14. 4. 1944 dodeljen varnostnoobveščevalni službi (VOS) okraja Brezje, nato k OZNI za okrožje Kranj. Padel 17. 11. 1944 nad Srednjo vasjo pod Dobrčo. Pokopan v skupnem grobu na grobišču telcev v Dragi.

REPE ADOLF — TILEN, rojen 17. 6. 1911 Martinu in Ani — Dolenc v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Martinu, samski, zidar, predvojni komunist. 20. 7. 1941 odšel v Gorjansko četo na Pokljuko, nato v Jeseniško (2.) četo Gorenjskega odreda. 24. 7. 1943 padel nad Koroško Belo pod Stolom. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./19, v Zgornjih Gorjah.

REPE ALOJZIJ, rojen 1. 11. 1925 Janezu in Frančiški — Dijak v Radovni, kjer je tudi živel — pri Lipnikarju, samski, ključavničarski pomočnik. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Med dopustom odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko. Od tod dodeljen v minerski vod Prešernove brigade. Pri Idriji ranjen; zdravil se v Zgornji Branici. Dodeljen v bataljon Jeseniško-bohinjskega odreda. 6. 12. 1944 padel pri Hudičevem mostu nad Staro Fužino. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

REPE JAKOB, rojen 24. 7. 1908 Vinku in Mariji — Vogeljik v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — Žagarjev, poročen, delavec, v Železarni KID na Jesenicah. Januarja 1944 odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko, nato v Vojkovo brigado, bolničar.

17. 3. 1945 padel pri Čepovanu na Cerklijskem. Pokopan na pokopališču borcev, grob IV./45 v Zgornjih Gorjah.

REPE JANEZ, rojen 3. 9. 1871 Janezu in Špeli — Rekar v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Barunu, poročen, mizar, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 24. 7. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 3345). 26. 7. 1942 odpeljali njegovo družino v zbirno taborišče za izseljence v Škofje zavode v Št. Vid nad Ljubljano. 20. 8. 1942 so iz zaporov za njimi poslali še očeta. Bili so izseljeni v Gunzenhausen pri Nürnbergu na Bavarsko. 1. 6. 1943 umrl, pokopan v kraju smrti.

REPE JOŽEF, rojen 15. 3. 1910 Martinu in Ani Dolenc v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Martinu, poročen, zidarski mojster-obrtnik sodelavec gibanja OF. 26. 8. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1125). 28. 8. 1941 ustreljen kot talec pod Revovco v Spodnjih Gorjah. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./20, v Zgornjih Gorjah.

REPE KAROL, rojen 1. 11. 1897 Viljemu in Marini — Pretnar na Bledu, živel v Spodnjih Gor-

jah — pri Mežnarju, poročen, vrtnar-obrtnik, sodelavec gibanja OF. 4. 8. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 814). 28. 8. 1941 ustreljen kot talec pod Revovco v Spodnjih Gorjah. Pokopan na pokopališču borcev, grob V./57, v Zgornjih Gorjah.

REPE SIMON, rojen 27. 10. 1890 Vinku in Mariji - Vogelnic v Podhomu, kjer je tudi živel - pri Flajsu, Vršče, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 28. 11. 1942 je bila skrita pri cesti Podhom-Vintgar blizu njegovega doma zaseda policistov. Domov se je vračal po policijski uri in bil ustreljen. Pokopan na pokopališču borcev, grob IV./46, v Zgornjih Gorjah.

REPINC JOŽE, rojen 27. 1. 1905 Janezu in Frančiški — Cvetek na Poljah, kjer je tudi živel — pri Jernejevcu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. V partizane odšel 1. 6. 1943 v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda na Jelovico. 12. 7. 1943 dodeljen v 3. bataljon 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Padel 5. 8. 1943 v Žirovskem vrhu v Poljanski dolini. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici (5-1-11).

REPINC VALENTIN, rojen 14. 2. 1902 Lovrencu in Mini — Žnidar na Brodu, kjer je tudi živel — pri Cerkovniku, samski, kmečki sin, organizator gibanja OF, udeleženec bohinjske vstaje, član KP. 25. 1. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. 21. 2. 1944 dodeljen Vojkovi brigadi. Udeleženec bojev za Idrijo in Robidnico. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta pogrešan v aprilu na Ledinah. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana.

RESMAN FLORIJAN, (CVETKO), rojen 18. 5. 1926 Florijanu in Mariji — Petrač v Kropi, kjer je tudi živel — pri Kopirju, ključavničarski vajenec v Železarni KID na Jesenicah, član mladinske organizacije (ZSM). 25. 7. 1943 odšel v 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko (Prešernova brigada). V sovražnikovi žirovski ofenzivi prve dni avgusta 1943 pogrešan. Za mrtvega proglašen na dan 1. 1. 1944.

RESMAN GREGOR, rojen 25. 2. 1919 Boltežarju in Elizabeti — Poglajen v Kropi, ker je tudi živel — Boltov, samski, strojni delavec, sodelavec gibanja OF. Avgusta 1941 odšel v Jelovsko četo Cankarjevega bataljona. Padel 25. 2. 1943 na Špičastem hribu nad Besnico. Pokopan na pokopališču v Kropi.

RESMAN JANEZ rojen 13. 10. 1916 Boltežarju in Elizabeti — Poglajen v Kropi, kjer je tudi živel — Boltov, samski, žebljarski delavec. 10. 4. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil 4. bataljonu Cankarjeve brigade. V nekem boju 4. bataljona je bil ranjen in odpeljan v neko partizansko bolnico kjer je konec leta 1943 umrl. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana. Na dan 1. 3. 1944 proglašen za mrtvega.

RESMAN JOŽEF — JORDAN, rojen 1. 5. 1927 Boltežarju in Mariji — Dobro v Kropi, kjer je tudi živel — Boltov, samski, žebljarski delavec član mladinske organizacije (ZSM). Julija 1944 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. V septembru 1944 je bil dodeljen Komandi mesta Kranj za kurirja. Padel 23. 3. 1945 na Porenzu na Primorskem.

RESMAN JOŽEF rojen 18. 2. 1915 Boltežarju in Elizabeti — Poglajen v Kropi, kjer je tudi živel — Boltov, poročen, pekovski pomočnik, tekstilni delavec, sodelavec gibanja OF. 19. 2. 1942 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 2262). 11. 4. 1942 ustreljen kot talec v Dragi.

Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

REŠ JANEZ, rojen 26. 1. 1924 Janezu in Elizabeti — Arh v Mošnjah, kjer je tudi živel — pri Pstotniku, samski, priložnostni delavec. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Na vzhodni fronti pobegnil k Rdeči armadi. Dodeljen 1. jugoslovanski proletarski brigadi. 20. 10. 1944 udeleženec bojev za osvoboditev Beograda. 20. 4. 1945 padel pri Slavonskem Brodu na Sremski fronti, kje je pokopan ni znano.

REŠ MIHAEL, rojen 24. 9. 1927 Janezu in Elizabeti — Arh v Mošnjah, kjer je tudi živel — pri Pstotniku, čevljarski vajenec.

16. 2. 1944 odšel v udarno vod Prešernove brigade. V zimskem času 1944 — 1945 je bil v smučarskem vodu. 27. 3. 1945 se je smrtno ponesrečil pri čiščenju orožja v Soči na Tolminskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Mošnjah.

RIHTARŠIČ VALENTIN, rojen 1. 2. 1986 Urbanu in Mariji — Podobnik v Hotavljah v Poljanski dolini, živel v Krnici samski, gozdni delavec, oglar. 20. 9. 1944 so ga ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./13, v Zgornjih Gorjah.

ROBIČ JANEZ, rojen 8. 3. 1909 Janezu in Mariji — Pogačnik, na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — pri Maretneku, poročen, zidar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Jeseni 1943. odšel v minerski vod Triglav na Pokljuko kot kurir. 27. 7. 1944 padel na Pokljuki. Pokopan je na pokopališču borcev, grob V./51, v Zgornjih Gorjah.

ROBIČ VINCENC, rojen 7. 7. 1914 Valentinu in Ivani — Polc v Krnici, kjer je tudi živel — pri Jurju, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Spomladi 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko. Avgusta 1944 na planini Klek ranjen. Po okrevanju dodeljen Prešernovi brigadi, nato v 2. bataljon škofjeloškega odreda. 13. 2. 1945 padel na Martinj vrhu v Selški dolini skupaj s komisarjem 2. bataljona Vladimirjem Repetom. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./26, v Zgornjih Gorjah.

ROVANŠEK JANEZ, rojen 25. 9. 1909 Janezu in Mariji — Longar v Št. Vidu pri Stični, živel v Poljčah, poročen, upravnik banovinske kmetijske šole v Poljčah, sodelavec gibanja OF. 27. 2. 1944 odšel v 2. četo Gorenjskega odreda, dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 11. 4. 1944 v Žireh v Poljanski dolini. Pokopan v skupnem grobu na Dobračevem.

ROZMAN ANTON — **DREN**, rojen 29. 12. 1915 Nikolaju in Marjeti — Ravniki na Kamnjah, kjer je tudi živel — pri Jevodovcu, samski, čevljarški pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 23. 5. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda na Jelovico. 12. 7. 1943 dodeljen 3. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Postal je komandant 3. bataljona in dobil čin poročnika. Bil je udeleženec bojnega pohoda brigade na Dolenjsko in boja za Turjak. Sprejet v članstvo KP, odlikovan z redom za hrabrost. 19. 6. 1944 padel na Selski planini na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (1-1-5).

ROZMAN AVGUST, rojen 3. 8. 1906 Valentinu in Heleni — Povšin v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Blažov, poročen, ključavničar, obrtnik. Bil je zaprt v taborišču Bileča, od koder je bil izpuščen nekaj dni pred pričetkom vojne. Godčev sodelavec in organizator gibanja OF, član KP od 1943. leta. 12. 9. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in dodeljen vo-

du za zveze na Vogar. 17. 2. 1945 premeščen v Vojkovo brigado za telefonista. Padel 1. 4. 1945 na Lokvah nad Čepovanom.

ROZMAN BOGOMIR (MIRO) — **ZRINJSKI**, rojen 2. 10. 1915 Janezu in Frančiški — Ferjan v Bohinjski Bistrici — Strojčev, samski, krojaški pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, član Sokola, sodelavec gibanja OF. 18. 6. 1943 odšel v Jelovski (1) bataljon Gorenjski odred. Dodeljen 1. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Bil je član KP postal je namestnik komandirja 1. čete. Odšel z brigado na Dolenjsko, sodeloval v boju za Turjak in se z njo vrnil na Gorenjsko. Padel 7. 10. 1943 pri napadu postojanke obmejnih stražarjev in orožnikov v Davči v Selški dolini. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ROZMAN GABRIJEL rojen 20. 3. 1920 Janezu in Doroteji — Kos na Nemškem Rovtu, kjer je tudi živel — Lenčkov, samski, kmečki sin. 7. 2. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) in z njo prehodil borbeno pot na Dolenjsko. Po boju za Turjak je bil premeščen v Šercerjevo brigado in je neznano kdaj in kje padel. Za mrtvega proglašen na dan 9. 5. 1945.

ROZMAN JANEZ, rojen 1. 9. 1933 Janezu in Pavli — Cerkovnik v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Gromov, učenec. 9. 5. 1945 ubit z najdeno ročno bombo v Bohinjski Bistrici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ROZMAN JANEZ, rojen 14. 5. 1924 Jožefi Rozman, v Otočah, kjer je tudi živel, samski, železničar. Junija 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Prišel domov na dopust in 23. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado v tiskarno glasila »Gorenjski fantje«, nato v prateči vod 2. bataljona. Imel je čin vodnika, bil je član KPS. Padel 19. 6. 1944 na Selski planini na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Otočah.

ROZMAN JOŽE — **KOSTJA**, rojen 2. 3. 1924 Janezu in Frančiški — Ferjan v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Strojčev, samski, ključavničarski pomočnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Mobiliziran v nemško vojsko. Iz transporta na železniški postaji na Jesenicah pobegnil. 1. 2. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Četi VOS pri rajonu

Bohinj dodeljen poleti 1943 za kurirja. Sprejet v članstvo Skoja. 14. 12. 1943 na Koprivniku dodeljen v 3. bataljon Prešernove brigade. Padel že naslednji dan — 15. 12. 1943 — v Lovčevem hotelu na Goreljku na Pokljuki. Pokopan na grobišču borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ROZMAN JOŽE rojen 18. 4. 1915 Nikolaju in Elizabeti Rozman na Ravnah v Bohinju kjer je tudi živel — Rožmanov, poročen, železniški delavec, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 5. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Prešernove brigade. Sprejet v članstvo KP, postal vodnik. Nazadnje je bil v minerskem vođu Jeseniško — bohinjskega odreda. Padel 23. 3. 1945 na Vresju na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ROZMAN JOŽEF, rojen 9. 3. 1897 Janezu in Mariji — Jerala na Češnjici pri Kropi, živel na Poljščici pri Podnartu — pri Bitencu, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Obširnejši podatki so navedeni na strani 165. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsiašah.

ROZMAN LOVRO, rojen 3. 8. 1891 Janezu in Neži Rev v Radovljici, živel v Krnici, poročen, mlinar, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 14. 9. 1944 so ga ustrelili policisti pri cesti ob Novakovi kapelci, ko se je iz popoldanskega dela vračal domov. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

ROZMAN MAKS, rojen 9. 10. 1913, Frančišku in Mariji — Žmitek v Mošnji (sedaj Ravnica) živel v Radovljici, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Razpad Jugoslovanske vojske je doživel v okolici Litije kot rezervni podnarednik. V vasi Prežganje nad Litijo so ga zajeli četniki in 11. 4. 1941 ustrelili. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

ROZMAN MIKLAVŽ (NIKOLAJ), rojen 2. 12. 1919 Valentinu in Katarini — Thaler na Kamnjah, kjer je tudi živel — pri Kašarju, samski, železniški delavec. V partizane odšel 17. 4. 1943 v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. 12. 7. 1943 dodeljen 3. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Padel 2. 8. 1943 v Žirovskem vrhu v Poljanski dolini.

ROZMAN VALENTIN — JAKLIČ rojen 6. 5. 1922 Valentinu in Katarini — Thaler na Kamnjah, kjer je tudi živel — pri Kašarju, samski, delavec, sodelavec gibanja OF. 8. 2. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. 12. 7. 1943 dodeljen 3. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada) Po žirovski ofenzivi — prve dni avgusta 1943 se je vrnil na Jelovico. Sprejet je bil v KP, nato dodeljen k varnostni obveščevalni službi (VOS) rajona Bohinj. 14. 2. 1944 ujet v mlinu na Poljah, ko je prišel na sestanek s skupino mladine, Zaprt v Begunjah (z. š. 3173). Po sedmih mesecih poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 3. 3. 1945 umrl.

ROŽ EDVARD, rojen 13. 10. 1911 Edvardu in Frančiški — Hribar v Ljubljani, živel v Radovljici poročen, davčni uradnik, član Sokola. V juliju 1941 z družino izseljen v Ivanjico v Srbijo. 1. 11. 1941 odšel v Slovensko četo 1. proletarske brigade. Padel januarja 1942 v veliki sovražnikovi ofenzivi na Romanijo v Srbiji. Dan in kraj smrti in pokopa nista znana.

ROŽIČ MATEVŽ — DOBRAVSKI, rojen 10. 11. 1913 Matevžu in Mariji — Rozman na Kamnjah, kjer je tudi živel — pri Pavovcu, samski, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 23. 5. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. 12. 7. 1943 dodeljen 3. bataljonu 8. udarne proletarske brigade Gorenjske (Prešernova brigada). Po žirovski ofenzivi prve dni avgusta 1943 se je vrnil na Jelovico. Sprejet je bil v KP, nato dodeljen relejni kurirski postaji G — 27 na Ventijah na Jelovici. Novembra 1943 postal komandir postaje. 24. 4. 1944 ranjen in ujet na kurirski poti na Nemški Rovt. Umrl med prevozom v bolnico. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (2-6-14).

RUPAR FRANC, rojen 1901 v Žetini, živel v Hrašah poročen, delavec. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo in Kosovelovo brigado. Dodeljen je bil k vezistom 9. korpusa za vodjo telefonistov. 23. 5. 1945 je podlegel ranam v bolnici na Golniku, ki jih je dobil pri eksploziji mine v Kranju. Pokopan je v družinskem grobu na pokopališču v Lescah.

RUPNIK SLAVKO (DRAGO), rojen 29. 6. 1920 Matevžu in Angeli — Grobotek na Bohinjski Bistrici, živel v Stari Fužini — pri Rupniku, samski, natakar. Marca 1943 mobiliziran v nemško vojsko. V septembru 1944 prišel na do-

pust in še isti mesec odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen Gradnikovi brigadi. Padel 27. 2. 1945 pri Čepovanu na Cerkljanskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi (9-5-C).

RUS JANEZ (JANKO), rojen 1. 1. 1915 Tomažu in Mariji — Berkars na Bledu, živel na Bledu — na Gradu, samski, mizar, pomočnik, član KP, organizator gibanja OF. 8. 3. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda, nato dodeljen septembra 1943 Koroškemu odredu. Ranjen 27. 10. 1943 v Podgorju in še isti dan umrl. Pokopan na pokopališču borcev, grob 21, na Bledu.

RUS TOMAŽ (TOMO), rojen 1. 1. 1915 Tomažu in Mariji — Berkars na Bledu, poročen, tekstilni tehnik, član KP, sodelavec gibanja OF. 25. 4. 1944 odšel v minersko četo Triglav Gorenjskega odreda in bil dodeljen Gregorčičevi brigadi. Padel 20. 8. 1944 na Rdečem robu pod Krnom na Primorskem. Pokopan je na kraju smrti.

RUTAR JANEZ, rojen 28. 8. 1907 Janezu in Luciji — v Zadlazu — Žabče, Tolmin, (doma Šmone pod Robom), živel na Bohinjski Beli — Hlevarjev, poročen, železničarski delavec. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Dodeljen delavskemu bataljonu 9. korpusa v Cerkno. Padel 24. 3. 1945 v Cerknem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

SAKSIDA JOŽE, rojen 9. 2. 1911 Jožetu in Ani Čopič v Skriljah, živel na Koritnem, samski, zidar, primorski Slovenec, pobegnil v Jugoslavijo leta 1929. Junija 1941 odšel v ilegalo skupaj s svojim delodajalcem Jakom Bernardom na Selško Jelovico.

Dodeljen Jelovski četi (ali Ilije Gregorčiča) ob zaprisegi le-te 29. 7. 1941 na Vodiški planini. Bila je sestavni del Cankarjevega bataljona, ustanovljenega 4. 8. 1941. Padel 12. 12. 1941 v boju Cankarjevega bataljona proti oddelku nemške policije v Rovtu, kjer je padlo 46 policistov. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev pri Sv. Lenartu nad Lušo v Selški dolini.

SELAN JOŽE, rojen 18. 2. 1914 Blažu in Ani — Torkar v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Selanov, poročen, mehanik v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Aretiran in zaprt v graščini v Begunjah in poslan v

delovno taborišče Kraut, od koder je bil po treh mesecih odpuščen domov. 19. 4. 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen v varnostno-obveščevalno službo (VOS) rajona Žirovnica pod Stolom. Premeščen k OZNI za srednjo Primorsko, imenovan za pooblaščenca. Padel 26. 1. 1945 na Pedrovem nad Branikom na Primorskem. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev v Škrbinu na Krasu.

SELJAK JOŽE, rojen 1895 na Primorskem, živel v Radovni — pri Klemenčku gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. 20. 9. 1944 so ga vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopan na pokopališču borcev, grob II— 15, v Zgornjih Gorjah.

SELJAK MARIJA, rojena 28. 6. 1928 Jožefu in Mariji — Kunčič v Radovni, kjer je tudi žive-la — pri Klemenčku, samska, gospodinj-ska pomočnica, članica mladinske organizacije (ZSM). 20. 9. 1944 so jo ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopana na pokopališču borcev grob II./15, v Zgornjih Gorjah.

SEVER FRANC, rojen 7. 10. 1894 Janezu in Mariji — Erjavc na Ježici pri Ljubljani, živel na Bledu — Mlino, poročen, mizar, član KP, organizator gibanja OF. Aretiran 22. 6. 1944 in zaprt v graščini v Begunjah. Iz zaporov odpeljan 24. 9. 1944 v koncentracijsko taborišče Mauthausen, nato Sachsenhaus in Buchenwald, kjer je 5. 2. 1945 umrl.

SITAR PETER, rojen 9. 9. 1923 Petru in Elizabeti — Pokljukar na Jesenicah, živel v Zgornjih Gorjah — pri Sitarju, samski študent, delal v očetovi trgovini. V juliju 1941 skupaj s starši izseljen v Srbijo. Dodeljen na delo v rudnik Bor. Četniki so ga mobilizirali, od njih je pobegnil k partizanom. Po osvoboditvi Beograda se je vključil v Slovensko četo. Padel 7. 4. 1945 pri Brčkem v Bosni, kjer je tudi pokopan.

SIVEC FERDINAND, rojen 26. 1. 1908 Ferdinandu in Frančiški — Plemelj v Ladrach pri Kobaridu, živel v Bohinjski Bistrici — Lovretov, samski, delavec Železarne KID na Jesenicah. 20. 5. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Padel 24. 9. 1943 na Malem vrhu nad Javorji v Poljanski dolini.

SKUMAVEC JANEZ, rojen 30. 8. 1913 Primožu in Ivani — Žvan v Krnici, kjer je tudi živel — pri Kofutarju, samski, delavec Železarne KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Januarja 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda na Pokljuko. Na Jelovici ranjen in ujet ter zaprt v graščini v Begunjah. Dodelili so ga h belogardistom v postojanko v Lescah. Ob napadu Kokrškega odreda na postojanko se je pridružil borcem. Dodeljen jurišnemu bataljonu XXXI. divizije. 25. 4. 1945 padel v vasi Gorjansko na Primorskem. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./17, v Zgornjih Gorjah.

SLAMNIK JANEZ, rojen 29. 4. 1889 Luku in Apoloniji — Bizjak na Poljah v Bohinju, živel v Spodnjih Gorjah — pri Fortunu, samski, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. Orožniki iz postojanke v Spodnjih Gorjah so ga aretirali. 19. 10. 1942 umrl za posledicami pretepanja. Pokopan na pokopališču borcev, grob V./58, v Zgornjih Gorjah.

SLIVNIK JAKOB, rojen 12. 7. 1903 Lovrencu in Jeri — Pem v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Benku, samski, kmet sodelavec gibanja OF. V juliju 1941 z družino izseljen v Valjevo v Srbijo. Njegovo kmetijo je nemška oblast dodelila priseljenim nemškim družinam iz Besarabije v Romuniji.

Oktober 1944 odšel v Slovensko četo. V boju proti četnikom v kraju Ub pri reki Ub v Srbiji pogrešan. Dan in kraj smrti in pokopa ni sta znana 30. 9. 1944 je proglašen za dan, ki ga ni preživel.

SLIVNIK JANEZ — MIHA, rojen 6. 10. 1921 Janezu in Ivani — Zupan v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Čebularju, samski, kmečki sin. 27. 7. 1943 odšel v Pokljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Jeseni 1943 s skupino partizanov odšel na Koroško. Bil je v Zahodno-Koroškem odredu. 27. 6. 1944 padel pri Rožu. Pokopan na pokopališču v Svečah na Koroškem.

SLIVNIK STANKO, rojen 1. 5. 1915 Antonu in Ivani — Repel v Črnomlju, živel na Rečici — Bled, poročen, železničar, sodelavec gibanja OF. Aretiran 20. 7. 1944 in zaprt v graščini v Begunjah. Od tu odpeljan 25. 9. 1944 v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je umrl 11. 4. 1945.

SMOLE VINCENCIJ (VINKO) rojen 8. 7. 1916, Francu in Heleni — Rozman na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Bohinu, poročen, ključav-

ničarski pomočnik — strojničar, sodelavec gibanja OF. 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred in dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 23. 3. 1945 na Otlici na Primorskem, kraj pokopa neznan.

SMOLEJ JAKOB, rojen 20. 7. 1868 Alojziju in Mariji — Jeklič v Radovni, kjer je tudi živel, poročen, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. 20. 9. 1944 so ga vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopan na pokopališču borcev, grob II/15, v Zgornjih Gorjah.

SMOLEJ JOŽEF, rojen 2. 3. 1906 Ivanu in Rozaliji — Beguš na Slovenskem Javorniku, živel v Radovljici, poročen, mehanični pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 17. 6. 1944 odšel v minersko četo Triglav Gorenjskega odreda, nato dodeljen Prešernovi brigadi. 15. 9. 1944 padel na Milem vrhu na Primorskem.

SMOLEJ MARIJA, rojena JEKLIČ — 28. 11. 1871 Lenartu in Uršuli — Polda v Radovni, kjer je tudi živel, poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 20. 9. 1944 so jo ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

SMREKAR OLGA, rojena 7. 4. 1929 Antonu in Alojziji — Benedičič v Kropi, kjer je tudi živel — pri Hercelnu, samska, gospodinja pomočnica. Služila je pri dr. Slivniku v Radovljici. 4. 5. 1945 so zavezniška letala mitraljirala in bombardirala umikajočo se nemško vojsko po železnici. Usodnega dne je bila od drobcev bomb smrtno zadeta. Pokopana je v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

SMREKAR STANISLAV, rojen 10. 11. 1922 Valentinu in Mariji — Varl v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Nacetov, samski, žebljarski delavec. Jeseni 1942 mobiliziran v nemško vojsko. Aprila 1944 na vzhodni fronti pobegnil k Rdeči armadi. Dodeljen 1. jugoslovanski brigadi. 15. 4. 1945 padel v Berovci v Slavoniji na Hrvaškem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni gorici.

SMUKAVEC JAKOB, rojen 3. 7. 1917 Janezu in Ivani — Kocjan v Podjelah, kjer je tudi živel — pri Kajžarju, samski, krojaški pomočnik, sodelavec gibanja OF. Februarja 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Ujet 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki; zaprt v Begunjah; ustreljen kot talec 14. 7. 1943 v

Dolenji vasi v Selški dolini. Pokopan v X skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SMUKAVEC JOŽEF, rojen 26. 3. 1908 Janku in Ivani — Andoljšek v Podjelah, kjer je tudi živel — pri Spodnjem Krucmanu, poročen, kmet. 7. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado. Dodeljen artileriji 9. korpusa. Pogrešan januarja 1945 nekje na Primorskem. 6. 6. 1947 proglašen za mrtvega.

SMUKAVEC JOŽEF, rojen 12. 3. 1900 Janezu in Frančiški — Zupanc v Srednji vasi v Bohinju, živel v Podjelah, delavec. 24. 12. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred nato dodeljen Gradnikovi brigadi. Iz brigade premeščen v delavski bataljon Gorenjskega vojnega področja v Farji potok v Selški dolini. Padel 23. 3. 1945 na Poreznu. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev v Cerknem.

SMUKAVEC MARTIN, rojen 26. 10. 1906 Jožefu in Mariji — Langus v Podjelah, kjer je tudi živel — pri Gregorčk, poročen, mizarški pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. 28. 12. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah. 17. 4. 1942 poslan skupaj z 50 zaporniki v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je bil 19. 4. 1942 ustreljen.

SMUKAVEC VALENTIN, rojen 18. 5. 1912 Valentinu in Heleni — Dobravec v Podjelah, kjer je tudi živel — pri Brdarju, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. 7. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado, dodeljen artileriji 9. korpusa. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945. leta v marcu nekje na Primorskem pogrešan. 15. 5. 1946 proglašen za mrtvega.

SNEDIC ANTON, rojen 8. 2. 1910 Janezu in Mariji — Pfeifer na Posavcu, kjer je tudi živel — pri Bezjaku, poročen, ključavničar, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 2. 8. 1941 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah. 24. 8. 1941 ustreljen kot talec pred gasilskim domom v Ljubnem. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Ljubnem.

SODJA ANTON, rojen 11. 4. 1927 Lovru in Frančiški — Brce v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Spodnjem Cmarju, kmečki sin. 26. 9. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred in bil dodeljen Prešernovi bri-

gadi. Padel 24. 3. 1945 na Trnovem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (1-11-B).

SODJA ANTON, rojen 11. 6. 1913 Jožefu in Mariji — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Spodnem Medju, poročen, poslovođa Kmečke zadruge, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. Ustanovitelj Društva kmečkih fantov in deklet in tamburaškega zbora v Bohinjski Češnjici v 1935. letu. Aretiran in zaprt v Begunjah, 15. 1. 1944 ustreljen kot talec ob cesti nasproti gostišča Tulipan v Lescah. Pokopan v XI. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SODJA ANTON, rojen 13. 1. 1912 Jakobu in Mariji — Smukavec v Srednji Vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Zgornjem Švic, poročen, kmečki sin. 20. 9. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred; dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 25. 3. 1945 na Lokvah na Cerkljanskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (9-3-B).

SODJA ANTON, rojen 10. 6. 1906 Janezu in Ivani — Sodja v Bohinjski Češnjici, živel v Stari Fužini — pri Strgar, poročen, čevljar — obrtnik, sodelavec gibanja OF, član petorke. 8. 6. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Pri napadu na Grahovo v Baški grapi 29. 6. 1944 ujet s skupino dvajsetih soborcev. Naslednji dan, 30. 6. 1944, ustreljen v Grahovem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (9-3-B).

SODJA FRANC, rojen 8. 10. 1921 Jožefu in Frančiški — Hkavec v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Soklič, samski, kmečki sin, član Kmečkih fantov in deklet, sodelavec gibanja OF. 13. 4. 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda 3. 7. 1943 ujet na Lipanci na Pokljuki in zaprt v graščini v Begunjah. 14. 7. 1943 ustreljen kot talec v Dolenji vasi v Selški dolini. Pokopan v X. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SODJA FRANČIŠEK, rojen 5. 3. 1918 Franci Sodja na Poljah, kjer je tudi živel — pri Koritneku, samski, progovni delavec. V 1942. letu ga je urad za delo v Radovljici poslal delat na Koroško. V septembru 1944 se je vrnil domov in 23. 9. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen je bil transportni četi Gorenjskega vojnega področja v Kropo. S poti po orožje in municijo na Primorsko je od 6. 12. 1944 pogrešan. Kraj smrti in pokopa ni znan.

SODJA FRANC, rojen 16. 3. 1915 Jožefu in Mariji — Sodja v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Spodnjemu Medju, samski, kmečki sin, član Društva kmečkih fantov in deklet, sodelavec gibanja OF. V 1942. letu mesec dni zaprt v Begunjah, drugič zaprt 25. 9. 1943. (z. š. 1945). 24. 1. 1944 ustreljen kot talec v Šenčurju pri Kranju. Pokopan v XIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SODJA JANEZ (JANKO), rojen 11. 10. 1928 Janezu in Mariji — Cerkovnik v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Zgornjem Švic, kmečki delavec. 25. 7. 1944 odšel v Vojkovo brigado. Padel 20. 12. 1944 v Gorenji vasi v Poljanski dolini.

SODJA JANEZ — MIRKO, rojen 12. 12. 1922 Francu in Ivani — Korošec na Jereki, kjer je tudi živel — pri Boštjan, samski, mizar, pomočnik. Februarja 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Na Lipanci na Pokljuki je bil 3. 7. 1941 ranjen v noge. Da ga ne bi dobili policisti, se je ustrelil. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na Lipanci padlih borcev na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SODJA JOŽEF, rojen 20. 3. 1912 Štefanu in Franciški — Cvetek v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Tonejc, poročen, mesar. 30. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Pri opravljanju dolžnosti v Bohinjski Bistrici hudo ranjen. Umrli 9. 6. 1944 v ambulanti E na Stari Poljani na Pokljuki.

SODJA LOVRO, rojen 17. 7. 1915 Franciški Sodja na Koprivniku v Bohinju, živel v Bohinjski Bistrici — Kašarjov iz Bitenj, samski, ključavničar v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec in obveščevalec gibanja OF. 16. 1. 1944 odšel v četo varnostno-obveščevalne službe (VOS) rajona Bohinj. Sprejet je bil v KP, postal sekretar celice. 2. 5. 1944 v Podjeljah ujet in zaprt v graščini v Begunjah (z.š. 4174). 29. 6. 1944 ustreljen kot talec na graščinskem vrtu v Begunjah. Pokopan v XV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SODJA LOVRENC, rojen 14. 8. 1909 Janezu in Jeri — Šiljar v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Konarjov, samski, mizar v Železarni KID na Jesenicah, organizator gibanja OF. Aretiran 21. 8. 1942 na poti v Senožeti in zaprt na orožniški postojanki v Bohinjski Bis-

trici. 23. 8. 1942 obešen v zaporu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

SODJA MARIJA, rojena 16. 1. 1925 Francu in Ivani — Mikelj na Jereki, kjer je tudi živel — pri Kocjanč, samska, gospodinska pomočnica, kmečka hči. 21. 10. 1943 odšla v Pokljuški (2.) bataljon, nato dodeljena 3. bataljonu Prešernove brigade. Padla 15. 12. 1943 v Lovčeven hotelu na Goreljku na Pokljuki. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (2-13-A).

SODJA VALENTIN, rojen 15. 2. 1912 Janezu in Mariji — Odar v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri VORBANC, samski, krojaški pomočnik, poštni delavec. 18. 5. 1943 odšel v Pokljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

SOKLIČ ALOJZIJ, rojen 25. 6. 1925 Francu in Tereziji — Ilinčič na Poljanah, kjer je tudi živel — pri Jurčku, samski, priložnostni delavec. V 1941. letu poslan na delo v Nemčijo. Pozimi 1943. leta pred mobilizacijo v nemško vojsko pobegnil domov in februarja 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon. Dodeljen Šercerjevi brigadi za obveščevalca. Padel 5. 1. 1945 v vasi Koreniki pri Veliki Loki na Dolenjskem.

SOKLIČ — MEDJA BLAŽ, rojen 1. 2. 1907 Blažu Medju in Ivani Mencinger na Gorjušah, živel na Brodu — pri Svobodinu, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu se je iz Prešernovega bataljona vrnil domov. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade, 20. 2. 1944 dodeljen XXXI. diviziji. Padel 25. 3. 1944 na Predmeji na Primorskem.

SOKLIČ FRANC, rojen 24. 12. 1920 Francu in Tereziji — Benedičič na Polju, kjer je tudi živel — pri Jurčku, samski, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. 2. 2. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon, sprejet v KP, postal politkomisar. 12. 7. 1943 dodeljen 2. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada) kot četni politkomisar s činom zastavnika. Udeleženec bojnega pohoda brigade na Dolenjsko in boja za Turjak. Padel 25. 9. 1944 na Ledinah pri Idriji.

SOKLIČ FRANC, rojen 8. 6. 1905 Jožetu in Mariji Mihelič v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi ži-

vel — pri Mozvu, začasno v Novem Kostolacu v Srbiji, poročen, elektromonter, zaposlen v rudniku. 6. 5. 1944 aretiran in zaprt v Beogradu. Od tam poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je umrl januarja 1945.

SOKLIČ FRANC, rojen 17. 12. 1903 Andreju in Mariji — Trilar na Jesenicah, živel v Krnici — pri Urencu, samski, priložnostni delavec, sodelavec gibanja OF. 27. 8. 1941 pri hišni preskavi dobili orožje. Odpeljan v zapore v Begunje (z.š. 1136). 28. 8. 1941 ustreljen kot talec pod Revovco v Spodnjih Gorjah. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./25, v Zgornjih Gorjah.

SOKLIČ JANEZ, rojen 10. 5. 1926 Jakobu in Frančiški — Smukavec v Podjeljah, kjer je tudi živel — pri Beretavc, samski, kmečki sin. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Med dopustom odšel 15. 12. 1943 v partizane. Dodeljen v pratečo četo XXXI. divizije. Padel 15. 2. 1945 pri Sv. Treh kraljih, kraj pokopa ni znan. Januarja 1946 proglašen za mrtvega.

SOKLIČ JOŽEF, rojen 4. 3. 1909 Jerneju in Ivani — Žmitek na Poljah, kjer je tudi živel — pri Tonejevc, poročen, kmet. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade, nato dodeljen Vojkovi brigadi. Ujet in ustreljen 3. 4. 1945 v Niklovem nad Idrijo. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (2-10-12).

SOKLIČ LOVRENC, rojen 14. 8. 1905 Vinku in Ivani — Krničar v Zgornjih Lazah, živel v Spodnjih Gorjah — pri Dolinarju, poročen, delavec. 9. 8. 1941 ga je na Razkah na Mežaklji ustrelila patrola policistov. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

SOKLIČ VINCENCIJ, rojen 23. 3. 1903 Vinku in Ivani — Krničar v Zgornjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Medvedu, poročen, kmet. 25. 2. 1945 odšel na Komando mesta Bled, nato v Gradnikovo brigado. 30. 3. 1945 padel na Sinjem vrhu nad Ajdovščino v Vipavski dolini.

SREBRNJAK MARIJA, rojena MULEJ — 8. 12. 1909 Mihi in Ivani — Torkar na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — Vrevčeva, poročena, lesna delavka. Konec leta 1944 odšla v 1. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljena Gorenjskemu vojnemu področju v Farji potok. Napravila bolničarski tečaj in bila v enoti za bolničarko. Padla 24. 3. 1945 na Poreznu. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

SRNA JOŽEF, rojen 4. 9. 1919 Antonu in Mariji — Zupanc v Spodnjih Gorjah, živel na Obrniah pri Zatljarju, samski, lesni delavec. Maja 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po sedmih mesecih pobegnil domov. 17. 11. 1943 odšel v Jeseniško 2. četo Gorenjskega odreda. Dodeljen v 4. četo vojske državne varnosti (VDV) in nato za komandirja čete v Vojkovo brigado. Padel 19. 3. 1945 v Čepovanu na Cerkljanskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.

STARE FRANCE, rojen 3. 7. 1886 Jožefu in Mariji — Mikelj v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Čudnik, poročen, kolarski pomočnik, cestni delavec, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. 24. 12. 1944 odšel v Vojkovo brigado. 24. 3. 1945 ujet skupaj z 92 soborci na Poreznu in še isti dan ustreljen.

STARE JANEZ, rojen 26. 3. 1922 Jakobu in Ivani — Stare v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Tomažinu, samski, mizarski pomočnik, kmečki sin. 3. 3. 1943 odšel v Strazišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v udarnem vodu. Sprejet v članstvo Skoja in imenovan za sekretarja Skoja. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

STARE JANEZ — STANE, rojen 29. 11. 1919 Jožefu in Frančiški — Zupanc v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Staret, samski, Obširnejši podatki navedeni na strani 98. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (2-1-A).

STARE JOŽEF, rojen 29. 7. 1926 Jožefu in Ivani — Tancar v Bohinjski Bistrici, živel v Stari Fužini — pri Staret, čevljarški vajenec. 31. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Imenovan je bil za politdelegata. Padel 21. 1. 1945 na Gabrijelu pri Ravnici na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (20-3-C).

STARE JOŽE, rojen 25. 12. 1917 Jožefu in Ani — Soklič na Nomenju, kjer je tudi živel — pri Anžkotu, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. Udeleženelec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. Aretiran 12. 2. 1942 in zaprt v zaporih v Begunjah (z.š. 2170). Od tam 18. 4. 1942 poslan v zapore v Celovec, nato v koncentracijsko taborišče Mauthausen. Umrl 14. 7. 1942, bil

upepeljen, žara poslana domačim. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Bitnjah.

STARE JOŽEF — ŠPEHAN, rojen 6. 3. 1917 Frančiški Stare v Bohinjski Češnjici, kjer je tudi živel — pri Čudnku, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 3. 3. 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 4. četi vojske državne varnosti (VDV) kot mitraljezec. Sprejet v članstvo KP, postal je intendat 1. bataljona 2. brigade VDV. Ranjen 7. 4. 1945 se je v Ponikvah na Krasu ustrelil, da ni prišel v roke sovražniku. Pokopan na kraju smrti v Ponikvah na Krasu.

STARE JOŽEF, rojen 24. 10. 1915 Jožefu in Frančiški — Zupanc v Srednji vasi v Bohinju, živel v Bohinjski Češnjici — pri Staret, samski, kmečki sin, član Društva kmečkih fantov in deklet, sodelavec gibanja OF. V partizane odšel 23. 4. 1944 v tehniko Zlatorog za kurirja. Padel 11. 11. 1944 pri Kovaču v Bohinjski Češnjici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (2-1-A).

STARE JOŽE, rojen 26. 3. 1898 Janezu in Mariji — Ravnik na Koprivniku, živel na Bohinjski Beli — pri Oreharju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Padel 27. 3. 1945 v Zalem Logu v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na Bohinjski Beli.

STARE LEOPOLD, rojen 5. 11. 1923 Leopoldu in Cilki — Mežnar na Bledu, živel na Gradu na Bledu, samski, natak, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Aretiran v 1942. letu v Ljubljani, pobegnil domov na Bled. Februarja 1943 odšel v Stražišarjev 2. bataljon Gorenjskega odreda, nato v 8. udarno proletarsko brigado — Gorenjsko (Prešernovo brigado). Po njenem prihodu na Dolenjsko je bil dodeljen 1. udarnemu bataljonu Cankarjeve brigade. Padel je 1. 5. 1944 na Kruškem vrhu pri Trebnjem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 6, na Bledu.

STARE STANISLAV — PETKO, rojen 20. 4. 1924 Jožu in Margareti — Ropret na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Oreharju samski. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bohinjski Beli.
Ostali podatki na strani 81.

STARE ŠTEFAN, rojen 7. 12e. 1919 Štefanu in Frančiški — Kavčič v Planini pod Golico, živel v Lescah — pri Rožiču, samski, tesar-ski pomočnik. Spomladi 1943. leta mobiliziran

v nemško vojsko. Februarja 1944. leta prišel domov na dopust, ter še istega meseca odšel v partizane. Dodeljen je bil relejni kurirski liniji v Karavankah — sektor pod Golico. 2. 4. 1945 padel v Planini pod Golico. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Planini pod Golico.

STARE VALENTIN, rojen 26. 1. 1903 Tomažu in Franci v Podeljah, kjer je tudi živel — pri Pintarju samski, kmečki sin. 7. 2. 1944 odšel v Prešernovo brigado. Dodeljen Gradnikovi brigadi, nazadnje Bazoviški brigadi kot bolničar V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko 1945 leta pogrešan.

STAROVERSKI FRANČIŠKA — ŠPELA, rojena 12. 2. 1889 Gašperju in Marijani Eržen v Kropi, kjer je tudi živel — pri Smrekarju, vdova, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 30. 7. 1942 odšla v Selško četo Gorenjskega odreda I. grupe odredov na Jelovico. Padla 9. 9. 1942 na Lipniški planini na Jelovici. Pokopana v grobnici v grajskem parku v Radovljici.

STAROVERSKI VALENTIN — SAŠO, rojen 7. 2. 1924 Alojziju in Frančiški — Eržen v Kropi, kjer je tudi živel — pri Smrekarju. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi. Ostali podatki navedeni na strani 108.

STOJAN JANEZ (IVAN), rojen 22. 6. 1916 Valentinu in Ivani Zupan na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel-pri Anžicu, samski, zidarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 25. 4. 1943 odšel v Stražišarjev (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Ujet 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki in zaprt v graščini v Begunjah. Ustreljen kot talec 14. 7. 1943 v Dolenji vasi v Selški dolini. Pokopan v X. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

STOJAN VOJKO iz Begunj

STOJC VALENTIN, rojen 6. 2. 1927 Jakobu in Ivani — Zalokar na Poljšici pri Gorjah, kjer je tudi živel — pri Stojcu, čevljar-ski vajenec. 1944 leta odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko, nato v Prešernovo brigado. 25. 3. 1945 padel pri Ledinah na Primorskem. Pokopan na pokopališču borcev, grob V./53, v Zg. Gorjah.

STRGAR ALOJZIJ, VALENTIN, rojen 13. 11. 1911 Francu Zalokarju in Frančiški Strgar na Gorjušah, kjer je tudi živel — Ševlov, samski, delavec. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bata-

ljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. Januarja 1942 aretiran in zaprt v Begunjah. Poslan v delovno taborišče Kraut na Koroškem, od koder se je januarja 1943 vrnil domov. 4. 6. 1943 odšel v Pokljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada) in z njo odšel na bojni pohod na Dolenjsko. Nekje na poti je bil pogrešan.

STRGAR JAKOB, rojen 1. 9. 1914 Jakobu in Mariji — Jeklar na Jesenicah, živel v Bohinjski Bistrici — pri Zotlarju — samski, kovač, aktivni jugoslovanski podoficir. Aprila 1941 ujet na Dolenjskem. Iz ujetniškega taborišča pri Dunaju se je v 1942. letu vrnil domov in moral takoj na delo v Malnic na Koroško. Pobegnil domov in 23. 9. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Dodeljen v jurišni bataljon XXXI. divizije, nato pa v Kosovelovo brigado. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljansko leta 1945 med vasjo Koprivo in Štanjelom pogrešan.

STRGAR JANEZ — EMIL, rojen 4. 3. 1910 Martinu in Mariji — Korošec na Gorjušah, kjer je tudi živel — Čebr, poročen, gozdni delavec. Podatki navedeni tudi na strani 101. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

STRUŽNIK VINKO — iz Srednje Dobreave

STRŽINAR ANTON, rojen 9. 6. 1915 Juriju in Mariji — Oblak na Gorenji Dobravi — Trata, Škofja Loka, živel na Koritnem — pri Komarju samski, gradbeni delavec. 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred in dodeljen Vojkovi brigadi. Padel 23. 3. 1945 na Otlici na Primorskem, kraj pokopa neznan.

STRŽINAR JOŽEF, rojen 12. 4. 1913 Juriju in Mariji — Oblak na Gorenji Dobravi — Trata, Škofja Loka, živel na Koritnem — pri Komarju, samski, gradbeni delavec, sodelavec gibanja OF. Na vasi Koritno od julija 1943 član Vaškega odbora OF Koritno, odgovoren za narodno zaščito (NZ). 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen inženirskemu bataljonu XXXI. divizije. Sprejet v KP, opravil tečaj za inženirce, postal desetar. Padel 24. 3. 1945 na Poreznu. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev za Kotlom v Davči.

SUŠNIK ALOJZ, rojen 9. 4. 1911 Matevžu in Franciški Jeraša v Kropi, kjer je tudi živel — Majarčen, poročen, žeblijski delavec. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi

— Gorenjski (Prešernova brigada), zaradi vojnih naporov v 1944 letu zbolel; dodeljen na terensko delo v Martinj Vrh. Od tedaj dalje pogrešan.

SUŠNIK ALOJZ, rojen 23. 5. 1897 Matevžu na Poljšici pri Podnartu, kjer je tudi živel — pri Piberču tesar, kmet, sodelavec gibanja OF. Bil je član gospodarske komisije pri Vaškem odboru OF na Poljšici. Obširnejši podatki navedeni na strani 165. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Ovsišah.

SUŠNIK ANTON, rojen 1. 1. 1903 Janezu in Mariji — Jamar na Gorjušah, kjer je tudi živel — Kajžarjov, poročen, lesni delavec. Udeleženec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 17. januarja 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1954). 20. 3. 1942 poslan v delovno taborišče Kraut na Koroškem od koder se je vrnil domov. 24. 12. 1944 odšel v Jeseniško-bohinjski odred. Dodeljen Gorenjskemu vojnemu področju. Padel 24. 3. 1945 v Farjem Potoku v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Koprivniku.

SUŠNIK FRANČIŠKA rojena 28. 2. 1900 žive-la v Poljšici pri Podnartu poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. Obširnejši podatki navedeni na strani 165. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču na Ovsišah.

SUŠNIK JANEZ (IVAN) rojen 28. 11. 1925 Janezu in Ivani — Markelj na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Cimpermanu, samski, ključavničarski pomočnik. Mobiliziran v nemško vojsko spomladi 1943. Maja 1944 pobegnil domov in takoj odšel v Prešernovo brigado. Dodeljen je bil v udarni vod XXXI. divizije. Padel 5. 5. 1945 pri Gorici. Pokopan na pokopališču pri Sv. Andreju.

SUŠNIK JANEZ, rojen 21. 6. 1910 Jožefu in Ivani — Markež na Nomenju, kjer je tudi živel — Šušensčov, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 26. 1. 1942 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 2068). 31. 3. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi. Šušensčovo hišo so izvajalci represalij 16. 12. 1941 požgali.

SUŠNIK JANEZ, rojen 17. 11. 1901 Janezu in Mariji — Jamar na Gorjušah, kjer je tudi živel — Kajžarjov, samski, kmet. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941. sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 29. januarja 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 2087). 16. 3. 1942 iz zaporov odpeljan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je 7. 8. 1942 umrl.

SUŠNIK JANEZ, rojen 24. 6. 1879 Janezu na Nomenju, kjer je tudi živel — Mihovc, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1942 na Nomenj. Aretiran 19. 12. 1941 in zaprt v zaporih v Begunjah (z. š. 1670) Iz zaporov 15. 3. 1942 poslan v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričanah pri Medvodah. Po mesecu dni z družino izseljen v Poskau na Spodnjo Bavarsko. Umrl 29. 3. 1945.

SUŠNIK MATEVŽ rojen 1. 6. 1912 Matevžu in Frančiški — Jeraša v Ljubljani, živel v Kropi — Majarčen, samski, žebljarski delavec, sodelavec gibanja OF. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Na Jelovici se je za njim izgubila sled. 1. 1. 1945 je dan, ki je proglašen da ga ni preživel.

ŠEBAT FRANCE rojen 3. 3. 1915 Antonu in Mariji — Vovk na Gorici pri Radovljici, kjer je tudi živel, zidar. 27. 6. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v 1. bataljon Kokrškega odreda. Padel 19. 4. 1945 v Lomu nad Trzičem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Mošnjah.

ŠEBAT JOŽEF, rojen 9. 4. 1917 Jožefu in Mariji — Trpinc na Studenčicah, kjer je tudi živel — pri Jakopu, samski, tovarniški delavec. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo brigado. Padel 11. 4. 1944 na Ledinah na Primorskem med sovražnikovo ledinsko ofenzivo.

ŠEST JOŽEF rojen 24. 3. 1918 Janezu in Ivani Zupanc v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Petrovcu, samski, usnjarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Delal je v Kamniku. 1. 5. 1942 odšel v Kamniško četo. V Ravneh pri Šmartnem je bila enota 10. 5. 1942 izdana in obkoljena. V brezizhodnem položaju se je ustrelil. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (4-12-B).

ŠEST JAKOB, rojen 18. 7. 1916 Janezu in Frančiški — Poljak na Kamnjah, kjer je tudi živel pri Cuncu, poročen delavec v Železarni KID na Jesenicah. 25. 1. 1944 odšel v Prešernovo brigado. Zaradi vojnih naporov hudo zbolel. Poslan v partizansko bolnico Franjo, kjer je 20. 3. 1945 umrl.

ŠETINA JERA, rojena POKLJUKAR — 1. 3. 1902 Juriju in Mariji Rekar v Radovni, kjer je tudi živel — pri Konavcu, poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. 20. 9. 1944 ubita in požgana. Pokopana na pokopališču borcev, grob II./14., v Zgornjih Gorjah.

ŠETINA JANEZ, (JANKO), rojen 26. 3. 1927 Janezu in Jeri — Pokljukar v Radovni, kjer je tudi živel — pri Konavcu, samski delavec, član mladinske organizacije (ZSM). 20. 9. 1944 so ga ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču borcev II./14, v Zgornjih Gorjah.

ŠETINA JANEZ, rojen 3. 5. 1898 Jožefu in Marjeti v Spodnjih Gorjah, živel v Radovni — pri Konavcu, poročen, delavec Železarne KID — v centrali v Radovni. 20. 9. 1944 ubit in požgan. Pokopan na pokopališču borcev grob II/14, v Zgornjih Gorjah.

ŠETINA JOŽEFA, rojena 31. 5. 1925 Janezu in Jeri — Pokljukar v Radovni kjer je tudi živel — pri Konavcu, samska, hišna pomočnica, članica mladinske organizacije (ZSM). 20. 9. 1944 ubita in požgana. Pokopana na pokopališču borcev, grob II./14, v Zgornjih Gorjah.

ŠIFRAR IVAN, rojen 16. 5. 1917 Silvestru in Tereziji v Ljubljani, živel v Zgornjih Gorjah — Vestrov, samski, ključavničar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 13. 4. 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko. Dodeljen enotam na Primorsko, kjer je bil ujet. Poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 20. 3. 1945 umrl.

ŠIFRER VINCENC, rojen 15. 7. 1912 v Novi Loki, živel na Srednji Dobravi, ključavničar, sodelavec gibanja OF. 17. 10. 1941 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 1481). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi, kjer je tudi pokopan.

ŠIVIC ANTON, roj. 22. 11. 1921 Francu in Marijani — Grabnar na Praprošah, kjer je tudi živel — pri Bvažulc, samski, krojaški pomočnik. 29. 3. 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Poslan na zahodno fronto v Francijo. Ameriš-

ka vojska ga je zajela in odvedla v ujetništvo. Aprila 1945 skupaj s 150 prostovoljci pripeljan iz Italije v Split. Dodeljen Hercegovski brigadi. Padel 27. 4. 1945 na Sv. Katarini pri Reki v Istri.

ŠKANTAR JOŽEF, rojen 26. 10. 1918 Matevžu in Ani — Sodja v Srednji vasi v Bohinju, živel v Studorju v Bohinju — pri Videnk, samski delavec. Aprila 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Po mesecu dni prišel domov na zdravljenje. 28. 5. 1943 odšel v Pokljuški (2) bataljon Gorenjskega odreda. Po boju na Lipanci na Pokljuki 3. 7. 1943 dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski, (Prešernova brigada) in z njo odšel na bojni pohod na Dolenjsko. Premeščen v Šerčerjevo brigado. 1. 5. 1944 se iz boja pri Dobrniču ni več vrnil.

ŠKANTAR JOŽEF, rojen 18. 4. 1910 Jožefu in Franciški — Pekovec v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Šest, poročen, kmet. 30. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Pri Idriji ujet, zaprt v Ljubljani in v Begunjah. Poslan na delo v Celovec, pri bombardiranju mesta ranjen. Za posledicami umrl 19. 2. 1945 v bolnici v Celovcu.

ŠKANTAR MARIJA, rojena 22. 12. 1897 Janezu in Ivani — Kocjan v Srednji vasi v Bohinju, živila na Jereki — pri Knedlnu, samska, gospodinja. 9. 3. 1942 aretirana in zaprta v Begunjah. 2. 5. 1942 poslana v Celovec in od tam v koncentracijsko taborišče Auschwitz. V maju 1945 na povratku domov za tifusom umrla.

ŠKANTAR MARTIN, rojen 14. 10. 1921 Francu in Jeri — Markež v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Kovač, samski, delavec. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko in poslan na zahodno fronto v Francijo. Maja 1944 prišel na dopust domov in 30. 5. 1944 odšel v 3. bataljon Gradnikove brigade. Padel 18. 6. 1944 na Selški planini na Jelovici.

ŠKANTAR RIHARD (RIKO), rojen 9. 2. 1926 Mariji Škantar v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Mežnarju samski, usnjar-ski pomočnik. Marca 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda. Poslan v enoto na Primorsko. Od takrat dalje pogrešan.

ŠKANTAR STANKO, rojen 13. 11. 1927 Lovrencu in Ivani — Kavalar, Veliki Cernik, živel v Srednji vasi v Bohinju — pri Markotlič, soboslikarski vajenec, organiziran v mladinski organizaciji. 12. 6. 1944 odšel v 4. četo

vojske državne varnosti (VDV) — 3. bataljon 2. brigade VDV. Padel 9. 4. 1945 v Renčah pri Gorici. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (4-4-B).

ŠKOFIC ALOJZIJ, rojen 19. 7. 1916 Janezu in Mariji — Martinjak na Suhi, pri Predosljah, živel v Ljubnem — pri Tanglnu, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 10. 1. 1944 aretiran in zaprt v Begunjah. 24. 4. 1944 odpeljan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 3. 5. 1945 umrl.

ŠKRIBA FRANC, rojen 27. 9. 1911 Jožefu in Jožefi — Kralj v Ljubljani, živel v Dvorski vasi poročen, progovni delavec, sodelavec gibanja OF. 27. 2. 1944 odšel v 2. bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen Prešernovi, nato Bazoviški brigadi. Pogrešan 1. 6. 1944 v okolici Brezovice na Primorskem.

ŠKRIBA VINCENC (CENE), rojen 19. 12. 1907 Vincencu in Heleni — Prezelj v Kropi, kjer je tudi živel — Prezlnov, poročen, klobučarski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 28. 10. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1526). 28. 2. 1942 poslan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 25. 7. 1942 umrl in bil upepeljen. Po vojni je bila žara poslana svojcem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

ŠLAJPAH JOŽEF, rojen 10. 8. 1902 Antonu in Franciški — Moravc v Veliki Loki, živel na Rečici — Bled, poročen, mesar, avtoprevoznik, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. Pred aretacijo gestapa 16. 12. 1941 pobegnil domov v Veliko Loko. Aretiran 9. 9. 1942 (italijanska policija) in odpeljan v koncentracijsko taborišče na otok Rab. Ob kapitulaciji Italije pobegnil domov v Veliko Loko. 10. 10. 1943 vstopil v 2. četo 1. bataljona Cankarjeve brigade. 26. 12. 1944 je bil v okolici Trebnjega ujet in ubit (črna roka). Pokopan na pokopališču borcev, grob 7, na Bledu.

ŠLIBAR ALOJZIJ (LOJZE), rojen 25. 6. 1914 Jožefu in Mariji — Ovsenik na Zgornji Dobravi, kjer je tudi živel — Jurjovčov, samski, delal doma na kajži, sodelavec gibanja OF. 5. 12. 1941 skupaj z materjo in bratom Filipom izseljen v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Tam je 5. 1. 1942 umrl.

ŠLIBAR JOŽEF rojen 8. 4. 1909 Jožefu in Mariji — Ovsenik na Zgornji Dobravi kjer je tudi živel — Jurjovčev, samski, mizar, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Po prihodu okupatorja aktivno, organizirano delal za ustanovitev organizacije OF in odbora na vasi. 27. 11. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1608).

4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

ŠMID JANEZ (IVO), rojen 23. 8. 1922 Vincenciju in Mariji — Bernard na Selu pri Bledu, kjer je tudi živel, samski, zidar, šofer sodelavec gibanja OF. 20. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda, nato dodeljen 1. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Padel 4. 8. 1943 na Žirovskem vrhu.

Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

ŠMID LOVRENC, rojen 2. 8. 1904 Florijanu in Mariji — Vidic v Podlonku, živel na Lancovem pri Šraju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 17. 9. 1944 odšel v Škofjeloški odred. Dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 21. 3. 1945 na Prtovču v Selški dolini.

ŠOLAR ANA, rojena 20. 7. 1922 Antonu in Mariji — Zalokar na Spodnji Dobravi, kjer je tudi živila — Ještinova, samska, kmečka delavka, predvojna članica Skoja, sodelavka gibanja OF. 5. 12. 1941 skupaj s starši izseljena v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Spomladi 1942 z družino preseljena na Bavarsko. Pobegnila iz taborišča in odšla 21. 7. 1943 v partizane Dodeljena Jelovškemu (1.) bataljonu Gorenjskega odreda. 24. 12. 1943 padla v Žabnici. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

ŠOLAR FRANC, rojen 7. 8. 1927 Francu in Ani — Ažman na Brezjah, živel v Kamni Gorici — Jerebčev, ključavničarski vajenec v Železarni KID na Jesenicah, član mladinske organizacije (ZSM). 11. 8. 1943 ustreljen pred domačo hišo v Kamni Gorici. Usodnega dne se je okrog četrte ure zjutraj s kolesom odpravljaj na delo v Železarno. Brez poziva ga je ustrelil stražar policistov iz postojanke v Kamni Gorici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici. (17-6).

ŠOLAR IVAN, rojen 10. 4. 1918 Janezu in Mariji — Zupanc na Srednji Dobravi, kjer je tudi živel — Zečkov, samski, mizarski pomočnik,

kmečki sin, sodelavec gibanja OF. Maja 1943 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda in dodeljen 8. udarni proletarski brigadi Gorenjski (Prešernova brigada). 18. 7. 1943 padel pod Marinkovcem v Farjem Potoku v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

ŠOLAR JANEZ, rojen 18. 8. 1921 Janezu in Antoniji — Kocjančič na Brezjah, kjer je tudi živel — pri Jerasu, samski, knjigovodja.

Marca 1943 mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Od tam pobegnil k Rdeči armadi. Dodeljen je bil 1. jugoslovanski brigadi. 20. 10. 1944 ranjen v boju za Beograd. 24. 12. 1944 padel na sremski fronti v gozdu Vipače, Srem - Kamletinci. Pokopan na kraju smrti.

ŠOLAR JANEZ, rojen 2. 2. 1908 Janezu in Mariji — Šlibar v Ljubnem, kjer je tudi živel — Kolesarjev, samski, čevljar — obrtnik, sodelavec gibanja OF. Aretiran in zaprt v Begunjah. Iz zaporov poslan v delovno taborišče Kraut in v 1943. letu odpuščen domov. 6. 5. 1944 odšel v Planincev 3. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi. Padel 3. 7. 1944 v Podbrdu v Baški grapi. Kraj pokopa ni znan.

ŠOLAR JOŽEF, rojen 23. 3. 1902 Andreju in Mariji — Ambrožič v Zgornji Lipnici, živel v Kamni Gorici — Jerebčev, poročen, ključavničar. Predvojni sodelavec Staneta Žagarja, organizator gibanja OF v Kamni Gorici in okolici. 1. 10. 1944 odšel v Škofjeloški odred, nato v Prešernovo brigado. Iz brigade poslan v zaledne delavnice na Dolenjsko. Na poti hudo zbolel in v Orehovici pri Podnanosu 20. 2. 1945 umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (16-2).

ŠOLAR MIHAEL, rojen 26. 9. 1905 Janezu in Mariji — Ambrožič v Grabčah, kjer je tudi živel — pri Cajnarju, poročen, šofer, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 15. 5. 1944 odšel v minersko četo Triglav na Pokljuko, nato v 3. bataljon Prešernove brigade. 19. 6. 1944 padel na Selški planini na Jelovici, ko je kot bolničar reševal komandanta 3. bataljona Antona Rozmana — Drena. Pokopan na pokopališču borcev, grob IV./38, v Zgornjih Gorjah.

ŠORL PETER, rojen 25. 7. 1914 Petru in Ivani — Burja v Zasipu, kjer je tudi živel — pri Gorjupu, poročen, ključavničarski pomočnik, delavec Železarne KID na Jesenicah. Februarja 1944 odšel v minerski vod Triglav Gorenjskega

odreda, nato odšel na Komando mesta Cerkno. V spomladanski ofenzivi na Cerkljanskem 1945 je padel nekje na Poreznu. 1. 5. 1945 proglašen za mrtvega; kje je pokopan, ni znano.

ŠTAJER JAKOB, (RADO), rojen 20. 9. 1930 Jožetu v Ljubljani, živel v Spodnjih Gorjah — Stajarjov, učenec, član mladinske organizacije (ZSMS), pasel živino pri Pangrcu v Radovni. 20. 9. 1944 so ga ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./30 v Zgornjih Gorjah.

ŠTENDLER JOŽEF — ŠKRJANC, rojen 9. 3. 1921 Marku in Tereziji — Rozman v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Vandrovčev, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici. Ostali podatki so navedeni na strani 180.

ŠTROS JOŽEF, rojen 21. 3. 1914 Jožefu in Frančiški — Zalokar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Černet, samski, zidar, gradbeni delavec. 31. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. V boju v Baški grapi 29. 6. 1944 ujet. Naslednji dan, 30. 6. 1944, v Grahovem ustreljen.

ŠTRUKELJ JOŽE — RAFEL, rojen 19. 3. 1921 Ivani — Gostič, v Ljubljani, živel v Radovljici. Obširnejši podatki na strani 131. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

ŠTULAR ANTON — MIRKO, rojen 6. 1. 1917 Mihaelu in Ivani. Špendal v Ljubnem, kjer je tudi živel — pri Luku, poročen, čevljar — obrtnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. 25. 8. 1941 odšel v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. 27. 3. 1942 padel v bližini Žabnice pri Crngrobu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

ŠTULAR JOŽEF, rojen 8. 2. 1926 Jožefu in Mariji — Zupančič na Prezrenjah, kjer je tudi živel — pri Štularju, samski, kmečki sin. Julija 1943 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Prešernovi brigadi in z njo odšel na bojno pot na Dolenjsko. Udeležil se je boja na Turjaku in z brigado vrnil nazaj na Gorenjsko na Jelovico. Dodeljen Gradnikovi brigadi za vezista, za kar je opravil radiotelegrafski tečaj. V novembru 1944 je bil poslan v pilotsko šolo v SSSR. Na poti so ga zadnjikrat videli v Črnomlju. Od tedaj dalje je pogrešan.

16. 5. 1946 — dan, ki je uradno določen, da ga ni preživel.

ŠTULAR LAVRENCIJ, rojen 3. 8. 1912 Lovrencu in Franci — Paplar v Ljubnem, kjer je tudi živel — Vrenčev. Neznane dne je odšel v partizane, nazadnje je bil v Prešernovi brigadi. Pogrešan v Selški dolini. 1. 3. 1944 je dan, ko je bil proglašen za mrtvega.

ŠTULAR MIHA, rojen 2. 1. 1905 Mihu in Ivani — Špendal v Ljubnem, ker je tudi živel — pri Bakrnu (Lukov Miha), poročen, čevljar — obrtnik, član Sokola, sodelavec gibanja OF. 23. 8. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1109). 24. 8. 1941 ustreljen kot talec pred gasilskim domom v Ljubnem. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču v Ljubnem.

ŠVAGELC ANTON, rojen 19. 5. 1909 Alojzu in Ani — Penko v Dobravljah pri Sežani, samski, cestni delavec, član KP. 1937. leta emigriral v Jugoslavijo. Živel je v Hrašah pri Lescah. Maja 1941 je bil član vojaške trojke v Lescah. 28. 7. 1941 je odšel v Jelovško četo (Ilije Gregoriča) na Vodiško planino. Dodeljen je bil Kokršskemu (prvem) odredu pod Storžič. Od 12. do 14. 9. 1942 v boju Kokrškega bataljona z oddelki nemške policije v Udin borštu ranjen. Zdravil se je pri kmetu Jožefu Vrhuncu p. d. Kuharju v Hrašah. Po okrevanju je neznane dne odšel. 16. 11. 1942 je bil ujet in pripeljan v zapore v graščini v Begunjah. (z. š. 334). 22. 1. 1943 je bil odpeljan v koncentracijsko taborišče Mauthausen. 17. 7. 1943 umrl v Gusen-u, Kreis Perg v Nemčiji.

TANCAR JOŽEF, rojen 23. 2. 1914 Antonu in Heleni — Škantar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Majdnek, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Pripravljaj decembrsko vstajo v Bohinju v Stari Fužini. 16. decembra 1941 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 1644), nato drugič aretiran 16. 6. 1944 (z. š. 1376) in 16. 7. 1943 izpuščen. 31. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Nazadnje je bil v 3. bataljonu Prešernove brigade. 17. 6. 1944 so našli ustreljenega v nekem seniku v Podblici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (8-6-B).

TANCAR JOŽEF, rojen 11. 3. 1911 Matevžu in Mariji — Špraha v Studorju v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Ražnu samski, mali kmet.

30. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. V oktobru 1944 premeščen v Prešernovo brigado. Padel 3. 3. 1945 v Osojniku v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (17-2-C).

TANKOVIK GORGE — DŽURO, rojen 13. 8. 1913 Liči in Tanaski na Ohridu, Makedonija, živel v Radovljici — Mesto 4, samski, od 1938, leta branjevec, zelenjavar — obrtnik. 15. 5. 1944 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda, nato v 3. bataljon Prešernove brigade. Padel 19. 6. 1944 na Selski planini na Jelovici. Pokopan na pokopališču v Radovljici.

TAVČAR JANEZ, rojen 15. 8. 1896 Janezu in Mariji — Potočnik pri Lenartu nad Lušo v Selški dolini, živel na Nemškem Rovtu — pri Pustu, poročen, gozdni delavec, predvojni komunist, sodelavec gibanja OF. 3. 2. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred. 19. 4. 1945 padel v Lajšah v Selški dolini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici. (5-1-23).

TAVČAR PAVEL, rojen 10. 1. 1924 Mihaelu in Antoniji — Tušar na Bledu, živel na Bohinjski Beli — Tavčarjev, samski, železničar. Obširnejši podatki so na strani 81. Pokopan na pokopališču padlih borcev, grob 46, na Bledu.

TAVČAR VIKTOR — PUŠČAVNIK, rojen 23. 4. 1877 Francu in Frančiški — Terpinc v Novi Vasi, živel v leseni baraki v Dragi, poročen. Policija, ki je hajkala v Dragi in Begunjščici, ga mobilizira. Ustreljen 10. 8. 1944 na Planinci na Begunjščici. Pokopan v skupinskem grobu na grobišču talcev v Dragi.

TESTEN FRANC, rojen 30. 1. 1914 Francu in Mariji — Hribar v Mengšu, živel v Ljubnem, poročen, kovač, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 6. 5. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda in bil dodeljen 9. korpusu na Primorsko. Delal v kovaški delavnici v vasi Kamnje pri Ajdovščini. Neznane dne v novembru 1944 je bil ujet in v Vipavi ustreljen. Kje je pokopan, ni znano.

THALER FRANČIŠEK, rojen 24. 1. 1921 Jerneju in Ivani — Medja na Bohinjski Bistrici, živel na Nemškem Rovtu — pri Košarju, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 25. 10. 1943 odšel v Jelovsko 4. četo Gorenjskega odreda, dodeljen v Planinčev bataljon pod Stol. Spomladi 1944. leta premeščen k Rajonski iz-

postavi varnostnoobveščevalne službe (VOS) »Ajdna 2« Žirovnica za obveščevalca. 29. 4. 1944 padel v Vrbi pri Žirovnici. Pokopan na grobišču padlih borcev na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

THALER JANEZ, rojen 18. 8. 1927 Jerneju in Ivani — Medja na Nemškem Rovtu, kjer je tudi živel — pri Košarju, mehanični vajenec v Železarni KID na Jesenicah, član mladinske organizacije (ZSM). 16. 9. 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in dodeljen 3. bataljonu Vojkove brigade. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerklanjsko pogrešan. Proglašen za mrtvega.

TISOV JOŽEF, rojen 11. 2. 1909 Janezu in Franci — Žvan na Poljah, kjer je tudi živel — pri Kramperju, samski, delavec Železarne KID na Jesenicah. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. Dodeljen Vojkovi brigadi za mitraljeza. Padel 22. 7. 1944 na Obiakovem vrhu na Primorskem.

TOMAN ANTON — ZAGLOBA, rojen 13. 6. 1915 Francu in Frančiški — Pogačnik v Bodeščah, kjer je tudi živel — pri Kralu, samski, mizar — obrtnik.

Obširnejši podatki navedeni na strani 193. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

TOMAN FRIDERIK (MIRKO), rojen 1. 1. 1911 Marjani Toman v Spodnji Lipnici, Alenčev, živel v Podnartu, poročen, tesarski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 24. 4. 1943 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil Vojkovi brigadi, imel je čin vodnika. Padel 29. 4. 1945 na Blegašu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici.

TOMAN JANEZ, rojen 24. 6. 1908 Francu in Frančiški — Pogačnik v Bodeščah, živel v Radovljici, poročen, tesar — obrtnik. Razpad jugoslovanske vojske je doživel kot rezervist na Dolenjskem. Na poti domov so skupino vojakov zajeli četniki in jih 11. 4. 1941 ustrelili na Breznici na Dolenjskem.

TOMAN VALENTIN, rojen 29. 1. 1909 Valentinu in Mariji — Papler na Posavcu, kjer je tudi živel — pri Pavlinu, poročen, mehanik, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 20. 9. 1944 odšel v 1. bataljon Kokrškega odreda, nato v Gradnikovo brigado. Padel 21. 10. 1944 pri Sv. Lovrencu nad Škofjo Loko. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ljubnem.

TOMAZIN STANISLAV — IZIDOR, rojen 24. 1. 1915 Antonu in Ani Šmidek v Podbrdu, živel v Soteski na železniški postaji, poročen, železniški prometnik na Bledu; odšel k varnostno-obveščevalni službi (VOS) rajona Bohinj. Spomladi 1944 imenovan za šefa obveščevalnega centra »Jezero« na Gorjušah, nato avgusta 1944 za prvega pomočnika šefa obveščevalnega centra odreda pri Kokrškem odredu pod Stolum. 23. 10. 1944 padel nad Begunjami.

TOMAŽEVIČ MATEVŽ, rojen 21. 9. 1905 Jožefu in Heleni — Eržen v Spodnji Lipnici, kjer je tudi živel — pri Pužmanu, poročen, čevljar, mali kmet. V partizane odšel 26. 3. 1944 in bil dodeljen delavskemu bataljonu v Cerkno, kjer je bil čevljarski delavnik. V juliju 1944 ujet in poslan v taborišče na Bavarsko. Decembra 1944 pobegnil domov. Ponovno vstopil v partizane na Gorenjsko vojno področje. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi 1945. leta na Cerkljansko pogrešan. 1. 1. 1945 proglašen za mrtvega.

TONEJC FRANČIŠEK, rojen 14. 10. 1923 Josipu in Mariji — Mulej na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Kunšču, samski, mizarški pomočnik. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Poslan na zahodno fronto v Francijo, od koder je pobegnil k Amerikancem. Javil se je v prekomorski brigadi za Jugoslavijo. Po prihodu v Dalmacijo je bil dodeljen 1. četi 2. bataljona 1. tankovske brigade IV. armije. Padel 30. 4. 1945 v borbi za Trst. Kraj smrti in pokopa nista znana.

TONEJC JANEZ (JANKO), rojen 25. 2. 1920 Josipu in Mariji — Mulej na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Kunšču, samski. Obširnejši podatki so navedeni na strani 128.

TORKAR ANTON, rojen 14. 6. 1920 Antonu in Mariji — Ulčar v Ribnem, živel na Gradu na Bledu pri Torkarju, samski, zidarski pomočnik. 29. 3. 1943 odšel v udarni vod Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Policisti so po boju truplo odpeljali s seboj. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

TORKAR FRANC, rojen 21. 9. 1925 Janezu in Neži — Pristov na Gorjušah, živel v Zgornjih Gorjah, samski, mizarški pomočnik. Februarja 1943 poslan na obvezno delo v Nemčijo, od tam mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Pobegnil k poljskim nato prestopil k ruskim partizanom. Dodeljen 1. ju-

goslovanski brigadi. 21. 1. 1945 pri Šidu ranjen, umrl 17. 2. 1945. Pokopan na novem vojaškem pokopališču v Beogradu.

TORKAR FRANC, rojen 21. 2. 1915 Francu in Mariji — Janša na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Zajcu, samski, kolar, sodelavec gibanja OF. V partizane odšel 19. 6. 1942 v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. 27. 7. 1942 je partizane zapustil in se vrnil domov. Poslan na delo na Koroško. 27. 1. 1944 ponovno odšel v partizane nato dodeljen 2. bataljonu Prešernove brigade. Padel 19. 6. 1944 na Selški planini na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

TORKAR FRANČIŠEK, rojen 3. 10. 1918 Mariji Torkar, v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Čačkov, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Udeležene bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. Aretiran 16. 5. 1942 in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 2750). Iz zaporov 28. 5. 1942 poslan na delo k železnici na Koroško, od koder pobegnil domov. 28. 5. 1943 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda. Padel 7. 6. 1943 za žago »Impeks« v Bohinjski Bistrici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (2-9-12).

TORKAR IVAN — DURKOVIČ, rojen 26. 3. 1927 Lenartu in Mariji — Noč na Lepencah kjer je tudi živel, — Kovačov, ključavničarski vajenec, član skupine Skoja na Nomenju. 14. 11. 1944 sprejet v relejno kurirsko postajo G - 2 na Bitenski planini na Jelovici. Padel 20. 3. 1945 na Vresju na Jelovici. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bitnjah.

TORKAR JOŽE, rojen 23. 4. 1924 Jakobu in Mariji — Šoberl na Višelnici, živel na Poljšici pri Gorjah — pri Firklcu, samski, mizarški pomočnik. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Poslan na vzhodno fronto, kjer je pobegnil k Rdeči armadi — dodeljen 1. jugoslovanski brigadi. 12. 11. 1944 padel nekje na Sremski fronti.

TORKAR MIHAEL, rojen 22. 9. 1912 Antonu in Katarini — Zupan v Ribnem, živel na Koritnem — pri Torkarju, samski, delavec, sodelavec gibanja OF. Julija 1943 član gospodarske komisije in Vaškega odbora OF na Koritnem. V partizane odšel 11. 1. 1944 in bil dodeljen k

varnostnoobveščevalni službi (VOS) rajona Ribno. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem. Ostali podatki so podani na strani 189.

TORKAR MIRKO, rojen 7. 12. 1908 Janezu in Mariji — Dežman na Nomenju, živel v Lescah, poročen, krojač — obrtnik. 26. 3. 1944 odšel v Planičev 3. bataljon Gorenjskega odreda, nato v Gregorčičevo brigado. Padel 11. 4. 1945 na Ledinah na Primorskem, v sovražnikovi Ledin-ski ofenzivi.

TRELJC MATEVŽ, rojen 18. 9. 1888 Blažu in Mariji — Pogačar v Radovljici, kjer je tudi živel, poročen, zagar drv, član Sokola. Obširnejši podatki na strani 169.

TRNKA ŠTEFAN, rojen 11. 11. 1904, Štefanu in Frančiški — Skrček v Pragi na Češkoslovaškem, živel na Rečici, poročen, hotelir. Aretiran 15. 2. 1945 in zaprt v zaporih v graščini v Begunjah nato odpeljan v zapore v Celovec. Odpuščen 4. 4. 1945, naslednji dan umrl za posledicami mučenja. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bledu.

TURK FRANC, rojen 2. 5. 1908 Francu in Ivani — Brus v Hotederščici na Notranjskem, živel v Begunjah — pri Munarju, poročen, delavec. Domobranci ga aretirajo 9. 9. 1944, zaprt v postojanki v Lescah. Ustreljen 12. 9. 1944 na poti proti Vrbi. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Begunjah.

UCMAN MIROSLAV, MIRO, rojen 24. 3. 1924 Francu in Frančiški — Brulc v Velikem Cerovcu, od 1938 leta živel na Gorici pri Radovljici, samski, čevlarski pomočnik, tovarniški delavec v Verigi v Lescah. 27. 6. 1944 odšel v Planinčev (3.) bataljon Gorenjskega odreda, dodeljen reljeni kurirski postaji G-14 v Dragi Padel 28. 1. 1945 nad Vazarjevo hišo na cesti v Drago. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

UDIR FERDINAND, rojen 13. 2. 1915 Frančišku in Katarini — Rant v Kamni Gorici, kjer je tudi živel — Mujov, poročen, mizarski pomočnik. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kamni Gorici (16-10). Obširnejši podatki navedeni na strani 168.

ULČAR ANTON, rojen 2. 6. 1895 Matevžu in Mariji — Žemva v Mevkužu, živel v Podhому,

Sebenje, poročen, kovaški mojster. Oktobra 1944 odšel v Prešernovo brigado. Zaradi vojnih naporov zbolel, poslan domov, kjer je 23. 1. 1945 umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Zgornjih Gorjah.

ULČAR IVAN, rojen 1911 v Gorici. Pokopan na pokopališču borcev, grob 37, na Bledu. Drugi podatki niso znani.

URBANC FRANC — KRJAVELJ, rojen 10. 12. 1914 Matevžu in Frančiški — Zupanc v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Mečnek, samski, gozdni delavec, sodelavec gibanja OF. Udeleženec priprav na decembrsko vstajo v Bohinju v Stari Fužini. 15. 5. 1943 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda. Junija 1943 je bil na Rudnici ranjen. Po okrevanju dodeljen Rajonskemu odboru OF Bohinj. Sprejet v članstvo KP in kasneje imenovan za intendanta Okrajne tehnike »Emil Škrjanc«. Padel 14. 8. 1944 v Stari Fužini. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi (8-1-A).

URBANC MARTIN, rojen 1. 10. 1903 Martinu in Frančiški — Cerkovnik v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Vodarčk, poročen kmet, sodelavec v Kmetijskem združenstvu in sirarski zadruzi. 18. 11. 1944 odšel v 3. bataljon Vojkove brigade, bil je za kurirja. 12. 4. 1945 padel v vasi Zabukovje pri Postojni.

URBANC STANISLAV, rojen 2. 2. 1918 Matevžu in Frančiški — Zupanec v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Mečnek, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 25. 5. 1943 odšel v Pokljuški 2. bataljon Gorenjskega odreda. Ujet 3. 7. 1943 na Lipnici na Pokljuki in zaprt v Begunjah. 7. 7. 1943 ustreljen kot talec na Kralovem polju v Begunjah. Pokopan v XXII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

URBANC VALENTIN, rojen 12. 4. 1909 Janezu in Mariji — Zupanc v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Marinšču, poročen, zagar na venci-anki. 31. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. V boju v Baški grapi 29. 6. 1944 ujet. Naslednji dan, 30. 6. 1944, v Grahovem ustreljen. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi (21-3-C).

URH FRANČIŠEK, rojen 27. 3. 1911 Jakobu in Mariji — Soklič na Kupljeniku, kjer je tudi živel, poročen, gozdni delavec. 17. 1. 1945 od-

šel v Jeseniško — bohinjski odred. Dodeljen delavskemu bataljonu Gorenjskega vojnega področja v Farji Potok. Padel 24. 3. 1945 pod Poreznom na Primorskem. Pokopan na kraju smrti.

URH JANEZ, rojen 1899 Francu in Jeri — Čufar v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Krišanu, poročen, delal doma na kajži. V 1941. letu aretiran in zaprt v Celovcu, poslan v delovno taborišče Kraut, nato pa v koncentracijsko taborišče Mauthausen. 1942. leta je v taborišču umrl.

URH MIHAEL, rojen 29. 10. 1926 Ivani Urh v Dražgošah, živel na Bledu — Zagorice, delavec. 1942. leta mobiliziran na delo v Nemčijo od koder pobegnil domov. 30. 6. 1943 odšel v minerski vod Triglav Gorenjskega odreda na Pokljuki. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Po njenem prihodu na Dolenjsko dodeljen Cankarjevi brigadi. Maja 1944 ranjen v Kočevskem Rogu. Umrl v partizanski bolnici. Pokopan na pokopališču borcev, grob št. 50, na Bledu.

URH STANKO — iz Srednje Dobrave

VALANT FRANC — IZTOK, rojen 2. 9. 1916 Jakobu in Ivani — Globočnik na Črnicu, kjer je tudi živel — pri Bogmanu, samski, tapetniški pomočnik, progovni delavec. 1. 5. 1943 odšel v Kokrško skupino Gorenjskega odreda. Dodeljen za politično delo na terenu rajona OF Brezje. Novembra 1944 poslan v zaščitno četo štaba 9. korpusa. 1. 4. 1945 padel na Mrtvi Rupi na Vojskem. Pokopan v skupnem grobu na pokopališču na Vojskem.

VALANT FRANC, rojen 9. 4. 1916 Francu in Ivani — Ulčar v Bodeščaj, kjer je tudi živel — pri Markotu, samski, kovač in šofer. Jeseni 1944 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda. Med pohodom na Pokljuko je v Jerki pobegnil. Kje se je nahajal in kdaj ga je gestapo odkril ni znano. Ustrelili so ga nekje na Štajerskem.

VALANT FRANČIŠEK — ŠTEFAN, rojen 29. 11. 1910 Janezu in Ivani — Mužan v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Kumerdejcu, samski, čevljar-obrtnik. Obširnejši podatki so navedeni na strani 182. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

VALANT JAKOB, rojen 2. 8. 1911 Janozu in Katarini — Cvenkelj v Bodeščaj, kjer je tudi živel — pri Pocarju, samski, tesar, sodelavec gibanja OF. 20. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Padel 4. 8. 1943 v Kladju na Žirovskem vrhu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

VALANT JOŽEF — SKALA, rojen 17. 1. 1915 Janezu in Ivani — Mužan v Ribnem, kjer je tudi živel — pri Kumerdejcu, samski, ključavničar, organizator gibanja OF. Aprila 1943 odšel v Gregorčičev (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorejski (Prešernova brigada) in z njo na bojnem pohodu na Dolenjskem v boju za Turjak. Sprejet v KP, postal namestnik komandanta 2. bataljona Prešernove brigade. Z brigado se je vrnil nazaj na Jelovico. Padel 26. 5. 1944 na Koritnem.

Obširnejši podatki o dogodku so navedeni na strani 118. Pokopan v družinskem grobu na krajevnem pokopališču v Ribnem.

VALANT STANISLAV, rojen 14. 9. 1927 Francu in Mini — Vidic na Bledu, živel na Zagoricah — Jurcov, trgovski vajenec. 14. 9. 1944 odšel v Škofjeloški odred, nato k vojski državne varnosti (VDV) v 1. četo. Januarja 1945 odšel na tečaj za bolničarja v Črnomelj. Po opravljenem tečaju dodeljen konjeniški četi 2. brigade. 9. 5. 1945 se je smrtno ponesrečil v Trstu. Pokopan na pokopališču borcev, grob 58, na Bledu.

VALENTINČIČ LUDVIK, rojen 18. 8. 1917 Matvezu, živel v Bohinjski Bistrici, samski, absolvent veterine, sodelavec gibanja OF. Študiral na univerzi v Zagrebu. Aretiran 30. 12. 1944 v Zagrebu in poslan v koncentracijsko taborišče Jesenovac. V Oresovlju še istega dne obešen.

VALJAVEC IVAN, rojen 8. 6. 1922 Jožefu in Uršuli — Kosmač v Otočah, živel v Ljubnem — Uršnekov iz Otoč, samski, mesarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. 27. 9. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. št. 1321). 3. 1. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu talcev na grobišču v Dragi.

VAVPOTIČ RUDOLF, rojen 1. 11. 1902 Gregorju in Heleni — Šubic v Ljubljani, živel na Gradu — na Bledu, poročen, čevljarški mojster, potnik Vzajemne zavarovalnice Ljubljana. 11. 3.

1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, nato v čevljarstvo delavnico v Trebenče, od tod dodeljen 3. četi 1. bataljona Gradnikove brigade. Pogrešan v spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljanskem 1945. leta. Na pokopališču borcev na Bledu ima simboličen grob št. 44.

VERHUNC MATEVŽ, rojen 22. 8. 1919 Ivanu (Janezu) in Rozaliji — Lesjak na Bledu, živel na Gradu — pri Žveglju, samski, tekstilni tehnik, sodelavec delavskega gibanja tekstilcev v Mariboru. Aretiran maja 1941 in zaprt v graščini v Begunjah. Iz zaporov odpeljan v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Izseljen v Srbijo. Umrli 17. 10. 1941 v bolnici v Beogradu.

VERNIK TADEJ, rojen 4. 3. 1920 Tadeju in Zofiji — Papež v Boštanju, živel na Poljščici pri Gorjah, samski, železniški prometnik. 30. 3. 1944 odšel v minersko četo Triglav Gorenjskega odreda. Dodeljen v 1. četo 3. bataljona Prešernove brigade. Padel 18. 12. 1944 pri Sv. Florijanu na Gaberski gori. Pokopan na pokopališču borcev, grob I./10, v Zgornjih Gorjah.

VESTER VINCENCIJ, rojen 19. 7. 1919 Janezu in Ani — Kocijan v Spodnjem Otoku, kjer je tudi živel — pri Knaflnu, samski, priložnostni delavec. Mobiliziran v nemško vojsko v 1943. letu. Prišel na dopust in odšel v Jeseniško — bohinjski odred. Bil je v zaščitni skupini spremljevalcev člana CK KPS Ivana Novaka — Očka. V Plavškem rovtu nad Jesenicami ujet. 21. 1. 1945 ustreljen na križišču cest Lesce — Begunje — Zapuže. Pokopan je v VI. skupnem grobu na graščinskem vrtu v Begunjah.

VIDIC ANTON, rojen 23. 6. 1919 Janezu in Antoniji — Ovsenik na Srednji Dobravi, kjer je tudi živel — Čačkov, samski, šofer, sodelavec gibanja OF. Julija 1941 odšel v Jelovsko četo Cankarjevega bataljona, nato v Selško četo. 27. 3. 1942 padel v Rovtu nad Žabnico. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Srednji Dobravi.

VIDIC CIRIL, rojen 1. 7. 1907 Valentinu in Franci — Mohorič v Zalošah, kjer je tudi živel — pri Fištru, poročen, kovaški pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. Septembra 1944 odšel na Komando mesta Kranj v Kropo. Padel 25. 3. 1945 v Jesenici pri Cerknem.

VIDIC FRANČIŠEK, rojen 12. 12. 1920 Janezu in Antoniji — Ovsenik na Srednji Dobravi,

kjer je tudi živel — Čačkov, samski, krojač — obrtnik, sodelavec gibanja OF. 11. 10. 1941 aretiran in zaprt v Begunjah (z. št. 1417). 4. 12. 1941 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

VIDIC JANEZ — JOŠT, rojen 3. 9. 1919 Valentinu in Rozaliji — Zupan v Kropi, kjer je tudi živel — Ukčov, samski.

Obširnejši podatki navedeni na strani 108. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

VIDIC JANEZ, rojen 7. 5. 1915 Francu in Mariji — Janša na Bledu, živel na Gradu, — pri Jurjovcu, samski, mesarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Aretiran 29. 10. 1941 in zaprt v graščini v Begunjah (z. št. 1532). Iz zaporov poslan v delovno taborišče Kraut. Od tam pripeljan nazaj v Begunje. Ustreljen 3. 1. 1942 kot talec v Dragi, pokopan v tamkajšnjem skupnem grobu.

VIDIC JANEZ, rojen 24. 6. 1883 Janezu in Marijani — Rozman v Otočah, živel na Srednji Dobravi — Čačkov, poročen, kmet, tesar, sodelavec gibanja OF. 11. 10. 1941 aretiran in zaprt v zaporih v graščini v Begunjah, skupaj z družino. Februarja 1942 poslan v zbirno taborišče za izseljence v Škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Iz taborišča premeščen v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričane pri Medvodah. Preseljeni v Vernefelds na Bavarsko in kasneje v Poschau. Zaradi naporov in bolezni 15. 12. 1943 umrl v bolnici v Frantenhauseu.

VILFAN JOŽEF, rojen 27. 8. 1926 Andreju in Frančiški — Klinar na Dobrem polju, kjer je tudi živel — pri Brkovcu, samski, tesarski vajenec. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Novembra 1944 prišel na dopust in takoj odšel v jurišni bataljon Kokrškega odreda. 6. 3. 1945 padel pod Stegovnikom v Jelendolu nad Trzičem. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču na Brezjah.

VIRANT FREDIRIK (MIRKO), rojen 20. 12. 1913 Josipu in Mariji — Pogačar na Bohinjski Beli, poročen, poštni uradnik — upravnik, predvojni komunist. Voja ga je zatekla v Poljčanah na Štajerskem. Takoj je bil aretiran in zaprt v Mariboru. Izgnan je bil v Ribarsko Banjo v Srbijo, nato v Kraljevo. 16. 10. 1941 kot talec ustreljen v Kraljevu. Pokopan v parku talcev v Kraljevu z ostalimi sedemtisoči ustreljenimi talci.

VIŠOVNIK SLAVKO, rojen 29. 1. 1923 Adamu in Frančiški — Šest v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Povoni, samski, študent. Okupacija ga je doletela pri starših v Sunji pri Sisku. Junija 1941 poslan na prisilno delo v Nemčijo. Od tam je pobegnil in bil v Celovcu ujet in poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Prve dni aprila 1944 prišel domov v Srednjo vas na dopust. 14. 4. 1944 odšel v 1. bataljon Prešernove brigade, postal je komandir čete. 16. 3. 1945 padel v Velikih Lazah pri Čepovanu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (8-3-C).

VODNOV ANDREJ, rojen 18. 11. 1904 Jakobu in Frančiški — Markovič v Spodnjem Grabnu — Podhom, živel v Spodnjih Gorjah, poročen. Pokopan na pokopališču borcev, grob III/32, v Zgornjih gorjah. Obširnejši podatki so navedeni na strani 123.

VOGELNIK FRANC, rojen 3. 12. 1925 Janezu in Jožefi — Prešern v Predtrgu v Radovljici, kjer je tudi živel — pri Oparniku, samski, elektromehanični vajenec. Februarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko in poslan na zahodno fronto v Francijo. Pobegnil k francoskim partizanom. Decembra 1943 poslan v taborišče jugoslovanov v Bari v Italijo. Dodeljen 5. prekomorski brigadi. V Dalmacijo prišel 5. 2. 1945 kot šofer v avtoedinici. 23. 4. 1945 umrl za posledicami dobljenih med bombardiranjem avtokolone v Gračanici v Bosni. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

VOJE JOSIP, IVAN, rojen 13. 8. 1923 Josipu in Justini — Logar na Ribčevem Lazu, kjer je tudi živel — pri Logarju, samski, študent. V juniju 1941 skupaj s starši izseljen v Valjevo v Srbijo. Uspelo pa se jim je vrniti, 25. 12. 1941 so se naselili v Ljubljani. 29. 6. 1942 ga je italijanska policija aretirala. Bil je v železniškem transportu, namenjenemu v koncentracijsko taborišče, ko so ga partizani pri Verdu napadli. Pridružil se je partizanom Notranjskega odreda. Oktobra 1942 se je vrnil na Gorensko na Jelovico in ostal do marca 1943 v Gregorčičevem 1. bataljonu. Na povratku v enoto na Dolenjsko med potjo pogrešan.

VOJVODA FRANČIŠEK — ČRTOMIR, rojen 28. 11. 1898 Matevžu in Ivani v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Bajboda, ključavničar — obrtnik, predvojni komunist, organizator gibanja OF. Predvojni ožji sodelavec Jože-

ta Ažmana in Tomaža Godca. 23. 1. 1944 odšel v Rajonski odbor OF Bohinj. Aprila 1944 postal član odbora, daljšo dobo bil namestnik sekretarja. Svojo dolžnost opravljal do združitve Okrajev OF Gorje — Ribno — Bled z Okrajem Bohinj v decembru 1944. Zaradi vojnih naporov zbolel in se zdravil v ambulantni »E« Jeseniško — bohinjskega odreda na Stari Poljani, kjer je umrl 9. 1. 1945. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (4-3-20).

VOLF MARIJA, rojena DIJAK 16. 7. 1907 Antonu in Mariji — Ceferin v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živila, pri Čareju, poročena, gospodinja sodelavka gibanja OF. 24. decembra 1941 aretirana in zaprta v graščini v Begunjah (z. š. 1733) in 22. 1. 1942 izpuščena domov. 10. 10. 1942 ponovno aretirana skupaj s štiritletnim sinom Ivanom in poslana v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Od tod je bila premeščena v Mauthausen, kjer je umrla 10. 3. 1943. Sin Ivan se je po vojni vrnil domov.

VONČINA JOŽE, rojen 7. 3. 1930 Francu in Jožefi — Šubic v Ljubljani, živel v Zgornjih Gorjah, učenec, pastir, član mladinske organizacije (ZSM). 20. 9. 1944 so ga v Radovni vojak Brandenburške divizije — enote na Bledu ubili in požgali. Pokopan na pokopališču borcev, grob III./30, v Zgornjih Gorjah.

VOVK ALBIN, rojen 28. 2. 1921 Francu in Teziji — Peternel v Lescah, živel v Hrašah — Bitenčov, samski, ključavničarski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Julija 1941 v Ljubljani aretiran. Na Reki obsojen na 15 let zapor. Zaprt v koncentracijskem taborišču v Roco di Spoleto. 8. 9. 1943 s skupino zapornikov pobegnil iz taborišča in se pridružil italijanskemu odpor- niškemu gibanju. Padel novembra 1943 s soborcema Slovencema v vasi Mucciafari v občini Pagiadoma v Italiji. 30. 11. 1943 je proglašen za dan, ki ga ni preživel. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Lescah.

VOVK ANDREJ, rojen 16. 8. 1889 Andreju in Mariji — Plemelj na Bledu, živel na Mlinem, — Bled — Vovkov, poročen, čevljarški mojster, član Sokola, sodelavec gibanja OF. Aretiran 23. 7. 1944 in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 5187). 24. 9. 1944 odpeljan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, nato v Gusen, Kreis Peig, kjer je umrl 26. 12. 1944.

VOVK FRANČIŠEK, rojen 2. 10. 1927 Francu in Frančiški — Gašperin v Hlebcach, kjer je

tudi živel — pri Martinčku, samski, kmečki sin. 19. 3. 1944 odšel v Planinčev 3. bataljon Gorenjskega odreda, nato v Bazoviško brigado. Padel avgusta 1944 na Lokvah pri Gorici.

VOVK MARTIN, rojen 23. 10. 1913 Jožetu in Uršuli — Strošek v Krivici pri Slivnici, živel na Bledu — Zagorice, samski, pekarski pomočnik. V oktobru 1943 odšel v Gradnikovo brigado. Padel 28. 3. 1945 pri vasi Lipa na Primorskem. Pokopan na pokopališču borcev, grob 35, na Bledu.

WOLF JANEZ — DRUŽINSKI, rojen 21. 11. 1912 Lovrencu in Mariji Šenk v Spodnjih Lazah, živel v Zgornjih Gorjah — pri Čareju, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. ProstoVOLjec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji ostal v Pokljuški četi. 3. 7. 1943 se je sam ustrelil zahodno od planine Zajavornik pod Lipanco, da ga ni zajela policija. Njegovo truplo so policisti našli in ga odpeljali s seboj. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ZALOKAR JANEZ, rojen 7. 5. 1921 Mariji Zalokar v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel, samski, priložnostni delavec. Pomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Na železniški postaji v Kranju pobegnil iz transporta in takoj odšel v Poključsko četo. 4. 12. 1943 težko ranjen pri napadu na besarabskega Nemca v župnišču v Zgornjih Gorjah. Umrli 5. 12. 1943 na zdravljenju na Pernikih. Pokopan na pokopališču borcev, grob I./7, v Zgornjih Gorjah.

ZALOKAR JOŽEF, rojen 18. 3. 1910 Janezu in Mariji — Kocijančič v Grabčah, živel v Zgornjih Gorjah, poročen, tesar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 26. 5. 1944 odšel v Gradnikovo brigado. Dobil čin desetarja. Pri Dorenberku v Vipavski dolini je bil ujet in zaprt v zaporih v Gorici. Iz zaporov poslan v taborišče Neungamme — Vilenhofen pri Hamburgu. Zbolel je za pegastim legarjem. V revirski bolnici v Vilcheltu je bil v skupini osmih sobolnikov 10. 3. 1945 ustreljen.

ZEIDLER ERNEST — IZTOK, rojen 16. 11. 1913 Ernestu in Neži — Pretnar na Poljšici pri Gorjah, začasno živel v Ljubljani, poročen, zidar,

sodelavec gibanja OF. Septembra 1941 odšel v partizane na Gorenjsko. Dodeljen Cankarjevemu bataljonu. Po Dražgoški bitki januarja 1941 s skupino borcev prišel na Pokljuko. Postal komandir Poključke čete, kasneje bataljona. V boju na Jezercih 8. 8. 1942 huje ranjen. Po okrevanju dodeljen Žirovski četi za mitraljezca. V juliju 1943 dodeljen 8. udarni prolo-tarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). Padel 2. 8. 1943 pri Jerebcovi kmetiji na Golem vrhu. Ženo Jero, partizanko Vido, so ujeli in poslali v koncentracijsko taborišče Auschwitz.

ZIMA ŠIMEN (SIMON) — MARKO, rojen 28. 9. 1900 Janezu in Luciji — Bevc v Grabčah, kjer je tudi živel, samski, mesar, občinski delavec, sodelavec gibanja OF, član Vaškega odbora OF Grabče. Aretiran 3. 3. 1943 in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 770). 13. 5. 1943 ustreljen kot talec na Bitnjah v Bohinju. Pokopan v XVIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ZORČ ANTON, rojen 8. 5. 1893 Jožu in Katari-ni — Kravanja na Slamnikih, kjer je tudi živel — pri Vaznku, samski, delavec, udeleženec ok-tobrske revolucije, organizator gibanja OF. Aretiran in zaprt v sodnih zaporih v Radovljici. V zaporu je napravil samomor, pokopan je po domnevah na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ZRNEC KAROL, rojen 23. 4. 1920 Janezu in Mariji — Bršan v Žalni pri Grosupljem, živel v Radovljici — Predmesto 13, samski, pekovski pomočnik, delavec v Verigi. 10. 6. 1944 odšel v Planinčev 3. bataljon Gorenjskega odreda, nato v 1. bataljon Kokrškega odreda kot polit-delegat. Padel 31. 1. 1945 na Jezercih v Završnici pod Stolom. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

ZRNEC METHOD, rojen 19. 1. 1906 Janezu in Mariji — Bršan, v Žalni pri Grosupljem, živel v Radovljici — Predmesto 13, poročen, kovač, delavec v tovarni Veriga Lesce, sodelavec v delavskem gibanju in gibanju OF. 15. 7. 1944 odšel v 1. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen Gradnikovi brigadi, nato pa 9. korpusu za prosvetno delo kot pevovodja. Ujet 1. 4. 1945 v Vipavski dolini, od tam pripeljan v Škofjo Loko, kjer je bil zaprt. Ustreljen 7. 4. 1945 med skupino ujetnikov na poti proti Crngrobu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

ZUPAN ANTONIJA, rojena 8. 1. 1922 Petru in Mariji — Poglajen v Kropi, kjer je tudi živel — Matelova, samska, žebljarska delavka, članica Skoja. 7. 8. 1944 odšla v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljena Gorenjskemu vojnemu področju, nato pa h Komandi mesta Kranj. 21. 3. 1945 padla pri Davškem mostu v Selški dolini. Pokopana v družinskem grobu na pokopališču v Kropi.

ZUPAN DRAGOVAN, rojen 18. 9. 1919 Janezu v Kropi, kjer je tudi živel — Honžov, samski, umetni kovač. 26. 6. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 4. bataljonu Cankarjeve brigade za desetarja. Padel 16. 3. 1944 na Javorovici pod Gorjanci na Dolenjskem. Pokopan v grobnici padlih borcev pri Sv. Urhu.

ZUPAN EMIL (MILAN), rojen 17. 5. 1925 Jakobu in Franici — Markelj na Bledu, živel na Selu pri Bledu — pri Deščovcu, samski, vrtarski pomočnik. Februarja 1943 mobiliziran v nemško vojsko in poslan na Norveško. Aprila 1944 prišel na dopust. 13. 5. 1944 odšel v transportno četo Gorenjskega odreda. Postal mitraljezec, sprejet v članstvo Skoja, v svoji enoti imenovan za sekretarja. Premeščen v Škofjeloški odred in v boju z Nemci 13. 9. 1944 hudo ranjen. Poslan v bolnico Franja v Cerkno, kjer je 8. 10. 1944 umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Ribnem.

ZUPAN FRANČIŠEK, rojen 22. 10. 1927 Antonu in Ivanu — Peterman v Podhomu, kjer je tudi živel — pri Sebanču, tesarski pomočnik, cestni delavec, član mladinske organizacije (ZSM). Marca 1945 odšel na Komando mesta Bled, nato v Kosovelovo brigado kot mitraljezec. 24. 3. 1945 padel na Poreznu, kjer je tudi pokopan.

ZUPAN FRANČIŠEK, rojen 24. 10. 1903 Francu in Ivani Paternu na Kupljeniku, kjer je tudi živel — pri Pažbarju, poročen, cestni delavec — cestar, organizator gibanja OF. V domači vasi je bil obveščevalec VOS-a in član vaškega odbora OF. 6. 5. 1944 odšel v Jelovski bataljon Gorenjskega odreda. 2. 8. 1944 je bil ranjen in ujet. Zaprt je bil v graščini v Begunjah. Iz zaporov je bil odpeljan v koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer je 31. 1. 1945 umrl.

ZUPAN HELENA, rojena 23. 4. 1904 Mihaelu in Ivani — Zidar v Zgornjih Lazah, kjer je tudi živel — pri Vovku, samska, kmečka de-

lavka, sodelavka gibanja OF. 20. 9. 1944 so jo v Radovni ubili in požgali vojaki Brandenburške divizije — enote na Bledu. Pokopana na pokopališču borcev, grob 1./4, v Zgornjih Gorjah.

ZUPAN HELENA, rojena REKAR — 21. 4. 1893 Janezu in Heleni — Mandelj v Spodnjih Gorjah, živel na Nomenju. Poročena, gospodinja, sodelavka gibanja OF. Aretirana 19. 12. 1941 in zaprta v Begunjah (z. š. 1675). Iz zaporov je bila poslana v koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je 7. 9. 1942 umrla.

ZUPAN JANEZ, rojen 14. 8. 1918 Lenartu in Jeri — Langus v Kropi, kjer je tudi živel — Kolerov, samski, mornar, sodelavec gibanja OF. 10. 2. 1942 aretiran in zaprt v Begunjah (z. š. 1572). 3. 1. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

ZUPAN JANEZ, rojen 20. 2. 1915 Janezu in Frančiški — Odar v Bohinjski Bistrici živel na Savici — Krničarjev, samski, ključavničarski pomočnik, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Aprila 1941 je bil kot jugoslovanski vojak — rezervist ujet in zaprt v taborišču vojnih ujetnikov v Berlinu. Decembra 1942 se je vrnil domov. 24. 5. 1943 odšel v Jelovski (1.) bataljon. 12. 7. 1943 dodeljen 1. bataljonu 8. udarne proletarske brigade — Gorenjske (Prešernova brigada). Padel 4. 8. 1943 na Žirovskem vrhu v Poljanski dolini. Pokopan na grobišču borcev na krajevnem pokopališču v Bohinjski Bistrici.

ZUPAN JANEZ, rojen 14. 3. 1900 Martinu in Mariji — Korošec na Gorjušah, živel na Jereki — pri Klemencu, poročen, kmet. Oktobra 1944 odšel v Vojkovo brigado. Na poti na Notranjsko v skupini bolnih in izčrpanih borcev 3. 4. 1945 v vasi Unec umrl. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Srednji vasi v Bohinju (1-13-A).

ZUPAN JANEZ, rojen 12. 8. 1889 Jožefu in Mini — Joham na Ribčevem Lazu, živel na Nomenju, poročen, priložnostni delavec. Obširnejši podatki so navedeni na strani 155. Pokopan na pokopališču borcev grob V./59 v Zgornjih Gorjah.

ZUPAN JOSIP (JOŽE), rojen 1. 11. 1919 Francu in Mariji — Beznik na Bohinjski Beli kjer je tudi živel — pri Žnidarju, samski, zidarski pomočnik. Mobiliziran v nemško vojsko spo-

mladi 1943, od koder je 1944 pobegnil domov. Jeseni 1944 odšel v Jeseniško — bohinjski odred in postal štabni kurir. Ranjen in ujet 29. 1. 1945 pri Hudičevem mostu nad Staro Fužino. Zaprt v graščini v Begunjah. Iz zaporov poslan v koncentracijsko taborišče Glockeman. Njegova nadaljna usoda ni znana.

ZUPAN JOŽEF, rojen 14. 9. 1926 Jakobu in Franci — Markelj na Selu pri Bledu, kjer je tudi živel — pri Deščovcu, samski mizarški pomočnik. Avgusta 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Na poti v Nemčijo je pri Žirovnici skočil z transporta in ušel. Takoj je odšel v partizane in bil dodeljen 8. udarni proletarski brigadi Gorenjski (Prešernova brigada). Po prihodu na Dolenjsko je bil premeščen v Šerčerjevo brigado. Nazadnje je bil v 2. bataljonu Istrskega odreda. Padel 18. 3. 1944 v Jelšanah v Istri.

ZUPAN JOŽEF, rojen 24. 3. 1914 Jožefu in Jeri — Gašperin v Stari Fužini, kjer je tudi živel pri Matijež, samski, kmečki sin sodelavec gibanja OF. Sodeloval na pripravah za decembrsko vstajo v Bohinju v Stari Fužini. Bil je določen za vodnika 2. fužinarske čete. Član vaškega odbora OF. 16. 6. 1943 odšel v Pokljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Pokopan v XXXIV. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ZUPAN JOŽEF, rojen 26. 1. 1908 Jakobu in Mariji — Žvab na Nomenju, živel na Bohinjski Beli — pri Tefkarju, poročen, železničar. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, dodeljen Gradnikovi brigadi. Padel 4. 3. 1945 v Podgozdu na Primorskem.

ZUPAN LENART, rojen 20. 10. 1914 Ignaciju in Mariji — Kralj v Kropi, kjer je tudi živel — Čačmanov, samski, elektromonterski pomočnik, žebelar sodelavec gibanja OF. 15. 8. 1941 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah; izpuščen ter 1943. leta ponovno zaprt. 24. 1. 1944 ustreljen kot talec v Šenčurju. Pokopan v XIII. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ZUPAN MAKSIMILJAN (MAKS), rojen 17. 2. 1920 Jakobu in Mariji — Šmid na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Polinu, samski trgovski pomočnik, sodelavec gibanja OF. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Prve dni oktobra 1943 prišel na dopust in 10. 10. 1943 odšel v partizane. Dodeljen Jelovski (4.) četi

Gorenjskega odreda. Sprejet v članstvo KP in januarja 1944 poslan na partijski tečaj v Cerkno. Padel 27. 1. 1944, ko so Nemci nepričakovano vdrli v Cerkno in napadli poslopje šole. Pokopan v skupni grobnici padlih tečajnikov v Cerknem.

ZUPAN MARIJA, rojena 17. 9. 1912 Janezu in Mariji — Gnezda v Idriji, živila v Zasipu — pri Prinlcu, samska, delavka v Železarni KID na Jesenicah. Marca 1945 šla k bratu na obisk v Cerkno. V spomladanski ofenzivi na Cerkljanskem 1945. leta ujeta in ubita. 9. 5. 1945 proglašena za mrtvo. Kje je pokopana, ni znano.

ZUPAN PETER, rojen 3. 6. 1920 Petru in Mariji — Poglajen v Kropi kjer je tudi živel — Matelov, samski, žebelarski delavec. Marca 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Pobegnil maja 1944 in takoj odšel v partizane. Dodeljen je bil Gradnikovi brigadi. 29. 6. 1944 padel v Baški gripi.

ZUPAN PETER, rojen 22. 2. 1913 Janezu in Neži — Rozman na Nomenju, kjer je tudi živel — Ševljov, poročen, zidar, železniški delavec. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspehu vstaje se je vrnil domov. Aretiran 26. 1. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2067). 31. 3. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

ZUPANC ANTON, rojen 5. 12. 1919 Jožefu in Jeri — Gašperin — v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Matijež, samski, kmečki sin. Vojna ga je zatekla na služenju vojaškega roka pri Kraljevi gardi v Beogradu. Bil je odpeljan v vojno ujetništvo. Po dveh letih se je vrnil domov. 12. 5. 1943 odšel v Pokljuški (2.) bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen je bil v Cankarjevo brigado na Dolenjsko. Imenovan je bil za komandirja čete, dobil je čin zastavnika.

V boju z ustaši ob Kolpi je bil 28. 6. 1944 ranjen. Med prenosom v bolnico umrl. Pokopan v Vinici v Beli krajini.

ZUPANC FRANČIŠEK, rojen 6. 10. 1922 Francu in Frančiški — Kunčič na Lancovem, kjer je tudi živel — pri Knapču, samski, zidarski pomočnik. 10. 1. 1943 odšel v Gregorčičev (1.) bataljon Gorenjskega odreda. Kasneje postal komandir čete. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešernova brigada). 14. 7. 1943 padel pod Stirpniskim hribom pri Dolenji vasi v Selški dolini. Padel v boju 2. in

3. bataljona brigade z nemškimi zasedami, ki so varovale streljanje dvajsetih talcev pripeljanih iz graščinskih zaporov v Begunjah. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Radovljici.

ZUPANC JANEZ (JANKO), rojen 19. 12. 1927 Francu in Albinu — Mulej v Ljubljani, živel v Bodešah — pri Primošč, samski, kmečki sin, član mladinske organizacije (ZSM). Januarja 1944 odšel v 4. četo Gorenjskega odreda. Sprejet v članstvo Skoja. Dodeljen Gregorčičevi brigadi. Padel avgusta 1944 v Orehovlju pri Mirni na Primorskem.

ZUPANČIČ ANTON, rojen 20. 1. 1902 Jakobu in Mariji — Kunčič na Bohinjski Beli kjer je tudi živel — pri Kaconu, samski, progovni delavec. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, dodeljen Gradnikovi brigadi. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljanskem 1945. leta je pogrešan v Cerknem.

ZUPANČIČ JANEZ, rojen 11. 1. 1910 Jakobu in Mariji — Kunčič na Bohinjski Beli, kjer je tudi živel — pri Kaconu, samski, lesni delavec. 10. 1. 1945 odšel v Jeseniško — bohinjski odred, dodeljen Gradnikovi brigadi. V spomladanski sovražnikovi ofenzivi na Cerkljanskem 1945. leta pogrešan v Cerknem.

ŽAGAR CECILIJA, rojena Pogačnik — 30. 10. 1872 na Srednji Dobravi, živela v Kamni Gorici — Valentinova z Dobrave, poročena, gospodinja. 2. 7. 1941 izseljena skupaj z možem Ivanom, upraviteljem osnovne šole v Kamni Gorici, hčerko Mileno in sinom Antonom. Iz zbirnega taborišča za izseljence v škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano so bili izgnani v Smederevsko Palanko v Srbijo. Umrli v septembru 1944. leta.

ŽAGAR FRANC, rojen 5. 10. 1913 Lovrencu in Mariji — Mežek v Lescah, kjer je tudi živel — pri Žagarju, samski, čevljarški pomočnik, poštar. V 1942. letu premeščen k pošti v Celovec na Koroško. Februarja 1945 na poti domov z vlakom na železniški postaji Podgorje (Maria Elend) pri bombandiranju hudo ranjen. 26. 2. 1945 umrl v bolnici pri Gospa Sveti (Maria Saal). Pokopan na pokopališču v Celovcu (Anabichel).

ŽAGAR NADA, rojena 13. 9. 1924 Stanislavu in Jožefi — Mikuluš na Srednji Dobravi, kjer je tudi živela — šolska Nada. samska, dijakin-

ja, predvojna skojevka. Aprila 1942 aretirana v Ljubljani skupaj z materjo in sestrama Slavico in Danico. Zaprta v Ljubljani, nato premeščena v Benetke, Venevento, Tirano, Carbonaro in Gravino. Po kapitulaciji Italije vstopila v 3. prekomorsko brigado. Z brigado prehodila bojno pot od Italije, otoka Visa, Hvara, Dalmacije do Knina. Bila je sekretarka Skoja brigade. 1. 12. 1944 bila med obiskom borcev na položajih pred Kninom hudo ranjena. 12. 12. 1944 umrla v bolnici v Šibeniku, pokopana v Šibeniku. 1947. leta posmrtne ostanke prepeljali v rojstni kraj Srednjo Dobravo na grobišče borcev na pokopališču na Srednji Dobravi.

ŽAGAR STANE, mlajši, rojen 13. 12. 1920 Stanislavu in Jožefi — Mikuluš v Leskovcu pri Krškem, živel na Srednji Dobravi — šolski Stane, samski, študent, predvojni skojevec. V 1938. letu sekretar skojevske skupine na Srednji Dobravi. V 1939/1940 sekretar Skoja na kranjski gimnaziji in član Mestnega komiteja Skoj Kranj. V 1940. letu odšel s starši v Celje. Ob nemškem napadu na Jugoslavijo se je kot prostovoljec javil jugoslovanski vojski. Po kapitulaciji 11. aprila 1941 se je vrnil domov in odšel v Ljubljano. Imenovan za člana Pokrainskega komiteja Skoj Slovenije. V avgustu 1941 poslan na Gorenjsko za poverjenika Skoja. V novembru in decembru 1941 v Bohinju organiziral mladino v Skoj in sodeloval v pripravah za decembrsko vstajo. Spomladi 1942 se je priključil Kokrški četi. 16. 4. 1942 je bil v boju ranjen. S skupino borcev Kokrške čete se je zatekel v Okroglsko jamo v pečini nad reko Savo, kjer pa so bili izdani. Vhod v jamo so Nemci obkolili in nepretrgoma tudi ponoči obstreljevali. 22. 4. 1942 se je s petimi soborci ustrelil. Pokopan je na grobišču borcev na pokopališču na Srednji Dobravi.

ŽAGAR STANISLAV, rojen 19. 2. 1886 Ferdinandu in Avgusti — Uršič na Žagi. Obširnejši podatki navedeni na strani 149, 193.

ŽBOGAR FRANC — iz Srednje Dobrave.

ŽBONTAR FILIP, rojen 22. 5. 1919 Janezu in Ivani — Primc v Spodnji Lipnici, kjer je živel — pri Bendaču, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 29. 6. 1943 mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Januarja 1944 pobegnil k Rdeči armadi. Dodeljen 1. jugoslovanski brigadi. V borbenem pohodu do Sremske fronte trikrat ranjen.

28. 4. 1945 umrl za posledicami v Daruvarju na Hrvaškem. Pokopan v družinskem grobu v Kamni Gorici (6-17).

ŽEMVA ANDREJ, rojen 24. 11. 1919 Francu in Mariji — Bizjak v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Janovčarju, samski, ključavničarski pomočnik. Aprila 1941 se je iz Zemuna v Vojvodini, kjer je služil vojaški rok pri letalstvu, vračal domov. Pri Zagrebu so ga ujeli Nemci in odpeljali v ujetništvo na Bavarsko. V 1943. letu je pobegnil domov. Odšel je v partizane v Pokljuško četo za kurirja, nato pa v Jeseniško-bohinjski odred. 12. 12. 1944 padel na poti iz planine Vogar v Staro Fužino. Pokopan na pokopališču borcev, grob I./8, v Zgornjih Gorjah.

ŽEMVA ANDREJ, rojen 30. 11. 1880 Šimnu in Jeri — Kleindienst v Spodnjih Lazah, živel v Spodnjih Gorjah — pri Drglešu, poročen, čevljar, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. V 1943. letu izseljen v Veisenburg v Nemčijo. 31. 5. 1945 je umrl in je tam tudi pokopan.

ŽEMVA ANTON — FORTUNSKI, rojen 10. 9. 1920 Andreju in Mariji Urh v Podhomu, živel v Spodnjih Gorjah — pri Drglešu, samski, zidar, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 21. 2. 1943 odšel v Stražišarjev 2. bataljon Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Ko so policisti pobirali padle in jih odpeljali pokopat na graščinski vrt v Begunje, njega niso našli. Pokopan je na pokopališču borcev, grob II./18, v Zgornjih Gorjah.

ŽEMVA FRANC, rojen 6. 9. 1902 Blažu in Marjeti — Zupančič na Koritnem, kjer je tudi živel — pri Pretnarju, poročen, tesar - delovodja, sodelavec gibanja OF. Jeseni 1943 postal član gospodarske komisije pri Vaškem odboru OF na Koritnem. 20. 1. 1945 odšel v Jeseniško-bohinjski odred, nato dodeljen 2. četi bataljona Vojkove brigade. Padel 24. 3. 1945 na Lokvah na Primorskem.

16. 6. 1943 skupaj s hčerko Ivanko v Hagenbihah pri Nürenbergu v Nemčiji. Tam je umrla 6. 11. 1944 in je v kraju smrti pokopana.

ŽEMVA JAKOB, rojen 25. 7. 1909 Francu in Mariji — Bizjak v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Janovčarju, samski, kmet, sodelavec gibanja OF. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji se vrne domov. 24. 12. 1941 aretiran in zaprt v

Begunjah (z. š. 1726). Iz zaporov poslan 14. 3. 1942 v koncentracijsko taborišče Mauthausen, nato v Dachau, kjer je 19. 2. 1943 umrl.

ŽEMVA MARTIN, rojen 30. 10. 1914 Martinu in Mariji — Bukovnik v Zgornjih Lazah, živel na Rečici — Bled, samski, šofer, delavec Železarne KID na Jesenicah. Julija 1944 vstopil v Okrajni odbor OF Gorje — Bled, dodeljen gospodarski komisiji. Padel 2. 11. 1944 na Pernikih na Pokljuki. Pokopan na pokopališču borcev grob 8. na Bledu.

ŽEN JOŽEF, rojen 16. 2. 1867 Jožefu in Elizabeti — Mikelj na Bohinjski Češnjici, živel na Bitnjah — Matic, poročen, zidar, sodelavec gibanja OF. Zaradi dveh sinov partizanov je gestapo izselil družino. 10. 2. 1944 so jih odpeljali v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričanah pri Medvodah. Izseljeni so bili v Windsheim v Nemčijo, kjer je 26. 2. 1944 umrl.

ŽMITEK ALOJZIJ, rojen 15. 6. 1922 Janezu in Luciji — Žnidar v Stari Fužini, kjer je tudi živel — pri Toman, samski, kmečki sin. 18. 5. 1943 odšel v Pokljuški 2. bataljon Gorenjskega odreda. Padel 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki. Pokopan v XXIV. skupnem grobu na grobišču na graščinskem vrtu v Begunjah.

ŽMITEK ANTON, rojen 16. 1. 1922 Lovrencu in Frančiški — Žvan v Studoru v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Hkavcu, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF. 29. 5. 1943 odšel v Pokljuški 2. bataljon Gorenjskega odreda. Ujet 3. 7. 1943 na Lipanci na Pokljuki in zaprt v Begunjah. 14. 7. 1943 ustreljen kot talec v Dolenji vasi v Selški dolini. Pokopan v X. skupnem grobu na grobišču talcev na graščinskem vrtu v Begunjah.

ŽMITEK FRANC, rojen 6. 12. 1880 Jožefu in Jeri — Arh na Bohinjski Češnjici, živel na Bohinjski Beli — pri Stojanu, poročen, kmet, sodelavec gibanja OF. Njegov sin Franc je spomladi 1943 odšel v partizane. Zaradi tega so ga aretirali in z ženo poslali v zbirno taborišče za izseljence v Škofov grad v Goričane pri Medvodah. Od tam je bil izseljen v Starenberg na Bavarsko kjer je 6. 2. 1944 umrl in je tam tudi pokopan.

ŽMITEK LUCIJA, rojena 28. 11. 1890 Jožefu in Ivani — Korošec na Nomenju, živela v Stari Fužini — pri Toman, vdova, kmetica. Izseljena

ŽNIDAR ALOJZIJ, rojen 31. 5. 1907 Lovrencu in Frančiški — šiljar v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Benedikov, poročen, kovač, delavec v Železarni KID na Jesenicah, sodelavec gibanja OF, član KP. Aretiran 2. 6. 1941 in odpeljan v zbirno taborišče za izseljence v Škofove zavode v Št. Vidu nad Ljubljano. Iz taborišča poslan v zapore v Begunjah, nato pa v Seeboden v Nemčijo. V začetku 1944. leta se je vrnil domov. 18. 9. 1944 odšel v Vojkovo brigado. Padel 24. 3. 1945 v Trnovskem gozdu blizu Trnova.

ŽNIDAR FRANČIŠEK — MIHA, rojen 25. 1. 1924 Jožetu in Mariji Černe v Zgornjih Gorjah, kjer je tudi živel — Biščov, samski, kmečki sin. Spomladi 1943 mobiliziran v nemško vojsko. Poslan v Francijo, nato na Poljsko. S tremi fanti pobegnil iz vojaškega tečaja v Celovcu. Takoj so odšli v Pokljuški 2. bataljon. Dodeljen je bil relejni kurirski postaji G - 6 na Stari Pokljuki. Padel 19. 2. 1944 pri mostu čez jez pri elektrarni v Spodnji Radovni. Pokopan na pokopališču borcev grob I./6, v Zgornjih Gorjah.

ŽNIDAR FRANČIŠEK, rojen 27. 9. 1906 Janezu in Meti — Žvab na Brodu, kjer je tudi živel — pri Prangarčku, samski, kmet. 5. 2. 1944 odšel v 3. bataljon Prešernove brigade. 26. 2. 1944 premeščen v delavski bataljon Vojkove brigade. V januarju 1945 pogrešan na Primorskem.

ŽNIDAR JANEZ, rojen 13. 12. 1920 Janezu in Mariji — Rozman v Nomenju, kjer je tudi živel — Sodarjev, samski, mizarški pomočnik, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se vrnil domov. Aretiran 17. 2. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2226). Ustreljen 31. 3. 1942 v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

ŽNIDAR JANEZ, rojen 10. 2. 1914 Martinu in Ani — Sintič v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Urbanovčev, poročen, občinski delavec. 18. 5. 1943 odšel v Jelovski 1. bataljon Gorenjskega odreda. Dodeljen 8. udarni proletarski brigadi — Gorenjski (Prešerova brigada). Padel 2. 8. 1943 v sovražnikovi ofenzivi na Žirovskem vrhu. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču na Bitnjah.

ŽNIDAR JANEZ, rojen 19. 6. 1905 Janezu in Franci — Rozman na Kamnjah, kjer je tudi živel — pri Koritneku, poročen, delavec v Železarni KID na Jesenicah. 5. 2. 1944 odšel v 3.

bataljon Prešernove brigade. Dodeljen Gradnikovi brigadi. Padel 8. 1. 1945 v Podgozdu pri Trnovem na Primorskem. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (1-4-3).

ŽNIDAR JOŽE, rojen 13. 1. 1918 Janezu in Mariji — Rozman na Nomenju, kjer je tudi živel — Sodarjev, samski, kmečki sin, sodelavec gibanja OF. Udeleženec bohinjske vstaje in napada Prešernovega bataljona 16. 12. 1941 na Nomenj. Po neuspeli vstaji se vrnil domov. Aretiran 12. 2. 1942 in zaprt v Begunjah (z. š. 2174). 31. 3. 1942 ustreljen kot talec v Dragi. Pokopan v skupnem grobu na grobišču talcev v Dragi.

ŽNIDAR VIKTOR, rojen 30. 10. 1909 Janezu in Heleni — Štendler v Bohinjski Bistrici, kjer je tudi živel — Sušnikov, samski, gozdar. Obširnejši podatki navedeni na strani 82. Pokopan v družinskem grobu na pokopališču v Bohinjski Bistrici (4-1-7).

ŽOLGER ANTON, rojen 2. 6. 1903 Antonu in Tereziji — Bernardič na Dunaju, živel na Bohinjski Beli. poročen, uradnik v Železarni KID na Jesenicah. 13. 12. 1944 odšel v Jeseniško - bohinjski odred, dodeljen v Bazoviško brigado. Zbolel in bil poslan v pokretno bolnico XXXI. divizije. Padel 27. 3. 1945 pri Zalem Logu v Selški dolini. Pokopan v skupnem grobu padlih borcev na pokopališču v Zalem Logu.

ŽUMER MARIJA, poročena POTOČNIK — MINCA, rojena 2. 8. 1900 Antonu in Mariji — Stare v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živela — pri Žgajnarju. Ostali podatki navedeni na strani 191.

ŽUMER MATIJA, rojen 22. 2. 1919 Antonu in Mariji — Stare v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Žgajnarju, samski, mizarški pomočnik. 1. 8. 1941 odšel v Gorjansko četo, vendar se je vrnil domov. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspeli vstaji se je vrnil domov. 24. 12. 1941 je bil aretiran in zaprt v graščini v Begunjah (z. š. 1734). 26. 7. 1942 ustreljen kot talec v Križah pri Tržiču. Pokopan v skupnem grobu talcev ob cesti Tržič — Duplje.

ŽVAN ALOJZIJ, rojen 9. 4. 1919 Janezu in Ivani — Jelar v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Porovih, samski, zidarski pomočnik. 1. 8. 1941 odšel v Gorjansko četo, nato v Je-

lovško četo Cankarjevega bataljona. 8. 8. 1941 padel na Rženovem robu (sedaj Partizanski vrh) na Jelovici. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./21, v Zgornjih Gorjah.

ŽVAN ANDREJ — BORIS, rojen 21. 11. 1915 Janezu in Ivani — Jelar v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Porovih, poročen. Ostali podatki navedeni na strani 77, 190. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./22, v Zgornjih Gorjah.

ŽVAN ANTON, rojen 31. 5. 1909 Janezu in Heleni — Jeklič v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel — pri Goscu, poročen, soboslikar. 1943. leta mobiliziran v nemško vojsko. Na zahodni fronti v Franciji so ga ujeli Američani. S Prekomorsko brigado prišel v Jugoslavijo. Padel na Gospiću na Hrvaškem. 15. 5. 1946 proglašen za mrtvega.

ŽVAN IGNACIJ, rojen 11. 7. 1926 Karlu in Ani — Kocjanc v Srednji vasi v Bohinju, kjer je tudi živel, samski, delavec v Železarni KID na Jesenicah. Obdolžen, je bil, da je izdal ranjenega partizana, ki se je zatekel 6. 6. 1943 v gospodarsko poslopje Janka Iskre v Srednji vasi v Bohinju. Partizani Cankarjevega bataljona so Žvana 10. 6. 1943 vzeli s seboj z ustavljenega vlaka v Soteski. Ugotovljeno je, da je bil Žvan žrtev lažnih podatkov provokatorja. Na dan 30. 6. 1943 proglašen za mrtvega.

ŽVAN JANEZ, rojen 9. 5. 1878 Jakobu in Elizabeti — Šimnic v Spodnjih Gorjah, kjer je tudi živel — pri Porovih, poročen, sezonski delavec, sodelavec gibanja OF. 24. 12. 1941 aretiran in zaprt v graščini v Begunjah do 22. 1. 1942 (z. š. 1730). 26. julija 1942 skupaj z družino izseljen v Saulgau — Siesen v Nemčijo, kjer je 23. 2. 1944 umrl. Iz Žvanove družine so bili v partizanih štirje sinovi. Zaradi tega se je gestapo znašal nad očetom in dočil družino za izselitev.

ŽVAN JOŽEF — TOMO, rojen 18. 12. 1922 Janezu in Ivani — Jelar v Spodnjih Gorjah — pri Porovih, samski, ključavničar-inštalater. Prostovoljec v bohinjski vstaji. 16. 12. 1941 sodeloval pri napadu Prešernovega bataljona na Nomenj. Po neuspehi vstaji je ostal v Poključki četi. Padel v Jeli pod Pokljuko 24. 12. 1942. Pokopan na pokopališču borcev, grob II./23, v Zgornjih Gorjah.

ŽVEGLJ JOŽE, rojen 22. 2. 1922 Lovrencu in Frančiški — Babšek na Bledu, živel na Gradu, — Bled poročen, natarar. 19. 1. 1943 mobiliziran v nemško policijo, septembra 1944 pobegnil domov. 11. 9. 1944 odšel v Prešernovo brigado, nato v inženirski bataljon XXXI. divizije. Padel 28. 3. 1945 na Poreznu. Pokopan v skupnem grobu v Davči.

VIRI IN LITERATURA

I. Literatura

1. Ana Benedičič: Vodnik po partizanskih poteh Slovenije Gorenjske — občina Radovljica, stran 236—251, Ljubljana 1978.
2. Nada Frclih (uredila): Relejni kurirji Bohinja v NOB Radovljica 1981.
3. Dr. Janez Gerčar: Begunje, 3 izdaja, Ljubljana 1969
4. Ivan Jan (uredil): Boj pod Triglavom, zbornik 1941 — 1945, Gorje pri Bledu 1966.
 - a. Cankarjev Bataljon, Ljubljana 1975.
 - b. Kokrški odred (I. — III.), Ljubljana 1980.
5. Alojz Kermavnar: Ambulanta E preko G—4, Ljubljana 1975.
6. Ivan Križnar: Mali Gregorjevec, Ljubljana 1986.
7. Nika Leben (gl. urednik): Jamnik in tehnika Meta, Kranj 1983.
8. Mile Pavlin: Jeseniško — Bohinjski odred, Ljubljana 1970.
 - a. Partizanska Pokljuka, Radovljica 1983.
9. Stanko Petelin — Vojko: Med Triglavom in Trstom, Ljubljana 1963.
 - a. Prešernova brigada, Ljubljana 1980.
10. Pomniki narodno osvobodilnega boja v občini Kranj, 1975.
11. Pomniki NOB na Škofjeloškem, Ljubljana 1986.
12. PTT arhiv 21, izdaje PTT muzej zajednice Jugoslovanskih PTT Beograd, stran 201—213, Beograd 1978 — 1979.
13. Jože Vidic: Semenj v Bistrici, Ljubljana 1981.
 - a. Krik v Dragi, Ljubljana 1984.

II. Arhivski viri

1. Gorenjski muzej Kranj, oddelek za novejšo zgodovino z NOB
 - zaporniški knjigi iz zaporov v graščini v Begunjah.
 - življenjepisi žrtev NOV v občini Radovljica.
2. Muzeji Radovljiške občine — Muzej talcev v graščini v Begunjah na Gorenjskem.
 - letaki ustreljenih talcev
 - fotokopija zaporniških knjig
3. Tehnični muzej Železarne Jesenice, oddelek za zgodovino delavskega gibanja in NOB.

- življenjepisi padlih borcev na Obranci na Mežakliji
4. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj,
 - spomeniki NOV in ljudske revolucije v občini Radovljica, slikovno gradivo s podatki, Kranj 1980
 - seznam padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja, pokopanih v občini Radovljica, Kranj 1980
 5. Zveza združenj borcev NOV Slovenije — občinski odbor Radovljica.
 - kartoteka pomnikov NOV z osnovnimi podatki in slikami
 6. Krajevne organizacije ZB NOV: Begunje na Gorenjskem, Bled, Bohinjska Bela, Bohinjska Bistrica, Brezje, Dobrava, Gorje, Kamna Gorica, Koprivnik — Gorjuše, Kropa, Lancovo, Lesce, Ljubno, Podnart, Polje, Radovljica, Ribno, Srednja vas v Bohinju, Stara Fužina, Zasip.
 - podatki o padlih, ubitih ali izginulih prebivalcih z ozemlja FLRJ v času II. svetovne vojne (obrazec), komisijski popis v 1950. letu.
 - življenjepisi padlih in žrtev NOV iz 1960. leta.
 - kronike in drugi zapisi
 - topografski pregledi

III. Osebni viri — pisni

1. Jože Ambrožič, Ljubno: Pesem padlega brata Zorka, »Srečni sin Junak«.
2. Marija Ažman, Nomenj: Nemci na vstaji leta 1941.
3. Josefina Baillou, baronica St. Margareten pri Wolsbergu Avstrija. Prošnja Jugoslovanskemu konzulatu v Celovcu 21. 7. 1959, za vrnitev imovine, sodelovanje pri osvoboditvi zapornikov iz graščine v Begunjah.
4. Janez Bertoncelj, Lesce: Spomini na obdobje, ko sem bil referent za zveze pri Preš. brigadi in J. — B., I./1981.
5. Andrej Bohinc, Ljubljana: Občinskemu odboru ZZB NOV Radovljica. Pojasnilo k reportaži o osvoboditvi Begunj, Ljubljana 3. 6. 1975.
6. Slavko Bulovec, Polče: Dopolnitev podatkov o padlih borcih NOV iz Begunj.
7. France Cvenkelj, Ljubno: Dopolnitev podatkov za pomnike NOV v KS Ljubno 29. 10. 1984.

8. Franc Dijak, Bled: Bohinjska vstaja v decembru 1941. leta, Bled 10. 4. 1959.
9. Edi Gnilšak, Radovljica: Pisno pričevanje o začetkih OF v Radovljici. (zapisal F. Konobelj v 1964 ali 1965).
10. Roza Golob, Peščenik, Cerknica: Podatki za padlega brata Alojza Ozbiča.
11. Helena Grebenc, Velike Lašče 46: Podatki za padlega brata Ivana Ivanca.
12. Ivan Javor, Goropeke 13 Žiri: Podatki o napadu 4. čete GO 10. 1. 1944 na želez. skladišče v Lescah.
13. Anton Kelbl, Bohinjska Bela: Ustanovitev kurirske postaje G—30, Bohinjska Bela 31. 3. 1978.
14. Stanko Kocjančič, Nova vas: Delo aktivistov v času okupacije na Slamnikih v letih 1941 — 1942.
15. Jože Kozelj, Spodnje Gorje: Kurirski postaji G—6 in G—29.
16. Ivka Križnar, Ljubljana: Pripombe k rokopisu.
17. Alojzija Kukanja, Gozd Martuljek: Osebni podatki za moža, ki je umrl v taborišču.
18. Kancijan Kušar, Ljubljana: Za spomenik padlim železničarjem planincem na Vogarju v Bohinju.
19. Jože Marenk, Nomenj 49: Poročilo o ustrelitvi Senekarjevih dveh bratov iz Koprivnika v Nomenju 16. 12. 1941.
20. Marijan Masterl, Ljubljana: Pismo — obrazec, 1. 6. 1987 KA, padli partizani na Jelovici v okolišu Rovtarice, Selske in Radovljiške planine 19. 6. 1944.
21. Janko Mulej, Črnuče: Podatki za padlega očeta in brata Alojza.
22. Lenart Petrač, Lesce: Gradivo za kroniko bivše občine Lesce, Lesce 16. 10. 1965.
23. Milan Pivk, Bohinjska Bistrica: Dopolnitev podatkov za pomnike NOV.
24. Janko Poljanec, Bled: Javka v kožarici v Kralovem partu na Jelovici.
25. Jernej Poljanec, Bled: Podatki za padlega borca Jožeta Ferjana iz Sela in Vinkota Ferjana iz Lesca.
26. ing. agr. Franc Potočnik, Ljubljana: Izjava o prenosu pisem K.O. v postojanko v Poljčah, Ljubljana 20. 5. 1975.
27. Klemen Rabič, Stara Fužina: Izvlečki iz zgodovine NOV v Stari Fužini. Tito s sodelavci spomladi 1940 v Stari Fužini, Stara Fužina 13. 12. 1981.
28. Miloš Rauhekar, Bohinjska Bistrica: Kurirska postaja G—2 na Bitenski planini.
29. Marija in Franc Ravnik, Bohinjska Bistrica: Ambulanta E na Stari poljani.
30. Ciril Rozman, Češnjica pri Kropi: Spominska obeležja v KS Podnart. Podatki za padlega Ivka Pogačnika iz Zaloš.
31. Janez Rozman, Polje: Spominski zapis o delovanju telefonske službe pri Jeseniško Bohinjskem odredu, Polje 5. 1. 1968.
32. Vinko Repe, Spodnje Gorje: Pomniki NOV v KS Gorje in podatki o padlih borcih.
33. Janez Strgar, Bled: Podatki za kurirsko postajo G—33 na Taležu. Odkritje kurirskih postaj G—2, G—4, G—6, G—12, G—14; G—27, G—29, G—30.
34. Janko S. Stušek, profesor Lesce: Kratak opis življenja Tomaža Godca, Radovljica XII./1978.
35. Ing. arh. Peter Vizjak, Ljubljana: Spominsko znamenje partizanski prehod 1941 — 1945 na železniškem postajališču Globoko.
36. Alojz Tišov, Jesenice: Nekaj podatkov o delu KP v Bohinju.
37. Vida Valič, Dobravlje 33 b: Osebni podatki za brata Jožeta Saksida.
38. Stane Zrimec, Bled: Podatki za Stanislava Gerkmana.

IV. Osebni viri ustne informacije

1. Marjeta Albreht, Podhom
2. Minka Banovac, Lucija Portorož
3. Anica Benedik, Rovte 1, Podnart
4. Janko Berce, Kropa
5. Neža Berce, Radovljica
6. Vinko Berce, Mlaka, Radovljica
7. Mara Bertoncelj, Prešernova, Radovljica
8. Anton Bizjak, Begunje
9. Ana Blažin, Gorjuše
10. Ivan Cerkovnik Ribčev Laz
11. Janez Cesar, Lepence
12. Leopold Cvetko, Kamna Gorica
13. Jože Čebavs, Brezje
14. Franc Črv, Bled — Grič
15. Rezka Dijak, Bled
16. Slavka Drol, Podnart
17. Ciril DERNIČ, Podnart
18. Gabrijel in Ivanka Ferjan, Ribno
19. Marija Finžgar, Nova vas

20. Peter Gosar, Maribor
21. Simon Gros, Črnivec
22. Franc Grm, Srednja vas v Bohinju
23. Janko Heberle, Ljubljana
24. Franc Hrovat, Kamna Gorica
25. Rudi Hrovat, Begunje na Gorenjskem
26. Vida Hrovat, Begunje na Gorenjskem
27. Valentin Janc, Begunje na Gorenjskem
28. Zdravko Ješe, Zaloše
29. Slavko Jamar, Gorjuše
30. Jože Kejžar, Begunje na Gorenjskem
31. Miloš Kelih, Lesce
32. Stane Kersnik, Ljubljana
33. Alojz Kos, st. Lesce
34. Jože Kos, Jesenice
35. Mirko Košnik, Brod
36. Anica Ločniškar, Radovljica
37. Janez Lušina, Kranj
38. Rozka in Pavel Magdič, Lesce
39. Franc Medja, Nemški Rovt 19
40. Pašan Mehmedinovič, Prešernova Radovljica
41. Pavla Mežnar, Ribno
42. Ivanka Muhovec, Črnivec
43. Rezka Mulej, Selo pri Bledu
44. Marija in Pavel Olip, Lesce
45. Marija Pavšič, Cankarjeva, Radovljica
46. Gabrijel Pesjak, Lancovo
47. Franc Podobnik, Moste pri Žirovnici
48. Iva Poličar, Bled Mlinska
49. Ivanka in Janko Pristavec, Polie
50. Franc Pristov, Hraše
51. Jakob Pretnar, Bohinjska Bela
52. Martin Potočnik, Krnica
53. Ivana Prekoršek, Žalec
54. Cecilija Resman, Stara Fužina
55. Franc Reš, Gorica pri Radovljici
56. Janez Robič, Zgornje Gorje
57. Aleksander Rozman, Ribčev Laz
58. Dušan Rozman, Ljubljana
59. Filip Sitar, Mišače
60. Franc Sodja, Bohinjska Bistrica
61. Slavko Staroverski, Cankarjeva Radovljica
62. Janez Strgovšek, Lesce
63. Katarina Šenk, Begunje
64. Ing. Janez Šmitek, Kropa
65. Ludvik Šmitek, Kropa
66. Marija Štiherle, Spodnja Lipnica
67. Janez Štros, Stara Fužina
68. Ivan Štular, Podnart

69. Leopoldina Tolar, Hlebce
70. Franc Torkar, Koritno
71. Angela Trelc, Radovljica
72. Janez Vidic, Ribno
73. Marica Vidic, Srednja Dobrava
74. Alojz Žnidar, Nomenj
75. Ivan Zupan, Bled
76. Edo Zorko, Radovljica
77. Jože Žmitek Stara Fužina

V. Preverjanje podatkov

1. Občina Domžale, sekretariat za notranje zadeve
2. Občina Jesenice, matični urad
3. Občina Kranj, matični urad
4. Občina Ljubljana Bežigrad (Mesto Ljubljana — mestni sekretariat za notranje zadeve)
5. Občina Ljubljana Vič Rudnik, Krajevni urad Velike Lašče
6. Občina Novo Mesto, sekretariat za notranje zadeve
7. Občina Ohrid sekretariat za notranje zadeve
8. Občina Ormož, oddelek za notranje zadeve, matični urad Miklavž pri Ormožu.
9. Občina Radovljica:
 - Matični urad Bled (delavki Metka Globočnik in Mihaela Dolžan)
 - Matični urad Bohinjska Bistrica (delavka Ivanka Žmitek)
 - Matični urad Radovljica (delavki Vera Dolžan in Cilka Mlekuž)
10. Občina Škofja Loka, matični urad
11. Občina Tržič, oddelek za notranje zadeve
12. Krajevni urad Stopiče
13. Zveza združenj borcev NOV Slovenije — Občinski odbori: Bovec, Cerknica, Kamnik, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Šiška, Postojna, Logatec, Sevnica, Tolmin
14. Krajevne organizacije ZB NOV: Branik, Cerklje, Dobravlje, Dobrovo v Brdih, Erzelj, Grahovo ob Bači — Koritnica, Hotedršica, Komen, Mengeš, Solkan, Slovensko Gradisce, Stražišče, Vipava, Trzin, Zadlazar — Žabče, Žuženberk, Naklo.
15. V.Z.P.I. — A.N.P.I., sekcija Števerjan (Gorica) Italija.
16. Občina Sežana, oddelek za notranje zadeve — matični urad.
17. Občina Tolmin, sekretariat za notranje zadeve — Krajevni urad Most na Soči.

Zbornik občine Radovljica — knjiga »PO POTI SPOMINOV« je tiskana v 2000 izvodih. Z velikim razumevanjem so izdajo omogočili Izvršni svet Skupščine občine Radovljica, Tiskarna knjigoveznica Radovljica, Kulturna skupnost Radovljica, gospodarske organizacije in posamezniki.

Posebna zahvala gre vsem tistim, ki so pisno in ustno prispevali podatke k zbrani dokumentaciji.

Za pomoč se zahvaljujemo zgodovinarju Jožetu Dežmanu.

Fotografski posnetki k dokumentaciji so delo Jožeta Poljanca, članov Foto kino kluba Radovljica in fototeke Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj.

Prav tako zahvala Veri Dolžan, Cilki Mlekuž, Metki Globočnik, Mihaeli Dolžan in Ivanki Markež, ki so v matičnih uradih Radovljica, Bled in Bohinjska Bistrica preverile podatke iz življenjepisov žrtev NOB.

Dokumentacija, ki je bila zbrana za knjigo »PO POTI SPOMINOV« v občini Radovljica, bo arhivirana v Gorenjskem muzeju Kranj.

UREDNIŠKI ODBOR
PREDSEDNIK
Alojz KOS

POPRAVKI:

Stran 9. Uvodno razmišljanje je prispevek Jožeta Dežmana.

Stran 91. prvi stolpec, drugi odstavek je pravilno Luckmana ne Lukana.

Stran 93. drugi stolpec, prvi odstavek je pravilno 24 domačinov ne 26.

Stran 98. prvi stolpec, zadnji odstavek je pravilno Marin ne Merin.

Stran 101. drugi stolpec, tretji odstavek je pravilno v Hribarici ne Hribarnici.

Stran 104. prvi stolpec je pri Francu Avguštinu pravilno Reteče ne Rateče.

Stran 104. drugi stolpec je pri Jakobu Potočniku pravilno 1915 ne 1951.

Stran 106. drugi stolpec v prvem in drugem odstavku je pravilno Cankarjevega bataljona Gorenjskega odreda ne Kokrškega odreda.

Stran 110. drugi stolpec, prvi odstavek je pravilno Kebe ne Kobe.

Stran 131. drugi stolpec, tretji odstavek je pravilno Mošnja ne Mošnje.

Stran 144. drugi stolpec, zadnji odstavek je pravilno Marin ne Martin.

Stran 148. prvi stolpec, drugi odstavek je pravilno Jurkas ne Jurkus.

Stran 154. drugi stolpec, prvi odstavek je pravilno iz Gorjanskih ne Gorenjskih.

Stran 155. drugi stolpec, prvi odstavek je pravilno v Ribčevem Lazu ne Stari Fužini.

Stran 173. drugi stolpec, predzadnja vrsta je pravilno Radko Osredkar ne Redko.

Stran 176. prvi stolpec, drugi odstavek je pravilno Jožu Čebašku ne Čabašku.

Stran 196. prvi stolpec, drugi odstavek je pravilno Leopold Cvenkelj ne Leokold.

Stran 5. Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju je bil od 1. do 3. oktobra 1943 ne 1944.

